

Government Oriental Library Series

EDITED BY PANDITS UNDER THE SUPERVISION OF
THE CURATOR, GOVERNMENT ORIENTAL
LIBRARY, MYSORE.

Kannada Section No. V.

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತ

ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ

—ನೆಯ ಸಂಪುಟ

ಆದಿಪರ್ವದೊಳ್ ಜತುಗೃಹಾದಿಪರ್ವಗಳು

THE KARNATAKA MAHABHARATA

BY
KUMARAVYASA MAHAKAVI

VOLUME II

JATUGRUHAPARVA, Etc.

EDITED BY
V. SYAMACHARYA,
*Pandit, Govt. Oriental
Library, Mysore*

PUBLISHED UNDER THE AUTHORITY OF THE
GOVERNMENT OF HIS HIGHNESS THE
MAHARAJA OF MYSORE

MYSORE:
PRINTED AT THE GOVERNMENT BRANCH PRESS
1918

ಅವತರಣಿಕೆ .

ಈ ಪುಸ್ತಕವು ಕರ್ಣಾಟಕಮಹಾಭಾರತದ ಎರಡನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯಾಗಿರುವುದು. ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತನ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಕವಿಯ ಭಾಷೆ ಮೊದಲಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹೇಳಬೇಕಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಾ (ಕನ್ನಡ ಸೆಕ್ಷನ್ ನಂಬರು ಮೂರು ನಾಲ್ಕನೆಯದಾದ) ಉಪೋದ್ಧೃತಸಂಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಭವಪರ್ವ ಇವುಗಳ ಅವತರಣಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರಕೃತ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವ ಗ್ರಂಥದ ವಿಚಾರಮಾತ್ರ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವುದು.

(1) ಜತುಗೃಹಪರ್ವ, (2) ಹಿಡಿಂಬವಧಪರ್ವ, (3) ಬಕವಧಪರ್ವ, (4) ಚೈತ್ರರಥಪರ್ವ, (5) ಸ್ವಯಂವರಪರ್ವ, (6) ವೈನಾಹಿಕಪರ್ವ (7) ವಿದುರಾಗಮಪರ್ವ. (8) ರಾಜ್ಯಲಾಭಪರ್ವ (9) ತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾಪರ್ವ, (10) ಸುಭದ್ರಾಹರಣಪರ್ವ, (11) ಖಾಂಡವನದಹನಪರ್ವ, ೧ನೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ, ೨ನೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟ, ಇವೆಲ್ಲವೂ ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ.

ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಪಾಠವು ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಮೊದಲಾದ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತವಾದ ಪುಸ್ತಕಗಳಂತೆಯೂ ಚ, ಛ, ಟ. ಗುರ್ತುಗಳೊಳ್ಳ ಪುಸ್ತಕಗಳಂತೆಯೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ 24ನೆಯ ಸಂಧಿಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಜುನನಿಗೂ ಅಂಗಾರವರ್ಮನಿಗೂ ಸ್ನೇಹವಾದ ಬಳಿಕ ಅಂಗಾರವರ್ಮನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಅನರ್ಥವಾದ ರತ್ನಾಭರಣಾದಿಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಾಗ, ಅವರು “ಬೇಕಾದ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವೆವು ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಇರಲಿ” ಎಂದು ಹೇಳಿ ಹೊರಟರು. ಆಗ ಅಂಗಾರವರ್ಮನು ಕೆಲವು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ವದ ಕಥೆಗೆ

ಳನ್ನೂ ಹೇಳದನೆಂದು ಗ್ರಂಥಕಾರನು ಹೇಳುತ್ತಾ, ಆ ಪ್ರಕರಣದಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮರ ಕಥೆಯನ್ನು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿ ಹೇಳಿರುವನು. ಮತ್ತು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯಿಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಸಂಧಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಮೇಲೆ ಕಂಡ ಪುಸ್ತಕಗಳಕಿಂತಲೂ ಕೆಲವು ಕಥಾಸಂದರ್ಭಗಳೊಳಗೆ ಅಧಿಕವಿಚಾರವುಳ್ಳ ಪದ್ಯಗಳು ಕೆಲವು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೊರೆಯುತ್ತವೆ.

ಮೊದಲನೆಯ ಸಂಚಿಕೆಯ ಮುದ್ರಣಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶೋಧನೆಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಬಹುಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವರೆಗೆ ಗ್ರಂಥವು ಇರಲಿಲ್ಲವಾಗಿ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುದ್ರಣಕಾರ್ಯವು ನಡೆದಿರುವುದು. ಫಿಯಲಾಜಿಕಲ್ ಕಾಲೇಜಿನಿಂದ ಆರ್ಕಿಲಾಜಿಕಲ್ ಆಫೀಸರ ದ್ವಾರಾ ಈ ಆಫೀಸಿಗೆ ಬಹುಮಾನವಾಗಿ ಬಂದ 'ಡ' ಗುರ್ತುಳ್ಳ ಲೈಬ್ರರಿ 227 ನೆಯ ನಂಬರಿನ ಪುಸ್ತಕವು ಶೋಧನೆಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾದುದಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯಂತ ಕೃತಜ್ಞ ರಾಗಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇದರ ಶೋಧನೆಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ವಿವರಣೆ—

ಗುರ್ತು ಗ|| ಬ|| ಲೈಬ್ರರಿ ನಂಬರು

ಕ.	70
ಖ.	ಕ್ರೌಪೆನ್ ಪ್ರೊಪ್ರೈಟರಿಂದ
ಚ.	251 [ಬಂದುದು.
ಜ.	2
ಟ.	205
ಡ.	227

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ೧ ನೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ೨ ನೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿರುವ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನಾಯನ ಕಥೆ ಮತ್ತು ಯಯಾತಿರಾಯನ ಕಥೆಯು ಅನೇಕ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಅದರ ಶೈಲಿಯು, ಶಬ್ದಸಾಷ್ಟ್ರವು, ಇವೇ ಮೊದಲಾದ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಲಕ್ಷಣಜ್ಞರಾದ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಹೃದ್ಯವಾಗಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ

ಗ. ಘ. ಜ. ಠ. ಅಂದರೆ 218, 210, 2, 273 ಲೈಬ್ರರಿ ನಂಬರಿನ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬಂದುದರಿಂದ ಮುದ್ರಣಮಾಡಿದುದಾಯಿತು.

ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ಬಹುಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನುಸರಿಸಿ ಈ ಗ್ರಂಥವು ಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಮುದ್ರಿತವಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಬಂದು ವೇಳೆ ಪ್ರಾಮಾದಿ ಕದೋಷಗಳೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯಕ್ಕೆ ತಾರದೆ, ಅಭಿಜರೂ ಗುಣಗ್ರಾಹಿಗಳೂ ಆದವರೆಲ್ಲರೂ ಗುಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತಂದು ಆನಂದಿಸುವರೆಂದು ನಂಬಿದೆ.

ವಿಷಯ ಸೂಚಿ .

ವಿಷಯ

೨೦ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಕುರುಪಾಂಡವರ ವೈರಾಭಿವೃದ್ಧಿ	...	1
ಕರ್ಣಶಕುನಿಗಳೊಡನೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ರಹಸ್ಯಾಲೋಚನೆ	...	2
ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಕರ್ಣನ ಸಮಾಧಾನ	...	3
ಕರ್ಣನಾಡಿದುದನೊಪ್ಪಿ ಶಕುನಿಯು ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	...	4
ಶಕುನಿಯು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	...	15
ಈವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ನೋಚಿಸುವಿಕೆ	...	16
ಪಾಂಡವರ ಮೇಲೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ದೂರು	...	"
ಮಗನ ಮಾತಿಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಅಸಮ್ಮತಿ	...	17
ಆಗ ದುರ್ಯೋಧನನು ಕೋಪದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಿಕೆ	...	"
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಮಗನ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸುವಿಕೆ	...	18
ಆಗ ಉಪಾಯವನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನನು ಹೇಳುವಿಕೆ	...	"
ಮಗನ ಆಲೋಚನೆಗೆ ತಂದೆಯ ಸಮ್ಮತಿ	...	19
ಪುರೋಚನನನ್ನು ವಾರಣಾವತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ	...	"
ಪುರೋಚನನ ವಿಚಿತ್ರಭವನನಿರ್ಮಾಣ	...	20
ಕುಂತೀಪುತ್ರರನ್ನು ಕರೆಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ	...	21
ವಿದುರನು ರಹಸ್ಯವಾರ್ತವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಿಕೆ	...	"
ಧರ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಕೃತೋಪದೇಶ	...	"
ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಾತಿಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನ ಒಪ್ಪಿಕೆ	...	23
ಪಾಂಡವರಿಗೆ ವಾರಣಾವತಪ್ರವೇಶ	...	25
ಪಾಂಡವರು ಗುಪ್ತವಾರ್ತವನ್ನು ಕನಕವರ್ಮನಿಂದ ತಿಳಿದುದು	...	"
ಅರಗಿನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಬಿಲಮಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಯಾಣ ಮಾಡಿದುದು	...	26

ವಿಷಯ

ಬೆಂದು ಹೋದರೆಂದು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ	...	27
ಭಾಗೀರಥೀತರಣ	28
<u>೦೦ನೆಯ ಸಂಧಿ</u>		
ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸಂಚಾರ	30
ಹಿಡಿಂಬನು ಹಿಡಿಂಬಿಯನ್ನು ಪಾಂಡವರ ಕೊಂದು ತಾ ಎಂದಾಜ್ಞಾಪಿ		
ಸುವಿಕೆ	33
ಹಿಡಿಂಬಿಯು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	34
ಹಿಡಿಂಬನ ಆಗಮನ	35
ಭೀಮಹಿಡಿಂಬರ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧ	36
ಹಿಡಿಂಬವಧೆ	"
ಹಿಡಿಂಬಿಯು ಕುಂತಿಯ ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು		
ಹೇಳುವಿಕೆ	"
ಘಟೋತ್ಕಚನ ಜನನ	39
<u>೦೧ನೆಯ ಸಂಧಿ</u>		
ಏಕಚಕ್ರನಗರವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೋಗಿರೆಂದು ವ್ಯಾಸೋಪದೇಶ	40
ಮನೆಯು ಉರಿಯಲು ಭೀಮನು ಅರಿಸುವಿಕೆ	"
ವಿಪ್ರವೇಷದಿಂದ ಪಾಂಡವರ ಇರುವಿಕೆ	44
ಆಗ ಆರ್ತಧ್ಯಾನಿಶ್ರವಣ	46
ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಕುಂತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ	47
ವಿಪ್ರನು ಅಸುರನ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದುದು	48
ವಿಪ್ರನಿಗೆ ಕುಂತಿಯ ಅಭಯದಾನ	49
ಕುಂತಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಿಕೆ	53
ದೈತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹರಿಸೆಂದು ಕುಂತಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದ	54
ಭೀಮನು ಬಕನಿದ್ದೆಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	56
ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಂದು ದೈತ್ಯನನ್ನು ಕರೆಯುವಿಕೆ	"
ಬಕಭೀಮರ ದ್ವಂದ್ವಯುದ್ಧ	58
ಬಕನ ಸಂಹಾರ	61

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಖಕನ ಸಂಹಾರವಾದ ಬಳಿಕ ವಿವರ ಭೀಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ ...	62
೦೪ನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಪ್ರವಾಹಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಭಾಷಣ ...	64
ದುರ್ಯೋಧನನ ಐಶ್ವರ್ಯವರ್ಣನೆ ...	65
ದ್ರೋಣದೀಪ್ತಿಯವರದ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ ...	66
ಪಾಂಡುಪುತ್ರರು ಕೋದರಂದು ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕಾಗಿ ದ್ರುಪದನ ಪ್ರಯತ್ನ ...	67
ದ್ರುಪದನ ಚಿಂತೆ ...	68
ಅನೇಕರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾಪ್ರೇಷಣ ...	69
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರೆಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯಾಣಿಸಿ ಯಿಸುವಿಕೆ ...	70
ಆಗ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರಿಗೆ ನಾನಾವಿಧಶಕುನ ...	71
ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸುಂದರಿಯರ ವರ್ಣನೆ ...	73
ಗಂಧರ್ವ ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನನ ಸಂವಾದ ...	74
ಪಾಂಡವರ ಮೇಲೆ ಗಂಧರ್ವನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ ...	”
ಅರ್ಜುನನ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ರಥವು ಹೋಗಲು ಹೆಂಡತಿಯು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ...	75
ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುದು
ಗಂಧರ್ವಾರ್ಜುನರ ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಭಾಷಣ
ವಸಿಷ್ಠಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಆಗಮನ
ವಸಿಷ್ಠರು ಸರ್ವರಿಗೂ ಆದರಪೂರ್ವಕ ಭೋಜನ ಮಾಡಿದುದು
ಕಾಮಧೇನುವಿನಿಂದ ಜನಿಸಿದ ರಾಕ್ಷಸರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಸೈನ್ಯವನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವಿಕೆ
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ತಪಸ್ಸು
ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳು ಬಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು
೦೫ನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಬಲಿ ರಾಜನು ಬಂದು ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ
ಆಗ ದುಃಖದಿಂದ ವಸಿಷ್ಠರ ದೇಹತ್ಯಾಗಪ್ರಯತ್ನ
ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೋಸೆಯು ಗರ್ಭಿಣಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಹುಟ್ಟಿದ ಮಗನಿಗೆ ಪರಾಕರನೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವಿಕೆ ...	19
ಆ ಪರಾಕರನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ನಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪಿಸುವಿಕೆ ...	92
ಮೊಮ್ಮಗನ ಕೋಪವನ್ನು ಶಮನ ಮಾಡುವಿಕೆ ...	93
ತಾಳಜುಂಥನ ಕಥೆ ...	”
ವಿಪ್ರರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸೇರಿರುವುದೆಂದು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವಿಕೆ	94
ಜಮದಗ್ನಿ ಬುಷಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕಾಮಧೇನುವಿನ ಲಾಭ	97

೦೬ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಕ್ರಮ ...	102
ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಆಳ್ವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾಮನ ಜನನ ...	103
ಜಮದಗ್ನಿ ಬುಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಆಗಮನ ...	104
ಜಮದಗ್ನಿಯ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಿಕೆ	105
ಖಳಿಕ ಬುಷಿಯ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ ...	106
ತನ್ನ ಸೈನಿಕರಿಂದ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವಿಕೆ ...	”
ಯುದ್ಧ ವರ್ಣನೆ ...	108
ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಸಂಹಾರ ...	109
ಪರಶುರಾಮನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿಪ್ರರಿಗೆ ದಾನವನಾಡುವಿಕೆ ...	110
ಶಶಿವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	111
ಬಿಂಧವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	113
ಜೀವವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	114
ಭಾರ್ಗವವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	”
ಮಂದವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	115
ರಾಕುಷೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	116
ಕೇತುವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	118
ಇಂದ್ರವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	119
ಅಗ್ನಿವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	121
ಯಮವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	122
ಸಿರುತಿವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	123
ವರುಣವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	125

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಶ್ವಾಸವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	126
ಧನದವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	127
ದನುಜವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	129
ಗುಹವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	130
ಕಾಕವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	131
ಕೋಟಿಕಾಸ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ ...	132
೦೩ನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಅಂಗಾರವರ್ಮನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಹಿತೋಪದೇಶ ...	135
ಧೌವ್ಯರ ಖಳಿ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಹೇಳುವಿಕೆ ...	”
ಪಾಂಡವರು ಧೌವ್ಯರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ ...	137
ಧೌವ್ಯರು ಪಾಂಡವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಪೌರೋಹಿತೃವನೊಪ್ಪುವಿಕೆ ...	138
ಪಾಂಡವರು ಧೌವ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿ ಖರುವಾಗ ಆದ ಸುಶಕುನಗಳು ...	139
ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಶಾಲಿಹೋತ್ರನ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಅಶ್ಯವಿದ್ಯಾಲಾಭ ...	140
೦೪ನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಪಾಂಚಾಲಪುರವರ್ಣನೆ ...	142
ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಜನಮೇಳನ ...	148
ಆಗ ಪಾಂಡವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದ್ರುಪದನ ಚಿಂತೆ ...	”
೦೫ನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ವಿವಾಹಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ರಾಜರ ಸಮಾಗಮ ...	151
ಖಳಿಕ ಧನುಸ್ಸನ್ನು ತರಿಸೆಂದು ಮಗನಿಗೆ ದ್ರುಪದನ ಅಪ್ಪಣೆ ...	153
ದ್ರುಪದಿಯ ವರ್ಣನೆ ...	”
ಪಾಂಚಾಲಿಗೆ ರಾಜರನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ ...	163
೩ನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಭದ್ರಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಪಾಂಚಾಲಿಯ ಪ್ರವೇಶ ...	170
ಕರ್ಣನು ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಆಗದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವಿಕೆ ...	176
ದುರ್ಯೋಧನನು ಧನುಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ ...	177
ಬಲರಾಮನ ಪ್ರಯತ್ನ ...	”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಬಲರಾಮನಿಗೆ ನೀನು ಸುಮ್ಮನಿರಬೇಕು ಕೃಷ್ಣನ ವಚನ	... 178
ಈ ವರ್ತಮಾನದಿಂದ ಬಲರಾಮನ ಸಂತೋಷ	... 179
ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮನ ಚಿಂತೆ
ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಯುವಿಕೆ	... 180

ಇನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಲೋಚನೆ	181
ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ	182
ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಿಕೆ	183
ಆಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಮುದ್ದಿವಾದ	184
ವಿಪ್ರರ ಆಕ್ಷೇಪವಚನಗಳು
ಆಗ ಕೆಲವರ ಅನುಮತಿ	185
ವಿಪ್ರರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಅರ್ಜುನನು ಏಳಲು ಜನಗಳ ಅಪಹಾಸ	186
ಕೃಷ್ಣನು ಬಲರಾಮನಿಗೆ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ	187
ಖರವ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೆಲವರು ಶ್ಲಾಘಿಸುವಿಕೆ	188
ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಿದುದು	189
ಆಗ ವಿಪ್ರಸಂಘದ ಸಂತೋಷ	190
ದ್ರೌಪದಿಯು ಅರ್ಜುನನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾರವನ್ನು ಹಾಕಿದುದು	191
ಜನಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರೇರಣೆ	192
ಪಾಂಚಾಲಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸರ್ವರು ಮುತ್ತಿದುದು	193
ಯುದ್ಧಕ್ಕೆ ಬಂದವರನ್ನು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮನು ಓಡಿಸುವಿಕೆ	194
ಅರ್ಜುನನು ಜನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುವಿಕೆ	195
ಆಗ ಪರಾಜಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಗಳಿಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	196

ಇನೆಯ ಸಂಧಿ—

ತಾಯಿಯ ಬಳಿ ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ	198
ಅದನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಅನುಭವಿಸಿರಬೇಕು ಕುಂತಿಯು ಹೇಳಲು ವಿಚಾರ	199
ಬಳಿಕ ನಿರ್ಮಿತಾರವಾಗಿ ಐವರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸುವಿಕೆ	201
ಆಗ ಯುದ್ಧಕ್ಕೊಳನಿರೂಪಣೆ	202

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಆಗ ಧೃಷ್ಟದೃಷ್ಟಮ್ಮನು ಕಕ್ಕಪನೆಂಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಿಂದ ಸಹಿತನಾಗಿ ಇದನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ	203
ಪಾಂಡವರು ಹತ್ತಿಯರೆಂದು ದ್ರುಪದನ ನಿಜಯ	205
ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಹತ್ತಿಯಗೃಹಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	"
ಅವರಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನಾದಿ ಉಪಚಾರ	206
ನಾವು ಪಾಂಡವರೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	207
ದ್ರುಪದಿಗೆ ಪಂಚಪತ್ನೀತ್ವವಿಚಾರ	208
ಆಗ ವ್ಯಾಸರ ಆಗಮನ	209
ಶಿಶಿನೆಯ ಸಂಧಿ —	
ದ್ರುಪದಿಯ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ವೃತ್ತಾಂತ	211
ಶಲ್ಯಾದಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ	"
ಶಲ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಶಾಪ	212
ಹರನ ಸತಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಶಾಪ	213
ಭಾರತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪವಂ ಮಾಡಿರೆಂದು ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆ	"
ಶಲ್ಯಾದಿಗಳ ಸ್ವಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಭಾರತಿಯು ಭೂತಳದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವೆನೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	214
ಮುದ್ದಲನ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ—ಆತನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಆಕೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವಿಕೆ	217
ಪತ್ನಿಗೆ ಶಾಪವ ಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	"
ಆಗ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಲು ಶಿವನು ಬರುವಿಕೆ	"
ಪತಿಯನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಐದು ಭಾರಿ ಕೇಳಲು ಐದುಜನ ಗಂಡಂದಿರೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	218
ಆಗ ಭಯಪಡಲು ಅಭಯದಾನ	"
ಪಂಚಪತಿಗಳು ಎಂದುದಕ್ಕೆ ರೋದಿಸಲು ಇಂದ್ರನು ಬರುವಿಕೆ	219
ಇಂದ್ರನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಂಕರನನ್ನು ಜರಿಯುವಿಕೆ	220
ಶಿವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಾಪ	221
ಆಕೆಗೆ ವರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಶಿವನು ತನ್ನಾ ವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	"

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಪಾಂಡವರ ಪೂರ್ವಜನ್ಯದ ವೃತ್ತಾಂತ ...	222
ಶಿವಶಾಪದಿಂದ ಐದಜನರಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಿಲದೊಳಿರುವಿಕೆ ...	"
ಇಂದ್ರರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಅದರಿಂದ ನಿನಗೆ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲೆಂದು ಶಿವನು ಹೇಳುವಿಕೆ ...	224
ವ್ಯಾಸರು ಸರ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿದುದಲ್ಲದೆ ದ್ರುಪದನಿಗೆ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಂಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ ...	225
ಆಗ ದ್ರುಪದನು ವ್ಯಾಸರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ ...	227
ಬಳಿಕ ಸಾಂಗವಾಗಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಡಿಸುವಿಕೆ ...	"
ಸರ್ವರಿಗೂ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ವ್ಯಾಸರು ತಮ್ಮ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ ...	228
ಆಗ ಯಾದವರು ಪಾಂಡವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವಿಕೆ ...	229

೨೩ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಪಾಂಡವರ ವಿವಾಹವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೌರವರ ಸಂತಾಪ ...	230
ಭೀಮಪಾರ್ಥರಿಂದ ಪರಾಜಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	"
ಕೃಷ್ಣನ ಅಗವನ ...	231
ಕೃಷ್ಣನ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು ಕುಂತಿಯು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ...	"
ಚಾರರಿಂದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ ...	233
ಆಗ ಸೈಂಧವಾದಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ...	234
ಆಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸಮಾಧಾನವಂ ಮಾಡೆಂದು ಭೀಷ್ಮರ ವಚನ	"
ವಿದುರನು ಪಾಂಚಾಲಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸರ್ವರನ್ನು ಬಡಂಬಡಿಸಿ ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿಕೆ ...	235
ಬಳಿಕ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ಇರುವಿಕೆ ...	238

೨೪ನೆಯ ಸಂಧಿ—

ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಕೌರವರಿಗೆ ಭೂಭಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಅನುಮತಿ ...	239
ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಪುರನಿರ್ಮಾಣ ...	242

ವಿಷಯ

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರವೇಶ	”
ಬಂದ ರಾಜರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	243
ಕೃಷ್ಣನು ದ್ವಾರಾವತಿಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ	”
ಧರ್ಮರಾಯನ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ರಮವರ್ಣನೆ	244
ಆಗೆ ನಾರದರ ಆಗಮನ	245
ನಾರದರು ಸುಂದೋಪಸುಂದರ ಕಥೆಯಂ ಹೇಳುವಿಕೆ	246
ಸುಂದೋಪಸುಂದರ ಸಂಹಾರಾಲೋಚನೆ	”
ತಿಲೋತ್ತಮಾಗಮನ	247
ಸುಂದೋಪಸುಂದರ ಮರಣ	”
ಕಾಲಭೇದದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯು ಬಳಿ ಪಾಂಡವರು ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು ನಾರದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ	”

ಶಿಷ್ಯನೆಯ ಸಂಧಿ—

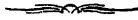
ನಾರದಗಮನ	249
ಚೋರರ ಬಾಧೆಯಿಂದ ವಿಪ್ರರು ಮರೆಹೋಗುವಿಕೆ	”
ಆಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನು ಸತಿಯೊಡನೆ ಇರುವಿಕೆ	250
ಆಗೆ ಅರ್ಜುನನು ಚಿಂತಿಸಿ ವಿಪ್ರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ	252
ಅರ್ಜುನನ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ	253
ಆಗೆ ಉಲೂಪಿಯ ವಿವಾಹ	”
ಬಲರಾಮನು ಸನ್ಯಾಸವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆ ತರುವಿಕೆ	266
ಆ ಯತಿಸೇವೆಗಾಗಿ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವಿಕೆ	”
ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಆಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತು ಬಲರಾಮನ ಸಮಾಧಾನ	267
ಸುಭದ್ರೆಯು ಅರ್ಜುನನ ವೃತ್ತಾಂತವಂ ಕೇಳುವಿಕೆ	268
ಯತಿಯನ್ನು ಅರ್ಜುನನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ	269
ಸುಭದ್ರಾರ್ಜುನರ ಅನ್ಯೋನ್ಯಾನುರಾಗ	271
ಅರ್ಜುನನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದುದನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ	272
ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟ ವಿವಾಹ ಮಾಡಲು ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಯತ್ನ	”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಅರ್ಜನನು ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿಕೆ ...	273
ಬಲರಾಮನು ಚಾರರಿಂದ ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಯುದ್ಧಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಿಕೆ	”
ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನೊದ್ದು ವನು ಅರ್ಜನನೆಂದು ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುವಿಕೆ ...	275
ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜನಾಗಮನ	”
ಧರ್ಮಾದಿಗಳ ವಿವಾಹ	278
ಶ್ಲೋಕನೆಯ ಸಂಧಿ—	
ಅಭಿಮನ್ಯುವೊಂದಲಾದವರ ಜನನ	281
ಕೃಷ್ಣನು ಈವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಪರಿವಾರನಾಗಿ ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಬಿರುುವಿಕೆ	282
ಆಗ ಬಾಲರಿಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಅಭರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ ...	283
ಬಲರಾಮಾದಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜನನ ಬಳಿ ಇರುವಿಕೆ ...	”
ಆಗ ಅಗ್ನಿಯು ವಿಪ್ರರೂಪನಾಗಿ ಅರ್ಜನನನ್ನು ಅನ್ನವಂ ಬೇಡುವಿಕೆ	284
ಕೃಷ್ಣನು ಭಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ	285
ಅರ್ಜನನು ನಿಮ್ಮ ದಯೆ ಯಿದ್ದರೆ ಭಯವೇನೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ ...	”
ಪಾರ್ಥಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ರಥಾದಿಗಳನ್ನೊದ್ದು ಕೊಡುವಿಕೆ ...	286
ಪಾರ್ಥಕೃಷ್ಣರು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಖಾಂಡವವನವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆ ...	”
ವನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ಪವನ್ನು ನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ನಿಯು ಪಾರ್ಥನೇ ಅದರಂತೆ ಅರ್ಜನನ ವಾಗ್ದಾನ	287
ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರೇರಣೆ	289
ಇಂದ್ರನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಳೆಯನ್ನು ಕರೆಸುವಿಕೆ	”
ಆಗ ಮಳೆಯು ಬಾಧೆಯನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಅರ್ಜನನಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ಹೇಳುವಿಕೆ	290
ಇಂದ್ರನ ಯುದ್ಧಸನ್ನಾಹ	291
ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಕಂಗೆಡುವಿಕೆ	”
ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮವಾಕ್ಯ	293
ವಹ್ನಿಯ ಸ್ವೀಕೃತಿವಿಹಾರ	”
ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ವನದಲ್ಲಿದ್ದ ವೃಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸುಡಲ್ಪಡುವಿಕೆ ...	294

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಆಗ ತಕ್ಷಣಕನ ಸಂತತಿಯ ಅಶ್ಯಸೇನನು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುವಿಕೆ ...	296
ಆಗ ಅಶ್ಯಸೇನನನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಡೆಂದು ಆಗ್ನಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ...	297
ಆಗ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಪವಾಕ್ಯ ...	298
ಆಗ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಆಗ್ನಿ ಸೂಕ್ತಜಪದಿಂದ ಬದುಕಿದುವು ...	”
ಇಂದ್ರನ ಗಮನ, ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾಜ್ಞಾನರು ಬಂದು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ ...	299
೧ನೆಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ —	
ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕಥೆ ...	301
ಆ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರರಾಯರ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ ...	302
ಆಗ ವರುಣನಿಂದ ಪುತ್ರನನ್ನು ಪಡೆದು ಆಶೀರ್ವನನ್ನು ಆಗ್ನಿಮುಖದಲ್ಲಿ ನಿನಗಾಗಿ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ರಾಜನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ ...	302
ಪುತ್ರಜನನವಾಗಲು ವರುಣದೇವರು ಪುತ್ರನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನಾವಿ ಧೋಪಾಯಗಳಿಂದ ಕೊಡದೇ ಯಿರುವಿಕೆ ...	303
ಅತಿಥಿಯ ಅಸಂತೋಷದಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ಮಹೋದರರೋಗಪ್ರಾಪ್ತಿ	305
ಆಗ ವರುಣನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ವಿಪ್ರಪುತ್ರನನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವಿಕೆ ...	”
ಅಜೀಗರ್ತರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವೆನು ಮಗ ನನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ ...	306
ಆಗ ಮಧ್ಯಮಪುತ್ರನನ್ನು ವಿಕ್ರಯಿಸುವಿಕೆ ...	307
ಆತನನ್ನು ತಂದು ಯೂಪಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ ...	308
ಆಗ ಅಜೀಗರ್ತನ ಮಗನು ನನ್ನನ್ನು ವಧಿಸಿದರೆ ದೋಷವು ಬರುವು ದೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ ...	309
ಆಗ ಸಮಸ್ತದೇವತೆಗಳ ನಾವು ತೃಪ್ತರಾದೆವು ಅವನನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಬಿ ಡೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ ...	310
ಆಗ ಸರ್ವರೂ ಈತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ ...	”
ಆಗ ಋಷಿಪುತ್ರನು ಮಧ್ಯಮನಾಗಿ ನಾನು ಬದುಕಲಾರೆನೆನ್ನುಲು ನನಗೆ ಮಗನಾಗಿರೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಹೇಳುವಿಕೆ ...	311

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಈತನನ್ನು ಜೈಷ್ಠಭ್ರಾತ ನನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವರ ಅನನುಮತಿ ...	312
ಆಗ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಶಾಪ	313
—ನೀಯ ಪರಿಶಿಷ್ಟದಲ್ಲಿ—	
ವೃಷಪರ್ವನ ವೃತ್ತಾಂತ	314
ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮಗಳಿಗೆ ದಂಡಕರಾಯನ ದರ್ಶನ	”
ದೇವಯಾನಿಯು ದಂಡಕನನ್ನು ಗಂಡನಾಗೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ	”
ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ದೇವಯಾನಿಯನ್ನು ದಂಡಕನು ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿಕೆ ...	316
ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರು ಈವರ್ತಮಾನದನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಪದಿಂದ ಶಪಿಸುವಿಕೆ ..	”
ಆದೇಶವೆಲ್ಲ ಸುಟ್ಟು ಹೋಗಿ ಅರಣ್ಯವಾಗುವಿಕೆ	”
ದೇವದೈತ್ಯರ ಪರಸ್ಪರ ಯುದ್ಧ	”
ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಸತ್ತವರನ್ನು ಶುಕ್ರನು ಬದುಕಿಸುವಿಕೆ	316
ಆಗ ಗುರುಸುತ್ತನಾದ ಕಚನು ಮೃತಸಂಜೀವಿನೀವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿ ಯಲು ಬರುವಿಕೆ	317
ಖಳಕ ದೇವಯಾನಿಯು ಕಚನನ್ನು ವರಸಲು ನೀನೆನೆಗೆ ಗುರುಪುತ್ರಿಯಾದುದು ದರಂದ ಒಲೆನೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ	”
ಕಚನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ	”
ಶುಕ್ರನನ್ನು ಕುರಿತು ವೃಷಪರ್ವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ	321
ಕಚನ ಸಂಹಾರ ಮತ್ತು ಉಜ್ಜೀವನ	322
ದೇವಯಾನಿಯು ಕಚನನ್ನು ವರಸಲು ಆತನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ಇರು ವಿಕೆ	323
ದೇವಯಾನಿಯು ಶಾಪ	”
ದೇವಯಾನಿಯು ಸಂಗಡ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯ ಜಲಕೇಳಿ	324
ಆಗ ದೇವಯಾನಿಯು ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿಯ ಸೀರೆಯನ್ನು ಡುವಿಕೆ	”
ಆಗ ಆಕೆಯು ನೀರಿನಲ್ಲಿ ದೊಂಬಿ ಹೋಗುವಿಕೆ	325
ಆಗ ದೇವಯಾನಿಗೆ ಯಯಾತಿಯ ದರ್ಶನ	”
ದೇವಯಾನಿಯು ಕೋಪದಿಂದಿರಲು ನಿನ್ನಿಷ್ಟವನ್ನು ಮಾಡುವನೆಂದು ಶುಕ್ರನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ	”

ವಿಷಯ	ಪುಟ
ಶುಕ್ರನು ವೃಷಭವರ್ಷನ ಮುಂದೆ ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು ...	326
ಅದಕ್ಕೆ ವೃಷಭವರ್ಷನ ಅನುಮತಿ ...	327
ಯಯಾತಿಗೆ ಶುಕ್ರನ ಶಾಪದಿಂದ ವೃದ್ಧತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಿ ...	331
ಯಯಾತಿಯ ತಾರುಣ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಯಾನಿಯು ತಂದೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ ...	”
ನಿಮ್ಮ ಯೌವನವನ್ನು ತಂದೆಗೆ ಕೊಡಿರೆಂದು ತಾಯಿಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುವಿಕೆ ...	333
ಆಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಶಾಪ ...	”
ಯಯಾತಿಯ ತಾರುಣ್ಯ ...	335
ಪುರುವಿಗೆ ತಾರುಣ್ಯ ಲಾಭ ...	336
ಯಯಾತಿಯ ಇಂದ್ರಲೋಕಗಮನ ...	337
ಯಯಾತಿಯು ತನ್ನ ತಪಃಫಲವನ್ನು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ ...	”
ಇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಶಿವನನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ ...	337
ಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ ...	338
ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮನ ಕೋಪ ...	”
ಆಗ ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ವರದಾನ ...	339
ನಾನಾಧರ್ಮಸ್ವರೂಪ ಕಥನ ...	341

ಶ್ರೀ

ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಮಹಾಕವಿ ವಿರಚಿತಂ

ಕೌರ್ವಾಟಕ ಮಹಾಪಾರತಂ

ಆದಿಪರ್ವ.

ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಪುಟ

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ

ವಾಯುಸುತನರಮನೆಯ ಕೌರವ
ರಾಯಕ್ಕ ತಕವೆ ಕಳದು ಹೊಕ್ಕನು
ತಾಯಿಯೊಡಜುಟ್ಟಿದರು ಸಹಿತ ಮಹಾವನಾಂತರವೆ ||

ಕುರುಪಾಂಡವರ ವೈರಾಭಿವೃದ್ಧಿ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರಿ
ಪಾಲ ಗಜನಗರಿಯಲಿ ಪಾಂಡವ
ರಾಳ ಕೌರವರಾಳ ಸೇನಿಸಿನ ಕಾಲುಮೆಟ್ಟುಗಳ |
ಸೂಱು ಮತ್ತರ ಬಿರಿದುಪಾಡಿನ
ಜೋಳ ಕಲಹದ ಕದಡು ಜುಜಿನ
ಕೋಱು ಚಲದೊಳ 1 ತೋಟ ಮಸಗಿತು ದಿವಸ ದಿವಸದಲಿ 2 || ೧

1 ವಲರೊಳ, ಕ. ಚ.

2 ನಾಡುಬೀಡಿನಲಿ, ಜ.

ಬೀದಿಗಲಹದ ಕದಡು ಬೀಡಿನೊ
 ಳೈದೆ ಹಬ್ಬಿತು ಕೂಡೆ ನಗರದಿ ¹
 ಕೈದೊಳಸಕೊಂಡೆಸಗಿ ಮಸಗಿತು ನಾಡುನಾಡಿನಲಿ ² |
 ಆದುದೆರಡರಸಿಭವುರಿಗೆ ಕಾ
 ಳಾದುದಿನ್ನೇನನುತ ಪುರಜನ
 ವೈದೆ ಮುಗುಗಿತು ಭೀಮದುರ್ಯೋಧನರ ಹೋರಬಗೆ || ೧೦

ಬೀಜಿ ಪಾಂಡವರಿರಲಿ ರಾಯನ
 ನೂಜುಮಕ್ಕಳು ಪುರವನಾಳಲಿ
 ಬೀಜಿ ಕೌರವರಿರಲಿ ಪಾಂಡವರಿರಲಿ ನಗರಿಯಲಿ ³ |
 ನೂಜಿಪೊಡನೆವರನು ಧರಿಯಿಸ
 ಲಾರದಿಭವುರಿ ಯನುತ ದುಗುಡವೆ
 ಹೀಜಿ ಹೊದಕುಗಳಿಗೊಳುತಲಿದುರ್ದಮ ಹಸ್ತಿನಾನಗರ || ೨

ಕರ್ಣಶಕುನಿಗಳೊಡನೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ರಹಸ್ಯಾಲೋಚನೆ.

ಬಂದುದಿನ ದುರ್ಯೋಧನನು ನಿಜ
 ಮಂದಿರದೊಳಕಾಂತದಲಿ ಮನ
 ನೊಂದು ನುಡಿದನು ಕರ್ಣಶಕುನಿಜಯದ್ರಧಾದ್ಯರಿಗೆ |
 ಇಂದು ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ದ್ರುಪದನ
 ತಂದು ದಕ್ಷಿಣೆ ಯಿತ್ತು ಗುರುವಿಗೆ
 ಸಂದರೈ ಸಮರದಲಿ ಪರಿಭವವಾಯ್ತು ನಮಗೆಂದ || ೪

ವನಜವನದಲಿ ತುಜುಚೆ ಕಬ್ಬಿನ
 ಬನದಿ ಕಡಸಿಗೆ ಚೂತಮಯಕಾ
 ನನದೆ ಬಬ್ಬಲಿ ಭೀಮಸೇನನ ಯಿರವು ನಮ್ಮೊಡನೆ |

1 ಕೈದುಗದನದ, ಬಿ. ಬೀಡುಗಲಹದ, ಚ.

2 ರಾಜರಾಜರಲಿ, ಜ.

3 ರಾಳಲಿಭವುರಿಯ, ಚ.

ಇನಿತು ಪಾರ್ಥನೊಳಿಲ್ಲ ಯಮಳರ
 ಜಿನುಗಿನಲಿ ಚಾಚಿನು ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ಜನಪನಾಗಲಿ ಮೇಣು ಮಾಣಲಿ ಖಾತಿ ¹ ಯಿಲ್ಲೆಂದ || ೫

ಹುದು ನಡೆಯದಿವೆರೊಡನೆ ನನ್ನೊಳು
 ಕದನವೇ ಕೈಗಟ್ಟುವುದು ಕಾ
 ದಿದರೆ ಹೆಬ್ಬಲವಹುದು ² ದುರ್ಬಲ ದೈವಗತಿ ಬೇಣಿ |
 ನದಿಗಳರಳೆಯ ಹಾಸು ನವವಿಷ್ಣು
 ವುದರದೀಪನಚೂರ್ಣವಾದಂ
 ದದಲಿ ದಾಯಾದ್ಯರ ³ ಲಿ ಸದರವ ಕಾಣೆ ನಾನೆಂದ || ೬

ಎನೆ ಕಳಿಂಗಾದಿಗಳು ತಂತ
 ಮೈನುಮತವ ಹೇಡಿರರು ಕೌರವ
 ಜನಪನಿರವಿಗೆ ಕೇತ ನಿಶ ಯಿಸಿದರು ಮನದೊಳಗೆ |
 ಜನಪನಲ್ಲಿಗೆ ನಡುವಿರುಳು ಬಂ
 ವನುನಯದಿ ಮೊತಾಡುತೆಂದರು
 ಜನಪ ಕೇಳೈ ಭೀಮನರ್ಜುನರುಗಳ ಸಾಹಸವೆ || ೭

ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಕರ್ಣನ ಸಮಾಧಾನ.

ದುಗುಡವೇತಕೆ ಜೀಯ ಡೊಂಬಿಯ
 ಜಗಳವನು ತೆಗೆದರಿನ್ಮಪರ ಸುಂ
 ಟೆಗೆಯನಾಯುವೆನುರ ತನುವನು ಯುದ್ಧ ರಂಗದಲಿ |
 ದಿಗುಬಲಿಯ ಕೊಡಿಸುವೆನು ಸಾಕಿಂ
 ನೊಗುಮಿಗಿಯ ಚಿಂತಾಂಗನೆಯನೋ
 ಲಗಿಸದಿರು ಕುರುರಾಯ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾರ್ಕಣ || ೮
 ಹೊಡೆದು ಹೊಡೆಚಂಡಾಡಿ ರಿಪುಗಳ
 ಗತನವನು ಯಮರಾಜಧಾನಿಗೆ

1 ಭೀತಿ, ಬ. ಚ. 2 ವದುವೆ, ಚ. 3 ಗದಲಿ ಸಾಪತ್ಕರಲಿ, ಚ.

ನಡಿಸುವೆನು ನೀ ನೋಡುತಿರು ಸಾಕೆಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ |
 ಕೊಡು ನನಗೆ ನೇಮವನು ಭೀತಿಯ ¹
 ಬಿಡು ಮನಸಿನಲಿ ಕಂದುಕುಂದನು
 ಹಿಡಿಯದಿರು ಕುರುರಾಯ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಕರ್ಣ ||

೯

ವಿದುರಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ನಿನ್ನಯ
 ಸದನದೊಳಗುಂಡುಟ್ಟು ಪರರ
 ಭ್ಯುದಯವನೆ ಹರಸುವೆರು ದೂಳುವರೆಮ್ಮನವೆರುಗಳ |
 ಪದನ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆ ಸಾಕಿ
 ನ್ನದಣ ಮೊತೇಕರಸ ನಮ್ಮಯ
 ಕದನವನು ಚಿತ್ತೈಸು ಸಾಕೆನ್ನೆಂದನಾಕರ್ಣ ||

೧೦

ಹಬ್ಬು ಗೆಯ ಹದಿನಾಲ್ಕು ಲೋಕದ
 ಮಬ್ಬು ಗಳ ನೀಡಾಡಿ ಜಗದೊಳ ²
 ಗೊಬ್ಬು ನೇ ರವಿ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವ ವೋಲು ಪಾಂಡವರ |
 ಕೊಬ್ಬು ಗಳ ನಿಲಿಸುವೆನು ಧರೆಯೊಳ
 ಗೊಬ್ಬು ನೇ ದುರ್ಯೋಧನನು ಮ
 ತೊ ಬ ರಿಲ್ಲೆ ದೆನಿಸಿ ತೋಟುವೆನೆಂದನಾಕರ್ಣ ||

೧೧

ಕರ್ಣನಾಡಿದುದನೊಪ್ಪಿ ಶಕುನಿಯು ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಸಹಜವೀನುಡಿ ಕರ್ಣನಾಡಿದು
 ದಹುದು ಪಾಂಡವರೆಂಬವರು ಕಡು
 ಸಹಸಿಗರು ಗೆಲಲಿದು ಕುಹಕೋಪಾಯವೂರ್ಗದಲಿ |
 ಅಹಿತರನು ಗೆಲಲಹುದು ಪರಿಕರ
 ಸಹಿತವರುಗಳ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
 ಬಹೊಡೆ ನಮ್ಮಭಿಮತವ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಕರ್ಣ ||

೧೨

¹ ಖತಿಯನು, ಖ.

² ನಭದೊಳ, ಚ.

ಐಸುಮುಖ ವೀರೈದುಭುಜ ಹದಿ
 ನೈದು ಕಣಿ ನ ವಿಗಡರುದ್ರನು
 ಮೇದಿನಿಯ ಮೇಲೊಂದು ಶಿರಭುಜಯೆರಡನಳವಡಿಪಿ |

ಆದಿಪುರುಷನು ಭೀಮವೇಷದಿ
 ನೈದೆ ಜನಿಸಿದನಾತನಿದಿರೊಳು
 ಕೈದುಕಾರನದಾವನೈ ಹೇಚೆಂದನಾಶಕುನಿ ||

೧೩

ಅರಸ ಕೇಳು ಲುವಿದೈಯಲಿ ಮೂ
 ವರು ಕಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪುರುಷರು
 ಧರೆಯೊಳ್ಳೂಬು ರಿಗೊಂದು ಗುಣ ಪಾರ್ಥಂಗಿ ಮೂಱುಗುಣ |
 ಭರಿತವಾಗಿಹುದದಧಿಕವಾತನ

ಸರಿಸದಲಿ ಮೂಱುಂತು ಜೀವಿಸೆ
 ಮರಳಬಲ್ಲವನಾವನೈ ಹೇಚೆಂದನಾಶಕುನಿ ||

೧೪

ರಾಮಚಂದ್ರನ ಚಕರಣಯುಗನಿ
 ಸ್ವೀಮೆಭೀಷ್ಮಾ ಚಾರಿಯನ ಶಿರ
 ವಾಮಹಾರಥದ್ರೋಣನೆದೆ ನಡುಗುವುದು ಕದನದಲಿ |
 ಸಾಮನಸ್ಯನು ನಿಷ್ಪ್ರಕಂಪಸ
 ನಾಮನರ್ಜುನದೇವನಿದಿರಲಿ
 ಭೂಮಿಯೊಳು ಬಿಲುಗಾಱಿ ¹ ದಾವವನೆಂದನಾಶಕುನಿ ||

೧೫

ಶತ್ರುಗಳ ಸಂಹರಿಸಿ ರಾಜ್ಯವೆ
 ನೊತ್ತೆ ಯಾಳುವೆನೆಂಬ ಸಾಹಸ
 ಸತ್ಯಗುಣ ನಿಮಿಗಿಲ್ಲ ಪಾಂಡವರತುಳಭುಜಬಲರು |
 ಕೃತ್ರಿಮದ ಮುಖದಿಂದ ರಿಪುಗಳ
 ಕಿತ್ತು ಹಾಯ್ಕಿ ನೆಲನನೇಕ
 ಚ್ಚೈತ್ತದಲಿ ಸಲಹುವುದು ಮತವೆಂದೆಂದನಾಶಕುನಿ ||

೧೬

¹ ಬಿಲ್ಲಾಳು, ಖ. ಚ್ಚ.

ಸೋದರರುಗಳು ನೀವು ನಿಮ್ಮೊಳು
 ಭೇದಮಂತ್ರವ ಮಾಡುವುದು ಮೆರಿ
 ಯಾದೆಯೇ ನಾವ್ ನಿಮ್ಮಡಿ ಯಲರಸುನೆಯ ಸೇವಕರು |
 ವಾದಿಸುವೆತ್ತಂಡ ಸರಿ ನಮ
 ಗಾದರೆಯು ಕಂಡುದ ನುಡಿಯಬೇ
 ಕಾದರಿಸು ಮೇಣ್ಣಾಣು ನಿಚ ಯವೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೧೩
 ಪಕ್ಷವೆರಡೀ ಲೋಕದಲಿ ಪಿತ್ರ
 ಪಕ್ಷ ಮೇಣ್ಣಾಪಾತ್ಯಪಕ್ಷ ವಿ
 ಪಕ್ಷ ತಂದೆಯ ದೆಸೆ ಸಪಕ್ಷವು ತಾಯಿ ದೆಸೆಯವರು |
 ತಕ್ಷಕನ ತೆಹನಂತೆ ನಿಮ್ಮನು
 ಭಕ್ಷಿಸುವರಾವಂದದಲಿ ನೀ
 ಶಿಕ್ಷಿಸುವುದೈ ಪಾಂಡುಪುತ್ರನಂದನಾಶಕುನಿ || ೧೪
 ಮೊಳಯಲೇ ಮುಱುಟಿಸಲು ಜೇವುದು
 ಜೆಳದ 1 ಬಚಕದು ನಿನ್ನ ಪವಣೇ
 ಯಿಳಯೊಳರ್ಥವನಿತ್ತು ಹಗೆಗಳ ಜೆಚ್ಚಿ ಸಿದ ಬಚಕ |
 ಗೆಲುವನಾವನು ದೇವದಾನವ
 ರೊಳಗೆ ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಕೈಮನ
 ದಜವೆ 2 ನಜಿಯಾ ಕಂಡು ಕಾಣದೆ ಮರುಳದರೆ ಯೆಂದ 3 || ೧೫
 ಧಾರುಣಿಯೊಳು ಪಿಪೀಲಿಕೆಯು ವಿ
 ಸ್ತಾರದಲಿ ಮಾಡಿದ ಮನೆಯ ಕಾ
 ಳೋರಗನು ಹೊಗುವಂತೆ ರಿಪುಕುಂತೀಕುಮಾರಕರು |
 ವೈರದಲಿ ಸಪ್ತಾಂಗವನು ಕೈ
 ಸೂಚಿಗೊಂಬರು ತಪ್ಪದಿದಕೆ ಪಿ
 ಒಕಾರವನು ಮಾಡುವುದು ಕಾಲದೊಳಂದನಾಶಕುನಿ || ೧೬

1 ಬಲಿದ, ಖ ಚ.

4 ಕುಂತೀಸ ತರ ಕೈವೈಯುಳವ, ಖ.

3 ಭಾರ - ಮೈಮೇಲೆಂದನಾಶಕುನಿ, ಚ.

ಹಿಂದೆ ನೀನವರುಗಳ ನಾನಾ
 ಚಂದದಲಿ ನೋಯಿಸಿದೆ ಮನದಲಿ
 ಕಂದುಹಿಂಗದು ಕಷ್ಟವೃತ್ತಿಯನಾಚರಿಸುತಿಹರು |
 ಇಂದಿನಲಿ ನೀ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
 ನಂದಗಡಿಸದೆ ಬಿಟ್ಟೆ ಯಾದೊಡೆ
 ಮುಂದೆ ಕಟ್ಟಿತು ರಾಜಕಾರಿಯ ಪೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೬೦

ಇಱುಬಿನಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ್ ಹುಲಿಯನು
 ಮುಱಿಯಲೊಲ್ಲದೆ ¹ ತಳಪಟಕೆ ಬಿ
 ಟ್ಟುಱಿಯ ಬಹುದೇ ಕೊಂದು ಕೂಗದೆ ಬಿಡುವುದೇ ಬಚಕ |
 ಕಱುಬರಹ ಪಾಂಡವರಿಗೀಗಲೆ
 ಹರುವ ನೆನೆ ಹೊಣಬಿದ ರಾದರೆ
 ತಱಿದು ಬಿಸುಡದೆ ಬಿಡುವರೇ ಹೇಚೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೬೧

ಹರಿಹಯನು ವೃತ್ರಾಸುರನ ಸಂ
 ಪರಿಸಲಱಿಯದೆ ಗರುವದಿಂದಿರು
 ತಿರಲವನು ದಿನದಿನದೊಳಂಗುಲಮಾತ್ರವನು ಬಳದು |
 ಧರೆಯ ತುಂಬಲು ತನ್ನ ಸತ್ವದ
 ನೆಱವಣಿಗೆಗೈದಿಸದೆ ನಾನಾ
 ತೆಹದೊಳಾಯಸಗೊಳ್ಳನೇ ಹೇಚೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೬೨

ಅಡವಿಯಲಿ ಜನಿಸಿದರು ಬಳವಿಗೆ
 ಯಡವಿಯೊಳಗಿನ್ನೆವೆರ ಬಾಚಕೆ
 ಯಡವಿಯೇ ನೆಲೆಮನೆಯದಲ್ಲದೆ ಪಾಂಡುತನಯರಿಗೆ |
 ಪೂಡವಿಯೊಡೆತನ ಸಲ್ಲದವರನು
 ಸುಡುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇಱಿ ರಾಜ್ಯವೆ
 ಕೊಡುವುದಾವಂದದಲಿ ಮತವೆಲ್ಲೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೬೩

1 ಲೀಯದೆ, ಖ. ಮುಱಿದು ಕಳೆಯದೆ, ಚ.

ತಿಮಿರವಡಗಿದ ಲೋಕ ಶಿಕ್ಷಾ
 ಕ್ರಮಣವಡಗಿದ ದಂತಿ ಕರ್ಮ
 ಭ್ರಮಿಗಳಡಗಿದ ಯೋಗಿ ರುಜೆಯಡಗಿದ ನರೋತ್ತಮರು |
 ಹಿಮವಡಗಿದ ಸರೋಜದಂತಿಹು
 ದನುಳಮತಿ ಕೇಳೆ ಹಗೆಗಳಡಗಿದೊ
 ಡಮರಸದವೆನಿಸುವುದಲ್ಲೆ ಕೇಳೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೮೪

ಬಿಡದೆ ಸುಖದುಃಖದೊಳಗೊಂದನು
 ಹಿಡಿದು ಸದ್ವ್ಯವಹಾರಮುಖದಲಿ
 ನಡೆಯಲೊಂದಣ ನಪ್ಪವೊಂದಣ ತುಷ್ಟಿ ತನಗಹುದು |
 ಹಿಡಿದುದಿಹಸರವೆರಡಣಿಗಳ
 ವಡಿಶೆ ತನಗಹುದಾಂದೊಂದನು
 ಬಿಡುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇಣಿ ಮತವಲ್ಲೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೮೫

ಭಾವ ಮೈದುನನಣ ತಮ್ಮನು
 ಮಾವನಳಯನು ಪ್ರತಿಮಿತ್ರರು
 ಸೇವಕರು ಸಜ್ಜನರು ಸತ್ಪುರುಷರುಗಳವರೆಂದು |
 ಭಾವಿಸದಿರಾರುವನು ನಿನ್ನಯ
 ಜೀವವುಳ್ಳನ್ನ ಬರ ನಿನ್ನಯ
 ದೈವವೇ ಗತಿಯೆಂದು ನಂಬಿಹುದೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೮೬

ಶತ್ರುಶೇಷವದಲ್ಪವೆಂದುಲು
 ಹುತ್ತ ಬರಲಾಗದು ಕಣಾ ಭೂ
 ಫೋತ್ತಮರುಗಳು ಪೈರಿಯಾರ ವಂಶಬೀಜವನು |
 ಬಿತ್ತುವರೆ ನೇತ್ರಾವಳಿಯ ಮಿಾ¹
 ಟಿತ್ತಿ ಕಾರಾಗಾರದೊಳಗೆ ಕ
 ಳತ್ರಸಹಿತನನದಲಧಿಕವ್ರತರ ಮಾಡೆಂದ || ೮೭

1 ಕಿತ್ತುಬಿಸುಡುವುದಕ್ಕಿಗಳ ಮಿಾ, ಖ.

ವಿಪವನಣುವೆಂದಳುಕದುಪಭೋ
 ಗಿಸಲು ಕೊಲ್ಲದೆ ಬಿಡುವುದೇ ಕರ
 ಗಸದ ನೆತು ಬಡವಾದರೆಯು ಕೊಣ್ಣಿಕ್ಕಿದೇ ತರುವ |
 ಶಿಶುವಿನನು ಸಾಮಾನ್ಯವುರುಷನು
 ಹುಸಿ ಕಣಾ ಯೆನುತೇಷಿಸಲು ರ
 ಕ್ಕಸನಹನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತನಗವನೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೨೯

ಕಾಳವನು ಗೂಗೆಗಳು ನಿರ್ಜರ
 ರೂಷಿಗವನು ದೈತ್ಯನಿಕರ ತ
 ಮಾಳ ರವಿರಶ್ಮಿಗಳನಾಬಲುದ್ರಿಯನು ಚೋರ |
 ಕಾಳಭುಜಗನು ಗರುಡನಟವನು
 ತಾಳದಂದದಿ ಪಾಂಡವರು ನಿ
 ನ್ನೇಷಿಗೆಯ ಸೈರಿಸರು ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೩೦

ಹಿಡಿದ ಘನಿಯನು ಸುಡುವ ಸಿಡಲನು
 ಹೊಡೆವ ಮಾರಿಯನಲೆವ ರುಜೆಯನು
 ಮಡಿವ ದಿನವನು ಹಾನಿವ ದ್ರಿಯ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದುಗಳ |
 ಜಡಿದ ಹಗೆಯನು ಕಾಲಕರ್ಮದ
 ಗಡಣಿಯನು ಸುಖದುಃಖದುದಯದ
 ಕಡೆಮೊದಲ ಕಾಣಿಸುವನಾವನೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೩೧

ದೇವದಾನವರಂತೆ ಹದ್ದಿನ
 ಹಾವಿನವೊಲತಿಯೈರ ಬಂಧದ
 ತಾವು ಠವಣಿಯ ನೀರು ಭೇದಿಸುವಂತೆ ಭೇದಿಸುತ |
 ಕಾವವರ ಕಾವುತ್ತು ಕಂಟಕ
 ಜೀವಿಗಳನಪಹರಿಸುವಂತ
 ಭರ್ವತುದ್ರಿಯಲಿಳಯನಾಳುವುದೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೩೨

ಇನಿತು ಚಿಂತಿಸಲೇಕೆ ಕೌರವ
 ಜನಪ ನಿಮ್ಮ ಡಿಗಳಿಗೆ ನಾನೊಂ
 ದನುವ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡುವೆನು ಪಾಂಡವರ ನೆಳಲಿರಲು |
 ನಿನಗೆ ರಾಜ್ಯವನಾಳ ಫಲಸಂ
 ಜನಿಸಲಖಿಯದು ಕಾಲದಲಿ ನೀ
 ನೆನವುದಿದಕೊಂದನುವನೆಂದು ¹ ಕಳಂಗ ಕೈಮುಗಿದ || ೨೨

ಮೃತ್ಯುವಿನ ತಾಳಿಗೆಯೊಳಗದ
 ಶತ್ರುಗಳ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲಿ ದು
 ವ್ಯಕ್ತ ರೋಲಗದೊಳಗೆ ಸಿಂಹದ ಗುಹೆಯೊಳಹಿಪತಿಯ |
 ಹುತ್ತಿನೊಳಗಿಹವೋಲು ಸಲೆ ಬಾ
 ಳುತ್ತಲಂತಃಪುರದೊಳರಸುಹು ²
 ದತ್ಯ ³ ಧಿಕವೆಚ್ಚ ರಿಕೆ ಯಿರಬೇಕೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೨೩

ಹಗೆಯ ಹೆಂಗಳ ⁴ ನರಮನೆಗಳೊಳು
 ಹೊಗಿಸಲಾಗದು ತನಗವರು ಹೇ
 ಚಿಗೆಯ ಹಾವಿನ ವೋಲು ಸುಖತರವಲ್ಲ ರಿಪುನೃಪರ |
 ಹಗೆಯ ಮಕ್ಕಳ ದನೆಯ ನೀನೋ
 ಲಗಿಸುವರೆ ಬಾಹತ್ತರ ನಿಯೋ
 ಗಿಗಳ ನಂಬುವುದುಚಿತವೇ ಹೇಚೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೨೪

ದೈವ ಹೊಡೆದಂದದಲಿ ಬೆಟತು ಸ
 ಭಾವಳಯದಲಿ ಗರ್ವವಿಭ್ರಮೆ
 ಭಾವಭಾಷಿತರಾಗಿ ವೈಹಾಯಸವನೀಕ್ಷಿಸುತ |
 ಹಾಸನಂದದಲಿರದೆ ಹಾಸ್ಯರ

¹ ನೆನೆಯುಪಾಯವನೊಂದನಂದು, ಖ.

² ರಸಿಹ, ಖ.

³ ಲತ್ಯ, ಖ.

⁴ ಹೊಡಿರ, ಖ.

ಸಾವಲಂಬನ ವೊಪ್ಪುದಲ್ಲದ
ದಾವಪರಿಯಿಂದವರ ಜನ್ಮನಿರರ್ಥಕರವೆಂದ || ೨೬

ಹೀನಮುಖ ಬಹುಮುಖ ಪರಾಬ್ಜುಖ
ದೀನಮುಖ ವಾಚಾಲಮುಖ ವ
ಜ್ಞಾನಮುಖವಂತಮುಖರು ಕಲಹದಲಿ ಕಾಯದಲಿ |
ಆನರೇಂದ್ರನ ವರ್ತನಕೆ ದು
ಸ್ಥಾನವಾಗದೆ ಬಿಡದು ಸಂಶಯ
ವೇನಿದಕೆ ಕುರುರಾಯ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೨೭

ಶಯನದಲಿ ವಹ್ನಿಯಲಿ ವೈಹಾ
ಳಯಲಿ ಬೇಂಟೆಯಲೂಟದಲಿ ಕೇ
ಳಯಲಿ ಸುರತಕ್ರೀಡೆ 1 ಯಲಿ ನಾನಾವಿನೋದದಲಿ 2 |
ಜಯದ ಜೋಗಿಯಲೂರುಗಳ 3 ಮರ
ವೆಯಲಿ ಕುಹಕಸ್ತ್ರೀಯರುಗಳಲಿ
ಲಯವನ್ನೆದಿಸಬಹುದು ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೨೮

ರುಜಿಯನಲುಗುವ ರದನವ ದ್ರುಗು
ರಜವನನುಚಿತಜಾತಧೂಮ
ಧ್ವಜವನಾರುಣವಿದ್ಯೆಯನು ಗೃಹವಾಸಕುಂಡಲಿಯ |
ವೈಜಿನವನು ಕಂಪಿತವ ವೈರಿ
ವ್ರಜವನುಋಹುವನೆಗ ನೆಂಬಿದು
ಸುಜನರಭಿಮತ ನಿನ್ನ ಮತವೇನೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೨೯

ಮಣಿದು ಕೂಪದ ಜೀವನವ ಕಡೆ
ಗಣಿಸದೇ ಘಟಯಂತ್ರಮೈಗರಿವು
ಹಣಿಗಿದರೆ ಹರಿಣಂಗೆ ಗೆಲವೇ ಕಾರ್ಯಗತಿಯಣಿದು |

1 ಸಲಿಲಕ್ರೀಡೆ, ಖ.

2 ವಿವಿಧಾಯುಧಗಳಲಿ, ಖ.

3 ಲೋಲಗದ, ಖ. ಚ.

ಮಣಿವುದಳುಕುವುದಾವೆಪರಿಯಿಂ
 ದೆಣಿಸಿ ಮನದಲಿ ವೈರಿರಾಯರ
 ಹಣಿದವಾಡುವುಪಾಯವಿದು ಕೇಳೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೪೦

ಅಹಿಯ ಬಾಧೆಯ ಬಲೆಗೆ ಸಿಲುಕಿದ
 ಮಿಹಿರಬಿಂಬದ ವೋಲು ಮಾಯಾ
 ವಿಹರಣದ ವೀಧಿಯಲಿ ಸಿಕ್ಕಿದ ಜೀವರುಗಳಂತೆ |
 ಅಹಿತರುಪಟಲದೊಳು ಸಿಲುಕದೇ
 ಕುಹಕರವದಿರ ಹರಿವ ನೆನೆ ಲೇ
 ಸಹುದು ಕಾಲಕ್ಷೇಪವಿದಕೇನೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೪೧

ನಂಬುವರ ನೆಣಿ ನಂಬು ನಂಬದ
 ಷಂಬಕರ ನಂಬದಿರು ಸಂಗರ
 ವೆಂಬ ಮಾತಿಗೆ ದಂಬಲಿಸಿ ಬೆಂಬಿಲಿಷ್ಟ ಬಾಹಿರರ |
 ನಂಬಿರದೆ ಅರಿರಾಯಹನನವಿ
 ಳಂಬನವೆ ಮೂಡದಿರು ರೋಷಾ
 ಷಂಬರವೆ ರಚಿಸದಿರು ಬಹಿರಂಗದಲಿ ನೀನೆಂದ || ೪೨

ಖೂಳನಹ ದಾತಾರನನು ದು
 ಮೋಳನಹ ಮಿತ್ರನನು ತನಗನು
 ಕೂಲೆಯಲ್ಲದ ಸತಿಯನಂತರ್ದಾಹಿಯಹ ನರನ |
 ವ್ಯಾಳಯುತವಹ ನಿಳಯವಿನಿತುವೆ
 ಕಾಲದಲಿ ವರ್ಜಿಸುವುದಲ್ಲದೊ
 ಷೂಟಿಗವು ಹಿರಿದಹುದು ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೪೩

ಎಲ್ಲರಿಂ ಬಹುಧನವೆ ಕೊಳು ನಿ
 ನ್ನಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಯ ಬಹುದೆ ಸೋಲದಿ
 ರಿಲ್ಲವೆನ್ನದೆ ನಡೆದು ಕಾಲಕ್ಷೇಪವನು ಮೂಡು |

ಬಳ್ಳಿದನು ನಮಗೆಂಬ ನಯನುಡಿ
ಯೆಲ್ಲರಲಿ ಬಿಚ್ಚಂತೆ ರಿಪುಗಳ
ಗೆಲ್ಲಗೆಡುಪುವ ಮಂತ್ರವಿದು ಕೇಳಂದನಾಶಕುನಿ || ೪೪

ಧನವನಿತ್ತಾದೊಡೆಯು ಸಹಭೋ
ಜನವನುಂಡಾದೊಡೆಯು ಮೇಣೀ ನಿಜ
ತನುಜೆಯರನಿತ್ತಾದೊಡೆಯು ಬಟಿ ಸಂದು ಬೇಸರದೆ |
ತನುವೆ ಬೆಣಿಸಿದಾ ದೊಡೆಯು ನೂ
ತನಗುಣವ ನುಡಿದಾದೊಡೆಯು ರಿಪು
ಜನಸತಿಯ ವಶ ಮೂಝುದುಚಿತವಿದೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೪೫

ಕೋಶಪಾನಾದಿಗಳ ಮೂಡಿ ಮೆ
ಹೀಸುರರ ಮೇಲಾಯುಧಂಗಳ
ಸೂಸಿಡೈವವೆ ಮುಟ್ಟಿ ದಿವ್ಯಾಜ್ಞೆಗಣಲೊಡಬಡಿಸಿ |
ಹೇಸದರಿಭೂಪಾಲರನು ನಿ
ಶೈಷವೆನಿಸುವದಿಲ್ಲದಿದೊಡೆ
ಪೈಸರಿಸುವುದು ರಾಜಕಾರ್ಯವಿದೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೪೬

ನರಕವಿಲ್ಲದ ನರರು ನಾರಿಯ
ರರುಬೆಯಿಲ್ಲದ ಯತಿಗಳಸುರರ
ವಿಸರವಿಲ್ಲದ ಸುರರು ಮೂಯಾಪಾಶವನು ಹರಿದ |
ಪರಮತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನಿಯಂತಿಹ
ಧರಯೊಳಗೆ ಹಾಗರಸುಗಳು ಹಗೆ
ಹರಿದು ಹೋಗಲಸಾಧ್ಯವೆಹುದೇನುಂಟು ಹೇಳೆಂದ || ೪೭

ಮೆಸಗೆ ಮೂಡಿದ ಹೊಲನು ದುಷ್ಪ
ಪ್ರಸರದೇಚಿಗೆ ಪಾಪಿಯೊಲಗ
ಹುಸಿಯ ಬಾಣುವೆ ಹುದುವಿನಾರಂಭದ ಘಲೋವಯವು |

ನಸಿದು ಹೋಗದೆ ಲೋಕದೊಳಗವು
ಹೆಸರುವಡೆವವೆ ಹಗೆಯ ಹೆಚ್ಚುಗೆ
ಹಸನ ಕೊಡುವುದೆ ರಾಯ ಚಿತ್ತೈಸೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೪೮

ಜಾತಿಬಾವನ್ನ ದಲಿ ಸರ್ಪದ
ಭೀತಿ ಸತ್ಪುರುಷರಿಗೆ ದುರ್ಜನ
ಭೀತಿ ದೇವಾದ್ಯರಿಗೆ ದನುಜಾರಿಗಳ ಬಲುಭೀತಿ |
ಜಾತಮಾತ್ರಕೆ ಮರಣಜನನದ
ಭೀತಿ ಬೆಂಬಿಡದಂತೆ ಗೋತ್ರಜ
ಭೀತಿ ಭೂಪಾಲರಿಗೆ ಹಿರಿದಹುದೆಂದನಾಶಕುನಿ || ೪೯

ಕರಣಿಕರು ಕರಣಿಕರೊಡನೆ ಸಹ
ಚರರು ಸಹಚರರೊಡನೆ ಸಾವಂ
ತರಲಿ ಸಾವಂತರುಗಳಾ ಮಂತ್ರಿಯಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು |
ತರುಣಿಯರು ತರುಣಿಯರೊಡನೆ
ಪರಿಕರರು ಪರಿಕರರೊಡನೆ ಯಿರಲೊರ
ಸೊರಸು ಮಿಗೆ ಮಸೆವುದು ಕಣಾ ಭೂಭುಜನೆ ಕೇಳೆಂದ || ೫೦

ವ್ಯಾಕುಲಿತ ವಿಸ್ತರ ವಿಸತಿಯ ದಿ
ವಾಕರನ ಲೋಕಾಯತರ ರ
ತ್ನಾ ಕರನ ಲಾವಕರ ಹಿಸುಣರ ದಾಯಭಾಗಿಗಳ |
ಶೋಕಿಗಳ ಮಾಯಾವಿಗಳ ದ
ವೀಕರನ ವಿನಿಯೋಗಿಗಳ ಸ
ಪೈಕಮತ್ಸರದೊಳಗೆ ಬದುಕುವನಾವೆ ಕೇಳೆಂದ || ೫೧

ನುಂಜು ಮಹಿಯನು ಮುಸುಕುವಂತೆ ಧ
ನಂಜಯನು ಕಾನನವ ಸುಡುವಂ
ತಂಚಿಕೆಗಳುಮ್ನಾಹವನು ಹೋ ಯೊರಸುವೆಂದದಲಿ |

ರಂಜಕರು ಪಾಂಡವರು ನಿನ್ನನು
ಭಂಜಿಸುವರಾವಂಗದಲಿ ನವ
ಕುಂಜರನ ಕಾಲಾಟ ಸಿಂಹಕೆ ಸೇಜುವುದೆ ಯೆಂದ || ೫೬

ದನಿಗೆ ನಡೆದೊಳಪೊಕ್ಕು ಮರಗೂ
ಡಿನಲಿ ಸಿಲುಕಿದ ಹುಲಿಯ ವೋಲ್ಕಾ
ನನದಿ ಬೀಸಿದ ಬಲೆಯೊಳಗೆ ಗಾಣಕ್ಕೆ ಮನಸೋಲ್ದು |
ಹನನವಟಿಯದ ಮೃಗದ ವೋಲಿರು
ಬಿನಲಿ ಕೆಡಹಿದ ಕರಿಯ ವೋಲ್ ರಿಪು
ಜನಪರಭೃದಯದ ವಿನಾಶವನೆಸಗಬೇಕೆಂದ || ೫೭

ಶಕುನಿಯು ಉಪದೇಶಿಸಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡೆಂದು
ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಎಂದು ದುರ್ಬೋಧಿಗಳ ನಾನಾ
ಚಂದದಲಿ ಬೋಧಿಸಿ ಸುನೀತಿಯ
ನಂದಗೆಡಿಸಿ ತದೀಯವಂಶಚ್ಛೇದದೇಚ್ಛೆಯೆ 1 |
ಬಂದು ಗೂಡಿ ಸುಯೋಧನಗೆ ತಾ
ನೊಂದನೆಣಿಸಿ ಕಳಿಂಗ ಲೋಕವ
ಕೊಂದನೈ ಜನಮೋಜಯಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೫೮

ಇನ್ನು ಸಂಶಯಮಂತ್ರವೇನೆನ
ಸನ್ನೆಯಲಿ ಕುರುಭೂಪನೆಂದನು
ಯನ್ನ ನಿಮ್ಮಿ ಮಂತ್ರಕೊಳ್ಳದು ಪಿತನು ನೇಮಿಸದೆ !
ಬಿನ್ನಣವನಿದ ನುಡಿದು ಫಲವೇ
ನಿನ್ನೆನುತ ಕುಲಮೂಲಭೇದನು
ತನ್ನೊಳಗೆ ಧೃತಿಗುಂದುತಿರ್ದನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೫೯

ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಿಗೆ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಕರ್ಣಾದಿಗಳು
ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ

ಬಲಕ ಕರ್ಣಾದಿಗಳು ತಮ್ಮಯ
ಯೊಳಗೆ ಯಾಳೋಚಿಸಿದರಾಗಲು
ವ್ರಜುಹಿ ತೋರುವುಕುರುಸೃಪನನಾಹಿತನ ವಂಚಿಸಿಯು |
ನೆಲೆಯನಾತಂಗಱುಹ ಬೇಕೆಂ
ದೊಳಗೆ ಯಾಳೋಚಿಸಲು ಕೌರವ
ಬಲಕ ನುಡಿದನು ನಿಮ್ಮ ಯುಕ್ತಿಗೆ ನಾನು ಹೊಣೆಗಿಂದ || ೫೬

ಎನಲು ನೀಸಿಮ್ಮಯ್ಯನಾಜ್ಞೆಯೊ
ಳನಿತುವನು ನೀ ಮಿಱಿದಿದೊಡೆ
ಜನಪ ಕೆಡುವುದು ಕಾರ್ಯವೆಂಮಯ ಮಾತ ಕೆಡಿಸಿದೊಡೆ |
ವಿನಯದಿಂದವೆ ನಾವು ಮಾಡಿದ
ಯನುಮತವೆ ನಾವಾಜ್ಞೆನಮ್ಮಯ
ಜನಕನನು ನಾ ಬಲ್ಲಪರಿಯಲಿ ತಿಳುಹಿ ನೋಡುವೆನು || ೫೭

ಎನಲು ಹರುಷದಿ ಶಕುನಿ ತನ್ನಯ ¹
ಯನುಮತವೆ ಹೇಳಿದನು ² ಕೌರವ
ಜನಪಸಿರವಿಗೆ ಕೇಡ ಸಿಶ್ಚಿಸಿದನು ದೃಢವಾಗಿ |
ಜನಕನಲ್ಲಿಗೆ ನಡುವಿರುಳು ಬಂ
ದನುನಯದೊಳಮಾತ ತೆಗೆದೆಂ
ದನು ವೃಕೋದರನೂಟಿಗವನರ್ಜುನನ ಸಾಹಸವೆ || ೫೮

ಪಾಂಡವರ ಮೇಲೆ ದುರ್ಯೋಧನನ ದೂರು.

ಅರಿಗಳುದುಭವವಿನ್ನು ಗಂಟಲ
ನರೆವುದೆಮ್ಮನು ನೂಱುಮಕ್ಕಳ
ನರಸ ಬಱಿದೇ ಹಡೆದು ಕೆಡಿಸಿದೆ ತಾಯ ಯೌವನವ |

¹ ಎನಲು ಕರ್ಣನು ಶಕುನಿ ತಮ್ಮಯ, ಖ.

² ಹೇಳಿದರು, ಖ.

ಇರಲು ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಗಜಪುರ
 ದರಸ ನಮ್ಮಿನಿಬರನು ದೇಶಾಂ
 ತರಕೆ ನೇಮಿಸು ಜೀಯ ನೂಕದು ಭೀಮನೊಡನೆಮಗೆ || ೫೯

ಮಗನ ಮಾತಿಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಅಸಮ್ಮತಿ.

ಅಕಟ ಮಗನೇ ಧರ್ಮಸುತ ಬಾ
 ಧಕನೆ ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಮತಿಕಂ
 ಟಕದೊಳೆಗರು ಮಿಾಣಿ ನಡೆಯರು ಧರ್ಮನಂದನನ |
 ಸಕಲರಾಜ್ಯಕೆ ಪಾಂಡುಪ್ರತಿಪಾ
 ಲಕನು ನಮ್ಮೆಲಿ ತಪ್ಪಿದನೆ ಬಿಡು
 ವಿಕಳಮತಿಗಳೆ ಮೊತನೊದನು ಮಗಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ || ೬೦

ಆಗ ದುರ್ಯೋಧನನು ಕೋಪದಿಂದ ಮಾತನಾಡುವಿಕೆ.

ಬೊಪ್ಪ ಬಿನ್ನ ಹವವರ ಜನಕನು
 ತಪ್ಪಿ ನಡೆಯನು ನಿಮಗೆ ನೀವು
 ನೊಪ್ಪಿಸುವುದಾಪಾಂಡುಸುತರಿಗೆ ರಾಜ್ಯವೈಭವವ |
 ಅಪ್ಪುದಿಳ ಧರ್ಮಜಗೆ ತರುವಾ
 ಯಪ್ಪುದಾವಿಧಿ ¹ ಯಲ್ಲಿ ಸಂತತಿ
 ಯಪ್ಪದವರಿಗೆ ಸಲಿ ನೆಲನಿದು ಹೊಲ್ಲೆ ಯೇನೆಂದ || ೬೧

ಜನಕ ಸುಖದಲಿ ನಿಮ್ಮೆತ್ತಮ್ಮನ
 ತನುಜರಲಿ ನೀವು ರಾಜ್ಯಮಾಡುವು
 ವನುಗುಣವಲೇ ಬೀಟುಕೊಡುವುದು ನಮ್ಮ ನೂರ್ವರನು |
 ಜನಪರುಂಟೊಲೈಸಿ ಕೊಂಬವ
 ರೆನೆಗಿದೇ ಖಂಡೆಯದ ಸಿರಿ ಕರೆ
 ಜನನಿಯನು ಬೀಚ್ಚೊಂಟೆವಿನ್ನೇನೆನುತ ನಿಂದಿದರ್ || ೬೨

¹ ಯಪ್ಪದದು ವಿಧಿ, ಖ ಜ.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಮಗನ ಮಾತನ್ನು ಲಾಲಿಸುವಿಕೆ.

ಎಲೆ ಮಗನೆ ಯೆನ್ನಾಣೆ ಬಾ ಕುರು
 ಕುಲತೀಲಕ ನೀ ಹೋಗಲೆನ್ನೊಡ
 ಉಚಿವುದೇ ಮೆಜಿಯಾನೆ ಬಾರ್ಯ ಕಂದ ಬಾರೆನುತ |
 ಸೆತೆದು ಬಿಗಿದಪ್ಪಿದನು ಕಂಬನಿ
 ದುಳುಕಿದನು ಹೇಟನ್ನು ಮೇಲಣ
 ಬಟಕೆಯನು ರಿಪುರಾಜಕಾರ್ಯಕೆ ಬುದ್ಧಿ ಯೇನೆಂದ || ೬೩

ಆಗ ಉಪಾಯವನ್ನು ದುರ್ಯೋಧನನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಆವ ಪರಿಯಲಿ ವೈರಿಘಟಕುಲ
 ಕಾವುಗೆಯನಿಡಿಸುವಿರಿ ನಿಮ್ಮೊಳ
 ಗಾವು ಹೊಣಿಗೇ ಮಗನೆ ಸೊಗಸನೆ ನಿಮ್ಮ ವೈಭವಕೆ |
 ಸಾವರಾವಂದದಲಿ ಮಿಗೆ ಸಂ
 ಭಾವಿಸುವುದಾತೆಱನ ನೀ ಹೇ
 ಟಾವು ಕೇಳುವೆವೆಂದು ನುಡಿದನು ಮಗಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ || ೬೪

ನೀರ ವಿಪವಿಕ್ಕಿದೆವು ಕಿಚ್ಚಿನ
 ಭಾರವಣೆ ಯೇನಹುದೊ ಪಥ್ಯದ
 ಸಾರತರ ವೊದಗಿದರ ಹೋಗಲೆ ನಮ್ಮ ಹಗೆ ಹರಿದು |
 ಧಾರುಣಿಯ ಸಿರಿಯವರಿಗತಿವಿ
 ಸ್ತಾರ ನೆರೆಯಲಿ ಜೇಯ ಜಾಜಿನ
 ಬಾರುಗುತ್ತಿದು ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕೆ ಬಹೊಡೆ ಮಾಡೆಂದ ¹ || ೬೫

ಕರೆಸಿ ಪಾಂಡುಕುಮಾರಕರ ನೀ
 ಧರೆಯ ಹಸುಗೆಯ ಮಾಡಿ ಕೊಡು ಕರಿ
 ತುರಗಭಂಡಾರವನು ಸಪ ದಾಯಾದವಿಷಯದಲಿ ² |

¹ ಮಾಡುವೆವು, ಚ.

² ರಾದಿಗಳ ದಾಯಾದ್ಯಭಾಗೆಯಲಿ, ಕ.

ಇರವನವರಿಗೆ ವಾರಣಾವತ
ಪುರದೊಳಗೆ ಪರಂಪವಿಸಿ ಕೊಡು ನಾ
ನುರುಹಿ ತೋಣುವೆ ¹ ಬಚ್ಚಿ ಲಾಹ್ಲಾಭವನದವನದಲಿ ² || ೬೬

ಮಗನ ಆಲೋಚನೆಗೆ ತಂದೆಯ ಸಮ್ಮತಿ.

ಅಜುದು ಮಗನೇ ಮಂತ್ರವಿದು ಮತ
ವೆಜುದು ನಮಗೀಭೀಷ್ಮ ವಿದುರರು
ಕುಹಕಿಗಳು ಕೃತಭಿನ್ನವಾದರೆ ಭಾರವದು ಮೇಲೆ |
ಗಹನಗತಿಯಲಿ ಗೂಢಚರಸ
ನ್ನಿ ಹಿತಕರ್ಮಕಳಾಪದಲಿ ರಿಪು
ದಹನಸಿದ್ಧಿಯ ನೆನೆವುದೆಂದನು ಮಗಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ || ೬೭

ಪುರೋಚನನನ್ನು ವಾರಣಾವತಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಜನಕನನು ಬೀಚ್ಚೊಂಡು ಕೌರವ
ಜನಪ ತನ್ನ ರಮನೆಯ ಸಚಿವರೊ
ಳನುಪಮಿತವಿಶ್ವಾಸಸೂಚಕನನು ಪುರೋಚನನ |
ನೆನೆದ ಕೌರವರಾಜಕಾರ್ಯದ
ಘನವನಱುಹಿದನವರೊಡನೆ ಸಾ ³
ಧನವ ಸೂಚಿಸಿ ಜಡಿತಿಯಲಿ ⁴ ಕಳುಹಿದನು ಗುಪ್ತದಲಿ || ೬೮

ಆಪುರೋಚನನೆಂಬನಿಮ್ಮಡಿ
ಪಾಪಕರ್ಮನು ಕುರುಪತಿಗೆ ಬಚ್ಚಿ
ಕಾಪುರಾಂತರದಿಂದ ಬಂದನು ಹಲವುಪಯಣದಲಿ ⁵ |

¹ ಸುಡುವೆನು, ಚ.

² ರಚನೆಯಲಿ, ಚ.

³ ಸಮಗೃಧನಸಾ, ಚ.

⁴ ಜೋಡಿಸಿಕೊಟ್ಟು, ಚ.

⁵ ವಾರಣಾವತಿಗೆ, ಚ.

ಪುರೋಚನನ ವಿಚಿತ್ರ ಭವನ ನಿರ್ಮಾಣ.

ಆಪ್ತರದ ಜನವಣಿಯದಂತಿರೆ

ಕಾಪುರುಷನಳವಡಿಸಿದನು ನಸು

ದೀಪ ತಾಕಿದೊಡೇಕರೂಪಹ ರಾಜಮಂದಿರವೆ ||

೬೯

ನಿಗಮಸಂಸ್ಥಿತವಾಸ್ತು ರಚನಾ

ದಿಗಳನಾಯವ್ಯಯದ ತಾರಾ

ಳಗಳ ರಾಶಿ ಗ್ರಹದ ಬಲವಿಪರೀತಯೋಗದಲಿ |

ಹಗಲು ತೀರಲು ತಳತ ಕೈದೀ

ವಿಗೈಯ ಹಂತಿಯ ಹೊಳಹಿನಲಿ ಕೇ

ಡಿಗರು ಕೃತ್ರಿಮರಚನೆಯಲಿ ರೂಹಿಸಿದರಮನೆಯ ||

೭೦

ಮನೆಯ ಮಾಡುವ ಮೊದಲಲೇ ತಾ

ವಿನುತಪಂಚಕದಗ್ನಿಯಲಿ ಬಟಿ

ಕನುಕರಿಸಿದನು ಖಳಪುರೋಚನನೊಡೆಯನಾಜ್ಞೆಯಲಿ |

ದಿನ ಸವೆಯಲಿನ್ನೂ ಈಕಾಯಿತು

ಜನಪ ಕೇಳೈ ಪತಿತಯೋಗದ

ಲನಲನಾಹುತಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿದನಾಪುರೋಚನನು |

೭೧

ಅರಗಿನಲಿ ಭಿತ್ತಿಗಳ ನವಸ

ಜ್ವರಸ ಗುಡಮಿಶ್ರಿತದ ನೆಲೆಯು

ಸ್ವರಿಗಳನವರಲಿ ಕವಾಟಸ್ತಂಭವೇದಿಗಳ |

ವಿರಚಿತದ ವರಸೌಧಭದ್ರಾ

ಸ್ವರಣನಂದ್ರಾವರ್ತದಲಿ ಪರಿ

ಪರಿಯ ಬಿನ್ನಾಣದಲಿ ಮಿಗೆ ಮಾಡಿಸಿದನರಮನೆಯ ||

೭೨

ಹಿರಿಯಭವನದ ಸುತ್ತುವಳಯದ

ಮುಖವಿನಲಿ ಮನಮನಗಳೊಳಮಂ

ದಿರನಿಕಾಯದ ಲೂಗಿಲೊಂದೇ ದ್ವಾರವೆಸೆದಿಹುದು |

ಇರುವು ತನ್ನ ದು ಬಾಗಿಲೆಲ್ಲವೆ
ಹೊಜಿಗೆ ಮುದ್ದಿಸಿ ಕಿಚು ಚುಚು ವೆ
ಪರುಪವಣಿಯಲಿ ಬಳಪುರೋಚನನಂದು ನಿರ್ಮಿಸಿದ || ೩೩

ಕುಂತೀಪುತ್ರರನ್ನು ಕರೆಕಳುಹಿಸುವಿಕೆ.

ಧರಣಿಪತಿಗಣುಹಿಸಲು ಹಸ್ತಿನ
ಪುರಕೆ ದೂತರ ಕಳುಹೆ ಕೌರವ
ಧರಣಿಪತಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಬಿನ್ನವಿಸೆ |
ವೆರುಷವಾಯಿತು ನೀವು ಕಳುಹಿದ
ಹಿರಿಯ ಕೆಲಸದಲಾಪುರೋಚನ
ಪರುಪವಿಸಿ ಬರಹೇಚ್ಚಿ ಕಳುಹಿದ ಕುಂತೀಪುತ್ರರನು || ೩೪

ವಿದುರನು ರಹಸ್ಯಮಾರ್ಗವನ್ನು ಮಾಡಿಸುವಿಕೆ.

ಜನಪ ಕೇಳೈ ವಿದುರನೊಬ್ಬಗೆ
ಕನಕರತ್ನ ವನೀಯಲೊಬ್ಬನ
ದನುಕರಿಸಿ ಮಾಡಿದನು ಯೋಜನವೆರಡುಕಳತೆಯಲಿ |
* ಘನತರದ ಬಿಲವೊಂದ ಕೊಣ್ಣಿದನು
ಕನಕವರ್ಮನು ಕನಕರತ್ನ
ದ್ಯನುಪಮೆಸಾ ಪನೆಯ ಭೂಮಿಯಿದೆನಲು ನೋಡುವೊಡೆ || ೩೫

ಧರ್ಮಾದಿಗಳಿಗೆ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಕೃತೋಪದೇಶ.

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಿತ್ತ ಹಸ್ತಿನ
ಪುರದೊಳಗೆ ಕುಂತೀಕುಮಾರರ
ಕರೆಸಿ ಕಟ್ಟೀಕಾಂತದಲಿ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರ ಭೂಪಾಲ |

* ಘನತರದ ಶೈಲಗಳ ಕೊಣ್ಣಿವುತ ಕನಕವರ್ಮನ ಕನ್ನಬರು
ತಿದೆ ಮಹಿಯ ಮಧ್ಯಕೆ ನೆಲನ ಕೊಣ್ಣಿದನು ಪಥವ ಗುಹಿತ
ದೊಳು, * ಕ, ಜ,

ಬೆಟಗು ಬಿನ್ನಾಣದಲಿ ಮಕ್ಕಳ
ಮರುಳು ಮಾಡಿದನೇನ ಹೇಳುವೆ
ನುರಿವನೆಯ ಬೀಡಾರದಲಿ ಬಿಡಸಲಿಕೆ ಪಾಂಡವರ || ೨೬

ದುರುಳ ದುರ್ಯೋಧನನು ¹ ನೀಪತಿ
ಗರುವರವೆದಿರು ಪಾಪಕರ್ಮರು
ಪರಮಧಾರ್ಮಿಕ ನೀನು ತನ್ನ ವದಿರು ಕುಮಂತ್ರಿಗಳು |
ಎರಳ ತೋಳನ ಸಾದು ಪ್ರಣ್ಯರ
ನೆರವಿಗದುವಾಬಗೆಯ ² ಸೇರುವೆ
ಯರಸ ನಿನ್ನೊಡನೆನ್ನ ಕುನ್ನಿಗಳೆಂದು ಬಿಸುಸುಯ್ದು || ೨೭

ತಂದೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಹಿತವರೆಮಗಾ ³
ರೆಂದು ನೀವಿಹಿರೆನ್ನ ⁴ ಮಕ್ಕಳು
ಕೊಂದು ಹಿಂಡೆಯ ಕೂಳನುಂಬರು ಹೇಸುವವರಲ್ಲ |
ಇಂದು ನಿಮಗವರಿದಲುಪಹತಿ
ಬಂದುದಾದೊಡೆ ತನ್ನ ತಲೆಯಲಿ
ನಿಂದೆ ಮೊಣುವುದು ಮುನ್ನ ಬಲ್ಲೆ ನು ಕಂದ ಕೇಳಂದ || ೨೮

ತಾತ ಕಡುವಿರಿ ನೀವು ನಿಮಗ
ಖ್ಯಾತಿ ಕೌರವರೆಂಬವರು ದು
ನೀತಿಕಾರರು ಭೀಷ್ಮ ವಿಮರರು ಭೀತರವೆದಿರಿಗೆ |
ನೀತಿಸಮ್ಮತವಾಗಿ ಚಿತ್ತದೊ
ಳಾತುದೇನದನೆನ್ನ ಚಿತ್ತ ದಿ
ಭೀತಿ ಬೇಡೆಂದರಸ ಹಿಡಿದನು ಧರ್ಮಜನ ಕರವ || ೨೯

¹ ದುರುಳೋಕೌರವರು, ಚ. ಟ. ² ಸುಣ್ಣ ದನೇರವಿಗದು ಪಾವಗೆಯ, ಚ.

³ ತಂದೆಯಿಲ್ಲದ ನಿಮಗೆ ಹಿತರಾ, ಖ. ⁴ ರಂದು ಮುಣುಗುವೆನ್ನೆನ್ನ, ಖ.

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಮಾತಿಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನ ಬಪ್ಪಿತ.

ಬೇಣಿ ಮತವೇನೆಮಗೆ ಲೋಕದ
 ದೂಷಿ ನಿಮ್ಮದು ನೀವು ಬೋಪ್ಪನ
 ನೂಷುಮಡಿಗೊಳ್ಳಿದರು ಬೇಣಿಮಗಿನ್ನು ಹಿತರುಂಟೆ |
 ಬೇಣಿರಿಸಿ ಕೂಡಿರಿಸಿ ನೀವೇ
 ತೋಣಿದುದೆ ಪಥ ನಿಮ್ಮ ನೇಮವ
 ವಿಾಣಬಲ್ಲನೆ ಯೆಂದು ಧರ್ಮಜ ನುಡಿದನರಸಂಗೆ || ೧೦

ಎಣಿಯ ಯೆಕ್ಕೆಯೊ ತಳತಮೆಕ್ಕೆಯೊ
 ಹುಣಿಯ ಬಲೆಯೋ ರಾಗಸನ್ನೆಯೊ
 ಸರಿಯ ಗೋರೆಯೊ ಠಕ್ಕಿ ನುಂಡೆಯೊ ಸವಿಯ ಚಿತ್ರಕವೋ |
 ಅರಸನಂಕೆಯ ಮನದ ಬೆಂಕಿಯ
 ಹೊಣವ ಬಯಕೆಯನೀಸಮಂಜಸ
 ತರದ ಸಾತ್ವಿಕರೆತ್ತ ಬಲ್ಲರು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೧೦

ಕಂದ ಮನ ಮುನಿಸಿಲ್ಲವೇ ನಾ
 ವೆಂದ ನುಡಿಗೊಡಬಡುವಿರಾದೊಡೆ
 ಮುಂದೆ ಪುರವಿದೆ ವಾರಣಾವತವಿಲ್ಲಿಗೈವತ್ತು |
 ಸಂದನಾಡು ಸಮಸ್ತ ವಸ್ತುಗ
 ಳಿಂದ ಪೂರಿತಹಸ್ತಿನಾಪುರ
 ದಿಂದ ಘನವದು ರಾಜಧಾನಿಸಾ ನ ನಿಮಗೆಂದ || ೧೧

ಐ ಹಸಾದ ಭವತ್ಕೃಪಾಸ
 ನ್ನಾ ಹವೇ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯಪದವಿಯು
 ನೂಹಿಸಿದಿರಾಸ್ತಿ ತಿಯೊಳಡಗಿಹವೆಂದು ವಿನಯದಲಿ |
 ಗಾಹುಗತಕವನಣಿಯದವರು
 ತ್ನಾಹದಲಿ ಕೈಕೊಂಡು ಭೀಷ್ಮಗೆ
 ಬೇಕ ವಿದುರದ್ರೋಣಮುಖ್ಯರಿಗಣುಹಿದರು ಹದನ || ೧೨

ಧಾರುಣೀಪತಿ ರತ್ನಮಯಭಂ
 ತಾರಸಹಿತರಥಾಶ್ಯಗಜಪರಿ
 ವಾರವನು ಮಾಡಿದನು ಹಸುಗೈಯನೆರಡುಭಾಗದಲಿ |
 ಕೌರವರಿಗೊಂದಿವರಿಗೊಂದೆನ
 ಲೋರಣದಲಳವೆಡಿಸಿ ಬಹುವಿ
 ಸ್ತಾರದಲಿ ಭೀಷ್ಮಾ ದ್ಯುರಹುದೆನಲಿವರ ಮನ್ನಿಸಿದ || ೧೪

ಇವರು ಶುಭದಿನ ಶುಭಮುಹೂರ್ತ
 ಪ್ರವರದಲಿ ಹೊಣಿವೆಂಟರಾಜನ
 ನಿವಹ ಮುಖಗಿತರಣ್ಯವಾಯಿತು ನಗರವಿಂದಿನ್ನು |
 ಇವರ ಕಳುಹುತ ಬಂದರಾಕೌ
 ರವರು ನಿಂದರು ಭೀಷ್ಮ ಕಳಶೋ
 ಧೈವರು ಸುತರಿಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಹೇಳಿಯೆ ಮರಳದರು ಪುರಕೆ || ೧೫
 ವಿದುರನೊಡನೈತರುತ ಸಂಕೇ
 ತದಲಿ ಸೂಚಿಸಿ ಮರಳದನು ನೃಪ
 ಸುದತಿಯರು ಗಾಂಧಾರಿವೊದಲಾದಖಿಳನಾರಿಯರು |
 ಮುದದ ಮುಖವಿನೊಳವರ ತೆಗೆದ
 ಪ್ಪಿದರು ಭೂಪತಿಸಹಿತ ಕಡು ಶೋ
 ಕದಲಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದರು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕೆ || ೧೬

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
 ವರವ ಹೊಣಿವೆಡುವಾ ಮುಹೂರ್ತಕೆ ¹
 ವರುಷವಿಪ್ಯತ್ತೊಂಭತಾಯಿತು ² ಧರ್ಮಪುತ್ರಂಗೆ |
 ವರುಷ ಹದಿಮೂಱಿಱಿಲಿ ಹಸ್ತಿನ
 ಪುರದೊಳರ್ಧರು ಹಿಂದೆ ಪೋಡತ
 ವರುಷ ವನದೊಳಗಿಂತು ಲೆಕ್ಕವೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳೆಂದ || ೧೭

1 ವಡುವಂದಿಗಾದುವು, ಖ.

2 ವರುಷವಂದೇಕೋನತ್ತಿಂಶತಿ, ಖ.

ಪಾಂಚವರಿಗೆ ವಾಙ್ಮಾನವತವ್ರವೇಶ.

ಬಂದರೈವರು ಕುಂತಿಸಹಿತಾ
 ನಂದದಲಿ ವರವಾರಣಾವತ
 ಕಂದು ಪುರಜನ ಕೂಡಿ ಕನ್ನಡಿ ಕಳಸವಿಭವದಲಿ |
 ಬಂದು ತಾವಿದಿಗಾಗಿ ಕುಂತೀ
 ನಂದನರ ಹೊಗಿಸಿದರು ಪಟ್ಟಣ
 ವಂದು ಮೆಚ್ಚಿದುದು ಕೂಡೆ ಗುಡಿತೋರಣದ ರಚನೆಯಲಿ || ೧೪೧

ಬೀಡುಗಾಣಿಕೆ ಯಿಕ್ಕಿ 1 ಕಂಡನು
 ನಾಡೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡನೀತನು
 ಕೂಡೆ ಸಂದನು ಹಾಸುಹೊಕ್ಕಾಗಿವರ ಮನವಣಿದು |
 ನೋಡಿದನು ಯಮನಂದನನು ಮನ
 ಮಾಡಿದಂದವನರಗಿನರಮನೆ
 ಗೂಡಿನಲಿ ಬೇಳುವೆಯ ನೆನೆದರೆ ಬೊಪ್ಪನವರೆಂದ || ೧೪೨

ಸಮಿಧೆಗಳು ನಾವ್ ನಾಲ್ವರೈಯ್ಯನ
 ರಮಣಿ ಯಾಹುತಿ ಭೀಮನೇ ಪಶು
 ಕುಮತಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದರಗಿನರಮನೆ ಯಜ್ಞ 2 ಕುಂಡವಿದು |
 ಎಸುಗೆ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ ರಾಜೋ
 ತ್ತಮನೊ ದುರ್ಯೋಧನನೊ ದೀಕ್ಷಾ
 ಕ್ರಮವೆ ಧರಿಸಿದನಾವನೆಂದನು ನಗುತ ಯಮಸೂನು || ೧೪೩

ಪಾಂಡವರು ಗುಪ್ತಮಾರ್ಗವನ್ನು ಕನಕವರ್ಗನಿಂದ ತಿಳಿದುದು.

ಜನಪ ಕೇಳೈ ವಿದುರನಟ್ಟಿದ
 ಕನಕ ಬಂದನು ತಮ್ಮ ಸೆಜೆಯ
 ಮನೆಯೊಳತಿಗುಪ್ತದಲಿ ನೆಲದೊಳು ಸವಿಸಿದನು ಪಥವೆ |

1 ಯಿತ್ತು, ಚ.

2 ಯ.ಗ್ನಿ, ಚ.

ಅನುಹಿವಸ ವೀಬಾಹಿರನು ಕಿ

ಚಿ ನಲಿ ಚುಚು ವೆ ಸಂದುಕಟ್ಟನು

ನೆನೆಯುತಿರ್ದನು ಖಳಪುರೋಚನನೊಡೆಯನಾಜೆ ಯಲಿ || ೯೦

ಬಂದುದಿನ ಹಬ್ಬದಲಿ ಭೂಸುರ

ವೃಂದ ವೃಂಡು 1 ಸಂಚಪುತ್ರಿಕೆ

ಯಂದು ಬೇಡಿತಿಂಬುಳದ್ದುಳು ಸುತರು ಸಹಿತಲ್ಲಿ |

ಅಂದಿನಿರುಳು ಪುರೋಚನನು ತಾ

ನೊಂದ ನೆನೆದರೆ ದೈವಗತಿ ಬೇ

ಊಂದು ನೆನೆದು ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಮಹೀಪಾಲ || ೯೧

ಆರಗಿನ ಮನೆಗೆ ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಬಿಲವಾರ್ಗದಿಂದ ಪ್ರಯಣ
ಮಾಡಿದುದು.

ಅವನು ನಿದ್ರೆಯೋ ಊಯದಿರಲಾ

ಭವನಮುಖದಲಿ ಕಿಚ ನೊಟ್ಟನೆ

ಪವನಸುತ ಸಹಿತವರು ಹಾಯರು ಬಿಲದ ಮಾರ್ಗದಲಿ |

ಅವನು ಬೆಂದನು ಮುನ್ನ ಬಚಕಾ

ಭವನಪಂಚ್ಚೈಗಳುದು ಕರಗಿದ

ವವನಿಯಲಿ ಹೊನಲಾಯ್ತು ಪುರಜನವೈದೆ ಬೆಲಿಗಾಗೆ || ೯೨

ಕಂಡರಾವರಪುರಜನಂಗಳು

ತಂಡತಂಡದಿ ನಿಂದು ನೋಡಲಿ

ಕಂಡಲೆದು ವುರಿ ಹೊಯ್ಯಲರಗಿನ ಮಾಡ ಬೆಂದುದಲೆ |

ಕಂಡು ಪುರಜನ ಬೆಂಕಿತಾಗೋ

ಅಂಡೆಕೊಳುತಲಿ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ

ತಂಡ ಹೋಯ್ತೋ ವಾರಣಾವತಪುರದೊಳಕಟ್ಟನುತ || ೯೩

1 ದಣಿದುದು, ಬಿ.

ಅಕಟ ಪಾಂಡವರಚಿದರೇ ಕೌ
 ಳಕದಿ ಕೌರವರಿಣಿವರೇ ಮತಿ
 ವಿಕಳರಿವೆದಿರು ಬೆಂದು ಹೋದರು ಧರ್ಮದಲಿ ನಡೆದು |
 ಪ್ರಕಟಪಾಪರಿಗಾಯ್ತೆ ಸಾಂಬ್ರಾ
 ಜ್ಯಕವು ಧರ್ಮಾತ್ಮರಿಗದೆಂತೋ 1
 ವಿಕಳ ಕೇಸುರಿ ರಾಜ್ಯವೆಂದುದು ಮೆಣುಗಿ ಪಾರಜನ 2 || ೯೫

ಮುನ್ನ ಬೆಂದನಲಾ ಪುರೋಚನ
 ಕುನ್ನಿಯದು ಲೇಸಾಯ್ತು ದಹನವಿ
 ಪನ್ನರಾದರೆ ಕುಂತಿಸಹಿತಾಪಾಂಡುನಂದನರು |
 ಇನ್ನು ಸುಡು ಸುಡು ಧರ್ಮಸಂಪ್ರತಿ
 ಪನ್ನ ಗುಣದಾಚಕರಣೆಯ ಪರಿ ಸಂ
 ಪನ್ನ ತೆಯನೆಂದೊಅಲಿ ಮೆಣುಗಿತು ನಿಖಿಳಜನನಿಕರ || ೯೬

ಬಗೆದುಬೇ ಬೇಳಂಬ ಹಸ್ತಿನ
 ನಗರದತ್ತಲು ಪೌರಜನಮನ
 ಪುಗಿದುದು ಗಡಾ 3 ಶೋಕಮೆಯಸಾಗರದ ಮಧ್ಯದಲಿ |
 ಹೋಗಿದುದಾನನ ಭೀಷ್ಮವಿದುರಾ
 ದಿಗಳಿಗಾಧ್ಯ ತರಾಷ್ಟ್ರಸುತನಿಗೆ
 ದುಗುಡದಡಿಯ ಹರ್ಷಸಸಿ ಹೊಕ್ಕುದು 4 ಮುಖಾಂಬುಜವ ||೯೭

ಬೆಂದುಹೋದರೆಂದು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಉತ್ತರಕ್ರಿಯೆ.

ಬಂದುದಾ ಸುರನದಿಗೆ ಕೌರವ
 ವೈಂದ ಪುರಜನ ಸಹಿತ ಶೋಕಿಸಿ
 ಮಿಂದು ಗಂಗಾತೀರದಲಿ ಬಚ್ಚಿಕೂರ್ಧ್ವಕ್ರಿಯೆಗಳನು |

1 ಗೀಪರಿ, ಚ. 2 ವಿಕಟತೆಯ ಸುರರಾಜ್ಯವೆಂದುದು ಪಾರವಿನ ಮೆಣುಗಿ, ಚ.

3 ಉಗಿದು ಬಿದ್ದು, ಚ.

4 ಸಿರಿಹೊಕ್ಕಳು, ಚ.

ಸಂಸ ವಿಧಿಯಲಿ ಮಾಡಿ ಪರಮಾ
ನಂದ ಮಿಗಿಲಿವೆರಿತ್ತೆ ಲಿದ ರ
ದಿಂದುಕುಲಸಂಭವೆರ ವಿಧಿಗಳನಿನ್ನ ಕೇಳೆಂದ || ೯೪

ಬಿಲಮುಖದೊಳುತ್ತರಿಸಿ ಬಲುಗ
ತ್ತಲೆಯೊಳಟವೀಮಾರ್ಗದಲಿ
ಕಲುಮುಳುಗಳಿಗೆ ಕಾಪಥಕೆ ಕೋವಲಪದವ ನೆಣಿ ಕೊಡುತ |
ತೊಳಲಿದರು ಬೆಳಗಾಗೆ ಸಾಣಿಯೆ
ಹಳುವವನು ಬೆಳಗಡಗೆ ಹಳ್ಳಿಯ
ಬಟಿಯ ಹೋಗುತ ಹಾಯ್ದು ಬಂದರು ತ್ರಿಪಥಗಾಮಿನಿಗೆ || ೯೯

ಭಾಗೀರಥೀತರಣ

ಇರುಳು ಗಂಗೆಯೊಳೊಬ್ಬ ನಾವೆಯ
ನಿರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರೆ ವಿದುರನಾಣಿ ಯ
ಧರಿಸಿ ಪಾಂಡವರಿವರ ಕರೆದನು ಬನ್ನಿ ನೀವೆನುತ |
ಕರೆಯಲಂದಾ ಯಮಜನೆಂದನು
ಮರುತಸುತ ನೀ ಕೇಳು ಕೊರವ
ಧರಣಿಪನ ಕಾರಣಿಕವೆಲ್ಲವೆ ಯೆಂದೊಡಂತೆಂದ || ೧೦೦

ಅರಗಿನುರಿಯೊಳಗಲ್ಲಿ ರಕ್ಷಿಸಿ
ಹರಿವ ನದಿಯೊಳಗಲ್ಲಿ ಕೊಲ್ವನೆ
ಪರಮಕರುಣಾಸಿಂಧು ರಕ್ಷಿಪನೆನುತ ದಾಂಟುವುದು |
ಅರಸಮೊದಲಾದಾರು ಮಾನಿಸ
ರಿರದೆ ನಾವೆಯನೇಣಿ ದಾಟಿಯೆ
ಸರಸಿರುಹಪಖನುಡಯಕಾಲಕೆ ಮಿಂದು ಸುರನದಿಯು || ೧೦೧

ದಾಟಿದರು ಗಂಗೆಯನು ರಾಯನ
ನೋಟದಲಿ ಮನಮೆಜುದೆಮ್ಮೆಯ
ನೋಟಕಿಡು ಹಿರಿದಲ್ಲ ಹಾ ಯೆನುತೈವರಡಿಗಡಿಗಿ |

ಕೋಟಲೆಯ ಕೊಲ್ಲಣಿಗೆಯಲಿ ಮೈ
ನೋಟಕಲಸದೆ ಬಿಸಿಲಲಿದ ರು ಮೆ
ಹಾಟವಿಯ ಮಧ್ಯದಲಿ ಬಂಪರು ನೃಪತಿ ಕೇಳೆಂದ || ೧೦೦

ಬರುತಲಾಗದು ಕೃಷ್ಣ ನಾಮ
ಸ್ತ್ರೀರಣೆ ಮಾಡುತ ಮರುತಸುತನಾ
ಕರ ವಿಡಿದು ಬಣಿಗಾಲು ಬಜ್ರಿಮೈಯ್ಯಿಂದ ಬರುತಿರಲು |
ಹರಿಯ ನಾಮಸ್ತ್ರೀರಣಬಲದಲಿ
ಪರಮಹರ್ಷದೊಳವರು ನಡೆದರು
ನಿರುತ ದಕ್ಷಿಣದೆಸೆಗೆ ನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೧೦೨

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಜತುಗೃಹಸರ್ವೆ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ರ ಡ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಬೆಂಬಿಡದೆ ಕಲಿ ಭೀಮ ಹಿಡಿದು ಹಿ
ಡಿಂಬಕನ ಮುಖದವನ ತಂಗಿ ಹಿ
ಡಿಂಬಿಯನು ಕೂಡೊಲಿದು ಪಡೆದನು ಕಲಿಘಟೋತ್ಕಚನ ||

ಅರಣ್ಯಪಲ್ಲಿ ಪಾಂಡವರ ಸಂಚಾರ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಯಮನಂದನನ ಪಾರ್ಥನ
ಕಾಲೊಡೆದು ಸುಖವರುಣಜಲದಲಿ ಬಟ್ಟೆ ಕೆಸರಾಯ್ತು |
ಮೇಲೆ ಯಮಳರ ಕುಂತಿಯರನೇ
ವೇಷುವೆನು ಬೇಗದಲಿ ಕುರುಭೂ
ಪಾಲ ಹಿಡಿಯಲಿ ಕೊಲಲೆನುತ ಕುಳ್ಳ ದರ್ಪರಡವಿಯಲಿ || ೧

ಉರಿಯ ಮನೆಯಲಿ ಸಾಯಲೀಸದೆ
ಸೆಹಗ 1 ಹಿಡಿದೆಳತಂದು ಕೊಯ್ದನು
ಕೊರಳನಕಟಾ ಭೀಮನೇ ಹಗೆ ಯೆಂದಳಾಕುಂತಿ |
ಅರಸ ಹಿಡಿಯಲಿ ದಾನವರು ನಿಂ
ದಿರಿಕೆಯಲಿ ನುಂಗಲಿ ಕೃತಾರ್ಥರು
ಧರೆಯೊಳಾವೆಂದೊದಲಿದರು ಮಾದ್ರೀಕುಮಾರಕರು || ೨

ಹಿರಿದು ಖತಿಗೊಳುತಲ್ಲಿ ನಡೆಯದೆ
ಬಿರಿದಳುತ್ತುಡವಿಯಲಿ ಮಾದ್ರೀಜ
ರಿರಲು ಕುಂತೀದೇವಿ ಸಹಿತವೆ ಮುಂದುಗಡುತಿರಲು |

ನರಯುಧಿಷ್ಠಿ ರರವರು ಖರಖರ
ಹಿರಿದು ಬಚ್ಚಿಲಿದರೆಲ್ಲ ಬಚ್ಚಿಲಿಕೆ
ವರವೈಕೋದರ ನಿಲ್ಲದಿದನಾರೈದು ಕೇಳಿದನು || ೩

ಸಾಕು ಸಾಕಾನಿಹೆನು ಕಳಕಳ¹
ವೇಕೆ ಹೋ ಹೋ ಯೆನುತ ಹೊತ್ತನು
ನೂಕಿ ಹೆಗೆಲೆರಡೆಲಿ ಕುಂತಿಯ ಧರ್ಮನಂದನನ |
ಆಕಿರೀಟೆಯನೆಡದಲಾ ಮಾ
ದ್ರೀಕುಮಾರರ ಬಲದ ಬದಿಯೊಳ
ಗೊಕಿ ನಡೆದನು ಭೀಮ ನಡಹಾಯ್ದೊ ದೆದು ಕಲುಮರನ || ೪

ಬಂದನೀಪರಿ ಹಲವು ಯೋಜನ
ದಿಂದ ಹೇರಡವಿಯಲಿ ಬಚ್ಚಿಲಿದೆ
ನೆಂದನೇ ನೀರಡಿಸಿದನ ಬಲುನಿದ್ರೆಗಳಿಸಿದನೆ |
ತಂದೆ ಯಿಲ್ಲದ ಸುತರಿಗಾತನೆ
ತಂದೆಯಾದನು ಕುಂತಿ ಮಾದ್ರೀ
ನಂದನರ ಪವಮಾನನಂದನನತ್ತಿ ತರುತಿರ್ದ || ೫

ಬಂದು ಕಾನನಮಧ್ಯದಲಿ ತರು
ವೈಂದದೇಯಲಿ ನೀಲಿಸಿ ಬಚ್ಚಿಕರ
ವಿಂದದೇಯಲಿ ನೀರ ತಂದೆಜಿದನು ನೃಪಾಲರಿಗೆ |
ಅಂದವರಿಗಿಲ್ಲರಸ ಹಾಸಲಿ
ಕೊಂದು ವಸ್ತ್ರಗಳಿಲ್ಲ ಹೊದೆಯಲಿ
ಕೆಂದು ಬಚ್ಚಿಕಾವಾಯುಸುತ ಹಾಸಿದನು ತಳಿರುಗಳ || ೬

ತಳರ ತೆಲಿವೊಟ್ಟಿದನು ತರುವಿನ
ನೆಳಲೊಳಗೆ ವಿಶ್ರಮಿಸಿದರು ತನು
ಬಚ್ಚಿಲಿಕೆಯ ಬಾರಣೆಯ ಕಡುಜೋಡಿಸಿದ ರೋಂಪಿನಲಿ |

1 ರಲು ಹೆಕ್ಕಳು, ಚ.

ಇವನ ರಮಣನ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡೋ
 ಡುವೆನು ವಿಪಿನಾಂತರದೊಳು ಮುನಿದೊ
 ಡಿವದಿರೈವರ ತಿನಲಿ ಮರದಡಿಯಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದರ |
 ಇವನು ತನ್ನ ಯು ತೀವ್ರತರ ¹ ರೂ
 ಪವನು ಕಂಡೊಡೆ ಹೆದಟುವನಲಾ
 ಯುವತಿಯಹೆನೆಂದಸುರೆ ಸುಷಿಡಳು ದಿವ್ಯರೂಪಿನಲಿ || ೧೫

ಹೊಳವ ಕಂಗಳ ಕಾಂತಿ ಮರುಗ
 ತ್ತಲೆಯ ಮೊತ್ತವ ಬಿಗಿಯೆ ತನುಪರಿ
 ಮಳಕೆ ತಗುಳುವ ತುಂಬೆಗಳ ತನುಲತೆಯ ಚಲುವಿನಲಿ |
 ಲಲನೆ ಸುಷಿಡಳು ಕುಚದ ಭರದಲಿ
 ಬಳುಕುತಡಿಗಡಿಗೊಲೆದೊಲೆದು ಮೈ
 ವಳಯ ಮೌಳಿಯ ಮೆಟುಕದೋಟುತ ಭೀಮನಿದಿರಿನಲಿ || ೧೬

ಭೀಮ ನೋಡನು ನುಡಿಸನೊಯ್ಯನೆ
 ತಾಮರಸಮುಖಿ ಹೊದಿ ದಳು ನಿ
 ಸ್ನೇಹಸನೇ ನೀನಾರು ಮೊಲಗಿದಮರ್ತ್ಯರಿವರಾರು |
 ಈ ಮಹಾರಣ್ಯದಲಿ ಬರವಿದು
 ಕಾಮಿತವು ಕೋಮಲರಿಗೆನೆ ನಿ
 ಷ್ಯಾ ಮಮನದಲಿ ಸತಿಯ ನುಡಿಸಿದನಾರು ನೀನೆಂದ || ೧೭

ಹಿಡಿಂಬೆಯು ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ವನ ಹಿಡಿಂಬನದಾ ಹಿಡಿಂಬಕ
 ನನುಡೆ ನಾನು ಹಿಡಿಂಬೆ ಯಾಕಾ
 ನನಪದೆವ್ಯಾಶ್ರಮವಗಮ್ಯವು ದಿವಿಜಮನುಜಗೆ |
 ಸಿನಗೆ ಕಾಮಿಸು ಬಂದೆನಣ ನು
 ಮುನಿಜೊಡಿದದರ ತಿನಲಿ ಸೀನೇ
 ಷೆನಗೆ ವಲ್ಲಭನಾಗು ಕೊಂಡೊಯ್ಯನು ಹಿಮಾಚಲಕೆ || ೧೮

¹ ರೌದ್ರಮಯ, ಚ.

ನಿನ್ನ ನೊಲ್ಲೆ ನು ಮುನಿದೆಯಾದೊಡೆ
 ನಿನ್ನ ದೈತ್ಯನ ಕೊಂಡು ಬಾ ಹೋ
 ಗೆನ್ನ ಬಲಹನು ನೋಡು ನೀನೆನಲಸುರೆ ವಿನಯದಲಿ |
 ಮುನ್ನಲೇ ಮನುಮಥನ ಶರದಲಿ
 ಖಿನ್ನೆಯಾಗಿಯೆ ಮೆಣಿಯ ಹೊಕ್ಕುನು
 ಎನ್ನ ನೀಪರಿ ಮುನಿದು ನುಡಿವರೆ ಯೆಂದಳಂದುಮುಖಿ || ೧೯

ಹಿಡಿಂಬನ ಆಗವನ.

ಅನುಜೆ ತಳುವಿದಳೆಂದು ರೋಷ
 ಸ್ತ ನಿತಗದುಗದಕಂಠನೊದಿದೆ
 ದ್ಧನು ಮಹೀಮಂಡಲವನುಗ್ರಾಂಬಕನ ಡೊಂಬಿನಲಿ |
 ಅನಿಲಸುತನಿದಿರೆದ ನಿವನೇ
 ದನುಜನೆಂಬವನಹುದು ತಪ್ಪೇ
 ನೆನುತಲಿರಲಾದನುಜೆ¹ ಹೋದಳು ಮರನ ಹೊರಗಾಗಿ || ೨೦

ದನುಜನೊದಡುತ ಬಂದು ವೆಟೆಕುಜ
 ವನುಜಿ ಕೀಳುತ ಬರಲು ದೈತ್ಯಗೆ
 ವನದೊಳಗೆ ದುಶ್ಯ ಕುನವಾದುದು² ಮರಣಸೂಚಕದ |
 ದನುಜನದ ತಾ ಬಗೆಯದಲ್ಲಿಗೆ
 ಮನುಜರಿಗೆ ದುಶ್ಯ ಕುನವೆನುತವೆ
 ಕನಲಿ ಖಳ ಮದದಿಂದಲೈದಿದ ಭರದಿ ಬೊಬ್ಬಿ ಡುತ || ೨೧

ಬಹುಬೇಡವೋ ಕುನ್ನಿ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ತಱುಬಿ ಕಾದುವುದೆನುತ ಮೈಮೆಣಿ
 ದೊಣ್ಣಗದವೆರೇಱುವರು ಮೆಲ್ಲನೆ ಯೆನಲು ರೋಷದಲಿ |

1 ನೆನುತನಿರಲಾಕೆ, ಖ. 2 ವನದೊಳೊಂದುತ್ಪಾತವಾದುದು, ಖ.

ಭೀಮ ಹಿಡಿಂಬರ ದ್ವಂದ್ವಯುಧ .
 ತುಣುಬ ಹಿಡಿದನು ಭೀಮ ಬೆನ್ನಿನೊ
 ಳುಗಿದರೆ ಹೆಮ್ಮರನ ಹಾಯಿದು
 ಮುಖಿಯುಲದನವ ಕಂಡು ಕೆಡಹಿದನನಿಲನಂದನನ || ೧೦

ಎದು ತಿವಿದನು ಖಳನ ಬದಿಯೊಳ
 ಗದ್ದಿ ತೀತನ ಮುಖ್ಯ ಮುಖಿದೊಡ
 ಬಿದ್ದು ನಿಮಿಷಕೆ ಸಂತವಿಸಿ ಹೆಮ್ಮರನ ಕೊಂಬಿನಲಿ |

ಹಿಡಿಂಬ ವಧೆ.

ಬಿದ್ದೆ ¹ ಯಿದ ಕೊಳ್ಳನುತ ಖಳನು
 ಬಿದ್ದು ಹೊಯ ರೆ ಮರಸಹಿತ ಹಿಡಿ
 ದುದ್ದಿ ನೆಲದೊಳಗೊಳಿಸಿ ಕೊಂದನು ಕಲಿಹಿಡಿಂಬಕನ || ೧೨

ಕಳಕಳದೊಳವರೆದ್ದು ನೋಡಿದ
 ರೆಲೆ ಮಹಾಕಲಿ ತಮ್ಮನೆಬಿಸಿ
 ಬಚಕ ಕಾದದೆ ಕೆಡಿಸಿದೇ ಯಕಟನುತ ತವಕದಲಿ |
 ಬಚಲಿದೆಮ್ಮನು ಹೊತ್ತು ತೊಟಲಿದೆ
 ಬಚಲಿಕೆಯಲೀಯುದ ಲೇಸಾ
 ಯುತಿದೆ ಪುಣ್ಯವಿದೆಂದರಾಯಮನಂದನಾದಿಗಳು || ೧೪

ಹಿಡಿಂಬಿಯು ಕುಂತಿಯು ಬಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತನ್ನ ವೃತ್ತಾಂತ

ವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಖಳ ಮಡಿಯಲವನನುಜೆ ಭೀಮನ
 ನೊಲಿಸಲಾರದೆ ಕುಂತಿಗಲ್ಲವ
 ತಿಳುಹಿ ನುಡಿದಳು ತನ್ನ ಪೂರ್ವಾಪರದ ಸಂಗತಿಯು |
 ಏಲವುಸರಿಯಲಿ ಸತಿ ಯಿವರನಂ
 ಡಲೆದು ಭೀಮಗೆ ಹೇಳಿಸಿದಳಾ
 ಫಲಗಣನ ಕಯ್ಯಿಂದ ಧರ್ಮಜನಿಂದ ತಿಳುಹಿದಳು ² || ೧೫

¹ ಗೆದ್ದ, ಖ.

² ನುಡಿಸಿದಳು, ಚ.

ಆರು ನುಡಿಯಲಿ ಸರ್ವಧಾ ಖಳ
 ನಾರಿಯನು ಕೈಕೊಳ್ಳನಂದಾ
 ಧೀರ ಬಲಿದೊಡೆ ಬಚಕ ವೇದವ್ಯಾಸಮುನಿ ಬಂದ |
 ವೀರಪಾಂಡವರಿವರ ಕಂಡ ವಿ
 ಚಾರವಿದಕೇನೆನುತಲೀಶ್ವರ
 ನಾರಿಗಾವುದ ಕಲ್ಪಿಸಿದನದ ಮಿಾಃಖಬಹುದೆನುತ ||

೧೦೬

ಚರಣಕೆಱಗಲು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
 ಹರುಷ ಮಿಗೆ ಬಿಗಿದಪ್ಪಿ ಕುಂತಿಯ
 ಪರಮವಾಕ್ಯದಿ ಸಂತವಿಟ್ಟನು ಮುನಿಪನಿಂತನುತ |
 ಹಿರಿದು ಬಜಲಿದೆ ಯಿವರ ಸಂಗಡ
 ತಿರುಗಿ ಯಿನ್ನೀಸತಿಯ ನೀ ಸ್ವೀ
 ಕರಿಪುದೆಂದರೆ ವ್ಯಾಸದೇವರಿಗೆಂದ ನಾಭೀಮ ||

೧೦೭

ವಾರಿತವು ತನಗಣ ನಿರೆನಾ
 ಧಾರುಣಿಯೊಳದ ಮೊಡಬಹುದೆನೆ
 ಮಾರುತಾತ್ಮಜ ಕೇಳು ನೀನೇ ಹಿರಿಯನೆಲ್ಲರಿಗೆ |
 ನಾರಿಯಾದರೆ ದೇವವಧು ದೈ
 ತ್ಯಾರಿಗಗ್ಗದ ಭಕ್ತೆ ದನುಜನ
 ವೀರಕಾಣಿಕೆ ಬಂದಳಲ್ಲಿಗೆ ನಿನಗೆ ವಧುವೆನಿಸಿ ||

೧೦೮

ಹಿರಿಯನೀಧರ್ಮಜಗೆ ನೀನಲೆ
 ನಿರುತಕಾರಣ ಪ್ರಕೃತಿಪುರುಷರ
 ನೆಱವಣಿಗೆ ಹರಿ ಸಿರಿಯನಿಬ್ಬ ರನುಚದು ಭೂಗಣಕೆ |
 ಮರುತನಾತ್ಮಜ ನಿನಗೆ ಸರಿಯಿಾ
 ಧರೆಯ ಚೀವರೊಳಾರು ಯೆಂದೊಡೆ
 ಸರಸಿಜಾಸನಪಿತಗೆ ಬಿನ್ನಹ ಮೊಡಿದನು ಭೀಮ ||

೧೦೯

ಜನನ ಮೊದಲನಗಾಗದೇತ

ಕೈ ನಲು ಮುನಿಯಿಂತೆಂದ ಮೊದಲಲಿ
ಜನನವಾದರೆ ರಾಜಕಾರಿಯ ನಡೆವುದಿಲ್ಲೆಂದ |

ಜನಪ ತನ್ನ ಜ್ಞಾನ ಹರಿಯಲಿ

ಕನಿಲಸುತ ನಿನಗಿಲ್ಲ ಸಂಶಯ

ವನಜಲೋಚನನಲ್ಲಿ ಯಾಗಳು ಮುಖ್ಯಧರ್ಮಗಳು || ೩೦

ಸಾಹಿಲಖಿಯವದಕ್ಕೆ ಜೀವರ

ಮಾರಿಯಹೆ ಯನ್ಯಾಯ ಕಂಡರೆ

ಧಾರುಣಿಯ ಸುರಕಾರ್ಯಕೋಸುಗ ಹಿರಿಯ ಧರ್ಮಜನು |

ಸಾಹಿ ನಯದಲಿ ತಿಳಿಯ ಹೇಳಿ ಕು

ಮಾರಸಂಭವ ಮಾಡಿಯೆಂದೇ

ನಾರಿಯನು ಗಂಟೆಕ್ಕಿ ತಿರುಗಿದ ಭೀಮಸೇನಂಗೇ || ೩೧

ಮುನಿ ಮರಳ ತಾ ವೇಷುಜನ ರಿಪು

ವನವನಾಗಳ ಬಿಟ್ಟು ನಡೆದರು

ಮನದ ಬಲಿಶೆಗಳದು ರಾಜ್ಯದ ಸುಖವ ನೆಣಿ ಮೆಣಿದು |

ವನಜಲೋಚನಪಾದಪದ್ಮವೆ

ನೆನೆದು ಕಾನನದೊಳಗೆ ಕೌರವ

ಜನಪರವನಿಯ ರಾಯರಣಿಯದೆ ನಡೆದು ಬರುತಿರಲು || ೩೨

ಎಲ್ಲಿ ಯುಪವನ ವರಸರೋವರ

ವೆಲ್ಲಿ ಕೇಳಲಿಶೈಲಸಂತತಿ 1

ಯೆಲ್ಲಿ ರಮ್ಯೋದ್ಯಾನವೆಲ್ಲಿ ವಿಹಾರವನಭೂಮಿ |

ಅಲ್ಲಿಗಲ್ಲಿಗೆ ಗಮಿಸಿ ಮಾರುತಿ

ವಲ್ಲಭೆಯ ರಮಿಸಿದನು ಒಪ್ಪಪಟ

ಮಲ್ಲ ಜನಿಸಿದನಾಘಟೋತ್ಕ ಚನಾ ಹಿಡಿಂಬಿಯಲಿ || ೩೩

1 ಹಿಮಗುಹ, ಚ.

ಜನಿಸಲಿಚ್ಛಿಸಿದನು ಘನತರ
ಮನುಜವಾಹನ ಭೀಮಸೇನನ
ತನುಜನಾಗಿಯು ಪರಮನೈರುತಿ ಹರಿಯ ಸೇವೆಯಲಿ |

ಘಟೋತ್ತ ಚನ ಜನನ.

ಜನಿಯಿಸಿದನಾಘಾಠಮಾಸದ
ವಿನುತ ಬಿದಿಗೆಯ ರುದ್ರತಾರಾ
ದಿನದೊಳಪರಾಹ್ಲದಲಿ ರಾಕ್ಷಸವತ್ಸರಾಂತದಲಿ || ೩೪

ಕಲಿಘಟೋತ್ತ ಚ ಜನಿಸಿದಾಕ್ಷಣ
ಕಿಳಯ ರಾಕ್ಷಸಜನವದಳುಕಿತು
ಬಲುಹ ಬಿಟ್ಟರು ತಮತಮಗೆ ತಾವಯ್ವೆ ಬೆಂಬಳಗೆ |
ಬಚಕ ಭೀಮನು ತನ್ನ ಸುತನನು
ನಳನಮುಖಿಯನು ನೀವು ಸಂಗಡ
ತೊಳಲ ಬೇಡಿ ಹಿಡಿಂಬನಗರಿಗೆ ನಡೆಯಿ ನೀವೆಂದ || ೩೫

ನುಡಿದ ಸಮಯಕೆ * ನೀವು ಬಹುದೆಂ
ದೊಡಬಡಿಸಿ ಸುತಸಹಿತ ಕಳುಹಿಯೆ
ಮಡದಿಯನು ಹೈಡಿಂಬರಾಜ್ಯಕ್ಕೊಡೆಯತನವಿತ್ತು * |
ನಡೆದು ಬರುತಿರೆ ಶಾಲಿಹೋತ್ರನ
ನಡುವೆ ಕಂಡುಸಚರಿಸಿ ವಿದ್ವೆಯು
ಪಡೆದು ಸಂಮುಖರಾಗಿ ಬಂದರು ವಿಪ್ರವೇಷದಲಿ || ೩೬

ಇವತ್ತೆ ರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

ಹಿಡಿಂಬವಧಪರ್ವ ಮುಗಿದುದು.

* ತನ್ನ ರಮಣಿಯ ನೊಡಬಡಿಸಿ ಹೈಡಿಂಬರಾಜ್ಯದ ಬಡತನವ ನೆಚ್ಚಿ ಮಾಡಿ ನಿಲಿಸಿದನಾಘಟೋತ್ತ ಚನ, ಚ.

ಇ ಸ್ವ ತ್ತು ಮೂ ರ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ

—
ಸೂಚನೆ

ವಿಕಟಭುಜಬಲರೇಕಚಕ್ರದೊ
ಳಕುಟಲರು ಭೂಸುರರ ರಕ್ಷಿಸಿ
ಒಕನ ಮುಷಿದರು ಮೆಷಿದರಮೆಳಗುಣಾಗ್ರಹಾರದಲಿ ||

ಏಕಚಕ್ರನಗವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೋಗಿರೆಂದು ವ್ಯಾಸೋಪದೇಶ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಮಹೀಪತಿ
ಶಾಲಿಹೋತ್ರಾಶ್ರಮವನನಿಬರು
ಬೀಜುಕೊಂಡರು ಮತ್ತೆ ಕಂಡರು ಬಾಹರಾಯಣನ |
ಹೇಟದನು ನಿಮಗೇಕಚಕ್ರವಿ
ಶಾಲಪುರದೊಳಗಾಣುತಿಂಗಳು
ಕಾಲ ಸವೆಯಲಿ ಬಟಕ ಬಟಸುವಿರುತ್ತ ರೋತ್ತ ರವೆ ||

ಎಂದು ಮುನಿ ತಿರುಗಿದನು ಕುಂತೀ
ನಂದನರು ಸುಕ್ಷೇತ್ರತೇಜೋ
ವೈಂದವನು ಮುಸುಕಿದರು ವಿಮಳಬ್ರಹ್ಮರಶ್ಮಿಯಲಿ |
ಅಂದವೇಣಿದ ಗಡ್ಡದರ್ಭಿಗ
ಳಿಂದ ನಿರಿಯುಡಿಗೇಯಲಿ ನಾಟಕ
ದಿಂದ ಮೆಟ್ಟೆಯ ತೊಟ್ಟನೊಸಲಲಿ ದೇಶಿ ಪರಿಮೆಷಿಯೆ ||

ಮನೆಯು ಉರಿಯಲು ಭೀಮನು ಆರಿಸುವಿಕೆ.

ಬರುತ ಭವನಕ್ಕಯ್ಯಿ ಚಕ್ರಿಯು
ಚರಣನೇವೆಯೊಳಿರುಳು ಮಲಗಿರೆ

ಪುರದೊಳಗ್ನಿಯ ಬಾಧೆ ಯೇತಲು ಭೀಮ ಬೇಗದಲಿ |
 ಕರಗಳನು ತಳುವಿಕ್ಕಿ ಭವನವೆ
 ಜರಿಯಲೀಯದೆ ಕೆಲಕೆ ತೆಗೆದಪ
 ನುರಿಯಲಾವುರಿ ಮಾಣೆ ಮನೆಯನು ನೆಲದೊಳರಿಸಿದನು || ೩

ತರಣಿಯುದಯದ ಮೇಲೆ ಭಾಂಡಾ
 ಕರಣಿ ಯೆದ್ದನು ಕಂಡನಿವರನು
 ಮರುತನಾತ ಜಗಿಂದ ಬೋಧನವಯ್ಯೆ ಪುರಿಯುತಲೆ |
 ಹಿರಿದು ಪುರಿಯೊಳಗನ್ನ ಗೃಹವಿದು
 ಕರಗದುಡಿಯಿತು ನಿಮ್ಮ ದೆಸೆಯಲಿ
 ನಿರುತನೆಂದರೆ ಭೀಮನೆಂದನು ದೇವರುಂಟುಹಿದರು || ೪

ಎನಲು ಸಂತೋಷದಲಿ ಭೀಮನ
 ವಿನಯವೃತ್ತಿಗೆ ಬಚಕ ಹರುಷಿಸಿ
 ಮನವೊಲಿದು ನೀವೇನ ಬೇಡಿಡೊಡದನ ನಾನೀವೆ |
 ಎನಲು ಪವನಜನೆಂದ ನಮಗೀ
 ವಿನುತಪುರದೊಳು ಭಿಕ್ಷೆ ತರಲಿಕೆ
 ಮನವೊಲಿದು ನಾಲ್ಕೈದುಭಾಂಡವೆ ಕೂಡುವುದೈ ನೀನು || ೫

ಹಿರಿದು ಹರುಷಿಸಿ ತಂದನಾಕ್ಷಣ
 ಪರಿಪರಿಯ ವರಭಾಂಡವೈದನು
 ಹರಸಿ ಕೊಟ್ಟನು ನೀವು ಪೃಥ್ವೀಪಾಲರಾಗೆನುತ |
 ಮರುತಜಾದ್ಯರಿಗಿತ್ತು ಕಳುಹಿದೆ ೧
 ಡಿರದೇ ಕುಂತೀಸುತರು ಹರುಷದಿ
 ತರಣಿಗರ್ಪವೆ ಕೊಡಲು ಬಂದರು ಕೆಣಿಯನಣಸುತಲಿ || ೬

ಬಂದು ಪ್ರಾತಸ್ನಾನಸಂಧ್ಯಾ
 ವಂದನೆಯ ಮಾಡಿದರು ಬಚಕರ
 ವಿಂದನಾಭಂಗಲ್ಲಿ ಕರ್ಮದಿನ್ನೆದೆ ಸತ್ಕರಿಸಿ |

ಅಂದು ಮಾತೆಯ ಪಾದಕೇಳಿಯೆ
ಬಂದರೈವರು ಬಚ್ಚಕ ಬೋಧನ ¹
ಕಂದು ನಡತರುತಿರಲು ಭಿಕ್ಷುವೃತ್ತಿಯನೆ ಪಡೆದು || ೩

ಬಡತನವನನುಕರಿಸಿ ಬೋಧನ ²
ದಡೆಯ ಜೊಕ್ಕರು ಭೀಮಸೇನನು
ಗಡಣದಿಂವವೆ ಕೇರಿಕೇರಿಯ ನಡುವೆ ಬರಬರುತ ³ |
ಪೊಡವಿಪತಿ ನೀ ದೇಹಿ ಯೆಂಬುದು
ಕಡು ವಿರೋಧ ⁴ ವಿದಕ್ಕೆ ನಾನೀ
ವೊಡಲಭರಿತಕೆ ದೇಹಿ ಯೆಂಬೆನು ಬಿಡೆನು ಧರ್ಮವನು || ೪

ಕಾಲ ತಾ ವಿಪರೀತವಾದೊಡೆ
ಮೇಲೆ ತಾ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಂಗಳ
ನೇಳದವ ಗೊಂಡವರು ಬೀಜುವ ನರಕವೆನಗಹುದು |
ಜಾಳನೆನು ವರ್ಣಾಶ್ರಮಂಗಳ
ಲೋಲಧರ್ಮವನೆನಲು ಭೀಮನು
ಪಾಲಿಸಿದ ಕುಚಲವ ಭಿಕ್ಷುವೃತ್ತಿಯಂದದಲಿ || ೫

ಪೊಲೊಳಗೆ ಹುಂಕಾರಘೋಷದಿ
ಮೆಲೆತು ಬೇಡುವ ತಾನು ಭಿಕ್ಷೆಯ
ಬಚ್ಚಕ ನನಗಲ್ಲಾ ದಂದಾಗಲಿ ಯೆನುತ ಬರುತ್ತಿದ್ |
ಜಬರುಪಾಕ್ಷನ ನಾಮಕೀರ್ತನ
ಗಳನು ಪಾಡುತ ಭೀಮಸಹಿತ್ತಿ
ಯಿಳಯರಾಯರಿಗಾಯ್ತು ಬೇಡಿಕೆ ವಿಪ್ರರಂದದಲಿ || ೬

ಬಚ್ಚಕ ವಿಪ್ರನ ಮನೆಯೊಳಾಯಿತು
ಪೊಲೊಳಗೆ ತಾವಲ್ಲಿ ಕುಳ್ಳಿದು

1 ಭೋಜನ, ಕ. ಖ.

2 ಭೋಜನ, ಕ. ಖ.

3 ಬರತರಲು; ಖ. ಜ.

4 ನಿರೋಧ, ಜ.

ಬಲಿಶಯನಪಹರಿಸಿ ಕೊಂಡರು ವಿಪ್ರನಿಳಯದಲಿ |

ಜಲವನಂಗೀಕರಿಸಿ ಪಾಂಡವ

ತಿಲಕರಿಗೆ ಬಂದಾವಿಸತ್ತನು

ವೊಲಿದು ಕೇಳ್ಯೆ ರಾಯ ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ || ೧೧

ಇಳಯರಾಯರಿಗೊಬ್ಬ ಭೂಸುರ

ಬಹುಗ ತಿರಿಕನ ಮನೆಯ ಗುಡಿಸಿಲ

ಹೊಜಲ ಬೀಡಿಕೆಯಾಯ್ತು ಯಿನ್ನೀಮೆಸುಜರಳವೇನು |

ಬಲಿಶಯನಪಹರಿಸಿ ಭಿಕ್ಷೆಯ ತ

ರಲು ಯತ್ನವೆ ಮಾಡಿ ಭಾಂಡವ

ತೊಳದು ಹೊಜವೊಡೆ ಯಾಗಳ್ಯವೆರು ಬ್ರಹ್ಮಪುರಿಯೊಳಗೆ || ೧೨

ಅವರಯಾಚಕವಿಪ್ರವೇಷವ

ನವರು ಕೈಕೊಂಡಲ್ಲಿ ಹಲಕೆಲ

ಧಿವೆಸಗಳ ನೂಕಿದರು ಭಿಕ್ಷಾವಿಹಿತವೃತ್ತಿಯಲಿ |

ಪವನಸುತ ಹುಂಕಾರದಿಂದನೆ

ಸವನಿಸುತ ಬಹುಭಿಕ್ಷಭಕ್ಷ್ಯವೆ

ನವರ ನಾಲ್ವರ ಸರಿಯ ಭಿಕ್ಷವೆನೊಬ್ಬ ತಿರಿತಪನು || ೧೩

ತಂದಭಿಕ್ಷವನಾಗಳ್ಯವೆರು

ಬಂದು ಹರಿಯೆಂದೆನುತ ವಂದಿಸಿ

ಯಂದು ಭಿಕ್ಷವೆ ಮಾತೆಗೀಯಲು ಯೆರಡು ಭಾಗೆಯನು |

ಬಂದು ಭಾಗ ವೈಕೋದರಂಗುಚಿ

ದೊಂದು ಭಾಗವ ತಾಯಿ ನಾಲ್ವರು

ನಂದನರು ವಿನಿಯೋಗಿಸುವೆರವನೀಶ ಕೇಳೆಂದ || ೧೪

ಸರಿಯ ಹೇಚ್ಚೊಡೆ ಹಸ್ತಿನಾಪುರ

ದರಸುಗಳ ಸಂತಾನ ಶೌರ್ಯದ

ಪರಿಯ ಹೊಗಚ್ಚೊಡೆ ಶಕ್ರಸೂರ್ಯಾದಿಗಳಿಗಿಂ ¹ ಮಿಗಿಲು |

¹ ನೋಲ್ವರ ಶಕ್ರಸೂರ್ಯರ ತೇಜಕುಣಿ, ಜ.

ತಿರಿದ ಕೂಳನು ತಾಯಿ ಹಸುಗೆಯ
ಲೆರಡುಭಾಗವೆ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ
ಪೊರೆಗಳನ್ನು ಆದವರ ಪಾಡೇನರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೫

ವಿಪ್ರವೇಷದಿಂದ ಪಾಂಡವರ ಇರುಪಿಕೆ.

ಉದಯದಿಂದವೆ ಮುನ್ನ ಸುಬ್ರಾ
ಹ್ಮದ ಮುಹೂರ್ತದೊಳದ್ದು ಜನನಿಯ
ಪವಯುಗಕ್ಕ ಭಿನಮಿಸು ಮಧುಮರ್ದನನ ನೆನೆಯುತ್ತಲಿ |
ನದಿಯ ತಟದಲಿ ಕುಳ್ಳಿ ತೈವರು
ಸದನಕಲ್ಲಿದ್ದೈದಿ ಶೌರಿಯ
ಮುದದಿ ನೆನೆಯತಲವರು ಸಂಧ್ಯಾಮಲಕೆ ನಡೆತಂದು ||

೧೬

ವಿದಿತಸಂಧ್ಯೋಪಾಸ್ತಿ ಜಪನಿಯ
ಮದ ಪುರಾಣಶ್ರವಣ ಮಧ್ಯಾ
ಹ್ನದಲಿ ಭಿಕ್ಷಾಟನಗಳವರಿಗೆ ನಿತ್ಯನಾಯ್ತೆಂದು |
ಸದನಕ್ಕೆತುದಲ್ಲಿ ಭೀಮನು
ಮುದದಿ ದೇವಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡಿಯೆ
ಪದುಮನಾಭಾರ್ಪಿತದೊಳನ್ನ ವನಾಗ ಭುಂಜಿಸುವೆ ||

೧೭

ಎನಲು ಜನಮೇಜಯನು ಕೇಳಿದ
ಮುನಿವರೋತ್ತಮ ಭೀಮಸೇನನು
ವನುಜರನು ತಾ ಕೂಡಿ ಭಿಕ್ಷವ ತಾರನೇಕೆನಲು |
ಅನಿಲಜನ ಭಿಕ್ಷಾಟನಕೆ ಯಮ
ತನುಜ ತಾನಂಜಿದನು ಭೀಮನ
ನೆಯ ಮಿಗೆ ಬೋಳೈಸಿ ನುಡಿದನು ನೀನು ಭಿಕ್ಷವನು ||

೧೮

ತರಲು ಬೇಡೈ ತಮ್ಮ ನಮ್ಮಯ
ಯಿರವನಪ್ಪಿದವರೆಂದು ಧರ್ಮಜ 1

1 ಕುರುಕುಲ, ಧಿಪನಪ್ಪಿದನೆಂದನು, ಜ.

ನುರುಹಿ ಸುಟ್ಟಿವು ನಾವು ಕೌರವಬಳವುರೋಚನನ |
 ಉರುಹಿದೆವು ಅವನಕ್ಕ ಸಹಿತಾ
 ವುರುಹಿದೆವು ಅವಳಾತ್ಮಜರನ್ನೆ
 ವರನು ನಾವಪರಾಧಗಂಡೆವು ನಾವು ಗುಪ್ತದಲಿ ||

೧೯

ಇರಲಿ ಬೇಕೈ ತಮ್ಮ ನಿನ್ನಯ
 ತಿರಿಕೆಗಾವಂಜುವೆವು ಯೆಂದರೆ
 ಮರುತಸುತ ತಾನುಂಬಪರಿಯೆಂತೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ |
 ನಿರುತ ದೇವರ ನೆನೆಯತಲಿ ನೀ
 ನಿರುಳುಹಗಲಿಹುದಿಲ್ಲಿ ಮನೆಯಲಿ
 ತಿರಿದು ಭಿಕ್ಷವೆ ತಂದು ಯಿಕ್ಕುವೆ ತಾನು ನಿನಗೆಂದ ||

೨೦

ಎನಲು ವಾಯುಜನೆಂದನಣ್ಣಗೆ
 ಮುನಿಮತವು ಶ್ರುತಿಸಾರವಾದುದು
 ಧನವನೇ ಕೊಳಬಾರದಣ್ಣನೆ ತಮ್ಮ ತಾನೊಮ್ಮೆ |
 ಅನುಜವಿಷಯವೆ ನಣ್ಣ ಮುದದಿಂ
 ದನುಭವಿಸೆ ತಾ ಯೋಗ್ಯವೈ ಸಲೆ
 ಯೆನಗೆ ನಿಮ್ಮಯ ಭಿಕ್ಷದನ್ನವು ನರಕಸಾಧನವು ||

೨೧

ನೀನು ಗುರುವಹೆ ಯೆನಗೆ ಸಾಕ್ಷಾ
 ನ್ಮಾನಿನಿಧಿ ಪಾಂಡುವಿಗೆ ಸರಿಯ್ಯ
 ನಾನು ಕುಳಿತುಣಿ ನಿಮ್ಮ ಭಿಕ್ಷದಲನ್ನವುಂಬುದಕೆ |
 ತಾನಣಿದು ಗುರುವಿಷಯವುಂಜೆನೆ
 ಯೇನೆನಲು ಯಮತನಯನೆಂದನು
 ನಾನು ತಂದನ್ನವನು ಜನನಿಯು ಹಂಚಿ ಭೋಜನವೆ ||

೨೨

ನಾನು ಮೊಡುವೆ ನೀನು ನಿನ್ನಯ
 ಸೊನುವಿನ ಸರಿ ಮೊವರನುಜರು
 ಹಾನಿ ಯಿಲ್ಲೆ ಯಿವರ ಭಿಕ್ಷದ ಯನ್ನವುಡಿಂರಲು |

ಮಾನನಿಧಿ ವರಮುಖ್ಯಧರ್ಮ
 ಜ್ಞಾನಸಿದ್ಧನೆ ಯೆಂದು ತಮ್ಮನ
 ತಾನೆ ಹೋಗಿಡದ ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಮಹೀಪಾಲ || ೧೨

ಸ್ವಾರ್ಜನದ ಧನಜೀವಿ ಯುತ್ತಮ
 ನಾಜನಕಧನಜೀವಿ ಮಧ್ಯಮ
 ನಾಜನನಿಧನವಧಮವೆಂಬುದು ಸಕಲಸ್ತ್ರತಿನಿಕರ |
 ಈಜಗಜ್ಜೀವೆರಲಿ ತಾನವ
 ಭಾಜನನು ನರಕಕ್ಕೆ ಯಿಹದಲಿ
 ಯಿಜಗದ ನರರೋಳಗೆ ಯಧಮಾಧಮನು ಕೇಳೆಂದ || ೧೩

ಎಂದು ಮನೆಯಲಿ ತಾಯ ಸಂಗಡ
 ಲಂದು ಮೂವರು ಸಹಜರಶನವ
 ತಂದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕುಂಡು ಬಡವಾಗಿಹನು ಕಲಿ ಭೀಮ |
 ತಂದು ತಾಯಿಗೆ ಗೊಡುವನಾಯಮ
 ನಂದನನು ತಾ ತಂದ ಭಿಕ್ಷವೆ
 ನಂದು ಭೋಜನಮಾಡಲೀಪರಿ ಮಾಸವೈದಾಗೆ || ೧೪

ಭೋಜನೋತ್ತರವೇಳೆಯಲಿ ನೃಪ
 ರಾಜವಾರ್ತಾಕಥನದಿಂದ ಮೆ
 ವಾಜನಂಗಳೊಳೊಪ್ಪುತಿರ್ದರು ನಿಜವಿನೋದದಲಿ |
 ರಾಜತನವನು ಮೆಣಿದರಾದ್ವಿಜ
 ರಾಜತನವನು ಮೆಣಿದರುನ್ನತ
 ರಾಜರಾಜರ ನೀತಿಯಿದು ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ || ೧೫

ಆಗ ಆರ್ತಧ್ವನಿ ಶ್ರವಣ.

ಇರುತಿರಲು ಮಾಸಾಂತವಾಙಕೆ |
 ನೆರಮನೆಯ ಶೋಕಾರ್ತವದು

ಬ್ಬ ರವು ಹಿರಿದಾಗಲಿಕೆ ನಾವಿದ ತಿಳಿಯಬೇಕೆನುತ |
 ಮರುತಸುತನಾಕುಂತಿಗಿಂದನು
 ಧರಣಿಯಮರರುಪದ್ರಗೇಳಿಯೆ
 ಪರಿಹರಿಸದೆಮಗಿರಲು ಬಾರದು ಯೆನಲು ಬೇಗದಲಿ || ೨೨

ವರಜನನಿ ನಂದನನ ಮಾತಿಗೆ
 ಪರಮೆಹರುಷಿತೆಯಾಗಿ ಬೇಗದಿ
 ಧರಣಿಯಮರರಿಗೇನುಪದ್ರವೆನುತ್ತ ಹರಿಯೆನುತ |

ಬ್ರಾಹ್ಮಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಕುಂತಿಯ ಪ್ರಶ್ನೆ.

ಭರದಲೈತಂದಕಟ ಭೂಸುರ
 ವರವಿರೋಧವಿದೇನು ದುಃಖೋ
 ತ್ಕರುಷವಾಕಸ್ತು ಕವಿದೆಂದಳು ಕುಂತಿ ಖೇದದಲಿ || ೨೪

ನಾಳದೇನೈ ಯಿಮಹೋತ್ಸವ
 ದೇಶಿಯ ಭರವೆಸವು ಖರ ನಿ
 ಮ್ಮಾಲಯದೊಳು ವ್ಯಾಕುಲತೆ ಹೊಸತೆಂದಳಾಕುಂತಿ 1 |
 ಹೇಟಿರೈ ನಿಮಗಾದವಸೆಯ
 ಕೇಳಲಾಗದೆ ಯೆನಲು ದ್ವಿಜನದ
 ಹೇಟಿ ಫಲವೇನವ್ಯ ಯೆಂದನು ಸುಯ್ಯು ದುಗುಡದಲಿ || ೨೫

ಆಲತಾಂಗಿಯ ಕರೆದು ಬಳಯಿಕೆ
 ಕಾಲುದೊಳಸಿಯು 2 ಬಟಕ ಕುಂತಿಗೆ
 ಹೇಟಿದನು ತನಗಾದ ಖೇದವೆ ಪೂರ್ವದಪರವನು |

1 ನಾಳ ವೈವಾಹೋತ್ಸವದ ದೆ
 ಕಾಳವಿದು ಮೊದಲೀವಸಂತದ
 ಬಾಲಕಿಯರೊಳೆಯ ಮಡೆಯಲಿ ಸಿಡಿಲು ಸಂಟಿದುದೆನೆ, ಜ.

2 ಕಾಲಿಗಣಿಯು, ಗ.

ಬಲುಹಿನಲಿ ಭೂಸುರನ ಚಿತ್ತವೆ
 ತಿಳುಹಿ ಬಂದಳು ಮನೆಗೆ ಭೀಮನ
 ಕೆಲಕೆ ಕರೆದಳು ಹೇಳಿದಳು ಹೇರಾಳದೌತಣವೆ |
 ಉಲಿದು ಮದವಲಿ ಭೀಮ ಭುಜವೆ
 ಪ್ರಳಿಸಿದನು ಯಮನಂದನಾದಿಗ
 ಳುಡಿದ ನಾಲ್ವರು ಭಿಕ್ಷವೃತ್ತಿಗದೈಯ್ದೆ ಪುರದೊಳಗೆ || ೪೫

ಆಗ ಬರುತಲು ಬ್ರಹ್ಮಪುರಿಯೊಳು
 ರಾಗದಲಿ ಶ್ರೀಹರಿಯ ನೆನವುತ
 ಜೇಗದಲವರು ಕೇರಿಕೇರಿಯ ನಡುವೆ ಬರುತಿರಲು |
 ರಾಗದಲಿ ಬಿಡಾರಕ್ಕೆದಿಯೆ
 ಯಾಗ ಮಗಗದ ಹೇತೆ ಹಿಗ್ಗಿದ
 ನಾಗ ನಾಲ್ವರು ಬಂದು ತಾಯಿಗೆ ತಂದ ಭಿಕ್ಷವನು || ೪೬

ಕೊಟ್ಟು ಕೇಳಿದರಾಗ ಜನನಿಯು
 ಜೊಟ್ಟೆದೇನು ಭೀಮ ಭಾಳದ
 ಬೊಟ್ಟೆನಲು ತಾ ಕೊಟ್ಟೆ ಭೂಸುರವಿಷಯಕೀತನನು |
 ಕೊಟ್ಟೆ ತಾನೆನೆ ಹಾಯ್ದು ನಾಲ್ವರ
 ಹೊಟ್ಟೆಯೊಳಗುರಿ ಬಿಡಿಕ ನೀವಿದ
 ಕೊಟ್ಟೆರೇಕು ತಾಯೆ ಭೀಮನನೇನ ಮಾಡಿದಿರಿ || ೪೭

ನನ್ನೊಳುಬ್ಬನ ಕೊಡದೆ ಕಾದಿರಿ
 ಸುಮ್ಮನೇತಕೆ ತಾಯೆ ಭೀಮನ
 ನೊಮ್ಮೆ ಕೊಡುವರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಗ್ಯವನೆನುತ ಹಲುಬಿದರು |
 ಜೊಮ್ಮೆ ರಕ್ಕ ಸಗೀವರೇ ಯೊ
 ಹೆಮ್ಮೆಗನ ನೀ ಕೊಟ್ಟೆಯಾದರೆ
 ನಮ್ಮೆ ಕಾವೆ ಮುಕುಂದ ಬಲ್ಲನು ನಿಮ್ಮೆ ಮಾತುಗಳ || ೪೮

ತಾಯೆ ಮಿಾಱಲು ಬಹುದೆ ಯೆಂದರೆ
 ವಾಯುಜನು ತಾನೆಂದು ಸಂಕಟ
 ದಾಯೆ ನಿಮಗೇಕೆಂದನೀಗಳ ಸಾಕು ಬಿಡಿ ಯೆಂದ |
 ತಾಯೆ ಕೊಟ್ಟುದು ತಮಗೆ ತಾನದ
 ಕಾಯುಗತಿಗನುಸಾರಿ ಯಾದವ
 ರಾಯ ಹೊಣೆಯಾಗಿರಲು ಲಕ್ಷ್ಯವೆ ದೈತ್ಯಕೋಟಿಗಳು || ೪೯

ನಿರುತವನು ತಾವ್ ನುಡಿದು ಪವಡಿಪಿ
 ಭರದಿ ನಿದ್ರೆಯೊಳರಲಿಕಾಗಲೆ ¹
 ಯಿರಳು ತೊಡಗಿತು ವಿಪ್ರಭವನದ ಪಾಕಮಯರಭಸ |
 ಹೊರೆದಳಮ್ಮನು ತಾಯಿ ಕುಂತಿಯು
 ಹರುಷದಲಿ ಪಾರಣೆಯ ಹೊತ್ತಿನೊ
 ಳರಸು ನಾಳನೊಳಾನೆನುತ ಹಿಗ್ಗಿದನು ಕಲಿಭೀಮ || ೫೦

ಪರಿಪರಿಯ ಬಹುಭಕ್ಷ್ಯಪಾಕದ
 ಪರಿಮಳದ ಶಾಕಾದಿಗಳ ವೆ
 ಗ್ಗ ರಣಿಗಳ ಸೌರಭಕೆ ತಿಳಿದುದು ನಿದ್ರೆ ಪವನಜನ |
 ತರಣಿ ಸುಚದನು ಪೂರ್ವಶೈಲದ
 ಶಿರದ ಕೊನೆಯಲಿ ಭೀಮ ಕುಂತಿಯ
 ಕರೆದು ಕಳುಹಿದನಾಮೆಹೀಸುರಗೃಹಕೆ ವೆಹಿಲದಲಿ || ೫೧

ಕುಂತಿಯ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆಹಾರಪದಾರ್ಥವನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಿಕೆ.

ಏನು ಬಂದಿರಿ ತಾಯೆ ಕಾರಿಯ
 ವೇನೆನಲು ನೀ ಹೂಡು ಭಂಡಿಯ
 ದೇನು ಜಂಜಡ ಭಕ್ಷ್ಯಭೋಜನ ಹಿಡಿಸು ಬೇಗದಲಿ |
 ಭಾನುವ್ರದಯಂಗೈದನೆನ ಸು

1 ಮರಳುಗಳು ನೀವೆಂದವರ ಚಪ್ಪರಿಯವನು ಕಲಿಭೀಮನಾನಡು, ಚ.

ಮೌನದಲಿ ಸಾಧನಸಮಗ್ರವೆ
ಸೂನು ಸಹಿತಡಕಿವಳು ಭಾರಿಯಭಂಡಿ ಜಡಿಯಲಿಕ್ಕೆ || ೫೦

ಜೋಡಿಸಲು ತಾ ಕುಂತಿ ಯೆಂದಳು
ಮಾಡಿಸುವುದೆನ್ನಾತ್ಮಜಗೆ ನೀ
ನೋಡಿ ಭೋಜನದನುವ ಮಿಗೆ ಮನದಣಿವೆ ಹಾಗೆಂದು |
ಮಾಡುವುದು ಬಚ್ಚಕಲ್ಲ ಭಂಡಿಯು
ಹೂಡುವುದು ನೀನೆನಲು ಭೂಸುರ
ಮಾಡುವೆವು ನಿಮ್ಮಾತ್ಮಜಗೆ ಪೊದಲೆನಲು ಬೇಗವಲಿ || ೫೩

ನಳನಳಪ ಬಹುವಿಧದ ಭಕ್ಷ್ಯಾ
ವಳಿಯ ಹೆಡಗೆಗಳೋರಣಿಸಿ ಮಂ
ಡಳಿಸಿ ಹೂಡಿದ ಹಾಲು ತುಪ್ಪದ ಹರವಿಯೋಜೆಯಲಿ |
ಬಚ್ಚಿಕೆ ಮುಚ್ಚಿದ ವಿವಿಧವಾತಾ
ವಳಿಯು ಜೋನದ ಬಿಗಿದ ಕುಣಿಕಿಲ
ಕಳವೆಯಕ್ಕಿ ಯ ಕೂಟರಾಸಿಯ ಭಂಡಿ ಜೋಡಿಸಿತು || ೫೪

ದೈತ್ಯನನ್ನು ಸಂಹರಿಸೆಂದು ಕುಂತಿಯ ಆಶೀರ್ವಾದ.

ಮರಳ ಬಂದಳು ಕುಂತಿ ಭೀಮನ
ಕರೆದಳಲ್ಲೆ ಪಾರಣೆಗೆ ಕಾ
ತರಿಸದಿರು ಬಕನೊಡನೆ ಮೆಚುವುದು ಸತ್ಯದನುವರಿಯು |
ಭರವನಖಿಯದೆ ಭೀಮ ಮಾಡದಿ 1
ರುಣವಣಿಯನಖಿದಾನುವುದು ಸಂ
ಹರಿಸು ದೈತ್ಯನನೆಂದು ತಾಯ್ ಹರಸಿದಳು ನಂದನನ || ೫೫

ನೆನವುದೈ ನಮ್ಮೊಡೆಯ ಮಧುಸೂ
ದನನ ಚರಣವನೆಂದು ಕಳುಹಿದೊ
ಡನಿಲಜನು ಹರುಷದಲಿ ಜನನಿಯ ಪದಕೆ ನಮಿಸಿದನು |

1 ಭರವ ಬಣ್ಣಿದೇ ಬೀಯಮಾಡದಿ, ೨.

ಮನದಿ ಹರಿಯನು ನೆನೆದು ದರ್ಭೆಯ
ನನುಕರಿಸಿ ಶ್ರೀಗೋಪಿಚಂದನ
ವಿನುತತಿಲಕವೆ ಧರಿಸಿ ಕುಂತಿಯ ಚರಣರೇಣುವನು || ೫೬

ಶಿವ ತುಂಬಿಯೆ ಧರ್ಮಪುತ್ರನ
ಚರಣಕಣಿಯು ಭೀಮ ಜನನಿಯ
ನಿರುತವಾಕ್ಯಾಶ್ರಯದಿ ಬಂದನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ |
ಹರುಷ ಮಿಗೆ ಹರಿತಂದು ವಿಪ್ರನ
ವರಗೃಹದ ಪಾಕವನು ಮುದದಲಿ
ಹರಿಯೊಳಿಪಿಸಿ ಭೀಮ ಪಾರಣೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದನು || ೫೭

ಮರುತಸುತನಾಪೋಶಗೊಳುತಲಿ
ನಿರುತ ಪ್ರಾಣಾಹುತಿಯ ನಡೆಸಲು
ಸರಿಯಿತ್ಯೆ ಸರ್ವಾನ್ನ ಪಡುರಸಘೈತವು ಮೊದಲಾಗಿ |
ಪರಿಹರಿಸಿ ಕೊಂಡಿರಲು ಭೂಸುರ
ವರಯುವತಿ ಯಿನ್ನೇನ ಬಡಿಸುವೊ
ಡರಿದು ತಾನೆನುತಿರಲು ಕುಂತೀದೇವಿ ನಡೆತಂದು || ೫೮

ಮರುತಜನ ರೂಪನಣಿದೊರಳನ
ಹೊಣೆಯ ತವುಡನು ತಂದು ಕೈಯ್ಯಲಿ
ನಿರುತವೀಯಲು ಮೆಲಿದು ತೆಗೊತ ದಣಿದು ಕೈತೊಳದ |
ಧರಣಿಸತಿ ಕೇಳ ತಾಯಿ ಯಿಕ್ಕಿದ
ನಿರುತ ತವುಡೇ ಪಥ್ಯ ಧರೆಯಲಿ
ಪರರು ನೀಡಿದ್ದ ಮೃತ ವಿಷ ಮೆಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೇಳಂದ || ೫೯

ಹರಿಸಿ ಸುತನನು ಕಳುಹೆ ಭಂಡಿಯ
ಹರಿದು ಸೆಳೆದೇಣಿದನು ತಾ ಬಲು
ಹುರಿಯ ಹಗ್ಗವೆ ಹಿಡಿದು ಜಡಿದನು ಹೋರಿಕೋಣಗಳ |

ಮರುತಜನು ಹೊಡೆಯಲಿಕೆ ಶಕಟವು
ಪುರದ ಹೊಡೆಯಲಿಕೆ ಜನಸಮೂಹವು
ನರೆದು ನೋಡುತ್ತಲೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬ ರಿಗಂದು ತಮ್ಮೊಳಗೆ || ೬೦

ಪುರದೊಳಗೆ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನ ತಿಂದೈ
ವರು ಮಹಾಪಂಡಿತರು ನಿರ್ಧರ
ಪುರುಷರವರೊಳಗೊಬ್ಬನನು ನಮ್ಮೊರ ದಾನವಗೆ |
ಪರಿವಿಡಿಯ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ತಾಯಾ
ದರಿಸಿ ಭೂಸುರಗೀಗ ಕೊಟ್ಟಳು

ಹಿರಿದು ಕೌತುಕವೆನುತ್ತ ಮುತ್ತಿ ತು ಪವನನಂದನನ || ೬೧

ಪೌರಜನವೈತರಲು ಭಂಡಿಯ
ನೂರ ಹೊಡವೆಂಟಿಸಿದರೆಲ್ಲರು
ದೂರದಲ್ಲರಿ ಸಾವೆ ತಾನೆನ ಸಾಕು ದೈತ್ಯನಲಿ |

ಭೀಮನು ಬಕನಿದ್ದೆಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಸಾಖಿ ನೀವೆಂದೆನುತ್ತ ಹೂಡಿದ
ಹೋರಿಗೋಣನನಬ್ಬರಿಸಿ ರಣ
ಧೀರ ಮಾರುತಿ ಮಿಕ್ಕು ನಡೆಸಿದನಸುರನಿದ್ದೆಗೆ || ೬೨

ಹರಿಸಿ ಹಳ್ಳವೆ ದಾಂಟೆ ಭೀಮನು
ಪರುಹವಿಸಿ ಯೊಂದನುವ ಕಂಡನು
ಸುರವಿರೋಧಿಯನುಂಡು ಕೊಲುವೆನೊ ಕೊಂದು ಭೋಜನವೆ |

ಸಿರುತ ನಾ ಮಾಡುವನೊ ಯೆನುತ್ತಲಿ
ಸುಖಿದನೆಡೆಯಲಿ ಶಕಟವನ್ನವೆ
ಸುರವಿರೋಧಿಯು ಕಂಡನಾಕವು ಬಾರದುಣಲೆನುತ್ತ || ೬೩

ಸಮಸ್ತ ಪದಾರ್ಥವನ್ನು ತಿಂದು ದೈತ್ಯನನ್ನು ಕರೆಯುವಿಕೆ.

ಕೆಡೆಹಿ ಭಂಡಿಯ ಪಾಕವೆಲ್ಲವೆ
ನೋಡೆಯಗರ್ಪಿಸಿ ಭೀಮ ಬಡಕದ

ಹೊಡೆದ ಮೌನದಲ್ಲೆದಿ ಹಳ್ಳದ ತಡಿಯಲವನಾಗ |
 ಅಡಿಗಡಿಗೆ ತೇಗುತಲಿ ಪಾರಣೆ
 ಯೆಡೆದೆಹಿಹುಗುಂದಿದರ್ ತನ್ನನು
 ಪಡೆದು ತಾ ಸಂಪೂರ್ಣಮಾಡಿದನರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

೬೪

ಎಡೆಯಲೇ ಭಕ್ಷ್ಯಾದಿಗಳ ಬಣ್ಣ
 ಹೆಡೆಗೆ ಯುಜಿಡುವು ಸುಖಿದಮೊಸರನು
 ಕುಡಿದು ತುಪ್ಪವೆ ಹಾಲ ಹರವಿಯ ಪಾಯಸಂಗಳನು |
 ಬಿಡದೆ ಮುದ್ದೆಯ ಕೊಳುತಲುಂಡನು
 ಕುಡಿದನಾಗಹಿವೆಟಕೆ ಯುದಕವೆ
 ಹೊಡೆದನೈ ಹನ್ನೆರಡುಬಂಡುಗದಕ್ಕಿಯೋಗರವೆ ||

೬೫

ತಡೆಯದೆಲ್ಲವನುಂಡು ಹಳ್ಳದ
 ಕಡೆಯಲೇ ಕೈದೊಳದು ಕಂಡನು
 ನುಡಿದನಲವೋ ಕುನ್ನಿ ಕೂಡಿದೆ ತಿನ್ನು ಬಾಯನುತ |
 ತೊಡಕೆಯಲಿ ಕಲುಮುಳ್ಳು ತುಂಬಿಯೆ
 ಬಿಡದೆ ಬುತ್ತಿಯನೊಂದು ಕೈಯ್ಯಲಿ
 ಹಿಡಿದು ಬಂದನು ದೈತ್ಯನಲ್ಲಿಗೆ ಭೀಮ ಬೇಗದಲಿ ||

೬೬

ಕಂಡು ಖಳ ಬೆಹಿಗಾದನಿವನು
 ದಂಡನವಚ ರಿಯಲಾ ಹರಿ
 ಬಂಡಪರಶುಗಳಳುಕುವರು ತನ್ನೊಡನೆ ಹಳಚುವೊಡೆ |
 ಭಂಡಿ ತುಂಬಿದ ಕೂಟನೆಲ್ಲವ¹
 ನುಂಡು ಕಾಹಲಿ² ಯೂರ ವಿಸ್ರರ
 ಹಿಂಡುವೆನು ಯಿವಸಹಿತನುತ ಮುರಿದೆದ್ದನಮರಾರಿ ||
 ಮತ್ತೆ ಶೇಷಾನ್ನದಲಿ ತೋಣಿಹ
 ತುತ್ತುಗಳ ತೂಗುತ್ತ ಮಾರುತಿ

೬೭

¹ ನಿವನಿ, ಖ.

² ದುಂಡ ಹೋಗಲಿ, ಖ

ಮಾತುಗಳಲೇನನುತ ಪವನಜ ತಿವಿಯಲನುವಾದ |
 ಕಾತರಿಸಿ ಗುದ್ದಲಿಕೆ ನೆತ್ತಿಯು
 ನಾತ ತಿವಿದನು ಭೀಮನುರವನು
 ಭೀತಿಯಲಿ ಜಗ ನಡುಗೆ ಮೇಲಣ ಸುರರು ಬೆದರಿದರು || ೨೬

ಬಚಿಕ ಭೀಮನ ಬಾಹುಸತ್ತ್ವವೆ
 ನಳವಿಯಲಿ ತಾನುಹಿದು ಹಾಯನು
 ಬೃಹಿ ಕಿಕ್ಕಿ ಟಿಗಿಹಿದು ಎನದೊಳಗಾಗಲೋಡಿದನು |
 ಪಟುವದಲಿ ತಾ ನೋಡಿ ಬೇಗದಿ
 ಜಲದಲಡಗದೊಡವನನಹಿಸಿದ
 ನಿರುತ ಮಾರುತತನಯ ಕಾಣದೆ ಹಳ್ಳವನು ತೊಟಲಿ || ೨೭

ಬಚಿಕ ಕಂಡನು ಮುಂದೆ ಗಣಪನ
 ನೆಲೆಯುಮಾಸುತ ಬಕನ ಬಟ್ಟೆಯು
 ನೆಲೆಯ ತೋಟೈ ಪರಶಿವನ ಮೇಲಾಣೆ ತೋಟದಿರೆ ¹ |
 ನೆಲದೊಳುಹಸುವೆನೆನಲು ಪಾರ್ವತಿ
 ಮಲಸಮುದ್ಭವನಂಜಿ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ನೆಲೆಯ ತೋಟಿರ ದನುಜ ಹೊಕ್ಕಿಹ ರಾವೆ ಬೆರಳನಲು || ೨೮

ತೋಟಲಿಕೆ ವಾಯುಜನದಾಕ್ಷಣ
 ವಾರುತ್ಯದಿದ ಕೆಟಿಯ ನಿರನು
 ಹಾಟಿಸದನೊಕ್ಕು ತುತೆಯಾಗಲಿಕವನು ಕೆಡೆದಿರಲು |
 ಚೀಹಿದನು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ವೊಡೆಯ
 ಲ್ಕಾರುಬಟೆಯಲಿ ಹಿಡಿಯಲವನನು
 ಮಾರುತಾತ್ಮಜ ಕುಡುತೆಯುದಕವ ಮತ್ತೆ ಕೆಟಿಯೊಳಗೆ || ೨೯
 ಸೇರಿಸಿಯೆ ಬಚಿಕವನ ಹಿಡಿತಂ
 ದೋರಣಿಸಿ ಬಚಿಕವಗೆ ನುಡಿದನು

¹ ತೋರಾ ತೋಟದಿರೆ ನಿನ್ನ ನೀನಿಂತು, ಕ. ಜ.

ಧಾರುಣಿಯ ಮೇಲಿನ್ನು ನಿನ್ನಯ ಸರಿಗದಾರೆನುತ |
 ಧೀರಭೀವನು ಬಿಟ್ಟೊಡಾಗಲು
 ಸಾಟು ಸಾಣೆನುತವನು ಬಂದಾ
 ಮೂರುತಾತ್ಮಜಗೆಂದ ನಮ್ಮಯ ಯುದ್ಧ ರಂಗವನು || ೧೦

ಎಣಿಗಲಿಕೆ ಬಚ್ಚಿಕೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರು
 ಯುಜವಣಿಸಿ ಮಿಗೆ ಮೆಲ್ಲವಿದ್ಯದ
 ಪರಿಯ ತೋಣುತ ಬಕವ ಕೋದರಯುದ್ಧದ ದ್ವೈತನ |
 ಸುರರು ವಿದ್ಯಾಧರರು ಮೆಚ್ಚಲಿಕ್ಕ
 ವರು ಕಾದಿದರಂದು ಕೋಪದಿ
 ನುಣೆಕುಲಾದಿಗಳೈದೆ ಹುಡುಕುಡಿಯಾಗಲುಜವಣಿಸಿ || ೧೧

ಃದಿದರೊಬ್ಬ ರನೊಬ್ಬರುರದಲಿ
 ಹೊಡೆದು ಹಿಂಗಿದರವರು ಹೆಮ್ಮರ
 ನೊಡೆದು ಹೊಯಾ ಡಿದರು ತಿವಿದರು ತೋಳು ಬಲುಹಿನಲಿ |
 ಕೊಡೆಹಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮನವನು
 ಗ್ಗ ಡದಲೆಣಗಿದನುಂಡ ಕೂಟನ
 ಕಡುಹ ತೋಣೆಂದೊದಣಿ ತುಡುಕಿದನನಿಲನಂದನನ || ೧೨

ಸಿಕ್ಕಿದನು ಕಲಿಭೀಮನೆನೆ ಕ
 ಯ್ಯಕ್ಕಿ ಕೊಟ್ಟನು ಮೈಯ್ಯನಸುರನ
 ಹೊಕ್ಕು ತಿವಿದನು ತಿರಿಸಿ ಬದಿಯನು ನುಗ್ಗು ನುಸಿಯಾಗೆ !

ಬಕನ ಸಂಹಾರ.

ಬಿಕ್ಕುಳಿನ ತಾಳಗೆಯ ಮೂಗಿನೊ
 ಳೊಕ್ಕು ವುಸರಿನ ಬಿಳನ ಬಿಗಿದುಣಿ
 ಡೊಕ್ಕು ರಿಸಿ ಹಿಡಿದಿಳಯೊಳಪ್ಪಳಿಸಿದನು ಕಲಿ ಭೀಮ || ೧೩

ಕೊಂದು ದನುಜನ ಹೊಣನ ಭಂಡಿಯ
 ಹಿಂದೆ ಬಂಧಿಸಿ ಪುರದ ಲಾಹೆಗೆ

ತಂದು ಬಿಸುಟವು ತನತನಗೆ ಜನಜಾಲ ಜೋಡಿಯಲಿ |
 ಬಂದು ಕಂಡುದು ನಮ್ಮ ಭೂಸುರ
 ವೃಂದ ಧನ್ಯನು ವಿಪ್ರಜಾತಿಗೆ
 ಸಂದುದಿಂದಗ್ಗೆ ಆಕೆ ಯೆಂದುದು ನೆರೆದ ಪೌರಜನ || ೪೮

ಬಕನ ಸಂಹಾರವಾದ ಬಳಿಕ ವಿಪ್ರರು ಭೀಮನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ
 ಇದಿರುಗೊಂಡರು ಧೀರಭೀಮನ
 ಸವನವನು ಹೋಗಿಸಿದರು ಹರುಷದಿ
 ವಿದಿತಭೂಸುರರೈದೆ ನುಡಿದರು ಭೀಮಸೇನಂಗೆ |
 ವಧಿಸಿ ಬಕನನು ನಮ್ಮ ರಕ್ಷಿಸಿ
 ವಿದಿತದಿವೆಸದ ಪರಮಪಾಕವೆ
 ಮುದದಿ ನೀವೇ ಕೊಂಬುದೆಂದರೆ ಭೀಮನಿಂತೆಂದ || ೪೯

ವೀರನಾರಾಯಣಗದರ್ಭನು
 ಭೂರಿಭೋಜನ ಮಾಡಿ ನೀವಿದ
 ನಾರು ನಿಲಿಸದೆ ಸಕಲಜಂಗಮರೂಪಗಿಕ್ಕುವುದು |
 ಧಾರುಣೀಪತಿ ಧರ್ಮಸುತ ತಾ
 ಹಾರಯಿಸಿ ಯಿಹುದೆಂದು ಕುಂತೀ
 ನಾರಿ ತಾ ಪತಿಕರಿಸೆ ಪಾರ್ಥನು ಚಲುವಮತವೆಂದ || ೫೦

ಧೀರರೈವರು ಮುದದಿ ಮನ್ನಿಸಿ
 ಧಾರುಣೀವ್ರಾತವನು ವರಕಲಿ
 ಮಾರುತಾತ್ಮಜ ಕರವ ಜೋಡಿಸಿ ಯೆಂದ ವಿಪ್ರರಿಗೆ |
 ಊರು ನಿಮಗಿದು ಸರ್ವಮೋನ್ಯವು
 ಧಾರುಣೀಸುರರಂಜದಿರಿ ನಿಮೆ
 ಗಾರು ಸಿವ್ರಿಯಾಗ್ರಹಾರಕೆ ಮುಸಿವೆರಿಲ್ಲೆಂದ || ೫೧

ಎಂದು ಭೂಸುರಜನಕೆ ಧಾರೆಯ
 ನುಂದೆ ಯೆಚ್ಚಿದನು ಬಟಿಕ ವಿಪ್ರರ

ವೃಂದವನು ಕಳುಹಿದನು ಮಾರುತನೆಂದನೊಲವಿನಲಿ |
 ಅಂದಿಗಾಯಿತದರ್ಥವೆತ್ತರ
 ಬಂದು ಪಾಂಡವರೇಕಚಕ್ರಕ್ಕೆ
 ಮುಂದಣುತ್ತ ರಕಥೆಯ ಕೇಳೈ ರಾಯ ನೀನೆಂದ ||

೪೪

ರಾಯಯೋಗ್ಯವು ನಮ್ಮ ಪುರವರ
 ಕಾಯಿತ್ಯೆ ಪರಿತೋಷ ನಿಮ್ಮಿಂ
 ದಾಯಿತ್ಯೆ ಸುಕ್ಷೇಮ ವಿಪ್ರಸ್ತೋಮ ವಿಂತೆಂದು |
 ಆಯು ಸಿರಿ ನಿಮಗಕ್ಕೆ ವರಚ
 ಕ್ರಾಯುಧನ ಕೃಪೆಯಿಂದಲೀಗಳ
 ರಾಯ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ ||

೪೫

ಎನುತಲಾ ಬಹುಧಾನ್ಯ ನಗರಿಯ
 ಜನವು ಸಂತೋಷದಲಿ ಕುಂತೀ
 ತನುಜರಿಗೆ ಬಹುಹರಕೆಗೊಡುತಲಿ ದ್ವಿಜರು ಬೀಚ್ಚೊಂಡು |
 ಮನುಜವೈರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಬಂಧನ
 ದನುವೆ ತೊಲಗಿಸಿದಧಿಕಸಹಸಿಗಳ
 ಳನುವಿನಲಿ ಪಾಲಿಸುಗೆ ನಾರಾಯಣನು ಯಿವರುಗಳ ||

೪೬

ಈ ಯಮಾನುಷಶಕ್ತಿ ಯಿದು ಸುರ
 ರಾಯಯೋಗ್ಯವು ನಮ್ಮ ವಿಪ್ರನಿ
 ಕಾಯಕಿದು ಸಾಮಾನ್ಯವೇ ನಮ್ಮ ಗ್ರಹಾಂವನು |
 ಕಾಯಿದವರೀಗೆಂದು ವಿಪುಳ
 ಳಿಯ ಪದ್ಮ ಜನೋಮಧರನಾ
 ರಾಯಣರು ಕೊಡಲೆಂದು ಹರಸಿದುವಾ ಜನಸ್ತೋಮ ||

೪೭

ಇಪ್ಪತ್ತು ಮೂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತ ನಾ ಲ್ಕ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ವೀರಕುಂತೀತನುಜರರುಳಂ
ಗಾರವರ್ಮನ ಗೆಲಿದು ಹೊಕ್ಕರು
ಧಾರುಣೀಸುರವೇಷದಲಿ ಪಾಂಚಾಲಪುರವರವೆ ||

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯ ಕಲಿ ಬಕಾಸುರ
ಹರಣಸಮನಂತರದೊಳಾ
ಪುರವರದೊಳದ್ದರು ವಿಮಳವಿಪ್ರಸ್ತೋಮದೊಡಗೂಡಿ |

ಪ್ರವಾಸಿಯಾದ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನ ದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಭಾಷಣ.

ವರುಷ ತುಂಬಿತು ನಮ್ಮ ಹಸ್ತಿನ
ಪುರವೆ ಹೊತಿವೆಂಟಂದಿನಲಿ ಯೆಂ
ದರಸ ಕುಂತೀದೇವಿಗೊಂದನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ ||

ಆಸಮಯದಲಿ ಬಂದನೊಬ್ಬನು
ಭೂಸುರನು ಸುಕುತೊಹಳನು ಬಹು
ದೇಶಪರ್ಯಟನಪ್ರವಾಸಾಭ್ಯಾಸಶಿಕ್ಷೆಯಲಿ |
ಗ್ರಾಸಯಾಚಕನಾಗಿ ತನ್ನ ಸಿ
ವಾಸದಲಿ ಪರಿತುಷ್ಟನಾದ ಮೆ
ಹೀಸುರನ ಮಾತಾಡಿಸಿದನಂದರಸ ವಿನಯದಲಿ ||

ಎತ್ತಣಿಂದಲಿ ಬರವು ಬಚ್ಚಿ
ಸ್ವತ್ತ ಗಮನವು ಪೂರ್ವಸುಕೃತದ

ಹೊತ್ತಿದಿಂದಿನದಿವಸವಿದೆಲಾ ಸುಜನಸಂಸರ್ಗ |
 ಉತ್ತರೋತ್ತ ರಸಿದ್ದಿಯಿಲ್ಲಿಂ
 ದೆತ್ತ ನಿಮಗೆನೆ ಹಸ್ತಿನಾಪುರ
 ದತ್ತಣಿಂದವೆ ಬಂದೆವಾವುದು ದೇಶ ನಿಮಗೆಂದ ||

೩

ನಾವು ನಿಮ್ಮೋಪಾದಿಯಲಿ ತೀ
 ಥಾವಲೋಕನಪರರು ಭಿಕ್ಷಾ
 ಜೀವಿಗಳು ನೀವೇಸು ದಿನ ಗಜಪುರಿಯ ಹೊಣವೆಂಟು |
 ಆವನಲ್ಲಿಗೆ ಪತಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರ
 ದೇವನೋ ದುರ್ಯೋಧನನೊ ಮೇ
 ಣಾವುದತಿಶಯ ವುಂಟು ಕೌರವಪಾಂಡುತನಯರಲಿ ||

೪

ಮರುಳುಗಳಲಾ ನಮ್ಮನಾಡಿಸಿ
 ಮರುಳು ಮಾಡುವ ಪರಿಯೊ ಪಾಂಡವ
 ರರಗಿನರಮನೆಯಲ್ಲಿ ಬೆಂದರು ಲೋಕ ವೆಣಿಯಲಿಕೆ |
 ಅರಸ ಕೌರವರಾಯನಾತನ
 ಸಿರಿಯನಾತನ ಬಲುಹನಾತನ
 ಯಿರವನಭಿವರ್ಣಿಸುವೊಡಾವನು ವಿಪ್ರ ಕೇಳೆಂದ ||

೫

ದುರ್ಯೋಧನನ ಐಶ್ವರ್ಯವರ್ಣನೆ.

ಓಲಗಕೆ ಬರುತಿಪ್ಪ ಕರಿಗಳ
 ಕೀಳುದಾನದಿನೆನೆವೆ ತುಂಬೆಯು
 ಲೋಲಭೂಪರ ರತ್ನ ಭೂಷಣವೈಸೆ ರಜದಿಂದ |
 ಮೇಲೆ ಹುಡಿ ಯಿಡೆ ಹೊಡೆವ ನಾನಾ
 ಕಾಳ ಶಂಖವು ಭೇರಿತಂಬಟ
 ಮೇಲುದನಿ ಮುಚ್ಚುವುದು ಲೋಕದ ಕರ್ಣಕೋಟರವೆ ||

೬

ಅವನಿಪಗೆ ಮೆಂತ್ರಾಕ್ಷತೆ ಮೆಹಿಸು
 ರವೆರರು ತರಲು ಬೀಯ್ಯುವೆಹುದು ಗ

ಸಾಅಲಿದ ನೃಪಕನ್ಯಕೆಗೆ ವರ
 ನಾರು ಲಗ್ನವಿದೆಂದು ಬಟಕಾ
 ರಾರು ಬಂದರು ಭೂಪತಿಗಳಂದರಸ ವಿನಯದಲಿ |
 ಭೂರಿಯಲಿ ನಮಗುಂಟೆ ಮೃಷ್ಟಾ
 ಹಾರದಕ್ಷಿಣೆ ನಮ್ಮ ಭೀಷ್ಮ ವಿ
 ಹಾರವಾರ್ತೆ ಯಿದೆಂದು ಧರ್ಮಜ ನುಡಿದನಾದ್ವಿಜಗೆ || ೧೧

ಇವರು ಕಪಟೋಪಾಧ್ಯರೇಂಬುದ
 ನವರು ಬಲ್ಲರೆ ಭೂಮಿದೇವ
 ಪ್ರವರಯೆ ಸಲೆ ಯೆಂದು ಬಗೆದನು ಪಾಂಚುನಂದನರ |
 ಅವನಿಯಲಿ ಪಾತಾಳದಲಿ ಸುರ
 ಭವನದಲಿ ಪಾಂಚಾಲತನುಜೆಗೆ
 ಯುವತಿಯರು ಸರಿಯಿಲ್ಲ ವೆಂಬುದ ಕೇಳ್ದೆ ನಾನೆಂದ || ೧೨

ಪಾಂಚುಪುತ್ರರು ಹೋದರೆಂದು ಸ್ವಯಂವರಕ್ಕಾಗಿ ದ್ರುಪದನ ಪ್ರಯತ್ನ
 ಆಕೆಗೆಣೆಯಹ ವರನನೀನರ
 ಲೋಕದಲಿ ನಾ ಕಾಣೆನರ್ಜುನ
 ನೀಕುಮಾರಿಗೆ ರಮಣನೆಂದೇ ಮನದ ಸಂಕಲ್ಪ |
 ಈಕೆಯಪದಶೆಯುದಯದಲಿ ಕುಂ
 ತೀಕುಮಾರಕರನಲಮುಖದಲಿ
 ನಾಕದಲಿ ನೆಲೆಗೊಂಡರೆಂದುಮೈಟಿಸುವನು ದ್ರುಪದ || ೧೩

ಉಮೈಟಿಸಿ ದ್ರುಪದಾಂಕ ಮುನ್ನಿನ
 ಕರ್ಮವನು ಪರುಲನಿಸಿ ಶಂಕರ
 ನೆಮ್ಮ ಮಗಳಿಗೆ ವರವ ಕೊಟ್ಟನು ಪಾರ್ಥ ಪತಿಯೆಂದು |
 ಇಮ್ಮೈ ನುಡಿ ಶಿವಗಿಲ್ಲ ವನುತಲಿ
 ಮೊಮ್ಮೈ ದ್ರುಪದನು ಶಿವನ ಧ್ಯಾನಿಸಿ
 ಹೆಮ್ಮೈಗಳ್ಕೆಯಿನ್ನಾ ರಿಗೀವೆನೆನಲೈ ಶಶಿಮೌಳಿ || ೧೪

ಬಂದು ದ್ರುಪದಗೆ ನಿನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ
ಯಿಂದು ಪತಿಯಿಲ್ಲೆಂದು ಒಣ್ಣಿದೇ
ಮಂದಮತಿ ನೀನಾಗದಿರು ಕೊಳ್ಳೆಂದು ಕರುಣಿಸಿದ |
ಬಂದು ಧನುವನು ಬಾಣಪಂಚಕ
ದಿಂದ ಮತ್ಸ್ಯದ ಯಂತ್ರವನು ತಾ
ನೊಂದು ಭಾರಿಯೆ ಯೆಚ್ಚೊ ಡಾತನೆ ರಮಣನಹನೆಂದ || ೧೫

ಎಂದು ಶಿವ ಕರುಣಿಸಿದ ಚಾಪವೆ
ನಂದು ತಾನದು ಮಂದರಾಚಲ
ದಿಂದ ತೂಕಿಯೆ ವರಪಿನಾಕವ ಕೊಟ್ಟನಾಶಿವನು |
ಎಂದು ಹರ ಕೊಟ್ಟುದನು ದ್ರುಪದನು
ತಂದು ಮಂದಿರಕಿರಿಸಿ ಬಚ್ಚಿಕರ
ವಿಂದನಾಭನ ನೆನೆದ ಪಾಂಡವನು ಪರ ರಕ್ಷಿಸುದು || ೧೬

ದ್ರುಪದನ ಚಿಂತೆ.

ಎಂದು ಮನದುಗುಡದಲಿ ತಾ ಗೋ
ವಿಂದನಂಭ್ರಿಯ ಮೂಱುತಿಪ್ಪನ
ಯಿಂದುಧರ ನುಡಿದುದನು ಸಲಿಸುವುದೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿದ |
ಬಂದೆರಡು ಬೋಳವನು ಕಾಯದೆ
ಕೊಂದೆಲೈ ಗೋವಿಂದ ಕುಂತೀ
ನಂದನರನಕಟೆನುತ ದ್ರುಪದನು ಮತ್ತೆ ಮನದೊಳಗೆ || ೧೭

ಬಂದ ನೆನವನು ಸರ್ವಥಾ ಗೋ
ವಿಂದ ಕುಂತೀನಂದನರಿಗಾ
ವೊಂದು ಬಾಧೆಯನವರಿಗಿಕ್ಕನು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರಿಗೆ |
ಎಂದು ಮನವಲಿ ಹಿಡಿದ ಸಂಶಯ
ವೊಂದನಾಗಲು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ಛಂದವನು ತಾನಣ್ಣಿಸುದಾಗಳು ದ್ರುಪದಭೂಷಾಳ || ೧೮

ಜ್ವಲನನುಣಿ¹ ನುಂಗಿದನೊ ಮೇಣೆಂ
 ಜಲಿಸಿ ಬಿಟ್ಟನೊ ಬಲ್ಲನಾವನು
 ಕಲುಷ್ಪದಯನು ಕಮಲನಾಭನು ಪಾಂಡುನಂದನರ |
 ಸುಷ್ರವಗೋಚರವೆಕಟ ಹೂಡೆಗ
 ಳಚವ ಹರಯವೆ ಶಿವ ಶಿವಾಯೆಂ
 ದಚಲು ದೊರೆಯಲಿ ಮುಚುಗಿ ಮೂಡುವನಂದು ಪಾಂಚಾಲ ||

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯನು ಶಕುನ ದೈವ
 ಜ ರೋಳಗುಪಶ್ರುತಿಗಳಲಿ ಋಷಿಗಳ್
 ಪರಮೆಸಿದಾಂತದಲಿ ಮೆಂ ಶ್ರಾವೇಶರಚನೆಯಲಿ |
 ಧರೆಯೊಳಗಲು ಪಾಂಡುಸುತಸಂ
 ಚರಣವುಂಟೆವು ಸತ್ಯವೆಂದುಪ
 ಚರಿಸಿ ನುಡಿದು ಪುರೋಹಿತನು ಸಂತ್ಯೆಸುವನು ನೃಪನ || ೨೦

ಆನೇಕ ರಾಜರುಗಳಿಗೆ ಪತ್ರಿಕಾಭೇಷಣ.

ಸರಸಿಜಾನನೆ ನೋಡಿ ನೃಪರಲಿ
 ವರಿಸುವಳು ವಲ್ಲಭರನೆಂದುಪ
 ಚರಿಸುವುದು ಸವಿವಾತುಗಳ ಸಾರಾಯಸೋನೆಯಲಿ |
 ಬರಿಸುವುದು ಬಹುಕುಲದ ಭೂಮಿಾ
 ಶ್ವರರನವರೊಳು ಪುಣ್ಯದಲಿ ಗೋ
 ಚರಿಸಲೀಗರುವೆಯರ ದೇವಿಗೆ ಪಾಂಡುನಂದನರು || ೨೧

ಆದೊಡೀಮಗುವಿನ ಮೆಹಾಪು
 ಣ್ಯೋದಯದ ಫಲವೈಸಲೆ ಬರೆ
 ಮೇದಿನೀಶ್ವರರೆಲ್ಲರಿಗೆ ಲೇಖಾರ್ಥ ಸಂಗತಿಯು |
 ಸೋದರರು ಸಹಿತಾಸುಯೋಧನ
 ನಾದಿಯಾದ ಸಮೆಸ್ತನೃಪರು ವಿ
 ವಾದವಿಲ್ಲದೆ ಬರಲಿ ಕಟ್ಟಿಸು ಪಾವ್ತುಡವನೆಂದ || ೨೨

1 ಜ್ವಲನನುಣಿ, ಕು.

ಬರೆದನೋಲೆಗಳಖಿಳಭೂಮಿ
 ಶ್ವರರಿಗುಡುಗೊಣಿಸಹಿತ ದೂತರು
 ಪದಿದರುತ್ತ ರಪೂರ್ವವಕ್ಷಿಣಾಪಿ ಮಂಗಳಿಗೆ |
 ಧರೆಯ ಕನ್ಯಾಜನಶಿರೋಮಣಿ
 ವರದ್ರಪದತನುಜೆಯ ಸ್ವಯಂ
 ವರಕರನುಗಳು ಬಹುದೆಂದು ವಾಚಿಸಿತಖಿಳಲೇಖಾರ್ಥ || ೨೩

ನೂತಿದರೆ ಶತರುಜ ವನು ಕೈ
 ಗೂಡುವಳು ಶಚಿ ಮುಖಸಪ್ರವ
 ನೂತಿ ಮೇಣ ಜನಿಸಿದರೆ ಬಹಳೇ ಪ್ರಾಪದೀಶೇವಿ |
 ನೂತುಪವು ನಡೆ ಜನ್ಯ ಶತವಲಿ
 ಕೂಡೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ಪುಣ್ಯಫಲ ಕೈ
 ಗೂಡುವೊಡೆ ತಪ್ಪೇನನುತ ನೆರೆದುದು ನೃಪಸ್ತೋಮ || ೨೪

ಆಪುರೋಹಿತವಚನದಲಿ ನಿ
 ವಾಪಿತಾಂತವ್ಯಥೆಯಲವನಿಪ
 ನಾಪುರೋಪಾಂತರವ ಸುತ್ತಲು ಮೂಱುಯೋಜನದ |
 ತೋಪಿನಲಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದನಗದ
 ಭೂಪರಿಗೆ ಭವನವನು ಕೇಳಿ
 ಪ್ರಾಪದಿಯ ವೈವಾಹರಚನೆಯ ರಾಮಣೀಯಕವ || ೨೫

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಲ್ಲರೂ ಪ್ರಯಾಣ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಿಕೆ.

ನೆರೆದಿದರು ನಾನಾದಿಗಂತದ
 ಧರಣಿಸರು ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭೂ
 ಸುರಸಮೂಹದ ಸಾಲ ಮುಖಿದುರು ವಕ್ಷಿಣಾರ್ಥಿಗಳ |
 ಎರಡಣಿಗಳು ಸಿಮಗೇನು ಕನ್ಯಾ
 ವರಣವೊ ವರವಕ್ಷಿಣಾರ್ಥವೊ
 ಬರವು ಸಿಮಗುಂಟೇನನುತ ದ್ವಿಜನಿವರ ಬೆಸಗೊಂಡ || ೨೬

ಈಸು ಪರಿಯಲಿ ನನ್ನೆ ನೀವುಪ

* ಹಾಸವಾಡವಿರಿಂದು ನಮಗೆ ಮು

ಹೀಶಕನ್ಯಾರ್ಥಿತ್ವದಲಿ ನಾವೇಕೆ * ನೃಪರೇಕೆ |

ಲೇಸು ನಿಮ್ಮೊಡನಾವು ಬಹೆವೈ

ಭೂಸುರರ ನೆರವುಂಟೆಲೇ ಶುಭ

ವಾಸವನು ಬಿಸಗೊಂಬೆವೆಂದನು ಧರ್ಮನಂದನನು ||

೨೩

ಅವರು ಬಚಕ ನಿಜಪ್ರಯೋಜನ

ಭವನಕೈದಿದರಖಿಳವಾರ್ತಾ

ವಿವರಣವ್ಯಾಖ್ಯಾನಸಮನಂತರದ ಸಮಯದಲಿ |

ಇವರು ತಮ್ಮೊಳಗೆಂದರೆಮೆಗೀ

ಯವನಿಸುರಪುರದಲ್ಲಿ ವೇದ

ಶ್ರವಣದಲ್ಲಿ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಾದ್ದುಪದಪಟ್ಟಣವೆ ||

೨೪

ಆಲತಾಂಗಿಯ ಮದುನೆಗವನೀ

ಪಾಲವರ್ಗದ ಬರವು ಗಡ ಹರ

ನೂಟಿಗದ ಹೆಚ್ಚಾಳು ಮಕರಧ್ವಜನ ಮೊಳಿ ಗಡ |

ಮೇಳವೇ ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಹಂಗಡ

ವಾಲಿಗಳ ಪರಿವಿಡಿಯಲೆನೆಗಳ

ಸಾಲುವವೆ ಯೆಂದೈವರಾಳೋಚಿಸಿದರಡಿಗಡಿಗೆ ||

೨೫

ಆಗ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರಿಗೆ ನಾನಾವಿಧಶಕುನ.

ಅರಸ ಚಿತ್ತೈಸಮಳಲಗ್ನಾಂ

ತರದೊಳವರುದಯದಲಿಹೊಲವಂ

ಟರು ಸುವಿದ್ಯಾಪರಿಣತರು ಪಂಡಿತರ ಗಡಣದಲಿ |

ಬರುತ ಕಂಡರು ಕಳಸಕನ್ನಡಿ

ವರೆಯುವತಿಖಗಮೈಗನ ಬಲಸು

ಸ್ವರಸುಗಂಧಾನಿಳಸುಸಂಪದಸಾರಶಕುನಗಳ ||

೨೬

* ಹಾಸ್ಯವಾಡದಿರಾವು ಭಿಕ್ಷು ಕರ್ಮಸಲೇ ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಾವೇಕೆ *

ಚಾರುಶಕುನವಿದುತ್ತರೋತ್ತರ
 ವಾರಿಗಿದು ಫಲಿಸುವುದೊ ನಮ್ಮೊಳು
 ಹಾರುವರ ಹುಲುಮೊತ್ತ ಕನ್ಯಾಲಾಭಫಲವಿದಕೆ |
 ಭೂರಿಭಾಗ್ಯರು ನಮ್ಮ ವಿಪ್ರರೂ
 ಳಾರನುತ ತಚ್ಚ ಕುನಫಲವಿ
 ಸ್ತಾರವನು ವಿವರಿಸುತ ನಡೆದುದು ಭೂಸುರವ್ರಾತ || ೨೧

ಧರಣಿಯಮರರ ಗಡಣದಲಿ ನಾ
 ಲೈರಡು ಪಯಣವೆ ಬರುತ ಪಥದಲಿ
 ವರಮುನಿಗಳಾಶ್ರಮದೊಳಗೆ ಪರಾಶರಾತ್ಮಜನ |
 ದರುಶನವೆ ಮಾಡಿದರು ಶಕುನದ
 ನಿರುತವನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕೇಳಲು
 ಕರುಣಿಸಿದ ನಿಮಗಹುದು ಲಾಸಿಗವೆಂದು ಬೀಜೈಕ್ಯಟ್ಟ || ೨೨

ಗಮನಭರದಲಿ ಭಾರಿಯಧ್ವ
 ಶ್ರಮವೆ ನೋಡದೆ ಭೂಮಿಪರು ಬರ ¹
 ಲಮೆಳಬುಧಜನ ಮಿಕ್ಕು ನಡೆದುದು ಮುಂದೆ ಸಂದಣಿಸಿ ² |
 ದ್ಯುಮಣಿ ಕೈಸೆಜಿಯಾದನತ್ತಲು
 ಭ್ರಮಣದಲಿ ಬೆಳಗಾಗೆ ಭೂಪೋ
 ತ್ತಮರು ಬಂದರು ಬಹಳಗಹನದೊಳರ್ಥರಾತ್ರದಲಿ || ೨೩

ಮುಂದೆ ಪಾರ್ಥನ ಬೀಸುಗೊಳ್ಳಿಗ
 ಳಂದ ತಮದೊಡ್ಡೋಡೆ ಜಳಗಿನ
 ಹಿಂದೆ ಕುಂತೀದೇವಿ ಧರ್ಮಜನಕುಲಸಹದೇವ |
 ಹಿಂದೆ ಭೀಮನ ಕಯ್ಯ ಕೊಳ್ಳಿಯ
 ಬಿಂದು ವೆಳಗಿನಲನಿಬರಟವೀ
 ವೈಂದವಲಿ ಒರುತಿರ್ಪರಿರುಳವನೀಶ ಕೇಳಂದ || ೨೪

1 ನಭದಲಿ, ಚ. 2 ತವದರ್ಶನವಡಿಯಿಕ್ಕಿ ದರೆ ಗತಿಚಾಸಳವ ಬಿಡದೆ, ಚ.

ಅಂದು ಪಾಂಡವರೈವರಾಗಿರಿ
 ಕಂದರದ ಮೇಲಿತ್ತಿದು ಬರಬರೆ
 ಮುಂದೆ ತಾವ್ ಗೀರ್ವಾಣಗಂಗೆಯ ಕಂಡರೈ ಬಚಕ |
 ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತದಲ್ಲಿ ಕುಂತೀ
 ನಂದನರು ಬರಬರಲು ರಾತ್ರಿಯೊ
 ಳಂದು ಮೂಡಿದ ಪೂರ್ವಭಾಗದೊಳರ್ಧರಾತ್ರದಲಿ || ೩೫

ಬರುತ ಕಂಡನು ಮುಂದೆ ಗಂಧ
 ವರ್ ವೆಧೊನಿಕುರುಂಬವನು ನೇ
 ವ್ರದ ಝಣಿವದ ಕಂಕಣರಭಸರ್ಯುಂಕೃತಿಯ |
 ವರದ ಕಂಗಳ ಬೆಳಗಿನಲಿ ತಮ
 ದಿರುಳು ಬೀತುದು ಬೆಸೆವುದಾಗಳ
 ಕುರುಳಕಾಳಿಗೆಯಿಂದ ಕಾಂತಾವರಕದಂಬದಲಿ || ೩೬

ಅಲ್ಲಿ ಬಂದ ಸುಂದರಿಯರ ವರ್ಣನೆ

ಲಲಿತತನುಕಾಂತಿಗಳ ಮೊಗದರು
 ತಿಳಗೊಳನಜಲವೆಂದು ಕಂಗಳ
 ಹೊಳೆಯ ಮುಖಮಿನಿಸೆಂದು ಹೆಕ್ಕಳಿಸಿದರು ಹಿಡಿಹಿನಲಿ |
 ಅಲರಿದಂಬುಜವೆಂದು ವದನಕೆ
 ನಿಲುಕಿ ತುಂಬೆಗಳೆಂದು ಕುರುಳಿಂ
 ಗಳುಕಿ ಕೈಗಳ ತೆಗೆದರಲ್ಲಿಯ ಮುಗುದಶಚರಿಯರು || ೩೭

ಅವ್ವರ ಮುಖಕಾಂತಿಗಳಲಂಗ
 ಳ್ಳವಿಗಳಲಿ ಕಂಕಣದ ಹಾರದ
 ವಿವಿಧ ರತ್ನಾ ಭರಣಿಕಿರಣದ ಲಲಿತಲಹರಿಯಲಿ |
 ಸವೆದುದಗ್ಗದ ತಿಮಿರವೆನಿಬರ
 ನಿವರ ಕಂಡರು ಜಲವಿಹಾರವೆ
 ದಿವಿಜಸತಿಯರಲಾಯೆನುತ ಬರುತಿರ್ದರಡವಿಯಲಿ || ೩೮

ನಾರಿಯರು ಕಂಡರು ಸುಲಜಾ
 ಭಾರದಲಿ ತಡಿಗಳಿಗೆ ಹಾಯ್ದರು
 ಸೀಟಿಗಳ ತೆಣಿವಿಡಿದರಂಗೋಪಾಂಗಲತೆಗಳಿಗೆ |
 ಆರಿವೆರು ನಡುವಿರುಳು ದರ್ಪವಿ
 ಕಾರದಲಿ ಕೈಕೊಳ್ಳೆರೆನುತಂ
 ಗಾರವರ್ಮನು ಧನುವ ಕೊಂಡನು ದಿಟ್ಟಿಸಿದನಿವರ 1 || ೩೯

ಗಂಧರ್ವ ಮತ್ತು ಅರ್ಜುನರ ಸಂವಾದ.

ಈಸು ಭರದಲಿ ಗಮನವೆಲ್ಲಿಗೆ
 ದೇಶಕಾಲವೆ ನೋಡದೀಸ
 ವಾಸುರದ ಸಂರಂಭವೇನೆನೆ ಪಾರ್ಥನಸುನಗುತ |
 ದೇಶವಿದು ವನ ಕಾಲ ನಡುವಿರು
 ಳೈ ಸಲೆ ನಿಜಕಾರ್ಯಸಂಗತಿ
 ಗೋಸುಗವೆ ಬರವೆಂದನರ್ಜುನ ಖಚಕರಾಜಂಗೆ || ೪೦

ಎನಲು ಪಾರ್ಥನ ಮೂತ ಕೇಳಿಯೆ
 ಕನಲಿ ಸುರನಾಯಕನು ತನ್ನಯ
 ವಿನುತವನಿತಾಸ್ತೋಮಲಜ್ಜೆಯ ಕಂಡು ಕೋಪದಲಿ |
 ತನುವೆ ಸಂಪರಿಸುತ್ತ ಫಲುನ
 ನನುವೆ ಕಂಡಳುಕುತ್ತ ಮನದಲಿ
 ಮನುಜರಿವರಾಣೆನುತ ನುಡಿದನು ವಿಜಯನಿದಿರಿನಲಿ || ೪೧

ಪಾಂಡವರ ಮೇಲೆ ಗಂಧರ್ವನ ಬಾಣಪ್ರಯೋಗ.

ನರರು ಸುಷವುದು ಪೂರ್ವಭಾಗದೊ
 ಳಿರುಳಿನುತ್ತ ರಭಾಗವಿದು ಖೇ
 ಚರರು ಸುಷವುದು ಸೀಮೆ ಚತುರಾಸನನ ಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ |
 ಇರುಳಿನುತ್ತ ರಭಾಗದಲಿ ಸೀವ್

ನರರು ಸುಚಿವ್ವದ್ಧಂಡವರ್ವ
 ಜ್ವರಿತರಿದಕೌಪಧಿಯ ನೆರೆವೆನೆನುತ್ತ ತೆಗೆದಿಚ್ಚ ॥ ೪೨

ಅರ್ಜುನನ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರದಿಂದ ರಥವು ಹೋಗಲು ಹೆಂಡತಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಕನಲಿ ಫಲಗುಣನಾದೊಡಿದ ಕೊ
 ಳೈನುತ ಕೊಳ್ಳಿಯೊಳಿಟ್ಟನಗ್ನಿಯ
 ನೆನೆದು ಮಂತ್ರಿಸುಲರಿಮುಖದ ಕರ್ಪೋಗಿಯ ಮಬ್ಬಿನಲಿ |
 ಹೊನಲುಗಿಡಿಗಳ ತಗಡುರಿಯ ಕೊಂ

ಡಿನಲಿ ಮುತ್ತಿತು ರಥವನಾತನ
 ತನುವನಾತನ ಧನುವನಾತನ ಸರಳಸಾಯಕವೆ ॥ ೪೩

ಉರಿದುದಾರಥವೆವನ ಮೆಯ್ಯಲಿ
 ಕರಿಕ್ಕುವೆರಿ ದುಡುಹಾಯು 1 ಪ್ರೊಕ್ಕನು
 ಸರಸಿಯನು ಶಿಖಿಯೊಡನೆ ಹೊಕ್ಕುಡು ನೀರ ನೆಣಿ ಸುಣಿಯ |

ತರುಣಿ ಹೋ ಹೋ ಕೆಟ್ಟನೆಂದ
 ಬ್ಬರಿಸಲಾಗಂಧವರ್ವನಂಗನೆ
 ಹರಿದಳಡಗೈಯಿಂದ ಸಂಹರಿಸುತ್ತ ಬಿಡುಮುಡಿಯ ॥ ೪೪

ಬಂದು ಯಮನಂದನನ ಚರಣ
 ದ್ವಂದ್ವದಲಿ ಚಾಚಿದಳು ನೊಸಲನು
 ತಂದೆ ಕರುಣಿಸು ಕಾಂತಭಿಕ್ಷವೆ ಕರುಣಿಸೆಂದೆನುತ |

ಮುಂದು ವರಿಯದಿರೆಲೆ ಧನಂಜಯ
 ಕೊಂದರೆನ್ನಾಣೀಕೆಯಾಳನೆ
 ತಂದು ಕೊಡುವುದು ಬೇಗದುಪಸಂಹರಿಸು ಶಿಖಿಶರವೆ ॥ ೪೫

ಧರ್ಮರಾಯನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಆಗ್ನೇಯಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುದು.
 ಎನೆ ಹಸಾದ ವೆನುತ್ತ ನಿಮಿಷದೊ
 ಳನಲಬಾಣವ ತೆಗೆದ 2 ನಿತ್ತಲು

1 ತರಲೋಡಿ, ಬಿ ಚ.

2 ನನು ನಂದಿಸಿದ, ಚ.

ಮನದ ಸುಮ್ಮಾನದಲಿ ಲಜ್ಜಾ ವನತಮುಖನಾಗಿ |
 ಮನುಜರಿವರಲಾ ರು ನೋಡುವೆ
 ನೆನುತ ಹತ್ತಿರೆ ಬಂದು ನೀವಾ
 ರಿನಿತುಸಾಹಸಮಲ್ಲರೆನುತರ್ಜುನನ ಬೆಸಗೊಂಡ ||

೪೬

ನರರು ವೈದೇಶಿಗರು ಕಾರ್ಯಾ
 ತುರರು ನಾವೆನಲರ್ಜುನನುಪ
 ಚರಿಸಿ ವಿನಯಗುಣಾಭಿಮುಖದಲಿ ನಗುತ ಬೆಸಗೊಳಲು ¹ |

ಗಂಧರ್ವಾರ್ಜುನರ ಸ್ನೇಹ ಮತ್ತು ಭುಷಣ.

ಧರೆಯೊಳುಂಟೇ ಪಾಂಡುಸುತರೆಂ
 ಬರಸುಗಳ ನೀ ಕೇಳಿ ಬಲ್ಲೆ
 ನಿರುತನಾವೆವರೆಂದು ನುಡಿದನು ನಗುತ ಕಲಿಪಾರ್ಥ ||

೪೭

ಶಿವಶಿವಾದೊಡೆ ಯಮಪುರಂದರ
 ಪವನನಸ್ವಿನಿದೇವರಿಗೆ ಸಂ
 ಭವಿಸದವರೈ ನೀವೆಮಗೆ ಸಂಭಾವನೀಯರಲ |
 ಇವೆ ಸಹಸ್ರತುರಂಗದಿವ್ಯಾ
 ಸ್ತ್ರವವನಘ್ನಾಭರಣರತ್ನ
 ಪ್ರವರವಿವಿ ಕಾರುಣ್ಯದಲಿ ಕೈಕೊಂಬುದಿವನೆಂದ ||

೪೮

ಬಂವವೆಮಗಿವು ನಿಮ್ಮ ನಾವ್ ಬೇ
 ಷೊಂದು ಕಾಣೆವು ಪರಮಲಾಂಧವ
 ರಂದು ವೊವಲಾಗೆಮಗೆ ನೀನೇ ಮೌಲ್ಯಧನವೆನುತ |
 ಅಂದು ಬಚ್ಚರ್ಜುನಗೆ ನಿಮಗೇ
 ಕೆಂದು ಭೂಸುರವೇಪವನಲಾ
 ಗೆಂದು ಪಾರ್ಥನು ತಮ್ಮ ಪೂರ್ವಾಪರದ ಸಂಗತಿಯು ||

೪೯

¹ ಕ್ಷೇವರನಂತೆ ಯೆ. ಚ.

ಎಂದು ನಿಜವನು ಹೇಡಿ ರಾಯರ
 ವೃಂದವನು ನೋಡುವೆವು ದ್ರುಪದ
 ನಂದನೆಯ ವೈವಾಹರಚನೆಯೊಳಾಸ್ವಯಂವರವೆ |
 ಇಂದು ನೋಡುವೆವೆಂದು ಭೂಸುರ
 ರಂದದಲಿ ನಾವ್ ನಟಿಸಿದೆವು ಕೇ
 ಳೆಂದು ಗಂಧರ್ವಂಗೆ ಹೇಡಿದ ಪಾರ್ಥ ಹರುಷದಲಿ ||

೫೦

ಇವು ಮದೀಯಸುವಸ್ತು ನಿನ್ನಯ
 ಭವನದೊಳಗಿರಲೊಂದುಸಮಯದೊ
 ಳವನು ತರಿಸುವೆವೆಂದು ಬಟಕಂಗಾರವರ್ವನಲಿ |
 ಇವರು ವಿನಯವೆ ಮಾಡಿ ಗಮನೋ
 ತ್ಸವದೊಳರೆ ಗಂಧರ್ವ ನಸುನಗು
 ತವರಿಗೆಂದನು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾರಸಂಗತಿಯ ||

೫೧

ಇವರು ಸೇವೆಯೆ ಮಾಡಿ ಗಮನೋ
 ತ್ಸವದೊಳರೆ ನಾನಿವರಿಗಲುಪುವೆ
 ಭವಮನೋಹರಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾರವೇಡಿ ಪೆನು |
 ಅವನಿಪತಿ ಚಿತ್ತೈಸು ಗಂಧ
 ವರ್ವನಿಳಯಲಿ ಮನವೊಲಿದ ಬಟಕಂ
 ತವರಿಗಲುಹಿದ ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾರಸಂಗತಿಯ ||

೫೨

ಮುನಿಯಲಾಗದು ಪಾರ್ಥ ನಿಮ್ಮಯ
 ಘನತರದ ವಿಕ್ರಮೆಕೆ ದಿವಿಜರು
 ದನುಜರುರಗರು ನೆರೆಯರುಡಿಮನುಜರೇನಹರು ¹ |
 ಅನುಪಮಾನುಕ್ಷತ್ರತೇಜಕೆ
 ವಿನುತವಿಮಲಬ್ರಹ್ಮತೇಜೋ
 ಘನಸಮೀರಸಹಾಯವಾಗಲಸಾಧ್ಯವೇನೆಂದ ||

೫೩

1 ನೆರೆಯರಿನ್ನೀನರರ ಪಾಡೇನು, ೩.

ಬದಗಲಾರದೆ ತನ್ನ ಸುಖೇ
 ತ್ರದ ಮಹತ್ವವೆ ಬಿಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮ
 ಣ್ಯದಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ಬಚ್ಚ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರಮುನಿ ಯೆಂದು |
 ಅದಳು ನಿಮಿಷಕ್ಷತ್ರತೇಜದೊ
 ಳುದಿತವಿಮಲಕ್ಷತ್ರದೊಳು ತಾ
 ವಿದಿತವಿಮಲಬ್ರಹ್ಮತೇಜವಿದೆಂದನರ್ಜುನಗೆ ||

೫೧ ✓

ವಸಿಷ್ಠಶ್ರಮಕ್ಕೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಆಗಮನ
 ವರವಸಿಷ್ಠಾ ಶ್ರಮಕೆ ಗಾಧಿಯ
 ವರಸುತನು ತಾ ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ
 ತುರಗವಿಪ್ಪತ್ತೈದುಲಕ್ಷದ ಮೃಗದ ಕೇಳಯಲಿ |
 ಬರಲು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಮುನಿಯನು
 ಕರೆದು ನಮ್ಮಾಶ್ರಮದೊಳನ್ನವೆ
 ಧರಿಸಬೇಹುದದೆಂದೊಡೆಲ್ಲರಿಹುದೆ ಹೇಚೆಂದ ||

೫೨

ವಸಿಷ್ಠರು ಸರ್ವರಗೂ ಆದರಪೂರ್ವಕಭೋಜನವ್ಯಾಪಿಸಿದುದು:
 ಏಸುಜನವಿರಲೆನ್ನ ಪಚ್ಚಿಯ
 ಲೈಸಿರಲಿ ಭೋಜನವೆ ಮಾಡುವೆ
 ನೀಸಕಿಕ್ಕದೆ ವೊಬ್ಬನುಣಲಿಕೆ ಬಹುದೆ ಹೇಚೆಂದ |
 ಏಸೆ ನಿನ್ನಯ ಪಂತಿಕಾಣಿ
 ಸುಜನಸಹಿತಮಗೆ ಕರುಣಿಸು
 ವಾಸುದೇವಾರ್ಪಿತವನಿಕ್ಕು ವೆನೆಂದು ಕೈಕೊಳಿಸಿ ||
 ಜಾವವರೆ ಯಾಗಲಿಕೆ ಮುನಿಪತಿ
 ಭಾವಿಸಿದನಾಕಾಮಧೇನುವೆ
 ತಾ ವಸಿಷ್ಠಾ ಶ್ರಮಕೆ ಬಂದುದು ಧೇನು ಬೆಸಸೆನುತ |
 ನಾವು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರಾಜರಿ
 ಗೀವೆವನ್ನವನೀಗಲೆಂದರೆ
 ಜಾವಕಾಯಿತು ರತ್ನ ಬಚಿತದ ದಿವ್ಯಮಂಟಪವು ||

೬೦

೬೧

ಮೇಲೆ ಯಿವೃತ್ತೈದುಲಕ್ಷದ
 ಸಾಲ ಹರಿವಾಣದಲಿ ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಲೋಲಗರ್ಭಿಸಿದನ್ನ ಬಡಿಸಿತು ಸುರರ ನೋರಬಾಯ |
 ಏಳಸುವದಿವ್ಯಾನ್ನ ದೆಡೆಗಳ
 ಗಾಳುಸೆಡಿತೈತಂದು ನೃಪಜನ
 ದೋಳಿಯಲಿ ಭೋಜನವ ಮಾಡಿದನರಸ ಕೇಳಂದ || ೬೦

ಮಾಡಿದಾಕ್ಷಣ ಮಂಟಪಂಗಳ
 ರೂಡಿಯಲಿ ಕೈಗಟ್ಟು ಕೊಂಡರು
 ನೀಡಿದರು ವಿಳಯವೆ ಪುಷ್ಪಸುರತ್ನ ಭೂಷಣವೆ |
 ನೀಡಿದನು ದೇವಾಂಗವಸ್ತ್ರವ
 ನಾಡುಗಾವಳಿಗೈದೆ ಕೊಡಲಿಕೆ
 ನೋಡಿದನು ಮುನಿವರವಸಿಷ್ಠನ ಸಿರಿಯ ಸಡಗರವೆ || ೬೧

ಕೂಡೆ ತಾವೆಡೆಯಾಡಿ ಹೇಟದ
 ಮಾಡುವವರಾದೇವವಧುಗಳ
 ನೋಡಿ ಮೂಗಿನ ಮೇಲೆ ಚರಳನ್ನಿಟ್ಟು ಬಿಡುಗಡೆ |
 ನೋಡಿರೈ ಭಿಕ್ಷುಕನ ಸಿರಿಯನು
 ನೋಡಿರೈ ಮಂತ್ರಿಗಳದೆಂದರೆ
 ನೋಡಿದವು ಜೇಯೆಂದು ನುಡಿದುದು ಮಂತ್ರಿಸಂದೋಹ || ೬೨

ನೋಡಿರೈ ಹುಲುಗುಡಿಸಿಲಾತನ
 ರೂಡಿವಿಭವಗಳದಕೆ ಕಾರಣವು
 ನಾಡೆ ಏನನಲೊಳಗಣಾಕಳ ಯಿದಕೆ ಕಾರಣವು |
 ಬೇಡುವುದು ನೀವೆದನೆ ಯೆಂದನು
 ನಾಡಿಗೊಡೆಯನದೊಬ್ಬ ಮುನಿಪಗೆ
 ಡೇಡಿದನು ಸುರಧೇನು ವಾದುದನರಸ ಕೇಳಂದ || ೬೩

ಎಲೆ ವಸಿಷ್ಠರ ಯಮುಗೆ ನಿಮ್ಮಯ
 ಬಿಡಯ ಧೇನುವ ಕೊಡುವುದೆಂದರೆ

ತಲೆಯ ತೂಗುತಲೆಂದನಿದು ಕರ ಲೇಸುಲೇಸೆನುತ |
 ಎಲೆಲೆ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ಕೇಳೈ
 ಬಚಿಯ ಧೇನುವನಿಂದ್ರನೀಗಳು
 ಕಳುಹಿಸಿದನೆಮಗಿಲ್ಲವೆಂದಿದನೆರವನಾಗೆಂದು ||

೬೬

ಎನಲು ಸುಮ್ಮನೆ ವನಜನಾಭನ
 ನನೆಯುತಿರಿ ಸಾಕಿನ್ನು ಕುಳ್ಳಿರಿ
 ಯನಲಿಕಾಗಳ ಯಾತ ಕರೆಸಿದ ಕಾನುಧೇನುವನು |
 ಜನಪ ಕೇಳದ್ಭೃತವನಾಗಳು
 ಮುನಿಪ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಾಕ್ಷಣ
 ಮನೆಯೊಳಾಕಳ ಕರೆಸಿದನು ತಾ ಹೊಡಿಯಿಕೊಯ್ಯಲಿಕೆ ||

೬೭

ಮರಳ ಬಹಲೆಳಯಲಿಕೆ ಪುನರಬಿ
 ಕೊರಳಗೋಣುವನಿಕ್ಕಿ ಹೊಡೆಸಿದ
 ಮರಳ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಾಕಳ ಹಸಿಯ ಬಡಿಗಿಯಲಿ |
 ಧರಣಿಯಲಿ ಬೆಂಡಾಗಿ ಕೆಡೆದುದು
 ಸುರಿವ ರುಧಿರದ ಬಾಸುಚಂದವೆ
 ಹಿರಿದು ಚಿಂತಿಸಿ ತನ್ನ ಮಂತ್ರಿಯ ಕರದು ಬೆಸಗೊಂಡ ||

೬೮

ನಡೆಯದಾಕಳು ಬುದ್ಧಿಯನಿದಕೆ
 ಕೊಡಿ ಯೆನಲು ಬಚಿಕವನು ಹೇಳಿದ
 ನೊಡೆಯರೇ ಬಳಗಿಹುದದೀಕೆಯ ವತ್ಸವಂದೆನಲು |
 ತಡೆಯದಾವತ್ಸವನು ಕರೆಸಲಿ
 ಕಡಿಯನಿಡದಿರಲಿನ್ನು ಮುಂದಕೆ
 ಬಿಡಿಸಿದನು ವತ್ಸಕವನಾಕಳ ಮುಂದೆ ಕೋಪದಲಿ ||

೬೯

ಮೆಗನ ಬಡಿಯಲಿಕೀಕೆ ನೊಂದಳು
 ಬಗೆದುಡಿಲ್ಲ್ಯ ತನ್ನ ಹೊಡೆಗಳ
 ಮೊಗವ ನೊಡಿದಳಾವಸಿಪ್ಪ ನನೇನು ಗತಿಯೆನುತ |

ಮಗನ ಬಡಿಯುತಲಾದುರಾತ್ಮರು
ನಗುತಲಿವ್ವರು ತನಗನುಜ್ಞೆಯ
ಸೋಗಿಸಿದುದ ಕೊಡಿ ಯೆನಲು ನೀನೇ ಬಲ್ಲ ಪರಿ ಮಾಡು || ೨೦

ಕಾಪಾಧೇನ:ವಿನಿಂದ ಜನಿಸಿದ ರಾಕ್ಷಸರು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ಸೈನ್ಯ
ವನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವಿಕೆ

ಎನಲು ಗರ್ಜಿಸುತ್ತೆದು ಸಗಣವ
ನನುಕರಿಸಿ ಗಾತ್ರವನು ಹೊಯ್ಯಲು
ಜನಪ ಕೇಳಿ ಮೈಲಿಚ್ಛ ರಾಕ್ಷಸಕೋಟೆಯೆವತ್ತು |
ಜನಿಸಿದುದು ತಾವ್ ಬ್ರಹ್ಮದಂಡವ
ನನುಕರಿಸಿ ಹಿಡಿದೈದೆ ಗಾಧಿಯ
ತನುಜಸೈನ್ಯವ ನುಗ್ಗು ಮಾಡಿದರವರು ಕ್ಷಣದೊಳಗೆ || ೨೧

ಮುನಿಪ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಸ್ತ್ರವ
ಧನುವ ಹುಡಿಗುಟ್ಟಿದರು ಬಚ್ಚಿಕಾ
ಮುನಿಯ ಸೈನ್ಯವು ತಾಯೆ ಮಕ್ಕಳದಾಗಲೋಡಿದುದು |
ವನವ ಹೊಕ್ಕು ದು ಬಟೆಕ ತಮ್ಮಯ
ಜನಪನನು ಕೊಂಡೊಯ್ದುರಿಬ್ಬರು
ಜನಪ ನಡೆಯೆ ನಗರಕ್ಕೆದುವುದೆಂದೊಡಿತೆಂದ || ೨೨

ಜನಪಜಾತವನ್ನೆದೆ ದಹಿಸುವೆ
ನನಲಗಾಹುತಿಯಿಕ್ಕಿ ಯಿಗಳ
ಜನಿಸುವೆನು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ್ಯದೊಳಯಿಕ್ಕ ಯಿರದೆ ನಮ್ಮುವನು |

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನ ತಪಸ್ಸು

ವನವ ಹೊಗಿಸಿತು ದ್ವಿಜನ ಗೋಮಯ
ವೆನುತ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನಾದಿನ
ವನದೊಳಗೆ ತಾ ತೀವ್ರತಪವನು ಮಾಡಲನುವಾದ || ೨೩

ಬದಗಲಾರದೆ ತನ್ನ ಸತಾ
 ತ್ರದ ಮಹತ್ವವೆ ಬಿಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
 ಪದವೆ ಹೊಕ್ಕನು ಬಚಕ ಗಾಧಿಯ ತನುಜ ತಾನಂದು |
 ಅದಱಿನಿಂದೀಕ್ಷೆ ತ್ರತೇಜದೊ
 ಳುದಿತ ವಿದಿತಬ್ರಹ್ಮವಾದೊಡೆ
 ಸದರ ಬಚಕದು ಚೋದ್ಯ ಕೌತುಕವೆಂದನರ್ಜುನಗೆ ||

೩೪

ಬಚಕ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ತಪವೆ
 ನ್ನಿಳಗೆ ಕೌತುಕವಾಗೆ ಮಾಡಿದ
 ನೊಲಿದು ವತ್ಸರವಾದುವೆಂದಿಗೆ ಸಹಸ್ರ ಹದಿನಾಲ್ಕು |

ಬ್ರಹ್ಮಾದಿಗಳು ಬಂದು ವರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟುದು

ನಳನಸಂಭವಮುಖ್ಯನಾಕಜ
 ರೊಲಿದು ಬಂದರು ಮುನಿಯ ಬಚಿಗಾ
 ಗೆಲೆಲೆ ಮುನಿಸತಿ ಬೇಡು ನೀ ವರವೆಂದೊಡಂತೆಂದ ||

೩೫

ಎನಗೆ ವರ ಬೇಣೀಕೆ ಯೆನ್ನನು
 ಮನವೊಲಿದು ವರಬ್ರಹ್ಮಋಷಿ ಯೆಂ
 ದೆನಿಪುದೆಂದರೆ ತನತನಗೆ ವರಬ್ರಹ್ಮಋಷಿ ಯೆನಲು |
 ಎನಲು ನೀವೆನಲೊಪ್ಪೆನೀಗಳು
 ಮುನಿವಸಿಷ್ಠನೆ ಯೆಂದೊಡಹುದೆನೆ
 ವನಜಸಂಭವ ಕರೆದು ನುಡಿಯೆ ವಸಿಷ್ಠನೆಂತೆಂದ ||

೩೬

ಮನೆಮನೆಗೆ ವರಬ್ರಹ್ಮಋಷಿಗಳು
 ಜನಿಸುವರೆ ಹೇಣೆನಲು ನಾಕಜ
 ಜನಸಹಿತ ಚತುರಾನನನು ತಾ ತಿರುಗಿ ಹೋಗುತಲು |
 ಮುನಿಗಳವರತ್ಯಧಿಕರಿಬ್ಬರೆ
 ಯೆನುತ ತಿರುಗಿದ ಬಚಕ ವಿತ್ತಲು
 ಜನಸ ಕೇಳ್ಯ ಮುನಿಸ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನುಬ್ಬಟೆಯ ||

೩೭

ಏನಲು ಫಲಗುಣ ನುಡಿದನಂದಾ
 ವಿನಯನಿಧಿ ಯಂಗಾರವರ್ಮಗೆ
 ಮುನಿಸವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನೆಂತ್ಯೆ ಬ್ರಹ್ಮಶುಷಿ ಯೆನಿಸಿ |
 ಮುನಿವರರೊಳತ್ಯಧಿಕನೆನಿಸಿದ
 ನನಿತುವನು ನೀ ಪೇಟ್ಟುದೆನಗೆನೆ
 ವನಜನಾಭನ ನೆನೆಯುತೆಂದನು ವೀರನರಯಣನ ||

೨೪

ಇಪ್ಪತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತೈ ದ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ

ಸೂಚನೆ

ಮುನಿಗಳನುಪಮಕಥೆಯನಂದಾ
 ಗನಿಮಿಷರ ಪರಿಭವವ ಕುಂತೀ
 ತನುಜರಿಂಗಂಗಾರವರ್ಮನು ಪೇಟ್ಟಿ ನುಚಿತದಲಿ ||

ಒಬ್ಬ ರಾಜನು ಬಂದು ತನ್ನ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನಾವೃಷ್ಟಿಯನ್ನು
 ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಧರಿತ್ರೀ
 ಪಾಲ ವೊಂದಿನ ವರವೆಸಿಷ್ಣ ವೆ
 ರಾಲಯಕ್ಕ ಕ್ಕವಡಿಸಿ ಭೂಪತಿ ಬಂದು ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿ |
 ಮೇಲೆ ಪಂಪಾಶ್ರಮದಲಾಗುರು
 ಲೋಲನಿರೆ ಬಿನ್ನಹವ ಮಾಡಿದ
 ಕಾಲ ಹೋದುದು ತನ್ನ ದೇಶದ ಮೇಲೆ ಮಳ ಯಿಲ್ಲ ||

೦

ಇಂದು ನೀವಿದಕೊಂದು ಯಜ್ಞ ವ
 ಬಂದು ಕರುಣಿಸಿ ವೈಷ್ಣಿಯರ್ಥವ
 ಸಂಧಿಸುವುದೆಂದೆನುತ ಬಿನ್ನಹಕಾಗಿ ಬೀಚ್ಚೊಟ್ಟು |
 ಅಂದು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬರುತಿರೆ
 ಸಂದನಪರಾಂಬುಧಿಗೆ ಸೂರ್ಯನು
 ಬಂದರಾಗ ವಸಿಷ್ಠಗೋತ್ರದ ಸುತರು ನೂಣಿಂಟು ||

೨

ಮತ್ತೆ ಬಹುಗೋತ್ರಂಗಳಖಿಳರು
 ಚಿತ್ತವಿಸಿ ಸಂಧ್ಯಾದಿಕರ್ಮವ
 ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಭರದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಭೂಸುರೋತ್ತಮರ |
 ಮೊತ್ತ ವಿರುಪಾಕ್ಷಂಗೆ ವಂದಿಸಿ
 ಮೊತ್ತಿ ಬರುತಿರಲಾಸುದಾಸನ
 ಪುತ್ರಕನು ಕಾನನದಿ ಕಾಣದೆ ನುಡಿದನವರೊಡನೆ ||

೩

ಕೂಡಿ ಮುದದಿಂ ಬರುತ ದಾರಿಯೊ
 ಳೀಡಿರಿವ ಪೆರ್ಬಿದಿರ ಮೆಳಯಲಿ
 ರೂಢಿಗುರುವಿನ ಸುತರನಣಿಯದೆ ಮಾರ್ಗ ಬಿಡಿ ಯೆನುತ |
 ರೂಢಿಪತಿ ಕೆರಳಲಿಕೆ ವಿಪ್ರರು
 ನೋಡಿ ನುಡಿದರು ವೇದಶಾಸ್ತ್ರದ
 ಪಾಡನಖಿದೀ ಮಾರ್ಗ ತಮ್ಮದು ಬೇಡ ನಿಲ್ಲೆಂದು ||

೪

ಮಾರ್ಗ ತನ್ನದು ತನ್ನ ದೇಶದ
 ಮಾರ್ಗವಾಗಿಯೆ ಬಿಡಲು ಪೇಟಿದೆ
 ನಾರ್ಗಳವೆ ತಾ ಕಾಣೆ ನೆನುತಿರಲಿಕ್ಕೆ ರೂಢಿಯಲಿ |
 ಮಾರ್ಗವಣಿಯದ ನೈಪಗೆ ವಿಶ್ವದ
 ಮಾರ್ಗದೋಣಿಯು ಮುನಿಯ ಮಕ್ಕಳು
 ಮಾರ್ಗವೆಣುಹಿದರಸ ವಿಶ್ವದ ದೇವರಹುದೆನಲು ||

೫

ನೇದಶಾಸ್ತ್ರಪುರಾಣ ವೇಷುತ
 ಲಾದಿಯಲಿ ಸಕಲವಹಮಾರ್ಗಕೆ
 ಮೇದಿನೀಸುರರೊಡೆಯರೆಂದೇ ಸಾಧಿಸಿಹುವೆಂದು |
 ಆದರದಿ ಜಪತಪಪುರಾಣದ
 ಹಾದಿಯಜಿಯದೆ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯ
 ನಾದರಿಸಿದಾಶೂದ್ರ ಬೀಷುವನಘಮಹಾಬ್ಧಿಯೊಳು || ೬

ಬೀಷುವನು ಸನ್ಯಾಸಮಾಡಲು
 ಕಾಲಪುರವರಕರಸ ದೀಕ್ಷೆಯ
 ಲಾಲಿಸಿಯೆ ಗುರುವಾಗಿ ಯಾಚಿಸಿ ಘಳಿಸಿ ಭಿಕ್ಷುವನು |
 ಮೇಲೆ ಕಂಡಾದ್ವಿಜರು ಹೇಳಿದ
 ವೇಳೆಯನು ಕೆಡೆ ನುಡಿದು ವಾದಿಸ
 ಖೂಳ ನೃಪನಹ ಬಿಟ್ಟು ಮತ್ತದ ತನ್ನ ಜಾಣಿನಲಿ || ೭

ಎನಲು ಹಯದಿಂದಿಡಿದು ವಂದಿಸೆ
 ವಿನುತಗುರುಪುತ್ರಕರನಾಗಾ
 ಮನವ ಕೌಶಿಕ ಕಂಡನಂತರ್ಧಾನನೇಮದಲಿ |
 ಮನವ ಕೆಡಿಸಿದ ನೃಪನಾಕ್ಷಣ
 ಕನಲಿಸಿಯೆ ತಾ ಮನವ ಕೆಡಿಸಿಯೆ
 ಮುನಿಯೆ ಮನವಾವರಿಸಲಾತನು ಗುರುಸುತಾದಿಗಳ || ೮

ನೋಯಿಸುತ ತುರಗವನು ಹಾಯಿಸಿ
 ರಾಯ ಹೋಗಲಿಕವರು ಶಪಿಸಲು
 ನ್ಯಾಯ ಮಾರ್ಗವ ಮೆಚಿದು ನಡೆದನು ಹಲವುಕಾಲದಲಿ |
 ರಾಯ ಪಂಪಾಧಿಪನನಜಿಯದೆ
 ನೋಯುತಿರು ಯಕ್ಷೇಶನಾಗದೆ
 ಕಾಯಕಲ್ಮಷದಿಂದ ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ತಿರುಗುತಿರು || ೯

ದನುಜನಾಗಿರಲೆಲವೊ ಯೆನುತಲಿ
 ಮುನಿಸುತರು ತೆರಳದರದೊಂದಿನ
 ಮನೆಯಲ್ಯೆದಲಿಕಲ್ಲೆ ಯಾಯಿತು ಬೊಬ್ಬೆ ಯಬ್ಬ ರದ |
 ಧನವ ದಸ್ಯುಗಳೊಯ್ದ ರೆನಲಿಕೆ
 ಕನಲಿ ಪುನರಪಿ ತಿರುಗಿ ದಸ್ಯುಗ
 ಳನಿತುವನು ಸಂಹರಿಸಿ ಯಾತನು ಮನೆಗೆ ಬರುತಿರಲು || ೧೦

ಬರಲು ದಾರಿಯೊಳೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
 ಪುರವೇಶನ ಕಂಡು ಬೇಡಿದ
 ವರಸುಭೋಜನವಾಮುನೀಶ್ವರನವನ ಕೆಡಿಸಲಿಕೆ |
 ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳವರ ಕೆಡಿಸಲು
 ವರವಸಿಷ್ಠಾ ತ್ವಜನಲ್ಲರ
 ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹರುಷದಿ ಮುನಿಪ ಕೌಶಿಕನು || ೧೧

ಆತಗರ್ಭ್ಯಾಸನವ ಕೊಟ್ಟು ಸು
 ಖಾತಿ ಮಿಗೆ ಯುಂಡರಸ ಪವಡಿಸಿ
 ಯಾತನಿರೆ ಭೂದೇವ ಹಸಿದಿರಲೆರಡು ಯಾಮಗಳು |
 ಭೂತಳಶನ ಮನೆಯೊಳಗಿರುಳ
 ತೀತವಾಗಲಿಕಾಗಳಾತನ
 ಪ್ರೀತಿಕರ ಪಡಿಸಣಿಯ ಕಂಡನು ಮುನಿಪ ಹಸಿದಿರುತ || ೧೨

ಏಲವೊ ನಮ್ಮ ಸುಡಾಸಪುತ್ರನು
 ಬಲುಹಿನಲಿ ಹಸಿದಿರಿಸಿ ಕೊಂದನು
 ಹುಳುಕನನು ನೀ ಕೇಳಿ ಬಿಡಿಸಾ ಬಾಯಬಂಧನವ |
 ಅಳುಕಿ ಭೂಪನನವನೆ ಯೆಬ್ಬಿಸಿ
 ಯೆಲೆ ಮೆಹೀಪತಿ ನೀವು ವಿಪ್ರಂ
 ಗೊಲಿದು ನುಡಿದಿರೆ ಗ್ರಾಸನಾತಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಯೆಂದ || ೧೩

ಹಾರುವಂಗಾಣತಿಯ ಕರುಣಿವು
 ದೋರಣಿಸಿ ಯೆನೆ ಭೂಪನೆಂದನು
 ಹಾರುವಂಗುಣಲಿಕ್ಕು ಶೂದ ಮೇಧ್ಯಮಾಂಸವನು |
 ಸಾಱು ನೀನೆನುತರಸ ಪವಡಿ
 ಮಾಜಿ ತಾಮಸದಿಂದ ತನ್ನ ಯ
 ಕಾರಣವೆ ತಾ ಮೆಣಿದ ಕೃತ್ಯಾಕೃತ್ಯವೆಂಬುದನು || ೧೪

ಪವಡಿಸಲು ಪಡಿಸಣಿಯು ನಡುಗುತ
 ಲವನಿಸುರನೆಡೆಗೈದಿ ಯಾತನ
 ನವನಿಪಾಲನ ಮನೆಯ ಹುಗಿಸಿಯೆ ಯಿರುಳು ದಸ್ಯುಗಳ |
 ಪವಡಿ ಸೂಲಕ್ಕೆ ದಲೊಬ್ಬನೆ
 ಶಿವನ ನೆನೆವುತ ಬಂದು ಕಳ್ಳರ
 ನಿವಹದಲಿ ಕಂಡವನ ತೊಡೆಯನು ಕೊಯ್ದು ಕತ್ತಿಯಲಿ || ೧೫

ಕಕ್ಕು ಗಡಿಗಡಿದಟ್ಟು ಪ್ಪ ತದಿಂ
 ದಿಕ್ಕು ಲಾ ಭೂಸುರನು ಕೋಪಿಸಿ
 ನಕ್ಕು ನುಡಿದಪನಲವೊ ಬ್ರಾಹ್ಮಣನಳುಕಿ ಶೂದ್ರನನು |
 ಕಕ್ಕು ಲಿತೆ ಗೊಂಡಣಲಿ ಬೇಡಿದೊ
 ಡಿಕ್ಕು ದಿವಿ ನರಮಾಂಸವಿಂದೆಲೆ
 ಸಿಕ್ಕು ದನು ಮರುಳಾಗಿ ಶೂದ್ರನ ಕಪ್ಪಭೋಜನಕೆ || ೧೬

ಸದ್ಯಘ್ನ ತದಲಿ ಕ್ಷೀರವಾದೊಡೆ
 ಹೊದ್ದು ವುದು ಶೂದ್ರಾನ್ನ ವಾದುದ
 ಕರ್ಧರಾತ್ರದ ಮೇಲೆ ಶೂದ್ರರ ಮನೆಯ ಮಧ್ಯದಲಿ |
 ಶುದ್ಧ ರಾಕ್ಷಸರನ್ನವಿದ ತಾ
 ಶುದ್ಧ ಭೂಸುರರುಂಬರೇ ಶಿವ
 ಸಿದ್ಧ ಗೆಯ್ಯುವ ನೃಕನು ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ಹಜುವದಲಿ || ೧೭

ತಾನು ರಾತ್ರಿಯದೋಷದನ್ನವೆ
 ನೀನರೇಶ್ವರನಿಂದ ಬೇಡಲು
 ತಾನಯೋಗ್ಯದ ಮೊಂಸವಿಕ್ಕಿದ ಮೆನುಜಖಂಡವನು |
 ದಾನವರಿಗೀಪರಿಯಲನ್ನವೆ
 ತಾನು ಕೊಡಲಿಕ್ಕವರು ಭುಜಿಪರು
 ಮಾನವರಿಗೊಪ್ಪದಿಯನಿಕ್ಕಲು ತುಷ್ಟಿಯಿದಬಿಂದು || ೧೪

ಮಾನನಿಧಿ ಕೇಳಮರನಿಕರ
 ಕ್ಷೇನನಿಕ್ಕಲು ವೆನ್ನಿ ಮುಖದ
 ಲ್ಲಾಸುರೇಶ್ವರರಹರು ತುಷ್ಟರು ವರಗುಣತ್ರಯರು |
 ಏನುವಿಲ್ಲದೆ ತನಗೆ ಮಾನವೆ
 ಜಾನುವನ್ನು ಣಲಿಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದ
 ಮಾನವನು ಶತಜನ್ಮ ಜನಿಸಲಿ ರಾಕ್ಷಸಾಂಗದಲಿ || ೧೫

ತಾನು ಜನಿಸಲಿ ತನ್ನ ಗುರುವಿನ
 ಸೂನುಗಳ ನೆಣಿ ನುಂಗಲೀಕ್ಷಣ
 ಕಾನನದ ಕಡು ಹೊಲೆಯನಾಗಿರಲೆಂದನಾಮುನಿಪ |
 ಈನರೇಶ್ವರ ಮರ್ತ್ಯಜಾತಿಯ
 ಮಾನವರ ನೆಣಿ ನುಂಗಲೆನುತೀರೆ
 ಮಾನದಲಿ ಕಾಶಿಕನು ತಿರುಗಿದ ಮೇಘಮಾರ್ಗದಲಿ || ೧೬

ಎಂದು ಭೂಸುರ ತೆರಳಲಾನ್ಯಪ
 ನಂದು ರಾಕ್ಷಸನಾಗಿ ನರರನು
 ತಿಂದು ತೇಗುತ ಹೋದನಡವಿಗೆ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |
 ಬಂದು ಪ್ರಾತಸ್ನಾನಕಾಲಕೆ
 ಸಂದನಾತಿರಿಕುಳಗಳಾಡುವೆ
 ಯಿಂದುಶೇಖರನಿದಿರೊಳೊಪ್ಪುವೆ ಹ್ರಾದಿನಿಯ ತಡಿಗೆ || ೧೭

ಅಂದು ತುಂಗೆಯ ತಡಿಯಲಾಗುರು
 ನಂದನರ ನೆಣಿ ನುಂಗಿ ರಾಕ್ಷಸ
 ವೃಂದ ಗೂಡಿದ ನಾಸುದಾಸನ ಸುತನು ಕೇಳಂದ |
 ನಂದಿಮುಖದಲಿ ದ್ವಿಜವಸಿಷ್ಠನು
 ಮಿಂದು ಪರ್ಜನ್ಯಾಂಗ ಹೋಮವ
 ಸಂದ ಕರಕಟ್ಟುಗಳ ನೋಳವಿಸಿರುತ ಕೇಳಿದನು || ೨೦

ಮುನಿಪ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನುಂಡುದ
 ಕಿನಿತು ಫಲ ಮಾಡಿದನು ಮುನ್ನಿನ
 ಮನಕತಕೆ ಕಡೆಯಾಯ್ತು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರ ತಪವದಕೆ |
 ತನುಜರತಿಯಲಿಕಾಣುತಿಂಗಳ
 ದಿನವೆ ಕಳದಾಬಲಿಯ ಮಾಡಿಯೆ
 ಘನತರದ ಖತಿಗೊಂಡು ಪ್ರತ್ರರಿಗೇನು ಗತಿಯನುತ || ೨೧

ಆಗ ದುಃಖದಿಂದ ವಸಿಷ್ಠರ ದೇಹತ್ಯಾಗಪ್ರಯತ್ನ.

ಇರದೆ ಶ್ರುತಿಸದ್ವ್ಯಾಕ್ಯ ಧರೆಯಲಿ
 ಪರಮೋಷುಷಿತವೆಂದು ತನುವನು
 ಪರಿಹರಿಸ ಧೃತಿಯೈದಿ ಹೊಕ್ಕನು ಘೋರಕಾನನವ |
 ಬರುತ ಮೇರುವನೇಣಿ ¹ ಬೀಟಲು
 ಧರಣಿ ಹತ್ತಿಯ ಶಯನದಂದದಿ
 ವರಮುನಿಗೆ ತಾನಾಗಿ ತನ್ನನು ರಕ್ಷಿಸುವರಾರು || ೨೨

ತನ್ನ ಸಿರಿ ನಿಮ್ಮಿಬ್ಬರಿಂದವೆ
 ಸುವನಾನಿಮ್ಮ ಭೂಸುರ
 ಮೇಲನು ಬಿಟ್ಟರಾದರೆ ತಾನುಫಲಳಂದು ² |
 ಕೈಮುಗಿದಿಳುಹಿ ಕಳುಹಲು

¹ ವೇಣಿ, ಕ ಖ. ಜ.

² ತಾನುನಿಷ್ಠಳು, ಕ ಖ.

ಖಿನ್ನತೆಯೆ¹ ಗಂಗಾಂಬುವಿಗಿಚೆಯೆ
ಚನ್ನೆ ನೆಲೆಯಾಗಿದಳಾಕ್ಷಣ ಮುನಿಪನಿದಿರಾಗಿ || ೦೫

ಕರವ ಜೋಡಿಸಿ ನುಡಿದಳಾತಗೆ
ಧರೆಯಲತಿಪಾವನೆಯು ನಿಮ್ಮಿಂ
ನಿರುತದಲಿ ಗೋಬ್ರಾಹ್ಮರಿಂದವೆ ತನ್ನ ಸಿರಿ ಮಾನ |
ವರಣನರಸಿಯ ಮಾತ ಕೇಳಯೆ
ವರಹುತಾಶನಗಿಕ್ಕಿ ಕಳವೆನು
ವರಕುಮಾರಕರಿಲ್ಲದಂಗವನೆನುತ ಬರುತಿರ್ದ || ೦೬

ಆವನೊಬ್ಬನು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ
ಜೀವಜಾತಿಗೆ ಮನುಜನಾಗಿರು
ತೋವಿ ಯಿಷ್ಟಾನ್ನವನು ನೀಡದೆ ಪಚ್ಚಿ ಘೋರದಲಿ |
ಆವನುಂಬುವನವನು ಪುತ್ರರ
ನೋವಿ ಕಾಣನು ಕಂಡಸುತರನು
ಸಾವಕಾಂಬುವನವನು ವಿಪ್ರರ ಸದನಗೊಂಡವನು || ೦೭

ತನ್ನ ಮನೆಗೆ ಬಂದು ಸೋಸೆಯು ಗರ್ಭಿಣಿಯೆಂದು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ.

ಎನುತ ತನ್ನಾ ಲಯಕೆ ತಿಂಗಳ
ದಿನ ಸವೆಯೆ ಪ್ರೊಗಲಲ್ಲಿ ತನುಜನ
ವನಿತೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾಗಿ ಮೆಚಿದಳು ಪೂರ್ಣಗರ್ಭದಲಿ |
ಮುನಿಪನಾಕೆಯ ಗರ್ಭಲಕ್ಷಣ²
ದನುವ ಯೋಚಿಸಿ ನೋಡಿ ಕಂಡನು
ಘನಕೃಪಾಂಬುಧಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯನ ಚರಣವಾರ್ತೆಯನು || ೦೮

ಹುಟ್ಟಿದವುಗನಿಗೆ ಪರಾಶರನೆಂದು ಹೆಸರಿಡುವಿಕೆ.

ತನುಜ ಜನಿಸುವನೆನುತ ತನ್ನ ಯ
ತನುವಿನಾಸೆಯ ಹಿಡಿದು ಮುನಿಪತಿ

1 ಮನ್ನಿಸುವ, ಕ. ಬ.

2 ದಬಳನ, ಗ. ಜ.

ವಿನಯ ಮಿಗೆ ಸಂತೋಷವೈದಿದ ಪುತ್ರಗಾತ್ರಜನು |
 ಜನಿಸಲಿಕೆ ಕಂಡಾವಿಸಿಷ್ಣ ನ
 ಘನತೆ ಮಿಗೆ ¹ ಶೋಕಾಗ್ನಿ ನಂದಿತು
 ವಿನುತ ಕೃತಯುಗ ಮೊದಲ ಮನುವಿನ ನಾಲ್ಕು ಕೌಕಡಿಯ ||

ದಿನದಲುದವಿಸಿದಾತಗೋವಿನೆ
 ಲನುನೆಯದಿ ವರನಾಮವೆನು ಸುತ ²
 ತನುಜಗಿಡಿಸಿದನಿವ ಪರಾಶರಮುನಿಪನೆಂದೆಂಬ |
 ವಿನುತ ಘನಶೋಕಾಂಬುರಾಶಿಯ
 ತನುಜಸುತ ಪರಿಹರಿಸೆ ಜನಿಸಿದ
 ತನಗೆ ತನ್ನಯ ಕುಲಸಹಿತ ಯಿಹಪರಕೆ ಹರುಷಿಸಿದ || ೩೦

ಆ ಪರಾಶರನು ತನ್ನ ತಂದೆಯ ನಾಶವನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೋಟುಸುವಿಕೆ.
 ಎನುತಲಾಮುನಿ ಯಿರಲು ಕತಿಪಯ
 ದಿನದೊಳಾಗ ಪರಾಶರನು ತ
 ಜನನಿಗುಸುರಿದ ತಮ್ಮ ತಂದೆಯ ಸುಳವೆ ತಾ ಕಾಣೆ |
 ಎನಲಿಕಾಸತಿ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆಯ
 ನನುಜರಲ್ಲರಿನೊಮ್ಮೆ ³ ಸಹಿತವೆ
 ದನುಜ ನುಂಗಿದನೀವೆಸಿಷ್ಣನು ನಿಮ್ಮ ಮುತ್ತಯನು || ೩೧

ಕೇಳಿ ಕೋಪಾಟೋಪದಿಂದವೆ
 ಕಾಲಯಮನಂದದಲಿ ಯಾಸುರ
 ಜಾಲವೆಲ್ಲವ ಧರಣಿನದಿನಹ್ನತ್ರಮೊದಲಾಗಿ |
 ಏಚೆರಡುಲೋಕಗಳ ನೀಗಳ
 ಬೇಳುವೆನು ಹದಿನಾಲ್ಕು ಸಮಿಧೆಯ
 ಜಾಲದುರಿಯಲಿ ⁴ ತನ್ನ ತಂದೆಯ ದನುಜ ನುಂಗಲಿಕೆ || ೩೨

¹ ಘನತೆಮಿರ, ಗ. ಘ.

² ಕರಣವ, ಕ. ಖ.

³ ರೈವತ್ತೆರಡು, ಕ. ಖ.

⁴ ಮಾಡಿತ, ಕ. ಖ.

ನಿರಪರಾಧಿಗಳಾದ ಭೂಸುರ
 ವರರಿಗಹಿತವೆ ಮೊಡೆ ನೋಚ್ಚೀ
 ಸುರವರೇಶ್ವರ ಮುಖ್ಯನಾಕಜರಡ್ಡ ಬೀಳುವರೆ |
 ಸರಸಿಜಾಸನನಾಜೆ ಮಿಾಣಿದ
 ದುರುಳರನು ನೆಜಿ ಸುಡುವನೆಂದಾ
 ವರಸರಾಶರನಿರವನಣಿದು ವಸಿಷ್ಠ ನೈತಂದ ||

೨೩

ವೊಮ್ಮೆಗನ ಕೋಪವನ್ನು ಶಮನಮಾಡುವಿಕೆ.

ಹೋಮಿಸದಿರಕಟಕಟ ದೇವ
 ಸ್ತೋಮದಲಿ ಕೈವಲ್ಯಸಾಧನ
 ಪ್ರೇಮ ಕರವೆಂದೆನುತ ಕೈವಿಡೆದೇಳದನಾಹುತಿಯ |
 ಆಮೆಹಾಪ್ರಳಯಾಗ್ನಿ ಕೋಪದ
 ಸೋಮಶೇಖರ ಹೊಸೆವ್ರತನುಪಮ
 ಪ್ರೇಮದಲಿ ಬೊಬ್ಬಿಟ್ಟನಂಗೈತಳದ ನೊಸಲಿನಲಿ ||

೨೪

ಇಟ್ಟು ತೆರಳಲಿಕ್ಕಿ ವೊಣಿಯಿಡೆ
 ಕೊಟ್ಟನಾಗ ವಸಿಷ್ಠ ನನಲಗೆ
 ಸುಟ್ಟು ಕಳ ಮುಂದೇಣು ಒಕೌಕಡಿಯಾಗೆ ಪುರಮೂಱ |
 ಕೊಟ್ಟನಾತಂಗಭಯವನ್ನು
 ತೃಪ್ತ ವೊಮ್ಮಂಗಿಂದ ಲೋಕವೆ
 ನಟ್ಟ ಸರಿಯುವುದೆಂದು ಹೇಡಿದನೊಂದು ಸತ್ಕಥೆಯ ||

೨೫

ತಾಳಜಂಘನ ಕಥೆ.

ಮುನ್ನ ಕೇಳೈ ತಾಳಜಂಘನು
 ತನ್ನ ಕೋಶದ್ರವಿಣವೆಲ್ಲವ
 ಮನ್ನಿಸದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಿತ್ತನು ನಿತ್ಯವಿಧಿಯಿಂದ |
 ಹೊಸ ನೊಂದನು ಭೂಮಿರೇನಿಗನ

ಕೆನ್ನೆ ಯಲಿ ತಾನಿಡದೆ ¹ ಭೂಸುರ
ರುನ್ನೆ ತಿಯನೇ ಬಯಸುತಿವ್ವನು ಹಲವುಕಾಲದಲಿ || ೨೬

ಮೆರಣವಾಯಿತು ನೃಪತಿಗಾಗಳು
ಸುರವೆಧೂವ್ರಾತದಲಿ ಸ್ವರ್ಗದ
ಸಿರಿಗೆ ಸಂದನು ಮುನ್ನ ಮಾಡಿದ ಪುಣ್ಯಫಲದಿಂದ |
ಸರಿಯಲಾತನ ಸುತರು ವಿಪ್ರರ
ಪರಿಹರಿಸಿ ತಮ್ಮೊಪ್ಪಮಂತ್ರಿಯು
ಕರೆದು ಕೇಳ್ದರು ತಮ್ಮ ಜನಕನ ಕೋಶವೇನಾಯ್ತು || ೨೭

ವರುಪವಿಪ್ಪತ್ತೇಳುಸಾವಿರ
ಧರಣಿಯೊಳದನೇಳುಖಂಡವೆ
ಪರಿವಿಡಿಯಲಾಳದನು ಹೇಮವ್ರಾತವೇನಾಯ್ತು |
ಧರಣಿಪತಿ ಯೆನಿತಪ್ರದೇಶದ
ಧರಣಿಸುರರಿಂಗಿತ್ತು ಸಂತತ
ವಿರಿಸುವನು ಬಹಿಗೈಯ್ಯಲಾಭಂಡಾರಸದನವನು || ೨೮

ವಿಪ್ರರಿಗೆ ದ್ರವ್ಯ ಸೇರಿರುವುದೆಂದು ಕೇಳಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಹಿಂಸಿಸುವಿಕೆ.

ಮಿತಿಗಳಲ್ಲದ ವಸ್ತು ಸಂತತಿ
ಕ್ಷಿತಿಯೊಳದೆ ಭೂದೇವರಾಶ್ರಮ
ತತಿಯೊಳನಲಾನ್ಯಪತಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಸುಲಿಯಲನುವಾದ |
ಪಿತನ ಪುಣ್ಯಸಮುದ್ರಸೇತುವೆ
ಸುತನೊಡೆಯಲನುವಾಗಲಾಕ್ಷಣ
ಕ್ಷಿತಿಸುರರು ನೆಚಿ ಕೇಳಿ ನಡುಗುತಲಂದು ಗಜಬಜಿಸಿ || ೨೯

ಕೆಲಬರೋಡಿದರಂದು ತಮ್ಮೆಯು
ಕುಲಸಹಿತ ಹಿಮವಂತಕಾಗಿಯೆ

1 ಕೆನ್ನೆ ಯಲಿ ಭಯವೇಡ, ಕ. ಖ.

ಕೆಲಬರಡಗಿರೆ ಹಿಡಿದು ಕೊಂಡರು ಕೋಟಿಸಂಖ್ಯೆಯಲಿ |
 ಕೊಲಿಸಿದವರರಸಿಯರನ್ನೆಲ್ಲರ
 ನೆಳತರಿಸಿ ಸೆಣಿ ಯಿಕ್ಕಿ ಗರ್ಭಿಣಿ
 ಬಳಗವನು ಬೇಜಿರಿಸಿ ಗರ್ಭಗಳೆಲ್ಲದಬಲೆಯರ || ೪೦

ಕಳುಹಿದನು ಬಲ್ಲತ್ತಲವರ
 ನ್ನುಷದ ಯುವತಿಯ ಜನರನ್ನೆಲ್ಲರ
 ತಿಳಿದು ನವಮಾಸಂಗಳರಿಸಿಯೆ ಪುತ್ರಮಾತೆಯನು |
 ಕಳುಹುವನು ಪುತ್ರಕರನಾಕ್ಷಣ
 ಕೊಲಿಸುವನು ಪೆಣಾ ಗಿ ಪೆತ್ತಳ
 ಕಳುಹಿಸುವನದನಣಿತು ಗಾಧಿಯ ತನುಜೆ ಗರ್ಭವನು || ೪೧

ಯೋಗದಲಿ ತನ್ನಾತ್ಮಗರ್ಭವೆ
 ಬೇಗದಲಿ ಕೊಡದಿರಿಸಿ ಬೆಳಸಲಿ
 ಕಾಗ ನಿಲ್ಲದೆ ಸತಿಗೆ ಜಠರದ ಗರ್ಭ ಬಯಲಾಗೆ |
 ಈಗಗಳೇಕೆಯ ಗರ್ಭವೆಚೆಯಿತು
 ಹೋಗಿ ಹೇಡೆನಲಬಲೆ ಹರುಷದಿ
 ಬೇಗದಲಿ ಭಾರ್ಗವನ ತಂದೆಯವರ ವರಾಶ್ರಮಕೆ || ೪೨

ಬರಲಿಕಾಕೆಯ ಮುನಿಪ ಕಂಡನು
 ಹರುಷದಲಿ ಯಾಮಾನಭಾರ್ಗವೆ
 ನರಸಿಯನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಕೇಳಿದ ಗರ್ಭನಿರ್ಣಯವೆ |
 ವರತನೂಜನನೇನ ಮಾಡಿದೆ
 ಧರಿಸಿದನು ಚಾನುವಿಗೆ ನಿಮ್ಮಯ
 ವರಸುತನನೆಂದಾಪ್ರಸಂಚವೆ ತಿಳುಹಲತಿಮುದದಿ || ೪೩

ಇರವೆ ವೈಶಂಪಾಯನಗ ದ
 ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಿದನು ಗಾಧಿಯ
 ವರಸುತೆಯೊಳಾಗರ್ಭನಿರ್ಣಯವಾದಸಂಗ್ರಹದ |

ಪರಿವಿಡಿಯ ತನಗಣುಪಬೇಕೆನೆ
ಯರಸಗುಸುರಿದ ನಾವ್ರಸಂಚವೆ
ಹರುಷದಲ್ಲೇಸತ್ಯವತಿಯ ತನುಜನ ಕೃಪೆಯಿಂದ || ೪೪

ವರವಿವಾಹವೆ ಮೌನಭಾರ್ಗವೆ
ನೆರೆದು ಗಾಧಿಯ ಸುತೆಯ ನಿರಿಸಿಯೆ
ವರತಪೋವನಕ್ಕೆದಲಾಸತಿ ತನ್ನ ತವರಿನಲಿ |
ಇರಲು ಬಹುದಿನ ಸವೆಯೆ ಗಾಧಿಯ
ಯರಸಿ ಸುತೆಯಳ ಕಂಡು ದುಗುಡದ
ಭರದಲಿರುತಲಿ ಮೌನಭಾರ್ಗವೆ ದೇವೆಯೋಗದಲಿ || ೪೫

ಬರಲು ಕಂಡಳು ಹರುಷಪುಳಕದಿ
ವರಸುತೆಯನಾಪತಿಯ ಹೊರೆಯು
ಕ್ವಿರುಳು ಕಳುಹಲು ಕಂಡು ಪತಿಯಾ ಚರಣಕೆಳಗಿದಳು |
ವರಮುನಿಯೆ ತನಗೊಬ್ಬ ಪುತ್ರನು
ನಿರುತ ಜನಿಸುವ ತನ್ನ ಮಾತೆಗೆ
ವರತಪೋನಿಧಿ ತನುಜ ಸಮನಿಪ ಕೃಪೆಯ ಕರುಣಿಸ್ತದು || ೪೬

ತಾಯಿ ಕಲಿಸಿದ ಬುದಿಯೊದವಿನ
ದಾಯದಲಿ ಬಿನ್ನವಿಸೆ ರಾತ್ರಿಯು
ಬೀಯವಾಗಲಿಯೆಂದು ಪತಿ ಸತಿಗಣುಪಲು ನೇಸರಿನ |
ಕಾಯದಳ ವೃದಯಿಸಲು ಮುನಿಸತಿ
ಯಾಯುವತಿ ಸಹ ತರಣಿಸ್ತತಿಯ
ತೋಯದಲಿ ಕಡು ಮಿಂದು ಶುಚಿಯಾಗಿರಲು ಹರುಷದಲಿ || ೪೭

ಆಕೆ ಮುನ್ನ ತಿಭಕ್ತಿಭಾವದಿ
ಲೋಕನಾಥನ ಭಜನಿಯಲ್ಲದ
ಸೋಮನುನಿ ಸೋಮನುನಿ ಸೋಮನುನಿ ಸೋಮನುನಿ |

ನಾಕಜರು ನಲಿಯಲೆ ಕೊಟ್ಟನ
 ದಾಕೆಗಗ್ಗದ ಪಿಂಡವೆರಡ
 ನ್ನೀಕಮೆಳಗರ್ಭಾಂಡಮಧ್ಯದೊಳಧಿಕತೇಜಸಿನ || ೪೮

ಪುತ್ರಪಿಂಡವೆ ಕೊಟ್ಟು ಸತಿಯಳ
 ಚಿತ್ತವನು ಹರುಷಿಸಿಯೆ ತಿರುಗಿದ
 ನತ್ತ ಮುನ್ನಿನ ವರತಪೋವನಕೆ ಮುನಿಕುಲತೀಲಕ |
 ಇತ್ತ ಬಂದಳು ತನ್ನ ಜನನಿಯು
 ಹಸ್ತದಲ್ಲಾ ಪಿಂಡವೆರಡ
 ನ್ನಿತ್ತಿರಲು ಮಱಿದಿವಸ ಕೊಂಡರು ತಾಯಿ ತನುಜೆಯರು || ೪೯

ತಾಯಿ ಬಡಮನದಿಂದ ತನ್ನಯ
 ದಾಯದಲಿ ಬಂದಿದರ್ ಪಿಂಡದೊ
 ಳಯತಾಕ್ಷಿಯು ಮೆಗಳಗಿತ್ತಳು ತನ್ನ ಪಿಂಡವನು |
 ಆಯೆರಡು ಪಿಂಡಗಳ ಪಲ್ಲಟ
 ದಾಯದಲಿ ಜನಿಯಿಸಿದರಿಬರು
 ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳಗರಸ ಕೇಳೈ ಮುನ್ನ ಕೌಶಿಕನು || ೫೦

ತಾಯೊಳಗೆ ಪುತ್ರಿಯ ತೊಡೆಯೊಳು
 ರಾಯನಾಜಮದಗ್ನಿ ಜನಿಸಿದ
 ನಾಯುಗತಿಯಿಂ ವಿಂಧ್ಯಪರ್ವತಭೂಮಿಯೊಳಗೆಂದ |
 ರಾಯನಾಕೃತವೀರ್ಯನಿಂದವೆ
 ಸಾಯದಿರಲಿವನಂಶವೆಲ್ಲವ
 ನಾಯಮಾಂಗಣಕಿರಿಸಲೆಂದಾದೇವನಾಜೆ ಯಲಿ || ೫೧

ಜಮದಗ್ನಿ ಋಷಿಗಳ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಕಾಮ
 ಧೇನುವಿನ ಲಾಭ.

ಜನಿಸಿದನು ಪಾರ್ಥಿವದ ವತ್ಸರ
 ಜನಪ ದಶಮಿಯ ದಿನದಲಾದಿಯೊ

ಜಾಣಿನಲಿ ಭೃಗುಮುಖ್ಯಮುಖಿಗಳೆಂದನಾಮುನಿಪತಿ |
 ಕ್ಷೋಣಿಯಲಿ ಬಹುಗೋತ್ರವೆಲ್ಲವು
 ಕ್ಷೋಣವಾದುವದೇಕೆ ವಿಪ್ರರ
 ಕಾಣಬಾರದೆನುತ್ತ ಕಣ್ವಾಂಗಿರಸರುಸುರಿದರು ||

೫೬

ತಾಳಜಂಘನ ಪುತ್ರನೊಬ್ಬನು
 ಕಾಲನಾದನು ವಿಪ್ರಜಾತಿಗೆ
 ಕೇಳಿ ನೆಜಿ ಕಾಲಾಗ್ನಿ ರುದ್ರನ ಯಿರವ ಕೈಕೊಂಡ |
 ಯೇಷನಿಮ್ಮ ಡಿಸಿರ್ಡ್ ಲೋಕಕ್ಕೆ
 ಬಾಳುವೀಕ್ಷತ್ರಿಯರ ಮೊತ್ತಕ್ಕೆ
 ಹೇಳುವೆನು ಹೇರಾಳಹಬ್ಬ ವನೆಂದು ನಿಂದಿರಲು ||

೫೭

ಹಿರಿಯರಾತನ ನೀತಿಯಿಂದವೆ
 ನಿರುತ ನಿಲಿಸಿಯೆ ವೊಬ್ಬ ಹಲಬರ
 ಧರಣಿಯಲಿ ಕೊಲಲಿಲ್ಲ ಕೊಂದರೆ ವೆರುಷ ಬಾರಧದ್ದು |
 ಹಿರಿದು ಮಹಿ ದುರ್ಭಿಕ್ಷು ಕಾಂಬುದು
 ಪರಮಮತವಿದು ಶಂಭುಶಾಸನ
 ಬರೆದಿಹುದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಿಗಹಿತವೆ ಮಾಡಿದಾನ್ಯಾಪನ ||

೫೮

ಇನಿತು ಸಂತಾನವನು ಧರಣಿಯ
 ಲನಿತುವನು ಸಂಹರಿಸಿ ಕೊಡುವನು
 ವನಜಲೋಚನ ಮುಂದೆ ಯಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಖೇಪೆಯಲಿ |
 ಎನಲು ಮಧುರೋಕ್ತಿಯಲಿ ಮನ್ನಿಸಿ
 ಮುನಿಸನಾಕ್ಷಣ ತನ್ನ ಕೋಪವೆ
 ಘನಮಹಾರಣ್ಯದಲಿ ಬಿಸುಟನು ಬಿಸುಡೆ ದಾವಾಗ್ನಿ ||

೫೯

ಇನಿತು ಜನಿಯಿಸಿತೆಂದರುಂಧತಿ
 ತನುಜನಾತ್ಮಜಗಾವಸಿಷ್ಠನು
 ಘನಪಪಂಚವೆ ತಿಳುಹಿ ಬಿಡಿಸಿದ ವಿಶುದ್ಧಪಟಳವೆ |

ಇನಿತನಿತಿಹಾಸೋಕ್ತಿಯಲ್ಲವೆ
ನನುನಯದೊಳಂಗಾರವರ್ಮನು
ವಿನಯದಲಿ ಪಾಂಡವರಿಗಿಹಿದನೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೬೦

ತಮ್ಮ ಪುತ್ರರ ಕರ್ಮಫಲವಿದು
ನಿಮ್ಮ ಜನಕಾದ್ಯರನು ನುಂಗಿತು
ಕರ್ಮವಶವನು ಲೋಕ ಮಿಾಱಿ 1 ಲಿಕಳವೆ ಯಿಹಪರಕೆ |
ಧರ್ಮವಲ್ಲೆನೆ ಯಾ ಪರಾಶರ
ಕರ್ಮಸಾಕ್ಷಿಯ ಮಾಡಿ ಕೋಪದಿ
ಶರ್ಮವರ್ಮರನುರುಹಿ ತಿರುಗಿದನಾಮಹಾತಪಕೆ || ೬೧

ತೀವ್ರತೇಜವೆ ಹಾಯ್ಕೆ ಜನಿಯಿಸಿ
ತಾವಿಧಾತೃ ವಿಹಿತವೆ ತಾಳು ಣಿ
ಯಾವಸುಂಧರೆಯೊಳಗೆ ಬಡಬಾನಳವು ದುಹಸ್ಸವು 2 |
ದೇವದಾನವರದನು ಮಿಾಱುವ
ಜೀವರಲ್ಲೆನೆ ಪಾರ್ಥ ಭೂಮಿಯ
ದೇವರಿಗದಾರಿದಿರು ಕೌಶಲಮಲ್ಲನೊಲುವೆಯಲಿ || ೬೨

ಬಚಕ ಮುನಿಪವೆಸಿಷ್ಣ ವೊಮ್ಮನ
ನೊಲಿದು ಹರಸಿದ ಧರ್ಮಶೀಲನ
ನಿಲಿಸಿದನು ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮಂಗಳವಿಭವಶೋಭೆಯಲಿ |
ಬಲಿದು ಜ್ಯೋತಿಷ್ವೋಮೆಯಾಗವ
ನಿಳಯದಲಿ ವಿರಚಿಸಿಯೆ ಮುನಿಕುಲ
ತೀಲಕನಿದ್ದನು ಬಹುದಿವಸ ವಿರುಪಾಕ್ಷನೀಮೆಯಲಿ || ೬೩

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಧರಣಿಸುರರಿಗೆ
ಹಿರಿದು ಗೋಚರವೇನದೆನುತಲಿ
ನರಗೆ ನೆಣಿ ಗಂಧರ್ವ ತಿಳುಹಿದ ದ್ವಿಜಮಹೋನ್ನತಿಯ |

1 ಕಾಯ, ಕ. ಖ.

2 ನದಂಭಂಖ, ಕ. ಖ.

ಸುರನದೀತೀರದಲು ರಾತ್ರಿಯು
 ನೆರವಿಯಲು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಪಾಂಡವ
 ರರಸಗಾಹಿದನಂದು ಕಥೆಯು ಸಹಸ್ರಬಾಹುವಿನ || ೨೪

ವೆರಕಥೆಯನಾದ್ಯಂತದಿಂದನೆ
 ವಿರಚಿಸಿದ ಮಧುರೋಕ್ತಿ ಸಾರದೊ
 ಳುರುವೆಹಾಮುನಿ ಪರಶುರಾಮನು ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನಲಿ |
 ಧರೆಯಲಿಪ್ಪತ್ತೊಂದುಶೇಖೆಯು
 ಧರಣಿಪರ ನಿಃಕ್ಷೇತ್ರ ಮೊಡಿದ
 ಪರಿಯನಭಿವರ್ಣಿಸಿದನಾಬ್ರಹ್ಮಾಂಡತೀ 1 ಥದಲಿ || ೨೫

ಕೇಳಿದುದ ನೆಣಿ ತಿಳುಹಿ ಸ್ವರ್ಗದೊ
 ಳಾಲಯಕೆ ತಿರುಗಿದನು ಲಕ್ಷ್ಮೀ
 ಲೋಲ ಮೆಚ್ಚಲು ನಿಮ್ಮ ಪಾಂಡವರಾಯರೈವರನು |
 ಏಚ್ಚಿಯಲಿರಿಸುವನು ಪುಣ್ಯದ
 ಮೂಳಿಗೆಗೆ ನೂಕುವನು ಕೌರವ
 ಕಾಲ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನು ಕರುಣದಲಿ || ೨೬

ಇಪ್ಪತ್ತೈದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತಾ ರ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ವರಮಹಾಸಂವರ್ತಗೋತ್ರದ
 ನಿರುತವಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಭೂಪರ
 ಪರಶುರಾಮನು ಕೊಂಡ ಹೈಹಯಭೂಪಮೊದಲಾಗಿ ||

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಉತ್ಪತ್ತಿಕ್ರಮ.

ಕೇಳು ಜನವೇದಜಯ ಧರೀಶ್ರೀ
ಪಾಲ ವ್ರೊಂದಿನದಲ್ಲಿ ತಕ್ಷಕ
ಲೋಲಲೋಚನ ಸುದತಿ ¹ ಋತುಮತಿಯಾಗಿ ಬರುತ್ತಿರಲು |
ವಿಷನೆಯ ಪಾತಾಳದಿಂದವೆ
ಕಾಲವಶದಿಂದುರಗ ನಿಂದಿರ
ನಾಲಯದೊಳರುತ್ತಿರಲದೊಂದಾನೊಂದು ಕಾರಣದಿ || ² ೧

ಉರಗನರಸಿಯು ಪತಿಯ ಕಾಣದೆ
ಪರವಶದಿ ಪತಿವಿರಹದಿಂದವೆ
ಸರಸಿರುಹಮುಖಿ ಬಂದಳೊಂದಿನ ಹರುಷದುಬ್ಬಿ ನಲಿ |
ತರಣಿಬಿಂಬವ ತೆಗುಳು ಬೆರಳೆಳ
ನೆರವಿಯಲಿ ನೇಸರಿನ ತೇಜವ ³
ವರಮುಖಿಯು ಬೇಣಿರಿಸಿ ಯಿರಲಿಕೆ ಸೂರ್ಯ ಹಯವ್ರೊಂದು ||

ಉರಗನರಸಿಯ ಕಂಡು ತನ್ನಯ
ತಿರುಪ ಮೂಡದೆ ಸೋತು ವೀರ್ಯವೆ
ಸುರಿಸಲಾಕೆಯು ನೋಂತು ಧರಿಸಿದಳೊಬ್ಬ ಪುತ್ರನನು |
ಧರಿಸಲಿಕೆ ³ ವರಕಾರ್ತವೀರ್ಯನು
ಧರೆಯೊಳಗೆ ⁴ ಜನಿಸಿದನು ಸಾವಿರ
ವರದಳಾಂಶುಗಳಲೆಯೆ ಸಾವಿರಭುಜದ ತೋಳಿನಲಿ || ೨

ಭುಜವು ಸಾವಿರ ಪಿತನ ಪಕ್ಷವೆ
ದಜಗರನ ನೆಣಿ ಜಾತಿಗಾಗಳು
ತ್ರಿಜಗವೆಣಿಯಲು ಪಾದ ಸಾವಿರ ತಾಯಿತಂದೆಗಳ |
ಸುಜನಮತವಿದು ತಂದೆಯಂಗದೆ

¹ ಪರಮ, ಕ. ಖ.

² ಳಡಗಿರಲು ಸರ್ಪಾಧ್ಯಕ್ಷರದಕಾಲದಲ್ಲಿ, ಕ. ಖ.

³ ಭರವಸದಿ, ಖ.

⁴ ಉರಗಿಯಲಿ ೫

ವಿಜಿತನಾದೊಡೆ ಪುತ್ರನುತ್ತಮ
ನಿಜವ ಕೇಳೈ ತಾಯ ಹೋತನ ಮಧ್ಯಮಾನುಷನು || ೪

ಅವಧರಿಸು ಪಿತ್ತ ಮಾತ್ರ ದೇಹವ
ವಿವರಿಸಲು ಹೋಲದವನೆಲ್ಲಾ
ಯವನಿಯಲಿ ಹೊಣಿಗೆಂದು ನುಡಿವರು ರಾಯ ಕೇಳಂತು |
ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳಾಕೆ ವಿಪ್ರರ
ನವನಮಿಯಿಸುತ ನೋಡಿ ನೋಡಿಯೆ
ಮಮತೆಯಲಿ ತಾ ಪೆತ್ತು ಕಳುಹಿದಳಾಮಹೀಪತಿಗೆ || ೫

ಆಮಹೀಪತಿಯರಸ ವಿಪ್ರ
ಸ್ತೋಮವನು ಕಡಿಬಂಡಮಾಡಿದ
ನಾಮಹಾಸಾತಕವೆದಾತನ ಕುಲವ ಹ್ಲಯಮಾಡೆ |
ಭೂಮಿಪತಿ ತನ್ನಂತ್ಯಕಾಲದ
ಸೀಮೆಯಲಿ ನಿಲಿಸಿದನು ಕಂಡತಿ
ಪ್ರೀಮದಲಿ ಸಾರಥಿಯ ಮಾಡುತ ತಾಳಜಂಘನನು || ೬

ಆತನನು ತನ್ನ ಖಿಳರಾಜ್ಯಕೆ
ನೀತಿಯಲಿ ನಿಲಿಸಿದನು ಬಚಕತಿ
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಕಡೆಗಾಣದ್ದನು ಹಲವು ಕಾಲದಲಿ |
ಪಾತಕಿಗೆ ಪರಮಾಯುವೆಂಬುದು
ನೀತಿಯಾಯಿತು ನೃಪತಿ ರೌರವ
ವ್ರಾತದಲಿ ಬಹುದಿನಕೆ ಬಿದ್ದನು ಕೃತಮಹಾವೀರ್ಯ || ೭

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಅಚ್ಚಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪರಶುರಾವನ ಜನನ.

ಖ್ಯಾತಿಯಲ್ಲಾ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನು
ಭೂತಳವನಾಳುತಲಿ ಬಹುದಿನ
ವ್ರಾತ ಸವೆಯಲಿಕತ್ತ ಲಾಜಮದಗ್ನಿ ರೇಣುಕೆಯ |

ನೀತಿಯಲಿ ಹಿಂದಖಿಳಜನ್ನ ದ
ಭೂತಳದ ಮೇಲಾವಿರಿಂಚಿಯು
ತಾತ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಾಡಿ ನೆರಹಿದ ಪುಣ್ಯಫಲದಿಂದ || ೮

ಮಾರ್ಗಶೀರುಷ ಮೂಸದಪರದ
ಭಾಗ ಪ್ಷಿಯ ಭಾನುವಾರದ
ಲಾರ್ಗಗಳದಲಾಭಗಣಿಸತ್ಯಗಣಚಕರಣಮೂಷನೆಯ |
ಕೂರ್ಗಣೆಯ ಕೂರಸಿಯ ಬಲುಹನು
ಕಾರ್ಗೊಳಪ ಪರಶುವನು ಧರಿಸಿದ
ಭಾರ್ಗವಶ್ರೀರಾಮ ಜನಿಸಿದನವರ ಪುಣ್ಯದಲಿ || ೯

ಪುಟ್ಟಿದನು ರೇಣುಕೆಯ ಗರ್ಭದಿ
ಘಟ್ಟಪ್ರಕಟಿತವಾಯ್ತು ಲೋಕದ
ದುಷ್ಕಮಾರಿಯೊಳಾಯ್ತು ವಿಕ್ರಮ ವಿಪ್ರಜಾತಿಗೆಲ |
ಶಿಷ್ಯಕರ್ಮದ್ವಾರವದು ನೆಜಿ
ಸೃಷ್ಟಿಯಲಿ ಮೆಜಿಯಲಿಕೆ ದೈತ್ಯಘ
ರಟ್ಟ ಬಂದನು ದಿವ್ಯರೂಪದಿ ಸೂತಿಕಾಗ್ರಹಕೆ || ೧೦

ಬರಲಿಕಾಜಮದಗ್ನಿ ದೇವನು
ನಿರುತಗುಣನಾಮದಲಿ ನಾಮವ
ಕರೆದು ಕತಿಸಯದಿನಕೆ ಮೊಂಜಿಯ ಕಟ್ಟ ಪರಿವಿಡಿಯೆ |
ಕರಣವೈತ್ತಿಯ ಕರ್ಮಸಾರವ
ನೂರೆದು ತಾ ತ್ರಿವಿಧದಲಿ ನಿಲಿಸಿದ
ಪರಮಹರುಷದಲಿರಲಿಕೊಂದಿನಕಾಮಹೀನತಿಯು || ೧೧

ಜಮದಗ್ನಿ ಋಷಿಗಳ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಆಗಮನ.
ವರಪುರೇಶ್ವರ ತನ್ನ ಸೇನೆಯು
ನೆರಹಿ ಪಾರಡಿಯಾಡುತ್ತಲ್ಲಿಗೆ
ಸರಿದು ಬಂದನು ಜಾಮದಗ್ನಿಯ ವರತಪೋವನಕೆ |

ಅರಸನನು ಕಂಡರ್ಘ್ಯಪಾದ್ಯೋ
 ತ್ಕರದಿ ಮನ್ನಿಸಿ ಯಜ್ಞ ಶೇಷದ
 ವರಹವಿಸ್ಸಿನಲಿಂದು ತಮ್ಮೊಶ್ರಮವ ಮಧ್ಯದಲಿ || ೧೦

ವಸುಷ್ಠರ ಒಪ್ಪದಂತೆ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನು ಭೋಜನಕ್ಕೆ ನಿಲ್ಲುವಿಕೆ.
 ನಿರುತದಾರೋಗಣೆಯ ಮಾಡಿಯೆ
 ಮರಳಿ ಬಿಜಮಾಡೆನಲು ಭೂಪತಿ
 ವರಮುನಿಪಗಿಂತೆಂದ ತನ್ನಯ ಸೈನ್ಯವಿದನುಚಿದು |
 ಧರಣಿಯಲಿ ನೃಪಸೂರ್ಯನುಂಬನೆ
 ಪುರಕ ನೇಮವ ಕೊಡಲಿ ಬೀಡುದು
 ತರಹರಿಸ ಬೇಡೆಂದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ಮುನಿಗೆ || ೧೨

ವಸು ನಿಮ್ಮಯ ಗುಣದ ಗಣನೆಯು
 ನೈಸರಲಿ ತನ್ನಾಶ್ರಮದ ನಿ
 ದೋಷದನ್ನ ವನುಂಡು ಮರಳುವುದೆಂದನಾಮುನಿಪ |
 ಈಸು ಸಂಗ್ರಹವೇಕೆ ನಿಮ್ಮಯ
 ದಾಸವರ್ಗವು ನಮ್ಮ ಕುಲವೆ
 ನ್ಯಾಸ ವೆಂದನುತಂಘ್ರಿಗಿಹಿದ ಮುನಿಗೆ ವಿನಯದಲಿ || ೧೪

ಅಡಿಗೇಹಿದಾನ್ಯ ಪತಿಯಂಗವೆ
 ತಡವರಿಸಲಾನ್ಯ ಪನ ಕಾಯವು
 ಝಡಿತೆಯಲಿ ವಜ್ರಾಂಗವಾದುದು ಮುನಿಯ ಕರ ಸೋಂಕೆ |
 ಬಡಬಡಿಸಿದಾಕ್ಷಣವೆ ಮನೆಯ
 ಲ್ಲೆಡೆಯ ಮಾಡಿದ ನೃಪನ ಪಾಡಿಯ
 ಪಡಿತಳಿಸಿ ತತ್ಸೈನ್ಯಸಾಗರಕೊಂದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೧೫

ನೋಡಿ ಕರೆತಂದಮ್ಮ ತಭೋಜನ
 ಮಾಡಿಸಿದ ಸುರವಧುಗಳಿಂದವೆ
 ಕೂಡೆ ಯೆಡೆಯಾಡುತ್ತಲೆ ಬಡಿಸಲಿಕವರು ಸಿಂಗರಿಸಿ |

ರೂಢಿಪತಿ ಸತ್ಯ ರಿಸಿ ವಂಶದ
ಪಾಡಱಿದು ವೃಣಲಿಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿದ
ಬೀಡ ಪೂಕ್ ಕ್ಷಿರುತ ಮಕುಟವ ತೂಗಿ ಬೆಱಗಾದ || ೧೬

ಬಳಕ ಋಷಿಯ ಕಾಮಧೇನುವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ.

ನೋಡಿರೇ ಬಡದ್ವಿಜನ ಸಡಗರ
ರೂಢಿಪರ ನೇಳಿಸಿತದೀತನ
ಗಾಢಸಿರಿ ಯಿದಕೇನು ಕಾರಣವೆಂದನಾನ್ಯಪತಿ |
ರೂಢಿಯಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಸ್ವಕಾವನು
ನೋಡಿ ಮುಗುವನವನು ತನ್ನಯ
ಕೇಡ ತರವನು ನಿಮಿಷಮೂತ್ರದೊಳಂದ ಗಂಧರ್ವ || ೧೭

ಅರಸ ನೆಣಿ ಬಿಸುಸುಯಿಲ ಸುಯಿವ್ರತ
ಪುರಕೆ ತೆರಳದೆ ಯಿರಲಿಕಾತನ
ವರಪುರೋಹಿತನೆಂದನಾತನ ಸಿರಿಯ ಸಾಧನವ |
ನಿರುತವೇಸಿದಕೊಳಗಣಾಕಳು
ಸಿರಿಗೆ ಸದರವು ಜೀಯ ಯೆನಲಿಕೆ
ಪರಮಹರುಷವ ತಾಳು ಭೂಪತಿ ಯಹುದೆಲೇ ಯೆಂದ || ೧೮

ಎನುತ ಧೇನುವ ಬೇಡಕಳುಹಿದ
ಜನಸನಾಕ್ಷಣ ವುಂಡ ಕಯ್ಯನು
ಮುಸಿಗ ತೋಱುದೊಡಾತನಾಳು ವರಸಮಾಧಿಯಲಿ |
ದನುಜಹರನಲಿ ಮುಸಿಪ ಧ್ಯಾನವ
ನನುಕರಿಸಿ ಯಿಹನನಲು ಕೋಪಿಸಿ
ಮುನಿಯ ಕೊಂಡೆಮಗೇನು ಕಾರಣ ಗೋವ ತಹುದೆಂದ || ೧೯

ತನ್ನ ಸೈನಿಕರಿಂದ ಧೇನುವನ್ನು ಅಪಹರಿಸುವಿಕೆ.

ಧೇನುವನು ತಗೈಯಲಿಕೆ ತನ್ನಯ
ನೇನೆಯಧಿಪನ ಕಳುಹಿ ಮುಸಿಪನ

ಧೇನುವನು ಕೆಡೆ ಕಟ್ಟಿ ತೆಗೆಯಲು ಮುನಿಪ ಕಣ್ಣೆ ಣಿದು |
 ಆನರೇಂದ್ರಂಗೀಯದಗ ದ
 ಧೇನುಗೊರಳನ ಬಿಡದೆ ಧರ್ಮದ
 ಸೂನುವಾಗಿಹ ತಾಯ ಕೊಡದಿರೆ ನೃಪನು ಕೋಪದಲಿ || ೨೦

ಎದ್ದು ತಾನೈತಂದು ಸೇನೆಯ
 ದೊಡ್ಡಿ ಗವಿಸಿದ ಮುನಿವರಾಶ್ರಮ
 ಕಿಡ್ಡು ಗೃಹಮಂಡಲವ ಕೊಂಡರು ಸೂಜಿಗರು ನೃಪನ |
 ತಿಡಿ ತಾತನ ಮನೆಯಲುಂಡು
 ಕದ್ದಿದರು ತಮ್ಮ ನ್ವಯಂಗಳ
 ನೆದ್ದು ಪೋದರು ನೃಪತಿ ಮುನಿಯನು ಖಡ್ಗಹಸ್ತದಲಿ || ೨೧

ಶಿರವರಿದರಾರೇಣುಕಾತ್ಮಜೆ
 ಯುರವನಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಸೂಜಿಲಿ
 ಕರದಿ ಬಡಿಯಲು ಬಂದು ಕಂಡನು ದೈತ್ಯಭಂಜಕನು |
 ವರಮುನಿಪನೌಪಾಸನಾಂಗಕೆ
 ನೆರಹಿ ತಂದನು ಯಜ್ಞ ಬರ್ಹಿಯ
 ಪರಶುರಾಮನು ಕಂಡನೀರಾರವದ ಕೌತುಕವ || ೨೨

ಶಿರವರಿದು ತಜ್ಜ ನಕ ಜನನಿಯ
 ವುರದ ತಾಪೋತ್ಕರವನಗ ದ
 ಪರಮಧೇನುವ ಕಟ್ಟಿ ತೆರಳುವ ನೃಪನ ಸಡಗರವ |
 ನಿರುತವನು ನೆಣಿ ಕಂಡು ಜನನಿಯ
 ಕರವಿಡಿದು ನೆಣಿ ನುಡಿದ ನಿಮ್ಮೆಯ
 ವುರವ ಕಟ್ಟಿದ ಕರದ ಯಿಪತ್ತೊಂದು ಸೂಜಿಂಗಿ || ೨೩

ಧರಣಿಯಲ್ಲಿನೃಪನ ವಂಶವ
 ತಣುವೆನಿಪ್ಪತ್ತೊಂದು ಭಾರಿಯು
 ಪರಶುಗೊಂಡೈದಿದನು ನೃಪತಿಯು ಸೈನ್ಯಸಾಗರಕೆ |

ಆಪುರಂದರಮುಖ್ಯನಾಕಜ
 ಪಾಸರಹಿತನ ಯೆಡೆಗೆ ಮುನಿಸನ
 ತಾಪಶಕ್ತಿಯೆ ಯೆದ್ದು ದೊಕ್ಕಳು ರಣವನುಱವಣಿಸಿ || ೨೮

ಅರೆರೆ ಮಾರಿಗೆ ಮಾರಿ ಜವನಂ
 ಬೆರಸಿ ನುಂಗುವ ಮೈ ತ್ಯುನಿಕರವೆ
 ನೊರಸಿ ಮುಕ್ಕುವ ಮೈ ತ್ಯುದೇವಿಯೊ ರೇಣುಕಾತ್ಮಜಿಯೊ |
 ವರಶರಾಸನದಿಂದ ಭೂಪನ
 ಪರಿಕರವೆ ಸಂಪರಿಸಿ ಬಾಣವ
 ವರುಷವನು ಕರೆಯಲಿಕೆ ನೋಡುನು ನೃಪನು ಮುಖಿದೊಮ್ಮೆ ||

ಆಸತಿಯ ಪತಿಮುಷ್ಟಿ ಕರವಲಿ
 ಶಾಶ್ವತವೆ ಮೊಡಿದನು ಕಾಯವೆ
 ನಾಸುರದಿ ವಜ್ರಾಂಗನಾಯಿತು ಲೋಹ ಕಳುಕಿದರೆ |
 ಏಸು ಬಾಣದಲೆಚ್ಚೊ ಡೆಯು ನೆಣಿ
 ಸೂಸಿದುವು ರೇಣುಕೆಯ ಮೋರ್ಗಣ
 ದೈಸುವನು ಜನುದಗ್ನಿ ರಾಮನು ಕಂಡು ಮನದೊಳಗೆ || ೨೯

ಕಾರ್ತವೀರ್ಯನ ಸಂಹಾರ.

ತಾಯ ನಿನಿಸಿಯೆ ಪರಶುಗೊಡಲಿಯು
 ಬಾಯ ಮಸವ್ರತ ಬಂದು ಭೂಪನ
 ದಾಯಿಗರ ಪರೆಗಡಿದು ಹಿಡಿದನು ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಕನ |
 ಬಾಯ ಬಿಡೆ ಪಶುಗಳಲಿ ಯಜ ದ
 ದಾಯನಿಕರಕೆ ಕಟ್ಟುವೆಡೆದನು
 ರಾಯ ನೊಂದನು ತಾ ಚತುರ್ಬಲ ಮೋಡಿತಲ್ಲಲ್ಲಿ || ೩೦

ಏಣಿಗೆಯೆ ವಜ್ರಾಂಗವಾದೊಡೆ
 ಬಾಳಲೀಸದು ಪಾಪಕರ್ಮವು
 ಕಾಲದಲಿ ಫಲವಿಟ್ಟ ಲಕ್ಷ್ಮೀಲೋಲ ಮುನಿಯಲಿಕೆ |

ತೋಳಡವಿಯೊಳು ಪೊಕ್ಕು ಕೊಡಲಿಯ
ಜಾಳಸಿಯೆ ತಣಿದೊಟ್ಟೆ ಸಮಿಧೆಯ
ಮಾಳಿಗೆಯ ಮೊಡಿದನು ಸಾಸಿರಬಾಹುನೃಪತಿಯನು || ೩೦

ಮತ್ತೆ ಕಡಿದನು ತಿರವನಹಿತನ
ಹೊಟ್ಟೆಯನು ಚವುಕಡಿಯ ಮೊಡಿಯೆ
ಕಟ್ಟೆ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ಕೌಶಲಮಲ್ಲ ನಿಮಿಷದಲಿ |
ಅಟ್ಟಿದನು ಜವಪುರಕೆ ನೃಪತಿಯ
ಕಟ್ಟೆ ತಂದೆಯ ಹೊರಗೆ ಬಂದುತು
ಕೃಷ್ಣದೇವೋತ್ತಮನದೆತ್ತಿದ ಮುನಿಯ ನಿಮಿಷದಲಿ || ೩೩

ಅಬ್ಬ ವೆರಡೆನಲ್ಲೆ 1 ಪುಟ್ಟಿದ
ಶಬ್ದ ಬ್ರಹ್ಮಾತೀತನಂದಿಗೆ
ಅಬ್ಬ ವಾಯಿತ್ತಾಮಹೀಪತಿ ಪುರವರೇಶ್ವರಗೆ |
ಅಬ್ಬ ವದು ರಕ್ತಾಕ್ಷಿಯಪರವ
ಹುಬ್ಬೆ ಯಲಿ ರವಿ ಯಿರಲಿಕಾತನ
ಸರ್ಬಸೈನ್ಯದ ರಕ್ತದಿಂದವೆ ಹುಟ್ಟಿತಾನದಿಯು || ೩೪

ಪರಶುರಾಮನು ಭೂಮಿಯನ್ನು ವಿಪ್ರರಿಗೆ ದಾನಮಾಡುವಿಕೆ.

ರೇಣುಕಾಸುತನಲ್ಲಿ ತಂದೆಯ
ಕಾಣಿಸಿದನಾಪರಶುರಾಮನು
ಗೋಣ ಕಡಿದಾನ್ಯಪನ ಭೂಮಿಯ ಕೊಂಡು ಹರುಷದಲಿ |
ಕ್ಷೋಣಿಸುರರಿಂಗಿಯೆ ಭೂಪನ
ರಾಣಿ ಕೋಪದಿ ತನ್ನ ಗಂಡನ
ಪ್ರಾಣಗೊಂಡನ ಕೊಲುಪ ಮುಂಡೆಯ ಮೂಣಿ ಮಗನನುತ||೩೫

ಆವಂಶದಲ್ಲಿ ಹಟ್ಟಿದ ಸೌಖೀರ ರಾಜನ ಸಂಹಾರ.

ಧ್ಯಾನವಿಡಿದರೆ ಸೂರ್ಯದೇವರಿ
ಗಾನದೀತೀರವಲಿ ತಿಂಗಳು

ಮಾನಿನಿ ಯಿರಲು ರವಿಯು ರಮಿಸತೆಕ್ಕೊಬ್ಬ ಸೌವೀರ |
 ಮಾನಿನಿಗೆ ನವಮಾಸ ತೀರಲು
 ದಾಸವನ ಯಾವೇಶದಿಂದವೆ
 ಮಾನವೇಂದ್ರತೆ ಯೆಯ್ವಿ ತಂದೆಯ ರಾಜ್ಯಗೆಯ್ಯುತಿರೆ || ೨೬
 ಧರಣಿಸುರರುಂಬಗ್ರಹಾರವ
 ಪರಿಹರಿಸಿ ಭೂಸುರರನ್ನೆಲ್ಲರ
 ಹಿರಿದು ಕಾಡಿಯೆ ಪರಶುರಾಮನ ಮೇಲೆ ದಂಡಾಯ್ತು |
 ನೆರಹಿದನು ಹದಿನೆಂಟುಕೋಟಿಯ
 ಕರಿಘಟಾವಳಿ ಸೈನ್ಯಸಾಗರ
 ವೆರನೆ ಹೇಮಾಚಲಕ ಬಂದನು ಬಂದು 1 ಮುತ್ತಿದನು || ೨೭
 ಮುತ್ತಲಿಕೆ ತೆತ್ತೀಸಕೋಟಗ
 ಳತ್ತ ನಡುಗಲು ಪರಶುರಾಮನು
 ಹೊತ್ತುಕೊಡಲಿಯ ಕೊಂಡು ನಡೆದನು ಕರಿಯ ಕಾನನಕೆ |
 ಚಿತ್ತವಿಸು ನಿಮಿಷಾರ್ಥದಲಿ ನೆಣಿ
 ಮುತ್ತಿದಿಭಗಳ ಕಡಿದು ಜೋದರ
 ಮೃತ್ಯು ಲೋಕವ ಹೋಗಿಸಿ ಕೊಂದನು ಸೌರವೀರ್ಯನನು||೨೮
 ಅವನ ದೇಶವ ಮರಳಿ ಭೂಸುರ
 ನಿವಹಕಿತ್ತರೆ ಕಲವು ದಿವಸಕೆ
 ಯುವತಿ ಸೌವೀರಕಗೆ ತನಯನ ಮೊಟ್ಟ ಭರವಸದಿ |
 ಭವಣಿಗೆಯಲ್ಯತಂದು ಸೋಮೋ
 ಧ್ಯವೆಯ ತೀರದಲೆಸಗಿ ತಪವನು
 ಯವನದಲಿ ಶಚಿಗೆಸಗೆ ರಮಿಸಿದನಾಸುರೂಪಿಯನು || ೨೯

ಶಶಿವೀರ್ಯಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸುಹಾರ.

ರಮಿಸಲಿಕೆ ಶಶಿವೀರ್ಯ ಜನಿಸಿದ

ಪ್ರಮುದೆಯಲಿ ನವಮಾಸ ತೀರಲು

ಕುಮತಿಯನು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ಸಹಪಲಿಕೇಷುವತ್ಸರವು |
 ಗಮಿಸಿ ತಂದೆಯ ಪುರವನಾಳ್ದನು
 ನಿಮಿಷದೊಳಗಾಗ್ರಮಿಸಿ ಸೇಸೆಯ
 ನಮಿತಪ್ಪಲ್ಲದೆ ಸರಹಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ದೇಶವೀವೃತಲಿ || ೪೦

ಬಂದು ರೇಣುಕೆಯ ಸುತನಾಶ್ರಮೆ
 ಕಂದ- ಧಾಚಿಯನಿಡಲು ಕೊಡಲಿಯ
 ಕಂಧರಿಗಸ್ತೃತಂದಂ ಸ್ಯಪತಿಯ ದಾವೆ ಬಹುಕೆಯ್ದು |
 ಮಂದಮತಿಯನು ಕಡಿದು ಭೂಸುರ
 ವೃಂದಕಿಳೆಯನು ಕೊಟ್ಟು ವಿಪ್ರರ
 ಹಿಂದೆ ಕಾಯಲು ಏಪ್ರಮಸ್ನೆಯನುಭಕಪೌರುಷವ || ೪೧

ಮರ್ತ್ಯನನು ನೆಜ್ಜಿ ಸೃಜಿಸಿ ಕೊಟ್ಟರೆ
 ವೈತ್ತಿಯಲಿ ಭೂಸುರರ ಸಲವಲು
 ಮತ್ತೆಯಾತನ ಸತಿಯು ಪುತ್ರನ ಪಡೆಯಬೇಕನುತ |
 ಪೃಥ್ವಿಯನು ತಿರಗುತಲಿ ನರ್ಮದೆ
 ಯತ್ತ ಬಂದಾಕುಜನ ಧ್ಯಾನದಿ
 ವೈತ್ತಗುರುಕುಚಿ ಯಿರಲು ಕಂಡನು ಸತಿಯು ಭೂಮಿಜನು || ೪೨

ರಮಿಸಲಿಕೆ ನೆಜ್ಜಿ ಘೋನುನೀರ್ಯನು
 ಕುಮತಿಯಲಿ ಬಂದೈಯ್ಯನಾಳಿದ
 ಚಿಮಿಮದಾಮಂಡಲವ ಕೊಂಡನು ಕಂಡು ಮನ್ನೆಯರ |
 ನಿಮಿಷದಲಿ ಭೂಸುರರನೆಲ್ಲರ
 ಪ್ರಮದಯರ ಸೇರಿ ವಿತಿದು ಹಿಂದಣ
 ಕ್ರಮದಲಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಭಂಗಿಸಿ ಪರಶುರಾಮನನು || ೪೩

ಅರಸುತೈತಂದಲ್ಲಿ ಪರ್ವತ
 ದಿರುಬಿನಲಿ ಕಾಳಗವೆ ಕೊಟ್ಟನು
 ತಣಿದು ಬಿಸುಟ್ಟನು ಯವನಸೇನೆಯನವನ ಸಿರಿ ಸಹಿತ |

ತಿರುಗಿ ಬ್ರಾಹ್ಮರ ನೆರಹಿ ಧಾರೆಯ
 ನೆಜೆದು ಭೂಮಿಯ ಮರಳ ಕೊಟ್ಟನು
 ಸೆಜೆಯ ಬಿಡಿಸಿಯೆ ಕೋಟೆಕಾಸ್ಯನದೆಂಬ ಮೆನ್ನೆಯನ || ೪೪

ಸೃಜಿಸಿ ವಿಪ್ರರ ಯಜನಯಾಜನ
 ತ್ರಿಜಗದಲಿ ಮೆಜಿಯಲಿಕೆ ಬಹುಗಜ
 ಬಜೆಕೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಯಿರಲಿಕಾತನ ಸತಿಯು ಸೌಮ್ಯನನು |
 ಬುಧವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಸಂಹಾರ.

ಭಜೆಸಲಿಕೆ ಬಂದೈದೆ ರಮಿಸಿದ
 ಕುಜಜ ಸತಿಯಳಿಗಾಗ ಜನಿಸಿದ
 ಭುಜಬಲಾನ್ವಿತನಪ್ಪ ಪುತ್ರನು ನಿರುತಬುಧವೀರ್ಯ || ೪೫

ಜನಿಸಿ ತಂದೆಯ ಪುರವೆ ಹೊಕ್ಕಂ
 ತನಿತು ಬ್ರಾಹ್ಮರ ವೈತ್ತಿ ಭೂಮಿಯ
 ಜನಪನಪಹರಿಸೈದೆ ಕಾಹಿನ ಮೆನ್ನೆಯಾದಿಗಳ |
 ತನುಗಡಿದು ಹೇಮಾದ್ರಿಯಲ್ಲಿಗೆ
 ಘನಚತುರ್ಬಲದಿಂದ ಬಂದನು
 ಮುನಿಶಿರೋಮಣಿಪರಶುರಾಮನ ವಾಸವನಕಾಗಿ || ೪೬

ಬಂದು ಕೋಳಾಹಳದ ಕದನವೆ
 ನಂದು ಮಾಡಲು ಕೇಳಿ ಕೊಡಲಿಯಿ
 ನಂದದಲಿ ಮೋಹಿಸಿಯೆ ಭೂಪನ ಸೈನ್ಯಸಾಗರವೆ |
 ನಂದಿಸಿಯೆ ನಿಮಿಷಾರ್ಧದಲಿ ಯಮ
 ಮಂದಿರಕೆ ನಡೆಗೊಳಿಸಿ ಮುಖಜರ
 ಮಂದಿಗಿತ್ತನು ಸಕಲಭೂಮಿಯ ಜಾಮದಗ್ನಿ ಕನು || ೪೭

ಅರಸನಂತಕಪುರಕೆ ಸಲಲಿ
 ಕ್ಕರಸಿ ಪುತ್ರನ ಪಡೆವೆನೆಂದಾ
 ದರಿಸಿ ಮಂದಾಕಿನಿಯ ಜೊರೆಯಲಿ ಜೀವನನು ಭಜಿಸಿ |

ಜೀವವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವರ ಸಂಹಾರ

ಇರಲಿಕಾಸುರಗುರುವು ಸತಿಯಳ
ಹೊರಗೆ ಬಂದುಹಿ ನೆರೆಯಲಾಗಳು
ಪರಿವಿಡಿಯೆ ನನವೊಸ ತೀರಲು ಜೀವವೀರ್ಯಕನು || ೪೮

ಜನಿಸಿ ಕಾಲಾಂತರಕ್ಕೆ ತಂದೆಯ
ವಿನುತರಾಜ್ಯವೆ ಕೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮರ
ಜನವ ಸುಲಿವೃತ ದೇಶಗಾಹಿನ ಮನ್ನೆಯಾದಿಗಳ |
ಅನಿತುವನು ಸಂಹರಿಸಿ ರೇಣುಕೆ
ತನಯನಲ್ಲಿಗೆ ಧಾಟಿಮಾಡಿಯೆ
ಘನಸುಹಾಸ್ಯಸ್ಯದಲಿ ಮುತ್ತಿದನಾಸುಹಾಶ್ರಮವ || ೪೯

ಮುತ್ತಲಿಕೆ ಜಮದಗ್ನಿ ರಾಮನು
ಮತ್ತೆ ಕೊಡಲಿಯ ಮಸೆದು ಹೊಕ್ಕನು
ಚಿತ್ತವಿಸು ನೆಣಿ ಕಡಿದನಾತನ ಸೈನ್ಯಕಾನನವ |
ಅತ್ತ ನೂಕಿದ ಯಮನ ನಗರಿಗೆ
ಮುತ್ತಿ ಕಾದುವ ನೈಪನ ಶಿರವನು
ಕಿತ್ತು ಬಿಸುಟನು ಸಿಮಿಷಮಾತ್ರದೊಳರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೫೦

ಬಚಿಕ ಬ್ರಾಹ್ಮಣರಣಲನಾಹಿಸಿ
ನಿಳಯವನು ನೆಣಿ ಕೊಟ್ಟು ಬ್ರಾಹ್ಮರ
ಬಳಗವನು ಕೈಕೊಳಿಸಿ ಕಾಯಲಿಕೊಬ್ಬ ಮನ್ನೆಯನ |
ಬಲುವನುಳ್ಳನನಿತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮರ
ಸಲಹಿದನು ಹಲಕಾಲಕಾತನ
ಲಲನೆ ಹೊರಿದಳು ತಪಕೆ ಗಂಗಾತಿರಕೊಲಿನಲಿ || ೫೧

ಭಾರ್ಗವವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ತಪವನಾಚರಿಸಲೈಯುಶನನು
ಜಪಸಮಾಧಿಯೊಳಿದು ಕಂಡನು

ಕವಿಯು ತತ್ಕ್ಷಣ ರಮಿಸೆ ಜನಿಸಿದನುಶನವೀರ್ಯಕನು |
 ಉಪನಿಷತ್ಕರ್ಮದಲಿ ಕೋವಿದ
 ಗುಪ್ತನಯನವೊದಲಾಗಲುದ್ವಾ
 ಹಸರಕರ್ಮವೆ ಮೊಡಲೈದಿದ ಪಿತನ ಪುರವರವೆ || ೫೦

ಬಂದು ಮೆನ್ನೆಯಗುಲವೆ ನುಣುಹದೆ
 ಕೊಂದು ವಿಸ್ತರ ಮೆಹಿಯನಳುಕದೆ
 ಯಂದು ಕೊಂಡನು ಶುಕ್ರವೀರ್ಯನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |
 ಸಂಧಿಸಿಯೆ ಸೇನೆಯನು ರೇಣುಕೆ
 ನಂದನನರಸುತಲಿ ಯುಶನನ
 ಕಂದ ಹೊಕ್ಕನು ಪರಶುರಾಮನ ವರತಪೋವನವೆ || ೫೧

ಹೊಗಲು ಹತ್ತಿಯಕಟಕಭಂಜನ
 ಬಿಗಿದು ಶಂಖಧ್ವಾನ ಮೊಡಿಯೆ
 ಜಗ ನಡುಗೆ ಬಂದೈದೆ ಹೊಕ್ಕನು ನೃಪನ ವಾಹಿನಿಯ |
 ಬಗೆಯದರಿವೋಹರವೆ ಕಡಿವುತ
 ಜಗದ ವಲ್ಲಭ ಪರಶುರಾಮನು
 ನಗುತ ವಿಸ್ತೃಷ್ಣಯನ ಕಡಿದನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೫೨

ಕಡಿದು ವೇದೋದ್ಧಾರ ಮೊಡಿಯೆ
 ಪೊಡವಿಯನು ಭೂಸುರರಿಗಿತ್ತುಣಿ
 ಯೊಡೆಯನನು ತಿರಿ ಬೇಡೆ ಕೊಟ್ಟನದೊಬ್ಬ ಮೆನ್ನೆಯನ |
 ನಡೆವುತಿದ್ದು ದು ಹಲವುಕಾಲವು
 ಬಿಡದೆ ಕೃತಯುಗದಪರಭಾಗಕೆ
 ಮೊಡದಿ ಬಂದಳು ಗರುಡಗಂಗೆಯ ತೀರಕರಸುತಲಿ || ೫೩

ವಂದವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಸಂಹಾರ.

ಬರಲಿಕಾಕೆಯು ರೂಪುವಿಭ್ರಮೆ
 ಕುರುನಣಿಸಿ ನೆಣಿ ಸೌರಿ ರಮಿಸಿದೊ

ಡರಸಿ ಪೆತ್ತಳು ಮೆಂದವೀರ್ಯನನೂರ್ಜಿತೋರ್ಜಿತನ |
 ಧರಣಿಯಲಿ ದಿನ ಸವೆಯಲಾತನು
 ವುರುವಣಿಸಿ ತನ್ನತ್ತ ಜನಕನ
 ಪುರವೆ ಹೊಕ್ಕನು ಹೊಕ್ಕು ಕೊಂದನು ಮೆನ್ನೆಯಾದಿಗಳ || ೫೬

ಕೊಂದು ಭೂಸುರಜನರನಿಬರ
 ಚಂದಗಡಿಸಿಯೆ ವಿಪ್ರರಳಯನು
 ಮೆಂದಮತಿ ಕೈಕೊಂಡು ಕವರಿದನವರ ಹಿರಿದಾಗಿ |
 ಮುಂದುಗಡಿಸಿಯೆ ಯಿರಲಿಕಾಗೋ
 ವಿಂದನೂಲಿಯಲಿಕವನು ಸೇನೆಯ
 ಮಂದಿಯಲಿ ಭಾರ್ಗವನನರಸುತ ತೀವ್ರಕೋಪವಲಿ || ೫೭

ಬಂದು ಭಾರ್ಗವರಾಮಚಂದ್ರನ
 ಸಂದ ಭುಜಬಲವಚಿಯದಾತನು
 ಮುಂದೆ ಮೋಹರಿಸಿರಲಿಕೆದ್ದನು ದೈತ್ಯದಾವಾಗ್ನಿ |
 ಮೆಂದವೀರ್ಯನ ಮೇಲೆ ಹಾಯಿದು
 ಸಂದುಸಂದಿಗೆ ಕಡಿದು ವಿಪ್ರರ
 ಮಂದಿಗಿತ್ತನು ಮಹಿಯ ಪುನರಪಿ ಯವರ ಕಾಹಿಂಗೆ || ೫೮

ಕಳುಹಿದನು ಮೆನ್ನೆಯನನಾಕ್ಷಣ
 ನಳಿನನುಭವ ಬಲುಹನುಳ್ಳನ
 ಕೆಲವುಕಾಲಾಂತರಕೆ ಸೌರಿಯ ಸುತನ ಸತಿ ಮುಚ್ಚಿದು |
 ಇಳಯಲುಣಿಯುಗ್ರದಲಿ ತಪವನು
 ಲಲನೆ ಮೂಡಲಿಕಾಗ ಕೋಮಲ
 ಕಳಯ ಕಂಡಾರಾಡು ರಮಿಸಲಿಕೊಬ್ಬನೆತಿಬಳನು || ೫೯

ದಾಹುವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ

ಜನಿಸಿದನು ನವಮಾಸ ತೀರಲು
 ಜನನಿ ಸಾಕಿದಳಹಿಯನನ್ನಿತ

ಜನಪಕುಲಕಧಿಪತಿಯ ಮೂಡಲು ರಾಜುವೀರ್ಯಕನ |
 ವಿನೂತಕ್ಷತ್ರಿಯಕುಲದ ದೀಕ್ಷೆಯ
 ಜನಪ ಕೊಂಡೈದಿದನು ತಂದೆಯ
 ಯನಿತು ರಾಜ್ಯವನಾಳ್ಯ ವಿಸ್ತರ ಮಹಿಯ ಕೈಕೊಳುತ || ೬೦

ಕೊಲುತ ಮನ್ನೆಯ ಜಾತಿಯಾದುದ
 ಸುಲಿದು ವಿಸ್ತರಿಕಾಯವಾದುದ
 ತುಳಿದು ದೇಶಾಂತರವೆ ಮಾಡಿಯೆ ಪರಶುರಾಮನನು |
 ತಿಳಿಯಲಜಿಯದೆ ವಿಸ್ತರಜಾತಿಯ
 ಬಳಗದಿರಿಕೆಯನಂದು ಕೊಲ್ಲುತ
 ಬಲುಹಮಾಡದೆ ಬಂದು ಕಂಡನು ಜಗದ ವಲ್ಲಭನ || ೬೧

ಕಂಡು ಕೈಮಾಡಲಿಕೆ ಕೊಡಲಿಯು
 ಕೊಂಡು ಕೈಯೊಡನೆದು ಕಾದಿದ
 ಗಂಡುಗಲಿ ಹದಿಮೂಳುದಿವಸವು ಭೂತಳಾಗ್ರದಲಿ |
 ತುಂಡಿಸಿದ ಕಡುಗೋಪದಿಂದನೆ
 ದಿಂಡುದಖಿದನು ವಿಸ್ತರತಂಡವ
 ಹಿಂಡಿದನೆ ಯಿವನೆಮ ಕೊಂದನು ರಾಜುವೀರ್ಯಕನ || ೬೨

ಕೊಂದು ಪುನರಪಿ ದ್ವಿಜರಿಗವನಿಯ
 ನಂದು ಧಾರೆಯನೆಜಿದು ವಿಸ್ತರ
 ಮಂದಿಯನು ಸಂತೈಸಿ ಕಳುಹಿದ ಪರಶುರಾಮಮುನಿ |
 ಕಂದಿದುಜ್ಜ್ವಲಮುಖದ ಭೂಸುರ
 ವೃಂದವನು ಕಾಯಲಿಕೆ ತತ್ಕ್ಷಣ
 ಸಂಧಿಯೆ ನೆಹಿ ಸೃಜಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನು ವಿಸ್ತರಿಧುವೆಂಬ || ೬೩

ಕಡುಗಲಿಯ ಕಳುಹಿಸಲಿಕಾತನು
 ಪೊಡವಿಸುರರಾಜಿ ಯಲಿ ದೇಶವೆ
 ಬಿಡದೆ ಕಾಯುತೈರಲಿಕಾತನ ಮಡದಿ ಕೋಪದಲಿ |

ಕೇತುವೀರ್ಯಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ಪಡೆವೆನೊಬ್ಬ ಸುಪುತ್ರಘನವನು
ಬಿಡದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮರಿಗಹಿತಮಾಡುವೆ
ಪೊಡವಿಪರನುದ್ಧ ರಿಸನಾಗಲಿ ಯೆನುತ ಶಶಿವದನೆ || ೬೪

ಕೇತುವನು ಧ್ಯಾನಿಸಲಿಕಾತನು
ಸೋತು ರಮಿಸಲಿಕಾಕೆಗಾಯಿತು
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಕಾಲಂಗೆ ಸೊಸುವೆ ಸುತನ ಗರ್ಭವದು |
ಭೂತಳಕ ನವಮಾಸ ತೀರಲಿ
ಕಾತ ಹುಟ್ಟಿದ ಕೇತುವೀರ್ಯನು
ಪಾತಕದ ಕಡುಹೊಲೆಯ¹ ಗರ್ಭದ ಫಲದ ಬಳವಿಗೆಯು || ೬೫

ಉದಯಿಸಿತು ಕಾಲಾಂತರಾಳ
ಕೃದಟುತನದಲಿ ಬಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮರ
ಸದೆಬಡಿದು ಮನ್ನೆಯರ ತಂಡನ ಕಡಿದು ಮಹಿಯಾಳ |
ಮುದದಿ ಚೋಳನ ಮಗಳ ಮದುವೆಯ
ಸದನದಲ್ಲೆ ತಂದು ಪರಿಯು
ವಿಧಿಯೊಳಾದನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದೊಳರಸ ಕೇಳಂದ || ೬೬

ಬಚ್ಚಕ ಕತಿಪಯದಿನಕ ಕಾಲನ
ಹೊಪುಲನರಸುತಪರಶುರಾಮನ
ನಿಳಯಕ್ಕೆ ದಿದ ಚಾತುರಂಗದ ಸೈನ್ಯಸಾಗರದಿ |
ಅಳುಕಿಸಿದ ಋಷ್ಯಾಶ್ರಮಂಗಳ
ನಳುಕಕೇಳಯೆ ಜಾಮದಗ್ನಿಯ
ಕುಲಶಿರೋಮಣಿ ಬಂದು ತಾಗಿದನವನ ಮೋಹರವೆ || ೬೭

ತಾಗಿ ಕಡಿದೊಟ್ಟಿದನು ಕೊಡಲಿಯ
ಬಾಗಿನಲಿ ಬಜುಚಾತುರಂಗವೆ

1 ನಡುಹೊಪಿಯ, ಕ. ಖ.

ನೀಗಿಸಿತು ನೆಜ್ಜಿ ಕೇತುವೀರ್ಯನ ಕೊಂದ ನಿಮಿಷದಲಿ |
 ಮೇಲೆ ನಾಕಜರೈದೆ ಪ್ರಪ್ಪವ
 ನಾಗ ಸುರಿದರು ಕೊಡಲಿಯೊಡೆಯಗೆ
 ರಾಗದಲಿ ಶರಣೆಂದು ಹರದರು ಗಗನರಂಗದಲಿ ||

೬೪

ಬಚಕ ವಿಪ್ರನಿಕಾಯವೆಲ್ಲವ
 ನಿಳಯದಲಿ ಮೇಳೈಸಿ ಧಾರೆಯು
 ನಳನಸಂಭವ ಮೆಚ ಲೆಣಿದನು ಸಕಲವಿಪ್ರರಿಗೆ |
 ಕಳುಹಿದನು ಮುನ್ನಾಳ್ ಭೂಮಿಗೆ
 ಕಳುಹಿ ಕಾಯಲಿಕೊಬ್ಬ ಮನ್ನೆಯ
 ಬಲುಹನುಳ್ಳನ ಕೊಟ್ಟ ಬ್ರಾಹ್ಮರ ಸಲಹುತಿರೆ ಬಚಕ ||

೬೫

ಕೇತು ವೀರ್ಯನ ಸತಿ ಪತೀಹಿತ
 ಭೂತಳಕೆ ಬಲುಹುಳ್ಳಪುತ್ರನು
 ಜಾತನಾಗನೆ ಯೆಂದು ಪೂರ್ವದಿಶಾಧಿನಾಯಕನ |
 ಇಂದ್ರ ವೀರ್ಯಜನನ ಆವನ ಸಂಪಾರ.

ಓತು ರಾಜಮಹೀಂದ್ರದೇಶದಿ
 ಖ್ಯಾತಗಂಗಾಲ್ಪಿಯಲಿ ಧ್ಯಾನವ
 ನಾತಗೀಯಲೆಕೆಂದ್ರ ಬಂದನು ರಮಿಸಿದನು ಸತಿಯ ||

೬೦

ರಮಿಸಿ ಯಮರಾವತಿಗೆ ಗಮಿಸಲು
 ಕುಮತಿಗಾದುದು ಗರ್ಭ ಶಕ್ರನ
 ನಮರನಿಕರವು ಕಂಡು ಜಚಿದುದು ವಿಪ್ರಕಂಟಕನ |
 ಸುಮನಸೇಶ್ವರನಿತ್ತ ತನಯನ
 ಕ್ರಮದಿ ನೆಚಿ ನವಮಾಸ ತೀರಲು
 ನಿಮಿಷದಲಿ ಜನಿಯಿಸಿದನಿಂದ್ರನ ವೀರ್ಯ ಮಹಿತಳಕೆ ||

೬೧

ಜನಿಸಿ ತಂದೆಯ ಛಲವೆ ಮರಳಿಪೆ
 ನೆನುತ ದ್ರಾವಿಡಪತಿಯ ತನುಜೆಯ

ಜನಪನುದ್ವಾಹಿಸಿಯೆ ಬ್ರಾಹ್ಮರ ಶಾಸನಗಳನು |
 ಎನಿತು ಯಿದ ವನೆಲ್ಲ ಗಣಿಸಿದ
 ಧನವೆ ವಿಪ್ರಸ್ವಾಪಹಾರವೆ
 ತನಗೆ ಮಾಡಿದನಪರಭಾಗವನಾಯಮಾಂಗಣಕೆ ||

೨೮

ಮಾಡಿಕೊಂಡಲ್ಲಿಂದ ಸೇನೆಯು
 ಗಾಡದಲಿ ಯಮನಲ್ಲಿಗೈದಿದ
 ನೋಡಿರೇ ಯಾದುಪ್ಪಮತಿಗಳ ಬಯಕೆಯುನ್ನತಿಯು |
 ರೂಢಿ ವಿಶ್ವಂಭರನ ವೈರವೆ
 ಮಾಡಿ ಬದುಕುವೆನೆಂಬ ಕಷ್ಟರ
 ಕೇಡು ಸೂಷಿಯನೇನನಂಬೆನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ ||

೨೯

ಬಚಿಕ ಕಾಲಾಂತರಕೆ ಮುನಿಕುಲ
 ತಿಲಕ ವಿಪ್ರನಿಕಾಯಕಾಸ್ಪದ
 ಬಲಿಮೆಥನಗಿದಿರಾಂತು ನಿಂದನು ರೇಣುಕಾಸುತಗೆ |
 ಕಲಿಮುಖಾವಿಭೂತಚೇತನ
 ಬಳಗವೆಂಶೋದಾರನಾಗಲಿ
 ಕಳುಕದವೆ ಕೈಮಾಡಲಾಕ್ಷಣ ಪರಶುಧರ ಕಂಡು ||

೩೪

ಕೊಡಲಿಯನ್ನೆ ಡಗಯ್ಯಲೊರಸುತ
 ಕಡಿದನಾಸೈನ್ಯವನು ಭೂಪನ
 ನಡುವನಿಕ್ಕಡಿಮಾಡಿ ಬಿಸುಟನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |
 ಕಡಿವೆಡೆದುದಕ್ಷಿಣಾಹಿಣಿಬಲವದು
 ಮೊಡೆಯಗಂದೊಡಲೊಕ್ಕ ಲಾಯಿತು
 ಪೊಡವಿಯನು ಭೂಸುರರಿಗಿತ್ತನು ಮತ್ತೆ ಮೇಳೈಸಿ ||

೩೫

ಅಱಲನಾರಿಸಿ ಮತ್ತೆ ಮನ್ನೆಯ
 ಗುಲವ ಸೃಜಿಸಿಯೆ ವಿಪ್ರವರ್ಗವೆ
 ಕಳುಹಿದನು ಕರುಣಾಳು ಮನ್ನಿಸಿ ಭೂಮಿಯಾಳಲಿಕೆ |

ಹಲವುಕಾಲವನಾಳುತಿರಲಿಕೆ
 ಲಲನೆ ಕೋಪದಲಿಂದ್ರವೀರ್ಯನ
 ಕುಲಕೆ ಪುತ್ರನ ಪಡೆವೆನೆಂದಳು ತಾಂಮ್ರಪರ್ಣಿಯಲಿ || ೩೬

ಆಗ್ನಿ ವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ತಪವನಾಚರಿಸಲಿಕೆ ಶೂಲಿಯ
 ಕೃಪೆಯಿ ಸ್ವಾಹಾವತಿಯಿ ವೆಲ್ಲಭ
 ತಪವ ಕಂಡತ್ಯಂತ ಪ್ರೀತಿಯೊಳಾಕೆಯೊಡನಿದರ್ |
 ಸಫಲವಾಯೆ ನಗೆಂದು ಮೊನಿನಿ
 ಜಹಿಸುತಿರ ನವಮಾಸ ತೀರಲು
 ವಿಪುಳಭುಜಬಲ ಜನಿಸೆ ಹಾಯ್ದನು ವಹ್ನಿ ನಿಮಿಷದಲಿ || ೩೭

ಪೆತ್ತಳಾಕೆಯು ವಹ್ನಿ ವೀರ್ಯನ
 ಮತ್ತೆ ಕಾಲಾಂತರಕೆ ತಂದಳು
 ಚಿತ್ತವಿಸು ತನ್ನ ರಸನಾಳುವದೇಶದರಮನೆಗೆ |
 ಮತ್ತೆ ಕೊಂಡನು ಸುತನು ಭೂಸುರ
 ಸತ್ತ ಮರವರ ಮಂಡಳೋರ್ವಿಯ
 ನರ್ಥವನು ನೆಹಿ ಸುಲಿದುಕೊಂಡನು ಮೆನ್ನೆ ಯಾದಿಗಳ || ೩೮

ಕೊಂದು ಬಹುದಿನ ರಾಜ್ಯಮೊಡುತ
 ಲಂದು ಪರೀಣಯವಾದ ಪಾಂಡ್ಯನ
 ನಂದನೆಯಲಿರುತ್ತೊಡನೆ ಬಂದನು ನೃಪಕುಲಾಂತಕನ |
 ಮಂದಿರವನರಸುತ್ತ ಸೇನೆಯ
 ಮಂದಿಯೊಡನಾಶ್ರಮವ ಕಡಿವುತ
 ಬಂದು ಕೋಳಾಹಳವ ಮೊಡುವ ನೃಪನ ಸಡಗರವ || ೩೯

ಕಾಲಯಮ ಗೋಳಕರ ಕುಲಗಿಳ
 ಕೇಳ ಪರಶುವ ಮಸೆದು ಹೊಕ್ಕನು
 ತೋಳರಡ ನೆಹಿ ತಲಿದು ಕೆತ್ತಿದನವನ ನೆತ್ತಿಯನು |

ಕಾಲಪುರಕಿತ್ತವನ ಸೇನೆಯ

ಜಾಳಿಯೆ ಮರಳ ವನಿಸುರರನು

ಪಾಲಿಸಿದ ಸರ್ವಸ್ವವಿತ್ತನು ಪೂರ್ವರೂಢಿಯಲಿ ||

v o

ಕಳುಹಿದನು ಭೂಸುರರನೆಲ್ಲರ

ತಲಹಿನಲಿ ಮೆನ್ನೆಯನನೊಬ್ಬನ

ಬಲುಹನುಳ್ಳನ ಕೊಟ್ಟುದೇಶವೆ ಕಾಯಲೆಂದಂದು |

ಕಳುಹಲಿಕೆ ಹತ್ತೆಂಟುಸಾವಿರ

ಗಳಿತವಾಯ್ತು ಬ್ಬಗಳ ಕಡೆಯಲಿ

ಕಳವಳಿಸಿ ಯಾಯಗ್ನಿವೀರ್ಯನ ಲಲನೆ ಕೋಪದಲಿ ||

v ೧

ಯಮವೀರ್ಯ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ಗಂಡನಂತಕಪುರಕೆ ಹೋಗಲು

ರಂಡೆ ಪುತ್ರನ ಪಡೆವನೆಂದಾ

ದುಡಿಯಲಿ ಕಾಳಿಂದೀರದಲಧಿಕತಪಸುಗಳ |

ಕೊಂಡೆಸಗೆ ನೈವಸ್ವತೇಶ್ವರ

ಕಂಡು ರಮಿಸಿದನಲ್ಲಿಯಾಕೆಯ

ಗಂಡನ ಪರೋಕ್ಷದಲಿ ಜನಿಸಿದ ಮತ್ತೆ ಗೋಳಕನು ||

v ೨

ತೀವಿದುದು ದಶಮಾಸವಾಕೆಗೆ

ಭೂವನಿತೆಗೆಸಕಾದ ನಾತನು

ವಿಾವಿ ತನ್ನಯ ಪೂರ್ವಕರ್ಮದ ಘೋರಬಂಧನಕೆ |

ಓವಿ ತರೆ ಸಮವರ್ತಿವೀರ್ಯನ

ನಾವಿಧಾತ್ರನು ನೋಡಿ ತಂದೆಯ

ಶಾವನರಸುತ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣವೆ ||

v ೩

ಒಂದು ಕತಿಪಯದಿನಕೆ ಹೈಹಯ

ಮಂದಿರೇಶನ ಮಗಳ ತರಿಸಿಯೆ

ಮಿಂದನ್ಯ ವೈವಾಹಗೇಹದೊಳಧಿಕ ಹರುಷದಲಿ |

ಬಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಭೂಮಿಯೆಲ್ಲವೆ
ನಮು ಕೊಂಡುಣಿ ವಿಪ್ರನಿಕರದ
ಮಂದಿಯನೆ ನೆಣಿ ಸುಲಿದು ಮನ್ನೆಯ ಜಾತಿಯಾದುದನು || ೧೪

ಕೊಂದು ಕಾಲಾಂತರಕೆ ಭೂಸುರ
ವೃಂದವೈರಿಯು ಪರಶುರಾಮನ
ಚಂದವಣಿಯದೆ ಬಂದು ಹಳಚಿದನಾಪತಂಗಗಳ |
ಗೊಂದಣವೆದುರಿಯೊಳಗೆ ಮೊಗು ವೆ
ಚಂದದಲಿ ಮುಗುಧಭಟ ಜೀವವು
ಕುಂದಿಸಿದುದಾಭ್ರಮರಪರಿಮೆಳಚಂಪಕೋರ್ವಿಯಲಿ || ೧೫

ಗಂಡು ಮಣಿ ¹ ಗುಹ್ಯದಲಿ ಸಂಗವೆ
ಕೊಂಡು ಸಾವಂದದಲಿ ಜಿಜ್ಞೆಯ
ತಂಡದಲಿ ನೆಣಿ ನೋವೆ ಮತ್ಸ್ಯಗಳಂತೆ ನಿಮಿಷದಲಿ |
ಗಂಡುಗಲಿ ಕೋದಂಡರುದ್ರನ
ಖಂಡಸರಶುವಿನಿಕ್ಕೆ ತನ್ನಯ
ಪೆಂಡತಿಯ ಕಡೆಗಿರಿಸಿ ಹಾಯ್ದು ಪನಾಯಮಾಂಗಣಕೆ || ೧೬

ಬಚಿಕ ಮುನಿಮೊಳಿಗಳ ಚರಣವೆ
ನೊಲಿದು ಮಹಿಮಾನಿನಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಬಳಗಕಿತ್ತುಣಿ ಕೊಟ್ಟನವರಿಂಗೊಬ್ಬ ಮನ್ನೆಯನ |
ಕಳುಹಿದನು ಕಾಯಲಿಕೆ ದೇಶವೆ
ಕೆಲವು ಕಾಲಾಂತರದಲಾತನ
ಲಲನೆ ಬಂದಳು ತಪಕೆ ವೃತ್ತನ ಪಡೆವೆಂದೆನುತ || ೧೭

ನಿರುತಿವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ಬರುತ ನಿರುತಿಯ ಕಂಡು ಮೊನಿನಿ
ಹರುಷದಲಿ ಮಿಂದಿರಲಿಕಾವಧು

1 ಗಂಜುಖಣ್ಣಿ, ಜ. ಗೆಂಡುಕುರಿ, ಖ. ಗಂಡುಪರಿ, ಗ.

ಪುರುಷನಿಲ್ಲದೆ ಯಿರಲಿಕಾತ ವೈದ್ಯಮುದಿಂದಿಟಿದು |
ಬೆರಗಿದನು ಕೃಷ್ಣಾ ವತೀಶ್ವರ
ವರಿಸಲಾಯತಿಗೆಂಟುತಿಂಗಳು

ಸರಿಯಲುದಿಯಿಸಿದೊಬ್ಬ ಪುತ್ರನು ನಿರುತಿವೀರ್ಯಕನು || ೮೮

ಆತ ಕತಿಸಯದಿನಕೆ ತಂದೆಯ
ಭೂತಳಕೆ ಬಂದಿಣಿದು ಮೆನ್ನೆಯ
ಜಾತವನು ಕಡಿದಖಿಳಭೂಸರದೇಶವಾದುದನು |
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಕೊಂಡವರ ಕವರಿ ಯ
ನೀತಿಯಲಿ ನೆಣಿ ರಾಜ್ಯವಾಳುತ
ತಾತನನು ಜನ ಪೊಗಣೆ ಚೌರಾದೇಶದೀಶ್ವರನ || ೮೯

ಮಗಳನೇ ಕೈಕೊಂಡು ತಂದೆಯ
ಹಾಗೆಯ ಸಾಧಿಸಲೆಂದು ಮುನಿಪನ
ಮಗಗೆ ಧಾತಿಯ ನಿಟ್ಟು ಸೈನ್ಯಾಂಬುಧಿಯ ರಭಸದಲಿ |
ಜಗವು ಕಂಪಿಸೆ ಪರಶುರಾಮನ
ವಿಗಡವನು ನೆಣಿಯಣಿಯದಲ್ಲಗೆ
ಸೊಗಸಿ ಮುತ್ತಲು ಮೇಘವನಿಲನ ಕಾದಿದಂತಾಯ್ತು || ೯೦

ನಿಮಿಷದಲಿ ತತ್ಸೈನ್ಯರಾಶಿಯ
ಯಮಪುರಾಂತರಕಟ್ಟೆ ಭೂಪನ
ಸಮರದೊಳು ಮಿಗೆ ಕಡಿದು ಕೊಡಲಿಯಲವನ ಕೈಕಾಲ |
ಅಮಿತಕರುಣಾಸಿಂಧು ಬ್ರಾಹ್ಮರ
ಸಮತಳಿಸಿ ಮಗುಅವನಿಯೆಲ್ಲವೆ
ಕ್ರಮಕೆ ಸಾಧನಮಾಡಿ ನೀಡಿದನವರಿಗತಿಮುದವ || ೯೧

ಧರಿಸಿ ದೇಶವೆ ಕಾಯಲಟ್ಟಿದ
ಪರಶುರಾಮನದೊಬ್ಬ ಮೆನ್ನೆಯ
ತರದ ಕಡುಹಿನ ವೀರನುನ್ನು ತಿಯಾತ್ರಿಗರ್ತನನು |

ಧರಣಿಸುರರವರಗ್ರಹಾರವ
ಭರದಿ ಕಾವೃತ್ತಿರಲಿಕಾತನ
ಯರಸಿ ಪುತ್ರನ ಪಡೆದು ಬ್ರಾಹ್ಮರವೂರನೆಲ್ಲವನು || ೯೦

ಪರಿಹರಿಸಿ ಪರಿವಾರಕೀನನು
ಧರೆಯ ದೇವರು ದೇಶವಾಳಲಿ
ಕರಸಿ ಯುಬ್ಬ ಸಗೊಂಡು ಗಂಗಾತೀರದೇಶದಲಿ |

ವರೂಣವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಸಂಹಾರ.

ಬರುತಿರಲು ಜಲರಾಶಿಯಧಿಪನು
ಸರಸಿರುಹಮುಖಿಯನ್ನು ರವಿಸಿಯೆ
ವರೂಣ ಹಾಯ್ದನು ತನ್ನ ಗಂಗಾವತಿಯ ಗೃಹದಡೆಗೆ || ೯೨

ಚನ್ನೆಯಲಿ ಗೋಳಕನು ಪುಟ್ಟಲಿ
ಕನ್ನೆನಾಡುಗಳಾಳುತಾತನು
ತನ್ನ ತಂದೆಯ ಪುರವ ಹೊಕ್ಕನು ಕಾಲ ಕೈಗೂಡೆ |
ಜನ್ನವಿಕ್ಕುವ ದ್ವಿಜರ ತಾಮಸ
ಗುನ್ನಿ ಸುಲಿವೃತ ದೇಶವೆಲ್ಲವ
ಮೆನ್ನಿಸದೆ ಕರಕಡಿದು ಕೊಂದನು ಮೆನ್ನೆಯಾದಿಗಳ || ೯೪

ಕೊಂದು ನೆರಹಿದ ವರೂಣವೀರ್ಯಕ
ನಂದು ಸೇನಾಂಬುಧಿಯೊಳಾಕ್ಷಣ
ಸಂದಣಿಸಿ ಸೌರಾಷ್ಟ್ರದೇಶದ ನೃಪನ ನಂದನೆಯ |
ತಂದು ಮಧುರೋಕ್ತಿಯಲಿ ಗೋಳಕ
ಬಂದು ಕನ್ನೆಯ ನೆರೆದು ಬೇಗದಿ
ಬಂದನಾ ನೃಪಕಾಲಯಮನನೆ ಯರಸುತೊಲವಿನಲಿ || ೯೬

ಬಂದು ಭಾರ್ಗವರಾಮನಿದಿರಲಿ
ನಿಂದು ಕಾದಲಿಕಾತನಾಯುಷ
ಬಿಂದು ಹೋಯಿತದರಗು ವೆಡ್ಡಿಯ ಸೋಕ್ತಿದಂದದಲಿ |

ಸಂದನೈ ಯಮಪುರಕೆ ವರೋನ
ನಂದನನು ಕಲಿಬಲಿಯ ಸಂಗದ
ಲಂದು ಪುನರಪಿ ಮಹಿಯ ಬ್ರಾಹ್ಮ ರಿಗಿತ್ತು ಸಲಹಿದನು || F೬

ಹಿಂದೆ ಸೃಜಿಸಿಯೆ ಮತ್ತೆ ಮನ್ನೆಯ
ವೈಂದವನು ಭೂಸುರರ ಕಾಯಲಿ
ಕಂದು ಕಳುಹಲಿಕವನ ವಲ್ಲಭಿ ಕಾಲ ಹಲವಾಗಿ |
ಹಿಂದೆ ಮಣಿಯದೆ ಬ್ರಾಹ್ಮ ರೆಲ್ಲರ
ಚಂದಗೆಡಿಸುವೆನೆನುತ ಭಲತಪ
ಕೆಂದು ಗಮಿಸಿಯೆ ಬರುತ ಬಟ್ಟಿಯೊಳಾಗಲಘವತಿಯು || F೭

ಶ್ವಾಸ ವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ.
ತೀರದಲಿ ತಪದಿರಲು ಕಂಡಾ
ನಾರಿಯನ್ನು ಸವಾಯು ¹ ರಮಿಸಿದ
ಧಾರುಣಿಗೆ ಜನಿಸಿದನು ಪುತ್ರನು ಮಾಸ ನವ ತೀರೆ |
ಭಾರದಲ್ಲಾ ವಾಯು ತನ್ನಯ
ವೂರಿಗೈದಲಿಕಾಕೆ ಪಡೆದಾ
ವೀರನನು ನವಮಾಸ ತೀರಲು ಶ್ವಾಸವೀರ್ಯ ನನು || F೮

ಸಲಹಲಿಕೆ ಹಲಕಾಲವಾಗಲು
ಬಲಹಿನಲಿ ಬಂದೈದಿ ತನ್ನಯ
ಹೊಪಲ ಹೊಕ್ಕನು ತನ್ಮಹೀಪತಿ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |
ಸುಲಿದು ಬ್ರಾಹ್ಮ ರ ಬಳಗವೆಲ್ಲವ
ಕೊಲೆಯ ಮಾಡಿದ ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳ
ನಿಳಯದಲಿ ಚತುರಂಗದೇಶದ ನೃಪನ ನಂದನೆಯ || F೯

ಮದುವೆಯಲಿ ಕೈಕೊಂಡು ಮಕ್ಕಳ
ಹದನ ಕಾಣೆನನುತ್ತು ಬ್ರಾಹ್ಮ ರ

¹ ನಾರಿಯನು ಸವಮಾನ, ಖ. ಜ.

ಸದನ ಗೊಂಡವರೆಡೆಯ ಧಾತಿಯ ಮೂಡುತಡಿಗಡಿಗೆ |

ತಿದಿಯನುಚು ತ ಭೂಸುರಾದಿಯು

ಸದೆಬಡಿದು ನಿರ್ವಿಪ್ರವೂಡಿದ

ನದಟುತನದಲಿ ವಿಪ್ರನಿಕರವನ್ನೆದೆ ಗತಮೂಡಿ || ೧೦೦

ಕೂಡೆ ನೆಜೆ ಚತುರಂಗಬಲದಲಿ

ಬೀಡಿಕೆಯ ಕೈಕೊಳ್ಳದಲ್ಲಿಗೆ

ಮೂಢ ಬಂದನು ಕೇಡಕರೆಯಲು ತನಗೆ ಬೇಗದಲಿ |

ನೋಡಿರೇ ಸಂಗ್ರಾಮಭಾರ್ಗವೆ

ಮೂಢನನು ಕಾದಲಿಕೆ ಬಂದಪ

ನಾಡಿತಾತನ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲಿಯು ರೇಣುಕಾತ್ಮ ಜನ || ೧೦೧

ಗಾಡದಲಿ ನುಗ್ಗಾಗಿ ಸೇನೆಯು

ಕಾಡಕೂಡಿತು ತಾನು ಕಾಲನ

ರೂಢಿಗೈದಿದ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದೊಳಂದನಾಮುನಿಸೆ |

ಕೂಡಲಿಕೆ ಕೈವಲ್ಯನಾಥನು

ರೂಢಿಸುರರನು ನೆರಹಿಕೊಟ್ಟನು

ರೂಢಿಯನು ಮರಳವರಿಗಗ್ಗದ ಮನ್ನೆಯಾದಿಗಳ || ೧೦೨

ಕೊಟ್ಟು ಸಲಹುತ್ತಿ ರಲು ಪುತ್ರನ

ಪ್ರಟ್ಟಸುವೆ ತಾನೆನುತ ಬಂದಳು

ದುಷ್ಯಮತದಿಂ ದ್ವಿಜರ ಹಾನಿಗೆ ನರ್ಸದಾಂಗಣಕೆ |

ನಟ್ಟಿ ಮಿಯುತ್ತಿ ರಲಿಕಳಕಾ

ಧಿಷ ಕಂಡನು ಸತಿಯ ರೂಪು

ತ್ಯಷ್ಟವನು ತಾ ರಮಿಸಿ ಹಾಯ್ದನು ಮೇಘವೂರ್ಗದಲಿ || ೧೦೩

ಧನದವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ಹಾಯಲಳಕಾಪುರಿಯ ಪೋಗಲಿ

ಕಾಯುವತಿಗಾಗರ್ಭವಾಯಿತು

ಬೀಯುದಲಿ ನವಮಾಸತೀರಲು ದೇವನಾಜ್ಞೆಯಲಿ |
 ಆಯುಗದ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸುತ್ತನತಿ
 ಬೀಯವಾಗದ ಮುನ್ನ ಜನಿಸಿದ
 ಸಾಯಲು ಧನದವೀರ್ಯನಗ್ಗದ ಬಾಹುಬಲದಿಂದ | ೧೦೪

ಜನಿಸಿ ತಂದೆಯ ರಾಜಧಾನಿಯ
 ನನಿತುವನು ನೆಣಿ ಕೊಂಡು ಬ್ರಾಹ್ಮರ
 ಜನವ ನೆಣಿಯಪಹರಿಸಿ ಭೂಮಿಯಲವರ ಬಾಧಿಸುತ |

* ದಿನ ಸವೆಯೆ ಬಹು ಮನ್ನೆಯರ್ಕಳ
 ನನಿತರಿದ ರ ಕೊಂಡು ವಾಯಿಯ
 ಜನಪತಿಯ ವರಸುತೆಯ ನೆರೆದನು ಪರಮಹರುಷದಲಿ * ||೧೦೫

ಅರಸ ಬಹುದಿನ ರಾಜ್ಯಮಾಡುತ
 ಧರಣಿಯನು ನಿರ್ದ್ವಿಜವ ಮಾಡುತ
 ತೆರಳಿ ಬಂದನು ಪರಶುರಾಮನ ವರತಪೋವನಕೆ |
 ಬರಲು ಭಾರ್ಗವರಾಮನವರನು
 ಪರಶು ಹತಿಯಿ ಕಡಿದು ಸೇನೆಯ
 ಹರಹಿದನು ಕಾಲಂಗೆ ಹೊಸತಿನ ಬೋನವೆಸೆವಂತೆ || ೧೦೬

ಹರೆಗಡಿದು ಭೂಸುರರಿಗವನಿಯ
 ಮರಳಿ ಧಾರೆಯ ನೆಣಿದು ಮನ್ನೆಯ
 ಪರಮಸಾಹಸಿಯನಲಿಕವನನು ಸೃಜಿಸಿ ಕಳುಹಿದನು |
 ಧರಣಿಸುರರಿಗೆ ಸೇವೆಗೈವುದು
 ನಿರುತ ನೀನೆಂದವನ ಕಳುಹಲು
 ವರುಷ ನೆಣಿ ನಾಲ್ಕೈದುಸಾವಿರ ಧರೆಗೆ ಗತವಾಗೆ || ೧೦೭

* ಅನುಕರಿಸಿ ರಥಪತ್ತಿ ವಾಹನ
 ಜನಿತಖಿಲವನು ಬಿಹಳಸಂಧಿಸ
 ಲನುವಳವ ಮಾಡಿದನು ಪೂರ್ವಾವನಿಯ ಸಂಪದವ, ಖ. * ||

ಆಗಲಿಕೆ ಧನಪತಿಜನಂಗನೆ ¹
 ರಾಗದಲಿ ದ್ವಿಜಪತಿಯ ಮೂಞ್ಞತಿ
 ವೇಗದಲಿ ರುತುದಿನದಿ ಬಂದಳು ಗಂಗೆಯುತ್ತರಕೆ |
 ಆಗವೋಕ್ತಗಳಿಂದ ² ಶೂಲಿಯ
 ಭೋಗ ತನಗಳವಡಲು ಬೇಕೆಂ
 ದಾಗ ಶಂಭುವ ³ ಧ್ಯಾನಮಾಡಲು ರುದ್ರನದನಖಿದು || ೧೦೮

ಆವಧುವಿನಾಭಾವ ಶಂಕರ
 ದೇವನಲಿ ನೆರೆ ಯೂರ್ಧ್ವರೇತನ
 ತಾವನಖಿಯದ ತ್ರಿದಶವಧುಜನರದಕೆ ನಸುನಗಳು |
 ದೇವನಾಗಲದೊಬ್ಬ ರಾಕ್ಷಸ
 ಜೀವನನು ಕಳುಹಿದನು ಕಳುಹಲಿ
 ಕಾವಧುವ ರಮಿಸಿದನು ಮೈತ್ಯುಂಜಯನ ರೂಪದಲಿ || ೧೦೯

ದನುಜವೀರ್ಯನ ಜನನ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ರಮಿಸೆ ಜನಿಸಿದ ದನುಜವೀರ್ಯನು
 ಕುಮತಿಯಲಿ ನವಮಾಸ ತೀರಲಿ
 ಕಮಿತಪೌರುಷದಿಂದ ಸೇನೆಯ ಬಲುಹ ಮೇಳೈಸಿ |
 ಕ್ರಮವೆ ಬಿಟ್ಟಕ್ರಮದಿ ಬ್ರಾಹ್ಮರ
 ನಮಿಸದೆಲ್ಲರ ಸುಲಿದು ಸತಿಯರ
 ಸಮುದಯವೆ ನೆಜಿ ವಿಡಿದು ಕೊಂದನು ಮೊನ್ನೆಯಾದಿಗಳ ||೧೧೦

ಕೊಂದು ಕೊಡಲಿಯ ಮುನಿಗೆ ಧಾತಿಯ
 ನಂದು ಮಾಡಿದ ಕೃತಯುಗಾಬುವು
 ಸಂದುದಾಹದಿನಾಃಃಉಲಕ್ಷದ ಕಡೆಯ ವತ್ಸರವು |

¹ ಆಗಲಿಕೆ ಧನವೀರ್ಯನಂಗನೆ, ಕ. ಖ. ಜ.

² ಆಗಮಾನ್ಯಯದಿಂದ, ಕ. ಖ. ³ ಜಾರೆಯು, ಕ. ಖ.

ತಂದೆ ಕೇಳಾ ಘೋರವೀರ್ಯನು
 ಬಂದು ಹಳಚಲಿಕಾಬ್ಬ ಹೆದ್ದಲ
 ನಂದನೆಯ ಪತಿ ಬರಲು ಕೊಂದನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೧೧೧
 ಪರಶುರಾಮನು ಕೊಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮರ
 ಸೆರವಿ ಘೋರಾತ್ಮಜನ ಶಾಷ್ಯದ
 ಹರಹಗಿತ್ತಾ ದ್ವಿಜರ ಸೂಷಿಯನ್ನೆದೆ ಮರಳಿಸಿದ |
 ಧರಣಿಯಮರರ ಸೇವೆಗಗ ದ
 ಪರಿವಿಡಿಯ ಮೆನ್ನೆಯರ ಸ್ಮಜಿಸಿಯೆ
 ಮರಳ ಕಳುಹಿದನಾ ಮಹಿಷ್ಕೃತಿಯ ¹ ಪುರಕನಿಬರನು || ೧೧೨

ಗುಹವೀರ್ಯಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ಕಳುಹಲಿಕೆ ಬಹುದಿನಸ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
 ರಿಳಯನಾಳುತ್ತಿ ರಲಿಕಾತನ
 ಲಲನೆ ಕೋಪದಿ ಬಂದು ಮಿಂದಳು ತುಂಗಭದ್ರೆಯಲಿ |
 ಜಲದೊಳಾಡುತ್ತಿರಲು ಕಂಡನು
 ನಳಿನವದನೆಯನಾಗುಹಾಸುರ
 ಬಲುಮೆಯಲಿ ರಮಿಸಿದನು ರಮಿಸಲಿಕೊಬ್ಬ ಜನಿಸಿದನು || ೧೧೩
 ಗೋಳ ಕನು ನವಮಾಸ ತೀರಲು
 ಬಾಲೆಯಲಿ ಗುಹದನುಜವೀರ್ಯನು
 ತೋಳ ಬಲುಹಿಂದಬ್ಬ ಸಾವಿರ ತೀರೆ ಕೇರಳದ |
 ಕಾಳಕೇತುವೆ ಗೆಲಿಯಲಾತನ
 ಬಾಲೆಯನು ಸೆರೆದಖಿಳಸೇನೆಯು
 ತೋಳ ಬಲದಿಂ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ತಂದೆಯಾಲಯವೆ || ೧೧೪
 ಹೊಕ್ಕು ಮೆನ್ನೆಯನಿಕರವೆನಿತುವೆ
 ನೊಕ್ಕ ಲಿಕ್ಕಿಯೆ ಕೊಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮರ

¹ ಮಹಿಷ್ಕೃತಿಯ, ಕ. ಖ.

ಮಕ್ಕಳನು ತಖಿದಿವರ ತೆವರಿಯೆ ರಾಜ್ಯಮಾಡುತಲಿ |
 ಹೊಕ್ಕು ಬಹುದಿನದಿಂದ ರಾಜ್ಯದ
 ಸೊಕ್ಕಿನಲಿ ನೆಣಿ ಬಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
 ಮಕ್ಕಳಾಟಿಕೆ ಯಾಡಿ ಭಾರ್ಗವರಾಮಚಂದ್ರನಲಿ || ೧೧೫

ತಖಿಸಿಕೊಂಡವನಾಗ ಜವಪುರ
 ಕುರಳದನು ಬಚಿಕವನ ಭೂಮಿಯ
 ನೆಣಿ ದಿಗಂತವ ದ್ವಿಜರಿಗಿತ್ತನು ವಿನಯಪರನಾಗಿ |
 ಪರಿವಿಡಿಯಿ ಮನ್ನೆಯರ ಸೃಜಿಸಿಯೆ
 ಧರಣಿಯಮರರಿಗಿತ್ತು ಕಳುಹಿದ
 ಹಿರಿದು ಕಾಲದಲಿರಲಿಕಾತನ ಯುವತಿ ಕೋಪದಲಿ || ೧೧೬

ಆಮಹಾವಿಮಲಪ್ರಹಾರಿಯ
 ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿರೆ ಕಾಕದಾನವ ¹
 ಕಾಮಿನಿಯ ಕಡು ಕೋಮಲಾಂಗನ ಕಂಡು ರಮಿಸಿದನು |

ಕಾಕವೀರ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ಭೂಮಿಯಲಿ ನವಮಾಸ ತೀರಲಿ
 ಕಾಮಹಾಕಾಕಾಸುರಾತ್ಮಜ
 ಸೋಮಶೇಖರದೇವಗಂಜದ ಬಾಹುಬಲದಿಂದ || ೧೧೭

ಜನಿಸಿ ಕಾಲಾಂತರಕೆ ಹೈದಯ ²
 ಜನಸತಿಯ ಸುತೆಯಲ್ಲಿ ನೆರೆದನು
 ವಿನುತಬಲದಿಂ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ವರಮಹಿಷ್ಕೃತಿಯ |
 ಜನಪದವನಾಳುತಲಿ ಮನ್ನೆಯ
 ಜನವ ಕೊಲಿಸಿಯೆ ವಿಪ್ರನಿಕರವ
 ನನಿತುವನು ಸಂಹರಿಸಿ ಕೊಂಡನು ಮತ್ತೆ ಭೂಮಿಯನು ||೧೧೮

¹ ಕಾಕಕಾಸುರ, ಜ. ಕಂದಕಾಸುರ, ಕ. ಖ.

² ಮೈವೆಯ, ಕ. ಖ.

ಕೊಂಡು ಕಾಲಾಂತರಕೆ ಭಾರ್ಗವೆ
 ಖಂಡಪರಶುವೆನ್ನೆದಿ ಯಾಹವೆ
 ಚಂಡವಿಕ್ರಮನೊಡನೆ ಕಾದಲು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |
 ದಿಂಡುದಱಿದಱಿದವನ ಸೇನೆಯ
 ಹಿಂಡ ಬಣಿಕ್ಕೈದವನ ಕೊಂದನು
 ಕಂಡ ಮುಖದಲಿ ಸೇನೆ ಹಾಯಿತು ವಿಪ್ರಘಾತಕನ || ೧೧೯

ಕೊಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮಣ ಜನಕೆ ಭೂಮಿಯ
 ನಂದು ಧಾರೆಯನೊಣಿದು ಕೊಟ್ಟನು
 ಹಿಂದು ಗಳಯದೆ ಸೃಜಿಸಿ ಮೆನ್ನೆ ಯಗಲಿಯನಸುರಾರಿ |
 ಬಂದು ಬಹುದಿನ ರಾಜ್ಯಮಾಡಲಿ
 ಕಂದು ಹಿಂದಣಭೂಪನಂಗನೆ
 ನೊಂದು ಮಂದಾಕಿನಿಯ ತೀರದೊಳುಣಿಸಿ ಬಹುದಿನವು || ೧೨೦

ಕೋಟಿಕಾಸ್ಯನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಹಾರ.

ತಪವೆನೆಸಗಲು ಕಂಡು ರಾಕ್ಷಸ
 ತಪಸಿ ರಮಿಸಲು ಕೋಟಿಕಾಸ್ಯನು
 ತಪದ ಗತಿಯಲಿ ಜನಿಸೆ ಕಾಲಾಂತರದಲಾಸುರದ |
 ವಿಪ್ರಚಿತ್ತಿಯ ಸುತೆಯ ನರೆದತಿ
 ದರ್ಪದಲಿ ಬಂದಯ್ಯನಾಳುವೆ
 ವಿಪುಳಮೆಹಿಯನು ಕೊಂಡು ವಿಪ್ರರ ನೈದೆ ಹರೆಗಡಿದ || ೧೨೧

ಮೆನ್ನೆಯರ ಕಡಿಖಂಡ ಮಾಡಿಯೆ
 ಮುನ್ನ ನೆರಹಿದನಖಿಳಸೇನೆಯ
 ಮನ್ನಿಸದೆ ನೆಣಿ ಕೋಟಿಕಾಸ್ಯನು ಬಂದು ಭಾರ್ಗವನ |
 ಇನ್ನು ಬಾ ಯೆಂದೆನುತಲಾಖಳ
 ನುನ್ನ ತಾಸ್ತ್ರವೆನೆಸೆಯಲಾಮುನಿ
 ಸನ್ನೆಯಲಿ ಹರಿದೈಯಿ ಹೊಕ್ಕನು ಸೈನ್ಯಶರಧಿಯನು || ೧೨೨

ಕಡಿದು ಕೊಡಲಿಯ ಮೊನೆಯೊಳನಿತುವೆ
 ಬಿಡದೆ ತಣಿದನು ಕೋಟೆಕಾಸ್ಯನ
 ಕೆಡಹಿ ಯಿವ್ವತ್ತೊಂದು ಖೇಪೆಯಿ ¹ ನೃಪರ ತೀರಿಸಿದ |
 ಮೃಡಪಿತಾಮಿಹ ತಾಯಿಗೊಂದುದ
 ಕಡೆಗೆ ಸಲಿಸಿದ ವಿಪ್ರನಿಕರಕೆ
 ಪೊಡವಿಯೆಲ್ಲವ ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಿದನಧಿಕಾರುಪದಲಿ || ೧೦೩

ಅವರ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಲತಿಬಳ
 ರವನಿಕೇತುಗಳಂಬ ಮೆನ್ನೆಯ
 ನಿವಹವನು ಸೃಜಿಸಿದನು ದೇಶವ ಕಾಯೆ ಪರಶುಧರ |
 ರವಿಶಶಿಗಳಂಬರಕೆ ತಿರುಗುವ
 ಭುವನಕಾಸ್ಯದ ಮೇರು ಪರ್ವತ
 ವನನಿಗೊಡಿದ ಕಾಲಪರಿಯಂತರವು ಧಾರೆಯನು || ೧೦೪

ಎಣಿದು ಭೂಸುರತತಿಯ ರಕ್ಷಿಸಿ
 ಮೆಣಿಯೆ ನೃಪಕುಲಕಾಲಭೈರವ
 ಕಣಿದ ಕರುಣವ ವಿಪ್ರನಿಕರದ ಮೇಲೆ ಮನಮುಟ್ಟಿ |
 ತಣಿದನಾಗೋಳಕರ ವಂಶವ
 ನೆಣಿ ದಿಗಂತದ ಧರಣಿಯಮರಾ
 ಳ್ಯರಿಗಳನು ಸಂಹರಿಸಿ ನಿಷ್ಕಂಟಕದಿ ಪಾಲಿಸಿದ || ೧೦೫

ಕೋಟೆಕಾಸ್ಯಜನ ಜನನ ಅವನ ಸಂಚಾರ.

ಪಾಲಿಸಲಿಕಾಕೋಟೆಕಾಸ್ಯನ
 ಬಾಲೆಯಲಿ ಬಹುದಿವಸಕೊಬ್ಬನು
 ಕಾಳರಕ್ತಸನೆನಿಸಿ ಹುಟ್ಟಿದನತುಳಭುಜಬಲನು |
 ಕೇಳಿದನು ನಿಃಕ್ಷತ್ರವಾದುದ

1 ಸೂರ್ಯೋಳು, ಜ.

ಮೇಲೆ ಭೂಸುರರೊಸಗೆಯಾದುದು
ಕಾಳು ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಮಾಡಿದ ತಪವ ಶಿವಪದಕೆ || ೧೦೬

ಏನೇವೋ ತಪಕೇನ ಬೇಡುವೆ
ನೀನೇನಲು ತಾ ದನುಜನುಸುರಿದ
ತಾನು ಬೇಡುವೆ ಪರಶುರಾಮನ ಗೆಲುವ ಸತ್ಯವನು |
ಆನದೀಧರನೆಂದನಗ್ಗ ದ
ದಾನವನೆ ಹರಿಗಾಯುಧಂಗಳ
ನೇನು ಮಾಡಲಿ ಕವಿಯವಾತನ ದಿವ್ಯರೂಪಗಳ || ೧೦೭

ಬಂದಜಲಿ ಗೆಲಲಜಿಯನೊಬ್ಬನೆ
ಬಂದು 1 ಕಾದಲು ನೆರೆಯದೆನಲಿಕೆ 2
ತಂದೆಯದು ಸಾಕೆನುತ ಮರಳದ ಪರಶುಧರನೆಡೆಗೆ |
ಬಂದನೇಕಾಂಗದಲಿ ಕಾದುವೆ
ನೆಂದು ತುಂಗಾನದಿಯ ತೀರದ
ಮಂದಿರದೊಳನೆದಿದನಿದಿರಲಿ ಹರಿಹರಾಕೃತಿಯ || ೧೦೮

ಕಂಡು ಕಾದಲಿಕಾ ಗುಹಾಸುರ
ದಿಂದೆಯನ ಕೆಡೆಯಿಱಿದು ಶೂಲಿಯ
ಮಂಡನವ ಕೈಕೊಂಡು ಕೊಂದನು ಕೋಟಕಾಸ್ಯಜನ |
ಕೊಂಡು ಹರಿಹರರೂಪಿನಾಕ್ಷಣ
ಚಂಡನ್ಯಪಕುಲಕಾಲಭೈರವ
ಪುಂಡರೀಕಾಂಬಕನು ನಾರಾಯಣನು ತೋಱಿಸಿದ || ೧೦೯

ಇಪ್ಪತ್ತಾರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತೇ ಳ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ಃಕಳುಹಿದನು ಧೌವ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕಾ
ಗೊಲಿದು ಮೋಹನಬಾಣತಂತ್ರವೆ
ತಿಳುಹಿ ತೆರಳದ ಸುರರ ಗಾಯಕ ಪಾಂಡುತನಯರಿಗೆ ||

ಅಂಗಾರವರ್ಮನು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಹಿತೋಪದೇಶ
ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಧರಿತ್ತೀ
ಪಾಲ ಬಚಿಕಂಗಾರವರ್ಮನು
ಹೇಚಿದನು ಹಿರಿದಾದ ಕಥನವನಿರುಳು ಗಂಗೆಯಲಿ |
ಆಲಿಸೈ ಮುಂದತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ
ಲೋಲವಿಪ್ರೋತ್ತಮರನೊಬ್ಬರ
ಪಾಲಿಸದೆ ಸಂಗಡವು ತಿರಗಲು ಸಲ್ಲ ನೃಪಕುಲಕೆ ||

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಧರಣಿಸುರರಿಗೆ
ಹಿರಿದು ಗೋಚರವೇನು ವಿಶ್ವಂ
ಭರನೆ ಬಲಿದರೆ ನೀವು ಬೆನ್ನಿನಲೊಬ್ಬ ಭೂಸುರನ |
ವರಪುರೋಹಿತರೆಂದು ನೀವಾ
ದರಿಸಿ ಚರಿಸುವುದೆತ್ತಲಾದರೆ
ಪರಮಮತವಿದೆ ಯೆನಲು ಕೇಳಿದರೆಂದು ತಾವಾಗ ||

ಧೌವ್ಯರ ಬಳಿ ಹೋಗುವುದೆಂದು ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಹೇಳುವಿಕೆ.
ಹಿತಪುರೋಹಿತನದ್ವ ಭೂಸುರ
ತತಿಯೊಳಾರನೆ ಕೇಳಿ ತಿಳುಹಿದ
ನತಿಶಯವಲಾ ಧೌವ್ಯನಾದರೆ ಯೆನಲಿಕವೆರಡೆಯು |

ಗತಿಯನಖಿಯೆವೆ ಯೆನಲಿಕಾಗಲೆ
ಯತಿಶಯದಲಾವರವೆಸಿಷ್ಣನ
ಸುತೆ ಸುಮಿತ್ರೆಯ ಸುತನು ಸೌಭರಿಯಣುಗೆ ಬಹುನಿಗಮಿ || ೩

ಆತ ಧರ್ಮಾರ್ಚಾರಮಂತ್ರವೆ
ನಾತ ಬಲ್ಲನು ದೈವಸಾರವೆ
ನಾತನನು ನೀವಾವ ಪರಿಯಲಿ ನಿಮ್ಮ ಕುಲಗುರುವೆ |
ನೀತಿಯಲಿ ನೆರೆವಾಡಿಕೊಂಬುವು
ದಾತನಾಶ್ರಮವಿಲ್ಲಿಗದು ಹರಿ
ಜಾತೆಯಾಚೆಯಲಿಹುದು ತಾ ಹತ್ತೆಂಟುಯೋಜನದಿ || ೪

ಆವಿರಿಂಚಾದಿಗಳು ಸೇವಿಪ
ದೇವಗಂಗಾನದಿಯ ತೀರದ
ತಾವಿನಲಿ ಸಂಸಾರಪಾರವೆ ಮೂೞ್ತೀರ್ಥದಲಿ |
ಭಾವದಲಿ ಭಜಿಸುವನ ನೀವಿಂ
ದಾವಪರಿಯಲೊ ಲಿಸಿ ಕೊಂಡೊಡೆ
ಭೂವೆಧೂವಲ್ಲಭರು ತೃಣಸಮವಾಗಿ ವರ್ತಿಪರು || ೫

ಈಧರಾಧೀಶ್ವರರ ಶಸ್ತ್ರದ
ಬಾಧೆ ತಪ್ಪುವುದಾವಿಧಾತ್ರನ
ಹಾದಿಯಲಿ ಮಿಗೆ ಧ್ಯಾಯೊಮನಿಯೊಳದಾರು ಸರಿ ಯೆಂದ |
ಆಧುರಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲಿದ
ರಾಧೆಯನ ಬಿಲುಪಿದ್ಯ ಧ್ಯಾಯೊನ
ನಾದರಿಸಿದವೆಗಳುಕಿ ನಿಲುವುದು ಪಾರ್ಥ ಕೇಳೆಂದ || ೬

ಬೇಡಿಕೊಂಡಾಶ್ರಮವಾದುದ
ರೂಢಿಯೊಳಗತ್ಯಧಿಕವಾದುದ
ಪಾಡು ಪಡಿ ನೆಚೆಯಿಲ್ಲದಸ್ತ್ರವೆ ನೊಂದ ತಾನಿತ್ತು |

ರೂಡಿಸಿದ ಸಮೋಹನಾಸ್ತ್ರದ
ಪಾಡಣಿದು ಕಲಿಪಾರ್ಥಗಿತ್ತನು
ಬೇಡದಾತಗೆ ಪರಮಹರುಷದಿ ಪಾತ್ರವಹುದೆಂದು || ೭

ಕೊಡಲು ಕೈಯೊಡನಾತನೊಲ್ಲದೆ
ಕಡೆಗೆ ಸಾಫಲಿಕಾತನಾಗಳ
ಯಡಿಗೇಱು ಕೈಗೊಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನು ಮೋಹನಾಸ್ತ್ರವನು |
ಪಡೆದು ಪಾರ್ಥನ ವಹ್ನಿಯಸ್ತ್ರವೆ
ಪೊಡವಿಗಳಿಹಿಯೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರ
ತಡೆಯದವ ಕೈಗೊಳಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನು ಶಾಮಕರ್ಣಗಳ || ೮

ಬಂದು ತಾಳೋತ್ಸೇಧಿಧರಾಶಿಯ
ತಂದು ಸುರಿದನು ರತ್ನ ಕೋಶವೆ
ನಂದವರು ಕೈಕೊಂಡು ಕೊಟ್ಟರು ಹಿಂದಕವನಾಗ |
ಇಂದು ಮೊದಲಾಗಿನ್ನು ತಮ್ಮಯ
ಬಂಧು ಪರಮಪ್ರಿಯನು ನೀ ನಡೆ
ಯೆಂದು ಕಳುಹಿದೊಡಾತನರಸಿಯ ಸಹಿತ ಮೆನ್ನಿಸಿದ || ೯

ಇಳಯೊಳೊಂದಿನ ವರಪುರೋಹಿತ
ಕುಲಗಳಿಲ್ಲದೆ ಹೃತ್ತಿಯಾತ್ಮಜ
ನಿಳಯವನು ಪೊಣವಂಟಲಾಗದೊಂದು ಹ್ವಣವೆಂದು |
ಲಲನೆಯರ ನೆಜಿ ಕೊಂಡು ಗಂಗಾ
ಜಲದೊಳಂತರ್ಥಾನವೈದಲು
ನಳನಬಾಂಧವನುದಯವಾದನು ಪೂರ್ವಶೈಲವಲಿ || ೧೦

ಪಾಂಡವರು ಧೌವ್ಯರ ಆಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಬಚಕ ಪಾಂಡವರೈವರವೈಯ
ಬಚಲಿಸದೆ ಧೌವ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆಯು

ತಿಳಿದು ಬಂದರು ಶೈಶಿರಾಂತ್ಯದ ಮೂಸದಂತದಲಿ |
 ನಳನನಾಭನ ನೆನೆಯುತಿರಲೊಂ
 ದೊಲವಿನಲಿ ಬಟಕಾಮುನೀಶ್ವರ
 ನಿಳಯಕಿವರನು ಕರೆಸಿ ಕೇಳಿದ ನೀವದಾರೆನುತ || ೧೧

ಕೇಳಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಪ್ತಾಂಗವೆಹಿಗಿಯು
 ಲಾಲಿಸೈ ತಾಂ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರು
 ಬಾಲಕರು ನೀನೆಮ್ಮೆ ಕುಲಗುರುವಾಗಿ ರಕ್ಷಿಸುದು |
 ಮೇಲು ಹರುಷದಲರ್ಘ್ಯಪಾವ್ಯವೆ
 ಲೋಲರಿಗೆ ನೆಜೆ ಯಿತ್ತು ಕುಂತಿಯ
 ಕಾಲಿಗೇಹಿಗಿಸಿ ನುಡಿದನವರಿಗೆ ತನ್ನ ಮನದನುವ || ೧೨

ಧರಣಿಯಲಿ ಪಾಂಡವರು ತಮ್ಮಯ
 ವರಪುರೋಹಿತಕೆಮ್ಮೆ ಕೊಳ್ಳರೆ
 ಪರಿಪರಿಯಲಿದೆ ಹಾರುತಿದ್ದೆನು ನಿಮ್ಮೆನೈವರನು |
 ನಿರುತ ಬಯಸಿದ ಬಯಕೆ ಸಾರಿತು
 ಹರುಷದಲಿ ಪಾಂಡವರಿಗ್ಗದ
 ವರಪುರೋಹಿತೆಗೊಂಡೆ ನಾ ಮಧುಸೂದನಾಜಿ ಯಲಿ || ೧೩

ಕಾಲ ಕೈಗೂಡಿದರೆ ಬ್ರಾಹ್ಮರು
 ಲೋಲರೇ ದೊರಕುವರು ಪುಣ್ಯದ
 ಲೇಟಿಗೆಯ ಹರಿ ಮೇಲು ನೋಟವ ನೋಡಿಸುವನೆಂದ |
 ಧಾನ್ಯರು ಪಾಂಡವರೆಂದು ತಿಳಿದು ಪುರೋಹಿತೃವನ್ನೊಪ್ಪುವಿಕೆ.
 ಆಲಿಸೈ ನಿಮ್ಮೆವರ ಭಾಗ್ಯದ
 ಕಾಲದೇಣ್ಣೆಯ ಧಾನ್ಯನಾಕ್ಷಣ
 ಕೇಳಿ ಸಂಕ್ರಮಿಸಿದನು ಪಾಂಡವವರಪುರೋಹಿತವೆ || ೧೪

ಬಚ್ಚಕ ಮೆಱುದಿನ ತೆರಳ ಗಂಗೆಯ

* ಬಚ್ಚಗೆ ಬಂದರು ಪರಮಸುಖದಲಿ

ಬಚ್ಚಕಲಾ ಪಾಂಚಾಲದೇಶದ ವೃಷಲಿಗೈದಿದರು * |

ನಳನನಾಭನ ಕರುಣದಳತೆಯ

ತಿಳಿದು ಪೂಂಪುಳಿಯಾಗಿ ಧೌಮ್ಯನ

ಬಚ್ಚಗೆ ಬಂದರು ಪರಮಸುಖದಲಿ ಕುಂತಿಯಾತ್ಮಜರು || ೧೫

ಪಾಂಡವರು ಧೌಮ್ಯರಿಂದ ಕೂಡಿ ಬರುವಾಗ ಆದ ಸುಕುನಗಳು.

ಬರುತ ಬಟ್ಟೆಯೊಳಡಕೆ ಹಂಗನು

ಹರಿಣ ಬಲದಲಿ ತೋಣಿ ಹಾಯಿತು

ಹರಿಣಿ ಭಾರದ್ವಾಜ ನುಡಿಸಿತು ನಕುಲಶಿಖಿಸಹಿತ |

ಕರಿಯ ಹಕ್ಕಿಯ ಕಾಮಮಿಥುನದ

ಹರುಷದಲಿ ಪಿಂಗಲಿಗಳರ್ಧವು

ಪರಮಸುಖದಲಿ ಜಕ್ಕವಕ್ಕಿಯ ಯುಗ್ಮ ನಲಿಯುತಿರೆ | ೧೬

ಅರಸ ಕೇಳ್ಯ ಮುಂದೆ ಮಾರ್ಗಂ

ತರಕೆ ಶಕುನದ ಸೊಗಸು ನೆಣಿ ಗೋ

ಚರಿಸಲಾವಿಂಧ್ಯಗಿರಿಯ ಘನಾಟವಿಯ ಮಧ್ಯದಲಿ |

ಅರಸರೈವರಿಗಿಂದು ದ್ರೌಪದಿ

ಯರಸಿಯಹಳೆಂದೊಡನೆ ಮನದಲಿ

ಹರುಷದನಾಧೌಮ್ಯನಾಗಳು ಶಕುನಸಂತತಿಗೆ || ೧೭

ಸುಳಿಯಿತಗ ದ ಗಂಧಪರಿಮಳ

ಹಱುವಿನಲಿ ಕಿನ್ನರರ ಗಾನದ

ಲಲಿತಕೌಶಿಕೆ ನವವಸಂತದ ದೇಶಿ ಮಧ್ಯಮದ |

ಕಳಸವಿಡಿದಬಲೆಯರ ಹೋಲು

* ಬಿಳಿಯಲಾ ಪಾಂಚಾಲದೇಶದ ವೃಷಲಿಗೈದಿದರು ಪಾಂಡ
ವರೈವರೊಂದಾಗಿ, * ಜ.

ತಳರ ಪುಷ್ಕರದಿಂದ ಬಕುಳದ
ನೇಳಲ ಸತ್ತಿಗೆ ಮಾಡಿಯಾಡುವೆ ಲತೆಯ ಬಳ್ಳಿಗಳ || ೧೮

ಕಿತ್ತು ಬೇಜಿಂಕೆದರಡುಕರಿಗಳು
ಹೊತ್ತು ತೋರಣದಂತೆ ಯಿದು ದು
ಹತ್ತಿ ರೈತರೆ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರು ಬರುತ ಬಟ್ಟೆಯಲಿ |
ಭಿತ್ತಿ ಚಿತ್ರಿಸಿದಂತೆ ಪೂಷನ
ಮೊತ್ತವಿಕ್ಕಲವಲ್ಲಿ ಬಟ್ಟೆಯ
ಬೆತ್ತ ಬಿದರುಗಳವು ವಿವಾಹದ ಗೇಹದಂದದಲಿ || ೧೯

ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಶಾಲಿಹೋತ್ರನ ಪರಿಚಯ ಮತ್ತು ಅಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಾಭ.

ಬರಲಿಕಿದಿರೊಳು ಶಾಲಿಹೋತ್ರನ
ವರಮುನಿಪನಾಶ್ರಮವೆ ಕಂಡರು
ಕರೆದು ಕೇಳಲು ಧೌಮ್ಯನಾಮುನಿಗವರನಱುಹಿಸಿದ |
ಹರಿಯ ಸೋದರಭಾವ ಧರ್ಮಜ
ನುರುವೈಕೋದರ ಪಾರ್ಥಮೊದಲಾ
ದರಸಗಳು ಮೈದುನರು ಮೂವರು ಕುಂತಿಮೊದ್ರಿಜರು || ೨೦

ಅಱುಹಲತಿಮನ್ನಿಸಿಯೆ ಪಾಂಡವ
ರರಸಗತಿಹರುಷದಲಿ ತತ್ಕ್ಷಣ
ಪರಮಸಿದ್ಧಾಂತವನು ತಿಳಿದ ದ್ಯೂತಕೌಶಲವೆ |
ಪರರ ಜಯಿಸುವೆ ಸಾರ ನೆರದಿಹ
ವರಗೃಹದ ದಶಚೌಕವೆರಡು
ಪರಿಯ ಧಾಳವು ತನಗೆ ಬೀಟುವೆ ಅಕ್ಷಭೇದನವೆ || ೨೧

ಧ್ಯಾನಿಸುವೆ ಮಂತ್ರಾಕ್ಷರಂಗಳ
ತಾನು ಮೂವತ್ತೆರಡುಮಾತ್ರಾ
ಜ್ಞಾನವನು ತೋಱುವನು ಕಾಂಚೀಪುರವರೇಶ್ವರಿಯು (?) |

ಆನಿರೂಢಿಯನಱುಹಿ ಪಾರ್ಥ್ ¹ ಗೆ
 ತಾನೊಲಿದು ನೆಜಿ ಯಶ್ವಹೃದಯ
 ಜಾ ನವನು ಕರುಣಿಸಿದನುಚ್ಚೈಶ್ರವನು ಮೊದಲಾಗೆ || ೨೦

ಈಧರಿತ್ರಿಯಲಶ್ವಹೃದಯವ
 ನೋದಿಸಿದ ಹದಿನಾಱುಮಾತ್ರೆಯ
 ನಾದಯಾಂಬುಧಿ ಬಾದರಾಯಣ ತನಗೆ ಸೂಚಿಸಿದ |
 ಹಾದಿಯಲಿ ಪಾಂಡವರಿಗಱುಹಿದ
 ವೇದನಿಧಿ ತಾ ಶಾಲಿಹೋತ್ರಕ
 ನಾದಧೀಚಿಯಲಱಿದ ಗೌತರಣಿಕದ ವಿದ್ಯೆಗಳ (?) || ೨೨

ಹೇಳಿ ಬಟಕಾಸೂಪಶಾಸ್ತ್ರವೆ
 ನಾಲಯವನಱುಹಿದನು ವಾಯುಜ
 ಗೇಟಿಗೆಯಲಾಗವರ ಕಳುಹಿದ ಸ್ವಸ್ತಿವಚನದಲಿ |
 ಬೀಱುಕೊಂಡರು ಪಾಂಡವರ್ ಸಿರಿ
 ಲೋಲನಂಘ್ರಿಯ ನೆನೆದು ದ್ರುಪದನ
 ಬಾಲೆಗೋಸುಗ ವ್ಯಾಸನಾಜ್ಞೆಯ ಧರಿಸಿದರು ಬರುತ || ೨೪

ಇಪ್ಪತ್ತೇಳನೆಯಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

ಚೈತ್ರರಥವರ್ವ್ ಮುಗಿದುದು

1 ನಕುಲ್ಯ ಖ.

ಇ ಸ್ವ ತ್ತೆ ಂ ಟ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ

ಸೂಚನೆ

ಧರಣಿಪತಿ ನಿಜಸುತೆಯ ರೂಪೋ
ತ್ಯರದ ಸಾಭಾಗ್ಯದ ನಿರಂತರ
ಪರಮಶೋಭಾನುಗುಣದಲಿ ¹ ರಚಿಸಿದನು ಪಟ್ಟಣವೆ ||

ಪಾಂಚಾಲಪುರವರ್ಣನೆ

ಭೂಮಿಪತಿ ಕೇಲ್ ನಿಮ್ಮ ಪಿತನ ಪಿ
ತಾಮಹರು ಧೌಮ್ಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಬಂ
ದಾಮುನೀಂದ್ರನ ಕರೆದುಕೊಂಡರು ² ಖಚರ ³ ವಚನದಲಿ |
ರಾಮಣೀಯಕವಸ್ಪ ಶಕುನ
ಸ್ತೋಮವನು ವಿವರಿಸುತ ಹೊಕ್ಕರು
ಭೂಮಿಲಂಬದ ನೃಪರ ನೆರವಿಯ ದ್ರುಪದಪಟ್ಟಣವೆ || ೧

ಭರದಿನೈತಂದಖಿಳಭೂಮಿ
ಶ್ವರರ ಘನಚತುರಂಗಪದಹತ
ಧರಣಿನಿರ್ಗತರೇಣುಪಟಲದ ರಾಗಸಂಗದಲಿ |
ಅರುಣಮಯವಾಯ್ತುಖಿಳಜಗವೀ
ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯ ನೆನೆದು ಸಚರಾ
ಚರದ ಮುಖದಲಿ ರಾಗರಸ ವುಬ್ಬ ರಿಸಿದಂದದಲಿ || ೨

ತರಣಿಗುಂಟೇ ಸಮಯವನಿಲಗೆ
ತೆರಹುಗೊಡುವವರಾರು ಗಗನೇ
ಚರರ ಗಮನಸ್ತಂಭವೆತ್ತಣ ಮೊತು ಖಗಕುಲಕ್ಕೆ |

¹ ರುಚಿರವೆನೆ, ಟ. ರಚನೆಯಲಿ, ಚ. ಜ.

² ಮಧುರ, ಜ.

³ ಕೊಡಿಕೊಂಡರ. ಚ, ಟ

ನೆರೆದ ಪಲ್ಲವಸತ್ತಿಗೆಯ ರ್ಭು
 ಲ್ಲರಿಯ ಸಿಂಧದ ಸೆಳೆಯ ಘನಸೀ
 ಗುರಿಯ ಸಬಳದಸಾಲಚಮರಂಗಳ' ವಿಡಾಯಿಯಲಿ || ೩

* ಚತುರುದಧಿಪರಿವಲಯದವನೀ
 ಪತಿಗಳೇಕಾಮಿಷ್ಠ ¹ ವಿರೋಧ
 ಸ್ಥಿತಿಯ ನೋಡದೆ ನೂಕಿ ನಡೆದರು ದ್ರುಪದಪುರಿಗಾಗಿ |
 ಅತಿಬಲರು ಬಹುರಾಜಬಲಪ
 ದ್ವಂದ್ವಿಗಳನು ನೋಡುತ್ತ ಬಂದರು
 ಕೃತಕವಿಪ್ರೋತ್ತಮರು ಭಿಕ್ಷಾವಿಹಿತವೃತ್ತಿಯಲಿ || ೪

ತುಱುಗಿದುದು ಪಾಂಚಾಲನಗರಿಯು
 ಹೊಣವಳಯದಲಿ ಜಲಧಿಮಧ್ಯದ
 ಕುಱುವನೋ ಪಟ್ಟಣವೋ ಮೇಣೆನೆ ದೈವಗತಿಗಳಲಿ |
 ಉಱುಬಿದೊಡೆ ಪಾಂಚಾಲಭೂಪತಿ
 ತಱುಬಲಾಪನೆ ಮೂವತನವಿದು
 ಬಜುದೆ ಹೋಗದೆನುತ್ತ ಬಂದನು ಧರ್ಮಸುತ ನಗುತ || ೫

ಪುರದೊಳಗೆ ಹೇರಾಳಹಬ್ಬದ ²
 ಹರಹಿನಲಿ ಬೀಡಾರ ಭಿಕ್ಷಾ
 ಚರಿತರಿಗೆ ಯೆಲ್ಲಿಯದು ³ ಗುಡಿಗೂಡಾರಸಂತತಿಗೆ |
 ಅರಸುಗಳು ನಾವೆಲ್ಲ ಭವನಾಂ
 ತರವದೇಕೆಮಗೆಂದು ಘಟಬಂ
 ಧರದ ಶಾಲೆಯ ಹೊಕ್ಕರಿವೆರು ಕುಲಾಲಮಂದಿರದಿ || ೬

* ಈ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪದ್ಯಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ಬಹು
 ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿಲ್ಲದ ರಿಂದೂ ಬಿಟ್ಟಿದೆ.

1 ಕಾಮಿಸಿ, ಚ. ಖ. 2 ಹೆಚ್ಚಿದ, ಖ. 3 ದೂರಕುವುದೆ, ಚ.

ನೋಡಿ ಹೊಸಭಾಂಡವ ಕುಲಾಲನ
 ಬೇಡಿಕೊಂಡರು ತಾವು ನಾಲ್ವರು
 ಕೂಡಿ ಭೀಮನ ತಾಯ ಸಂಗಡ ಹಿಂದೆ ಯಿರಿಸಿದರು |
 ಬೇಡಿ ತಹವಿನ್ನಿಂತು ಭಿಕ್ಷವ
 ನೋಡಿ ಯೆನುತಲಿ ಧರ್ಮಫಲುಗಣ
 ರೂಢಿಯಮಳರು ಬರುತಲಿರಲುಚಿದವರ ಪಾಡೇನು || ೩

ಕೂಡೆ ಹೊಸಭಾಂಡದಲಿ ಭಿಕ್ಷವ
 ಬೇಡಿ ತೊಪಲಿದರಿವರು ರಾಯರ
 ಬೀಡು ಬಿಡುತಿದುರ್ದು ಬಹಳನಿಸ್ಸಾಳರಭಸದಲಿ |
 ಬೀಡವರಿಗಿದು ನೆಲನಿವೆರಿಗಿದು
 ಮಾಡಿದರಮನೆ ಯಿವರಿಗಿದು ಕರು
 ಮಾಡವಿವರಿಗಿದೆಂದು ಪರುತವಿಸಿದನು ಪಾಂಚಾಲ || ೪

ಕೇರಿಕೇರಿಯ ಬೀದಿಗಳ ಪ
 ನ್ನೀರಚಳೆಯದ ಕಳಸಕನ್ನಡಿ
 ಯೋರಣದ ಸೂಸಕದ ಮುತ್ತಿನ ಮಕರತೋರಣದ 1 |
 ಓರಣದ ಹೊಂಗಳಸದಖಿಳಾ
 ಗಾರಪಟ್ಟಿಯ ಸೋಮವೀಧಿಯ
 ಸೂರವೀಧಿಯ ಕೋಭಿಯಲಿ ರಚಿಸಿದರು ಪಟ್ಟಣವ || ೫

ತೀವಿದುವು ಹೊಂಗೆಲಸಗತಿಯಲಿ
 ಲೋವೆಗಳ ಚೈತನ್ಯಮಯಚಿ
 ತ್ರಾವಳಯ ಬೆಸುಗೆಗಳಲೆಸೆದುವು ಭವನಭಿತ್ತಿಗಳು |
 ಹೂವಿನರಳನ ಹರಹಿನಲಿ ರ
 ತ್ನಾ ವಳಗಳೂಪ್ಪಿದುವೆಗರುಧೂ
 ಮಾವಳಯ ಧಾಟಿಯಲಿ ಮುಘಮೆಫಿಸಿದುದು ಮೇಘಚಯ || ೧೦

ಕಾರಣಿಯ ಕುಂಕುಮದ ಸಾದಿನೆ
 ಸಾರಣಿಯ ನೆಲಗಟ್ಟುಗಳ ಕ
 ಪೂರಂಧರೋಳಯ ಹೊರವುಗಳ ಪನ್ನೀರ ಪಕ್ಕಲೆಯ |
 ಚಾರುಚಳಯದ ಕೆಸರಿಡುವೆ ಕ
 ಸ್ತೂರಿಗಳ ಪೂರಾಯಪರಿಮೆಳ
 ಭಾರದಲಿ ಬಿಟ್ಟಿಗಾಳ ಕುಸಿದುದು ಹೇಳಲೇನೆಂದ || ೧೧

ಮೇಲುಕಟ್ಟಿನ ದಿವ್ಯಚಿತ್ರದು
 ಕೂಲನಿಚಯದ ಲೋವೆಗಳ ಬ
 ಲ್ಲಗಳದಡಿ ಯೊಳಡೆಗೆಡೆಗೆ ರಂಜಿಸುವ ಪಟ್ಟಿಗಳ |
 ಮೇಲು ಹೊದಿಗೆಯ ಕಪ್ಪುರದ ಹೊಸ¹
 ಬಾಳಗಳ ಮಳಯಜದ ಕಂಭದ
 ಸಾಲುಗಳೊಳೊಪ್ಪಿದುದು ಚಪ್ಪರವೆರಡುಯೋಜನದ || ೧೨

ಬಿಗಿದ ಮಣಿಮುತ್ತುಗಳ ಬಿಂಗಾ
 ರಿಗಳ ಬಿಡಯದ ಚಮರ ಹೊಂಗೆ
 ಜಿಗಳ ಮುಕುರದ ಘಂಟೆಗಳ ಬಂಧುರದ ಬಾಸಿಗದ |
 ಸುಗಮ² ಬಂಧದ ಬಣ್ಣ ಸರದೋ
 ಳಗಳ ಕಂಭದ ವಜ್ರಮಯಧಾ
 ರೆಗಳಲಿಸೆದುದು ಭದ್ರಮೆಂಟಪದಮೆಳಮಣಿಭವನ || ೧೩

ಕೀಲಿಸಿದ ಪಟ್ಟಿಗಳ ದಿವ್ಯದು
 ಕೂಲದಲಿ ಹೊಂಬಾಳ ತೆಣಿಗಳ
 ಚೂಳಿಕೆಯ ಕನ್ನಡಿಯ ತೋರಣರದೆರಡುಪಕ್ಕದಲಿ |
 ಮೇಲು ಮುತ್ತಿನ ಸೂಸಕದ ನೇ
 ಪಾಳಚಮರಿಯಡಾಳಿಗಳ ಸಂ
 ಪಾಳಯಲಿ ಪರುತವಿಸಿದರು³ ವೈವಾಹಮೆಂಟಪವೆ || ೧೪

1 ಹೊಂ ಕ.ಬ. 2 ಸುಗುಣ, ಚ. 3 ಮೇಳದಲಿ ಸವತಳಿಸಿದರು, ಚ.

ವರಜವಾದಿಯ ಶೃಂಗವನು ಕ
 ಪುರದ ತೈಲಾದಿಗಳ ಸಾದಿನ
 ಭರಣಿಗಳ ಮೈಗನಾಭಿಗಳನಡಕಿದರು ಭಂಡಿಯಲಿ |
 ಸುರಿಸುರಿದು ಹಂತಿಗಳ ಹೊಂಗೊ
 ಪ್ಪರಿಗೆ ತುಂಬಿದುವೆಂದು ಗಂಧದ
 ಹಿರಿಯ ರಂಜಣಿಗಳೆಗಳು ಹಿಡಿದುವು ಸುತ್ತವಳಯದಲಿ || ೧೫

ಹೊಳವೆ ಭಿತ್ತಿಯ ಸಾಲಭಂಜಿಕೆ
 ಗಳಲಿ ಮೌಕ್ತಿಕವಜ್ರಮಣಿ ಮಂ
 ಗಳಮಹಾರಶ್ಮಿಯಲಿ ರಚನೆಯ ಚಿತ್ರಸತ್ರದಲಿ |
 ಇಳಗಿಚ್ಚಿದ ಮಣಿಪುಷ್ಪಕವೊ ತಾ
 ನಳನಮಿತ್ರನ ರಥವೊ ಮೇಣಿದು
 ಜಲಧಿಶಯನನ ಸೆಜ್ಜೆ ಯೋ ತಾನಹಿಯೆನಿದನೆಂದ || ೧೬

ಝಳವೆ ಝೋಂಪಿಸಿ ಬೀಸಿದುವು ತಂ
 ಜಲರ,ಬೀಸಣಿಗಳೆಗಳು ಪರಿಮಳ
 ಕಲಿತಮೆಕರಂದದಲಿ ಸಾದಿನ ತುಹಿನರೇಣುಗಳ |
 ಸುಳವೆ ಸುತ್ತಣ ಸಾಲಭಂಜಿಕೆ
 ಗಳಲಿ ಸೂತ್ರಿಸಿ ರಚಿಸಿದರು ಮಂ
 ಗಳದ ರಿಂಗಣ ಝೂಡಿಸಿತು ಮೈವಾಹರಚನೆಯಲಿ || ೧೭

ಬಲದ ಸುಧೆಗಳ ಬಾವಿಗಳ ಪ
 ಕ್ಕಲೆಯ ಪನ್ನೀರುಗಳ ಹಿಡಿದುವು
 ಹೊಳವೆ ಕೈರಾಟಣದ ಕಾಂಚನಮಯದ ದೋಣಿಗಳ |
 ತಳುಕು ಬಿಗಿದುವು ಕೊಪ್ಪರಿಗೆಗಳ
 ವಳಯದಲಿ ನವಯಂತ್ರಗಳ ಪು
 ತ್ತಗಳೆಗಳೇ ನೀಡುವುವು ಬೇಡಿದವರಿಗೆ ವಸ್ತುಗಳ || ೧೮

ಏಕವಿಧದ ನನಾಯಿಯಲಿ ಮೂ
 ಲೋಕದತಿಶಯವೆಸ್ತು ರಚನಾ
 ಸೌಕುಮಾರಿಯ ದರುಶನಕೆ ಸಾಕಾರವೆಂಬಂತೆ |
 ಏಕಮಯಮತವಿಶ್ವಕರ್ಮ ರ
 ವ್ಯಾಕರಣಪಾಂಡಿತ್ಯಸುಗುಣಾ¹
 ನೀಕವಿದರೊಂದೊರಗೆ ಬಹುದೇ ಭದ್ರಮಂಟಪದ || ೧೯

ವಿವಿಧವೀಣಾವಾದ್ಯಕೋಮಲ
 ರವದ ಮಧುರಸ್ವ ದಂಗತತಿಗಳ
 ರವಣಿಗಳ ನಟ್ಟವಿಗರುಗ್ಗ ಡಣಿಯ ಗಡಾವಣಿಯ |
 ನವವಿಧದ ವೈತಾಳಕರ ವರ
 ಯುವತಿಯರ ಭಾರಣಿಯ ಭೂಷಣ
 ರವದ ಮೇಳವು ಮುತ್ತಿ ಮುಸುಕಿತು ಒಳಾರಮಂಟಪವ || ೨೦

ಅವನಿಸತಿಗಳ ಬಿರುದ ಪಾಡಿನ
 ನಿವಹನಿಘೋಷಣಿಯ ಕವಳಾ
 ರವನು ಮೋಟಗಿತು ಕೂಡ ಮೇಳವಿಸಿತ್ತು ಮಂಟಪದಿ |
 ಭುವನದೊಳು ತನಗಧಿಕಬಳದಲಿ
 ಹವಣಿಸಲಿಕಣೆಯಿಲ್ಲ ವೆಂಬೀ
 ರವದ ಕಹಳಯ ನಾವವೆಸೆಯಿತು ನೈಪವರರ ಮುಂದೆ || ೨೧

ತಾಳಗತಿ² ಸನ್ನೋಲ³ ಹನದ ಮೆಚೆ
 ಗಾಲವೊ ಬದಗಿದ ರಸಾಳಿಯ
 ಕಾಲುನೆಯೊ ನವರಸದ ಬಂಧದ⁴ ಸಾರಸಂಗತಿಯೊ |
 ಅಲಿಗಳಗಾಯುಷ್ಯಫಲ ಬೇ⁴
 ತಾಳಿಗಳ⁵ ನರ್ತನವೊ ಸೊಗಸಿನ
 ಮೇಳವಣಿ ಗಳ ಬೇಂಟೆಯಾಯಿತು ದ್ರುಪದಪುರಿಯೊಳಗೆ⁶ || ೨೨

1 ವ್ಯಾಕರಣಲಕ್ಷಣದ ಲಕ್ಷ್ಯಾ, ಚ. 2 ಸಾಳಗದ, ಚ. 3 ಗೀತವೊ, ಚ.
 4 ಕಾವ್ಯಬಂಧದ, ಚ. 5 ಬೇ, ಚ. 6 ವಾಳವೋ, ಚ.
 7 ಮೇಳವಣಿಗಳ ಪಾಟಿಯಾದುದುಜನದಕಣ್ಣ ನಕೆ, ಚ.

ತೀವಿದುದು ಜೋಷವಳಯದಲಿ ನಾ
ನಾವಿಧದ ಕಥನವು ಕಥಾರ್ಥವು
ಭಾವಕರು ದ್ರಾವಕಸುವಾಕರು ಮೆಲ್ಲಚಿತ್ರಕರು |

ವಿವಾಹಕ್ಕಾಗಿ ಜನಮೇಳನ

ಕೋವಿದರು ಕರುಷಕರು ಪಣ್ಯಾ
ಜೀವಿವಾಮನಮೂಕಬಧಿರಾಂ
ಧಾವಗಳಿಗಳೊದಗಿದರು ಸಕಲದಿಶಾಸನಾಗತರು || ೨೩

ಕವಿಗಮಕಿವಾದಿಗಳು ವಾಗ್ನಿ
ಪ್ರವರಯಾಜಿ ಕಮಾಂತ್ರಿಕರು ವೈ
ಷ್ಣವಮಹೇಶ್ವರಜೈನಭೈರವಬುದ್ಧಲಿಂಗಿಗಳು |
ವಿವಿಧವರ್ಣಾಶ್ರಮ ೨ ಸುಧರ್ಮ
ಸ್ವಯವರಣನಿಸ್ತರು ವಿವಾಹೋ
ತ್ಸವವಿಲೋಕನಕೌತುಕಿಗಳೊದಗಿದರಸಂಖ್ಯಾತ || ೨೪

ಗಣಿತವಂತರ ನೆರವಿ ಸುಬ್ರಾ
ಹ್ಮಣರ ಸಳ್ಳೋ ತ್ರಿಯರ ವೈದಿಕಕ
ರಣಶೋಭಾನ್ವಿತರ ವಿಮಳಬ್ರಹ್ಮಚಾರಿಗಳ | ೩
ಪ್ರಣತಮುಷಿಗಳ ಮುನಿವರರ ಸಂ
ದನಿಸಿತಲಿಗಳದಿಗಂತರನ ಧಾ
ರುಣಿಯ ಸುಜನವ್ರಾತ ನೆರೆದುದು ದ್ರುಪದನಗರಿಯಲಿ || ೨೫

ಅರಸ ಕೇಳಿ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾ
ಧರಮೋರಗಯುಕ್ಷರಾಕ್ಷಸ
ಗರುಡಕಿನ್ನರಸಿದ್ಧವೆಸುಗಂಧರ್ವಭೂತಗಣ |

1 ವೃಷ್ಣವರು ಕೃವರು ಬೌದ್ಧಜಿನ ಭೈರವಸುಶಕ್ತಿಗಳು, ಕ.ಖ.

2 ವಿವಿಧ ಸತ್ಯವ್ರತ, ಖ. 3 ವಿಮಲಬ್ರಹ್ಮಮುಷಿಮರು, ಚ.

ವರಮರುದ್ಧನ ರುದ್ರಮನುಭೂ
 ಸ್ತುರಸುಧಾಕರತಾರಕಾಗ್ರಹ
 ಸುರಪಮುಖದಿಕ್ಪಾಲತತಿ ನೆರೆದುದು ವಿಮಾನದಲಿ || ೨೬

ಚಾರಣರ ಕೈವಾರ ತುಂಬರು
 ನಾರದರ ಸಂಗೀತ ರಂಭೆಯು
 ಚಾರುನರ್ತನ ಚಿತ್ರರಥನ ಮೃದಂಗಮೃದುಶಬ್ದದ |
 ಆರುಭಟಮಿಗಲಕ್ಕಿರಿಯೆ ಜಂ
 ಭಾರಿಯೋಲಗದಲಿ ತದೀಯಮ
 ಪಾರಭಸ ತಾನಸೆಯೆ ಸಿರಿ ಪ್ರತಿಬಿಂಬವಾಯ್ತೆಂದ || ೨೭

ದೇವಸಭೆ ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಸಭೆ ಸುಮ
 ಹಾವಿಳಾಸದ ರಾಜಸಭೆಗಳು
 ತಾವು ಮೆಚಿದುವು ದ್ರುಪದರಾಜನ ರಾಜಭವನದಲಿ
 ಆವಿಳಾಸಕದಾರು ಸರಿ ದೊರೆ
 ದೇವದಾನವದನುಜಭುಜಗರೊ
 ಳಾವಿಲಾಸವು ಸರಿಗೆ ಬಾರದು ದ್ರುಪದೀಪಿತನ || ೨೮

ಭಾಗಕೇಣಿಯಾರುಂಟು ಪಾಂಡವ
 ರಾಗ ತಾನ್ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನ ಮಾಡುವ
 ರಾಗದಲಿ ಪುರವರವ ನೋಡುತ ಮೂಱುಸಭೆಗಳನು |
 ಬಾಗಿ ಧನುವನು ನೋಡಿ ಧರ್ಮದ
 ವೇಗದಲು ಬರುತಿರ್ದರಾಗಳು
 ಯೋಗಚರಿತರು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರು ದ್ರುಪದಪುರಿಯೊಳಗೆ || ೨೯

ರಚಿಸಿದರು ಮಂಟಪವನವರವ
 ರುಚಿತವೃತ್ತಿಯಿನವನಿಪಾಲರ
 ನಿಜಯವನು ಮನ್ನಿಸಿದನಿವರನು ವಿಪ್ರಸಭೆಯೊಳಗೆ |

ಆಗ ಪಾಂಡವರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ದ್ರುಪದನ ಚಿಂತೆ

ಪ್ರಚುರಮಣಿ ಯಿದೆ ಪದ್ಮರಾಗದ
ರುಚಿರರತ್ನವು ಜಾತರೂಪದಿ
ಖಚಿತವಾದೊಡೆ ಪುಣ್ಯವೆನುತಾ ದ್ರುಪದ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೩೦

ದೇವರೆನಗಾಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ನೋವಿ ಕೊಟ್ಟೊಡೆ ಹರುಷವೆನುತಾ
ಭಾವದಲಿ ದ್ರುಪದನೈ ಪದೇವರ ನೆನೆಯುತಿಂತೆಂದ |
ಈವಧುವಿಗಿನವರ ಕಾಣೆನು
ದೇವರೆಂದಾಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ಕಾವನಾದೊಡೆ ಯೆನ್ನ ಪುಣ್ಯಕದಾರು ಸರಿಯೆಂದ || ೩೧

ಬಟಕವರು ಕೌಂತೇಯರಾಗಳು
ಹೊಜಲೊಳಗೆ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನವೆತ್ತಿಯೆ
ಘಟಲನೈತಂದವರು ಹೊಕ್ಕು ಕುಲಾಲಮಂದಿರವ |
ಬಳಗೆ ದೇವಾರ್ಚನೆಯ ಮಾಡಿಯೆ
ನಳನನಭಾರ್ಪಿತವನುಂಡರು
ನಲಿಯುತಲಿ ತಾವೆಂದು ಪಾಂಡವರರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೩೨

ಇರುಳು ನೂಕಿದರಲ್ಲಿ ಮುಱುದಿನ
ತರಣಿಗರ್ಭವನಿತ್ತು ವಿಹಿತದಿ
ಭರದನುಷ್ಠಾನವನು ಮಾಡಿಯೆ ಬಟಕ ಪುರದೊಳಗೆ |
ಧರಣಿಸುರಗೃಹದೊಳಗೆ ಭಿಕ್ಷವೆ
ತಿರನು ತಂದರು ಮತ್ತೆ ಮೂತೆಯ
ಕರದಲರ್ಪಿಸಿ ಬಟಕ ಭೋಜನಮಾಡಿ ಹರುಷದಲಿ || ೩೩

ಉಂಡು ದ್ರುಪದಾಲಯದ ಭೂಸುರ
ಹಿಂಡಿನಲಿ ಭಾವದಲಿ ಕುಳತಿರೆ
ಗಂಡುಗಲಿಗಳ ಮೆಚಿದರಾದ್ವಿಜರಾಜಸಭೆಯೊಳಗೆ |

ದೆಂಡಿರೊಳಗತ್ಯುತ್ತುಮೋತ್ತಮೆ
 ಗಂಡರಿಗೆ ಅತ್ಯಧಮೆ ಪಾಂಡವ
 ಗಂಡರನು ಬಯಸುವಳ ಪರಿಯನು ಮತ್ತೆ ಕೇಳಂದ || ೩೪

ಇಪ್ಪತ್ತೆಂಟನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇ ಪ್ಪ ತ್ತೊಂ ಬ ತ್ತ ನೆ ಯ ಸಂಧಿ .

ಸೂಚನೆ

ಕಮಲಮುಖಿ ನಡೆತಂದಳಂದಿನ
 ಕಮಲೆ ಯೆನೆ ಪಾಂಚಾಲಸುತೆ ನಿಜ
 ರಮಣರನು ನೋಡಿದಳು ಪೃಥ್ವೀಪಾಲಸಭೆಯೊಳಗೆ ||

ವಿವಾಹಪ್ರಾರಂಭ ಮತ್ತು ರಾಜರ ಸಮಾಗಮ.

ಅರಸ ಕೇಳೆ ನಾಂದೀ ಮುಖದ ವಿ
 ಸ್ತುರಣವಾದುದು ಪೂರ್ವವೇದಿಯು
 ವರನಿಗಮನಿಘೋಷ ಪಸರಿಸಿತಖಿಳದಿಕುತಟವ |
 ಮಱುದಿವಸ ಮೆಹಿಳಾಶಿರೋಮಣಿ
 ಪರಮಸೌಭಾಗ್ಯದ ಸಮುದ್ರದ
 ಸಿರಿಯ ಪರಿಯವೆಂದು ಸಾಖಿತು ಪಾಳಯಂಗಳಲಿ || ೦

ತಿಗುರ ಗೆಲುವುದು ವಶ್ಯತೀಲಕಾ
 ಳಗಳನಿಡುವುದು ಮೋಹನದ ಮ
 ದ್ದುಗಳ ಮಾಯೆಯ ಬೀಸುವುದು ಸೂಸುವುದು ಸೊಗಸುಗಳ |

ಹಗಲು ಕಾಹಿನ ರೂಪುಗಳ ಗಾ
ಹುಗಳ ಮೆಣುವುದು ಮನ್ಮಥನ ಕಾ
ಳಗದ ಖಾಡಾಖಾಡಿಯೆಂದರು ಹೊಯ್ದು ಡಂಗುರವೆ || ೨

ಹರಸಿಕೊಂಡರು ಸಕಲಪೃಥ್ವೀ
ಶ್ವರರು ಮೂಯಾಪುರದ ಕಾಂಚೀ
ಪುರದ ಜಾಲಂಧರದ ವಿವಿಧಸ್ಥಾನದೇವತೆಗೆ |
ಕರಿಮುಖನ ಕಜ್ಜಾ ಯದಲಿ ಸ
ತ್ಕುರಿಸಿ ಸಂಶಯಭೇದಿ ಗರ್ವದ
ಹರುಷದಲಿ ಹೊಟವಂಟರೊಬ್ಬ ರನೊಬ್ಬ ರುರುವಣಿಸಿ || ೩

ಉಬ್ಬು ಮುಟ್ಟಿದುದು ರಾಯರೊಬ್ಬ ರ
ನೊಬ್ಬ ರೀಕ್ಷಿಸಿ ಚಲುವಿನಲಿ ಸಿರಿ
ಗೊಬ್ಬಿನಲಿ ಸಾಹಸಿಕೆಯಲಿ ಸೇನಾಸಮುದ್ರದಲಿ |
ಬಬ್ಬ ರೊಬ್ಬ ರ ತೌರ್ಯವೊಬ್ಬ ರ
ನೊಬ್ಬ ರೀಕ್ಷಿಸುವದಟುಕಂಗಳ
ಹಬ್ಬದಲಿ ಮನಸಂಚ ತಪ್ಪಿತಸಾಧ್ಯಚಿಂತೆಯಲಿ || ೪

ಹೋರಗಳ ಹೊಕ್ಕಿರಿತ ಜೋಯಿಸ
ರಾರುಭಟೆಗಳ ಬಿಂಕ ಕೋವಿದ
ರೋರನುಡಿ ತಾ ಜಾಳುಜಪವೀನ್ಯಪರ ಬೋಳವಿಸೆ |
ಹಾರೈಸಿ ಪುಳಕಾಂಬುಗಳ ಶೃಂ
ಗಾರ ಮಿಗೆ ನೇವರಿಸುತ್ತೈತಂ
ದೋರಣಿಸಿದರು ಸಾಲಶೋಭಿತಸಿಂಹಪೀಠದಲಿ || ೫

ಕಾರವರು ಯಾದವರು ಸಹಿತೀ
ಧಾರುಣಿಯ ಹ್ವತ್ರೇಶವಂಶದ
ವೀರಪಾರ್ಥಿವವಿತತಿ ಕುಳ್ಳಿದುರ್ವದು ಸುಗಾಢದಲಿ |

ಸಾರಿ ಸೋದರಸಚಿವಮಂತ್ರಿಕು
ಮಾರಚಾಮರಹಡಪದೊಳಪರಿ
ವಾರ ಬಳಸಿದುದೊಬ್ಬ ರೊಬ್ಬರ ಸುತ್ತುವಳಿಯದಲಿ || ೬

ಅಂಕೆ ಯಿದು ಪಾರ್ಥಿವರ ವಿಭವಾ
ಲಂಕೃತಿಯನದನೇನ ಹೇಳುವೆ
ನಂಕವಿದು ಕಳನೇಖಿತಾಹವವೆನೆಗೆ ತನಗೆನುತ |
ಶಂಕರಾರಿಯ ಮಸದಲಗು ಮಾ
ಅಂಕದಬ್ಬಿನ ಝಂಕೆಯಂಕೆಯ
ಬಿಂಕವನು ವಿಸ್ತರಿಸುವೆನು ನರನಾಥ ಕೇಳಂದ || ೭

ಬಳಿಕ ಧನುವನ್ನು ತರಿಸೆಂದು ವಾಗನಿಗೆ ದ್ವಂದನ ಅಪ್ಪಣೆ
ತರಿಸು ಧನುವನು ಯಂತ್ರಮೆತ್ಸ್ಯನ
ನಿರಿಸು ತಳುವದೆ ತಂಗಿಯ¹ ನಂಬ
ಕರಿಸು ದಂಡಿಗೆಯಿಂದ ತಾ ತೋಟಿಸು ಮಹೀಶ್ವರರ |
ವರನ ವರಸಲು ಲಗ್ನವಿದೆ ಹ
ತ್ತಿರೆ ಯನುತ ಪಾಂಚಾಲಭೂಪತಿ
ಕರೆದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನನು ಬಸಸಿದನು ಯೇಗದಲಿ || ೮

ದ್ರೌಪದಿಯ ವರ್ಣನೆ

ಅರಸನಾಜೆಯ ಮೇಲೆ ಶತಕಾ
ವಿರಸಿತಂಬಿನಿಯರು ಕುಮಾರಿಯ
ಹೊರಗೆ ಬಂದರು ತಿಗುರಿದರು ಕುಂಕುಮದಲವಯವೆವೆ |
ಅರಸಿ ಮೆಜ್ಜ ನಮಾಡಿ ನೂತನ
ವರದುಕೂಲವನುಟ್ಟು ಸಖಿಯರ
ತರದ ನೆಲೆಯುಗೆ ಡಣಿಯಲಿ ಬಂದಳು ನಿಜಾಲಯಕೆ || ೯

1 ಸುತೆಯ ಜ.

ಹೊರೆಯ ಸಖಿಯರ ನೋಟ ಮೈಯಲಿ
 ಹರಿದು ಬಲಲದು ಚಿತ್ತವೀಕೆಯು
 ಧರಿಸಿ ಕುಸಿಯದು ಕಿವಿಗಳಿಗೆ ಮೆಲ್ಲುಡಿಯ ಸವಿಸವಿದು |
 ಅರುಚಿಯಾಗದು ನಾಸಿಕವು ಮೈ
 ಪರಿಮಳದ ಪೂರದಲಿ ಗಂಧಾಂ
 ತರವನಣಿಯು ರೂಪನೇನೆಂಬೆನು ನಿತಂಬಿನಿಯ || ೧೦

ಮೊಗಗಳಿ ಸಿಲುಕಿದೊತೆ ನೋಟಕೆ
 ಬಚಕಪುನರಾವೃತ್ತಿಯೇ ಕಂ
 ಗಳಿಗೆ ಕಾಮಿಸಿದೊಡೆ ನಿಮೇಋಕೆ ಸಮಯಪೆಲ್ಲಯದು |
 ಲಲಿತನುಕಾಂತಿಗಳೊಳದ ರೆ
 ಮುಖಗಿ ತೆಗೆವೆರಾರು ಜಘನ
 ಸ್ಥಳಕೆ ಮುಖಿದೊಡೆ ಮರಳದೆಲೆ ಕಂಗಳಿಗೆ ಹುಸಿ ಯೆಂದ || ೧೧

ಹೊಲಬುಗೆಡವೇ ಹೊಳವೆ ವಕ್ಷ
 ಸ್ಥಳದೊಳಗೆ ಜನವೃಷ್ಟಿ ನಳತೋ
 ಳ್ಗಳಲಿ ಸೆಳ್ಮಗುವೆಗಳಿಗಿನಲಿ ಕಂದಳದ ಶೋಭೆಯಲಿ |
 ಸುಳಿದೊಡಲೆಯೆ ನಿಲವು ದಶನಾ
 ವಳಿಯ ಬಿಂಬಾಧರದ ಕದಪಿನ
 ಚಲುವಿಕೆಗೆ ನರರಾಲಿ ನೆರೆಯವು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೧೨

ಅಸಿಯ ನಡುವಿನ ವೃತ್ತನಾಭಿಯ
 ಮಿಸುಪ ಬಾಸೆಯ ತೋರಮೊಲೆಗಳ
 ಎಸೆವೆ ತೊಡೆಗಳ ಚಾರುಜಂಘಯ ಚರಣಪಲ್ಲವದ |
 ಎಸಳುಗಂಗಳ ತೊಳಗಿ ಬೆಳಗುವೆ
 ಮುಸುಡ ಕಾಂತಿಯ ಮುಗಿದ ಕುರುಳಿನ
 ಬಿಸಜಗಂಧಿಯ ರೂಪಸಂಘವರ್ಣಿಸುವೊಡರಿದೆಂದ || ೧೩

ಪೂಸುವೊಡೆ ಕಸ್ತುರಿಜವಾಜಿಗ
 ಳೈಸಲೇ ಪರಿಮಳವು ಸುತ್ತಲು

ಸೂಸಿ ತನುಕಂಪಿಸಲಿ ಮೆಘಮೆಘಿಸುವಳು ಯೋಜನವೆ |
 ಈಸಮಸ್ತ ಮನುಷ್ಯಧರ್ಮದ
 ದೋಷಗರ್ಭಿತಧಾತುಗಳ ವಿ
 ನ್ಯಾಸವೇ ದ್ರೌಪದಿಯ ಭಾವದ ಭಂಗಿ ಬೇಜಿಂವ || ೧೪
 ಬೆರಳ ಚಲುವಿಕೆಯಿಂದ ಮುದ್ರಿಕೆ
 ಮೆಚಿಯೆ ಸೂಡಗನೇವುರಂಗಳು
 ಕರಚರಣಸೌಂದರ್ಯದಲಿ ಬಲೈಲೆಯ ಘಾಳಿನಲಿ |
 ಕೊರಳ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರ ಸುಮನೋ
 ಹರದ ಕದಪುಗಳಿಂದ ಕರ್ಣಾ
 ಭರಣ ವೊಪ್ಪಿದುವೇನನೆಂಬೆನು ರೂಪನಂಗನೆಯ || ೧೫
 ಎಸೆವೆಧರರಾಗದಲಿ ಮಿಗೆರಂ
 ಜಿಸುವವೋಲೆ ಮಾಣಿಕ್ಯ ಮೆಚಿದುದು
 ದಶನ ದೀಧಿತಿಗಳಲಿ ಥಳಥಳಿಸಿದುವು ಮುತ್ತುಗಳು |
 ಮಿಸುಪ ದೇಹಚ್ಛವಿಗಳಲಿ ತಾ
 ಳಿಸುವ ವೋಲೆ ಭೂಷಣದ ಹೇಮ
 ಪ್ರಸರ ಹೊಳೆದುದು ಹೊಗಟ್ಟು ಕವಿಯಾರಬುಜಲೋಚನೆಯ || ೧೬
 ಪರಿಮಳದ ಪರಮಾಣುಗಳ ಸಂ
 ವರಿಸಿ ಮುಕ್ತಾಫಲದ ಕೆಂದಾವರೆಯ
 ಮುಚ್ಚಿದುಂಬೆಗಳ ವರ್ಣಾಂತರವನಳವಡಿಸಿ |
 ಸರಸವೀಣಾಧ್ವನಿಯ ಹಂಸೆಯ
 ಗರುವಗತಿಗಳನಾಯು ಮನ್ಮಥ
 ವರವಿರಿಂಚನು ಸ್ಮಜಿಸಿದನು ಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಯ || ೧೭
 ಸರಸಲಾವಣ್ಯಾಂಬುಮೆಯತನು
 ಸರಸಿಯಲಿ ಮುಚ್ಚುಗಿದರ್ ಯೌವನ
 ಕರಿಯ ಕುಂಭಸ್ಥಿವೊ ವಿಪುಳಸಯೋಧರ ದ್ವಯವೊ |

ತರಳನಯನವೋ ಶಫರಿಗಳೂ ತಾ
ವರೆಯೊ ಮುಖವೋ ತುಂಬೆಗಳೂ ನಿಖಿ
ಗುರುಳುಗಳೂ ಮಣಿಗಣವೋ ರದನವೋ ಚಿತ್ರವಾಯ್ತೆಂದ || ೧೮

ರಾಜಸೂಯದ ಕ್ರತುವು ವೋಲು ಚಿತ
ರಾಜಮಂಡಲವಾಯ್ತು ಮುಖವಿದು
ರಾಜರಾಜನ ಪೋಲು ದಳಕಾಧಿ ¹ ಪ್ತಿ ತತ್ವದಲಿ |
ರಾಜನುದ್ಯಾನದ ವೋಲಾಸ್ಯಸ
ರೋಜವಾಯ್ತು ತಮಾಲಪತ್ರವಿ
ರಾಜಿತವು ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೯

ಜನಪ ಕೇಳುಪಲಾಲಿತಂಜನ
ನೆನೆ ಜಿತಾಕ್ಷವಿಪಕ್ಷವಾದುವು
ವಿನುತಕರ್ಣಪ್ರಣಯವಲಿ ² ವೈಪಸೇನವೈರದಲಿ |
ಜನವಿಡಂಬನ ತಾರಕಾ ಮಂಡನ
ಕದರ್ಧಿತ ಕುಮುದವೆನೆ ಲೋ
ಚನಯುಗಳವೋಪ್ಪಿದುವು ವರಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಯ ||

೨೦

ವಿನನೆಂಬೆನು ಮನಸಿಜನ ಮದ
ದಾನೆಯನು ಮನ್ಮಥನ ರತ್ನನಿ
ಧಾನವನು ದರ್ಪಣವನಂಗಜಯಂತ್ರಸೂತ್ರಕದ |
ಮಾನಿನಿಯರಧಿದೈವವನು ವಿ
ಜ್ಞಾನಕನ್ಯಾಮಾತೃ ಭವನ
ಸ್ಥಾನವನು ತ್ರೈಲೋಕ್ಯೋದಯನವಶ್ಯಮಂತ್ರಕವ ||
ನಾಯನು ಸಂಸಾರಸುಖಸಾ
ಕಾಯನ ಜನನಯನಕಾರಾ
ಗಾರಿಯನು ಮುನಿಧೈರ್ಯಸರ್ವಸ್ವಾಪಹಾರಿಯನು |

೨೧

1 ವೇ, ಚ.

2 ಗಳು, ಖ. ಚ.

ಧೀರರಿಗೆ ಮೂಱಂಕವನು ವರ
 ಪಾರಿಕಾಂಕ್ಷಿಯ ಚಿತ್ತ ೨೯^೧ ಯುವಿ
 ಹಾರಿ ^೨ ಯನು ದ್ರೌಪದಿಯನಭಿಮರ್ಷಿಸುವೊಡರಿಂದ || ೨೦

ನಳನಮುಖಿಯರ ಸಕಲಸೃಷ್ಟಿಗೆ ^೩
 ಕಳಸವಿದು ಸಾಂದರ್ಯವೆಸನದ
 ವಿಳಸವಿದು ಸಾಭಾಗ್ಯವೈಭವರತ್ನ ಕೋಶವಿದು |
 ಲಲನೆಯರ ಸೀಮಂತಮಣಿ ಜಗ
 ದೊಳಗೆ ಸೊಬಗಿನ ಕಣಿ ತಪೋಧನ
 ಕಲಭರಿಗೆ ಸೃಣಿ ರೂಪು ಮೆಚಿದುದು ದ್ರುಪದನಂದನೆಯ || ೨೧

ಹೊಳಹೊಳದುದಾಭರಣರತ್ನ
 ವೆಳಯ ರುಚಿ ಮಣಿರುಚಿಗಳನು ಮು
 ಕ್ಕುಳಿಸಿತಂಗಭ್ರವಿ ತದಂಗಪ್ರಭೆಯನಡೆಹಾಯ್ದು |
 ಥಳಥಳಿಸಿದುದು ವದನ ಮುಖಮಂ
 ಡಲದ ಕಾಂತಿಯನೊಡೆದು ಕಂಗಳ
 ಬೆಳಗು ವಿಸಟಂಬರಿದುದೇನಂಜನು ನಿತಂಬಿನಿಯ || ೨೨

ಕಂಗಳಲಿ ಕುಡಿಹೊಳೆದು ^೪ ಜುಬಿನ
 ಹೊಂಗಿನಲಿ ಭಂಜವಣಿ ಭಾವದ ^೫
 ಭಂಗಿಯಲಿ ಪತಿಕರಣಿ ವಿವಿಧಸಖೀಕದಂಬದಲಿ |
 ಇಂಗಿತದ ಬಿರಿಮುಗುಳ ಪರಿಮಳ
 ವಂಗಹಾರವಿಲಾಸವಿಭ್ರಮೆ
 ಭಂಗಿಗಳು ಬಿಟ್ಟೊ ಕಲಲಿತಾದಿಗಳು ದ್ರೌಪದಿಯ || ೨೩

ವರವಸಂತನ ಬರವು ಜಾಜಿಯ
 ಬಿರಿಮುಗುಳು ಮೆಚಿದುಂಬೆಗಳ ನಯ

1 ಶೌರ್ಯ, ಜ. 2 ಕಾರಿ, ಜ. 3 ದೃಷ್ಟಿಗೆ, ಚ. ಜ.
 4 ಮೇಳ, ಚ. 5 ಭಾರಿಯ, ಚ.

ಸರದ ದನಿ ಕರಿಕಳಭಲೀಲೆ ನವೇಕ್ಷುರಸಧಾರೆ |
 ಮೆಣಿವೆವೋಲ್ ಹೊಸಹೊಗರಜವ್ವನ
 ಸಿರಿಯ ಜೋಡಣಿ ಜನಮನವನಾ
 ವರಿಸಿದುದು ನಿಪ್ಪಸರದಲಿ ಪಾಂಚಾಲನಂದನೆಯ || ೧೬

ಆರತಿಯನೆತ್ತಿದರು ಬಚ್ಚು
 ಪ್ರಾರತಿಯ ಹಾಯ್ಕಿದರು ಮುತ್ತಿನ
 ತೋರಸೇಸೆಯ ಸೂಸಿ ಹರಸಿ ಸುವಾಸಿನೀನಿಕರ |
 ಚಾರುಮುಕುರವೆ ನೋಡಿ ನಿಂದಳು
 ಭಾರಣಿಯ ಗರುವಾಯಿಯಲಿ ಜಂ
 ಬೀರಫಲವನು ಕೊಂಡಳಂಗನೆ ವಿಪ್ರಮಂತ್ರದಲಿ || ೧೭

ಮುಂದೆ ಪಾಯವಧಾರು ಸಖಿಯರ
 ಸಂದಣಿಯ ಸಾಲಿನಲಿ ದಂಡಿಗೆ
 ಗಿಂದುಮುಖಿ ಬಂದಳು ಸಿತಾಬ್ಜಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿಯಂದದಲಿ |
 ಹಿಂದು ಮುಂದಿಕ್ಕಿಲದ ನಾರೀ
 ವ್ರಂದ ನೆರೆದುದು ವೀರಪಟಹದ
 ದುಂದುಭಿಯ ತಂಬಟದ ರವವೆಳ್ಳುಣಿದುದಂಬರವೆ || ೧೮

ಸಾಲಯ್ಲರಿ ಮುಸುಕಿದುವು ಸಮ
 ಪಾಳಯಲಿ ಸೀಗುರಿಗಳಾಡಿದು
 ವಾಲಿಯವಗಾಹಿಸದು ನೆಲನೆನಿತನಿತುವಳಯದಲಿ 1 |
 ಬಾಲೆಯರ ಮುಗುಧೆಯರ ನತಿಘಾ
 ತಾಳಯರ ಕಡೆಗಣ್ಣು ನೋಟದ 2
 ಚಾಳಯರ ಚದುರೆಯರನಲ್ಲದೆ ಕಾಣೆ ನಾನಂದ || ೧೯

ನಿಖಿದಲೆಯ ಚೋಲೆ ಹದ ತುಂಬಿಯು
 ನಿಖಿಗುಂಗಳ ಬೈತಲೆಯ ಮುತ್ತಿನ

1 ತಾಳದ, ಕ. ಖ. 2 ವಾಲಿಗಳು ನೋಟಕದಲನಿತನಿತರಳವಿಯಲಿ, ಕ. ಖ.

ಹೆಣ್ಣಿನೊಸಲ ನಿಡಪುರ್ಬುಗಳ ಘಾಳಸುವ ಕದಪುಗಳ |
 ತುಣುಗೆವೆಯ ತನಿಹೊಳವೆ¹ ಕಂಗಳ
 ಮೆಣ್ಣಿನ ಸುಲಿಪಲ್ಲುಗಳಸೆವ ನು
 ಣೋರಳ ನಳತೋಳುಗಳ ನೀಣಿಯರೈದಿತೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೨೦

ತೋರವೊಲೆಗಳ ನಳವೆ ನಡುಪ್ರಾಣ
 ವಾಙ್ಗುಗಳ ನುಣೊಡೆಯ ಕಿಣುದೊಡೆ
 ಯೋರಣದ ಹಾವುಗೆಯ ಹೆಣ್ಣಿಯ ಹಂಸೆಗಳ ಗತಿಯ |
 ನೀಣಿಯರ ಮೈಗಂಪುಗಳ ತನಿ
 ಸೂಣಿಗಳಸುವ ತುಂಬೆಗಳ ಕೈ
 ವಾರಗಳ ಕಡುಗರವೆಯರ ನೆರೆದುದು ಸಖಿನಿವಹ || ೨೧

ಕೀಲಕಡಗದ ವಜ್ರಲಹರಿಯ
 ಜೋಳಯದ ಕಂಕಣದ ರವೆಗಳ
 ತೋಳ ಬಂದಿಯ ಕೊರಳ ತ್ರಿಸರದ ಬೆರಳ ಮುದ್ರಿಕೆಯ |
 ನೀಲರತುನದ ಪದಕಮಾಣಿಕ
 ದೋಲೆಗಳ ಮೂಗತಿಯ ಮುತ್ತಿನ
 ಮೇಲುಸಿಂಗಾರದ ಸಖೀಜನವೈದಿತೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೨೨

ವಿಲಸದೇಕಾವಳಿಯ ಮುತ್ತಿನ
 ತಿಲಕ ಸೂಡಗ ಪಾಯವಟ್ಟದ
 ಲಲಿತಬಂಧದ ವಜ್ರಬಿಂಬದ ತಾರಕಾವಳಿಯ |
 ಹೊಳವೆ ಕಾಂಚಿಯ ಕಿಂಕಿಣೀಸಂ
 ಕುಳದ ನೇವರ ವೀರಮುದ್ರಾ
 ನಳಯ ಚರಣಾಭರಣದಬಲೆಯರೈದಿತೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೨೩

ಭ್ರೂಲತೆಯ ಬಿಲ್ಲಿನ ಕಟಾಕ್ಷದ
 ಕೋಲಹೊದೆಗಳ ಬಾಸೆಗಳ ಕರ

1 ನಿಟ್ಟಿಸಳ, ಕ.

ವಾಳಗಳ ಕತ್ತರಿಯ ತಿಲಕದ ಹರಿಗೆಪಲಗೆಗಳ |
 ತೋಳುಗಳ ಲಾಡಿಗಳ ಸೆಳ್ಮೈಗು
 ರೋಳಿಗಳ ಸುರಗಿಗಳ ಮೆನ್ನೆಥ್
 ನಾಳು ನಡೆದುದು ದ್ರೌಪದಿಯ ದಂಡಿಗೆಯ ಬಳಸಿನಲಿ 1 || ೨೪
 ವ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಮೊನೆದೋಷುತಣ ಸು
 ವ್ರತಿಗಳಿಗೆ ಬೀಷುತ ಸಮಾಧಿ
 ಸಿ ತರ ಮೂಗಿನ ಮೇಲಣಾಯುಧಧಾರೆಗಳನೆಳದು |
 ಶ್ರುತಿವಿಹಿತಸತ್ಕರ್ಮಗಳ ದೀ
 ಕ್ಷಿತರ ಮತಿಯಲಿ ತಮ್ಮ ಮುದ್ರಾಂ
 ಕಿತವ ಮಾಡುತ ಮಿಾಣಿ ನಡೆದುದು ಯುವತಿಜನಕಟಕ || ೨೫
 ಆರು ನಿಬುವರು ಸಂಮುಖಕೆ ಮದ
 ನಾರಿಯರ್ಥದ ನಾರಿಯಾ ಹರಿಯು
 ಹೇರರದ ಹೆಂಗೂಸು ಬೊಮ್ಮನು ಮಗಳ ನೆರ್ಪೆಗೇಡಿ |
 ಘೋರವದು ಸುರಪತಿಯ ಕಥೆ ಮೈ
 ಯಾರೆ ಹೊತ್ತನು ಮದನಮುದ್ರಾ
 ಧಾರೆಯೆಂಬಂತೊದಖಿದುವು ಮುಂಗುಡಿಯ ಕಹಳೆಗಳು || ೨೬
 ತೋರವೊಲೆಗಳ ವಂತಿಘಟೆಗಳ
 ಒಳಾರುಜಘನದ ಜೋಡಿಸಿದ ಹೊಂ
 ದೇರುಗಳ ಸುಳಿಗುರುಳುಗಳ ಝಲ್ಲರಿಯ ಜೋಡುಗಳ |
 ಒಳಾರುನಯನದ ಚಪಳಗತಿಗಳ
 ವಾರುವೆಗಳ ಮೇಲುವೆಸನದ
 ಸಾರಸಿಂಧದ ಸೇನೆ ನಡೆದುದು ಸತಿಯ ಬಳಸಿನಲಿ || ೨೭
 ಸಸಸಿತು ತಂಬೆಲರು ಬೀಸಿತು
 ಬಿಸಿಲ ಬಿಂಕ ಸರೋಜಸಂತತಿ
 ಮಸುಳಿದುವು ಮದವೇಖಿ ಮೆಚ್ಚಿದುದು ತಾರಕಾನಿವಹ |

ಬಸರಿದುದು ಶಶಿಕಾಂತ ನೈದಿಲ
ಹಸರ ಹರಿದುದು ಚಕ್ರವಾಹದ
ಬೆಸುಗೆ ಸೆಡಲಿತು ಚಾರುಚಂದ್ರಾನನೆಯ ಬರವಿನಲಿ || ೩೮

ಹೊಳವೆ ಕಂಗಳ ಬೆಳಗಿನಲಿ ಕ
ತ್ತಲಿಸಿದುದು ಕಾಮುಕರ ಮನ ತನು
ವಳಯಕಾಂತಿಯ ತಂಪಿನಲಿ ಬಾಡಿದುವು ಬುದ್ಧಿಗಳು |
ಲಲಿತವಿಭ್ರಮದಿಂದಹಂಕೃತಿ
ಶಿಲೆಗಳೊಡೆದುವು ಮೋಹನದ ಹೊನ
ಲೊಳಗೆ ಹೊಳೆದಡಗಿದುದು ಚಿತ್ತ ಮಹಾಮಹೀಶ್ವರರ || ೩೯

ತರುಣಿಯರ ನವನೀಲಮಣಿಗಳ
ಕುರುಳ ಕಬರಿಯ ಭರದ ವರಕ
ಸ್ತುರಿಯ ತಿಲಕದ ಕಾಳಿಕೆಯ ಘನಕಾಂತಿಲಹರಿಗಳ |
ಕೊರಳ ಹಾರದ ಕರ್ಣಪೂರದ
ಸರದ ಮೌಕ್ತಿಕರುಚಿಯ ಯಮುನಾ
ಸುರನದಿಯ ಸಂಗಮದೊಳಗೆ ಮುಖಗಿತು ಜನಸ್ತೋಮ || ೪೦

ಪರಿಮಳಕೆ ಮಿಗೆ ಕವಿವೆ ತುಂಬೆಗೆ
ಕರಳುವರು ಹುಬ್ಬಿನಲಿ ಪದನೇ
ವುರದ ಮೆಲ ನಿಗಳಿಗೆ ಮುತ್ತುವೆ ರಾಜಪಂಸೆಗಳ |
ಹೊರೆಯ ಕೆಳದಿಗೆ ದೂಡುವರು ಕೈ
ಯರೆಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಧರಬಿಂಬಕೆ
ಮುಖಮುಖಿದು ಮುಖದಿರುಪುವರು ಮುಗ್ಧಾಂಗನಾನಿಕರ ||

ಕಂಗಳೋರೆಯ ಘಳಿಸುವೆ ಹಾ
ಸಂಗಿಗಳ ಬಿಗುಹಿನದುಹಾರದ
ಭಂಗಿಗಳ ಬಲುವಿಟರ ಕರಣದ ಸಾರೆಗಳ ಸೇನಿಯ |

ಮುಂಗುಡಿಯ ನಿಜನಾರಿಯರ ಕವಿ
ವೆಂಗೆವಣೆಗಳ ಜುಜುಗಾತಿಯು
ರಂಗನೆಯ ದಂಡಿಗೆಯ ಬಚಿವಿಡಿದರು ವಿದಗ್ಧಿಯರು || ೪೭

ಹಾವುಗೆಯ ಸೀಗುರಿಯ ವರಚಮ
ರಾವಳಿಯ ಕರ್ಪುರದ ಗಂಧದ
ಹೂವುಗಳ ಕತ್ತುರಿಯ ಸಾದುಜವಾದಿ ಕುಂಕುಮದ |
ತೀವಿದನುಪಮಭಾಜನವ್ಯಜ
ನಾವಳಿಯ ಕನ್ನಡಿಯ ವಿವಿಧಸ
ಖೀವಿಳಸಿನಿಯರ ಕದಂಬಕವೈದಿತ್ಯೊಗ್ಗಿನಲಿ || ೪೮

ಧರಣಿಸತಿ ಕೇಳ್ದ ಕಲಪ್ಯಧ್ವೀ
ಶ್ವರರ ಬಹಳಾಸ್ಥಾನದಲಿ ಮೋ
ಪರಿಸಿದರು ಮೋಹರದ ಮೋಡಾವೋಡಿಯಬಲೆಯರು |
ಅರಸುಗಳ ನಿಡುನೋಟವಲ್ಲಿಯ
ಗರುವೆಯರ ಕುಡಿನೋಟ ತನ್ನೊಳು
ಬೆರಸಿ ಹೊಯ್ದು ಡಿದುವು ಖಾಡಾಖಾಡಿಯುದ ದಲಿ || ೪೯

ದಾಯ ತಪ್ಪಿತು ಗರುವೆರಾಟ ವಿ
ಡಾಯಿಗೆಟ್ಟಿತು ವಿಟರ ನೋಟ ನ
ವಾಯಿಕಾಹರ ಕೂಟ¹ ಹುಸಿದುದು² ಮದನಶರಹತಿಗೆ |
ಘಾಯನಡೆದುದು ಧೃತಿಯ ಘಾಟ ಛ
ಡಾಯ ಹೆಚ್ಚಿತು ಮತ್ತೆ ಬೇಟ ವ
ರಾಯತಾಕ್ಷಿಯ ಕೂಟಕೆಳಸುವೆ ಸಕಲಭೂಭುಜರ || ೫೦

ಕೆಲಕಡೆಯ ಕೆಳದಿಯರ ಕಂಗಳ
ಹೊಳೆದು ದುನ್ವಾಳಿಯಲಿ ಸುಮತಿ
ಸ್ಥಲಿತಕೆಂಧೂಳಿಯಲಿ ಮೂಸಿತು ಮನದ ಮಡಿವರ್ಗ |

1 ವಾಳ, ಟ.

2 ಕುಸಿದುದು, ಚ.

ಬಳಗೆ ಹೊತ್ತುವ ದಗೆಯ ಹೊರಳಯ
ತಳತ ಬಿಮ್ಮಿನ ಬಗೆಯ ¹ ನೃಪಮಂ
ಡಳಯ ನೆನಹ ² ನದೇನನೆಂಬೆನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೪೬

ಚಲುವಿಕೆಯ ಚೈತನ್ಯನೋ ಪರಿ
ಮಳದ ಪ್ರತಳಿಯೋ ಲತಾಂಗಿಯ
ಸುಳವೋ ಲಾವಣ್ಯಾಂಬುರಸಸಾಕಾರವಿಭ್ರಮವೋ |
ಲಲಿತಶೃಂಗಾರಾಬ್ಧಿ ಮಥನೋ
ಚಳಿತಸುಧೆಯೋ ಸಾಧಕರಿಗಿದು
ಫಲಿಸಿದರೆ ಕೃತಪುಣ್ಯರವರೆಂದುದು ಒಂಭತ್ತೊನು || ೪೭

ಈಕೆಯಂದುದಿಸಿರಲು ಮದನಂ
ಗೇಕೆ ದೇಹದ ಬೇಗೆಯಹುದು ³ ಪಿ
ನಾಕಿ ನೆಜಿ ವೈರಾಗ್ಯದಲಿ ಹೊಗುವನೆ ತಪೋವನವ |
ಸಾಕು ಗೌತಮಮುನಿಯ ಮುಳಸಿನ
ಕಾಕುನುಡಿ ಫಲಿಸುವುದೆ ಯೆನುತಾ
ನಾಕಪತಿ ರಂಭಾದಿಸತಿಯರ ನೋಡುವನೆ ನಗುತ || ೪೮

ತಂದರಾಪಾಂಚಾಲಿಯನು ಹೊ
ನ್ನಂದಣದಲಾಸ್ಥಾನಸೀಮೆಗೆ
ಮುಂದೆ ಸಿಂಹಾಸನದ ಸಾಲ ಮಹಾಮಹೀಶ್ವರರ |
ಸಂದಣಿಯಲವರವರನಿವರಿವ
ರೆಂದು ತೋಪಿಸಬೇಕೆನುತ ನೃಪ
ನಂದನನು ಹೊದಿದನು ಕಮಲಾನನೆಯ ದಂಡಿಗೆಯ || ೪೯

ಪಾಂಚಾಲಿಗೆ ರಾಜರನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ.

ಇರಲು ಧೃಷ್ಟ್ಯಸ್ಯುಮ್ಮನಾಗಲು
ಹರುಷ ಮಿಗೆ ದ್ರೌಪದಿಗೆ ನುಡಿದನು

¹ ನಗೆಯು ಚ. ² ಮೌಳಿಯ, ಚ. ³ ತ್ಯಾಗವಹುದು, ಚ.

ಧರಣಿಪರ ನೀ ನೋಡು ತೋಱುವೆ ವರಸೃಷ್ಟೋತ್ತಮರ |
 ಪರಿವಿಡಿಯಲಂದಾಗ ಮುಖಜೆಯ
 ವರಸ್ವಯಂವೆರದೊಳಗೆ ಭೂಪರ
 ನಱುಹಿಸಿದನಾತತ್ಸಹೋದರಿಗಂದು ವಿನಯದಲಿ ||

೫೦

ತಂಗಿ ನೋಡೆ ತಾಯೆ ನಿನ್ನಯ
 ಕಂಗಳೂಲಿವೊಡೆ ಚಿತ್ತ ವಾರ್ಧಿತ
 ರಂಗದಲೆ ತೂಗುವೊಡೆ ತೋಖುವೆನವನಿಪಾಲಕರ |
 ಇಂಗಿತದಲವರಂತರಂಗವ
 ನಂಗವಟ್ಟದ ಬಳಕೆಯನು ಬಹಿ
 ರಂಗದಲಿ ನೀನಱಿಯನುತ ನುಡಿದನು ನಿಜಾನುಜೆಗೆ ||

೫೧

ಈತ ದುರ್ಯೋಧನಮಹೀಪತಿ
 ಯಾತ ದುಶ್ಯಾಸನನು ದುಸ್ಸಹ
 ನೀತ ದುಶ್ಯಳನೀತ ದುರ್ಜಯನೀತ ಚಿತ್ರರಥ |
 ಈತ ದುರ್ಮದ ನೀತ ಚಿತ್ರಕ
 ನೀತಗಳು ಕುರುವಂಶದಲಿ ವಿ
 ಖ್ಯಾತರಬಲೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸೌ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಂದನರ ||

೫೨

ನೋಡಳವರನು ನುಡಿಸಳೀತನ
 ಕೂಡೆ ಭಾವದಲಿವರ ಕೊಡಹೀ
 ತಾಡಿವಳಲಾ ಯೆನುತ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ನಸುನಗುತ |
 ನೋಡು ತಂಗಿ ವಿರಾಟನುತ್ತರ
 ಗೂಡಿ ಕೀಚಕರನು ಶ್ರುತಾಯುಧ
 ಮೂಡಣರಸುಗಳನು ರವಿಧೃಜರೋಚಮಾನಕರ ||

೫೩

ನೀಲ ಚಿತ್ರಾಯುಧನು ದಕ್ಷಿಣ
 ಚೋಳಕೇರಳಪಾಂಡ್ಯಧರಣೀ
 ಪಾಲಕರೋಳೀಚಂದ್ರಸೇನಸಮುದ್ರಸೇನಕರು |

ಲೋಲವಂಗ¹ ಕಳಿಂಗಪೃಥ್ವೀ
 ಪಾಲನೀತನು ಚೇಕಿತಾನನ್ಯ
 ಪಾಲನೀತನು ಭಾನುದತ್ತಮಹೀಶ ನೋಡೆಂದ || ೫೪

ಇತ್ತಲೀಕ್ಷಿಸು ಪೌಂಡ್ರಕನ ಭಗ
 ದತ್ತನನು ಕಾಂಭೋಜನನು ಹರ
 ದತ್ತನನು ವರಹಂಸಡಿಬಿಕರ ಮದ್ರಭೂಪತಿಯು ||
 ಇತ್ತ ನೋಡೌ ಮಗಧನೃಪತಾ
 ಪೆತ್ತಮಗ ಸಹದೇವ ಬೃಹದ್ರಥ
 ನಿತ್ತಲೀತನು ದಂಡಧಾರನೃಪಾಲ ನೋಡೆಂದ² || ೫೫

ಭೂರಿ ಭೂರಿಶ್ರವನು ದಕ್ಷಿಣ
 ವೀರಬಾಹು ಕ ವಿಂದ ಚಿತ್ರಭ
 ಗೀರಥನು ಚಿತ್ರಾಯು ನಿಯುತಾಯುಧ ಮಹೋದರರು³ |
 ವೀರವೃದ್ಧಕ್ಷತ್ರಸೃಂಜಯ
 ಚಾರುಭುಜಬಲಸೋಮದತ್ತಮ
 ಹೀರಮಣಿವರಿತ್ತಲಿದೆ ತರಳಾಕ್ಷಿ ನೋಡೆಂದ || ೫೬

ಈತ ರುಕುಮಾಂಗದ ಜಯದ್ಬಲ
 ನೀತ ಶ್ರುತಸೇನಾಚ್ಯುತಾಯುಧ
 ರೀತ ದಂಡಾಯುಧನು ಮೊಳವನೀತ ಗೌಳಕನು |
 ಈತ ತಾ ನಿಯುತಾಯು ವೆಂಬವ
 ನೀತನೇ ದೀರ್ಘಾಯುವೆಂಬವ
 ನೀತನೇ ತಾ ದನುಜಲಂಬುಸನನುಜೆ ನೋಡಿವರ || ೫೭

1 ಲೋಲನಯನೆ, ಚ.

2 ಇತ್ತಲು ಜರಾಸಂಧಮಣಿಮಾನಿತ್ತ ಸಹದೇವನು ಬೃಹದ್ರಥನಿತ್ತ ಲೀತನು
 ದಂಡಧಾರಕನೃಪನು ನೋಡೆಂದ, ಚ.

3 ನೃಪವರಜಯದ್ರಥವಿಶ್ರುತಾಯುಧನು, ಚ.

ಇತ್ತ ನೋಡಾ ಘೋಷತೇಜನ
 ನಿತ್ತ ನೋಡಾ ಚೈದ್ಯರಾಜನ
 ನಿತ್ತ ನೋಡಾ ದ್ರೋಣಪುತ್ರನ ಸೌಬಲಾತ್ಮಜನ |
 ಇತ್ತ ನೋಡಾ ಸಾಲ್ವಭೂಪನ
 ನಿತ್ತ ನೋಡಾ ಧೀರಕಾಶ್ಚಿರ
 ಪೃಥ್ವಿಪತಿಯಾ ಶೈಬ್ಯಭೂಪನ ನೀಲನೃಪಸುತನ ||

೫೪

ಭೂತಳದ ರವಿಯಂತೆ ಹೊಳಹೊಳ
 ವಾತ ಕರ್ಣನು ತನುಜರೀತಂ
 ಗೀತಗಳು ವೈಷ್ಣೇನನಗ್ಗದ ಚಿತ್ರಸೇನಕರು |
 ಈತನಹನೇ ನೋಡೆನಲು ಭಾ
 ವಾತಿಶಯಸಂಬಂಧಿಭಾವದ
 ಲೀತನನು ನೋಡಿವಳು ತಿರುಹಿದಳಬಲೆ ಲೋಚನವ ||

೫೫

ಉಕ್ಕಿದಾ ಕಿವಿವೇಟೆ ಕಂಬೇ
 ಟಕ್ಕ ತಂದುದು ಕಂಗಳೇಕೆಯ
 ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿ ಮೈಸೋಂಕಿನಲಿ ಲಟಕಟಿಸಿದುದು ಹೃದಯ |
 ಸಿಕ್ಕಿತುಲಿಗೆ ಸೋತು ಸೊಕ್ಕಿನ
 ಚುಕ್ಕಿಯೋ ಚಾಲನೆಯೊ ಸೃಷ್ಟಿಗ
 ದಕ್ಕಜವೊ ತಾನೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿತಾ ನೃಪವ್ರಾತ ||

೬೦

ಇತ್ತ ನೋಡಾ ತಂಗಿ ಯದುಭೂ
 ಪೋತ್ತ ಮನನಮರಾರಿಕದಳೇ
 ಮತ್ತಗಜವನ ನಿಖಿಳನಿಗಮಾವಳಿರೋಮಣಿಯ |
 ಉತ್ತರೋತ್ತರರಮ್ಯಮೂರ್ತಿಯ
 ನುತ್ತಮಾಮಲಕೀರ್ತಿಯನು ಮನ
 ಹತ್ತುವೊಡೆ ತಳುವಿಲ್ಲ ಕೃಷ್ಣನ ವರಿಸು ನೀನೆಂದ ||

೬೧

ಮದನನೈಯ್ಯನು ಮೂಜಗವೆ ಮೂ
 ಡಿದನ ತಾತನು ರೂಪು ವಿಭವವೆ
 ನಿದಱೊಳಗೆ ನೀ ನೋಡಿಕೋ ಯಾದವಶಿರೋಮಣಿಯ |
 ಸುದತಿಯರ ಸೇರುವೆಗಳನು ನೋ
 ಡಿದರೆ ಧಾರುಣಿ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಕೃಷ್ಣ ನ
 ಪದಜನಿತೆ ಭಾಗೀರಥಿಯು ಕಮಲಾಕ್ಷಿ ನೋಡೆಂದ 1 || ೬೮

ಎನಲು ಬಕುತಿಯ ಭಾವರಸದಲಿ
 ನೆನೆದು ಹೊಂಪುಳಿಯಾಗಿ ರೋಮಾಂ
 ಚನದ ಮೈಯ್ಯುಬ್ಬಿನಲಿ ತನುಪುಳಕಾಂಬುಪೂರದಲಿ |
 ಮನದೊಳಗೆ ವಂದಿಸಿದಳನಗೀ
 ತನಲಿ ಗುರುಭಾವನೆಯ ಮತಿ ಸಂ
 ಜನಿಸಿತೇನೆಂದಱಿಯೆನೆಂದಳು ಕಮಲಮುಖಿ ನಗುತ || ೬೯

ಹಿರಿಯನೀಕೃಷ್ಣಂಗೆ ನೀಲಾಂ
 ಬರನ ನೋಡಾದೊಡೆ ಮುರಾರಿಯ
 ಹಿರಿಯಮೆಗನನು ಲೋಕಮೂಱಿ ಬಂದಿಕಾಱಕನ |
 ಹರನ ಕಡಿಗೆ ಬಗೆಯನೆಂಬೀ
 ಬಿರುದ ಮನ್ಮಥನೀತನೀತನ
 ವರತನುಜನನಿರುದ್ಧದಿಡು ಯದುರಾಜಕುಲವೆಂದ || ೭೦

ಸಾರಣನು ಕಲಿಸಾಂಬನೀತನು
 ಚಾರುದೀಪಕನೀತನಮಳಾ
 ಕ್ರೂರಸತ್ಯಕನೀತ ಸಾತ್ಯಕಿ ಯಾತ ಕೃತವರ್ಮ |
 ಸಾರವೇಜಯನೀತ ನೀತ ವಿ
 ಡೂರಘಾದಿಸಮಸ್ತಯಾದವ
 ವೀರರಿದಸಂಖ್ಯಾತ ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರರವರೆಂದ || ೭೧

1 ಯುಗವ ನೋಲ್ಪಿಸುತಿಹರಮುಜಾಕ್ಷೀಕಳೆಂದ, ಬಿ ಚ.

ಜಗವನಿಂದ್ರಿಯಕರಣವಿಷಯಾ
 ದಿಗಳನೆಲ್ಲವ ನೊತ್ತಿ ಮುಖದಲಿ
 ತೆಗೆದು ಶ್ರುತಿಶಿರದಮಲತತ್ವವನರಸುವೆಂದಲಿ |
 ಬಗೆಯ ಬಯಕೆಯ ಸೊಗಸುಗಳ ದಾ
 ಯಿಗನನರಸುತ ಕುಡಿತೆಗಣ್ಣಿಲಿ
 ಮೊಗೆದು ಸೊಸಿದಳಂಬುಜಾನನ ಸಕಲನ್ಯಪಕುಲವ || ೬೬

ಕಲರು ಮದಿರಾಪಾಂಗದಲಿ ಕಂ
 ಗಳ ಮರೀಚಿಯ ಬೆಳಗಿನಲಿ ಕೆಲ
 ರೆಳನಗೆಯ ಸೊಂಪಿನಲಿ ಸಖಿಯರ ಮೇಳವಾತಿನಲಿ |
 ಲಲನೆ ನೋಡಿದಳಮ್ಮ ಸೊಗಸಿನ
 ಲೊಲಿವ ಸಖಿಯರಿಗೆಂದಳೆಂದೊಳ
 ಗೊಳಗೆ ಬೆಣತರು ಬಯಲ ಮದುವೆಯ ಬಾಯಸವಿಗಳಲಿ || ೬೭

ಗರುವೆ ಯಿಂಗಿತವೆಪ್ಪಿದು ದಂಡಿಗೆ
 ಮುಖಿಯಲೊಡನೈದಿತ್ತು ರಾಯರ
 ನೆರವಿ ಕಳುಹುತ ಕಂಗಳಲಿ ಕರಣೇಂದ್ರಿಯಂಗಳಲಿ |
 ಬಹಿಯು ಡಿಂಬದ ಡೊಂಬಿಯಲಿ ಕೇ
 ಸರಿಯ ಪೀಠಾವಳಿಯಲಿದರರು
 ಧರಣಿಪರು ಮುರವೈರಿ ಗಂಗಾಸೂನು ಹೊಳತಾಗಿ || ೬೮

ಮತ್ತ ಯತ್ಕೃತ್ತಮರು ಕಳಶಜ
 ನಿತ್ಯಶುಚಿ ತಾನುಧ್ಯವಾಂಕನು
 ಸತ್ಯಕೃಪಗುರುಸೂನು ಸತ್ಯಕಸೂನುಹೊಳತಾಗಿ |
 ಚಿತ್ತವಿಸುವುದು ದೇವ ಸತ್ಯದ
 ಲುತ್ತಮರ ಮನಹೋಗದಾಗಳ
 ಸತ್ಯದಲಿ ದ್ರೌಪದಿಯ ರೂಪಿಂಗುತದ ಭೂಭುಜರ || ೬೯

ಮಡಿಸಿದೆಲೆ ಬೆರಳೊಳಗೆ ಬಾಯೊಳ
 ಗಡಸಿದೆಲೆ ಬಾಯೊಳಗೆ ಸಚಿವರ
 ನುಡಿಯ ಕೇಳರು ಸುಳಿಯ ಕಾಣರು ಲೋಚನಾಗ್ರದಲಿ |
 ಕಡುಮುಳಿದು ಕಂದರ್ಪಶರವವೆ
 ಗಡಿಸೆ ಮೈಗಳನೊಡ್ಡಿ ¹ ನೃಪರೆವೆ
 ಮಿಡುಕದಿದರ್ವರು ಹೊತ್ತ ದುಗುಡದೆ ಹಾಯ್ದು ಬೆಟಗಿನಲಿ ² || ೨೦

ರಾಯನೆಂದನು ಸಕಲಧರಣೀ
 ರಾಯರನು ಮೆನ್ನಿಸದೆ ಮರಳದ
 ಳಾಯತಾಕ್ಷಿ ಮಹಾಸ್ವಯಂವರದಲಿ ಮಹಾದೇವ |
 ಜೋಯಿಸರ ಹೋರೆಗಳ ಹೇಚಿಕೆ
 ಹೋಯಿತೇ ಹೊಳ್ಳಾಗಿ ಪಾಂಡವ
 ರಾಯರನು ತೋಟುಸನೆ ಗದುಗಿನ ವಿರನಾರಯಣ || ೨೧

ಎಂದು ದ್ರುಪದನು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
 ನಂದು ಕಾಣದೆ ನೃಪರ ನಾನೇ
 ನೆಂದು ನೆರಹಿದನೆನುತ ಕೃಷ್ಣನ ನೋಡಿ ತಿರುಗಿದನು |
 ಮಂದರೋದ್ಧರ ವರಯಶೋದಾ
 ನಂದಕಂದ ಮುಕುಂದ ಗೋಪೀ
 ವೃಂದವೆಲ್ಲಭ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ ಕರುಣಿಸೈ ಯೆಂದ || ೨೦

ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಬತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

¹ ಕೈಗಳನೊಡ್ಡಿ, ಚ. ಠ. ² ಬೆರಳಮೂಗಿನಹೊತ್ತದುಗುಡದಲಿ, ಚ. ಠ.

ಮೂವತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ .

ಸೂಚನೆ

ತಮತಮಗೆ ತವಕದಲಿ ಭೂವೋ
ತ್ತಮರು ಹೋಷಿಯೆ ಬಲಿ ಜಾತ
ಶ್ರಮರು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದರು ಗೆಲಿದುದು ಧನು ಮಹಾರಥರ ||

ಭದ್ರಮಂಟಪದಲ್ಲಿ ಪಾಂಚಾಲಿಯ ಪ್ರವೇಶ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯನೈವತಿ ಪಾಂ
ಚಾಲಿ ಹೊಕ್ಕಳು ಭದ್ರಮಂಟಪ
ಶಾಲೆಯನು ಮರಳಿದುದು ಮನ್ಮಥನೊಡ್ಡು ಸತಿಯೊಡನೆ |
ಬಾಲೆಯನು ನಿಜರೂಪದರ್ಪದೊ
ಳಾಳಲಣಿಯಿರೆ ಬಾಹುಬಲದಲಿ
ಸೋಲಿಸುವೊಡನುವಾಗಿ ಯೆಂದರು ಹೊಯ್ದು ಡಂಗುರವೆ || ೧

* ಇದೆ ಮಹಾಧನುಬಾಣಪಂಚಕ
ವಿದೆ ನಭೋಗ್ರದ ಯಂತ್ರಹೊಳೆಯು
ತ್ತಿದೆ ವಿಭಾಡಿಸಿ ಮೆಚುವನಾವನು ಬಾಹುವಿಕ್ರಮವೆ |
ಇದುವೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬಿಲು ಶರಾವಳಿ
ಇದು ಕುಸುಮಮಯಯಂತ್ರವೆಬಲೆಯ
ಹೃದಯವಾತನೆ ರಮಣನಾತಗೆ ಕುಸುಮಶರನೆಂದ || *

* ಇದುವೆ ಕಬ್ಬಿನ ಬಿಲು ಶರಾವಳಿ
ಮದನಪಂಚಕಬಾಣ ಕುಸುಮವು
ಇದೆ ನಭೋಗ್ರದ ಯಂತ್ರಭೇದವೆ ನೋಡಿ ಮತ್ಸ್ಯನನು |
ಇದು ಮಹಾಧನು ಮದನವಾರಿಯ
ಯದು ಬಲಿಕೆ ಮಾಯಾಸಕರಂಪಣ
ಯಿಂದನು ಸತ್ಯವಲಾರು ತೆಗೆದರೆ ಯವರೆ ವರರೆಂದ, || ಕ. ೨.

ಇದಕೆ ಸೈರಿಸದೇಚಿ ಬೇಗದ
 ಲಿದಕೆ ಬಯಸುವರೇಚಿ ಬೇಗದ
 ಲಿದಕೆ ಯರ್ಥಿಪರೇಚಿ ಶೀಘ್ರದಲೆಂದು ನೃಪಸುತೆಯ |
 ವಿದಿತದಲ್ಲೀಧನುವನಾಸರ್
 ತ್ಯದಲಿ ತೆಗೆವರೊ ತಂಗಿಗಾತನೆ
 ಮುದದೊಳ್ಳೆ ತಾ ರಮಣನೆನಿಸುವ ಕುಸುಮಶರನೆಂದ || ೩

ಎಂದು ಸಾಣಿಸಿ ಭಾರಿಧನುವನು
 ತಂದು ಧರೆಗಿಣುಹಿದರು ಯಂತ್ರವೆ
 ನಂದವಿಟ್ಟರು ಗಗನದಲಿ ಗವಸಣಿಗೆಗಳನುಗಿದು |
 ಮುಂದೆ ಕೂರಂಬುಗಳ ಧರಧರ
 ದಿಂದ ನಿಲಿಸಿ ಸುಗಂಧದಕ್ಷತೆ
 ಯಿಂದ ಪೂಜೆಯ ರಚಿಸಿದರು ವೈದಿಕವಿಧಾನದಲಿ || ೪

ಮೆಸಗಿದುದು ಬಹುವಾದ್ಯಚಯ ನಿ
 ಪ್ಪಸರದಲಿ ನಿಸ್ಸಾಳತತಿ ಗೆ
 ಜಿಂಸಿದುವಾವರ್ಜಿಸುವವೊಲು ಘನಯಂತ್ರವೇದಿಗಳ |
 ಬಸಗೆಯಾಟವೊ ಬಿಲ್ಲಹೊಯ್ಲಿನ
 ಘಸಣೆ ¹ ಯಾಟವೊ ಗರುವಿಗೆ ಗಂ
 ಗಸೆಯ ಮಾಡಿತು ಚಾಪವವನೀಪಾಲ ಕೇಳಂದ || ೫

ನೆರವಿಯಲಿ ನಾನಾದಿಗಂತದ
 ಧರಣಿಪತಿಗಳಹಮ್ಮಿ ಕೆಯಲು
 ಬ ರಿಸಿ ಹೊಕ್ಕರು ಬೇಜಿಬೇಜಿಬೊಬೊ ಬ ರುರುವಣಿಸಿ |
 ಹರಗಿರಿಗೆ ಹುಲುರಕ್ಕ ಸರು ಮೆ
 ತ್ನ ರಿಸಿದಂತಾಯ್ತೀನನೆಂಬೆನು
 ಧರೆಗೆ ಮಿಡುಕದ ಧನು ವಿಭಾಡಿಸಿ ಹೊಯ್ದು ದತಿರಧರ ² || ೬

¹ ಹಸುವೆ, ಚ. ಠ. ² ಧರೆಯಬಿಡದಿಧನುವಿಭಾಡಿಸಿಕೆಡಹಿತವನಿಸರ, ಚ. ಟ.

ಹಾರ ಹರಿದುದು ಕರ್ಣಪೂರದ
 ಚಾರುಮಣಿಗಳು ಸಡಲಿದುವು
 ವೀರನೂಪುರ ನೆಗ್ಗಿದುವು ತಗ್ಗಿದುವು ನೆನೆಪುಗಳು |
 ನಾರಿಯರ ಕೈಹೊಯ್ದು ನಗೆಯಲಿ
 ಹಾರ ಜಡಿದುದು ಮುಸುಕುದಲೆಯ ಮೆ
 ಹೀರಮಣಿರೊಳಸರಿದು ಸಿಂಹಾಸನವೆ ಸಾರಿದರು || ೩

ಮಿಡುಕದೀಧನು ನಮ್ಮೆರುತ್ತಾಡಿಸಿ
 ಕೆಡಹಿತಿದನಿನ್ನಾರು ಕೊರಳಲಿ
 ತೊಡಿಸಿ ತಿರುವನು ಸೆಳೆದು ಬಿಗಿವರೊ ಯಂತ್ರದಲಿ ಶರವೆ |
 ಕಡುಹಿನಣ್ಣ ನ ಕಾಂಬೆವೈ ಸಲೆ
 ನುಡಿದು ಮಾಡುವುದೇನೆನುತ ಸಿರಿ
 ಮುಡಿಯ ಮುಸುಕಿನ ರಾಯರಿದರು ಬಯಲ ಡೊಂಬಿನಲಿ || ೪

ಐಸಲೇ ಸೌಭಾಗ್ಯ ವೆಮುಗೆ ಶ
 ರಾಸನಾಕರುಪಣದೊಳತಿಡೊ
 ಳ್ಯ ಸದಲಿ ಡಾವರಿಸಿ ಗೆಲಿದಳು ದ್ರುಪದಸುತೆ ನೃಪರ |
 ಲೇಸು ತಪ್ಪೇನಿದಕೆನುತ ಭ
 ದ್ರಾಸನವೆ ನಿಷಿದುಲಿವೆ ತೊಡರಿಸ
 ಘೋಷಣೆಯ ಘಟಲುಗಳ ಮಗಧನೃಪಾಲನೈತಂದ || ೫

ಬಿಲ್ಲ ಹೊರಗೈದಿದನು ಚೌಪಟ
 ಮಲ್ಲ ನೋಡಿದನಹುದೇಲೇ ತ
 ಪ್ಪಲ್ಲೆನುತ ಮೇಲ್ದಿರುಹಿದನು ಮುಂಗಯ್ಯಸರಪಳಯ |
 ಬಿಲ್ಲನೆತ್ತಿ ದೊಡವನನಂಗನೆ
 ಯೊಲ್ಲಳೋ ಮೇಣೊಲಿವಳೋ ಕಡು
 ಬಿಲ್ಲದನು ತಾನೀತನೆನುತಿದ್ದು ದು ಸಖೀನಿವಹ || ೬

ಈತ ಕುಸಿದೆತ್ತಿದೊಡೆ ಧನು ಮಾ
 ರಾತುದಿವನೊಕಿದೊಡೆ ಕಾರ್ಮುಕ
 ನೀತನಾರಂದಱಿಯದಿವನೊಡೊತ್ತಿ ವೈಬಲಿದು |
 ಘಾತಿಯಲಿ ಘಲ್ಲಿಸಿದೊಡಾಧನು
 ಸೋತುದೆವೆಯಂತರಕೆ ತೆರಳಯೆ
 ಧಾತುಗುಂದಿನಲೈ ಱಿದುವಳ್ಳಿಗಳು ಮಾಗಧನ || ೧೧

ಬೆಮರನಾಱಿಸಿಕೊಂಡು ವಿಗತ
 ಶ್ರಮನು ಮೊಳಕಾಲಿಂದ ದಂಡೆಯೊ
 ಳಮರಿ ದೇಹವ ಬಲಿದು ವಕ್ಷದೊಳೊಂಕಿ ಗಾಢವಲಿ |
 ಕುಮತಿಯಲ್ಲಾ ಡದಿರೆ ಬಿಟ್ಟುದು
 ಜನೆಯ ಮಾತ್ರದೊಳವನ ಭುಜವಿ
 ಕ್ರಮವನೊರದುದು ಸದೆದುದೀತನಗರ್ವವಿಭ್ರಮವ || ೧೨

ಕೇಳಿದನು ಕಾಂತಾಕದಂಬದ
 ಘೋಳು ಘೋಳೆಂದೆಂಬ ನಗೆಗಳ
 ಕಾಳುಮಾಡಿದನೇಕೆ ಧನು ತಾನೇಕೆ ಸುಡಲೆನುತ |
 ಬೇಳುವೆಯಲುಱಿದಂಕದವೊಲಾ
 ಬಾಳುತನ ವುಬ ರಿಸೆ ಮುಸುಕಿನ
 ಮೌಳ ಹಿನ್ಮೃತ್ಯದನು ಕಡೆಯವ ತಿರುಹಿ ಕಿಱುನೊಡೆಗೆ || ೧೩

ಕೆರಳಿದನು ದಮಘೋಷನಂದನ
 ನರರೆ ದಿಟ್ಟನ ಧನು ವಿಭಾಡಿಸಿ
 ತೆರಳಚಿತಲಾ ವಿಗಡಚಕ್ರಾಯುಧನ ಮಾಗಧನ |
 ಹರಬವೆನ್ನ ದು ಹೊಳ್ಳು ಗಳವೆನು
 ದುರುಳಧನುವನು ನಗುವೆಕ್ಕೈನೆಯ
 ತುರುಬ¹ ಕೊಯ್ಸುವೆನುತ ಕಲಿ ಶಿಶುಪಾಲನೈತಂದ || ೧೪

1 ರುರವ, ಕ. ಖ.

ಇವನಲೇ ರಾವಣನು ಮುನ್ನಿನ
 ಭವದೊಳಗೆ ತಪ್ಪೆಲ್ಲನುತ ಜನ
 ನಿವಹ ನಡುಗಿತು ಕೋಮಾಲಾಂಗಿಯ ಪುಣ್ಯವೆಂತೆನುತ |
 ಅವನಿಪತಿ ಕೇವಣದಲೀ ಒಕಾ
 ಪವನು ಬಾರೈಸಿದೊಡೆ ಬಲುಹೇ
 ಶಿವ ಯೆನುತ ಶಿಶುಪಾಲ ಸಂವರಿಸಿದನು ಮುಂಜೆಱಗ || ೧೫

ಏನನೆಂಬೆನು ಧನು ಸುಗಾಢದ
 ಮಾನಭಂಗದ ಮೊದಲ ಮನೆ ಯೊ
 ಮಾನಿನಿಯರಪಹಾಸ್ಯವೀಜನವೀನೃಪಾಲಕರು * |
 ಆನಲಾರರದುಬ್ಬೆ ಯನು ಸಹ
 ಮಾನ ಸಾಹಸಿ ಹೀನಬಲನಿವ
 ನೇನ ಮಾಡಲಿ ಹೊಯ್ದು ದಿವನನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ * || ೧೬

ವಿೂಱಿತಾ ಧನುವೇನ ಮಾಡಿದೊ
 ಡೋರಣಿಸಿ ಶಿಶುಪಾಲಭೂಮಿಪ
 ನಾರುಭಟೆಯಲ್ಲಿಱಿದು ಹೋಯಿತು ಧನುವಿನುಬ್ಬೆಗೆ |
 ಚೀಣಿ ಒಕಾಪವನೊತ್ತುತೆತ್ತಲು
 ಕಾಱಿಸಿತು ರಕ್ತವನು ಕೆಡಹಿತು
 ನಾರಿಯರು ಘೋಳನಲು ಬಿಟ್ಟನು ಮನದ ಸತ್ಸವನು || ೧೭

ಕಂಡು ಮಾಗಧನೆಂದನೀಧನು
 ಚಂಡಿ ಯಿದು ನಮಗಲ್ಲ ನಾವ್ ಮುಂ
 ಕೊಂಡು ತಪ್ಪಿತು ನೊಪ್ಪಿತಾದುದು ಭಾರಿಯಗ್ಗುಳಕೆ |
 ಭಂಡರೀಭೂಮಿಪರು ದ್ರುಪದನ
 ದಿಂಡದೊತ್ತಿರು ನಗೆಯನಾನಲಿ
 ಮಂಡೆಗಳಲೆನುತಿವರು ಹಾಯ್ದರು ತಮ್ಮೆ ಪಟ್ಟಣಕೆ || ೧೮

* ನೃಪಾಲಕರ | ಹೀನನುಡಿಗಳಕಂಡುದೈತ್ಯಸ || ಮಾನಮನದಲಿನೊಂದು
 ತಿರುಗಿದ | ನೇನನೆಂಬೆನುಸದೆದುದಾತನಗರ್ವವಿಭ್ರಮವೆ || ಚ.

ಗರುವರಲ್ಲಾ ಚೈದ್ಯಮೊಗಧ
 ರಿರದೆ ತಮ್ಮಯ ಪುರಕೆ ಗಮಿಸಿದ
 ರರಸುಗಳ ಮಿಕ್ಕವರ ವಿಧಿಯನು ಕೇಳಿ ಮಹೀಪತಿಯೆ |
 ಧರಧುರದೊಳಭಿಮಾನಹಾನಿಯ
 ಹುರುಳಹುದು ಬಿಲುಹೋರಟೆಗೆ ನೀಲ
 ಲರಿದೆನುತ್ತಂಘವಣಿಗುಂದಿತು ಸಕಲನೃಪನಿಕರ || ೧೯

ದುರುಳ ಪಾಂಚಾಲನ ಕುಮಾರಿಯ
 ವರಕಟಾಕ್ಷದ ಬೀಸುವಲೆಯಲಿ
 ಶರಮಹಾಧನುವೆಂಬ ಬಲುದಡಿವಲೆಯನಳವಡಿಸಿ |
 ಧರಣಿಪಾಲಮೃಗಂಗಳನು ಸಲೆ
 ಬರಿಸಿ ಸದೆದನು ಹೊಲೆ ಯೇನಂ
 ತಿರಲಿ ನೋಡುವೆನೆನುತ ಶಲ್ಯನೃಪಾಲ ನಡೆತಂದ || ೨೦

ಅಗ್ಗಳಯ ನಾಮಗಧ ಮೊತಿನ
 ಲಗ್ಗಿನು ಶಿಶುಪಾಲ ಸೋಲಿದ
 ಸುಗ್ಗಿ ಯಿಬ್ಬ ರಿಗಾಯ್ತು ಹಲಬರಿಗಾಯ್ತು ರಣಧೂಳಿ |
 ತಗ್ಗುವುದೊ ಧನು ಧನುವಿಘಾತಿಗೆ
 ಮುಗ್ಗುವನೊ ಮೆದ್ರೇಶನಿದಱಿಗಳ
 ಗಗ್ಗಳಯನಹನೆನುತ ನೋಡಿದರಂದು ನಾರಿಯರು || ೨೧

ಬಂದನೀತನು ಧನುವೆ ಸಾರಿಯೆ
 ನಿಂದು ಸಂವರಿಸಿದನು ಕಾಂತಾ
 ವೈಂದವನು ನೋಡಿದನು ಮನದಲಿ ಧಿಕ್ಕು ಧಿಗಿಲೆನುತ |
 ಸಂದಣಿಯ ಕೆಲಕೊತ್ತಿ ಫಣಿಯಲಿ
 ಮಂದರವ ಬಿಗಿವಂತೆ ಭುಜದಲಿ
 ಮುಂದು ಪರಿದಾಕಿದನು ವೆಕ್ಷದೊಳವಚಿ ಗಾಢದಲಿ || ೨೨

ಕೊಳ್ಳದೀಧನುವೀತನುಬಿನ್ನೊ
 ಳ್ಳ ಗೊಬಿನ್ನೊಳಂಕಿ ತೊಡರಿನ
 ಘಲ್ಲಣಿಯ ಘರಿಕೆಂದು ದಂಡಿಸಿ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ |
 ಬಿಲ್ಲ ಬಿಡದವನಿಯಲಿ ಬಿದ್ದನು
 ಡೊಳ್ಳು ಮೇಲಾಗಿತ್ತು ಸಖಿಯರು
 ಘೋಳನಲು ಸುಡು ಘೋರಧನುವೆನುತೀತ ಹಿಂದೆಗೆದ || ೨೩

ಮೆಲ್ಲ ಮೆಲ್ಲನೆ ಯೆದ್ದು ಹಿಂದಕ್ಕೆ
 ತಳ್ಳಿದನು ತಲೆವಡೆದು ಶಲ್ಯನು
 ಬಿಲ್ಲುಮಾಡಿದ ಪರಿಯ ನೋಡಿರೆ ಯೆನುತ ಬೆಟಗಾಗಿ |
 ಎಳ್ಳನಿತು ನೆಣಿ ಮಿಡುಕದೀತಗೆ
 ಬಲ್ಲಿದನು ಮದ್ರೇಶನೊಬ್ಬನೆ
 ಬಿಲ್ಲು ತಾನದು ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಮೆಹೀಪಾಲ || ೨೪

ಹಿಂಗಿದನು ಮದ್ರೇಶನೀಧನು
 ಭಂಗಪಡಿಸಿತು ಮೂನ್ಯರನು ಜಡ
 ಜಂಗಮಾತ್ಮ ರಲೇನಹುದು ರೋಂಪಿಸಿದುದೀಜಗವೆ |
 ಕೂನು ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಆಗದೇ ಸುಮ್ಮನಿರುವಿಕೆ.

ಅಂಗನಾಪಾಣಿಗ್ರಹಣ ರಾ
 ಯಂಗೆ ತಾನೀ ದೃಷ್ಟ್ಯ ಧನುವನು
 ಭಂಗಪಡಿಸಿಯೆ ಬಿಡುವೆನೆನುತ್ಯೆತಂದನಾಕರ್ಣ || ೨೫

ಈತನರ್ಜುನನಲ್ಲವೇ ರೂ
 ಪಾತಿಶಯವುಳ್ಳಾತ ಯಂತ್ರವೆ
 ನೀತ ಗೆಲಿದೊಡೆ ಪುಣ್ಯವೈ ಸಲೆ ತಂಗಿಗನುಸಾರಿ |
 ಈತ ವರನಹುದೆನುತ ಲಲನಾ
 ಜಾತ ವೀತನನೀಕ್ಷಿಸುತ ಸಂ
 ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ನೋಡುತ್ತ ಲಿದುರ್ನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೨೬

ತುಡುಕಿದನು ಒಪ್ಪಾವನು ಮಹಿಯಿಂ
 ಮಿಡುಕದಿರೆ ಮಂಡಳಿಸಿ ಕ್ಯೂಡಿಪ
 ಜಡಿದು ಜಙ್ಗಲದತ್ತಿ ದನು ದಂಡೆಯನಿಕ್ಕಿ ಕೊಪ್ಪಿನಲಿ 1 |
 ಹೊಡಕರಿಸಿ ಸತ್ಯಾತಿಶಯವಿಂ
 ಮಡಿಸಿ ಸರ್ಪಪಮಾತ್ರ ತಿರುವನು
 ತೊಡಿಸಲಾರದೆ ಹಿಂಗಿ ಮೌನದೊಳರ್ಪನಾಕರ್ಣ || ೧೩

ದುರ್ಯೋಧನನು ಧನುಸ್ಸನ್ನು ನೋಡಿ ಹಿಂತಿರುಗುವಿಕೆ.
 ಬಚಕ ದುರ್ಯೋಧನನು ತನ್ನಯ
 ಬಲಹಿಂಗೂಣೆಯವೆನುತ ಗರ್ಜಿಸಿ
 ಯುಲಿದು ನಡೆದನು ಬಹಳಕೋಪದಿ ಧನುವದಿದ್ದೆಡೆಗೆ |
 ಘಟಲನೇ ತಾನೈದಿ ನೋಡಿದ
 ನಳವಹುದೆ ನಮೆಗನುತ ಮೆಲ್ಲನೆ
 ತಿಳಿದು ತನ್ನೊಳು ತಾನೆ ತಿರುಗಿದ ಸಿಂಹವಿಷ್ಣುರಕೆ || ೧೪

ಇವರು ನಾಲ್ವರಿಗೊಂದೆ ಪಥ ಹಲ
 ರವೆಗಡಿಸಿ ಮುನ್ನಳುಕಿದರು ಭೂ
 ಭುವನಪತಿಗಳು ಭಾರಿ ಧನುವಿದೆ ಮೊನಿನಿಯ ಮುಂದೆ |
 ಎವೆಗೆ ತಮೆಗಿದು ವಶವೆ ಬಾವೆ
 ನ್ನವನು ವೇಷ್ಟಿಸಿ ಭುಜಗವಿದೆ ಯೆಂ
 ದವನಿಪರು ಹೊರಗುಂದಿದರು ಪಡಿಮುಖದ ದುಗುಡದಲಿ || ೧೫

ಬಲರಾಮನ ಪ್ರಯತ್ನ.

ಕ್ಷಿತಿಪ ಕೇಳೈ ವಿಗಡಒಪ್ಪಾಪ
 ವೈತಿಕರಕೆ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿ
 ಕ್ಷಿತಿಪತಿಗಳಂಜಿದುದ ಕಂಡನು ನಗುತ ಬಲರಾಮೆ |

1 ಕೋಪದಲಿ, ಚ.

ಕೃತಕಧನುವನು ಮುಖಿದು ದ್ರುಪದನ
 ಸುತೆಯ ಮುಂದಲಿವಿಡಿದು ತಹೆನು
 ದ ತನಲಾ ಪಾಂಚಾಲನೇನು ತಿಳಿದ ಶರಾಸನವ || ೩೦
 ಹಲಧರನ ಮಸ್ತು ಕವ ಕಂಡನು
 ನಳಿನನಾಭನಿದೇನು ಪೀಠವ
 ನಿಷಿದಿರೈಲಿಗೆ ಗವನವಾವುದು ಕಾರ್ಯಗತಿ ನಿಮಗೆ |
 ತಿಳುಹಿ ಯೆನೆ ಬೇಡೇನು ಯಂತ್ರವೆ
 ಕಳಚಿ ಬಿಸುಟು ಲತಾಂಗಿಯನು ಹಿಡಿ
 ದೆಳದು ತಹೆನೆನಲೈಸಲೇ ಕೇಳಂದನಸುರಾರಿ || ೩೧

ಬಲರಾಮನಿಗೆ ನೀನು ಸುಮ್ಮನಿರೆಂದು ಕೃಷ್ಣನ ವಚನ.

ಏನಹರು ನಿಮಗಿಂದು ಕುಂತೀ
 ಮಾನಿನಿಯರತ್ತೆ ಯರಲೇ ತ
 ತ್ಸೂನುಗಳು ಮೈದುನರು ತತ್ಪತ್ನಿ ಯರು ತಂಗಿಯರು |
 ಸಾನುರಾಗವೆ ಮತ್ತೆ ಸಂಶಯ
 ವೇನಿದಕೆ ತಪ್ಪಲ್ಲ ಕುಂತೀ
 ಸೂನುಗಳು ದ್ರೋಪದಿಗೆ ರಮಣರು ನೋಡಿ ನೀವೆಂದ || ೩೨

ಮೂಗಿನಲಿ ಬರಳಟ್ಟು ಮೆಕುಟವೆ
 ತೂಗಿದನು ಬಲರಾಮನವನಿಯ
 ನೀಗಿ ಹೋದರ ಮಾತು ಪಾಂಡವರೆತ್ತಲಿವಳತ್ತ |
 ಬೇಗುದಿಯಲರಿಯರಗಿನೂಳಗೊಂ
 ದಾಗಿ ಬಂದರು ಲೋಕವೆಹಿಯೆ ಪ
 ರಾಗಮಿಕ ನಿಮಗಂಜುವೆವು ನಾವೆಂದನಾರಾಮ || ೩೩

ಕ್ಷತ್ರಿಯೊಳವೆರಿಲ್ಲೆಂದು ದ್ರುಪದನ
 ಸುತೆಗೆ ಪತಿ ಪರರೆಂದು ಯಂತ್ರ
 ಚ್ಯುತಿಗೆ ಬೇಡುಂಟೆಂದು ತೋಪುತೆ ನಿಮ್ಮೆ ಚಿತ್ತದಲಿ |

ಕ್ಷಿತಿಗೆ ಪಾಂಡವರುಂಟು ದ್ರುಪದನ
 ಸುತೆಗೆ ಪತಿ ಪರರಲ್ಲ ಕುಂತೀ
 ಸುತರನೀಗಳ ತೋಱುವೆನು ವಸುದೇವನಾಣೆಂದ || ೩೪

ಈ ವರ್ತಮಾನದಿಂದ ಬಲರಾಮನ ಸಂತೋಷ.

ಇದು ವಿಚಿತ್ರವೆಲಾ ಗತಾಸುಗ
 ಳುದಿಸಿದೊಡೆ ಲೇಸೈಸಲೇ ದ್ರಾ
 ಪದಿಯನವರನುರಾಗಿಸಲಿ ಭೋಗಿಸಲಿ ಭೂತಳವ |
 ಇದುವೆ ನಿಶ ಯವಾದೊಡವರ
 ಭ್ಯದಯವೆಮ್ಮೆ ಭ್ಯದಯ ವೇನೆಂ ¹
 ಬುದು ಮಹಾದೇವೆಂದು ತಲೆದೂಗಿದನು ಬಲರಾಮ ² || ೩೫

ಈಕೆಯನು ಮೆಚೆ ಸದು ರಾಜಾ
 ನೀಕ ಸಾಂದಯರ್ಥದಲಿ ಚಾಪ
 ವ್ಯಾಕರಣಪಾಂಡಿತ್ಯರೆಂಬರ ಕಾಣೆ ನಾನಿನ್ನು |
 ಈಕೆಗಿನ್ನಾ ರೊಡೆಯರೋ ಕುಂ
 ತೀಕುಮಾರಕರಿಲ್ಲಲಾ ಸುಡ
 ಲೇಕೆ ನೆರಹಿದೆ ನಿವರನೆನುತಾ ದ್ರುಪದ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೩೬

ತಾತ ಚಿಂತಿಸ ಬೇಡ ನಿಮಿತ್ತ
 ತಾತ ಶಂಕರ ಕೊಟ್ಟನಿರುತದ
 ಮೂತು ಬಣಿದೊರೆಯಾಗದನುತಲೆ ತಂದೆಗಿದಿರಾಗಿ |

ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮನ ಚಿಂತೆ.

ಸೋತರೀನೃಪರೆಲ್ಲ ತಂಗಿಗೆ
 ಭೂತಳೇಶ್ವರರೊಬ್ಬ ರೂ ವರ
 ಜಾತವಾಗರು ನೋಡಿ ನಮ್ಮಯ ಮುಖಜಿಗಕಟೆಂದ || ೩೭

1 ವೆಂದಾ, ಚ. ಠ.

2 ಪದುವನಾಭನ ಹೊಗಳಿಕೆಗಳ್ಳಿದ್ಧನು ಸರಾಗವಲಿ, ಚ. ಟ.

ಹರಹರಾ ಇನ್ನಾರು ತಂಗಿ
 ವರರು ವಾರಿಧಿವಳಯದವನೀ
 ಶ್ವರರು ನೆರೆದರು ರೂಪುವಿಕ್ರಮವೆರಡುಹೊತ್ತಾಗಿ |
 ನರಪತಿಗಳುಚ್ಚಯಲೈ ಲೇಸಿ
 ನ್ನರಸಲಾವುದು ಹದನನುತ ವಿ
 ಸ್ತರದ ಗುಜುಗುಜು ಮಸಗಿದುದು ಕಾಂತಾಕದಂಬದಲಿ || ೩೮

ಧನುಸ್ಸನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಡಲು ಬ್ರಾಹ್ಮಣರನ್ನು ಕರೆಯುವಿಕೆ.
 ಅವನಿಪತಿಗಳು ಹೊಳ್ಳುವಾಹಿದ
 ರಿವರೊಳಿಲ್ಲವೆ ದಕ್ಷಿಣೆಯ ಹಾ
 ರುವ ಮಹಾಜನವಿದೆ ಸಮುದ್ರಕೆ ಪಡಿ ಸಮುದ್ರವೆನೆ |
 ಇವರೊಳಗೆ ಮುಂಗಯ್ಯ ಬಲುಹು
 ಳ್ಳವರು ನೆಗಜಲಿ ಧನುವನೀಯಂ
 ತ್ರವನು ಸಾಧಿಸುದೆಂದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನು ಸಾಣಿಸಿದ || ೩೯

ಸಾಣಿಸುವ ಡಂಗುರವನಾಗಳು
 ನೀರಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನು ತಂಗಿಯ
 ನಾರು ಸೋಲಿಸುವವರು ತಾವಾರಿಲ್ಲ ನೃಪರೊಳಗೆ |
 ಭೂರಿವಿಪ್ರರ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ
 ನ್ನಾರದುಂಟೆಂದೆನುತ ಮನದಲಿ
 ಹಾರವಿಸಿ ಶ್ರೀಕಂಠವೆರವಿದು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದೆಂದ || ೪೦

ಮೂವತ್ತನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಮೂವತ್ತೆ ಒಂದನೆಯ ಸಂಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ರಾಯಸಭೆ ನೆಗಲೈದೆ ಯಂತ್ರದ
ದಾಯವೆನು ನೆಜೆ ಗೆಲಿದು ನಿರ್ಜರ
ರಾಯನವನ ಕಾದಿ ಗೆಲಿದನು ಸಕಲಭೂಮಿಪರ ||

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರ ಆಲೋಚನೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಪಾಂಚಾಲಿಯ ಮನೋರಥ
ಶಾಲೆಯಲಿ ಸಾಙ್ಗಿದರಲೈ ಸಭೆಯಲಿ ಮಹಿಸುರರು |
ವಿಚ ಭುಜಬಲವೃಳ್ಳವರು ವಿ
ಪ್ರಾಳಿಯಲಿ ಬಿಲುವಿಡಿದು ಯಂತ್ರದ
ಕೋಲುಗಳ ಕೇವಣಿಪುದೆಂದರು ಹೊಯ್ದು ಡಂಗುರವೆ || ೧

ಬೆರಸುವರು ಪಾರ್ಥಿವರು ಪಾರ್ಥಿವ
ವರರೊಡನೆ ತದಲಾಭಪಕ್ಷಾಂ
ತರಕೆ ಪಾರ್ಥಿವಸುತೆಯನೀವುದು ವಿಸ್ತೃಜಾತಿಯಲಿ |
ಪುರುಷರನುಲೋಮದಲಿ ಕನ್ಯಾ
ವರಣವೆಹುದು ವಿಲೋಮದಲಿ ವಿ
ಸ್ತುರಿಸಲೇಕಿದ ನೀವು ಬಲ್ಲಿರಿ ಧರ್ಮ¹ ನಿರ್ಣಯವೆ || ೨

ಎಂದು ಸಾಙ್ಗಿದ ನುಡಿಯ ನಾದ್ವಿಜ
ವೃಂದವಾಲಿಸಿ ನಮೆಗಿದೇಕರ
ವಿಂದನಯನೆಯ ತೊಡಕು ತೆಗೆ ನಾವಾರು ಧನುವಾರು |

ಬಂದ ದಕ್ಷಿಣೆ ಮೃಷ್ಟಭೋಜನ
 ದಿಂದ ತೃಪ್ತರು ನಾವು ನಮಗಿದ
 ಷಿಂದ ಬಹುದಪಕೀರ್ತಿ ಕರವೆಂದುದು ಬುಧಸ್ತೋಮ || ೩

ಬ್ರಾಹ್ಮಣರು ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.
 ವಚನಶೂರರು ನಾವು ಪಾರ್ಥಿವ
 ನಿಜಯವೇ ಭುಜಶೂರರನಿಬರ
 ನಚಲಧನು ಭಂಗಿಸಿತು ನಮಗೀವಿದ್ಯೆ ವೈದಿಕವೆ |
 ಉಚಿತವಲ್ಲಿದು ನಮ್ಮ ಸಾಹಸ
 ರಚನೆಯನು ನೋಡುವೊಡೆ ಪಂಡಿತ
 ನಿಜಯವಿದಿರಲಿ ನಿಲಿ ನೋಡುವೆವಲ್ಲಿ ವಿಸ್ತಯವ || ೪

ಸಾಂಗವೇದಪದಕ್ರಮದಿ ಸ
 ವಾಂಗಸಿಚಯದಿ ನಿಖಿಳಪಾರಾ
 ಣಂಗಳಲಿ ಮೀಮಾಂಸೆಯಲಿ ಸ್ತೃತಿತರ್ಕಶಾಸ್ತ್ರವಲಿ |
 ಭಂಗಿಸುವ ವಿಜಯಿಸುವ ಬಹುವಾ
 ದಂಗಳಲಿ ವಾತ್ಸರ್ಯನಾದಿಯು
 ಪಾಂಗವಿದ್ಯೆಯಲೆಮ್ಮ ನೋಡೆಂದುದು ಬುಧಸ್ತೋಮ || ೫

ಭರತವಲಿ ವೈದ್ಯವಲಿ ಕಾವ್ಯಸು
 ವಿರಚಿತಾಂಕಾರವಲಿ ಕರಿ
 ತುರಗಲಕ್ಷಣದಲಿ ಸಮಾಹಿತಮಂತ್ರಶಾಸ್ತ್ರ¹ ವಲಿ |
 ಸರಸಕವಿತಾರಚನೆಯಲಿ ವಿ
 ಸ್ತರದುಪನ್ಯಾಸದಲಿ ಭೂಪತಿ
 ಕರೆಸಿ ನೋಡಲಿ ನಮ್ಮನೆಂದುದು ಭೂಸುರವ್ರಾತ² || ೬

ಅಲ್ಲದಿದ್ದೊಡೆ ಕೋಧಿಸಿದ ತನಿ
 ಬೆಲ್ಲವಿಕ್ಕಿದ ಹೂರಿಗೆಯ ಬೆದೆ

1 ತಂತ್ರ, ಚ. ಠ.

2 ದ್ವಿಜರು ತಮತಮಗೆ, ಚ. ಠ.

ಯಲ್ಲಿ ಪರಡಿಯ ಸೇವಿಗೈಯ ಪರಿಪರಿಯ ಪಾಯಸದ |
 ಪುಲ್ಲಿಗೈಯ ತತ್ತರಿಯ ಮಂಡಿಗೆ
 ಯಲ್ಲಿ ನವೆಘ್ಯ ತಸೂಪದಂಶಕ
 ದಲ್ಲಿ ನೋಡಲಿ ನಮ್ಮನೆಂದುದು ಭೂಸುರವ್ರಾತ || ೩

ಹೂರಿಗೈಯ ಗಾರಿಗೈಯಲಾಯಂ
 ಣೂರಿಗೈಯ ಲಡ್ಡುಗೈಯ ತುಪ್ಪದ
 ತೋರಹಾಲುಂಡೆಗಳ ಯೆಚ್ಚುಂಡಿಗೈಯ ಕೆಸಮೊಸರ |
 ಚಾರುಶಾಕಾವಳಿಯಲಾವಿ
 ಸ್ತಾರ ಭಕ್ಷ್ಯಾವಳಿಯ ಪಾಕದೊ
 ಕೋರೆ ಹುಸಿಯುಂಟೆಂಬ ಯಂತ್ರವೆ ಕಳಚಬಲುಹುಂಟು || ೪

ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುವಿಕೆ.

ರಸದ ಹೊಣಲೇಪದಲಿ ಹುದುಗಿದ
 ಮಿಸುನಿಯಂತಿರೆ ಜೀವಭಾವ
 ಪ್ರಸರದೊಳಗವೆಂಬಿಸಿದ ಪರಮಾತ್ಮನಂದದಲಿ |
 ಎಸೆವೆ ವಿಪ್ರಾಕಾರದಲಿ ರಂ
 ಜಿಸುವೆ ಭೂಪತಿ ತತ್ಸಭಾಸದ
 ವಿಸರಮಧ್ಯದಲಿದ್ದು ಕೇಳಿದ ನೀಮಹಾಧ್ವನಿಯ || ೫

ನೋಡಿದನು ತಮ್ಮನನು ಸನ್ನೆಯ
 ಮೂಡಿದೊಡೆ ಕೈಕೊಂಡನವನಿಪ
 ಕೂಡಿ ಕುಂತಿಗೆ ಭೀಮಸೇನಂಗೆಣಿಗಿ ವಿನಯದಲಿ |
 ಕೂಡೆ ಕುಳ್ಳಿದರ್ಪಿಗಳವಿಸ್ತರ
 ನೋಡಿ ಮೆಲ್ಲನೆ ಧೋತ್ರದರ್ಭೆಯ
 ಗೂಡಸಂವರಿಸುತ್ತ ಸಭೆಯಲಿ ನಿಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೬

ಆಗ ಬಾಹ್ಯಾಣರ ಬುದ್ಧಿವಾದ.

4 | ಏನು ಸುದ್ದಿ ಯುಪಾಧ್ಯರೈದ್ದಿರಿ
 ದೇನು ಧನುವಿಂಗಲ್ಲೆ ಲೇ ತಾ
 ನೇನು ಮನದಂಘವಣೆ ಬಯಸಿದಿರೇ ನಿತಂಬಿನಿಯ |
 ವೈನತೇಯನವಗಡಿಸಿದ ವಿಷ್ಣು
 ವೇನು ಸದರವೋ ಹಾವಡಿಗರಿಗಿ
 ದೇನು ನಿಮ್ಮ ತ್ಸಾಹವೆಂದುದು ವಿಪ್ರಜನ ನಗುತ ¹ || ೧೧

ಮದುವೆ ಬೇಕೇ ಶ್ರೋತ್ರಿಯಸ್ತೋ
 ಮದಲಿ ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಾವೆಂ
 ಬುದು ನಿಜಾನ್ವಯವಿದ್ಯೆಯಲಿ ಕೊಡುವುದು ಪರಿಕ್ಷೆಗಳ |
 ಮದುವೆಯಹುದಿದು ಸಾಖ್ಯಪುಣ್ಯ
 ಪ್ರದವು ಭೂದೇವರಿಗೆ ನೀವು ನೆ
 ನೆಂದುದು ಭಗೀರಥಯತ್ನ ವೆಂದುದು ವಿಪ್ರಜನ ನಗುತ || ೧೨

ನೀವು ಸೈರಿಸಿ ನಿಮ್ಮ ಕಾರು
 ಣ್ಯಾವಲೋಕನವುಂಟಲೇ ಸ
 ಧ್ವಾ ವದಲಿ ನೀವ ರಚಿಸಿದಾಶೀರ್ವಾದಶಕ್ತಿಯಲಿ |
 ನಾವು ವಿಜಯರು ಒಪಾಯಂತ್ರವಿ
 ದಾವ ಘನವೆಂಬರ್ಜಾನನ ಸಂ
 ಭಾವನೋಕ್ತಿಗೆ ನಿಲ್ಲದವರೊದಕುಿದರು ತಮತಮಗೆ || ೧೩

ವಿಪ್ರರ ಅಕ್ಷೇಪ ವಚನಗಳು.

ಕ್ರಮಿತರವೆಧರಿಸಿದರೆ ಶುದ್ಧ
 ಭ್ರಮಿತಮೂಲನ ಹಿರಿಯ ವಿಷ್ಣು
 ಕ್ರಮಿತರೇ ದೀಕ್ಷಿತರೆ ಧನುವಿಗೆ ಯತ್ನ ಮಾಡಿದರೆ |

¹ ಧೂರ್ತವಟುನಿಕರ, ಚ. ಫ.

ಹ್ಲಮವೆ ತಾನೀಹ್ಲತ್ರಿಯರ ನಾ
 ಕ್ರಮಿಸುವುದು ತದ್ಧರ್ಮವೀಸು
 ಭ್ರಮಿ ಯಿವನು ನೆಣಿ ಹಚವ ತಹನೀಶ್ಲೋತ್ರಿಯರ ಕುಲಕೆ ||೧೪

ಕೆಲರು ಹೋಗದಿರೆಂದು ಜಹಿದರು
 ಕೆಲರು ತಾನೇ ಬಲ್ಲನೆಂದರು
 ಕೆಲರು ನುಡಿದರು ವಿಪ್ರಸಭಗವಹಾಸ್ಯವಾಯ್ತೆನುತ |

ಆಗ ಕೆಲವರ ಅನುಮತಿ.

ಕೆಲರು ತಪ್ಪಿನೆಂದು ಕಳೆದರು
 ಕೆಲರು ಭದ್ರಾಕಾರಗೀತಂ
 ಗಳುಕುವುದು ಧನು ಭಾಗ್ಯಮುಖಗಂದುದು ಬುಧಸ್ತೋಮ|| ೧೫

ತೊಟ್ಟಹೊಸವುಪವೀತ ಧಟ್ಟಿಯ
 ಮಟ್ಟ ನೊಸಲಿ ಕುಶೆಯ ಕರಡಿಗಿ
 ಕಟ್ಟಿಯಿರಿಕಿದ ಕಹ್ಲೆ ಬೆರಳಲಿ ಮುಣ್ಣಿದ ದರ್ಭೆಗಳ |
 ಉಟ್ಟಭಾಸುರ ಬಲಲಗಚೆ ಯ
 ಲಟ್ಟಹಾಸದ ಜನರ ನೆಗೆಗಳ
 ನಟ್ಟವಿಗನೋಸರಿಸಿ ಸಭೆಯಲಿ ಮೆಲ್ಲನೈತಂದ || ೧೬

ತಿರುಗಿ ಕಂಡರು ಸಕಲಭೂಮಿ
 ಶ್ವರರು ಗಹಗಹಿಸಿದರಿದೇನರೆ
 ಮರಳೂ ಜಡನೋ ವಿಪ್ರವೇಷ್ಣೆನ್ನ ಸುರಪತಿಯೊ |
 ಮರುಳುಗಳು ತಾವೆಕಟ ಮದನನ
 ಸರಳ ಮುಱುವೊನೆಗಾವನಂತೆ
 ಕರಣ ನೆಣಿ ಕಳವೆಳಸದೆಂದರು ನೃಪರು ತಮತಮಗೆ || ೧೭

ಧನು ತನಗೆ ನೆಗಹಲೈ ಕೃಷ್ಣಾ
 ಜಿನವೊ ಸಾಲಿಗ್ರಾಮದೇವರೊ
 ವಿನುತತುಲಸಿಯೊ ಕುಶೆಯೊ ದರ್ಭೆಯೊ ಸಮಿಧೆಗಳ ಹೊಣಿಯೊ |

ನೆನೆದ ತಿಲವೋ ಮೇಣಿದಾಪಾ
 ಸನದ ಕೊಳವಿಯೊ ಬಣಗುವಿಪ್ರನ
 ನನಹ ನೋಡಿರೆ ಘನವಲಾ ದ್ರೌಪದಿಯ ಸಾಭಾಗ್ಯ || ೧೪

ಅಂಗವಿದು ಗಜತುರಗಶಸ್ತ್ರ
 ಸ್ತ್ರಂಗಗಳಣಿತವು ನಮಗೆ ವಿಪ್ರರಿ
 ಗಂಗವೇದಪುರಾಣತರ್ಕಸ್ತ್ರತಿಸುವಿದ್ಯೆಗಳು |
 ಅಂಗವೆಂಗಿಗಸಾಧ್ಯವಾದುದ
 ನಂಗಿಗೊಡಬಡುವುದೇ ದ್ವಿಜಾತರ
 ಸಂಗತಾನುಷ್ಠಾನಪರರೆಂದುದು ನೃಪವ್ರಾತ || ೧೫

ಲಹರಿ ಮಸಗಿದುದಿತ್ತ ಕಾಂತಾ
 ಬಹಳಪಾರಾವಾರಹುಬ್ಬಿನ
 ವಿಹತಿಗಳ ತೆರೆ ಮೂಲಗಳ ಬೆಳುನೊರೆಯ ಬುದಬುದದ |
 ಗಹಗಹಿಸಿ ನಗುವೆಟ್ಟಹಾಸದ
 ರಹಣಿಗಳ ರಭಸದ ವಿಡಂಬದ
 ವಿಹರಣದ ಚಲದೃಷ್ಟಿಗಳ ಮುಖಮಿನ ಹೊಳೆಹುಗಳ || ೧೬

ವಿಪ್ರರ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಆರ್ಜುನನು ಏಳಲು ಜನಗಳ ಅಪಹಾಸ.

ಇತ್ತ ನೋಡೊ ತಾಯೆ ಹಾರುವ
 ರತ್ತ ಗಡ್ಡದುಪಾಧ್ಯರನು ತಾ
 ವೆತ್ತುವರು ಗಡ್ಡ ಧನುವನೆಸೆವರು ಗಡ್ಡ ತಿಮಿಂಗಿಳನ |
 ಹೊತ್ತುಗಳವೆರೆ ಲೇಸು ಬಚ್ಚಿಕಿ
 ನ್ನುತ್ತಮವಲಾ ವಿಪ್ರರೆನೆ ತಲೆ
 ಗುತ್ತಿ ನಾಚಿದಳುಂಗುಟದಲೌಕುತ ಮಹೀತಳವ || ೧೭

ಎಲವೊ ಮಟ್ಟಿಯ ಮದನ ದರ್ಭೆಯ
 ತಿಲದ ಮನ್ಮಥ ವಿಮಳಧೋತ್ರದ
 ತಳರುಗಾಸೆಯ ಕಾಮ ಕೃಷ್ಣಾ ಜಿನದ ಕಂದರ್ಪ |

ನಳನಮುಖಿಯನು ವರಿಸು ಬಾ ನಿನ
 ಗಳವೆಡುವಳೇ ಯಕ್ಕ ಮರಳಯೆ 1
 ತಲೆವಿಡಿವೆವಾವ್ ನೋಡಿ ಯೆಂದರು ನಗುತ ಚಪಳಯರು || ೧೦

ಅದರೊಳಗೆ ಕೆಲರೆಂದರಾಗಳು
 ವಿದಿತಹಾಸ್ಯವಿದೇಕೆ ಆರಂ
 ಗದಲಿದಾರುವೆ ಬಲ್ಲಿದರೊ ಘನಗುಪ್ತ ವೇಷಿಗಳು |
 ಬುಧರೊಳಗೆ ಬಂದಿಹರೊ ವೇಷದೊ
 ಳದಱನುವ ಮುರವೈರಿ ಬಲ್ಲನು
 ಇದು ನಿದಾನವೆನಲ್ಕೆ ಯಾದವಪಡೆಯೊಳಗೆ ಹರಿಯು || ೧೨

ಕೃಷ್ಣನು ಬಲರಾಮನಿಗೆ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ.

ಅದೆ ಹಲಾಯುಧ ನೋಡು ವಿಪ್ರಾ
 ಘದಲಿ ಪಾರ್ಥನ ಬರವು ಮೇಘದ
 ಹೊದಿಕೆಗಳ ಹರಿದಶ್ಯನಂತಿರೆ ವಿಪ್ರವೇಷದಲಿ |
 ವಿದಿತವೇ ವಸುದೇವನಾಣೆಂ
 ದುದಕೆ ತಪ್ಪದಲೈ ಸಭಾಮು
 ಧ್ಯದಲಿ ಬರುತಿರುವಾತನರ್ಜುನನೆಂದನಸುರಾರಿ || ೧೪

* ಫಲಗುಣನ ಶ್ರೀಯಂಗವಟ್ಟವ
 ಹೊಳಹನೀಕ್ಷಿಸಿ ಯಂಗಲಕ್ಷಣ
 ತಿಳಿದು ನೋಡಿದ ರೇವತೀಪತಿ ಬಹಳಹರುಷದಲಿ * |
 ನಳನನಾಭನು ಸರ್ವಗತನದ

1 ಅಳವಡುವನೆಲೆ ಯಕ್ಕೆ ಕೇಳು, ಚ. ಟ.

* ಸುಳಿವುತೊಯ್ಯಾರದಲಿ ಖರುತಿಹ
 ನಿಳೆಯಮರಂಗೆಂದಿಸುತ್ತಿಹ
 ಫಲಗುಣಂಗದ ಬೆನ್ನೊಳಗೆ ತಾ ಮಚ್ಚೆ ನೋಡನಲು, ಖ. *

ತಿಳಿಯಲಿಕೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ನಾತನು
ತಿಳಿದೆ ಲೇಸಾಯ್ತೆನುತ ಕ್ಷಣ್ಣೆಗೆ ರಾಮನಿಂತೆಂದ || ೨೫

ಜನಪನೋ ಭೀಮಾದಿಗಳೂ ತ
ಜ್ಜನನಿಯೋ ತಾವೆಲ್ಲ ಭೂಸುರ
ಜನದ ಸಾರೂಪ್ಯದಲಿ ಸಭೆಯೊಳಗಿರ್ಪರೆನೆ ಕೇಳ್ವೆ |
ನಿನಗದೆಂತವರಖಿತವನಲನ
ಮೊನೆಗೆ ತಪ್ಪಿದರೆಂತು ಶಿವ ನೀ
ನೆನಿತು ಮೆಯ್ಯಾಸಿದ್ಧನೆಂದನು ನಗುತ ಬಲರಾಮ || ೨೬

ಭುವನರಕ್ಷಾಮಣಿಯೆ ಯಾದವ
ನಿವಹಚಿಂತಾಮಣಿಯೆ ನೀಪಾಂ
ಡವರ ಜೀವನಮಣಿಯೆ ಯೆಂದನು ನಗುತ ಬಲರಾಮ |
ದಿವಿಜಪಾಲನೆಗೆಂದು ದಾನವ
ನಿವಹವನು ತಡೆಗಡಿದು ಭೂಭಾ
ರವನೆ ಯಿಋಜಲ ಖಂಡ ದೇವನೆ ಯೆಂದು ಹರುಷಿಸಿದ || ೨೭

ಅವನಿಪತಿ ಕೇಳತೆ ಲೀಪಾ
ರ್ಥಿವರ ಪರಿಹಾಸವನು ಕಾಂತಾ
ನಿವಹದಲಿ ನಿಬರದ ನುಡಿಗಳನಾ ಮಹೀಸುರರ |
ವಿವಿಧಕಟುಮಧುರೋಕ್ತಿವಿನ್ಯಾ
ಸವನು ಕೇಳುತ ಮುಗುಳುನಗೆಯಲಿ
ನವನುದದ್ವಿಪದಂತೆ ಗರುವಾಯಿಯಲಿ ನಡೆತಂದ || ೨೮

ಬರುವ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕೆಲವರು ಶ್ಲಾಘಿಸುವಿಕೆ.

ಇವನ ಗತಿ ಮುಖಚೇಷ್ಟೆ ಭಾವೋ
ತ್ಸವವಿಳಾಸವುಪೇಕ್ಷೆ ಭರದಂ
ಘವಣೆ ಗರುವಿಕೆ ಗಮನಭಾವದ ಭೀತಿ ಬುಲ್ಲವಣೆ |

ಇವನ ವಿಮಳಕ್ಷಾತ್ರವಿಕ್ರಮೆ
 ವಿವರ ಕೊಂಡೆಯತನವಿವೇ ಸಾ
 ಕಿವನು ಘಟಧ ವೀರನೆಂದರು ಧೀರನರ್ಜುನನ || ೨೯

ಬರುತ ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣಕೃಪರಿಂ
 ಗೆಱಗಿದನು ಮನದೊಳಗೆ ಯಾದವೆ
 ರರಸಹಂತಿಯ ಹರಿಯನಭಿವಂದಿಸಿದನಕ್ಷಿಯಲಿ |
 ಸುರಸತಿಗೆ ಗುಹಗಣಪದಿಕ್ವಾ
 ಲರಿಗೆ ರುದ್ರಾದಿತ್ಯವಸುಮು
 ಬೃರಿಗೆ ಮಣಿದನು ಬಂದನಗ್ಗದ ಚಾಪವಿದ್ಧೆಗೆ || ೩೦

ನೊದಲಲಂಬುಜಭವನನಾಮೆ
 ಧ್ಯದಲಿ ಮಧುಸೂದನನ ನಾಬಿಲು
 ತುದಿಯಲಾವಹಿಸಿದ ನಗ್ಗದ ನೀಲಲೋಹಿತನ |
 ಇದು ಮಹಾಭೂಮಿಸರ ಬಿಂಕವೆ
 ನೊದ್ದೆದ ಧನುವೇ ಪೂತುರೆನುತೆ
 ತ್ತಿದನು ಬಾಗೊತ್ತಿದನು ಕೊರಳಲಿ ತೊಡಿಸಿದನು ತಿರುವ || ೩೧

ಹೊಯ್ದು ತಿರುವನು ಸೆಳದು ಕಿವಿವರೆ
 ಗೊಯ್ದಿ ನಿದು ಹದವಿಲ್ಲೆ ಲಾ ಬಿಲು
 ಹೊಯ್ದು ದಕಟಾ ಬಣ್ಣಿದೆ ಹೆದಱುತು ಮೂಗಧಾದಿಗಳು |
 ಮೆಯ್ದಿ ಗೆದರಿದಱೊಳಗೆ ಹೆಸರೆನ
 ಗೆಯ್ದಿ ಬೇಕಿಂನೈಸಲೇಯೆಂ
 ದಯ್ದಿ ಬಾಣವೆ ಕೊಂಡು ಯಂತ್ರದ ಹೊಳಪನೀಕ್ಷಿಸಿದ || ೩೨

ಧನುಸ್ಸನ್ನ ಪೂರ್ಣಮಾಡಿದುದು.

ಬಾಗಿ ನೋಡಿದ ತೈಲಕುಂಭವ
 ನಾಗ ಹೊಳೆದುದು ಮತ್ಸ್ಯಲೋಚನ
 ಲಾಗಿನನುವನು ಕಂಡು ಹರುಷಿಸಿ ತಿರುವ ತೊಡರಿಸಿದ |

ತೂಗಿ ಕಿವಿವರೆಗೊಯ್ದು ಯಂತ್ರವೆ
ತಾಗಿಸಿದನಂಬಿನಲಿ ಪಾರ್ಥನ
ಲಾಗುವೇಗವನಾರು ಬಲ್ಲರು ಚಾಪತಂತ್ರದಲಿ || ೨೨

ಆಗ ಸೂತ್ರದ ಧಾರೆಯಂತ್ರದ
ಜಾಗಕೆಡೆಹಿದರಾಗ ಭೂಪರು
ಜಾಗು ತ್ರಿಪುರದಮಾರಿ ಯೆಂದರು ತಮ್ಮ ಮನದೊಳಗೆ |
ಜಾಗು ಧಣಿ ಧಣಿ ಪೂತು ಕಾರ್ಮಕ
ಯೋಗಸಿದ್ಧ ಮುರಾರಿ ಕೋದಂ
ಡಾಗಮತ್ರಿಪುರಾರಿ ಯೆಂದುದು ಸಕಲಜನನಿಕರ || ೨೪

ಆಗ ವಿಪ್ರಸಂಘದ ಸಂತೋಷ.

ಹಾಯೆನುತ ಬೊಬ್ಬಿ ಉಿದು ನಿಪ್ರನಿ
ಕಾಯ ಕುಣಿದುದು ಕಮಲಮುಖಿ ನಿ
ದಾರ್ಯದಲಿ ಸೇರಿದಳು ಹಾರುವೆಗೆನುತ ಹರುಷದಲಿ |
ಆಯುವತಿಜನಜಲಧಿ ಮುಸುಕಿತು
ಬಾಯ ಮೌನದ ಬೆರಳಮೂಗಿನ
ರಾಯರಿದುರ್ದದು ಹೊತ್ತದುಗುಡದ ಭಂಗಜಲಧಿಯಲಿ || ೨೫

ತೂಗಿ ಶಿರವನು ರಾಮಕೃಷ್ಣರು
ಜಾಗು ಯೆಂದರು ಭೀಷ್ಮದ್ರೋಣರು
ಲಾಗು ಮಿಕ್ಕರಿಗುಂಟೆ ಯಂತ್ರದ ಹೊಳಹನೀಕ್ಷಿಸಲು |
ಬೇಗದಲಿ ದುರ್ಯೋಧನಾದಿಗ
ಳಾಗ ಹೆದರಿತು ಕರ್ಣಸೈಂಧವ
ರಿಗಳವನಾರೆನುತ ತಮ್ಮೊಳಗಾಗ ಗುಜುಗುಜಿಸೆ || ೨೬

ಮೊಳಗಿದುವು ನಿಸ್ಸಾಳತತಿ ಹೆ
ಕ್ಕುಳದ ಹೆಚ್ಚೆಗೆಯಲ್ಲಿ ದಿವಿಜಾ
ವಳಿಯು ದುಂದುಭಿರವದಲುಬ್ಬಿ ದ ಸಾಧುವಾದಗಳ |

ಕಳಕಳದ ಕೊಲ್ಲಣಿಗಳ ಹೂ
ಮೆಚೆಯ ಹುರದ ಹೊನಲಿನಲಿ ಜನ
ಮುಖಗಿತ ಸ್ಫುತರಸದಲಳ್ಳಿ ಉಿದುದು ಜಗತ್ತಯವೆ || ೩೩

ಕಿತ್ತಸುರಗಿಯ ಸುಭಟರಂದಲು
ವತ್ತುಸಾವಿರವೀರ ಪಾರ್ಥನ
ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಿದರಂಗರಕ್ಷಣಿಗರಸನಾಜ್ಞೆಯಲಿ |
ಇತ್ತ ಮೆಹಿಳಾಜನದ ಮೊಳಿಯ
ಮುತ್ತು ಕುಸುಮಾಯುಧನ ಥಟ್ಟನ
ಮತ್ತಗಜವೈತಂದಳಲ್ಲಿಗೆ ದ್ರೌಪದೀದೇವಿ || ೩೪

ತೊಲತೊಲಗು ಮೆನ್ನೆಥನ ಹೊಗರಿ
ಟ್ಟಲಗು ಬರುತಿದೆ ಸಾರು ಸಾರೆಂ
ದುಲಿವೆನೂಲು ಚರರುಲಿದು ಹೊಯ್ದರು ಮುಂದೆ ಕಂಬಿಯಲಿ |
ನಳನಮುಖಿ ದಂಡಿಗೆಯಲೈತಂ
ದಿಟದಳೀತನ ಹೊರೆಯಲಾಗಳ ಕಳ
ಕಳದಲೊಳತೊಟೆ ಮಸಗಿತು ಹರುಷಲಜ್ಜೆಯಲಿ || ೩೫

ಲಲಿತಮದಿರಾಪಾಂಗದಲಿ ಮು
ಕ್ಕುಳಿಸಿ ದಣಿಯವು ಕಂಗಳುಬ್ಬುವೆ
ಪುಳಕಜಲದಲಿ ಮೂಡಿ ಮುಖುಗದು ಮೈ ನಿತಂಬಿನಿಯ |
ತಳತಲಜ್ಜೆಯ ಭರಕೆ ಕುಸಿದುದು
ಚಳಿಸಿತಂತೆಕರಣವಾಂಗಿಕ
ಲುಳಿತಸಾತ್ವಿಕಭಾವವೇಡೈಸಿದುದು ಮೊನಿನಿಯ || ೪೦

ದ್ರೌಪದಿಯು ಅರ್ಜುನನ ಕೊರಳಲ್ಲಿ ಹಾರವನ್ನ ಹಾಕಿದುದು

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳೆ ಬಹಳಲಜಾ
ಭರದ ಭಯದಲಿ ಬೆಮೆರಿಡುತ ಕುಚ

ಭರಣಿ ಮೇಲುದ ಜಾಣಿ ಜೋಡಿಸಿ ನಿಮಿದುರ್ ನಡುನಡುಗಿ |
 ತರುಣಿ ನಿಜತನುಪರಿಮೆಳದಿ ಮಿಗೆ
 ಹೊರೆದ ಹೂವಿನ ದಂಡೆಯನು ನೃಪ
 ವರನ ಕೊರಳಲಿ ಹಾಯ್ಕಿ ದಳು ಜಯ ಯೆನೆ ಸುರಸ್ತೋಮ || ೪೧

ಕೊರಳ ಹೂವಿನ ದಂಡೆಯಲಿ ನಿಜ
 ಕರದ ಭಾರಿಯು ಧನುವಿನಲಿ ವೈ
 ಪರಿಮೆಳದ ನಿಟ್ಟಿಸಳುಗಂಗಳ ಕೆಲದ ಯುವತಿಯಲಿ |
 ವರನ ಪರಿ ಹೊಸತಾಯ್ತು ಹೊತ್ತನು
 ಹರನ ಹಗೆ ಹಾರುವರಯನು ನ
 ಮ್ಮರಸಿ ತಾ ಹಾರುವಿತಿಯೆಂದರು ನಗುತ ಚಕಪಳಯರು || ೪೨

ಜನಪ ಕೇಳೈ ಯುವತಿಯೊಡನೆ
 ಜ್ಞಾನನ ತಂದರು ರಾಜಮಂದಿರ
 ಕನಿಮಿಷಾವೆಳ ಹರಿದುದಭ್ರದೊಳಮೆರಪತಿ ಸಹಿತ |

ಜನಗಳಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ದುರ್ಯೋಧನನ ಪ್ರೇರಣೆ.

ಮನದಸೂಯದ ಮುಖದ ದುಗುಡದ
 ವಿನತಮಕುಟದ ಕಯ್ಯ ಗಲ್ಲದ
 ಕನಲಿಕೆಯ ಕೊನರುಗಳ ಕೌರವರಾಯ ಖತಿಗೊಂಡ || ೪೪

ಏನು ಹದ ¹ ಪಾಂಚಾಲ ಮೊಡಿದ
 ಮಾನಭಂಗವ ಕಂಡಿರೇ ವರ
 ಭಾನುನಂದನಶಕುನಿಶಲ್ಯಜಯದ್ರಘಾದಿಗಳು |
 ಮಾನಸಿಧಿಗಳು ಕಂಡಿರೇ ಮದ
 ದಾಸೆಗಳು ನೀವ ಕಂಡಿರೇ ಹದ
 ಸೇನೆನುತ ಮೂದಲಿಸಿದನು ತಂನವರನವನೀಶ || ೪೪

ಹಳೆಯ ಹುಲು ಧನುವಿದನು ಹಾರುವ
 ಸೆಳೆದ ಗಡ ಕಾಳಕಡ ಯಂತ್ರವೆ
 ಗೆಲಿದ ಗಡ ಗರುವಾಯಿ ಗೆಡಿಸಿದ ಗಡ ಮಹೀಶ್ವರರ¹ |
 ನಳನಮುಖಿ ಹಾಯಿದಳು ಗಡ ತಿರು
 ಕುಳಿಯ ಕೊರಳಲಿ ದಂಡೆಯನು ನೀ
 ವೊಲಿದು ಮದುವೆಯ ಮಾಡಿ ಯೆಂದನು ಬೈದು ತನ್ನವರ¹ || ೪೫

ಭಂಡರೋ ನೀನ್ ನೆರೆದ ಭೂಮಿಯ
 ಮಂಡಲೇಶ್ವರಕಟ ನಿಮ್ಮಯ
 ಹೆಂಡಿರನು ಬಟುವಚಿಯ ಕೊಡಿ ಹಾರುವನ ಹೆಂಡತಿಗೆ |
 ಗಂಡುಗಲಿಗಳು ನಿಮ್ಮನನಿಬರ
 ಕಂಡುಪೇಕ್ಷಿಸಿ ಯಾಚಕನ ಕೈ
 ಕೊಂಡಳದಕಿನ್ನೇನು ಮನದಲಿ ವಾಸಿ ನಿಮಗಿಂದ || ೪೬

ವಾಸಿಗಳನತಿಸುವೊಡೆ ದ್ರುಪದನ
 ಮೊಸಲಡಗನು ಹದ್ದು ಕಾಗೆಗೆ
 ಸೂಸಿ ವಿಪ್ರನ ಹಿಡಿದು² ಬಿಡುವುದು ಮತ್ತೆ ತಿರುದುಣಲಿ |
 ಆಸರೋಚಾನನೆಯ ನಮ್ಮ ವಿ
 ಳಾಸಿನೀವೀಧಿಯಲಿ ಕೂಡುವು
 ದೈಸಲೇ ಯೆಂದೊಡನೊಡನೆ ಕುರುರಾಯ ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೪೭

ಪಾಂಚಾಲ ಪಟ್ಟಣವನ್ನು ಸರ್ವರು ಮುತ್ತಿದುದು.

ಏಳಿ ಹತ್ತಲಿ ಲಗ್ನಿ ಪದಪತಿ
 ಧೂಳಿಯಲಿ ಹಿರಿಯಗಳನಗಲಕೆ
 ಹೂಚಿ ಕಳೆಯಲಿ ಹರಿದು ಹತ್ತಲಿ ತನೆಯ ಸರಿಸದಲಿ |
 ಕೋಲುಗುಂಡಿನ ಹತಿಗೆ ಹುರಿಯೊಡ

¹ ಭೂಮಿಸರ, ಚ. ಉ.

² ಬಿಡದು, ಉ.

ಬಾಹಿ 1 ಹೊಯ್ ಹೊಯ್ಯೆನುತ ಸಕಲನ್ಯ
ಪಾಳಿ ಗರ್ಜಿಸಿ ಮುತ್ತಿದುದು ಪಾಂಚಾಲಪಟ್ಟಣವೆ || ೪೮

ಕೂಡೆ ಗಜಬ ಜಿಸಿತ್ತು ಹರಿದುದು
ನಾಡಿಗಾವಳಿ ವಿಪ್ರಸಭೆ ತೆಗೆ
ದೋಡಿದುದು ಪಾಂಡವರು ಬಂದು ಕುಲಾಲಭವನದಲಿ |
ನೋಡುತಿದರ್ವರು ಲಗ್ಗೆ ಯಬ್ಬ ರ
ವೀಡಿದುದು ದಿಗಂತವನು ಕೈ
ಮಾಡಿ ಕೊಂಡುದು ಹೊಯ್ಯು ಬೆರಸಿದರಾಳುವೇರಿಯಲಿ || ೪೯

ಹಲ್ಲಣಿಸಿತಿದು ಹುಗುವ ಚೂಣಿಯ
ಚಲ್ಲ ಬಡಿದರು ಸರಿಸಕಡಲು
ಬಿಲ್ಲ ಬಿರುದರ ಮೆಟ್ಟಿತಿವಿದರು ಸಾಲಸಬಳಿಗರು |
ಝಲ್ಲರಿಯ ಝೂಡಿಗಳ ವಾದ್ಯದ
ಘಲ್ಲಣೆಯ ವಃ ನೆರೆದುದಲ್ಲಿಯ
ದಲ್ಲಿ ಮುತ್ತಿಗೆ ತೆಗಿಸಿದರು ಪಾಂಚಾಲನಾಯಕರು || ೫೦

ಚೂಣಿ ಮುಱಿದೈತರಲು ಬಹಳ
ಝೂಣಿಬಲ ಕುರುರಾಯ ಥಟ್ಟನ
ಞೂಣಿಗರು ಹುರಿಗೊಂಡು ಕವಿದರು ಕರ್ಣ ಮೊದಲಾಗಿ !
ಸಾಣೆಯಲಗಿನ ಸರಿಗೆ ಪರಬಲ
ದಾಣಿಯಿಟ್ಟವೊಲಡಿಮಿಡುಕದ
ಕ್ಷೀಣಬಲವೋಸರಿಸಿ ತೆಗೆದುದು ದ್ರುಪದಪರಿವಾರ || ೫೧

ಮುಢಕ್ಕೆ ಖಂಡವರನ್ನು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನು ಓಡಿಸುವಿಕೆ.
ಬಟಕ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನು ಕೋಪದಿ 2
ದಃಖ ಮುಖದನು 3 ಶಕುನಿ ಸ್ವಂಧವೆ
ರಳುಕೆ ಹೆಬಲ ಕವಿದುದಾಕುರುರಾಯನಾಜೆ ಯಲಿ |

1 ನಾಳ, ೨. ದಾಳ. ಚ. 2 ಸರಳನ, ಖ 3 ಮಳೆಯಕರೆದನು, ಖ.

ನಳನಮಿತ್ರನ ಪುತ್ರ ಗೌತಮ
 ಕಳಶಜರು ಕಾಳಿಂಗಶಲ್ಯರ
 ಬಜಗ ಕವಿದುದು ದ್ರುಪದಪುತ್ರನ ಮೇಲೆ ಯವಗಡಿಸಿ || ೫೧

ಅವಗಡಿಸಿ ಬರೆ ದ್ರುಪದನಂದನ
 ನವರ ತಪ್ಪಿಬಿದನೊಂದು ಕ್ಷಣಕಾ
 ಗವರ ಸೇನೆಯ ಕಡಲಿಗಾಂತನು ಬಡಬನೆಂ ¹ ಬಂತೆ |
 ರವಿಸುತನು ಗುರುಶಲ್ಯಗುರುಸಂ
 ಭವರು ಕವಿಯಲು ಬಚ್ಚಕ ಸೈರಿಸ
 ದವನು ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದನು ಕಡಲಿಗೆ ಕಟ್ಟಿ ಮುಖವಂತೆ || ೫೨

ಮೊದಲ ಲಗ್ನೆಯ ಧೂಳಿಯೇ ದ್ರ
 ಪದಿಯ ಬೈತಲೆಗಮಲಸಿಂದೂ
 ರದ ಸವಿಸ್ತರವಾಗದಿದ್ದೊಡೆ ರಾಯನಾಣೆನುತ |
 ಮದಮುಖರು ಮುಂಕೊಂಡು ದುರ್ಗವ
 ಬೆದಚ್ಚಿಸಿತು ಬೇಣೀನು ದ್ರುಪದನ
 ಸದನಸೀಮೆಯ ಚರಸಿ ಹಾಯ್ದರು ರಾಜಬೀದಿಯಲಿ || ೫೪

ಅರ್ಜುನನು ಜನಗಳನ್ನು ಓಡಿಸುತ್ತ.

ಏಳು ಮನ್ನೆಯ ಗಂಡನಾಗು ನೃ
 ಪಾಲ ಮದುವೆಯ ಮನೆಗೆ ರಾಯರ
 ಧಾತಿ ಬಿದ್ದಿನವಾಯ್ತು ನಡೆ ಸಂತ್ಯೆಸು ಬೀಯಗರ |
 ಏಚೆನಲು ಕಳಕಳವನರ್ಜುನ
 ಕೇಳಿದನು ಹೊದೆಯಂಬುಗಳ ತರ
 ಹೇಚೆನುತ ಕವಿದೆಚ್ಚು ಮುಖದನು ಭಟರ ಮುಂಗುಡಿಯ || ೫೫

¹ ಸೇತುವೆಂ, ಜ.

ಅದು ಬಟಕ ಕಲ್ಪಾಂತಮೇಘದ
ಮೊದಲ ಮೆಣೆಯೆನೆ ಸುರಿದುದಂಬಿನ
ಹೊದರು ಹುದುಗಿತು ರಾಯದಟ ರೌಕುಳದ ರಕ್ತದಲಿ |
ಕೆದಱಿದರು ಕರ್ಣಾ ದಿಗಳು ನೆಣೆ
ಬೆದಱಿದರು ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಯಲಿ
ಸದೆದು ಹೊಕ್ಕನು ಭೀಮ ಭಾವಿಯ ಮರದ ಕೊಂಬಿನಲಿ || ೫೬

ತಱುಬಿದನು ಮದ್ರೇಶ ಪವನಜ
ನುಱುಬೆಯನು ಫಲಗುಣನ ಬಾಣವೆ
ಮುಱಿಯಿಸುತ ರಾಧೇಯ ನಿಂದನು ಸಿಂಹನಾದದಲಿ |
ಕಱುಬರೋ ಘನಯಂತ್ರಭೇದಿಯ
ನಱುದು ಕಾಡುವ ಕುರುಡರೋ ನೀ
ವಿಱಿತಕಂಘೈ ಸಿದಿರೆನುತ ಕೈಕೊಂಡನಾಭೀಮ || ೫೭

ತುರಗರಥಸಾರಥಿಗಳನು ಹೊ
ಯೊ ರಸಿದನು ಪವಮಾನಸುತನು
ಬುರದ ಖಾತಿಗೆ ಶಲ್ಯ ಹಿಮ್ಮೆಟ್ಟಿದನು ಹಿನ್ನೆಲೆಗೆ |
ನರನ ಶರಹತಿಗಳುಕಿ ಮೋರೆಯ
ತಿರುಹಿದನು ಕಲಿಕರ್ಣನಿವೆದಿರು
ಸರಿಯೆ ವಿಪ್ರರು ನಮ್ಮ ವಿಗ್ರಹಕೆನುತ ಖಾತಿಯಲಿ || ೫೮

ಆಗ ಪರಾಜಿತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಅರಸ ನಡೆ ದ್ರುಪದನ ಕಪಾಲದ
ಲಿರಲಿ ಮಾನಚ್ಯುತಿ ಮಹೀಸುರ
ವರರೊಡನೆ ದಂಡೇಕೆ¹ ನಡೆವುದು ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕೆ |
ನೆರಹುವುದು ನೈಪವರ್ಗವನು ಬಂ

¹ ಖತಿಯೇಕೆ, ಖ. ಚ.

ದೊರಸುವುದು ಪಾಂಚಾಲಭೂಪನ
ಶಿರದ ಬರಹವನೆಂದು ನುಡಿದನು ಕುರುಪತಿಗೆ ಕರ್ಣ || ೫೯

ಆಹುದು ಕರ್ಣನ ಮಾತು ತೆಗೆಯಲಿ
ಬಹಳಬಲವೀಹೊತ್ತಿನಲಿ ರಣ
ವಿಹಿತವಲ್ಲಾ ಕಿದೊಡೆ ತಪ್ಪದು ವಿಪ್ರವಧೆ ನಮಗೆ |
ಮಹಿಮೆ ವಿಸಾಸಲು ಹೋಗದೀಸರ
ಲಹಿತದರ್ಪವೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಲು
ಬಹುದೆನುತ ತಿರುಗಿದನು ಕುರುಪತಿ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ || ೬೦

ಬಚ್ಚಿಕ ಭೂವಿಾಶ್ವರರು ತಮ್ಮೆಯ
ಹೊಜಲಿಗೈದಿದರಿತ್ತ ಸಾಬಲ
ಕಲಿ ಸುಶರ್ಮಕಳಿಂಗಸೈಂಧವರಿವರು ಮೊದಲಾಗಿ |
ಇಳೆಯ ಭೂಪರ ಕೂಡೆ ಕೌರವ
ತಿಲಕ ದುಮ್ಮಾನದಲಿ ಹೋಗಲು
ನಲಿದು ಕುಂತೀಸುತರ ಸಲಹಿದ ವಿರನಾರಯಣ || ೬೧

ಮೂವತ್ತೆ ಒಂದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

ಮೂವತ್ತೆ ಎ ರ ಡ ನೆ ಯ ಸಂಧಿ

—

ಸೂಚನೆ

ವಿಮೆಳಮುನಿ ಪಾಂಚಾಲಚಿತ್ತ
ಭ್ರಮೆಯನಪಹರಿಸಿದನು ದ್ರೌಪದಿ
ರಮಣಿ ಯಾದಳು ಹರನ ವೆರದಲಿ ಪಾಂಡುತನೆಯರಿಗೆ ||

ತಾಯಿಯ ಒಳಿ ಈ ವರ್ತಮಾನವನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಕೌರವನೈ ಪತಿ ಪಯಣದ
ಮೇಲೆ ಪಯಣದಲ್ಲೆದಿ ಹೊಕ್ಕನು ಹಸ್ತಿ ನಾಪುರಿಯ |
ಹೇಟಲೇನದನಖಿಳಧರಣೀ
ಪಾಲಕರು ದುಮ್ಮಾನದಲಿ ಪಾಂ
ಬಾಲದೇಶವ ಕಳೆದು ಹೊಕ್ಕರು ತಮ್ಮ ನಗರಿಗಳ || ೧

ಭೀತಿ ಹರೆದುದು ರಾಯದಜಸಂ
ಘಾತ ಸರಿದುದು ಮತ್ತೆ ಸುಜನ
ವ್ರಾತ ನೆರೆದುದು ಮೆಣಿದುದವನೀದೇವರಗ್ಗಳಿಕೆ |
ವಾತಜನು ಮರಗೊಂಬಿನಲಿ ಮಾ
ಋಂತರನು ಮನ್ನಿಸಿ ಕುಲಾಲನಿ
ಕೇತನಕೆ ಬಂದೆಱಗಿದನು ಧರ್ಮಜನ ಚರಣದಲಿ || ೨

ಇತ್ತಲರ್ಜುನನಿನಸುತನೆ ಬೆಂ
ಬತ್ತಿ ಮರಳಿದನವನಿಪಾಲರ
ಮುತ್ತಿಗೆಯ ರ್ಕೂಡಿಸಿದ ಜಯಲಕ್ಷ್ಮಿಯ ಕಟಾಕ್ಷದಲಿ |
ಮತ್ತರಾಯರ ಬೆನ್ನ ಕಪ್ಪವೆ
ನೆತ್ತಿದುತ್ತಾಹದಲಿ ಹೊಸಹೊಗ
ರೆತ್ತಿದಕ್ಷಿಯ ಹೊಳಹಿನಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ನೈಪಾಲಯವ || ೩

ಈತನುದಯದಲಿಂದು ಭೂಸುರ
ಜಾತಿಗಾಯ ಗ್ಗಳಿಕೆ ಪಾರ್ಥಿವೆ
ಜಾತರನು ಭಂಗಿಸಿದ ಧನುವಿಂದಿವನ ವಶವಾಯ್ತು |
ಸೋತು ತೆಗೆದ ಮಹೀಶ್ವರರ ಮಾ
ತೇತಕಿದು ಮೆರುಪೂತನುತ ಜನ
ವೀತನನು ಕೊಂಡಾಡುತ್ತಿದ್ದುದು ನೆರವಿನೆರವಿಯಲಿ || ೪

ಬಂದನೀತ ಸುಗತಿಯ ಗರುವಿಕೆ
ಯಿಂದ ರಮಣಿಯ ಹೊರಗೆ ಬಾ ನೀ
ನೆಂದು ಕರೆದನು ಸತಿಸಹಿತ ತಿರುಗಿದನು ನಲವಿನಲಿ |
ಇಂದುಮುಖಿಯನು ಕುಂಭಕಾರರ
ಮಂದಿರದ ಹೊಣಗಿರಿಸಿ ಫಲಗುಣ
ಬಂದು ಮೆಯ್ಯಕ್ಕಿದನು ಕುಂತಿಯ ಚರಣಕಮಲದಲಿ || ೫

ತಾಯೆ ಬಿನ್ನ ಹವಿಂದು ಧರಣೀ
ರಾಯರೆಲ್ಲರ ಗೆಲಿದು ತಂದೆನು
ನಾಯಕವನನುಪಮಸುಮೌಲ್ಯವನಮಲಮೌಕ್ತಿಕವ |
ಆದನ್ನು ಸರ್ವರೂ ಅನುಭವಿಸಿರೆಂದು ಕುಂತಿಯು ಹೇಳಲು ವಿಚಾರ.
ತಾಯೆ ಚಿತ್ತೈಸಿದಿರೆ ಯೆನೆ ತಡ
ವಾಯಿದಳು ತನಿಹರುಷದಲಿ ಲೇ
ಸಾಯಿತ್ಯೆವರು ಕೂಡಿ ಭೋಗಿಪ್ರದಂದಳಾಕುಂತಿ || ೬

ಎನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ಕಮಲಾ
ನನೆಯ ಪೊಡವಂಡಿಸಿದನವ್ವೆಗೆ
ತನುಜ ನೀ ತಂದಮಲಮೌಕ್ತಿಕವಿದೆ ಮಹಾದೇವ |
ತನಗೆ ನುಡಿ ತೊಡಳಿಸಿತಲಾ ನೀ
ವಿನಿಬರುಪಭೋಗಿಸುವುದೆಂದೆನು
ವನಿತೆಯೈವರಿಗರಸಿಯೇ ಹಾ ಯೆಂದಳಾಕುಂತಿ || ೭

ಜನನಿ ತಪ್ಪದು ನಿಮ್ಮ ನುಡಿಯಾ
ವನಜಮುಖಿ ಯೆಮ್ಮೈವರಿಗೆ ಸತಿ
ವಿನುತಗುರುವಚನಾಂಬುನಿಧಿ ಮಕ್ಕಳಗಲಂಘ್ಯವಲೆ |
ಎನೆ ಯುಧಿಷ್ಠಿ ರನೃಪತಿ ಪಾರ್ಥನ
ಕನಲಿದನು ಕಲಿಭೀಮನಲ್ಲೆಂದ
ನು ನಕುಲಸಹದೇವರನುಚಿತವೆಂದರರ್ಜುನನ || ೮

ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮದ ಸಾರವನು ನೀವ್
 ಬಲ್ಲರಣಿಯಿರಿ ಹೇಡ್ವದಾವುದು
 ನಿಲ್ಲಿ ನೀವ್ ಸಹದೇವನಕುಲರು ಹಲವುಮಾತೇನು |
 ಬಲ್ಲರಬಿಳಿಮಾನ್ಯಯಭಾಷಿತ
 ದಲ್ಲಿ ನೋಡಲು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರದೊ
 ಕೆಲ್ಲ ತಾಯಿಂದಧಿಕಗುರು ಜಗಕೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || F

ಮಾತೃವಚನವಲಂಘ್ಯವದು ವಿ
 ಖ್ಯಾತಪದ್ಧತಿ ಲೋಕಯಾತ್ರಾ
 ಭೀತಿಯಲಿ ಭಯವೇನು ಧರ್ಮ ರಹಸ್ಯನಿಷ್ಠರಿಗೆ |
 ಏತಕೀಲೋಕಾನುಸರಣಿ ವಿ
 ಧೂತಕಿಲಿ ಷವಾವುದಿದು * ಧ
 ರ್ಮಾತಿಶಯದಲಿ ವಿಹಿತ ಯಿಹಪರಕೆಂದ * ನಾಪಾರ್ಥ || ೧೦

ರಾಗಲೋಭವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲಿ ನೀ
 ವೀಗರುವೆಗಳುಕುವರೆ ಸಲೆ ಧ
 ರ್ಮಾಗಮವನಾಚರಿಸುವುದಲೇ ನಮ್ಮ ನುಷ್ಠಾನ |
 ಈಗಲೇಗುರುವಚನಧರ್ಮ
 ತ್ಯಾಗವೇನದು ಧರ್ಮವೇಯುಪ
 ಭೋಗವೈವರಿಗೆಂದು ತಿಳುಹಿದನವರನಾಪಾರ್ಥ || ೧೧

ಮೂಡದಿರಿ ಸಂದೇಹವನು ಖಯ
 ಚೋಡಿ ಯಿದಚ್ಛಿಗಳೆಲ್ಲ ಧರ್ಮದ
 ಮೂಡಿಗೆಯೊಳಂಬಿರಲಿ ಬಹಿರಂಗದಲಿ ಬಾಸದಿರಿ |
 ಗೂಡು ಹಲವಿಹ ಪಕ್ಷಿಯೊಂದಿದ
 ನಾಡಬಾರದು ಸಾಕು ಚಿಂತಿಸ
 ಬೇಡಿ ನೀವೆಂದನಿಬರನು ತಿಳುಹಿದನು ಕಲಿಸಾರ್ಥ || ೧೨

* ಸಂಪ್ರೀತಿಯಿಂ ಬಳಸುವುದು ಮತವಹುದೆಂದ, ಖ.

ಮುಖ್ಯವಾದುದ ಬಿಟ್ಟು ಮೆಣಿಯದೆ
 ಮುಖ್ಯವಾದುದ ಹಿಡಿವೆರಲ್ಲದೆ
 ಮುಖ್ಯಮತವಿದನಾರುವಚಿಯರೆ ದೇವರಾಶಿಯಲಿ |
 ಮುಖ್ಯಜೀವರ ಜೀವ ಬಲ್ಲನು
 ಮುಖ್ಯ ಕರ್ಮವನೆಂದು ಪಾರ್ಥನು
 ಮುಖ್ಯಧರ್ಮವೆ ಹೇಳಿ ತಿಳುಹಿದ ಧರ್ಮಪುತ್ರನನು || ೧೩

ಬಳಿಕ ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಐವರೂ ಅಂಗೀಕರಿಸುವಿಕೆ.

ಆದುದನುಮತ ತನ್ನೊಳಗೆ ತ
 ತೋರಿದರರು ನಿರ್ವಾದದಿಂದ ¹ ತ
 ಕೋದರಿಯನೊಲಿದೈವರಂಗೀಕರಿಸಿದರು ಬಚಕ |
 ಆದರಣೆಯಲಿ ಕುಂತಿ ನೋಸಿಗೆ ವೃ
 ಕೋದರನ ಭಿಕ್ಷಾನ್ನ ಭಾಗದ
 ಭೇದವನು ತಿಳುಹಿದಳು ತೊಡೆಯಲಿ ತೆಗೆದು ಕುಳ್ಳರಿಸಿ || ೧೪

ಇತಿದನಸ್ತುಚಲಕೆ ರವಿ ನೃಪ
 ತಿಲಕರೈವರು ವಿಹಿತಸಂಧ್ಯಾ
 ವಳಿಗಳನು ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಕುಂತಿಯ ಚರಣಕಭಿನಮಿಸಿ |
 ಜಲರುಹಾಕ್ಷನ ನಾಮಕೀರ್ತನ
 ಕಲಿತಪರಮಾನಂದರಸದಲಿ
 ಮುಖ್ಯುಗಿ ಮುದದಿಂದಿದ್ದ ರವರು ಕುಲಾಲಭವನದಲಿ || ೧೫

ಸಿಲುಕಿದುದು ಜನದೃಷ್ಟಿ ಬಲುಕ
 ತ್ತಲೆಯ ಬಂದಿಯೊಳಂಧಕಾರದ
 ಜಲಧಿ ಪುಲಿ ಜಗವೆದ್ದು ದೇನೆಂಬೆನು ಮಹಾದ್ಭುತವ |

¹ ತ್ಸೌಹಾರ್ದದಿಂದ, ಖ. ಚ.

ನಳನಮಿತ್ರನ ಬೇಡುಕಾಱಿ
 ಸುಳವೋ ತಿಮಿರದ ಪ್ರಳಯವೋ ಯೆನೆ .
 ನಿಳಯನಿಳಯದ ಸೊಡರು ತಳತುಡು ಕೂಡೆ ನಗರಿಯಲಿ || ೧೬

ಇವರಿಗುಂಟೆ ತೈಲದೀಪ್ತಿಗೆ
 ರವಣವಲ್ಲಿ ಕುಲಾಲನಿಳಯಕೆ
 ಕವಿವ ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯ ನುಗ್ಗೊತ್ತಿದುದು ಬೇಣಿೊಂದು |
 ನವಯುವತಿಯಾಭರಣಮಣಿರಬಕೆ
 ನಿವಹವೀಕೆಯ ನಯನಕಾಂತಿಯು
 ಮವನಿಸತಿ ಕೇಳೆ ನಿಮ್ಮ ಪಿತನ ಪಿತಾಮಹರ ಪರಿಯು || ೧೭

ಬಟಕಲಾರೋಗಣೆಯ ಮಾಡಿದ
 ರೊಲಿದು ಭಿಕ್ಷಾನನ್ನಾ ದಿಭುಕ್ತದ
 ಬಟಕ ದ್ರೌಪದಿ ವುಂಡಳ್ಯವರ ಶೇಷದನ್ನವನು |
 ನಳನಮುಖಿ ಕೈದೊಳದು ಬಂದಾ
 ನಿಳಯದಲಿ ಕುಳತಿರಲು ಕುಂತಿಯು
 ಬಟಯ ಕುಳತುಣಿ ಕಾಲನೊತ್ತಿದಳಾಗ ಸೊಸೆತನದಿ || ೧೮

ಜನಪನಂದನೆಗೊಂದು ಕೃಷ್ಣಾ
 ಜನವನಿತ್ತರು ಶಯನಭಾಗಕೆ
 ಜನನಿಯಂಘ್ರಿಯ ಬಟಯಲೊಣಗಿದರೈವರೊಂದಾಗಿ |
 ವನಿತೆಯವರಂಘ್ರಗಳ ತಲೆದಿಂ
 ಬಿನಲಿ ಮಲಗಿದಳಂದಿನಾಪವ
 ಜನಿತಕೃತ್ಯವ ನುಡಿವೃತ್ತಿದನು ಪಾರ್ಥನರಸಂಗೆ || ೧೯

ಆಗೆ ಯುದ್ಧ ಕೌಶಲ ನಿರೂಪಣ.

ಗಲಿದ ಪರಿಯನು ಕೌರವೇಂದ್ರನ
 ದಟವ ಮುಖದಿಂದವನು ಕರ್ಣನಿ
 ಗಳುಕದೇಚ ಶರಪ್ರಯೋಗವ ಒಪಕೌಶಲವ |

ಬಲಜಲಧಿ ಮುಕ್ತು ಉಕ್ತಿದರೆ ಮಂ
 ಡಳಿಸಿ ಮೊಗದಂದವನು ಶಸ್ತ್ರಾ
 ವಳಿಯ ಸಂಹರಣವನು ವಿವರಿಸಿದನು ಮಹೀಪಾಲ || ೨೦

ಕುದುರೆಯೇಊಟವನು ಮಾತಂ
 ಗದ ಸುಶಿಕ್ಷಾಭೇದವನು ರಥ
 ವಿದಿತಕೌಶಲವನು ಶರಾಸನವೇದಸಂಗತಿಯ |
 ಮದವದರಿಭಂಜನದ ದಿವ್ಯಾ
 ಸ್ತ್ರೀದಲಿ ಮುಕ್ತಾಮುಕ್ತಸಮರಂ
 ಗದ ಸುಸಂಗತಿಯಿಂದ ನೂಕಿದರಿವರು ಯಾಮಿನಿಯ || ೨೧

ಆಯುಧದ ಲಕ್ಷಣವೆನಾದಿ
 ವ್ಯಾಯುಧವ ಮಂತ್ರಪ್ರಭಾವವೆ
 ನಾಯುಧದ ವಿವಿಧಸ್ರಯೋಗವನದಃ ಕೌಶಲವ |
 ರಾಯರಂಗದ ಶಕ್ತಿವರ್ಗದು
 ಪಾಯಗುಣವಿಕ್ರಮಪರಾಕ್ರಮ
 ನಾಯಕರ ಗುಣಕಥನದಲಿ ನೂಕಿದರು ಯಾಮಿನಿಯ || ೨೨

ಸಾಕು ನಮ್ಮೆಯ ಮಾತು ರಾತ್ರಿಯ
 ನಾಕುಜಾವದೊಳರಡು ಸಂದವು
 ಬೇಕು ಸಿದ್ಧಿಯೊಳವದನುತಲಿ ರಾಯನರ್ಜುನಗೆ |
 ಆಕುಲಾಲನ ಭವನದೊಳು ಲೋ
 ಕೈಕವೀರರು ಸರ್ವಗುಣಗಣ
 ದಾಕುಮಾರಕರಸ ಫಲಗುಣನೆಂದ ವಿನಯದಲಿ || ೨೩

ಆಗ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನು ಕೃಷ್ಯಪನೊಬ್ಬ ಬ್ರಾಹ್ಮಣಸಹಿತನಾಗಿ
 ಇದನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಮುನಿವಳವೆಧುವೆಂದು ನಿದ್ರಾಂ
 ಗನೆಯನೂಕಿದರವನಿಪರು ಕಾ

ಮಿನಿಸಹಿತ ಬಚ್ಚಿತ್ತಲೀಪಾಂಚಾಲಭೂಪತಿಯ |
 ತನುಜನಿವರ ಪರೀಕ್ಷೆಗೋಸುಗ
 ಮುನಿಪ ಕಶ್ಯಪ ಕೂಡಿ ಕೇಳಿದ
 ನಿನಿತು ಮಾತೆಲ್ಲವೆನು ಮೆಚಿಯಲಿ ನಿಂದು ರಜನಿಯಲಿ || ೨೪

ಬಂದು ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನನೈಯ್ಯಂ
 ಗೆಂದನಿನನಸ್ತಮೆಯಸಂಧ್ಯಾ
 ವಂದನಾನಂತರದಿ ಶಸ್ತ್ರಾಸ್ತ್ರ ಪ್ರಸಂಗದಲಿ |
 ಸಂದಗಜಹಯಕಥನಭೂಮಿಪ
 ರಂದದಲಿ ನೃಪನೀತಿಸಂಗತಿ
 ಯಿಂದ ರಾತ್ರಿಯ ಕಳದರಾರೆಂದಖಿಯೆ ನಾನೆಂದ || ೨೫

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಿ ವಿಪ್ರರಾದೊಡೆ
 ಸರಸನವಭೋಜನದ ಕಥೆ ಮೇಣ
 ವಿರಚಿತದ ವೇದಾಂಗವೈದಿಕತರ್ಕ ಶಾಸ್ತ್ರದಲಿ |
 ಅರಸಗಳಿಗಾಯುಧದ ಗಜರಥ
 ತುರಗದೇಣುಟದ ಮಹಾಸ್ತ್ರದ
 ವಿರಚನೆಗಳೆವು ಜಾತಿವಿದ್ಯೆಗಳೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೨೬

ಭೂರಿಭೂಧನವರ್ಧನವ್ಯವ
 ಹಾರಲಾಭಾಲಾಭಚಿಂತೆಗ
 ಳೂರುಜನಿತರಿಗಿಂತು ಶೂದ್ರಗೆ ಕೃಷಿಯು ಮಾತುಗಳು |
 ಆರಿಗಾದೊಡೆ ಜಾತಿಧರ್ಮದ
 ಸೇರುವೆಗಳೇ ತಿಳುಹುವುವು ನ
 ಮ್ಮಾರಯಿಕೆಗಿವೆರಿಂದು ಹೃತ್ತಿಯರೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೨೭

ಇವರು ಪಾರ್ಥಿವರೊಳಗೆ ಕೇಳ್ಯಾಂ
 ತವರು ನಿಸ್ಸಂದೇಹವೆಂದೇ
 ನಿವಗೆ ನಾವೆನ್ನೆವೆ ವಿನಾಹದ ಪೂರ್ವಕಾಲದಲಿ |

ಅವರನುಪಚರಿಸೇಣು ರಚಿಸು
 ತ್ಸವನೀಗಳು ಪೂರ್ವಗಿರಿಯಲಿ
 ರವಿಯುದಯವೆಂದಾಪುರೋಹಿತ ತಿಳುಹಿದನು ನೃಪನ || ೨೮

ಪಾಂಡವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯರೆಂದು ದ್ವಪದನ ನಿಶ್ಚಯ.

ಬಸಗೆಯಾಯಿತು ಮತ್ತೆ ಗುಡಿಯ
 ತ್ತಿಸಿತು ನಗರಿಯೊಳಧಿಕಪರ್ವ
 ಪ್ರಸರದಲಿ ರೋಮಾಳ ಪಲ್ಲವಿಸಿದುದು ಭೂಪತಿಯ |
 ಬಿಸಜಬಂಧುವಿನುದಯದಲಿ ನೃಪ
 ವಿಸರಸಹಿತ ಕುಲಾಲಭವನದಿ
 ವಸುಮತೀವಲ್ಲಭರ ಕಂಡನು ಬಂದು ಪಾಂಡುಕಾಲ || ೨೯

ಏತಿ ಬಿಜಯಂಗೈವುದೆಂದು ನೃ
 ಪಾಲಕರನುಚಿತದಲಿ ನಿಜರಾ
 ಜಾಲಯಕೆ ಕೊಂಡೊಯ ನೀಕ್ಷಿಸುತನಿಬರಿಂಗಿತವೆ |
 ಮೇಲುಮೊಗದ ಗಭೀರಗತಿಯ ಛ
 ಡಾಳನನು ಕಂಡಿವರು ರಾಯರ
 ಪೀಟಿಗೆಗಳುದನುತ ನಿಶ್ಚ ಯಿಸಿದನು ಮನದೊಳಗೆ || ೩೦

ಪದೇಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಮನೆಗಳಲ್ಲಿ ಇವರು ಕ್ಷತ್ರಿಯ
 ಗೃಹಕ್ಕೆ ಜೋಗುವಿಕೆ.

ಬರಲು ದ್ವಪದನು ನಾಲ್ಕು ಮನೆಯನು
 ಪರಿಪರಿಯೊಳವಡಿಸಿ ಯಿರಿಸಿದ
 ನಿರುತ ವರ್ಣಾಶ್ರಮವನೆಯಲು ರಚಿಸಿದನು ವಿಧಿಯ |
 ಅರಸ ಕೇಳಾಪಾಂಡುಪುತ್ರರು
 ಬರಲು ಬೀಡಾರವನು ತೋಣಿದ
 ನೊರೆದೊರೆದು ದ್ರೌಪದಿಯ ಪಿತನುಷಿ ನಾಲ್ಕು ಭವನಗಳ || ೩೧
 ನೂದಲಮನೆಯಲಿ ದರ್ಭೆ ತುಲಸಿಯು
 ಮುದದಿನಾವರಗೋಸಿಚಂದನ

ಸದನದಲಿ ಶ್ರೀಸಾಲಗ್ರಾಮದ ಪೂಜೆ ಮಾಡಿರಲು |

ಅದಙ್ಗನಾತಙ್ಗವಾಯ ಮನೆಯೊಳು

ಗದೆ ಶರಾಸನ ಖಡ್ಗ ಮುದ್ರ

ವಧಟುಚಕ್ರ ತ್ರಿಶೂಲ ತುಂಬಿರೆ ಬಚ್ಚಕ ಮೂಱುಣಲಿ || ೨೦

ಸೊಗಸು ಮಿಗಲಾ ತ್ರಾಸು ಕಟ್ಟಳೆ

ಯೊಗುಮಿಗೈಯ ಮೂಷಗಳ ಪದ್ಧತಿ

ಯಗಲದಲಿಹರಹಿದನು ಬಗೆಬಗೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಣಲಿ |

ನೊಗವು ನೇಗಿಲು ಕುಂಟೆ ಕೂರಿಗೆ

ಶಕಟ ಜೊತ್ತಿಗೆ ಘಂಟೆ ಬಾಸಿಗ

ನಗವ ತೋಱಲಿಕ್ಕಿವರು ಹೊಕ್ಕರು ಶಸ್ತ್ರಭವನವನು || ೨೧

ಕಳಗಳವರಲು ಕ್ಷತ್ರಜಾತಿಯ

ಹೊಳಹಿನಂತಿದೆ ಯೆನುತ ದ್ರುಪದನು

ಬಚ್ಚಕ ಮಜ್ಜ ನಣಾಲೆಗಾಯತ ಮಾಡ ಹೇಳಿದನು |

ಕೆಲರು ವಾಸಿತತ್ಯಲ ಪೂಸಲಿ

ಕೆಲರು ತೈಲಾದಿಗಳನಿಕ್ಕಲಿ

ಕೆಲರುದುಷ್ಣೋದಕವ ನೆಜಿಯಲಿ ಮೆಖಚೆಯರಸರಿಗೆ || ೨೨

ಅವರಿಗೆ ಮಂಗಳಸ್ನಾನಾದಿ ಉಪಚಾರ.

ಮುದದಿ ಮಂಗಳಮಜ್ಜ ನವ ಮೂ

ಡಿಹರು ದಿವ್ಯಾಂಬರವನುಟ್ಟರು

ಸುದತಿಯರು ಹರಿವಾಣದಾರತಿಗಳನು ಕೈಕೊಳುತ |

ಪದಕ ಕರ್ಣಾಭರಣ ಹಾರದಿ

ಮುದದಿನೊಪ್ಪಂಬಡೆದವರ ಪೂ

ಸಿದರು ಮಲಯಜಯಕ್ಷಕರ್ಧಮವೊಲ್ಲೆ ಮೆಲ್ಲಿಗೆಯ || ೨೩

ಬಾಸಿಗದ ನೊಸಲುಗಳಲೆಸವೆ ಮ

ಹೀಶರೈವರು ಮಂಟಪದ ನೆಲೆ

ವಾಸಿಯಲಿ ಕುಳ್ಳ ದರ್ದುಭುತರಾಜತೇಜವಲಿ |
 ಆಸೋಸೆಯ ಸಂಗಾತ ಕುಂತಿ ವಿ
 ಳಾಸದಲಿ ಕುಳ್ಳ ದರ್ಘನವಿ
 ನ್ಯಾಸವನು ಜನ ನೋಡುತಿರ್ದುದು ಬಿಗಿದ ಬೆಳಗಿನಲಿ || ೩೬
 ಬಚಿಕ ದ್ರುಪದನು ತನ್ನ ವೆಧುವಿಂ
 ಕಳಶಜಲವನು ತರಿಸಿ ಹರಪ್ಪದಿ
 ಪ್ರಳಕಿಸುತ್ತ ಮಧುಪರ್ಕವನು ಮಾಡಲಿಕೆ ಕುಳ್ಳ ದರ್ |
 ಲಲಿತಮಂಡಲಮಾಡಿ ಯರ್ಚಿಸಿ
 ನಳನನಾಭನ ನೆನೆದು ಪಾಂಡವ
 ತಿಲಕರೈವರ ನೋಡಿ ಕರೆದನು ಮನಸಿನೋಲಿನಲಿ || ೩೭
 ಜಲವನಂಜಲಿಯಿಂದ ದ್ರುಪದನು
 ಸೆಳದು ಮೆಚಿದವೆ¹ ಬರಲಿ ಯಂತ್ರವ
 ಗೆಲಿದ ಗರುವನು ನಿಮ್ಮ ಪಂಚಕದೊಳಗೆ ಯೆನೆ ನಗುತ್ತ !
 ಇಚ್ಛದನರಸನು ಭೀಮನೊಯ್ಯನೆ
 ಸುಳವನರ್ಜುನ ಹಿಂದೆ ಯಮೆಳರು
 ನಳನವದನೆಯ ಹೊರಗೆ ಬಂದರು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೩೮
 ಬಿಸುಟನಂಜಲಿಯುದಕವನು ನಿ
 ಪ್ಪಸರದಲಿ ಬೆಟಿಗಾಗಿ ಭೂಪನ
 ಮುಸುಡನೆವೆಯಿಕ್ಕದೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತೆಂದನಾದ್ರುಪದ |
 ಅಸುರರೋ ಸುರರೋ ಭುಜಂಗರೊ
 ವಸುಮತಿಶರನು ನಿಮ್ಮೊಳವನಾ
 ನುಷರ ಪರುಟವೆವಿಲ್ಲ ನೀವಾರೆಂದು ಬೆಸಗೊಂಡ || ೩೯

ನಾವು ಪಾಂಡವರೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಈತನಗ್ಗ ದ ಭೀಮನರ್ಜುನ
 ನೀತನಿವರೇ ಯಮೆಳರೆಂಬವ

ರೀತಗಳು ನಮ್ಮಿಂದ ಕಿಚಿಯರು ನಾವು ಪಾಂಡವರು |
 ಮಾತೆ ಯೆಮ್ಮೈವರಿಗೆ ಜಗತ್ತೀ
 ಖ್ಯಾತೆ ಕುಂತೀದೇವಿ ನೇಮಿಸ
 ಲೀತಳೋದರಿಯಾದಳಮ್ಮೈವರಿಗೆ ವಧುವೆಂದ || ೪೦

ದ್ರೌಪದಿಗೆ ಪಂಚಪತ್ನೀತ್ವವಿಚಾರ.

ಕೊಂಡು ಹರಿದುದು ಹರುಷವಾಬ್ಬ
 ಹ್ಯಾಂಡದಗ್ರಹೆ ಮನವನ್ನೆವರು
 ಗಂಡರೆಂದೆನೆ ಯಿಚಿದುದಾಗಳೆ ಮನ ರಸಾತಳಕ್ಕೆ |

* ಕಂಡು ಬಲ್ಲರೆ ಕಂಗಳಲಿ ಕಿವಿ
 ಗೊಂಡು ಕೇಳರೆ ಮುನ್ನ ನಮಗೀ
 ಭಂಡತನವನು ಮಾಡಿದುದು ವಿಧಿಯೆಂದನಾ ದ್ರುಪದ || ೪೧

ಲೋಕಸಮ್ಮತವಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಾ
 ನೀಕದಭಿಮತವಲ್ಲ ಕಾಪಥ
 ವೇಕೆ ನಿಮಗಿದು ಪಾಂಡುತನುಜರು ನೀನ ಮಹಾತ್ಮರಲೆ |
 ಪ್ರಾಕೃತರೆ ನೀವಕಟ ನಿಮ್ಮೆ ವಿ
 ವೇಕ ಲೇಸಾಯ್ತೊಡಪರಕೆ ಮಿಗೆ
 ಲೋಕಕಿದು ಸಾಧನವೆ ಯೆಂದನು ದ್ರುಪದಭೂಪಾಲ || ೪೨

ಕಾಮಮೋಹಿತರಲ್ಲ ವಿಷಯ
 ಸೋಮಭಂಗಿತರಲ್ಲ ಧರ್ಮದ
 ನೀಮೆಯೊಳಗಣುಮಾತ್ರವಳುಪುವರಲ್ಲ ಜಗವಹಿಯೆ ¹ |

ಕಂಡು ಬಲ್ಲವೆ ಕಂಗಳಿದವುಂ

ಕೊಂಡು ಬಲ್ಲದೆ ಕಾಲ ನಮಗೀ

* ಭಂಡತನವನು ಮಾಡುವರೆ ನೀವೆಂದನಾ ದ್ರುಪದ, ಠ. * ||

¹ ನೀವುಧಾರ್ಮಿಕರು, ಚ. ಠ.

ಈಮಹಾಸತಿ ಯೆಮಗೆ ಜನನಿಯು
 ನೇಮದಲಿ ವಧುವಾದಳಿದುವೆ ವಿ
 ರಾಮವೇಕೆ ವಿವೇಕವೆಂದನು ಧರ್ಮಸುತ ನಗುತ || ೪೩

ಏಕಪತಿ ಬಹುಸತಿಯರೆಂಬುದು
 ಲೋಕಪದ್ಧತಿ ಕಂಡೆವಾವಿಂ
 ದೇಕಪತ್ನಿಗೆ ಪುರುಷಪಂಚಕವನು ಮಹಾದೇವ |
 ಲೋಕಶಾಸ್ತ್ರವಿರುದ್ಧವನು ಕಿವಿ
 ಯೋಕರಿಸುತಿದೆ ಕಂಗಳಿಗೆ ಸು
 ವ್ಯಾಕುಲಿತ ಹಿರಿದಾದುದೆಂದನು ದ್ರುಪದಭೂಪಾಲ || ೪೪

ಆಗ ವ್ಯಾಸರ ಆಗಮನ.

ಆಸಮಯದಲಿ ನೆಗಳ್ಳ ವಾರ್ತಾ
 ಘೋಷವನು ನೆಹಿ ತಿಳಿದು ಮನದಲಿ
 ಲೇಸನಿದನಾನಖಿಪೆನೆಂದುದ್ಯೋಗವನು ಮಾಡಿ |
 ಕೇಶವನ ನಿಜಮೂರ್ತಿಯೆನಿಸಾ
 ವ್ಯಾಸಮುನಿ ಯೈತರಲು ಕಂಡು ಮ
 ಹೀಶರದಿರೆದ್ದೆ ಅಗಿದರು ಪದಮುಗಕ ವಿನಯದಲಿ || ೪೫

ಆಸಭೆಯ ವಂದನೆಯ ಕೊಳುತಲು
 ವ್ಯಾಸಮುನಿ ನಡೆತಂದನಲ್ಲಿ ಮ
 ಹೀಸುರರು ಕುಂತಿಜರು ಕಂಡರು ಕಾಣಿಕೆಯನಿಕ್ಕಿ |
 ದೋಷವರ್ಜಿತಧರ್ಮವನು ನಿ
 ಣೈಸಲಹಿಯದ ಮಂದಮತಿಗೆ ಮ
 ಹೇಶ ಕೃಪೆಮಾಡಿದನೆನುತ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದನು ದ್ರುಪದ || ೪೬

ನೆಗಹಿದನು ದ್ರುಪದನನು ಯಮಜಾ
 ದಿಗಳನೆತ್ತಿದನೊಬ ರೊಬ ರ

ತೆಗೆದು ತಕ್ಕೈಸಿದನು ಮುದದಲಿ ಪಾಂಡುನಂದನರ |
 ದುಗುಡವೇಕೈ ದ್ರುಪದ ನಿನ್ನಯ
 ಮಗಳ ಸಾಭಾಗ್ಯವನು ರಂಭಾ
 ದಿಗಳು ರಂಜಿಸಲಱಿಯರೆಂದನು ಕೃಷ್ಣ ಮುನಿ ನಗುತ || ೪೩

ಅಹುದಲೇ ಒಡೆಕೇನು ತಂಗಿಯ
 ಬಹಳಸುಕ್ಕು ತೋದಯದಲರಗಿನ
 ಗೃಹದ ಗಂಟಲನೊಡೆದು ಸುಳಿದರು ಪಾಂಡುನಂದನರು |
 ಬಹಳ ಯಂತ್ರವನೇಚ ಪಾರ್ಥನು
 ಮಹಿಳೆಗನ್ನ ಕುಮಾರಿಗೀಗಳು
 ಬಹುಪತಿಗಳಾಯ್ತಿದನು ನೀವ ನಿರ್ಣಯಿಸಿ ಕೊಡಿಯೆಂದ || ೪೪

ದ್ರುಪದಧೃಷ್ಯದ್ಯುಮ್ನುಪಾಂಡವ
 ನೃಪರು ಕಶ್ಯಪಸಹಿತ ಹೊಕ್ಕರು
 ವಿಪ್ರಳತರಲಾವಣ್ಯದಿಂದೇಕಾಂತಭವನವನು |
 ನೃಪತಿ ಸಂಶಯವೇನು ನಾವದ
 ನಪಹರಿಸುವೆವು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
 ನುಪಚರಿಸು ವೈವಾಹವನು ವಿಸ್ತರಿಸು ಸಾಕೆಂದ || ೪೫

ವಿಧಿವಿಹಿತಲೋಕಪ್ರಧಾನವ
 ನಧಿಕರಿಸಿ ವರ್ಣಾಶ್ರಮಕೆ ಸು
 ವೈಧಿಕರಣ ಹೊಗದಂತೆ ಸದ್ವ್ಯವಹಾರಮಾರ್ಗದಲಿ |
 ವಿಧಿಸಿದೊಡೆ ನಿಮ್ಮಂಭಿಗಳ ಸ
 ಸ್ನಿಧಿಯ ಪಾಣಿಗ್ರಹಣಸಾಧನ
 ವಿಮುವೆ ಯಿದೆ ಪಾರ್ಥಂಗೆ ಮದುವೆಯು ಮಾಡಿ ನೀವೆಂದ || ೪೬

ಧರಣಿಸತಿ ಕೇಳವರ ತಾಯ್ತು
 ನ್ನ ಱಿಯದಾಡಿದಳಾ ನುಡಿಯನು

ತ್ತರಿಸ ಬಾರದು ಧರ್ಮವಿದು ವರಮಾತ್ರ ಭಕ್ತರಿಗೆ |
 ಗುರುವಚನವೇ ಮಿಥ್ಯವೆಂದುಪ
 ಚರಿಸಿತೇನಿದು ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ
 ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯ ಕಥೆಯನುಪುನೈನೆಂದನಾಮುನಿಸ ||

೫೧

ಮೂವತ್ತೆ ಎರಡನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಮೂ ವ ತ್ತ ಮೂ ರ ನೆ ಯ ಸಂ ಧಿ .

ಸೂಚನೆ

ಅನಿಲವಧು ತಾ ಮುಖ್ಯದೇವಾಂ
 ಗನೆಯರೈವರು ಕೂಡಿ ಧರಣಿಗೆ
 ಜನಿಸಿದರು ಪದುಮಜನ ಶಾಸದೊಳವರು ಮುಖಮುಖದಿ ||

ದ್ರೌಪದಿಯ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ವೃತ್ತಾಂತ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
 ಪಾಲ ತಾ ಶ್ರೀವ್ಯಾಸದೇವರು
 ಹೇಳಿದರು ದ್ರೌಪದಿಯ ಪೂರ್ವಾಪರದ ಸಂಗತಿಯ |
 ಮೇಲೆ ತಾನಿಂದ್ರಾಣಿಯಲ್ಲಿಗೆ
 ಕಾಲಸಂಗನೆಯಶ್ವಿನೀಸುರ
 ರಾಲತಾಂಗಿಯು ಗೂಡಿ ಬಂದಳು ಬಚಕ ಳಚಿದೇವಿ ||

೧

ಕಚ್ಯಾದಿಗಳು ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ.

ಕೂಡಿ ತಾವ್ ನೂತಾಡಲೊಂದುವ
 ನಾಡಿದಳು ಕಮಲಜನು ಜೀವವೆ
 ನೋಡಿ ಬಲ್ಲನೊ ಯುಖಿಯನೆನುತನೆ ಮೂಘರೊಂದಾಗಿ |

ರೂಢಿಗಚ್ಚ ರಿಯಾಗಿ ಯೊಂದೇ
ಗೂಡಿನಲಿ ಬಂದಂಬುಜಾತನ
ನೋಡಿ ನಿಂದರು ಸುರಮನೋಹರದಿವೈರೂಪದಲಿ || ೧

ಕಮಲಜನು ಕಂಡವರ ನಕ್ಕನು
ಕುಮತಿಯಲಿ ನೀವೆಮ್ಮ ನೀಕ್ಷಿಪ
ಕ್ರಮಗಳಲಿ ನೀವ್ ಬಂದಿರಲ್ಲದೆ ಬರವು ಮತವಲ್ಲ |
ಅಮಿತಜೀವರ ಕರ್ಮವೃತ್ತಿಯ
ಕ್ರಮವ ತಾನೇ ಬಲ್ಲನಾಗಳು
ಭ್ರಮಿಸನ್ನೆ ಸರ್ವಜ್ಞ ಕಮಲಜನಿವರಿಗಿಂತೆಂದ || ೨

ಕರ್ಪಾದಿಗಳಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮಕಾಪ.

ನೀವು ಮಾಡಿದ ಪಾಪ ನಿಮ್ಮನು
ನೋವಿಸುವುದೈ ಮೂಝುಜನ್ಮಕ್ಕೆ
ದೇವಿಯರೆ ನಿಮಗೊಂದುಜನ್ಮಕ್ಕೆ ಯಿರಲಿ ಕೇಳೆಂದ |
ಭಾವದಲಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ರಾದೊಡೆ
ನೋವಿಸದೆ ಕಾಯೆಂದು ವಾಣೀ
ದೇವಿಯರು ಕಳುಹಿದರು ಕಮಲಜನಾಜಿ ಗೊಂಡವರ || ೪

ಆದರೆಯು ಜನ್ಮಾಂತ್ಯದಲಿ ನಿಮ
ಗಾದಯಾಂಬುಧಿ ವಾಸುದೇವನು
ಮೇದಿನಿಗೆ ಜನಿಸುವನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಿಮಗೆ ಕರುಣಿಸುವ |
ಯಾದವೇಂದ್ರನು ದ್ವಾಪರಾಂತ್ಯದ
ಮೇದಿನೀಶರ ಕೆಡಹಿ ಭೂಮಿಯೊ
ಳಾದ ಭಾರವೆನಿಳುಹಿ ಬರಲಿಕ್ಕಂದು ಕಂಡವರ || ೫

ಮೂಝುಜನ್ಮದ ನಿಮ್ಮ ಗೂಡಿಗೆ
ಪಾರುಖಾಣಿಗಳೆಂದು ನೇಮಿಸಿ
ನಾರಿಯರ ಕಳುಹಲಿಕೆ ಬಂದರು ಜನ್ಮವೊಂದಹಲಿ |

ಮೂಱುಲೋಕಾಧೀಶನರಸಿಯ
 ಮೂಱುತ್ಯೈವರ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಾಪವು
 ಮಿಞಲಾರಳವಲ್ಲ ಕಮಲಜನಾಜಿ ಯೆಂಬುದನು || ೬

ಇನ್ನು ಕೇಳೈ ದ್ರುಪದ ಮುಂದಕೆ
 ಮನ್ನಿಸಿಯೆ ಪಾರ್ವತಿಯು ಮೇಳದೆ
 ತನ್ನ ಪತಿಯೊಡನಾಡುತಿರಲಿಕ್ಕೆ ಕಂಡಳಂದ್ರಾಣಿ |
 ಪನ್ನಗನ ಸಿರಿ ಚರಣದಾಂಕನು
 ತನ್ನ ಲೋಕದೊಳರಲು ಶಚಿಯುಪ್ಪೆ
 ತನ್ನ ದೇಹದೊಳರಲು ಶ್ಯಾಮಳದೇವಿ ಸಹಿತಾಗ || ೭

ಹರನ ಸತಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮ ಶಾಪ.

ಇರುತಿರಲು ಗಿರಿಸುತೆಯು ನಕ್ಕಳು
 ಸರಸಿರುಪಸಂಭವನ ಶಾಪವ
 ನರಸ ಕೇಳೈ ಶಾಪವಾಯಿತು ಹರನ ಸತಿಗಂದು |
 ವರಸುರಾಂಗನೆಯರಿರ ನಾಲ್ವರ
 ಶರವೊಂದಾಗಿರಲು ಧರೆಯಲಿ
 ಧರಿಸುವುದು ನೀವ್ ನಾಲ್ಕು ಜನ್ಮದೊಳನೈದೇಹದಲಿ || ೮

ಆದರೆಯು ನೀವ್ ನಿಮ್ಮ ಪುರುಷರು
 ಮೇದಿಸಿಯಲೈದುವುದದೆಂದಾ
 ಗಾಢಯಾಂಬುಧಿ ಕಮಲಪುತ್ರನು ವರವ ದಯಮಾಡೆ |

ಭಾರತಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ತಪವಂ ಮಾಡಿರಂದು ಬ್ರಹ್ಮನ ಅಪ್ಪಣೆ.

ಆದಿವಿಜಯುವತಿಯರಿಗೆಂದನು
 ವಾದವಿಲ್ಲದೆ ನೀವು ನಾಲ್ವರು
 ವೇದಿಸುವುದಾ ತಪವ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನಂಗನೆಗೆ || ೯

ಎಂದು ಕಳುಹಿದ ಬೃಹಕ ಸತಿಯರು

ಬಂದರೈ ಧರಣಿಯಲಿ ತಪಿಸಲಿ

ಕಂದು ಮಾಡಿದರೊಂದು ಸಾವಿರವರುಷ ತಪಸುಗಳ |

ಅಂದದಕೆ ತಾ ಮೆಚಿ ನೀನೇ

ನೆಂದುದನು ಸಲಿಸುವೆನೆಂದೆಂದರೆ

ಯಿಂದುಮುಖಿ ನಿಮ್ಮಂಗಳಸಂಗವೆ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮುವನು || ೧೦

ಶ್ಲೋಕಗಳ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಯಂತೆ ಭಾರತಿಯು ಭೂತಳದಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವೆ
ನೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ನಮ್ಮ ಪತಿಸಂಗವನೆ ಕರುಣಿಸು

ನಮ್ಮ ಪತಿಗಿಂದಧಿಕದೇವರ

ನಮ್ಮ ಕಾಣಿಸು ತಾಯೆ ಮುಖ್ಯಪ್ರಾಣನಂಗನೆಯೆ ¹ |

ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಿಂದೆಮ್ಮಗೆ ಹಬ್ಬಿದ

ಕರ್ಮವನು ಕಡೆಗಾಂಬೆವೆಂದರು

ಸುಮ್ಮನಿರದ ² ರಸಿಯರು ಭಾರತಿದೇವಿಗೊಲವಿನಲಿ || ೧೧

ಎನಲು ನಿಮ್ಮಯ ಕೂಡೆ ನಾನೇ

ಜನಿಸುವೆನು ಧರಣಿಯೊಳಗೆಂದುಪಿ

ಜನಿಸಿದಳು ತಾನಾಗ ವಾರುಣಿಯೆಂಬ ನಾಮದಲಿ |

ಜನಿಸಿದಳು ನಳನಂದಿನೀಯೆಂ

ದೆನಿಸ ನಾಮದಿ ಬೃಹಕ ಭೂಸುರ

ತನುಜೆ ಯಾದಪಳಿಂದ್ರಸೇನಾ ಯೆಂಬ ನಾಮದಲಿ || ೧೨

ಅನಿಸುಪಾಖ ಸಮಾಪ್ತವಾದುವು

ವನಿತೆಯಾಯಾಶ್ರಮದಲೊಂದಿನ

ಮನೆಯಲಾಡುತ್ತಿರಲು ಶಂಕರ ಬಂದ ವಟುವಾಗಿ |

ವನಿತೆ ತಮ್ಮಾಶ್ರಮದಲೆಡೆಯಲಿ

¹ ನಂಗವನು, ಘ ಜ.

² ಬೊಮ್ಮವಿಧಿಯು, ಘ. ಜ.

ವಿನುತ ಹೊಸವಟುವೆಂದು ನಗುತಲು
ತನುಜೆ ಸೆಳೆದಳು ಶಿವನ ಕೌಪವ ದ್ರುಪದ ಕೇಳೆಂದ || ೧೩

ಬಚಕ ಶಿವ ಕರ ಕೊಂಡುಕೌಪನು
ಯಿಳೆಯ ಮಾನವನಂತೆ ಲಜ್ಜೆಯ
ಬಲೆಯ ತೊಡಗಲ್ಕಿಂ ದ್ರಸೇನೆಯು ಕಂಡಳದನಾಗ |
ಇಳಗಪೂರ್ವವದೀತ ಹೊಸವಟು
ಬಚಕನುತಲಾ ಯುವತಿ ತನ್ನಯ
ಗೆಳೆಯರಿಂಗುಹಿಸದೆ ಕಿಱುಗಣೆ ಸೀಚಿ ಶಿವಗೀಯೆ || ೧೪

ವರಕುಮಾರಿಯು ತನ್ನ ಮನದಲಿ
ನಿರುತ ಬ್ರಹ್ಮಾರ್ಪಣವೆ ಮಾಡಲು
ಹರನು ಮನ್ನಿಸಿ ಕೌಪುಗೊಂಡನು ಕೇಳ್ಮೆಹೀಪತಿಯೆ |
ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಗೇ ಶಿವನು ತತ್ಕ್ಷಣ
ಹರಕೆ ಯಿತ್ತನು ನಿನ್ನ ಮಾನವ
ಗರುಡಸಿಂಧವ ದೇವ ಕಾಯಲಿ ಯೆನುತ ತಿರುಗಿದನು || ೧೫

ಆಫಲವು ಕೌರವನ ಕೃತ್ಯವ
* ಲೋಪಿಸುವುದೈ ಲೇಸು ಬಹುವೆ
ಸ್ತ್ರಾವಹಾರದಿನವರಿಗಿತ್ತುದು ತನಗೆ ಸಂದಪುದು * |
ಓಪತುಷ್ಪಿಯೆ ಮಾಡಲಖಿವಳು
ತಾಪಿಸುವೆ ಜನನಿಕರಕಾಗಳು
ಕೋಪಿಸದೆ ತಾನಿಂದ್ರಸೇನೆಯನಂದು ಮಾಡಿದನು || ೧೬

ಬಚಕ ಭೂಸುರತತಿಗೆ ಭೂಸುರ
ಬಚಗದಲಿ ಮೌದಲ್ಯನೆಂಬಾ
ಯಿಳೆಯ ಸುರ ಜನಿಸಿದೊಡಾತನ ಕಥೆಯು ಕೇಳೆಂದ |

* ಲೋಪಿಸಿತು ಬಹುವಸ್ತ್ರದಿಂದವೆ ಭೂಪ ಕೇಳೈ ಪರರಿಗಿತ್ತುದು
ತನಗೆ ಸಂದಪುದು, ಘ.

ಜಲಜಸಂಭವನಾಜಿಗಳ ತಾ
 ನಿಳಕೆಗೊಂಡನದಕ್ಕೆ ಶಾಪವ
 ಜಲಜಸಂಭವನಿತ್ತನಾತಂಗುತ್ತಮರ ಸತಿಯು || ೧೩

ಪತಿತನವು ನಿನಗಾಗಲೆಂದರೆ
 ಕ್ಷಿತಿಸುರನು ನಡುನಡುಗಿ ಯಾಹ್ನಣ
 ಕ್ಷಿತಿಯೊಳಗೆ ತಾ ದಿವ್ಯಸಾವಿರವರುಷ ತವಮಾಡಿ |
 ಪತಿತಪಾವನನಾಮಧೇಯನ
 ಸುತನ ಮೊಚ್ಚಿ ಸೆ ಕಮಲಸಂಭವ
 ಕ್ಷಿತಿಸುರಗೆ ತಾನೆಂದ ಸತಿಯರ ಭೋಗ ನಿನಗಿಲ್ಲ || ೧೪

ಭೋಗದಾಯಕ ಜೀವನಾಯಕ
 ನಾಗಿಹುದು ನೀನಲ್ಲಿ ಪರವಶ
 ನಾಗಿಹುದು ಹೋಗೆಂದು ಬೆಸೆಸಿದ ದ್ವಿಜಗೆ ಕಮಲಜನು |
 ರಾಗದಲಿ ಮೌದ್ಗಲ್ಯ ಮರಳದ
 ಬೇಗದಲಿ ಕನ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿಯೆ
 ಯಾಗರುವೆಯೆಂಬಿದ್ರಸೇನೆಗೆ ಪತಿಯು ತಾನಾದ || ೧೫

ಮುನ್ನ ವಾರುಣಿಯೆಂಬ ಭೂಸುರ
 ಕನ್ನಿಕೆಯ ಹೆಸರಿಂದ್ರಸೇನೆಯು
 ತನ್ನ ಪತಿಯೇ ದೈವವೆಂದೇ ಯಿದ್ದಳನವರತ |
 ಉನ್ನತೋನ್ನತಭಕ್ತಿಭರದಲಿ
 ಭಿನ್ನವಿರದೆ ವರಪತಿವ್ರತ
 ಚೆನ್ನೆಯರ ಗರುವೆನಿಸಿ ನಡೆದಳು ದ್ರುಪದ ಕೇಳೆಂದ || ೧೬

ಆತಪೋನಿಧಿ ಕುಷ್ಠ ರೋಗಪ
 ರೀತಜಿಗುಪ್ತಿಯಲಿ ಹುದುಗಿದೊ
 ಡೀತಳೋದರಿ ಭಜಿಸುತಿರ್ದಳು ಭಾವಶುದ್ಧಿಯಲಿ |
 ಆತನೀಕೆಯ ಕೃತ್ಯದಲಿ ಭಾ

ವಾತಶಯದಲಿ ಖೋಡಿಯನು ಹಿಡಿ
ವಾತನಾಗಿರಲೊಂದುದಿನವಿಂತಾಯ್ತು ಕೇಳಂದ || ೮೦

ಮುದ್ದಲನ ಕಥೆಯುಳ್ಳಿ — ಆತನು ತನ್ನ ಪತ್ನಿಯ ಭಕ್ತಿಗೆ ಮೆಚ್ಚಿ
ಆಕೆಯನ್ನು ಸಂತೋಷಪಡಿಸುವಿಕೆ.

ಕೊಳತಬೆರಳನು ಭುಕ್ತುಕೇಷದೊ
ಳುಬುಹಿದೊಡೆ ಕಂಡೀಕೆ ಚಿತ್ತದೊ
ಳಳುಕದುಪಭೋಗಿಸೆ ಮುನೀಶ್ವರ ಕಂಡು ಕೃಪೆಯಿಂದ ¹ |
ಲನೆ ಮೆಚ್ಚಿ ದೆನಿದು ನೀಮನ
ವೊಲಿದುದನು ಬೇಡೆನಲು ಬಚ್ಚಿಕಾ
ಲನೆ ನುಡಿದಳು ದಿವ್ಯರೂಪದೊಳನ್ನನೆರೆಯೆಂದು || ೮೧

ದ್ರುಪದ ಕೇಳಾಕುಪ್ಪ ರೋಗವ
ನಪಹರಿಸಿ ಕಂದರ್ಪರೂಪಿನೊ
ಳುಪಚರಿಸಿದನು ಕಾಮಿನಿಯನತಿಕಾಮಕೇಳಯಲಿ |
ತಪಸಿ ದಣಿದನು ತನ್ನ ಮುನ್ನಿನ
ತಪವೆ ನೆನೆದನು ದಣಿದುದಿಲ್ಲಿ
ಚಪಲಶೋಚನೆ ಸೆಜಗ ಹಿಡಿದಳು ಹೋಗದಿರಿ ಯೆನುತ || ೮೨

ಪತ್ನಿಗೆ ಶಾಪವ ಕೊಟ್ಟು ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ದಿಟ್ಟಹೆಂಗಸೆ ನೃಪರ ಬಸುಪಲಿ
ಹುಟ್ಟು ನೀ ಹೋಗೆಂದು ಶಾಪವ
ಕೊಟ್ಟನೀಕೆಗೆ ಹಾಯ್ದ ನಾಮುನಿವರ ತಪೋವನಕೆ ² |

ಆಗ ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತು ತಪಸ್ಸನ್ನು ಮಾಡಲು ಶಿವನು ಖರಾವಿಕೆ.

ನಟ್ಟಡವಿಯಲಿ ನೆಳನಮುಖಿ ಕಂ
ಗೆಟ್ಟು ಭಜಿಸಿದಳಖಿಳದುರಿತಫ
ರಟ್ಟನನು ದಿವಿಜೇಂದ್ರವಂದ್ಯನನಿಂದುಶೇಖರನ ³ || ೮೩

¹ ನಧಿಕಕರುಷದಲಿ, ಕ.

² ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಲಿ, ಕ.

³ ಬಲುದ್ಯವನನು ಬಾಲೇಂದುಕೇಖರನ, ಕ.

ಹಲವ್ರಕಾಲದೊಳಕಟ ತಪದಲಿ
 ಬಜಲಿದಳಲಾ ಮುನಿಯ ವಧುವೆಂ
 ದಿಟದನೀಶ್ವರನಾತಪೋವನಕೀಕೆ ಯಿದಿನಲಿ |
 ಸುಳಿಯೆ ಕಂದೆಚಿದಬಲೆ ಕಂಡಳು
 ಸುಲಭನನು ಭಕ್ತರಿಗೆ ತರ್ಕಾ
 ವಳಗೆ ದುರ್ಲಭನನು ದುರಾಸದ ಮಹಿಮಧೂರ್ಜಟೆಯ || ೨೫

ತರುಣಿ ಮಯ್ಯಿಕ್ಕಿದೊಡೆ ಕರದಲಿ
 ಶಿರವನೆಗಹಿದನಬುಜಲೋಚನೆ
 ವರವ ಕೊಟ್ಟನು ಬೇಡಿಕೊಳ್ಳನೆ ಕಾಂತೆ ಹರುಷದಲಿ |

ಪತಿಯನ್ನು ಕೊಡು ಎಂದು ಐದುಭಾರಿ ಕೇಳಲು ಐದುಜನ
 ಗಂಡಂದಿರೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಹರ ಪತಿಂ ದೇಹಿ ಪ್ರಭೋ ಶಂ
 ಕರ ಪತಿಂ ದೇಹಿ ಪ್ರಭೋ ಯೆಂ
 ದರಸಿ ಬೇಡಿದಳ್ಯದು ಭಾರಿ ಮಹೇಶನಲಿ ವರವ || ೨೬

ಬೇಡಿದಳು ತಾ ತನ್ನ ಪತಿಯನು
 ಕೂಡೆ ವಾರ್ತ ದೊಳೆಯಿದಾಗಳೆ
 ಬೇಡಿದಳು ತಾನಿಂದ್ರಸೇನೆಯು ಪಂಚವಾಕ್ಯದಲಿ |
 ಬೇಡಿದರೆ ಗಿರಿಜೇಶನೈವರ
 ಕೂಡಿ ನೀಡಿದನಿಂದ್ರಸೇನಗೆ
 ರೂಢಿಪರು ನಿನಗೊಡೆಯರಹರ ಕೇಳು ನೀನನುತ || ೨೭

ಆಗ ಭಯಪಡಲು ಅಭಯದಾನ.

ಆದೊಡೈವರು ಪತಿಗಳಹರು ತ
 ಕೋದರಿಯೆ ನಿನಗೆನಲು ಬೆಚಿ ದ
 ಳದುರಿತ ತನಗೇಕನುತ ಸತಿ ಮುಚಿ ದಳು ಕಿವಿಯ |
 ೨೮

ಆದೊಡಂಜದಿರಂಜದಿರು ವರ
 ವೇದಬಾಹಿರವಲ್ಲ ಸತಿಯರೊ
 ಳಾದಿಗುರು ಪತಿಪ್ರತೆಯು ನೀನೇಂದನು ಮುಖಧ್ವಂಸಿ || ೨೮

ಶ್ರುತಿಗಳಂಬುದೆ ಯೆನ್ನ ನುಡಿಗಳು
 ಕ್ರತುಗಳನ್ನಯ ಚೇಷ್ಟೆ ಧರ್ಮದ
 ಗತಿ ವಿಚಾರಿಸಲೆನ್ನ ನೇಮದ ವಿಹಿತವಿಧಿ ಯೆಂದ |
 ಶ್ರುತಿಗಳೇ ಮನ್ನಾದಿಗಳು ತರ್ಕ
 ಸ್ಮೃತಿಗಳಬುಜಭವಾದಿ ದೇವ
 ಪ್ರತತಿ ಯೆನ್ನಾಜೆ ಯೊಳಗೆಂದಾಸತಿಗೆ ಶಿವ ನುಡಿದ || ೨೯

ನಿನ್ನ ಕಥನವೆ ಪುಣ್ಯಕಥನವು
 ನಿನ್ನ ಚರಿತವೆ ಪುಣ್ಯಚರಿತವು
 ನಿನ್ನ ನೆನವಂಗನೆಗೆ ಬಹುದು ಪತಿವ್ರತಾವಿಭವ |
 ಎನ್ನ ನುಜೆ ಯು ಧರ್ಮಚಿಂತಾ
 ಪನ್ನೆ ಯಾಗದಿರೆಂದು ಕೃಪೆಯಲಿ
 ತನ್ನ ಸಿರಿಕರತಳವೆಸಿರಿಸಿದನು ತ್ತಮಾಂಗದಲಿ || ೩೦

ಹರನ ನುಡಿಯೇ ವೇದ ಹರನಾ
 ಚರಣೆಯೇ ಸನ್ಮಾರ್ಗ ಹರ ಪತಿ
 ಕರಿಸಿ ನುಡಿದುದು ಪರಮಪಾವನಧರ್ಮತತ್ತ್ವವಿದು |
 ಬರಹಸಹಿತಾವಿಧಿಯನೊರಸಲು
 ಹರ ಸಮರ್ಥನು ಹರನ ಬರಹವೆ
 ನೊರಸಲಾಪರೆ ತೋಪಿಸಾ ಬ್ರಹ್ಮಾದಿದೇವರಲಿ || ೩೧

ಪುಜಪತಿಗಳು ಎಂದುದಕ್ಕೆ ರೋದಿಸಲು ಇಂದ್ರನು ಬಿರುವಿಕೆ
 ಬಚ್ಚಿಕೆ ಪುರುಷಪಂಚಕರಾದುದ
 ಕಳುಕಿ ರೋದನ ಮಾಡೆ ವಾಸವೆ

1 ಕ್ರತುಗಳೇ, ಚ,

ಲಲನೆಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕೇಳಿದ ಶೋಕವೇಕೆಂದು |
 ಎಲೆ ಸುರೇಶ್ವರ ಕೇಳು ನನ್ನನೆ
 ಯಳುಕಿಸಿದ ಶಾಪದೊಳಗಿವೆಟು
 ವಿಳಯೊಳ್ಳವರು ಪತಿಗಳನಗಹರೆಂದು ವರವಿತ್ತೆ || ೩೦

ಇಂದ್ರನು ಇದನ್ನು ಕೇಳಿ ಶಂಕರನನ್ನು ಜರಿಯುವಿಕೆ.

ಎನಲು ಕೋಪಿಸಿ ಶಕ್ರ ಶಂಕರ
 ನಿನಿತು ದುಃಖವೆ ಲಲನೆಗೀವರೆ
 ಮನುಜಲೋಕದಲೆನುತ ವಟುವೇಷವನು ತಾ ಜಖಿದ |
 ನಿನಗಿನಿತು ಬಲವಾರದೆಂದರೆ
 ಯೆನಗೆ ಬಲ ಬೆಣ್ಣಿನು ಲೋಕದ
 ಜನವೆ ತಾ ನೀನೆನ್ನ ಪರಿಯನೆ ಯಣಿಯೆ ನೀನೆಂದ || ೩೩

ನಿನ್ನ ಕೊಂಡೆಮಗೇನು ಕಾರಣ
 ವೆನ್ನ ರಾಜ್ಯದಲೈದೆ ಸುಖಸಂ
 ಪನ್ನ ರಲ್ಲದೆ ದುಃಖವಾರಿಗೆ ಬರುವುದೆಂದೆನಲು |
 ಎನ್ನ ನಾರಂದಜಿಯಲಾ ನೀ
 ನಿನ್ನು ನೋಡಾ ತನ್ನ ನುಜ್ಜಿ ಯು
 ಖಿನ್ನ ರೈದರೆ ಶೈಲದಡಿಯಲಿ ಸುರನ ನರೋತ್ತಮರು || ೩೪

ಎನಲು ಶಕ್ರನು ಗಿರಿಯನಾಕ್ಷಣ
 ಕನಲಿ ಕಿತ್ತಿದನಲ್ಲ ನಾಲುವೆ
 ರನಿಮಿಷರ ಪರಿಮಿತದೊಳಿದರು ಸುಖದಿ ಕುಳ್ಳಿದುರ್ |
 ವಿನುತ ಮಂತ್ರಾಳೋಚನೆಯಲಾ
 ಗನಿಲನಂತಕಯಶ್ವಿನೀಸುರ
 ರಿನಿತು ಬ್ರಹ್ಮಾಜ್ಞೆಯಲಿ ಯೆರುತಿರೆ ಪಿವನು ತನ್ನಿಂದ || ೩೫

ಶಿವನಿಗೆ ಬ್ರಹ್ಮನ ಶಾಪ

ಬಿದ್ದ ರೆಂದತ್ಯಧಿಕದೇವರ
ನದ್ದಿಸಿದನಾನೆಂದಕಾರಣ
ರುದ್ರನನು ಶಾಪಿಸಿದ ವಾಣೀಪತಿಯು ವಿನಯದಲಿ |
ಹೊದ್ದು ವುದು ಭೂಮಿಯಲಿ ನೀ ಜನಿ
ಸಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾನಿಧಿಯ ದ್ರೋಣನ
ಬುದ್ಧಿಗಾಸ್ಪದನಾಗಿ ಭಾರದ್ವಾಜಗೋತ್ರದಲಿ ||

೩೬

ಜನಿಸುವುದು ನೀ ನಿನ್ನ ವೆನಿತೆಯ
ತನುವನ್ನೆದದೆ ಬ್ರಹ್ಮಚರ್ಯದಿ
ಘನತೆಯಲಿ ಕಲ್ಪಾಯುವಾಗಿಹುದೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ |
ಅನಿಮಿಷೇಶ್ವರನಿತ್ತ ಶಾಪವು
ನನಗೆ ನಿನ್ನಿಂದಾಯ್ತು ಭೂಮಿಯ
ಜನನ ನೀ ನಮ್ಮಂತೆ ಜನಿಯಿಸು ಮನುಜರೂಪಿನಲಿ ||

೩೭

ಎಂದೆ ಯಿಂದ್ರಗೆ ಶಾಪವಿತ್ತೊಡೆ
ಯಿಂದುಧರ ತಾ ಮತ್ತೆ ಭೂಸುರ
ನಂದನೆಯ ಹೊರಗೈದಿ ಬಂದನು ಹೇಳಿದನು ಬಲಿ |
ಬಂದ ಶಾಪವೆ ತನಗೆ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
ಮುಂದಣಾಯಾಸವನು ತಿಳುಹಿಯೆ
ಯಿಂದುವದನೆಯ ಸಂತವಿಸಿ ಬಿಚ್ಚಿಕೆಂದನಾಶಿವನು ||

೩೮

ಆಕೆಗೆ ವರವಂ ಕೊಟ್ಟು ಶಿವನು ತನ್ನ ವಾಸಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ
ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಉರುಗಣ್ಣಿಘನನಿಳಯನಾವನ
ಚರಣಜಲವೇ ತ್ರಿಪಥಗಾಮಿನಿ
ಸರಸಿರುಹಸಂಭವನ ಜನಕನು ನಿನ್ನ ರಕ್ಷಿಸುವೆ |

ಹರುಷದಲಿ ಕೇಳೆಂದು ಶಂಕರ
ವರವನಿತ್ತಾಸತಿಗೆ ತಿರುಗಿದ
ಮರಳ ತಾ ರಜತಾದ್ರಿಗೈದಿದೊಡಾಕೆ ನಿನಗಿಂದು || ೩೯

ಜನಿಸಿದಳು ಪತಿವ್ರತೆಯೊಳುತ್ತಮೆ
ನಿನಗೆ ನಂದನೆಯಾಗಿ ನಿನ್ನಯ
ಘನತರದ ಪುಣ್ಯಾಂಬುರಾಶಿಯ ಸಿರಿಗದಾರೆಂದು |

ಪಾಂಡವರ ಪೂರ್ವಜನ್ಮದ ವೃತ್ತಾಂತ

ಜನಪ ನಿನ್ನಯ ತನುಜೆ ದ್ರೌಪದಿ
ವನಿತೆಯಾದಳು ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ
ಘನವನಜಿಯಲು ಮುನ್ನ ಕಮಲಜನಾಜೆ ಯಾದುದನು || ೪೦

ಬಚಕಲಿಂದ್ರನು ಮೆತಿಯಲಿ ಕಳ
ವಳಿಸಲಾತಂಗಾಗಳಂತಿರೆ
ಹಲವುದಿನ ಸೆಜಿಯಾಯ್ತು ರಜತಾಚಲದ ಕುಹರದಲಿ |

ಶಿವಶಾಪದಿಂದ ಐದುಜನರಿಂದ ಕೂಡಿ ಬಿಲದೊಳಿರುವಿಕೆ.

ಬಿಲದೊಳೀಸರಿ ಯಿಂದ್ರರೈವರು
ಸಿಲುಕಿದರು ಶಂಕರನ ಖತಿಯಲಿ
ಬಚಕ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಯ್ತು ಕಾತ್ಯಾಯನಿಯ ದೆಸೆಯಿಂದ || ೪೧

ಅದಜಿಸೈವರಿಗೀಕೆ ವಧುವೆಂ
ಬುದು ಮಹೇಶ್ವರವಾಕ್ಯ¹ ನೀನಿಂ
ತಿದಕೆ ಬಂತಿಸಬೇಡ ಬಚಕೀಪಾಂಡುನಂದನರ |
ಹದನನಜಿವೊಡೆ ಕೇಳು ನೃಪ ಪೂ

¹ ನಾಜೆ, ಚ.

ವರ್ವದಲಿ ಸುರಪತಿ * ತಾನು ಬಚ್ಚಿಕಾ
 ತ್ರಿದಶನಾಯಕನೆಂಬ ಗರ್ವದಲಾಯ್ತು ಶಿವಶಾಪ * || ೪೨

ಬ್ರಹ್ಮಶಾಪದಿಂದ ಯಮನು ಅಶ್ವಿನೀದೇವತೆಗಳು ಸಹ ಜನಿಸುವಿಕೆ.
 ಸರಸಿರುಹಸಂಭವನ ಶಾಪದಿ
 ಧರೆಗೆ ಜನಿದರಶ್ವಿನೀಸುರ
 ವರರು ಯಮ ತಾ ಸಹಿತ ನಾಲ್ವರು ನೆರೆದು ಬಿನ್ನವಿಸೆ |
 ಸುರಶಿರೋಮಣಿ ಸರ್ವಜೀವರೊ
 ಳಿರುವ ಮಾರುತಿಗುಪ್ತ ಕೇಳಿದ
 ಧರೆಯೊಳಗೆ ತಾವೆಲ್ಲಿ ಜನಿಸುವೆವೆಲ್ಲಿ ಜನಿಸೆಂದ || ೪೩

ಅಲ್ಲಿ ಪಂಕಜನಾಭ ಕಾರ್ಯ
 ಕ್ಷಣಿ ಜನಿಸಿಯೆ ಯಾದವೇಂದ್ರನ
 ನಲ್ಲಿ ಭಜಿಸಲು ಶಾಪ ಹಿಂಗುವುದೆಂದು ನೇಮಿಸಲು |
 ನಿಲ್ಲದೈವರು ನಿನ್ನ ಮಗಳಿಗೆ
 ವಲ್ಲಭರು ನೆರೆಯಾದರೆಂದೆನ
 ಲೆಲ್ಲವಿದು ಕಮಲಜನ ರಾಣೀವಾಸದಾಜಿ ಯಲಿ || ೪೪

ಬಲಿದು ಮಾರುತಿ ಯಿಂದ್ರಮುಖ್ಯರ
 ಪಳಯ ಶಾಪಕ್ಕೆ ಹರಿವೆ ಕಂಡನು
 ತೀಕನಯನಾಂಗನೆಯು ಸಹಿತಾಶಾಪ ನಾಲ್ವರದ |
 ಕಳದಳ್ಳಿ ಶ್ರೀನಾಯುವಧು ತಾ
 ನೊಲಿದು ಪಂಚಕಸತಿಯರೆಲ್ಲರು
 ಬಚ್ಚಿಕ ನಿನ್ನಯ ಸುತೆಯೊಳಾಗಲು ಜನಿಸಲೊಂದಾಗಿ || ೪೫

ಜನಿಸಿದರು ತಾವೀಕೆಗಾಗಿಯೆ
 ಯನಿಮಿಸ್ಸರು ತಾವೆಲ್ಲಿ ಬರುತಿರ
 ಲನಿಲನಂತಕಗಾವು ಜನಿಸುವೆ ಕುಂತಿಸುತರಾಗಿ |

* ಶಂಕರನ ಶಾಪದಲಿ ನವೆದನು ಹಲುವುದಿನ ಕೈಲಾಸಕುಹರದಲಿ, ಖ. *

ಎನಲು ನಡುಗಿದರವರು ಮೊದಲಲಿ
 ಮನುಜಜನ್ಮವೆ ಕಷ್ಟವದಲಿ
 ವಿನಿತೆ ಯೊಡಕುಟ್ಟಿದರಿಗೊಬ್ಬಳ ಶಿವಶಿವಾಯೆನುತ || ೪೬

ಮಣುಗಿದರು ಸುರವರರು ನಾಲ್ವರು
 ಹರ ಹರಾ ಯೆನಲವರ ಕಳುಹಿದ
 ಹರನ ಹೊರೆಯಕೆ ಬಂದು ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದರು ಶಿವಗೆ |
 ಧರಿಸಲಾರೆವು ಮನುಜಯೋನಿಯ
 ಧರಿಸಿದರೆ ಸತಿಯೊಬ್ಬಳೈವರಿ
 ಗರಸಿಯಹಳದಕಾರೆವೆಂದೆನೆ ಶಾಲಿ ಯಿಂತೆಂದ || ೪೭

ಆದು ನಿಮಗೆ ಬಿಡದಿನ್ನು ಬಚ್ಚಿಕಾ
 ವಿಧಿಯ ಶಾಪದಿ ನಾನು ಭೂಮಿಯೊ
 ಳುಡಿಸುವೆನು ತಾ ದ್ರೋಣನಾಮದಲೆಂದೊಡಾಶಿವಗೆ |
 ವಿಧಿಸಲಾಪರಿ ನೀವು ಶಾಪವೆ
 ಮುದದೊಳೀಜಗಜೀವಜನನಿಯು
 ಸದನದಲಿ ಜನಿಸಲ್ಕೆ ನಿಷ್ಕೃತಿಯುಪುದು ಕೇಳೆಂದ || ೪೮

ಜನಿಸುವುದು ನೀವೈವರಿಂದ್ರರು
 ಮನುಜಲೋಕದಲರಸಕುಲದಲಿ
 ವಿನಿತೆ ನಿಮ್ಮೈವರಿಗದೊಬ್ಬಳು ತಾ ನಿಧಾಸಿಸಲು |
 ಜನನವಿದು ಕಡು ಕಷ್ಟ ನಮ್ಮಯು
 ಮುನಿತನವು ತಾನಲ್ಲವೆನುತಲಿ
 ವಿನಿತೆಯನು ಸ್ವೀಕರಿಸ ಹದನನು ಬಲ್ಲ ಶಿವನೆನುತ || ೪೯

ಇಂದ್ರರು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಲು ಅದರಿಂದ ನಿಮಗೆ ಬಾಧಕವಿಲ್ಲೆಂದು
 ಶಿವನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಹರ ಹರ ತ್ರಾಹೀಶ ಕರುಣಾ
 ಕರ ಮಹಾದೇವನೆ ದುರಂತದ

ನರಕಸಾಧನವುಚಿತವೇ ನಿಮ್ಮಂಭ್ರಭಜಕರಿಗೆ ¹ |
 ಕರುಣಿಸೈ ಮತ್ತೊಂದು ಪರಿಯಲಿ
 ವರವನೆನೆ ನಸುನಗುತ ಗಂಗಾ
 ಧರನು ತಿಳುಹಿದನ್ಯವರಿಗೆ ಬಚಕರಸ ಕೇಳಂದ ||

೫೦

ಬೇಡತನವೇಕಿದಕೆ ನಿಮ್ಮೊಳು
 ಬೋಡಿ ಇದರೊಳಗಿಲ್ಲ ² ಮುಸಿವಧು
 ಬೇಡಿದಳು ಪೂರ್ವದಲಿ ವರವನು ಪಂಚವಾಕ್ಯದಲಿ |
 ಬೋಡಿಯಾಗದು ಧರ್ಮಮಾರ್ಗಕೆ ³
 ಕೇಡುಬಾರದು ನಿಮ್ಮ ನೆಜಿ ಕೆ
 ಟ್ಟಾಡಿದರೆ ಬಾಯ್ ಹುಳುವುದೆಂದನು ಬಾಲಶಶಿಮೊಳ ||

೫೧

ನಿಮ್ಮ ಚರಿತವೆ ಪುಣ್ಯಚರಿತವು
 ನಿಮ್ಮ ಕಥನವೆ ಪುಣ್ಯ ಕಥನವು
 ನಿಮ್ಮ ಯುದ್ಧವೆ ಧರ್ಮಯುದ್ಧ ವದಂದನಾಶಿವನು |
 ನಿಮ್ಮ ಸತಿಯಳ ನಿಮ್ಮ ಸೈವರೈ
 ನಿಮ್ಮ ನೆನೆವರ ಯಾದವೇಂದ್ರನು
 ನಿಮ್ಮ ತಾಸೂಲವಿನಲಿ ಕಾದಪನಿಹಪರಂಗಳಿ ||

೫೨

ವ್ಯಾಸರು ಸರ್ವವನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಲ್ಲದೆ ದ್ರುಪದನಿಗೆ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯಂ
 ಕೊಟ್ಟು ಸರ್ವವನ್ನು ತೋರಿಸುವಿಕೆ.

ಎನೆ ಹಸಾದವೆನುತ್ತ ನಿತಿಲೇ
 ಹ್ವಣನನೈವರು ಬೀಜುಕೊಂಡರು
 ಜನಿಸಿದರು ಮಹಿಯೊಳಗೆ ಕುಂತೀದೇವಿಸುತ್ತರಾಗಿ |

1 ದರ್ಶನಕೆ, ಚ

2 ರೂಢಿತಪದೊಳಗೊಬ್ಬ, ಕ. ಖ

3 ಜೋಡಿಸಿದಳುನಾರಿಧರ್ಮಕೆ, ಚ

ನಿನಗೆ ಮಗಳೇವನಿತೆ ಕುಂತೀ
ತನುಜರಿವರಳಯಂದಿರೈ * ನೀ
ವಿನಿತು ಘನವೆಲ್ಲವನು ಪೋರದಿರಿ ತೋಡಿಬೇಕೆಂದ * || ೫೩

ಎಲೆ ಮರುಳ ಪೂರ್ವದಲಿ ತಾವ್ ತ
ವೊಳಗೆ ಯೈವರು ಜನಿಸೆ ನಿನ್ನೀ
ನಳನಮುಖಿಗಿವರೆಲ್ಲ ವರಗಳು ಪಾಂಡುನಂದನರು |
ಇಳಗೆ ಜನಿಸಿದರೆಂದು ಕೃಷ್ಣ ನ
ನಳನಚರಣದ ಸೇವೆಗೋಸುಗ
ಸುಲಭನಿವರಿಗೆ ಯಾದವೇಂದ್ರನು ಯೆಂದನಾಮುನಿಪ || ೫೪

ತಿಳಿಯದಿರೆ ನೋಡಾದೊಡೆನುತ
ಗ್ಗಳಯ ಮುನಿಪತಿ ದಿವ್ಯದೃಷ್ಟಿಯ
ಸಲಿಸಿದೊಡೆ ನೋಡಿದನು ನೃಪನೀಪಾಂಡುನಂದನರ |
ಹೊಳಹೊಳವ ಕಳರಾಸಿಯಿಂದವೆ
ಬಹಿಷ ನಯನಕಪೂರ್ವರೂಪಿನ
ಬಹುಗವಾಗಿರೆ ಪಾಂಡುಪುತ್ರರ ಕಂಡನಾದ್ರುಪದ || ೫೫

ಮೆಚುವ ದೇಹಪ್ರಭೆಗಳಲಿ ಮಿಱು
ಮಿಱುಪದಿವ್ಯಾಭರಣಕಿರಣದ
ತುಱುಗಿನಲಿ ತನಿಹೊಳವ ದಿವ್ಯಾಂಬರದ ಕಾಂತಿಯಲಿ |
ಅಱಿತವಹವನಿತ್ತೆಲ್ಲವನು ಕಂ
ದೆಹಿವ ತೇಜಃಪುಂಜಮಯರಸ
ದೆಹಕವೆನಲವರೈವೆರೊಪ್ಪಿದರಿಂದ್ರತೇಜದಲಿ || ೫೬

ಮನದ ರೊಮ್ಮಿನ ಜಡಿವ ರೋಮಾಂ
ಚನದ ಹುದುಗುವ¹ ಹೊದಕುಕಂಗಳ

* ನಿನಗೆನಿತು ಘನವೋ ಶಿವ ಯೆನುತ ತಲೆದೂಗಿದನು ಮುನಿಪ *

¹ ಹೆಡಱಿದ, ಕ.

ಜಿನ್ನುಗುವಾತಿನ ಹೂತ ಹರುಷದ ಹೊಂಗಿದುತ್ತವದ |
 ಕೊನರ್ವ ಬೆಳಗಿನ ತಳತ ಚಿಂತೆಯು
 ನೆನದ ಭಾವದ ರಾಗರಸದು
 ಬ್ರಿ ನಲಿ ಹೊಂಪ್ರಳಯೋದನಿವರನು ಕಂಡು ಪಾಂಚಾಲ || ೫೩

ಆಗ ದ್ರೂಪದನು ವ್ಯಾಸರನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಅರಸ ಕಂಡೈ ನರಪತಿಗಳೋ
 ಸುರಪತಿಗಳೋ ಮೊನದ ಸಂಶಯ
 ಹರಿದುದೇ ಹೊರೆಯಿಲ್ಲಲೇ ಲೇಸಾಗಿ ನೋಡೆನಲು |
 ಪರಮಖುಷಿಯರೆ ನಿಮ್ಮ ಕೃಪೆಯಲಿ
 ನಿರುತವನು ಗೋಚರಿಸಿ ಕಂಡೆನು
 ಪರಮಹರುಷದಲೆನುತ ಚರಣವ ಹಿಡಿದು ಮುಂತಾಡಿ || ೫೪

ನಂಬಿದೈ ಲೇಸಾಗಿ ಲಗ್ನವಿ
 ಳಂಬವಾಗದೆ ಧಾರೆ ಯೆಚ್ಚಿ ಕಳ
 ಶಾಂಬುವಿದ ನೀ ಹೋಗು ಕಶ್ಯಪ ಹೋಮಸಾಧನವ |

ಬಳಿಕ ಸಾಂಗವಾಗಿ ವಿವಾಹವನ್ನು ನಡಸುವಿಕೆ.

ತುಂಬು ವೆಹಿಲದಲವನಿಯಮರಕ
 ದಂಬ ನೆರೆಯಲಿ ಯೆನಲು ದ್ರೂಪದನ
 ಹೆಂಬೆಳಯ ತನಿಹರುಷ ಹೊರೆಯೇಚ್ಚಿತ್ತು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೫೫

ಸಾರಿದರು ಮೆಟ್ಟಕ್ಕಿಯನು ಗುಡ
 ಜೀರಿಗೆಗಳೊದಗಿದುವು ಲಗ್ನವಿ
 ಹಾರದಾಶೀರ್ವಾದದಾಯತರವದ ರಭಸದಲಿ |
 ಧಾರೆಯೆಚ್ಚಿದನು ದ್ರೂಪದ ಪಾಂಡುಕು
 ಮೂರರಿಗೆ ನಿಜಸುತೆಯನತಿವಿ
 ಸ್ತಾರಿಸಿತು ವೈವಾಹರಚನೆ ವಿಶಾಲವಿಭವದಲಿ || ೬೦

ಹೋಮಸಮಾನಂತರದಲಖಿಳಧ
 ರಾಮರ ಪೂಜೆಯಲಿ ಸುಜನ 1
 ಸ್ತೋಮ ತುಷ್ಟಿಯ ಮಾಡಿದನು ಸನ್ಮಾನದಾನದಲಿ |
 ಆಮುನೀಂದ್ರಂಗೆಣಿದರು ನೃಪ
 ರಾಮಹಾಸತಿಸಹಿತಪರಮ
 ಪ್ರೇಮದಲಿ ಹರಸಿದನು ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ಪಾಂಡವರ ||

೬೦

ಪರಮವೈಭವದಲಿ ಚತುರ್ಥಿಯ
 ಮೆಚ್ಚಿದಿವೆಸದೋಕುಳಯ ಪರಿಜನ
 ಪುರಜನದ ಸುಮ್ಮಾನಶರಣಯ ಸಾರಸಂಪದವ |

ಸರ್ವಗೂ ಬುದ್ಧಿವಾದಗಳನ್ನು ಹೇಳಿ ವ್ಯಾಸರು ತಮ್ಮ
 ಶ್ರಮಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ವರಮುನಿಪನೀಕ್ಷಿಸಿದನನಿಬರ
 ಕರೆಸಿ ನಯನೀತಿಗಳ ಹೇಟೆಯೆ
 ಮರಳ ಬಿಜಯಂಗೈದಿ ಹೊಕ್ಕನು ಬದರಿಕಾಶ್ರಮವ ||

೬೧

ಬಟಕ ಪಾಂಡವರಾಯರೈವರು
 ನಳನನಾಭನ ಚರಣಕಮಲವ
 ನಲಿದು ನೆನೆವುತ್ತಿದ್ದ ರಾಪಾಂಚಾಲನಗರಿಯಲಿ |
 ಎಲೆ ಮುಕುಂದ ಮುರಾರಿ ಯಾದವ
 ತಿಲಕ ಕಾವುದು ತಮ್ಮನೆನುತಲಿ
 ನಳನಮುಖಿ ಸಹಿತಲ್ಲಿ ವತ್ಸರವೊಂದ ನೂಕಿದರು ||

೬೨

ಅಂದಿಗಾದುವು ವರುಷ ಕಾಲನ
 ನಂದನಗೆ ಮೊನವತ್ತುವರೆ ಬಟ

ಕಂದಿನೋಪಾದಿಯಲಿ ನಾಲ್ವರಿಗೊಂದು ಕೊಠತೆಯಲಿ |
 ಸಂದುದೈ ವತ್ಸರವು ಪಾಂಡವ
 ನಂದನರಿಗಾದಿನಕೆ ಕೇಳೈ
 ತಂದೆ ಪರಿಕ್ಷಿತತನಯ ಯಾದವರಾಯನೊಲುಮೆಯಲಿ || ೪೬

ಆಗ ಯಾದವರು ಪಾಂಡವರನ್ನು ನೋಡಲು ಬರುವಿಕೆ
 ದ್ವಾರಕಿಯ ಮೆಧ್ಯದಲಿ ಪಾಂಡವ
 ವೀರರೈವರು ಮದುವೆಯಾದುದ
 ಧೀರಯಾದವರೈದೆ ಕೇಳಯೆ ವಿವಿಧಪರುಷದಲಿ |
 ನಾರಿಯರು ವಸುದೇವಸಹಿತ ಮು
 ರಾರಿಯಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಕುಂತೀ
 ನಾರಿತನುಜರ ನೋಡಿ ಬಹೆ ನಡೆ ಯೆನುತ ಬಿನ್ನವಿಸೆ || ೪೭

ಬಚಕ ಮುರರಿಪು ತಾತನಾಜ್ಞೆಗೆ
 ಸಲಿದು ಯಾದವಸೇನೆಯಾಗಳ
 ಯೋಲವಿನಲಿ ಗಮಿಸಿದುದು ಪಾಂಡವರಾಯದರುಶನಕೆ |
 ಜಲಜನಾಭನು ಸಕಲಯಾದವ
 ಬಜಗ ಸಹಿತೈತಂದ ಯದುಕುಲ
 ತಿಲಕ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನು ಮನಮುಟ್ಟೈ || ೪೮

ವೂವತ್ತ ವೂರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು
 ವೈವಾಹಿಕಪರ್ವ ಮುಗಿದುದು.

ಮೂವತ್ತೆ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ

ಧಾತಿಯಲಿ ಬಂದರಿಬಲದ ಹೆ
ಚಾಳುತನವನು ಮುಖಿದು ಸಂಧಿಯು
ಮೇಲೆ ಧರ್ಮಜ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ಹಸ್ತಿನಾಪುರವೆ ||

ಪಾಂಡವರ ವಿವಾಹವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಕೌರವರ ಸಂತಾಪ.
ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ನೃಪತಿ ಪಾಂ
ಚಾಲಸುತೆಯ ವಿವಾಹವಾರ್ತೆಯು
ಕೇಳದರಲೈ ಕೌರವರು ಮುಱುಗಿದರು ಮುಱುಕೊಳಿಸಿ |
ಆಳ ನೆರಹಿದರಖಿಳದಳದೆ
ಖ್ವಾಳವನು ಮಾಡಿದರು ಭೂಮಿಾ
ಪಾಲಸಂಕುಲ ಸಹಿತ ಬಂದರು ದ್ರುಪದಪುರಿಗಾಗಿ ||

ಏನ ಹೇಳುವೆನಿನ್ನ ವರ ಜಯ
ಮಾನವನು ಮತ್ತೊಂದು ಪೈಕದ
ಮಾನಭಂಗಿಸಿ ತಿಯನೆಲೆ ಜನಮೇಜಯ ಕ್ಷಿತಿಪ |
ಭಾನುವಿನ ಮಂಜಿನ ಶಿಲೋಚ್ಚಯ
ಸಾನುವಿನ ತಗರಿನ ತರಹ್ಹುವ
ಧೇನುವಿನ ಹೋರಟೆಯ ಹವಣನು ಹೇಳಲೇನೆಂದ ||

ಭೀಮಪಾರ್ಥರಂದ ಪರಾಜಿತರಾಗಿ ಸರ್ವರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ
ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.
ಮುಖಿದುದಾಹೆಬ್ಬಲ ವಿಘಾತಿಯು
ಲೋಱುಗಿದರು ಘಟುಭಟರು ಗಜಹಯ

ದೊಡ್ಡತೆ ಬತ್ತಿ ತು ಭೀಮಪಾರ್ಥನ ಶರನಿದಾಘದಲಿ |
 ಉಣುಕುಗೊಂಡರು ನಿಜ್ಜ ಟರು ಕೃ
 ಮುಖಿದುಡಾಣಿಯ ಧೋರೆಗಳವೆದಿರು
 ನೆಜೆ ವಿಭಾಡಿಸಿತೆಗೆದುಹಾಯ್ದರು ¹ ಹಸ್ತಿನಾಪುರಕ್ಕೆ ||

೩

ಬಚ್ಚಕ ಪಾಂಚಾಲಕನ ಭೀತಿಯ
 ಮೊಳಕೆ ಯುರಿದುದು ಮುಖಿದುದುತ್ಸವೆ
 ಜಲಧಿವಲಯದ ಭೂತಳಾಗ್ರದ ಭೂತಳೇಂದ್ರರಲಿ |
 ಹೊಳಹೊಳವೆ ರವಿರಶ್ಮಿಗಳ್ಳು
 ಜ್ವಲಿಸುವಂತಿರೆ ಪಾಂಡುನಗದನ
 ರಳವಿನ್ನುಬಟ್ಟೆ ಬಿಸಿಲು ಪಸರಿಸಿತು ದೆಸದೆಸಗೆ ||

೪

ಕೃಷ್ಣನ ಆಗಮನ.

ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಸಕಲಯಾದವೆ
 ವೈಂದಸಹಿತ ಮುರಾರಿ ಕುಂತೀ
 ನಂದನರು ಬರಲಿದಿರುಗಾಣಿಸಿಕೊಂಡರುಚಿತದಲಿ |
 ತಂದ ಬಹುವಿಧವಸ್ತು ಭಾರವೆ
 ನಂದು ಕೊಟ್ಟನು ಗಜರಥಾಶ್ವವೆ
 ಸಿಂದುವದನೆಯರಿಗೆ ವಿಚಿತ್ರಾಂಬರವಿಭೂಷಣವೆ ||

೫

ಕೃಷ್ಣನ ಮುಂದೆ ತನ್ನ ಸುಖದುಃಖಗಳನ್ನು
 ಕುಂತಿಯು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಮಗನ ಧರ್ಮಜ ಕೇಳು ಭೀಮನಾ
 ದಿಗಳ ಹರಿ ಯೆಮ್ಮೆಣ್ಣ ದೇವನ
 ಮಗನು ಸೋದರವನಾವನೀತನು ನಿಮಗೆ ವಸುದೇವ |
 ವಿಗಡರೀಯಾದವನೈ ಪರು ಬಂ

1 ಸಂಜೆಯ ಸೂಜಿಯ ಹಿಡಿಸಿ ಹೋದರು, ಕ. ಖ.

ಧುಗಳು ನಿಮಗಂದೈವರನು ಕೈ
ದೇಗಿದು ಕವಲೋದರನ ಕೈಯ್ಯಲಿ ಕೊಟ್ಟಳಾಕುಂತಿ || ೬

ಬನದೊಳಪಗತನಾದನಿವರ
ಯ್ಯನು ಕುಮಾರರ ಬಾಲ್ಯಕಾಲದೊ
ಳನಗೆ ರಕ್ಷಾಭಾರ ಬಿದ್ದುದು ಪತಿಪರೋಕ್ಷದಲಿ |
ಇನಿಬರನು ಗಜಪುರಿಗೆ ಕೊಂಡೊ
ಯ್ದನು ಸುಯೋಧನನಿಂದ ವೈರವು
ಜನಿತವಾದುದು ಬಚಕ ಲಾಕ್ಷಾಭವನದಹನದಲಿ || ೭

ಉರಿಯೊಳುಚಿದೆವು ನಿಮ್ಮ ಚಕರಣ
ಸ್ತ ರಣಬಲದಲಿ ಬಹಳ ವಿಪಿನಾಂ
ತರದೊಳಗೆ ತೊಳಲಿದೆವು ತಿರಿದೆವು ಹೊರೆದವೊಡಲುಗಳ |
ಬರಬರಲು ತತ್ಸಕಲದುಃಖೋ
ತ್ಕರನಿವಾರಣ ದ್ರುಪದಕನ್ಯಾ
ವರಣ ನಿಮ್ಮಿಯಂಘ್ರಿದರುಶನವೆಂದಳಾ ಕುಂತಿ || ೮

ದೇವಿ ಚಿತ್ತವಿಸಾಪಚಾರಿಕ
ಭಾವನೇ ಧರ್ಮ ಜನು ಭೀಮನು
ಭಾವನವರು ಧನಂಜಯಾದಿಗಳಮಗೆ ಮೈದುನರು |
ಈವುಪಾಧಿಸ್ತಳದೊಳಂತ
ಜೀವನವು ಪ್ರಾಣಾದಿವಾಯುಗ
ಳಾವು ನಿಮ್ಮೈವರಿಗೆ ಕಾರಣವೆಂದನ ¹ ಸುರಾರಿ || ೯

ದ್ರುಪದ ಗುಡಿಗಟ್ಟಿದನು ಕುಂತಿಯ
ವಿಪುಳಹರುಷವನೇನನೆಂಬೆನು
ದ್ರುಪದ ಯದುಪರಿವಾರ ವ್ರಲಿದುದು ಜಲಧಿಘೋಷದಲಿ |

1 ಯೆಂದನು ಕುಂತಿಗ, ಕ. ಖ.

ಅಪದೇಸೆಯ ಮುಗಿಲೊಡೆದು ಹೊಳಹೊಳ
 ದುಪರಿಚಕರ ರವಿಯಂತೆ ತತ್ಕ್ಷಣ
 ವಿಸ್ತುಳತೇಜಃಪುಂಜರೆಸದರು ಪಾಂಡುನಂದನರು || ೧೦

ಇದಿರಲವನಿಪಭೀಮನೆಡವಂ
 ಕದಲಿ ಮಾದ್ರೀಸುತರು ಬಲವಂ
 ಕದಲಿ ದೇವಕಿ ಕುಂತಿವಸುದೇವಾದಿಯದುನಿಕರ |
 ಮುದದಿನೈವರ ರಮಣ ಬಲವಂ
 ಕದಲಿ ಕರುಣಾಳುವಿನ ವಾಮಾಂ
 ಕದಲಿ ಫಲಗುಣನೊಪ್ಪಿ ಮೆಚ್ಚಿದನು ದಾನವಧ್ವಂಸಿ || ೧೧

ಅವುದೋ ಧರ್ಮಜನ ಭೀಮನ
 ಭಾವಶುದ್ಧಿ ಧನಂಜಯನ ಸುಕೃ
 ತಾವಲಂಬನ ಸಾರವೆಂತುಟೊ ಶಿವ ಮಹಾದೇವ |
 ಠಾವು ಗಾಣವು ವೇದವ್ರಪನಿಪ
 ದಾವಳಿಗಳೊಲೈಸಿ ಕೃಷ್ಣ ಕೃ
 ಪಾವಿಲಾಸವ ನೋಡಿ ಯೆಂದುದು ಸಕಲಸುರನಿಕರ || ೧೨

ಅರಸ ಚಿತ್ತೈಸಂದಿನೋಲಗ
 ಹರಿದುದಾ ಹರಿಸೀನೆ ಬಿಟ್ಟುದು
 ಪುರದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನವೀಧಿಗಳೊಳಗೆ ಹರಹಿನಲಿ |
 ಚಾರಂದ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನು ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಚಿಂತಿಸುವಿಕೆ.
 ಕುರುನೃಪಾಲನ ಗುಪ್ತಚಾರರು
 ಅಖಿದರೀವಾರ್ತೆಯನು ಪುರದಲಿ
 ನೆರಹಿದರು ನೆಹಿ ಕೇಳಿದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನೀಹದನ || ೧೩

ಕರಿಸಿದನು ಗಾಂಗೇಯ ಗೌತಮ
 ಗುರುಸುಯೋಧನಶಕುನಿಸೈಂಧವ

ಗುರುತನುಜ ರಾಧೇಯ ವಿದುರವಿಕರ್ಣಸಾಬಲರ |
 ಚರಮುಖಪ್ರತಿಪನ್ನ ಬಂಧುರ
 ತರವಚೋವಿನ್ಯಾಸಕರ್ಣ
 ಜ್ವರವ್ರೋ ಕರ್ಣಾಮೃತವ್ರೋ ಕೇಳಿರೆ ಯೆಂದನಂಧನ್ಯಪ || ೧೫

ಕೇಳಿರೈ ಹೇಳುವೆನು ಯಾದವ
 ರಾಳು ಬಂದು ದುಗುಡಜನಾರ್ದನ
 ಕೋಳುವ್ರೋದನು ಗಡ ಯುಧಿಷ್ಠಿರಭೀಮಸಾರ್ಥರಿಗೆ |
 ಗಾಳಿ ಬೆಂಬಲವಾಗಲುರಿಯ ಛ
 ಡಾಳವನು ಜಾಳ್ಯಸಬಹುದೆ ವಿ
 ಟಾಳಸಿತಲ್ಯೆ ನಿಮ್ಮೆ ಗಾರುಡವೆಂದನಂಧನ್ಯಪ || ೧೬

ಆಗ ಸ್ಯಂಧವಾದಿಗಳು ತಮ್ಮನ್ನು ಹೊಗಳಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ.

ಎನಲು ಗರ್ಜಿಸುತರಸ ಮುರರಿಪು
 ಜೆನುಗಿದೊಡೆ ಗಿರಿ ಜಙ್ಗಲವದೇ ಯಮು
 ತನುಜಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಹಿಡಿಯೊಳಡಗವುದೆ ಗಗನ 1 |
 ದನುಜರಿಪುವಿನೊಳನಹುದು ಬರ
 ಲನಿಮಿಷರ ನೆರವಾಗಿ ನಮ್ಮನು
 ಜನಪ ನೋಡೆಂದರು ಜಯದ್ರಥಕರ್ಣಸಾಬಲರು || ೧೭

ಕೊಱತೆಯಲ್ಲಿದು ನಿಮ್ಮ ನಾವ್ ಕಂ
 ಡಙ್ಗಿದೆವಿವರತಿಬಳರು ಕೃಷ್ಣನ
 ಬಹಿಯ ಸಾಹಸವೇನು ಭೀಮಾರ್ಜುನರ ಬಲುಹೇನು |

ಆಗ ಅವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಸಮಾಧಾನವಂ ಮಾಡೆಂದು ಭೀಷ್ಮರ ವಚನ
 ನೆರವಣಿಗೆಯುಳ್ಳವರು ನೀವ್ ಹೊ
 ಕ್ಕಿ ಙ್ಗಿದ ರಣ ಹಸಿಯಾಣಿತೇ ನೀ
 ವಙ್ಗಿಯಿರೇ ಭೂಪಾಲ ಯೆಂದನು ನಗುತ ಗಾಂಗೇಯ || ೧೮

1 ಭೀಮಾರ್ಜುನರು ಹಿಡಿದರೆ ಗಗನವಡಗುವುದೆ, ಚ. ಥ.

ಇವರ ಬಲಹಂತಿರಲಿ ಸಾಕಿ
 ನ್ನವರ ಕರೆಸು ವಿರೋಧಬಂಧ
 ವ್ಯವಹೃತಿಗೆ ಫಲವಿಲ್ಲ ಮೂಲಘ್ನೇದಕರ್ಮ¹ ವಿದು |
 ಅವರು ಮುನ್ನ ತಿಬಳರು ಕೃಷ್ಣನ
 ಹವಣ ನೀನೇ ಬಲ್ಲೆಯಿನ್ನೀ
 ಸವಡಿ ಮಾರಿಯ ತೊಡಕು ಲೇಸಲ್ಲೆಂದನಾಭೀಷ್ಠ || ೧೮

ಕರೆಸು ವಿದುರನ ಕಳುಹಿ ವಾರಣ
 ಪುರದ ರಾಜ್ಯವಿಭಾಗವನು ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ ಕೊಡುವುದು ಪಾಂಡುಸುತರಿಗೆ ಮುನ್ನಿನಂದದಲಿ² |
 ನರಯುಧಿಷ್ಠಿರಪವನಜರನುಪ
 ಚರಿಸಿ ನಿನ್ನವೆಗುಣವ ನೋಡದೆ
 ಬೆರಸಿ ಕೊಡುವೆನು ಕೂಡೆ ಬದುಕುವುದೆಂದನಾಭೀಷ್ಠ || ೧೯

ಕರೆಸಿ ಕೊಡಿರೈ ನಿಮ್ಮ ಚಿತ್ತಕ್ಕೆ
 ಬರಿಸಿ ನಡೆಸುವೆ ನನ್ನ ಮಕ್ಕಳ
 ದುರುಳತನದಿಂದಾದ ಹಿಂದಣಮಕ್ಕಳುಟಿಕೆಯ |
 ಮೆಚ್ಚಿದು ಕಳಯಲಿ ಪಾಂಡುನಂದನ
 ರೆರವಿಗರೆ ಬಾ ವಿದುರ ಭೀಷ್ಠನ
 ಪರಮಮತವೇ ನನ್ನ ಮತ ಹೋಗಿಂಧನಂಧನೃಪ || ೨೦

ವಿದುರನು ಪಾಂಚಾಲಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದು ಸರ್ವರನ್ನು ಒಡಂಬಡಿಸಿ
 ಕರೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಕಳುಹಿದರು ವಿದುರಗೆ ಬುದ್ಧಿಯ
 ಕಲಿಸಿ ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಪಯಣದ
 ಲಲಿತಸನ್ನಾಹದಲಿ ಪರುತವಿಸಿದನು ಪಾವ್ರಡವೆ |

1 ಮಾರ್ಗ, ಕ. ಖ.

2 ಕೊಡು ಭಂಡಾರವನು ದಾಯಾದಮಾರ್ಗದಲಿ, ಚ. ಡ.

ಬಟಕ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲಿ ವಿಪ್ರಾ
ವೆಳಗಳಾಶೀರ್ವಾದದಲಿ ಮಂ
ಗಳತೆ ಮಿಗಿಲೊಲವಿಂದ ಹಸ್ತಿನಪುರವ ಹೊಣವೆಂಟೆ || ೨೦

ಕೇಳು ಭೂಪತಿ ಹಲವು ಪಯಣದ
ಮೇಲೆ ಪಯಣದಲ್ಲೈದಿದನು ಪಾಂ
ಚಾಲಪುರವನು ಬಂದನರಮೆನೆಗಧಿಕಹರುಷದಲಿ |
ಕೇಳದರು ಕೌಂತೇಯರೀತನ
ಯಾಲಿಸಿದರಿಡಿಗೊಂಡು ತನುಪುಳು
ಕಾಳಿಯಲಿ ಮೈಮುಱುಗೆ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದರು ತಮತಮಗೆ || ೨೧

ಕ್ಷೇಮವನು ಕುಶಲವನು ಬಂಧು
ಸೋಮವನು ಕೇಳದರು ತಮ್ಮ
ಕ್ಷೇಮಕುಶಲವ ಹೇಳಿದರು ಪೂರ್ವಾಪರಸ್ಥಿತಿಯ |
ಭೂಮಿಪತಿ ಚಿತ್ತವಿಸು ಬಟಕಿನ
ರಾಮಣೀಯಕಯಾದವೇಂದ್ರಶಿ
ರೋಮಣೀಯ ಸಮೀಳವನು ಹೇಳಿದರು ವಿದುರಂಗೆ || ೨೨

ತಂದ ಪಾವುಡವನಿತುವನು ಯಮ
ನಂದನಂಗೊಪ್ಪಿಸಿದ ದ್ರುಪದ ಮು
ಕುಂದ ಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ನ ಕಂದರ್ಪ ನಿರುದ್ಧಿಗೆ |
ತಂದ ಬಹುವಿಧವಸ್ತುವನು ಸಾ
ನಂದದಲಿ ನೀಡಿದನು ಬಟಕರ
ವಿಂದನಾಭನ ಪದಕೆ ಮೆಯ್ಯಿಕ್ಕಿದನು ಭಕ್ತಿಯಲಿ || ೨೩

ತೆಗೆದು ತಕ್ಕೈದಿದನು ಭೀಷ್ಮಾ
ದಿಗಳ ಕುಶಲವ ಕೇಳದನು ನಸು
ನಗುತ ಮೈದಡವಿದನು ವಿದುರನನಾ ಕೃಪಾಜಲಧಿ |

ವಿಗಡನಾಧ್ಯ ತರಾಷ್ಠ್ರನೀ ಬಂ
 ಧುಗಳ ನೆನೆವನೆ ಪಾಂಡುಸುತರಿಗೆ
 ಸೋಗಸುವನೆ ನೀ ಬಂದೆ ಲೇಸಾಯೆಂದನಸುರಾರಿ || ೨೪

ಕಳುಹಿದನು ಬೀಡಾರಕಾತನ
 * ಬ್ರಹ್ಮಯ ಪರಿವಾರವನು ಮನ್ನಿಸಿ
 ಬ್ರಹ್ಮಕ ಮೆಣುದಿನ ಮೇಳವಿಸಿದರು ಮಂತ್ರಶಾಲೆಯಲಿ |
 ತಿಳುಹಿದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಭೀಷ್ಮರ
 ಲಲಿತಮತವನು ಬಂಧುವರ್ಗ
 ಸ್ವಲಿತವನು ಸೈರಿಸುವುದೆಂದನು ವಿನಯದಲಿ ವಿದುರ * || ೨೫

ಕರೊಂದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನಾತನ
 ಚರಣವನು ಕಾಂಬುದು ನದೀಸುತ
 ಗುರುಕೃಪರು ನಿಮಗೊಳ್ಳಿದರು ನೀವೆಖಿಳರಾಜ್ಯದಲಿ |
 ಸರಿಯ ಕೊಂಬುದು ಸೇರುವೊಡೆ ಗಜ
 ಪುರದೊಳಹುದಲ್ಲದೊಡೆ ನಿಮ್ಮಯ
 ಧರೆಯಲಿರಿ ನೀವಾತ್ಮನಿರ್ಮಿತರಾಜಧಾನಿಯಲಿ ¹ || ೨೬

ಮುರಹರನನಹುದೆನಿಸಿ ಭೂವಿಾ
 ಶ್ವರರ ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಭೀಮನನು ಮನ
 ಬರಿಸಿ ಪಾರ್ಥನನೊಲಿಸಿ ಮಾದ್ರೀಸುತರ ನೊಡಬಡಿಸಿ |
 ಅರಸಿಗಭಿಮತವೆನಿಸಿ ಪಾಂಚಕಾ

* ನೊಲಿದು ಮನ್ನಿಸಿ ಮಾನ್ಯಮನ್ನಣೆ
 ಗಳಲಿ ಮಣಿದಿನ ಸಕಲಜನಸಹಿತೊಂದುನಿಳಯದಲಿ |
 ನಳನನಾಭನು ಕುಂತಿಪುತ್ರರು
 ನಲಿದುಕುಳ್ಳಿರಲಂದು ಪರಿಮಿತ
 ದೇವನೆಯಲಾ ವಿದುರ ತಾ ಬಂದಿರವನಣುಹಿದನು, ಕ. ಖ. ||

¹ ಪುರದೊಳಿರಿ, ಚ.

ಲರಿಗೆ ಕಾರ್ಯವಿದೆನಿಸಿ ಕುಂತಿಗೆ
ಪರಮಹರುಷವೆ ರಚಿಸಿ ನುಡಿದನು ಸಂಧಿಯನು ವಿದುರ || ೨೮

ಕದತು ತಿಳಿದುದು ಕಾರ್ಯಗತಿಗಾ
ಸ್ವದವ ಕೊಟ್ಟರು ಬಿಚ್ಚಿಕೆ ಸುಮುಹೂ
ತೃದಲಿ ಪಯಣವೆ ಮಾಡಿದರು ಪಾಂಚಾಲಬಲಸಹಿತ |
ಯದುಶಿರೋಮಣಿ ವೆರಸಿ ಬಹುಪಯು
ಣದಲಿ ಬಂದರು ಬಿಚ್ಚಿಕೆ ಕೌರವೆ
ರಿದಿರುಗೊಂಡರು ಕೂಡೆ ಹೊಕ್ಕರು ಹಸ್ತಿನಾಪುರವೆ || ೨೯

ಬಿಚ್ಚಿಕೆ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ಬಹುಕಾಲ ಯಿರುವಿಕೆ.

ಬಂದು ಕಾಣಿಕೆ ಗೊಟ್ಟು ಗಂಗಾ
ನಂದನನ ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನನು ಸಾ
ನಂದದಲಿ ಗಾಂಧಾರಿಯನು ಗುರುಗೌತಮಾದಿಗಳ |
ವಂದಿಸಿದರಿವೆರೈವರನರಾ
ನಂದಜಲಪರಿಲುಳಿತನಯನಾ
ಸ್ವದಪರಿತೋಷದಲಿ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದರು ಪಾಂಡವರ || ೩೦

ಕರೆಸಿ ತನ್ನ ಕುಮಾರಕರ ನೂ
ವರನು ಕಾಣಿಸಿದನು ಪರಸ್ಪರ
ಪರಮಸಂಪ್ರೀತಿಗಳ ಗಾಢಾಲಿಂಗನೋತ್ಸವದ |
ದರುಶನೋಚಿತಮಾನ್ಯಮಾನ
ಸ್ಫುರಣದಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಸೈಂಧವೆ
ಗುರುತನುಜರಾಧೇಯಸಾಂಬಲರಪ್ಪಿದರು ನೃಪರ || ೩೧

ಯಾದವರು ಪಾಂಚಾಲರಲಿ ಸಂ
ಪಾದಿಸಿದರನ್ಯೋನ್ಯಘನ
ಸಂವಾದಸುಖಸಂಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಮೆಚ್ಚಿಯಲಿ ಪ್ಪ ಸತ್ಕಾರ |

ಆದುದುತ್ಸವ ಜನಜನಿತಹರು
 ಪೋದಧಿಯ ಹೊಸಲಿನಲಿ ಹಿಂದಣ
 ಭೇದಕರ್ಮಮವಡಗಿ ಪೋಯ್ತವನೀಶ ಕೇಳಂದ || ೩೦

ವೀತಭಯರನೋನ್ಯಪರಮ
 ಪ್ರೀತಿಗಳ ಬಳವಿಗೆಯಲಿರರು
 ಭೂತಳಾಧಿಪರೈದುವಸಂವತ್ಸರಗಳೊಂದಾಗಿ |
 ಪ್ಯಾತವಿದು ಪಾಂಚಾಲಪುರದೊ
 ಳತೀತವಾಯ್ತೊಂದೊಂದುವರುಷವೆ
 ಭೀತ ಧರ್ಮಸುತಂಗೆ ಮೂವತ್ತಾಋಷಮವೆಂದ || ೩೩

ಮೂವತ್ತನಾಲ್ಕನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಮೂವತ್ತ ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ .

ಸೂಚನೆ.

ದಾಯಭಾಗದೊಳಖಿಳರಾಜ್ಯ
 ಶ್ರೀಯೊಳರ್ಥವೆ ಕೊಂಡು ಪಾಂಡವ
 ರಾಯರೊಪ್ಪದರಿಂದ್ರನಿರ್ಮಿತರಾಜಧಾನಿಯಲಿ ||

ಪಾಂಡವರಿಗೆ ಕೌರವರಿಗೆ ಭೂಭಾಗವನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಲು

ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರನ ಅನುಮತಿ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರ್ಮೀ
 ಪಾಲ ನಿಮ್ಮಯ ಪೂರ್ವಜರು ಸಮ
 ಪಾಳಗಳ ಸೇರುವೆಯ ಸಂಧಿಸಿ ಸಾಮನಸ್ಯದಲಿ ¹ |

1 ಯೊಳಿದ್ದರು ಸುಸುರಾಗದಲಿ, ಚ.

ಬೀಳಮೀಳದ ಬೀಟೆಗಳ ವೈ
ಹಾಳಗಳ ಜಾಜಿನ ಸಮಂಜಸ
ಶೀಲೆಗಳ ಕೇಳಿಯಲಿ ಕಳದರು ಪಂಚವರ್ಷಗಳ || ೧

ಕರೆಸಿದನು ಧೃತರಾಷ್ಟ್ರಭೂಪತಿ
ಮುರಹರನ ದ್ರುಪದನ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
ನರವೃಕೋದರಭೀಷ್ಮಗುರುಕೃಪಕರ್ಣಸಾಬಲರ 1 |
ಎರಡುಭಾಗವೆ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ವಂ
ಭರೆಯ ರಾಜ್ಯವನುಭಯರಾಯರ
ಹೊರೆಹೊಗದೆ ಪಾಲಿಸಲಿ ಪಂಥದೊಳಂದನಂಧನ್ಯವ || ೨

ಅಹುದು ಹೊಲ್ಲೆ ಯವೆಲ್ಲ ಖುಲ್ಲರ
ಕುಹಕಕೋಳ್ಳದು ಬೇಣಿ ರಾಜ್ಯದೊ
ಳಹರೆ ಸೇರುವೆ ದೃಢವೆಜುದು ದಾಯಾದವಿಷಯದಲಿ 2 |
ಗಹನವೇಕಾಮಿಷಸಮುದ್ಭವೆ
ದಹಿತತನದುತ್ತರಣವೆತಿದು
ಸ್ಸವವೆಲೇ ನೀ ನೆನೆದ ಹದ ಲೇಸೆಂದನಾಭೀಷ್ಮ || ೩

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಸಕಲರಾಜ್ಯವೆ
ನೆರಡು ಭಾಗೆಯ ಮಾಡಿ ಪೂರ್ವೋ
ತ್ತರದ ದಕ್ಷಿಣಪಶ್ಚಿಮಂಗಳ ಹೆಚ್ಚು ಕುಂದುಗಳ |
ಪುರನಗರಖರ್ವಡಮೆಡಂಬ
ಸ್ಫುರಿತಬೇಟಗ್ರಾಮವೆಂಬವ
ನೆರಡುಭಾಗವೆ ಮಾಡಿದರು ಕೂಡಿದರು ಸಮೆವಾಗಿ || ೪

ಪುರಸುರೇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥವರಸಂ
ಗಿರವು ಧರ್ಮಸುತಂಗೆ ಹಸ್ತಿನ

1 ಕಕುನಿಗಳ, ಚ.

2 ಮಾರ್ಗದಲಿ, ಚ. ತ

ಪುರ ಸುಯೋಧನಗುಭಯರಾಯರ ರಾಜಧಾನಿಗಳು |
 ಚರಮದಕ್ಷಿಣವಾಗಿ ಪೂರ್ವೋ
 ತ್ತರವಿಲಂಬಿತವಾಗಿ ಹಿಮಸಾ
 ಗರಪರಿತ ಮಹೀತಳವೆ ¹ ಸೇರಿಸಿದರೆತಾಗಿ ||

೫

ವಾರಣದ ಘಟೆಗಳ ಸಘಾಟದ
 ವಾರುವಂಗಳ ಮಣಿಮಯದ ಹೊಂ
 ದೇರುಗಳನಾಭರಣಗಳ ತೆಗಿಸಿದರು ಸಮವಾಗಿ |
 ಕೌರವರ ಪಾಂಡವರ ಮನದೊಳ
 ಗೋರೆವೋರೆಯ ತಿಳುಹಿ ವೈರವಿ
 ಕಾರವನು ಬಿಡಿಸಿದರು ಭೀಷ್ಮಾದಿಗಳು ಹರುಷದಲಿ ² ||

೬

ಬಚಕ ಸುಮುಹೂರ್ತದಲಿ ಹೊಣಗುಡಿ
 ಬಳಸಿ ಹೊಯ್ದುವು ರಾಣಿವಾಸದ
 ನಿಳಯನಿಳಯದ ತಳಗೆ ತಂಬುಲಮಂಗಳಾರ್ತಿಗಳ |
 ಫಲಸಮೂಹದ ಕಾಣಿಕೆಯ ಕೈ
 ಗೊಳುತ ಗಾಂಧಾರಿಗೆ ಮಹೀತನ
 ಲಲನೆಯರಿಗಭಿನಮಿಸಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಂಡರುಚಿತದಲಿ ³ ||

೭

ಕಳುಹಲೈತಂದಂಧನ ಪತಿಯ
 ನಿಲಿಸಿದರು ನಿಳಯದಲಿ ಕೌರವ
 ಕುಲದ ನೂರ್ವರ ಕರ್ಣಶಕುನಿಜಯದ್ರಥಾದಿಗಳ |
 ನಿಲಿಸಿದರು ಗಜಪುರದ ಯೋಜನ
 ವಳಯದಲಿ ಗುರುಭೀಷ್ಮ ವಿದುರರು
 ಕೆಲವು ಪಯಣವೆ ಬಂದು ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡರುಚಿತದಲಿ ||

೮

1 ಮಧ್ಯದ ಭೂಮಿಯನು, ಚ.

2 ವಿನಯದಲಿ, ಕ. ಖ.

3 ದನುಕೈಕೊಳುತ ಹರಕೆಗಳ, ಕ- ಖ.

ಇಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ಪುರನಿರ್ಮಾಣ.

ಭೂಮಿಲಂಬದ ನೈಪರ ಬಲದು
 ದ್ವಾಮೆವಿಭವದಲಸುರರಿಪು ಸಹಿ
 ತೀಮಹೀಪಾಲಕರು ಬಂದರು ಹಲವು ಪಯಣದಲಿ |
 ರಾಮಣೀಯಕರಚನೆಯಲಿ ಸು
 ತ್ರಾಮನಗರಿಯ ಸೂತ್ರದಲಿ ಸುಮ
 ನೋಮನೋಹರ ವಿಶ್ವಕರ್ಮನು ರಚಿಸಿದನು ಪುರವ || ೯

ಧರಣಿಪತಿ ಚಿತ್ತೈಸಿಳಾವೃತ
 ವರುಷಮಧ್ಯದ ಹೇಮಗಿರಿಯ ವ್ರೂ
 ಲರಮನೆಯ ಸಿರಿ ಸೋಲಿಸಿತು ಸುರರಾಜವೈಭವವ |
 ಹರಿಯ ವೀಧಿಯ ಸೋಮವೀಧಿಯ
 ಮುರಿವುಗಳ ಕೇರಿಗಳ ನೆಲೆಯು
 ಪುರಿಗಳ ಹೊಂಗಲಸದಲಿ ಹೊಳೆದುದಾನಗರ || ೧೦

ಹೇಮನಿರ್ಮಿತದೇವಸದನ
 ಸ್ತೋಮದಲಿ ಮಣಿಮಯದ ಘಣಿಪನ
 ಹೇಮವೇದಿಯ ವಿವಿಧರತ್ನಾ ವಳಿಯ ಹಸರದಲಿ |
 ಕಾಮರಿಪುನಿಂಗೋರೆಯ ಕಟ್ಟುವ
 ವಾಮಲೋಚನೆಯರ ವಿಳಾಸದ
 ಲಾಮಹಾಪುರವೆಸೆದುದಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥ ನಾಮದಲಿ || ೧೧

ಅಲ್ಲಿಗೆ ಧರ್ಮರಾಯನ ಪ್ರವೇಶ.
 ವಿತತವಿಭವದಲಿಂದ್ರನಮರಾ
 ವತಿಯ ಹೋಗುವಂದದಲಿ ದುಪದಾ
 ಚ್ಯುತರು ಸಹಿತವಸೀಶ ಹೊಕ್ಕನು ರಾಜಮಂದಿರವ |
 ಕೃತಯುಗದೊಳಾತ್ಮೇತೆಯಲಿ ಭೂ
 ಪತಿಗಳಾದರನಂತಕುಂತೀ
 ಸುತರ ಸಿರಿಗಣೆ ಯಾದುದಿಲ್ಲ ಮುಹೀಶ ಕೇಳೆಂದ || ೧೨

ಬಂದು ಕಂಡುದು ಸಕಲಪುರಜನ
 ವೃಂದ ಕಾಣಿಕೆಗೊಟ್ಟು ಸುಭಟರ
 ಸಂದಣಿಯ ಗಜರಥಹಯದ ಪದಧೂತಧೂಳಿಗಳ |
 ಮಂದಿರದ ಬಾಗಿಲ ಗತಾಗತ
 ವೃಂದದೊತ್ತೊತ್ತೆಯಲಿ ಪುರಜನ
 ನಿಂದುದಲ್ಲಿಯದಲ್ಲ ಪಡೆಯದೆ ರಾಜದರುಶನವ ||

೧೩

ಅತಿಶಯವನೇನೆಂಬಿನಮರಾ
 ವತಿಯ ಭೋಗಾವತಿಯ ಮಧ್ಯ
 ಸ್ಥಿತಿಯ ನಾಯಕರತುನದಂತಿರೆ ಮೆಚಿದುದಾನಗರ |
 ಸತತವೀಪರಿವಿಭವವೀಜನ
 ವಿತತಿಗಳ ಸನ್ಮಾರ್ಗವೀಸಂ
 ತತಿಗಳೇವಿಸ್ತಾರವೀಪರಿ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ ||

೧೪

ಬಂದ ರಾಜರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪುರಕ್ಕೆ ಹೋಗುವಿಕೆ

ದುಸದಧೃಷ್ಟದ್ಯುಮ್ಮನೊದಲಾ
 ದಪರಿಮಿತಬಾಂಧವನಿಕಾಯನ
 ನುಪಚರಿಸಿ ಕಳುಹಿದನು ಭೂಪತಿ ಪಂಚಕೈಕಯರ |
 ವಿಪುಳಕಾರುಣ್ಯದಲಿ ಪಾಂಡವ
 ನೃಪಜನವ ಸಂತೈಸಿ ದಾನವ
 ರಿಪು ನಿಜನಿವಾಸಕ್ಕೆ ಬಿಜಯಂಗೈಯ್ಯಲನುವಾದ ||

೧೫

ಕೃಷ್ಣನು ದ್ವಾರಾವತಿಗೆ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಕರೆಸಿ ಕುಂತೀದ್ರೌಪದಿಯರನು
 ಕರುಣವಚನಾಮೃತದ ರಸದಲಿ
 ಹೊರೆದು ಕೃತದಾಯಾದವಿಷಮವಿರೋಧವರ್ತನವ |

ಅಱುಹಿ ಸುಯ್ಯಾನದ ಸಮಾಹಿತ
 ಕರದ ಬುದ್ಧಿಯ ಹೇಟಿ ಯಾದವ
 ರರಸ ಬಿಜಯಂಗೈದನಾದ್ವಾರಾವತೀಪುರಿಗೆ ||

೧೬

ಧರ್ಮರಾಯನ ರಾಜ್ಯಭಾರಕ್ರಮವರ್ಣನ.

ಕಳುಹಿದನು ಪಾಂಚಾಲರನು ಯದು
 ತಿಲಕಮೊದಲಾದಖಿಳಬಾಂಧವ
 ಕುಲವನುತ್ಸಾಹದಲಿ ಹೊರೆದನು ನಾಡುಬೀಡುಗಳ |
 ಬೆಳುಗವತೆ ಯನ್ಯಾಯದಾರಡಿ
 ಕಳವು ದಟದುಟ ಬಂದಿಡಾವರ
 ಕೊಲೆಹುಸಿಗಳಲ್ಲಿವರ ರಾಜ್ಯದೊಳರಸ ಕೇಳಂದ ||

೧೭

ಯಾಗವದ್ವಿಯ ಧೂಮವಲಿ ದಿಗು
 ಭಾಗವಿವರಣವೆಡಗಿತು ಹವಿ
 ಭೂಗದಲಿ ಭೋಜನವದಾದುದಜೇರ್ಣವಮರರಿಗೆ |
 ಯಾಗದಕ್ಷಿಣೆಗಳಲಿ ಬಹಳ
 ತ್ಯಾಗದಾನಕೆ ಲಟಕಟಿಸಿ ತಾ
 ವಾಗಿ ಕೈಯ್ಯಾನರು ಯುಧಿಷ್ಟಿ ರನ್ಯಪನ ರಾಜ್ಯದಲಿ ||

೧೮

ಬಲಿಯ ನಹುಷನ ದುಂದುಮಾರನ
 ನಳನ ಸಗರನ ನೈಗನ ಶಾಕುಂ
 ತಳನ ಪುರುಕುತ್ಸನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಪುರೂರವನ |
 ಇಳಯ ವಲ್ಲಭರೆನಿಪ ರಾಜಾ
 ವಳಯ ಮನಮೆಚ್ಚು ಗಳನುರ್ವೀ
 ಲಲನೆ ಮೆಚಿದಳು ಮೇಳದಿಂ ಧರ್ಮಜನ ರಾಜ್ಯದಲಿ ||

೧೯

ಆದಿಯುಗದಲಿ ಧರ್ಮವಿದುರದು
 ಪಾದ ನಾಲ್ಕು ಗಾಡಗತಿಯಲಿ
 ಪಾದದೊಣೆಯನಾದುದಾತ್ಮೀತಾಪ್ರಭಾವದಲಿ |

ಪಾದವೆರಡಡಗಿದುವು ದ್ವಾಪರ
 ದಾದಿಯಲಿ ಯುಧಿಷ್ಠಿರನ ರಾ
 ಜ್ಯೋದಯದಲಂಕುರಿಸಿ ಸುಳಿದುದು ನಾಲ್ಕು ಚರಣದಲಿ || ೨೦

ಅರಸ ಚಿತ್ತೈಸಾ ಯುಧಿಷ್ಠಿರ
 ನರಪತಿಯ ರಾಜ್ಯಪ್ರಭಾವೋ
 ತ್ಕರುಷವಿಸ್ತರವೆನ್ನ ಪಾಡೇಸಾಹ 1 ದಂತಿರಲಿ |

ಆಗಿ ಪಾರದರ ಆಗಮನ.

ಪರಮವಿಭವದೊಳೊಂದು ದಿನವೈ
 ವರು ನಿಜಾಸ್ಥಾನದಲಿ ಹರಿವಿ
 ಪ್ಪರದೊಳಿದರ್ವರು ಕಂಡರತಿದೂರದಲಿ ನಾರದನ || ೨೧

ಬಂದನಿವರೋಲಗಕೆ ಗಗನದಿ
 ನಿಂದುಮಂಡಲವಿಚಿವವೊಲು ನೃಪ
 ವೃಂದವೆದ್ದ ಭಿನಮಿಸಿದರು ಪದಯುಗಕೆ ಮುನಿಸತಿಯ |
 ಇಂದು ಧನ್ಯರು ನಾವಲಾ ಮುನಿ
 ವಂದ್ಯದರುಶನವಾಯ್ತುಪೂರ್ವವಿ
 ದೆಂದು ಕುಂತೀತನುಜರಿದಿರೆದ್ದಂಪ್ರಿಗೇಱಗಿದರು || ೨೨

ಹರಸಿದನು ಮುನಿಯರ್ಥೈಪಾದ್ಯೋ
 ತ್ಕರವೆ ಮೆಧುಪರ್ಕಾಸನಾದಿಯ
 ನರಸ ಮಾಡಿದನಮರಮುನಿ ಕೈಕೊಂಡು ಹರುಷದಲಿ |
 ಪರಿಮಿತದ ಸಮಯದ ವಚೋವಿ
 ಸ್ತುರಣವುಂಟೆನೆ ರಾಯನೋಲಗ
 ಹರದುದವನೀಪಾಲ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ಮುನಿಗೆ || ೨೩

ಏನಿ ಬಿಜಯಂಗೈದ ಹದನೆನೆ
 ಗೇನನುಗ್ರಹವಚನ ನಿಮ್ಮಡಿ
 ಗೇನ ನಾ ಬೆಸಕೈವುದೆನಗಾಜಾ ಪಿಸುವುದೆನಲು |

1 ವೇನನೆಂಟನು ನಾನ್ಯ ಚ,

ನೀನಘಾಟದ ರಾಜಖುಷಿ ನೀ
ಮಾನುಷನೆ ಧರ್ಮಸ್ವರೂಪನು
ನೀನು ಭವದಾಲೋಕನಾರ್ಥವು ನಮ್ಮೆ ಬರವೆಂದ || ೦೪

ಅನುಜರನು ಪೇಟುವೊಡೆ ಭೀಮಾ
ಜ್ಞಾನರು ವಧುವಾರೆಂಬೊಡಮರಾಂ
ಗನೆಯರಿಗೆ ನೂಟಿಂಟುಮಡಿ ಯಾದ್ರಾಪದೀದೇವಿ |
ಘನಸಹಾಯನು ಹವಣಿನೆಂಬೆನೆ
ಘನಚತುರ್ದಶಭುವನಪತಿ ನೈಪ
ನಿನಗೆ ಪಾಡೇ ಪನ್ನ ಗೇಂದ್ರಸುರೇಂದ್ರರಿಂದಿನಲಿ || ೦೫

ನಾರದರು ಸುಂದೋಪಸುಂದರ ಕಥೆಯಂ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಆದಡೊಂದಿಹದೈವರಿಗೆ ವಧು
ವಾದಳೀ ದ್ರಾಪದಿ ಮಹೇಶ್ವರ
ನಾದಿಯಲಿ ಕರುಣಿಸಿದ ವರವಿದು ಪುಣ್ಯಕಥನವಿದು |
ಮೇದಿನಿಯೊಳೇಕಾಮಿಸ್ವತ್ವದಿ
ಯಾದಿಯಿದು ವಿಗ್ರಹಕೆ ತಮ್ಮೊಳು
ಕಾದಿದರು ಸುಂದೋಪಸುಂದರು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೦೬

ಸುಂದೋಪಸುಂದರ ಸಂಹಾರಾಲೋಚನೆ.

ಅರಸುಗಳು ತಾವಿಬ ರೇಕೋ
ದರರು ಬಲುಗೈಗಳು ಸುರಾಸುರ
ನರರೊಳಗೆ ಪಾಯಿಯಲಿ ವೆಂಠಣಿಸಿದರು ಭೂತಳವೆ |
ನೆರೆದು ಸುರರು ಸರೋಜಪೀಠಂ
ಗಙುಹಿದರು ಬೃಹಾತನವದಿರ
ಪರಿಹರಿಸುವುದಕೇನುಪಾಯವೆನುತ್ತ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೦೭

ಬೃಹಿಸಂಖ್ಯಾತದ ಸುರೋರಗ
ಲಲನೆಯರಲಿ ತಿಲಾಂಶಮಾತ್ರದ

ಚಲುವಿಕೆಯನೇ ತೆಗೆದು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು ವರಾಂಗನೆಯ |
 ಬೆಳಗಿತಾಕೆಯ ಹೆಸರು ದಿವಿಜಾ
 ವಳಯೊಳ್ಳದೆ ತಿಲೋತ್ತಮಾಪ್ತಯ
 ದಳಕುಳಾಳಕಿಗಬುಜಭವ ನೇಮಿಸಿದನೀಹದನ ||

೨೮

ತಿಲೋತ್ತಮಾಗಮನ.

ಅವರ ಕೆಡಿಸುವ ಹದನ ಕೈಕೊಂ
 ಡವನಿಗಿಟಿತಂದಳು ವಿನೋದದ
 ಳವದಿರಿದ್ದರು ಬನದೊಳಗೆ ಮದಿರಾಮದೊಡ್ಡತರು |
 ಯುವತಿಯನು ಕಂಡರು ಕಟಾಕ್ಷದ
 ಸವಡಿಗೋಲಿಂದೊಡೆದುದೆದೆ ಹರಿ
 ದವರು ಹಿಡಿದರು ವಾಮದಕ್ಷಿಣಕರಗಳಂಗನೆಯ ||

೨೯

ಸುಂದೋಪಸುಂದರ ಮರಣ.

ಎನಗೆ ವಧು ತಾ ಮುನ್ನ ಕಂಡೆನು
 ತನಗೆ ವಧು ತಾ ಮುನ್ನ ಹಿಡಿದೆನು
 ತನಗೆನಗೆ ನೀ ನಿಲ್ಲು ತಾ ನಿಲ್ಲೆ ನುತ ಹೊಯ್ದಾಡಿ |
 ಜನಪರಿಬ್ಬರು ಮೆಡಿಯಲಮರಾಂ
 ಗನೆ ಮುಗುಳ್ಳಗೆ ನಗುತಲಬುಜಾ
 ಸನನ ಹೊರೈಗೈದಿದಳು ಕುಂತೀತನುಜ ಕೇಳೆಂದ ||

೩೦

ಕಾಲಭೇದದಿಂದ ದ್ರೌಪದಿಯ ಬಳಿ ಪಾಂಡವರು ಇರತಕ್ಕದ್ದೆಂದು
 ನಾರದರ ವ್ಯವಸ್ಥೆ.

ಅದಣಿನೀಜೀವರಿಗೆ ದುಃಸ್ಥಿತಿ
 ಸುದತಿಯರ ದೆಸೆಯಿಂದ ರಾಜ್ಯದ
 ಹುದುವಿನಲಿ ಮೇಣಾರ್ಥಗತಿಯಲನರ್ಥ ತಪ್ಪದಲೆ |
 ಸುದತಿ ನಿಮ್ಮೈವರಿಗೆ ಯಾದ್ರೈ

ಪದಿ ಮಹಾಸತಿ ರಾಗಲೋಭದ
ಕದನದಲಿ ಕಾಳಾಗದಿದ್ದರೆ ನಿಮಗೆ ಲೇಸೆಂದ || ೩೧

ಅರಸ ಕೇಳೊಂದೊಂದು ವರುಷದೊ
ಳರಲಿ ನಿಮ್ಮೊಬ್ಬರಲಿ ಸತಿ ಮೆಚ್ಚಿ
ವರುಷ ಮತ್ತೊಬ್ಬರಲಿ ಪಂಚಕಕ್ಯದುವರುಷದಲಿ ;
ಅರಸಿಯರು ಪತಿಸಹಿತ ಮಂಚದೊ
ಳರಲು ಕಾಂಬುದು ಸಲ್ಲದಿದು ಗೋ
ಚರಿಸಿದೊಡೆ ಬಚಕದಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವುಂಟೆಂದ || ೩೨

ಆರು ಇಂಡರೆ ಯಾತನೊಬ್ಬನೆ
ಧಾರುಣಿಯೊಳು ಸುತೀರ್ಥಯಾತ್ರಾ
ಭಾರದಲಿ ಚರಿಸುವುದು ಸುತ್ತಲಿ ವರುಷವೊಂದಲಿ |
ಚಾರುನಿಷ್ಕ್ರಮಿ ಯೆನಲು ಮುದದಲಿ
ನಾರದನ ದಿವ್ಯೋಪದೇಶಕ
ಸಾರಹೃದಯ ಹಸಾದವೆಂದನು ತಮ್ಮದಿರು ಸಹಿತ || ೩೩

ಮಂಗಳವು ನಿಮಗೆಂದು ಹಂಸೆಯ
ಬೆಂಗೆ ಹಾಯ್ದನು ಬಚಿಕ ನಭದೊಳ
ಭಂಗಮುನಿಯಡಗಿದನು ತಮ್ಮೊಳಗೆಂದರಿನ್ಯಪರು |
ಅಂಗನಾವಿಷಯದಲಿ ಸೀಮಾ
ಸಂಗತಿಯ ಸೇರಿಸಿದನೈ ಮುನಿ
ಪುಂಗವನ ಕರುಣದಲಿ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಯಣ || ೩೪

ಮೂವತ್ತೆ ಐದನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು

ಮೂವತ್ತೆ ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ

ಆಸುರಾರಿವಿರೋಧಿಪುರದಲಿ
ನಾಸವಾತ್ಮಜ ಮೆದುವೆಯಾಗಿ ವಿ
ಳಾಸದಲಿ ಹೊಕ್ಕನು ಸುಭದ್ರಾಸಹಿತ ನಿಜಪುರವೆ ||

ನಾರದಗವನ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿಸ್ರೀ
ಪಾಲ ನಾರದಮುನಿ ನರೇಂದ್ರನ
ಬೀಜುಕೊಂಡನು ಚಪಳಗತಿಯಲಿ ಚಿಗಿದನಂಬರಕೆ |
ಮೇಲೆ ಮತ್ತೊಂದತಿಶಯೋಕ್ತಿಯ
ಹೇಳುವೆನು ಪಾರ್ಥಂಗೆ ಬಂದುದು
ಕಾಲಗತಿಯೈ ಸಲೆ ವಿದೇಶಭ್ರಮಣವಾಯ್ತೆಂದ || ೧

ಚೋರರ ಬಾಧೆಯಿಂದ ವಿಪ್ರರು ಮರಹೋಗುವಿಕೆ

ನರನ ವೆಳತದೊಳೊಂದು ಸಮಯದೊ
ಳರುಳು ತಸ್ಕರಬಾಧೆಯಲಿ ಭೂ
ಸುರರು ಬಾಯ್ಬಿಡುತ್ತೈದೆಯಿಂದ ಪ್ರಸ್ಥಪುರವರವೆ |
ಮೊಣಿಯಬಾಯ್ಬಿಟ್ಟ ಹಲ್ಲುಕೈಗಳ
ಹರಿದಮೈಯ್ಗಳಸೆಕೆಯ ಸುಯ್ಗಳ
ತರದಬೈಯ್ಗಳ ಕಳಕಳವೆ ಕೇಳಿದನು ಕಲಿಸಾರ್ಥ || ೨

ಕರಿಸಿ ವಿಪ್ರರ ಬಾಧೆಗಳನಾ
ದರಿಸಿ ಕೇಳಯೆ ಸಂತವಿಸಿ ಪರಿ
ಹರಿಸಿ ಕೊಡುವೆನು ದುಷ್ಟಪಾಟುಚ್ಚರಪರಿಪ್ಲವವೆ |

ಮರಳಿ ನೀವೆಂದವರ ಕಳ್ಳುಹಿದ
ನರಿವಿದಾರಣ ಬಂದನಗ್ಗದ
ಶರಧನುವ ಕೊಳಲೆಂದು ರಾಯನ ಸೆಜೆ ಯರಮನೆಗೆ || ೩

ಆಗ ಧರ್ಮರಾಯನು ಸತಿಯೊಡನೆ ಇರುವಿಕೆ.

ಸಮಯವೇನೆನೆ ಜೀಯ ರಾಯನೆ
ರಮಣಿಯೊಡನೆಕಾಂತವರಸನ
ಸಮನಿಸಿಹುದೆಂದೆನಲು ಸೂಚಿಸಲಾಗಲರ್ಜಾನನು |
ಸಮಯ ವಿಷಮವಿದೇನದೀಗಳ
ಸಮನಿಸಿತು ತನಗೆನುತ ಚಿಂತಿಸಿ
ಸ್ತಿಮಿತಹರುಷನು ಬಟಕ ತಿಳಿದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ || ೪

ತಮಗೆ ಅನಹುದೆಂದು ಘಟಿಸಿತು
ವಿಮಳಮುನಿಯಾಕ್ರಮವು ನೆಣಿ ಸಂ
ಭವಿಸಿತೇ ತನಗೆಂದು ಚಿಂತಿಸಿ ಸುಯ್ದನಡಿಗಡಿಗೆ |
ಅಮರಮುನಿಮತ ವೊಂದುಮಂಚದ
ರಮಣಿರಮಣರ ದರುಶನವು ಯ
ಕ್ರಮವೆನಿಸುವಿನುಡಿಯು ಸಂಭವಿಸಿತೆ ತನಗೆಂದ || ೫

* ಕಂಗಳಿವು ವಿಪ್ರರಲಿ ಖಳರಭಿ
ಷಂಗವಾರ್ತಾಶ್ರವಣ ಬಹುದುರಿ
ತಂಗಳಲಿ ಕರ್ತವ್ಯವಾವುದೋ ಮೊದಲು ತನಗೆಂದ |

* ಈಗಲೀವಿಪ್ರರಲಿ ಖಳರಭಿ
ಯೋಗವಾರ್ತಾಶ್ರವಣ ಬಹುದುರಿ
ತಾಗಮವು ತನಗಾವುದೋ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದೆನುತ |
ಈಗಲೀನಂದಿಗೆ ಸಮಯ
ತ್ಯಾಗಧರ್ಮವಿರೋಧಕೃತ್ಯನಿ
ಭಾಗವಾವುದೋ ಕಾರ್ತವ್ಯವೊಳೆಂದ; ಚಿಂತಿಸಿದ || *

ಕಂಗಳವು ನೆಜೆ ಕಾಣವೆಗ್ರಜ
ನಂಗನರಸಿಯರಿಹುದು ಭೂಸುರ
ಭಂಗಬಾಧೆಯಿದೆನುತ ಪಾರ್ಥನು ವಿವಿಧಚಿಂತೆಗುಲಿ || ೬

ಕೇಳಲಿಕೆ ಸರಿಯೆರಡಕಾದರೆ
ಮೇಲೆ ತಾನಿದಹಿಧಿಕವಾವುದೋ
ಕೇಳಿದೆವು ಕಿವಿಗಳಲಿ ಕಂಡೆವು ಭೂಸುರವ್ಯಥೆಯ |
ಕೇಳಿದನು ನೃಪನಂಗಜಾಲದ
ಬಾಲೆಯೊಳಗಿಹ ವಿಷಯವಾವುದು
ಕೀಳು ಮೇಲುಗಳಾವುದೆನುತವೆ ಪಾರ್ಥ ಚಿಂತಿಸಿದ || ೭

* ಎರಡುಪಾತಕ ವಿವರೊಳಾವುದು
ಕರ ಬಲಹು ಸಾಮಾನ್ಯಪಕ್ಷಾಂ
ತರವಿಶೇಷವದಾವುದೋ ಯೆಂದಳುಕಿ ಚಿತ್ತದಲಿ |
ಬರೆದೊರೆದು ತೂಕದಲಿ ತೂಕವ
ವೊಪಿಸಿ ಕಾಹಿನ ಕಂದುಕುಂದನು
ಪರಿಹರಿಸಿ ನಿಶ ಯಿಸಿ ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ * || ೮

ಅರಸನರಸಿಯರೊಂದು ಮಂಚದೊ
ಳರಲು ಕಂಡೊಡೆ ಭೂಪ್ರದಕ್ಷಿಣೆ
ವರುಷವೊಂದಜೊಳದಕೆ ಪ್ರಾಯಶ್ಚಿತ್ತವಿಧಿಯುಂಟು |

* ಎರಡುಪಾತಕವಿವೆ ಬಲಾಬಲ
ವೆರಡಜೊಳು ಸಾಮಾನ್ಯಪಕ್ಷಾಂ
ತರವಿಶೇಷವದಾವುದೆಂದೊಳಗೆಂದು ಚಿತ್ತದಲಿ |
ಬರೆದೊರೆದು ನೋಡಿದನು ತೂಕವ
ಬರಿಸಿ ಕಾಹಿನಕಂದುಕುಂದನು
ಸಂಕಿಸುತ ನಿಶ್ಚಯಿಸಿ ತಿಳಿದನು ತನ್ನ ಮನದೊಳಗೆ ||* ಚ.

ಧರಣಿಯಮರರುಪಪ್ಲವವ ಸರಿ

ಹರಿಸದಿರಲಾಪಾತಕಕೆ ಸಂ ¹

ಹರಣವುಂಟೇ ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟಿಯೊಳಂದನಾಸಾರ್ಥ ||

F

ಆಗ ಅರ್ಜುನನು ಚಿಂತಿಸಿ ವಿಪ್ರರನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ.

ಭೂಸುರರ ದುಃಖೋಪಹಾರವ

ನಾಶಮಾಡದ ನೈಪರ ಜಾತಿಗೆ

ದೋಷ ದೊಡ್ಡಿ ತು ಯೆಂದು ನಾರದ ತನಗೆ ತಿಳುಹಿದನು |

ಭೂಸುರಾಂಗನೆಯರುಗಳತ್ಯಾ

ಯಾಸವನು ನಿಃಕ್ಷತ್ರಮಾಡದೆ

ಗೋಸಮೂಹವು ಕೋಳುವೋಗಲಿಕಡ್ಡಹೊಗದಿರಲು || ೧೦

ದೋಷವದು ಹನ್ನೆರಡು ವರುಷಕೆ

ನಾಶ ನಗರಿಯಲಿರಿಸಲಾಪುದು

ಪಾಶದಲಿ ಕಡೆಕಟ್ಟಿ ಹೊಯ್ಯರು ಸೆಜಿಯ ಯುವತಿಯರ |

ಹೇಸದೊಯರು ದ್ವಿಜರ ಸದನದ

ಗೋಸಮೂಹವದಪ್ಪು ಮಾರ್ಗವ

ನೀಶನಾವವ ಕೇಳ ನೀಗುಡಿವಾತನಾರಂದ || ೧೧

ಎನುತ ನರನೊಳಹೊಕ್ಕು ತನ್ನಯ

ಘನುಶರಂಗಳ ಕೊಂಡು ನುಡಿದನು

ಮುನಿವಚನ ಸಂಘಟಿತನೃಪದಂಪತಿವಿಲೋಕನದ |

ಘನದುರಿತನಿಷ್ಕೃತಿಗೆ ವರುಷದೊ

ಳನಗೆ ದೇಶಭ್ರಮಣವಾಯ್ತೆಲೆ

ಜನಪ ಚಿಂತಿಸಬೇಡೆನುತ ಹೊಪಿವೆಂಟನಾಸಾರ್ಥ || ೧೨

ಇಳಿದು ತನ್ನ ರವ್ರಾತವನು ಕುಳಿ
 ದಳಿದು ಭೂಸುರರೂರುಗಳ ಸೆಣೆ
 ತುಳುಗಳನು ತಂದಿತ್ತ ನರ್ಜನನಾಮಹೀಸುರರ |
 ತುಳುಗಿದಾಶೀರ್ವಾದಮಠೆಗಳು
 ಕಣಿಯೆ ಹೆಚ್ಚಿದ ವೀರಕೀರ್ತಿಯ
 ತೊಳುಗಳಲಿ ತೇಂಕಾಡುತಿದನು ಪಾರ್ಥ ಹರುಷದಲಿ ¹ || ೧೩

ಅರ್ಜುನನ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆ.

ಧಾರುಣೀಪತಿ ಕೇಳು ಗಂಗಾ
 ತೀರಕ್ಕೆದಿದನರ್ಜುನನು ಭಾ
 ಗೀರಥೀ ಸ್ನಾನಾವೇಗಾಹವಿಶುದ್ಧವಿಗ್ರಹನ |
 ದೂರದಲಿ ಕಂಡುರಗರಾಜಕು
 ಮಾರಿ ಕರೆದಳೂಲವಿನಲಿ ಜಂ
 ಭಾರಿತನುಜನನಿಜುಹಿದಳು ಪಾತಾಳಮಂದಿರಕೆ || ೧೪

ಆಗ ಉಲೂಪಿಯ ವಿವಾಹ.

ವಿಭವದಲಿ ವಾಸುಗಿಯ ತಂಗಿಯ
 ನುಭಯವೆಂಶವಿಶುದ್ಧಿಯನು ಹರಿ
 ನಿಭನು ಪಾಣಿಗ್ರಹಣವನು ಮಾಡಿದನು ಸೋಲವಿನಲಿ |
 ಅಭಿಮತಕ್ರೀಡಾವಿನೋದದ
 ರಭಸದಲಿ ದಿನ ಸವೆಯೆ ಗರ್ಭ
 ಪ್ರಭವವಾಯ್ತು ಕುಮಾರ ಜನಿಸಿದನುರಗನಾರಿಯಲಿ || ೧೫

ಆಕೆ ಮುನ್ನೂರ್ವಶಿಯು ಯತ್ರಿಯು
 ನೂಕಲಾತನ ವಧುವೆ ಪುರುಷನ
 ವಾಕ್ಯವನು ಪತಿಕರಿಸಿ ಮಾಡಿದಳರ್ಥವತ್ಸರವೆ |

1 ತೀರ್ಥದ ಸಕಲಜನಸಿಂಹ, ಚ.

ಆಕೆಯೆಸೆದಿಹ ಸದನಸೀಮೆಯ
ನಾಕುಮಾರಿಯು ಮಾಡಿ ಗಂಡನ
ನಾಕೆಯಲಿ ರಮಿಸಲಿಕೆ ಶಪಿಸಿದನುರಗಜಾತಿಯಲಿ || ೧೬

ಜನಿಸಿ ಪಾರ್ಥಂಗರನಿ ಯೆನಿಸಿಯೆ
ವನಿತೆಯರು ನಿಮ್ಮಾಳ್ವಸದನದ
ವಿನುತಬಾಗಲಗಾಹಿ ಜನಿಸಲಿ ನಿನ್ನ ಸುತನಾಗಿ |
ಎನಲಿಕೊಬ್ಬನು ಜನಿಸಿ ಹರುಷದೊ
ಳನಿತು ಯಿರಲಿಕೆ ಮುಂದಣುತ್ತರ
ದನುವನಾಲಿಸು ಕಥೆಯ ಪಾರ್ಥನ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಲಿ || ೧೭

ಸುತವಿನೋದದ ರಚನೆಯಲಿ ಸಾ
ರಥಿಗೆ ಯಾವಾಸುಗಿಯ ಕೊಟ್ಟನು
ಕ್ಷಿತಿಗೆ ನಾಗರವಾಲಿಯಾದುದು ನೈಪತಿ ಕೇಳಂದ |
ಸತಿಯು ಗರ್ಭದಲಿರಲು ಪಾರ್ಥನು
ಕ್ಷಿತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಡುವುದುಚಿತದ
ಮತಿಯ ಮೆಣಿಯದೆ ಪಾರ್ಥ ಹೊಅವಂಟನು ಸರಾಗದಲಿ ||

ಕ್ಷಿತಿಗೆ ಬಂದನು ಜಾಹ್ನವೀಸಂ
ಗತಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲಿ ಸೇ
ವಿತದ ತೀರ್ಥೋನ್ನ ತದಿನ್ಯದಿಂದ್ರದಿಬ್ಬುಖವೆ |
ವಿತಳದಲಿ ತಂದೆಲೆಯ ಬಳ್ಳಿಯ
ಕ್ಷಿತಿಯ ಸುತ್ತಲು ಬಿತ್ತ ಹೇಟೆಯೆ
ಯತಿಮನೋಹರದಿಂದ ಬಂದನುವಗಸ್ತ್ಯಮುಖವಾಗಿ || ೧೮

ಅರಸ ಕೇಳುತ್ತರದ ಪೂರ್ವದ
ಪರಮತೀರ್ಥವ್ರಾತ ನೆಣಿ ಸ
ತಕ್ಕಿ ಸಾಗರತೀರದಲಿ ದಕ್ಷಿಣದಿಶಾವರಕೆ |

ತಿರುಗಿದನು ನರಸಮ್ಮಗೋದಾ
 ವರಿಯ ದಾಂಟಿಯೆ ಕೂರ್ಮಗಿರಿಯನು
 ಪರಿಹರಿಸಿ ನೆಣಿ ಬಂದ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಸಂಗಮಕ್ಕೆ || ೨೦

ಶ್ರೀಗಿರಿಯ ಕಂಡಾನಿವೃತ್ತಿಯ
 ಕಾಗಿ ಕಾಂಚೀನಗರಿಗೈದಿದ
 ಬೇಗದಲಿ ಹಿಂದುತ್ತದ ತೀರ್ಥವ ಮುದು ಹರುಷದಲಿ |
 ಆಗಳತಿಶಯಭಕ್ತಿಭಾವದ
 ರಾಗದಲಿ ಬಲ್ಲಾ ಳನಾಥನ
 ಮೇಲೆ ಪೂಜೆಯ ಮಾಡಿ ಮೆಚಿದನು ನರನು ತ್ರಿಭುವನದಿ || ೨೧

ಆನಗರದತಿಶಯಕ್ಕೆ ದೇವ
 ಸ್ಥಾನನಿಕರವು ನೆರೆಯದುತ್ತುವ
 ದಾನರೇಶ್ವರ ಬಂದನಗ್ಗದ ರಂಗನಾಥಂಗೆ |
 ಮಾನನಿಧಿ ಪೂಜಿಸಿಯೆ ತೆರಳಯೆ
 ಮೊನದಲಿ ಶ್ರೀರಂಗದಿಂದವೆ
 ಮೊನಿನಿಯ ಕಂಡದಕ್ಕೆ ಹೊಕ್ಕನನಂತಶಯನವನು || ೨೨

ಏನ ಹೇಟುವೆನರಸ ನಿಗಮ
 ಸ್ಥಾನವಿಭವಕ್ಕೆ ದೇವನಿಕರ
 ಸ್ಥಾನವಲ್ಲಿಗೆ ನೇಮಿಸಿ ಬಂದನಬುಧಿಯ ತೀರದೇಶದಲಿ |
 ವಾನರರ ಭುಜಬಲದ ಸತ್ವದ
 ನೂನಶಾಸನವಪ್ಪೆ ಲಂಕೆಯ
 ದಾನವೇಶ್ವರ ಮಾರ್ಗ ಕಂಡನು ಸೇತ:ಬಂಧನವೆ || ೨೩

ವರಧನುಷ್ಕೋಟೆಯಲಿ ಮಿಂದೀ
 ಶ್ವರಪದಾಂಬುಜಕೆಹಿಗಿ ಬಟಕಾ
 ನರನು ಬಂದನು ಮೆಕರಮೂಘೆಕೆ ಜಲಧಿತಿರದಲಿ |

ಸುರವೆಧುಗಳ್ಳನೂಱುನಾರದ
ವರಮುನಿಯ ಶಾಪದಲಿ ಕಲ್ಲಾ
ಗಿರಲು ಪೂರ್ವದೊಳಾತನಿಧಿರನಲವರು ಜಲದೊಳಗೆ || ೨೪

ನೆರೆದು ನಗ್ನೆಯರಾಗಿ ಮಾನಸ
ಸರಸಿಯಲಿ ಹೊಕ್ಕಿರಲು ಶಾಪವೆ
ನೊರೆದನವರಿಗೆ ಹತ್ತು ಸಾವಿರವರುಷ ಕಲ್ಲಾಗಿ |
ಇರುತಿಹುದು ನೀವೆನಲು ನಾಕಾಜ
ರರಸಿಯರು ಬಿನ್ನವಿಸೆ ತಮಗಿದು
ಪರಿಹರಿಸ್ತದೆಂದೆನಲು ಕೇಳಲು ಮೆಕರಮಾಘದಲಿ || ೨೫

ಆವನೊಬ್ಬನು ಬಂದು ನಿಮ್ಮೆಯ
ತಾವಿನಲಿ ಮಿಂದವನ ಮೆಂಡೆಯ
ಸೇವಿಸಿದ ಬಿಂದುದುರೆ ಯಾದಿನಕಂದು ಕಡೆಹಾರ |
ದೇವವೆಧುತೆಯು ಬರಲಿ ಕಲ್ಲಿನ
ಭಾವ ಬಿಟ್ಟಡಗಿರಲಿ ಯೆಂದಾ
ದೇವವೆಧು ನಿಕರಕ್ಕೆ ಯಭಯವನಿತ್ತು ಕಳುಹಿದನು || ೨೬

ಇರಲು ಕಸ್ಯಕುಮಾರಿಯಲಿ ನೆರೆ
ನೆರೆದು ಬಿಟ್ಟರು ದೇವವೆಧುಗಳು
ಯಿರಲಿ ಯಿಾಚ್ಯದಬ್ಬ ಸಾವಿರವರುಷಪರಿಯಂತ |
ಕರಧಿಯಲಿ ಶಿಲೆಯಾಗಿ ಬಿಟ್ಟೊಡೆ
ವರುಣಸೈದಿದ ಮೆಕರರಾಶಿಯ
ಲಿರಲಿ ಮೂಘಸ್ನಾನಕಾಗಿಯು ಪಾರ್ಥ ನಡೆತಂದ || ೨೭

ಜಲಧಿಯಲಿ ನೆಣೆ ಮೂಘ ಮಾಡಿಯೆ
ಜಲವನಂಗೀಕರಿಸಿ ಕೂದಲ
ಬಜಗವನು ಬಿಚ್ಚಿ ಲಿಕ್ಕೆ ಶಿಖೆಗಳ ಮೋಲೆ ಬಿಂದುದುರೆ |

ತಿಳಿದು ಮೊಘಸ್ನಾನಮಹಿಮೆಯು
ನೊಲಿದು ಕೇಳೈ ಸೂರ್ಯಮಂಡಲ
ವಿಳಗೆ ಮೊಡುವಸಮಯಕಾಗಳ ವೃದಕವೊಪಲುವುದು || ೨೮

ಬರಲಿ ಮದ್ಯಪ ಬ್ರಹ್ಮಘಾತಕ
ಬರಲಿ ಸ್ವರ್ಣಸ್ತೇನ ಗೋವಧೆ
ಧರಿಸಿ ಬಂದವ ಬರಲಿ ಗುರುವಧೆ ಮಾಡಿದವ ಬರಲಿ |
ಬರಲಿಕವರಘರಾಶಿಯಾದುದ
ಪರಿಹರಿಸಿ ನೆಜಿ ಸತ್ಪವಿತ್ರರ
ನರವಿ ಯೋಗ್ಯವೆ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವೆನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ || ೨೯

ಎಂಬ ಜಲಗಳ ಮಿಂದು ಮೆಂಡೆಯ
ಲಂಬುಬಿಂದುಗಳುದುರೆ ಸ್ತ್ರೀನಿಕು
ರುಂಬವಾದರು ವಾದಶಿಲೆಗಳು ಮೊಘಮಾಸದಲಿ |
ಅಂಬರಕ್ಕೆ ನೂಟಿಪ್ರಜೆಗಳು
ಇಂಬುಗೊಂಡೈದಿದರು ಪಾರ್ಥನ
ಅಂಬು ಕಾದುದದೆನುತ ಹೊಗಟದರಂದು ಹರುಷದಲಿ || ೩೦

ಹರಸುತಲಿ ಕಲಿಪಾರ್ಥದೇವನ
ಸುರವಧುಗಳಂದೈದಿ ಹೊಕ್ಕರು
ಸುರರ ಭವನವನರಸುತಿತ್ತಲು ಕೇಳು ಕೌತುಕವ |
ವರಧನುಷ್ಕೋಟಿಯಲಿ ಮಿಂದೀ
ಶ್ವರಪದಾಂಬುಜಕೆಜಿಗಿ ನೆಜಿ ವರ
ಸರಸಿ ಪಂಚತಟಾಕದಲ್ಲ ಮಕರಮೊಘದಲಿ || ೩೧

ವರಸಮರ್ಪಣಮಾಡಿ ಫಲಗುಣ
ತೆರಳಿದನು ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯ
ನರನು ಬೀಚ್ಚೊಂಡಲ್ಲಿ ಹೋಗಲಿಕರಸ ಕೇಳೆಂದ |

ಸುರವೆಧುಗಳರಲವರ ಶಾಪವ
ಪರಿಹರಿಸಿ ಸಲೆ ತೀರ್ಥಸೇವಾ
ಪರಮಪಾವನಕರಣನಾತನ ನೆನೆದನಾಪಾರ್ಥ ||

೩೦

ಆತನಳಬಳವಣಿದು ಪಾಂಡ್ಯಮು
ಹೀತಳಾಧಿಪ ನಿಜಕುಮಾರಿಯ
ನಾತಗಿತ್ತನು ಕುಸುಮಲತೆಯನು ಕೊಡುತಲಿಂತೆಂದ |
ಓತುಕೊಳ್ಳುದು ನರನೆ ಯಾಕೆಯ
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ನೀನೆನುತ ಕೊಟ್ಟನು
ಧಾತುವತ್ತರ ತೃತಯಭಾಗದೊಳರಸ ಕೇಳೆಂದ ||

೩೩

ಆಕೆ ಮೇನಕೆ ಶಕ್ರನರಸಿಯು
ವಾಕು ಸತಿಯಳದೆನಿಸಿ ಮತ್ಯಾರ್ಥ
ನೀಕದಲಿ ಜನಿಸೆನಲು ಜನಿಸಿದಳಲ್ಲಿ ಪಾಂಡ್ಯನಲಿ |
ಪ್ರಾಕುತನದಲಿ ಪಾರ್ಥನರಸಿಯು
ಲೋಕದೊಳು ತಾನಾಗಿ ಯಿರಲಿಕೆ
ಯಾಕೆ ಗರ್ಭಿಣಿಯಾದಳಗ್ಗ ದ ವಿರಭದ್ರನನು ||

೩೪

ಆತ ನಾಕಲಿಬಭ್ರುವಾಹನ
ನೀತಿಯಲಿ ಜನಿಸಿದನು ಬಲುಗೈ
ಭೂತನಾಥನ ಶಾಪಭಯದಲಿ ರುದ್ರಗಣದಾತ |
ಆತ ಸಹಿತಂಗನೆಯ ನಿಲಿಸಿಯೆ
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ನಡೆತಂದು ಪಶ್ಚಿಮ
ಕೋತು ತೀರ್ಥಕ್ಷೇತ್ರನಿಕರವ ಪಾರ್ಥನಾದರಿಸಿ ||

೩೫

ನದನದಿಗಳುತ್ತರಿಸಿ ಪಂಪಾ
ಸುದತಿಯಾಶ್ರಮಕ್ಕೆದಿ ಕಂಡನು
ಮುದದಿ ವಿರುಪಾಕ್ಷನನು ಪೂಜಿಸಿ ಬಂದ ಹರಿಹರಕೆ |

ಅದಟುತನದಿಂ ಬಂದ ಚೈತ್ರದ
ತದಿಗೆಗಲ್ಲಿಂ ತೆರಳಿ ಗೋಷ್ಠ
ಣ್ಣದ ಮಹಾಬಲಕಾಗಿ ಬಂದನು ಮಿಂದು ತೆರಳಿದನು || ೩೬

ಮುದದಿ ಮದಿಸಿದಹಂಸೆಗಳನವೆ
ನದಟ ನೋಡುತ್ತ ಬಂದ ತಾರಾ
ವಿದಿತಕಳೆಗಳು ಮೆಣ್ಣಿದವೆಂಬರಕಾಗ ರಾಗದಲಿ |
ಅದಜದಜಿ ಕಾಲದಲಿ ಕಾಲವೆ
ಮುದದಿ ಮನ್ನಿಸಿ ಗ್ರೀಷ್ಮರುತುವಿನ
ಮೊದಲಮಾಸಕೆ ಹೊಕ್ಕು ತುಳುವಿನದೇಶದ ಕ್ಷಿತಿಯ || ೩೭

ಇಚ್ಛಿದಿರಲಿಕಾಸಪ್ತ ನಾಥನ
ನೊಲಿದು ಸೇವಿಸುತ್ತಿರಲಿಕಲ್ಲಿಯು
ತುಳುವೆಭೂಪನು ಪಾರ್ಥಗಿತ್ತನು ತನ್ನ ನಂದನೆಯ |
ನಳನಮುಖಿ ತಾ ವೆರತೀಲೋತ್ತಮೆ
ತುಳುವನಲಿ ಜನಿಸಿದಳು ಚಂದ್ರನ
ಕಳಯನಾಲಿಂಗಿಸಲು ಶಕ್ರನು ಕಂಡು ಶಪಿಸಲಿಕೆ || ೩೮

ಧರೆಯಲಿರು ನರನರಸಿಯಾಗಿಯೆ
ವರಷವೈವತ್ತೈದು ಪರಿಯಂ
ತಿರುವುದೆನೆ ನರನರಸಿಯಾದಳು ಪತಿಯ ಮಾತಿನಲಿ |
ಪರಪುರುಷರತಿಯಾಗಲಮೆರರ
ವರಮುಖವ್ರಾತಂಗಳೇಪರಿ
ನರರ ಹೆಂಡಿರ ಗತಿಗಳಾವುದೊ ತಿಳವೊಡರ್ಜನಗೆ || ೩೯

ವರಸುತೆಯ ಕೈ ಕೊಳಿಸಿ ವಿಜಯಗೆ
ನಿರವಿಸಲಿಕಾಹರಿಯ ವೈದುನ
ತಿರುಗಿ ಕಳುಹಿಸಿ ಕೊಂಡು ಬಂದನು ವರುಷಮುತು ಬರಲು |

ಸಂತುಪತಿ ತಡಿವಿಡಿದು ಗೋವೆಯು
ಪರಿಹರಿಸಿ ಬರಲಾಯ್ತು ಮೇಘದ
ವರಸಮೂಹದ ಮೇಳವನು ನೋಡುತ್ತ ನಡೆತಂದ || ೪೦

ಬಡ್ಡು ಮೆಣ್ಣಿದುದು ಮೇಘಘಟೆ ಬಿಸಿ
ಲೊಡ್ಡು ಮುಱುದುದು ಚಂದ್ರಸೂರ್ಯರ
ನಡ್ಡು ಪಿಸಿ ಹಿಡಿಯುಗಳ ಹಿಡಿದುವು ಮುಗಿಲಚ್ಚೂಣಿಗಳು |
* ಅಡ್ಡ ಬೀಳುವರಾರು ಮೇಘದ
ಗೊಡ್ಡ ಹಯನಾದಂತೆ ಬೆನಕನ
ಲಡ್ಡುಗೆಯ ಪರಿಯಾಯ್ತು ನವಗ್ರಹ ವೆರುಷಕಾಲದಲಿ || * ೪೧

ಆಳ ಕರೆ ಕಟಕವನು ಸೂರ್ಯನ
ಮೇಲೆ ಬರಹೇಚೆಂಬ ಮೇಘನೈ
ಪಾಲಕನ ಡಂಗುರವೋ ಮೋಱಗುಗಳೋ ದಿಗಂತರದ 1 |
ಆಲಿಕಲ್ಲುಗಳೂ ಮುಗಿಲ ಮುಂಗುಡಿ
ಯಾಳ ಹೊಯ್ಲಿ ಲಿ ಬೀಳ್ವು ತಾರಾ
ಮಾಲೆಗಳೂ ಜೀಮೂತಲತೆ ಲಂಬಿಸಿದುದಂಬರವ || ೪೨

ಮಿಂಚಿದುವು ದೆನೆಗಳಲಿ ಗಗನಕೆ
ಮುಂಚಿದುವು ಹಂಸೆಗಳು ನಭದಲಿ
ಹಿಂಚಿದುವು ಜೀವನಕೆ ಜೀವನ ವಿರಹಿನಿಕುರುಂಬ |
ಪಂಚಪತಿಯರೊ ಮೇಣಿವರು ಪತಿ
ವಂಚಕೆಯರೊ ಗ್ರೀಷ್ಮ ಕಾಲದ
ಪಂಚತೆಯೊಳಾಲಂಗಿಸಿತು ದಿಗ್ವಿಧುಗಳಂಬುದವ || ೪೩

* ಬಡ್ಡು ತಡವೆವು ಕಡಲನುಡುಗಣ |
ದೊಡ್ಡ ಕಾಣೆನು ಮುಗಿಲಬನಕಗೆ |
ಲಡ್ಡುಗೆಗಳಾದುವು ಸವಸ್ತುಗ್ರಹಸುತಾರೆಗಳು || ಚ. ಠ.

1 ಮೋಱಗುವ ಸಿಡಿಲನುಬ್ಬ ರವೋ, ಚ. ಠ.

ಜನಪ ಕೇಳೈ ಕಾರ್ಮುಗಿಲ ಮುಂ
 ಬನಿಗಳೋಡುವ ಬೇಗದಲಿ ಜೇ
 ವನವನಾಳುವ ಹೊನಲು ಕೊಂಕಣದಸೆಯ ವೀಧಿಯಲಿ |
 ಜಿನುಗಿನಲಿ ಬಲುಮೆಣೆಗಳಲಿ
 ನನೆನನೆದು ಸಾಗರತೀರದಲಿ ಬಂ
 ದನು ಕಿರೀಟ ವಿಚಾರಿಸುತ ಮುರಹರನ ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ || ೪೪

ಪುರವ ಹೊಣವಂಟೆಂಟುತಿಂಗಳು
 ಪರಿಹರಿಸಿತಿಕ್ಕಿ ಪ್ಪ ರಾಯನ
 ಪುರದೊಳಗೆ ನೊಕುವೆನು ವರುಷಾಕಾಲವಿಭ್ರಮವೆ |
 ವರುಷವೊಂದು ಸಮಾಪ್ತಿ ಯಾಗಲಿ
 ಕರಸನೆಂಪ್ಪಿವಿಲೋಕನಾವಿ
 ಸ್ತ ರಣವಹುದೆಂದಾತ ನಿಶ ಯಿಸಿದನು ಮನದೊಳಗೆ || ೪೫

ಅರಸ ಕೇಳೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿವೇಷದ
 ಪರಿಕರವನಳವೆಡಿಸಿ ಯಾದವೆ
 ಪುರದ ಹೊಣಬಾಹೆಯಲಿ ಹೆಚ್ಚಿದ ಬನದ ಮಧ್ಯದಲಿ |
 ಇರುಳು ಕಗ್ಗತ್ತಲೆಯೊಳೊಕುವೆ ¹
 ಸರಿಮೆಣೆಗೆ ಮಿಗೆ ಸೆಡುಗೊಳುತು
 ಬರಿಸಿ ಕೃಷ್ಣ ನ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದನು ಮರನ ಹೊಳ್ಳಿನಲಿ || ೪೬

ದೇವನತ್ತಲು ಸತ್ಯಭಾಮಾ
 ದೇವಿಯರ ಪಾಳಯದೊಳಿರುತಿ
 ದ್ವೀವಿಲಾಸವ ನೋಡಿ ನಕ್ಕನು ಶಕ್ರನಂದನನ |
 ಆವಳೋ ನೆನೆಹಿನಲಿ ಸುಳಿದಳು
 ಭಾವದಲಿ ಸುಮ್ಮಾನವೇನೆನೆ
 ದೇವಿ ಬೇಜೊಂದಿಲ್ಲ ಕೇಳೆ ನಿನ್ನಾಣೆ ಹುಸಿಯಲ್ಲ || ೪೭

1 ಕತ್ತಲೆಯೊಳಗೆ ಸುರಿವಾ, ಕ. ಖ.

ಅರಸಿ ನೀ ಮೇಣುಣಿಯಲಾ ಸೋ
 ದರದ ಮೈದುನನೆಗೆ ಕುಂತೀ
 ವರಕುಮಾರಕನಾತನೀ ದ್ವಾರಾವತಿಯ ಹೊಣಿಗೆ |
 ಮರನ ಹೊಳ್ಳೊಳು ಹೊಕ್ಕು ಸಿಕ್ಕಿದ
 ನರಿಯವೋಲೈಭಾನೆ ಹೋಗುಪ
 ಚರಿಸಿ ಬಹೆನೆನುತೆದ್ದನಸುರಾರಾತಿ ಮಂಚದಲಿ ¹ ||

೪೮

ಅರಸಿ ಕೇಳಲಬಂದ ಪಾರ್ಥನ
 ಕರೆದುಪಾಯಾಂತರದೊಳವೆನು
 ಸರಸಿಜಾನನೆಯನು ಸುಭದ್ರೆಯನಿಂದು ತಪ್ಪಿದರೆ |
 ಕರೆಸಿ ದುರ್ಯೋಧನಿಗೆ ಕೊಡಿಸುವೆ
 ಭರವು ಬಲಭದ್ರಗೆ ಪಾರ್ಥನ
 ಬರವು ಲೇಸಾಯೆನುತ ನೆನದನು ವೈನತೀಯನನು ² ||

೪೯

ನೆನೆಯಲಾಕ್ಷಣ ಕ್ಷೀರಸಾಗರ
 ವನಧಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದು ಯಾದವ
 ಜನಪನಂಭ್ರಯೊಳಹಿಗಿ ಬಾಗಿದನೆಹಿಕ್ಕುಲಾಂತಕನು |
 ದನುಜಹರನಾಪಕ್ಷಿರಾಜನ
 ವಿನಯವೃತ್ತಿಯಲೇಖಿ ತನ್ನಯ
 ವನಿತೆಯಾಲಯದಿಂದ ಹೊಣವೆಂಟಾಗ ನಡೆತಂದ ||

೫೦

ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ಫಲಗುಣನ ಕಂ
 ಡೆಂದ ನಿನ್ನಯ ತಾವನಖಿದೆವೆ
 ದೆಂದೆನಲು ವೈಯ್ಯುಕ್ತಿ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದನು ಹರಿಗೆ |

1 ನೆನ.ತ ಮಂಚವನಿಡಿದನಸುರಾರಾತಿ, ಕ.ಖ.

2 ಹೊಣವಂಟನು ನಿಜಾಲಯವ,ಚ. ಓ.

ನಂದಗೋಪಯಶೋದೇವನಿತೆಯ
 ಕಂದ ನೀನಿದನಖಿತನೆಂಬುದ
 ಮಂದಮತಿಗಳಗುಸುರ ಬೇಡಿದು ನೀನು ಸರ್ವಜ್ಞಾ || ೫೧

ಎಂದುದಕೆ ಮುದವಡೆದು ಪಾರ್ಥಂ
 ಗೆಂದ ರೈವತಶೈಲದಲ್ಲರ
 ವಿಂದಸಖನುದಯದಲಿ ಬಂದಿರು ಮುಸಲಿಯೈತಂದು |
 ಮಂದಿರಕೆ ಬರಹೇಡಿದೊಡೆ ಬಾ
 ಮುಂದೆ ನಿನ್ನಯ ಸ್ವಾರ್ಥ ಸಿದ್ಧಿಪು
 ದೆಂದು ಪಾರ್ಥನ ಸಂತವಿಸಿ ಮರಳದನು ಮುರವೈರಿ || ೫೨

ನಿಲಿಸಿ ಮರಳದ ಸತ್ಯಭಾಮಾ
 ನಿಳಯಕಾಗಲು ಬಿಜಯಮಾ
 ಡಲು ತರಣಿ ಬಂದನು ಪೂರ್ವಶೈಲಕ್ಕಿತ್ತ ಮುರವೈರಿ |
 ನಲಿದು ಪ್ರಾತಃಕಾಲಕರ್ಮವೆ
 ಜಲದಲ್ಪೈವನೆತ್ತಿ ಸೂರ್ಯಂ
 ಗೊಲಿದು ಯಾದವದೇವಸಿತ್ತಲು ಬಂದನೋಲಗಕೆ || ೫೩

ಪರಮಹಂಸನ ಸುಳಿವು ಸಾಕ್ಷಾ
 ತ್ವರಮೆಪುರುಷನ ಸಂಗದಲಿ ಯತಿ
 ವರನ ದರುಶನ ಲೇಸು ನಮ್ಮಯ ನಗರಿಗೈತರಲು |
 ಹರಹಿದನು ಹರಿ ವಾರ್ತೆಯನು ತಾ
 ನಖಿಯದಂತಿರೆ ಕೇಳಿ ನೀಲಾಂ
 ಬರನು ಬಹಳೋತ್ಸವದಲೈದಿದ ನರನ ಹೊರಗಂದು || ೫೪

ಬರಲಿಕಾತನು ತನ್ನ ಕಾಲದ
 ನಿರುತಸದನುಷಾ ನ ಮಾಡಿಯೆ
 ಗಿರಿಯ ತಪ್ಪಲ ಮರದ ನೆಳಲಲಿ ನೀತಿಪಾವನನು |

ನರನು ನೆಚಿ ಸಂನ್ಯಾಸಿವೇಷವ
 ಛರಿಸಿ ತಾ ಹರಿಯಾಜ್ಞೆಯಿಂದವೆ
 ಸರಸಿಜಾಕ್ಷನ ನೆನೆಯುತ್ತಿದ್ದನು ಕಾಶಪಟನಾಗಿ || ೫೫

ವಂದಿಸಿದನಾಮುನಿಗೆ ರಾಮನು
 ವಂದಿಸಲಿಕಾಶ್ರಮದ ಹರಕೆಯ
 ನಂದು ಕರುಣಿಸಿ ನುಡಿದ ಚಾತುರ್ವೇದ ವಿದ್ಯೆಗಳ |
 ಎಂದದನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಿಂದಲಿ
 ಯಿಂದಿರಾವತಿ ಸರ್ವಜೀವರಿ
 ಗೆಂದು ನೆಚಿ ಸರ್ವೇಶ್ವರೇಶ್ವರ ಸರ್ವಗುಣನಿಳಯ || ೫೬

ಎಂದು ಚಾತುರ್ವೇದವಿದ್ಯೆಯ
 ಸಂದುಗೊಡದಾಹರಿಯ ಹೊಗಳುವು
 ವೆಂದನೈ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಶ್ರುತದಿಂದಾನುಮಾನದಲಿ |
 ನಿಂದು ಬೆರಳಿನ ಮೂಗಿನಲಿ ಸಾ
 ನಂದ ಮಿಗೆ ಬೆಳಗಾಗಿ ತಮ್ಮಯ
 ಮಂದಿರಕೆ ನೀವ ಬಿಜಯವಾಡುವುದೆಂದು ಕೈಮುಗಿದ || ೫೭

ನಾವು ಭಿಕ್ಷುಕರೆಮಗೆ ನಿಂದಿತ
 ಭೂವಧೂವಲ್ಲಭರ ಸದನವು
 ನಾವು ಸಾರ್ಥರಬೇಕು ನದಿಗಳ ತೀರವನಗಳಲಿ |
 ಭಾವಿತಪ್ರಾರಬ್ಧ ಕಮಃ ಫ
 ಲಾವಳಯನುಪಭೋಗಿಸುತ ದೇ
 ಹಾವಸಾನವನೀಕ್ಷಿಸುತ್ತಿಹೆವೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೫೮

ಎನಲು ಲಾಂಗಲಿ ಯತಿಯ ಮಾತಿಗೆ
 ನೆನೆದು ಹೊಂಪುಳಿಯಾಗಿ ನುಡಿದನು
 ದಿನವ ನೂಕುವುದೊಂದು ಗ್ರಾಮಕೆ ಮೂಱುನಗರದಲಿ |

ದಿನವ ನೂಕುವುದೈದು ಪುರದಲಿ
 ದಿನವ ಕಳವುದದೇಜುಪಟ್ಟಣ
 ಜನಪದಗಳುಳ್ಳಲ್ಲಿ ನವದಿನ ದೇವಸದನದಲಿ ||

೫೯

ದಿನವ ನೂಕುವುದರ್ಥಮೊಸವು
 ವಿನಯದಲಿ ಸುರನದಿಯ ತೀರದಿ
 ದಿನವ ಚರಿಸುವುದಾಪ್ರಯಾಗದಿ ಪಕ್ಷವೆರಡುಗಳ |
 ವನದಿ ವಸಿಸಿಹುದಮಳಮುನಿಗಳ
 ಮನೆಯಲೈವತ್ತಾಉದಿನಗಳ
 ವಿನಯದಲಿ ನೂಕುವುದು ಶ್ರೀಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಮೊಸವನು ||

೬೦

ಈ ಮಹಾದ್ವಾರಕೆಯು ಕಾಶಿಯ
 ಭೂಮಿಗಿಮ್ಮಡಿಯಾ ತ್ರಿಯಂಬಕ
 ನೇಮಿಸಿಹ ಶೈಲಕ್ಕೆ ಸಾವಿರ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನನ |
 ಆಮಹೀಧರಕೊಂದುಸಾವಿರ
 ಭೂಮಿಯಲಿ ತ್ರೈಯುಗಕೆ ಲಕ್ಷವು
 ಕಾಮಹರ ವಿರುಪಾಕ್ಷನಲ್ಲಿಗೆ ಲಕ್ಷ ಹನ್ನೊಂದು ||

೬೧

ಪರಮಪುರುಷೋತ್ತಮಕೆ ಪಂಥರಿ
 ಪುರಕೆ ಶ್ರೀರಂಗಕ್ಕೆ ಉರಗನ
 ವರಮಹಾಶಯನಕ್ಕೆ ಮತ್ತಾಪಂಚಕೃಷ್ಣರಿಗೆ |
 ಧರಣಿಯಲಿ ಸರಿ ತೂಕ ಮಿಕ್ಕಿನ
 ಧರಣಿಯಲಿ ನೆರೆದಿದ್ ಘೋತ್ರದ
 ಪರಿಗಣಿತಹನ್ನೆರಡುಲಕ್ಷದ ಸರಿಯ ತೂಕವದು ||

೬೨

ಈ ಮಹಾದ್ವಾರಕೆಯ ಮಹಿಮೆಯ
 ಸೋಮಶೇಖರನಣಿಯ ತಾಸಿದ
 ನೇಮಿಸಲಿಕಳವೆಲ್ಲ ಚಕ್ಷುಶ್ಚ್ರವಣಪತಿಗೆಂದ |
 ನೀ ಮಹಾಸಂನ್ಯಾಸಿ ದ್ವಾರಕೆ

ಭೂಮಿಯನು ಬಿಟ್ಟು ಭೂಮಿಗೆ
ಕಾಮಿಸುವೊಡಲೆಂದು ಯತಿಯನು ಮುಸಲಿ ನಿಲಿಸಿದನು || ೬೩

ಖಲರಾಮನು ಸಂನ್ಯಾಸಿವೇಷದಲ್ಲಿದ್ದ ಆರ್ಜುನನನ್ನು
ಪಟ್ಟಣಕ್ಕೆ ಕರೆತರುವಿಕೆ.

ಇಹುದು ನೀವೇಕಾಂತಭವನದೊ
ಳಹುದು ಚಾತುರ್ಮೂಸವಿಧಿ ಸ
ನ್ನಿಹಿತವಾಯ್ತಿದ ನೂಕಿ ಬಿಜಯಂಗೈವುದಿಚ್ಛೆ ಯಲಿ |
ವಿಹಿತಚರಿತರು ನೀವು ನಿರ್ವಹಿ
ಸಿಹೆವು ಶಿಶ್ರೂಷೆಯನು ನೀವ್ ನೆಜೆ
ಗಹನಮಾಡದಿರೆಂದು ತಂದನು ಯತಿಯ ಮಂದಿರಕೆ || ೬೪

ಗುಡಿಯ ತೋರಣವಾದ್ಯರವೆದು
ಗ ಡಣೆಯಿಂದೈತರಲಿಕಾಯತಿ
ನುಡಿದನಗ್ಗ ದ ಕೃತಕಕೃಷ್ಣನು ಹೇಡಿದಂದದಲಿ |
ಮಡದಿಯರ ಜಾತಿಯಲಿ ಕನ್ಯಕೆ
ಬಿಡದೆ ಮಾಡಿದ ಪಾಕಭಿಕ್ಷೆಯ
ಹಿಡಿಯಬಹುದೆನೆ ರೇವತಿಯ ಪತಿಯದನು ಕೈಕೊಂಡ || ೬೫

ಅಂದು ರಾಮನು ತದ್ಯತೀಶನ
ತಂದನುತ್ಸಾಹದಲಿ ಪುರಜನ
ನಿಂದು ನೋಡಲು ದ್ವಾರಕಾಪುರದೊಳಗೆ ಬರುತ್ತಿದರ್ |
ಅಂದು ಮೊದಲಾಪಾಠದಶಮಿಯ
ಮಿಂದು ಸ್ವಾತಿಗೆ ಪಾರ್ಥ ಹೊಕ್ಕನ
ದಿಂದಿರಾಪತಿನಗರಿಗಾದಿನಕೆಂಟುಮಾಸವನು || ೬೬

ಆ ಯತಿಸೇವೆಗಾಗಿ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವಿಕೆ.
ಇವರನರಮನೆಯೊಳಗೆ ಕನ್ಯಾ
ಭವನಮಧ್ಯದೊಳರಿಸಿ ಬಚಕಿನೊ

ಳವರ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ನಿರವಿಸಿದಾಸುಭದ್ರೆಯನು |
 ಇವರು ಪೂರ್ವಮಹಾತ್ಮಕರು ನೀ
 ನಿವರದೇವಾರ್ಚನೆ ಸಮಾಧಿ

ಪ್ರವರದಲಿ ಬೆಸಗಿದುದ ಮೊಡುವುದೆಂದು ನೇಮಿಸಿದ || ೬೩

ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕೃಷ್ಣನ ಅಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತು ಬಲರಾಮನ ಸಮಾಧಾನ.

ಮುರಮುಠನ ಬಂದಾಗ ರಾಮನ
 ಹಿರಿದು ಮರುಳಾಡಿದನು ತುಂಗಯ
 ತಿರುಕಗತ್ತಿರೆ ಮಜಿದು ನೀವಿಂದೆಂದನೊಲವಿನಲಿ |
 ಅರಸುಮಗಳನು ತೊತ್ತುಗೆಲಸಕೆ

ಪರುಠವಿಸಿದಿರಿ ಶಿವ ಶಿವಾ ತಾ
 ವೆಣಿಯವಿಲ್ಲಿಯ ಲೇಸು ಹೊಲ್ಲೆ ಹವೆಮ್ಮದಲ್ಲೆಂದ || ೬೪

ಮರುಳ ನೀ ಹೋಗಿಡುತ ನೀನಿವ
 ನಜಿಯೆ ಯತಿ ಸರ್ವಜ್ಞ ನೀತನು
 ತಿರುಕನೇ ಸಾಕ್ಷಾತು ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಸನ್ನಿಭನು |

ಬರಲಿ ಮೂಲಿ ಹಾನಿ ವೃದ್ಧಿಯು
 ಹರಿಬವೆನ್ನದು ಯತಿ ಮಹಾತ್ಮಕ
 ನಜಿಯದವರೇ ನಾವೆನುತ ಗಜಜುದನು ಬಲರಾಮು || ೬೫

ಯತಿಗಳಾವನ ಮನೆಯಲನ್ನವ
 ಪತಿಕರಿಸಲಾಪತಿತಪಾವನ
 ಪತಿಕರಿಸಿದಂತಹುದದೆಂದರೆ ಕೃಷ್ಣ ನಿಂತೆಂದ |

ಪತಿತಪಾವನನಾಮಧೇಯನು
 ಪತಿಕರಿಸಲೇನಹುದದೆಂದರೆ
 ಕ್ಷಿತಿವೊದಲು ಚೌರಾಸಿಲಕ್ಷದ ಜೀವಕನ್ನವನು || ೬೬

ಇಕ್ಕಿದಂತಹುದೊಬ್ಬ ಯತಿಗಳ
 ಕುಕ್ಷಿಗನ್ನವನಿಕ್ಕೆ ಯನಲಿಕೆ

ನಕ್ಕು ಕೌಶಲಮಲ್ಲ ಯತಿಗಳಿಗಿಕ್ಕಬೇಕೆಂದ |
 ಚಿಕ್ಕತನ ತಮಗಿದನು ಕಾಣಲು
 ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾನೇಕೆ ಯತಿಯನು
 ಸಿಕ್ಕಿಸಿಯೆ ನೂಜಿಯೊಂದುಕುಲವನು ಗತಿಯಲಿರಿಸಿದಿರಿ || ೩೦

ಆದೊಡೊಳ್ಳತು ತಂಗಿ ಬೆಸಕ್ಕೆ
 ದಾದರಿಸಲೀ * ತಪ್ಪಿಯನು ತಮೆ
 ಗೀದುರಾಗ್ರಹವಾದೊಡಿದರೊಳಸೂಯೆ ನಮಗೇಕೆ * |
 ಹೋದವಿದೆ ಮೊನದೊಳನುತಲಬು
 ಜೋದರನು ಹಿಂಗಿದನು ಹರಿಯ ವಿ
 ನೋದರಚನೆಯನೇನನೆಂಬೆನು ಭೂಪ ಕೇಳೆಂದ || ೩೧

ದನುಜಹರ ಭೀಷ್ಮಕನ ತನುಜೆಯ
 ಮನೆಗೆ ಬರೆ ಬಲಭದ್ರರಾಮನ
 ಯನುಜೆ ಯತಿಯನು ಮುದದಿ ಸೇವೆಯ ಮಾಡಲಱುವತ್ತು |

ಸುಭದ್ರೆಯು ಅರ್ಜುನನ ವೃತ್ತಾಂತವನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ದಿನ ಸವೆಯಲೊಂದಿನದೊಳಬಲೆಯು
 ಮನವೊಲಿದು ಸಂನ್ಯಾಸಿವೇಷದ
 ಮುನಿಯ ಕೇಳಿವಳೆಂದು ನಿಮ್ಮಯ ತೀರ್ಥಯಾತ್ರೆಯಲಿ || ೩೨

ನರನ ಕಂಡಿರೆ ಯೆನಲಿಕೇತಕೆ
 ನರವಿಚಾರವು ನಿನ್ನಗೆ ಯೆನಲಿಕೆ
 ನರಗೆ ವಲ್ಲಭೆ ಯಾಗಬೇಕೆಂದೆನ್ನ ತನುಮನವು |
 ಅರಸಿ ನಿನಗರ್ಜುನನು ವಲ್ಲಭ
 ನಿರುತ ತಮೆಗಱುಹಿದನು ಕಾರವೆ
 ರರಸ ಬಂದರೆ ಕಾದಿ ನಿನ್ನನು ಗೆದ್ದು ಪತಿಯಹನು || ೩೪

* ಯತಿಪತಿಯ ನಮ |

ಗೀದುರಾಗ್ರವೇಕೆ ಕಾಂಬಿ ಫಲವನಗ್ರದಲಿ || ೩.

ಭರವಸವು ನರನಿಂದು ನಾಳನೊ
 ಳರಸನಹನೆನೆ ಕೇಳಿ ನೀವಾ
 ನರನ ಚಿತ್ತವನೇನ ಬಲ್ಲಿರಿ ಯೆನಲು ತಾ ನರನು |
 ಅರಸಿ ಕೇಳ್ಯ ನೀನು ಸಾಕ್ಷಾತ್
 ನಿರುತನರನೆಂದಾದೊಡಾತನ
 ವರಗುಣಾನ್ವಿತನಾಮಪದಮೂಱವನು ಹೇಚೆನಲು || ೨೫

ಆದೊಡರ್ಜಾನ ಪಾರ್ಥ ಫಲಗುಣ
 ನಾದರಿಸು ವಿಜಯನು ಕಿರೀಟಿಯು
 ಭೇದವಿಲ್ಲ ಧನಂಜಯಾಚ್ಯುತ ಕೃಷ್ಣ ಭೀಭತ್ಸು |
 ಆದಿಯಲಿ ನರ ಸವ್ಯಸಾಚಿಯು
 ಸಾಧಿಸಲಿಕಾಶ್ಯೇತವಾಹನ
 ಮೇದಿನಿಗೆ ಗಾಂಡೀವಿಯೆಂಬುದು ತನ್ನ ಗುಣನಾಮ || ೨೬

ಈಸು ಕೇಳಲೆ ವನಿತೆಯೆನೆ ವಿ
 ಶ್ವಾಸವಿಲ್ಲದೆ ¹ ಮತ್ತೆ ನುಡಿಗಳು
 ನೀಶದಲಿ ನಿಮಗುದರ ದೊಡ್ಡತು ವಕ್ಷ ಕಿಳಿದೆಂದು |
 ಭೂಸುರರು ನೆಣಿಯಾಡುತಿರ್ಪರು
 ಕೇಶವನ ಮುಂದೆನಲಿಕಾಯತಿ
 ವೇಷ ತೋಟಿದ ತನ್ನ ವಕ್ಷವನಾಕುಮಾರಿಯಲಿ || ೨೭

ಯತಿಯನ್ನು ಅರ್ಜಾನನೆಂದು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ.

ತೋಟಲಿಕೆ ನಡುನಡುಗಿ ನಾಚಿಯೆ
 ಸಾಣಿ ಭಿಕ್ಷವನಿಕ್ಕಿ ತಿರುಗಿಯೆ
 ವಾರಿಜಾಕ್ಷನ ನೆನೆಯುತಿರಲಿಕೆ ಪಾರ್ಥ ಕೈದೊಳದು |
 ವೀರನಿರಲಾರಾಮನನುಜೆಗೆ

ಬಾರಿಸಿದುವಾಹತವಸ್ಥೆಯು
ಯಾರಯಿದು ನೀ ಕೇಳು ಮನದೊಳಗಣುಪಿ ನೋಡಿದಳು || ೩೮

ಎರಡುಚಿಂತಿಸಲಾಯ್ತು ಸುಲಲಿತ
ನಿರುತಮೂಱು ಜ್ವರವು ತೋಱಲು
ವಿರಸ ನಾಲುಕು ಮೈಯ್ಯನಿಱುಹಲ್ಕೈದು ಲಜ್ಜೆಯನು |
ಇರಿಸಲಾಱಿಟ್ಟಿಕ್ಕಳವೆಡೆಗೊಳ
ಸಿರಿಯ ಮೂನವ ತಳಯಲೆಂಟಿಱ
ಪರಿವಿಡಿಯಲಾ ಮುಸುಕೆ ಮೂದಲಿ ನಾರಿಗೊಂಬತ್ತು || ೩೯

ತನುವಚಿಯಲಾಹತ್ತು ತೋಱುವೆ
ದಿನದೊಳಾಕೈವಲ್ಯನಾಥನು
ಘನಕೃಪಾಂಬುಧಿ ಕೃಷ್ಣರಾಯನು ಯಾದವಾದಿಗಳ |
ವಿನಯದಿಂದ ಪ್ರಭಾಸಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ
ದನುಜಹರ ತೆರಳಿಸಲು ತೆರಳುತ
ಮನೆಯ ಕಾಹಿಗೆ ಯಿರಿಸುತೇಕಾಂತದಲಿ ಹರಿ ನುಡಿದ || ೪೦

ನರ ಸುಭದ್ರೆಯನೊಯ್ದೊಡಾಕ್ಷಣ
ಹರಿದು ರಾಮಂಗಣುಹಬೇಡೆಂ
ದರೆಘಟಿಗೆ ಕಾಲಾಂತ ನಿಲುವುದು ಗುರುವಿನುತ್ತವಕ್ಕೆ |
ಹರುಷದಲಿ ಕೈಕೊಂಡ ಬಚಕಾ
ದರಿಸಿ ಮುಸಲಿಯ ಕೊಂಡು ತೆರಳದ
ನಿರುತವರಕಾರ್ತಿಕದಶುದ ದ ಸಂಚಮಿಯ ದಿನಕ್ಕೆ || ೪೧

ಹರಿಯು ತೆರಳದ ಹಿಂದೆ ಪುರದಲಿ
ಚರಿಸುವೆವರಿಲ್ಲೆಂದು ದ್ವಾರಕೆ
ಯರಸ ತೆರಳದ ರಾಸಕೇಳಿಯ ರಭಸದನ್ನತಿಗೆ |

ನರನು ಮೌನದೊಳೊಂದು ಕಡೆಯಲಿ
 ವರಸುಭದ್ರೆಯದೊಂದುಕಡೆಯ
 ಥಿರಲಿಕಾಬೆಳಗಾಗೆ ಮೆಣುದಿನ ದೇವವುಜೆಯಲಿ ||

೮೦

ಸುಭದ್ರಾರ್ಜುನರ ಅನ್ಯೋನ್ಯಾನುರಾಗ.

ಬಾಲಕಿಗೆ ಸಂನ್ಯಾಸಿದೇವರ
 ಮೇಲೆ ಮನವಾಯ್ತೆವರಿಗಾಕೆಯ
 ಮೇಲೆ ನೆಲಸಿತು ಚಿತ್ತ ಕಾಣೆನು ಜಪಸಮಾಧಿಗಳ |
 ಮೇಲೆವಿಸಿತನ್ಯೋನ್ಯರಾಗ ಭ
 ಡಾಳಿಸಿದುದಭಿಲಾಷೆ ಕಾಮನ
 ಬೇಳುವೆಗೆ ಬೆಂಡಾದುದಿಬ್ಬ ರಥೈರ್ಯವಡಿಗಡಿಗೆ ||

೮೨

ಮಿಡುಕುವುದು ಬಾಯ್ ಚಿತ್ತವವಳಲಿ
 ತೊಡಕಿಹುದು ಜಪಮಾಲೆ ಬೆರಳಲಿ
 ನಡೆವುತಿಹುದಕ್ಷಿಗಳ ಮುಕ್ಕುಳಿಸಿಹುವು ಮಾನಿನಿಯ |
 ಮೃಡಸಿತಾಮಹಪೂಜೆಗಾಸತಿ ¹
 ಹಿಡಿಹಿನಲಿ ಮನವರಳ ಮುದ್ರೆಯ
 ತೊಡಹು ಹೊಣಿಗೆಲಾಳಗಿಂದುಮುಖಿಯರ ನ್ಯಾಸಮುದ್ರೆಯಲಿ ² ||

ಜಾಣಿದುದು ಮಡೆಗಾಲವತಿಬಿಳು
 ಪೇಣಿದುವು ಮುಗಿಲುಗಳು ಕತ್ತಲೆ
 ಸೂಣಿ ಹೋಯಿತು ಹಗಲಿರಳು ರವಿಶಶಿಗಳುವಟಳಕೆ |
 ತಾಣಿದುವು ನದನದಿಗಳಭ್ರಕೆ
 ಹಾಣಿದುವು ಹಂಸೆಗಳು ತಲೆ
 ದೋಣಿದುವು ತಾವರೆಗಳನೆ ಬಂದುದು ಶರತ್ಸಮೆಯ ||

೮೩

1 ಮೃಡನ ಪೂಜೆಗೆ ಕೈ ಸುಭದ್ರೆಯ, ಚ.

2 ನರನಾಥ ಕೇಳಿದ ಚ, ಥ,

ಅರ್ಜುನನು ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಬಂದದ್ದನ್ನು ಕೃಷ್ಣನು ತಿಳಿಯುವಿಕೆ.

ಇರಲಿಕೊಂದಿನ ರಾತ್ರಿಯೊಳಗಾ
ನರನ ವೈತ್ತಾಂತವನು ತಿಳಿದಾ
ಕರುಣಿ ನೆಣಿ ವಸುದೇವರೋಹಿಣಿ ಸತ್ಯಭಾಮೆಯನು |
ಕರೆದು ಗಾಗ್ಯಾಂಗಿರಸಗೌತಮ
ವೆರಸಿ ಬಂದನು ದ್ವಾರಕಾಪುರ
ವರಕೆ ಪಾರ್ಥ ಸುಭದ್ರೆಯಿಬ್ಬರ ನೆರಹಬೀಕೆಂದು || ೧೬

ಸುರಗುರುವ ನನೆಯಲಿಕೆ ಬಂದಾ
ನರನ ವೈವಾಹಕೆ ದೇವರ
ನೆವಿ ಬಂದುದು ಕೃಷ್ಣರಾಯನ ಕರುಣದಳತೆಯಲಿ |
ಉರಗಮಥನನನೇಣಿ ನಾಕದ
ಸುರಪತಿಯನೊಡಗೊಂಡು ಯಾದವ
ರರಸ ಹೊಕ್ಕನು ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದೊಳರಸ ಕೇಳಂದ || ೧೭

ಅರ್ಜುನನಿಗೆ ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ವಿವಾಹಮಾಡಲು
ಕೃಷ್ಣನ ಪ್ರಯತ್ನ.

ನಳನನಾಭನು ದೇವವೃಂದದ
ಬಳಗದಲಿ ಭೂದೇವಧರ್ಮದ
ತಲಹಿನುದ್ವಾಹಿಕವ ಪಾರ್ಥಗೆ ಮಾಡಲನುವಾದ |
ವಿಲಸಿತದ ಮೆನ್ನಾದಿಮಾರ್ಗವ
ಬೆಳಸಿ ಬೇಗದಿ ಬಂದನಾವರ
ನಿಳಯಕ್ಕೆದಿದ ಪಾರ್ಥನಿಹ ಪರಿಣಾಮಗೃಹದೆಡೆಗೆ || ೧೮

ಬಂದು ಕಂಡಾನರನ ವೇಷವ
ನಂದು ತೆಗೆದಾವರಿಸಿ ಮಜ್ಜನ
ಕಂದನಿಡಿಸಿಯ ದಿವ್ಯವಸ್ತ್ರದಿ ವರನ ಸಿಂಗರಿಸಿ |

ನಿಂದಿರಲು ಮುನಿಸಿಕರ ತಂದುದು
 ಚಂದದಲಿ ವೆರಹೋಮುಕೆಲ್ಲವೆ
 ನಂದು ರಚಿಸಲು ಕುಂದು ಬಾರದತೆಹದಿ ವೆಹ್ನಿಯಲಿ || VF

ಸುದತಿಯನು ಶುಭದಿನಸುಲಗ್ನಗ
 ಳೊದವೆ ವೈವಾಹವನು ವಿಸ್ತರಿ
 ಸಿದರು ಹರಿವೆಸುದೇವ ದೇವಕಿಯುಗ್ರಸೇನನೃಪ |
 ಮದುವೆಯಾಯಿತು ಬಲಸಖಿಯದಂ
 ದದಲಿ ಹೂಡಿದ ರಥವನೇಣಿಸಿ
 ಮದವೆಳಗೆಸಹಿತರ್ಜುನನ ಕಳುಹಿದನು ಮುರವೈರಿ || FO

ಆರ್ಜುನನು ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಮುದದೊಳಾವೈಕುಂಠ ಪಾರ್ಥನ
 ಸುದತಿಗೊಂದಿನ ತೇರ ನಡೆಸುವೆ
 ಹದನ ಕಲಿಸಿದನಾಕೆ ಸಾರಥಿಯಾಗೆ ತೆರಳಿದನು |
 ತ್ರಿದಶಗಣಸಹಿತಮರಮುನಿಗಳ
 ಸದನಕೆಲ್ಲರ ಕಳುಹಿ ಯಾಕ್ಷಣ
 ಸುದತಿಯರು ಸಹಿತೈದಿ ಹೊಕ್ಕನು ತನ್ನ ಮಂಜಿರವೆ || FO

ಪುರವೆ ಹೊಣವೆಂಟವರು ಬರಲು
 ಬ್ರಹ್ಮಣೀ ಯಾಗಲು ಬಟಕ ಸಾತ್ಯಕಿ
 ಹರಿಯ ನೇಮವನಣಿದು ಕಳುಹಿದ ರಾಮೆಗೂಟಿಗವೆ |

ಖಿಲರಾವನು ಚಾರಣಂದ ಈ ವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಯುದ್ಧ
 ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುವಿಕೆ.

ತರಣಿಯುದಯದ ಮೇಲೆ ಮುಸಲಿಯ
 ಹೊರೆಯಲೊಬ್ಬಲಿದರಾಚರರು ಯತಿ
 ವೆರ ಸುಭದ್ರೆಯನೊಯ್ದನಾಮುನಿ ಯೆನುತ ಬಾಯ್ವಿಡಲು ||FO

ತುರಗಗಜರಥಸಹಿತವರು ತಾವ್
 ಧುರಕೆ ತೆರಳಲು ಹರಿಯು ನಗುತಲೆ
 ಕರೆದು ಬೊಬ್ಬಿ ಯನಾಲಿಸಿದ ತಾ ರಾನು ದುಗುಡದಲಿ |
 ಬಚ್ಚಿದೆ ಬೊಬ್ಬಿ ಡುವಾಗ ರಾಮಗೆ
 ಪರಿಯ ಹೇಟಿದರಿದು ನಿವ್ವೆಯ
 ವರಯತೀಶನ ಜಪಸಮಾಧಿಗೆ ಸಮಿಧೆ ದೊರಕಿತೆಲ || F೩

ಇರುಳು ಕೋಟೆಯನೊಡೆದು ರಥದಲಿ
 ವರಕುಮಾರಿಯನೊಯ ನಾತನು
 ನಿರುತ ತಮಗಳವಲ್ಲ ಯೆಂದರೆ ಮುಸಲಿ ಬೆಣಗಾದ |
 ಅರಸುವೆಗಳನು ಕೊಂಡು ಹಾಯ್ದನು
 ತಿರುಕಮುನಿ ಮಧು ಭಾಪು ಸುಭಟರ
 ಕರೆ ಮುರಾರಿಯ ಮಾತು ತಾಗಿತೆ ಯೆನುತ ಗರ್ಜಿಸಿದ || F೪

ಹೇಟಬೇಡವೆ ಮುನ್ನವೇ ನೀ
 ಳಾಳಕಿಯ ಕೆಡಿಸಿದಿರಲಾ ನೀ
 ವಾಳ ನರಹಿದೊಡಿಸ್ಸು ಮಾಡುವುದೇನು ಕಡು ಮುಟಿದು |
 ಜಾಳಿಸಿದುದಪಕೀರ್ತಿಯಕಟ ವಿ
 ಟಾಳಿಸಿತು ಯದುವಂಶಕನೆ ಕರ
 ವಾಳ ಜಡಿದೈದಿದನು ಹಲಧರನರ್ಜುನನ ರಥಕೆ || F೫

ಮುಸುಕಿದನು ನಾರಾಚದಲಿ ನಿ
 ವ್ವಸರದಲಿ ಹಲಧರನ ಸೇನೆಯ
 ಕುಸುರಿದಜಿದನು ಕೊಪ್ಪಿದನಗಣಿತಬಲವನಾಪಾರ್ಥ |
 ಎಸವನೇ ಸಂನ್ಯಾಸಿ ಮಾಡಿದ
 * ಹುಸಿಯುಪನ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಕೊಯ್ವನು
 ರಸನೆಯನು ರೇವತಿಯ ಮೇಲಾಣೆನುತ ಹರಿತಂದ || * F೬

* ಹುಸಿಯು ನೋಡಿರೆ ನರನಿವನು ತಾ |

ವಸುಧಯಲಿ ಕಡಿಬಿಕ್ಕಿ ತೋಟುವೆನೆಂದನಾರಾಮ, ಕ. || *

ಸುಭದ್ರೆಯನ್ನೊಯ್ದವನು ಅರ್ಜುನನೆಂದು ಕೃಷ್ಣನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಬಿಚಕ ಹರಿದನು ಕೃಷ್ಣ ಸೀತನ

ಕೆಲಕೆ ತೆಗೆದನು ಬಹಳರೋಷವ

ತಿಳುಹಿರೇ ಸಾಕಿನ್ನು ವೆಸುದೇವೆಗೆ ದೇವಕಿಗೆ |

* ಉತ್ತಮದೀತನ ದೋಷವಲ್ಲದ

ತಿಳಿದೆವಾನರ್ಜುನನು ಸೀವಿದ

ಕಳುಕಲೇತಕ ಮರಳಿ ಸಾಕಿನ್ನೆಂದನಸುರಾರಿ * ||

F೩

ಗೆಲುವುದಿರಿದೀನರನ ಪುನರಪಿ

ಯಿಳಯೊಳೊಂಮೆಗೆ ಗೆದ್ದೆ ವಾದೊಡೆ

ನಳನಮುಖಿಯನು ಕೊಂಬರಾರನ ವ್ರೋಬ ಕರವಿಡಿದ |

ಲಲನೆಯನು ವೈವಾಹಕನುತಲಿ

ನಳನನಾಭನು ಧರ್ಮಶಾಸ್ತ್ರವ

ತಿಳುಹಿ ರಾಮನನಂದು ಬೋಧಿಸಿ ಮರಳಿ ತಿರುಗುವನು ||

F೪

ಅಕಟ ದುರ್ಯೋಧನಗೆ ತಪ್ಪಿತು

ಸಕಲಯಾದವರೊಂದೆ ಯಾದಿ

ವಿಕಳಮತಿ ತಾನೊಬ್ಬ ಕೃಷ್ಣನ ಕಣಟದಾಟವಿದು |

ಅಕುಟಲರು ಸೀವೆಲ್ಲ ತಾ ಬಾ

ಧಕನು ಗರುವರು ನೀವನುತ್ತಲಿ

ಭುಕ್ತುಟಬದ್ಧದಿ ಮುಳಿದಿ ನಗಲಿಗೆ ರಾಮ ರೋಷದಲಿ ||

F೫

ಹಸ್ತಿ ಸಾಪುರಕ್ಕೆ ಅರ್ಜುನನಾಗವನು.

ಹರಿಸಹಿತ ಬಲರಾಮನಿತ್ತಲು

ತಿರುಗಿದನು ಪವಮಾನವೇಗದಿ

ಪುರಕೆ ಬಂದನು ಪಾರ್ಥನಾಗ ಸುಭದ್ರೆಯೊಡಗೂಡಿ |

* ಮುಳಿವುದೀತನ ದೋಷವಲ್ಲದ

ತಿಳಿದೆವಾನರ್ಜುನನು ಗೆಡನಾ

ವಳುವುದಿನ್ನೇಕೆನುತ ಬೋಧಿಸಿದನು ಹಲಾಯುಧನ, ಚ. ತ ||

ಪುರದ ಬಹಿರುದ್ಯಾನದಲಿ ಸಂ
ವರಿಸಿ ರಥವನು ನಿಲಿಸಿ ನಲಿವುತ
ಪರಿಗತಶ್ರಮನಾಗಿ ನಗುತ ಸುಭದ್ರೆಗಿಂತೆಂದ || ೧೦೦

ಅರಮನೆಗೆ ನಡೆ ಮುಂದೆ ದ್ರೌಪದಿ
ಕರೆಸಿದೊಡೆ ನೀ ಹೋಗು ನಿರುತವ
ನಳುಹದಿರು ತುಳುಗಾಹಿಗಳ ವಂಗಳೆಂದು ನುತಿ ಸಾಕು |
ಅರಸಿ ಮಿಗೆ ಮನ್ನಿಸಿದೊಡಲಿರು
ಕರೆಸಿಕೊಂಬೆನು ಬೇಣಿ ಸದನಕೆ
ವರಸುಭದ್ರೆಯ ಕಳುಹಿದನು ನಿಜರಾಜಮಂದಿರಕೆ || ೧೦೧

ಬಂದಳಾಕೆ ಸಮಸ್ತಪುರಜನ
ವೆಂದು ಹೊಗಾಟಿಕಿಂದುಮುಖಿಯನು
ಮಂದಿ ನುಡಿದುದು ವೆನುಜೆಯೋ ಸುರಲೋಕಮಾನಿಯೋ |
ಮುಂದೆ ಬರೆ ಬರೆ ಬಾಗಿಲವದಿರು
ನಿಂದರಲ್ಲಿಯದಲ್ಲಿ ಬಚಕರ
ವಿಂದಮುಖಿಯನು ಕಂಡು ದ್ರೌಪದಿಗಹುಹಿದರು ಹದನ || ೧೦೨

ಕರೆಸಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಪಾಂಡವ
ರರಸಿ ಬೆಸಗೊಳಲಾಕೆ ಪಾರ್ಥನ
ಪರುಶವದ ಮಾತುಗಳನೂಣಿವಳು ನಗೆಯ ಮೊಳ ಮಿನುಗೆ |
ಸುರಭುಜಂಗಮವೆಧುವೋ ನೀ ಮೇ
ಣರಸು 1 ಗಳ ಸುತೆಯಂತೆ ಕೋಮಲೆ
ತರಳ ನೀ ಗೌಳಿಗರ ಮಗಳನಬೇಡ ಹುಸಿ ಯೆನಲು || ೧೦೩

ಮಸಗಿದುದು ಸಿಸ್ನಾಳತತಿ ಗ
ಚೆಳಿಸಿದುವರ್ಜನ ಬಂದನೆಂದೆಂ
ಬೊಸಗೆವಾತಿನಲೂರ ಸುಳಿದರು ದೂತರಲ್ಲಲಿ |

1 ಮಗಳೋ ತಂಗಿ ನೀ ಗೂ

೩ರ ಮಗಳ ಪುನಿಯೆನುತ ತಲದೂಗಿದಳು : ಪಾಂಡವರು, ಚ. ೩.

ಶಶಿಮುಖಿಯರುಪ್ಪಾರತಿಯ ವಿಗಿ
 ಲೆಸೆವೆ ರತುನಾರತಿಯ ಕಾಂತಾ
 ವಿಸರ-ನೂಕಿತು ಪಾರ್ಥ ಹೊಕ್ಕನು ರಾಜಮಂದಿರವೆ || ೧೦೪

ಅರಸ ಭೀಮಂಗೆಆಗಿ ನಕುಲಾ
 ದ್ಯರನು ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ದೇಶಾಂ
 ತರದ ತೀರ್ಥೋನ್ನತಿಯನಾವೃತ್ತಾಂತಸಂಗತಿಯ |
 ಮುರಹರನ ಸಾಪ್ಪದವನಾತನ
 ಕರುಣಾಕನ್ಯಾಲಾಭವನು ಬಿ
 ತ್ತರಿಸಿ ಹರುಷಾಂಬುಧಿಯೊಳದ್ದಿದನಗ್ರಜಾನುಜರ || ೧೦೫

ಬಚಿಕ ಕೃಷ್ಣ ನ ಸೋದರಿಯ ಯೆಂ
 ದೊಳಗೆ ಕರ ಸಂಭ್ರಮಿಸೆ ದ್ರೌಪದಿ
 ನಳನಮುಖಿ ಮನ್ನಿಸಿದಳಾಗಲು ಪಾರ್ಥನರಸಿಯನು |
 ಫಲಗುಣಗೆ ವರುಷಾದಿಕಾಲವು
 ಯಿಳಯಕ್ಕೈದಿದ ದಿನಕೆ ತುಂಬಿತು
 ತಿಳಿಯಲಾವರವರುಷ ಭೀಮನ ಸದನಕಬುಜಾಕ್ಷಿ || ೧೦೬

ಇರಲಿಕೊಂದಿನ ಪಾರ್ಥ ನಿಲಯಕೆ
 ಬರಲು ಕೃಷ್ಣ ನ ಯನುಜೆ ಬಂದಳು
 ನಿರುತಸವತಿಯ ಭಾವವಾಯಿದೆ ನಡೆವಳವರೊಡನೆ |
 ಅರಸ ಕೇಳಾವರಸುಭದ್ರೆಯ
 ಪರಿಯು ತಿಳುಹುವೆ ಮುನ್ನ ಲಂಕಾ
 ಪ್ರಿಯಲಾಜನಕಜೆಯ ಸೇವೆಯ ವೊಡಿದಾಫಲದಿ || ೧೦೭

ವರತ್ರಿಜುಟೆ ಜನಿಸಿದಳು ಕೃಷ್ಣನ
 ಕರುಣದಲಿ ರೋಹಿಣಿಯ ಜಠರದೊ
 ಳರಸಿಯಾದಳು ವರಸುಭದ್ರೆಯು ಪಾರ್ಥಗೊಲವಿನಲಿ |

ಇರಲಿರಲು ಮಿಗೆ ಪಾರ್ಥನರಸಿಯು
ರಿರದೆ ತಾವೇ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕು
ಪುರವ ಮೂವರದಿಬ್ಬ ರನಿಲಜಗೊಬ್ಬ ಳಾನ್ಯ ಪನ || ೧೦೮

ಧರ್ಮಾದಿಗಳ ವಿವಾಹ

ಮದುವೆಯಾಯಿತು ಧರ್ಮಪುತ್ರಗೆ
ಸುದತ್ತಿಯೊಳಗೆ ಯೆಂಬಳೊಬ್ಬಳು
ವಿಧಿವಿಹಿತಗೃಹ್ಯೋಕ್ತಿಯಲಿ ನಿಮಿವರಕುಲಾನ್ವಯಕ್ಕೆ |
ಅದಟಕೌರವನತ್ತ ಲಿಭಪುರ
ಸದನದಲಿ ವೈವಾಹಕೋಸುಗ
ಮುದದಿ ತೆರಳಿದನಾಸುಭದ್ರೆಯ ನೆರೆವ ಸಡಗರಕ್ಕೆ || ೧೦೯

ತೆರಳಲಾನಾರದನು ಹಸ್ತಿನ
ಪುರಕ್ಕೆ ಬಂದಾ ಕೌರವೇಂದ್ರನ
ಭರವಸವ ಕೇಳಿದನು ಕೇಳಲಿಕಂದು ಹರುಷದಲಿ |
ಪರಮಪರಿತೋಷದಲಿ ಮುಸಲಿಯ
ವರಜಿಯನು ತಾ ನೆರೆಯಲೋಸುಗ
ತೆರಳಿದನು ತಾನೆಂದು ವೇಷಿದರಾಗ ಪುರವರದಿ || ೧೧೦

ಎನಲಿಕಾಮುನಿ ನಕ್ಕು ಮುನ್ನಿನ
ದಿನದಲಾಕೆಯ ಪಾರ್ಥನೊಯ ನು
ದನುಜಹರನಾನರಗೆ ಧಾರೆಯನೆಣಿದು ಕಳುಹಿದನು |
ನೆನೆಯಲಾಗದು ನೀ ಸುಭದ್ರೆಯ
ತನುವ ನಿನ್ನಯ ತೆರವಿಗೊಂದಾ
ವಿನಯದಲಿ ಕೊಂಡಮೆಳವಣವನು ಕೃಷ್ಣ ಕಳುಹಿದನು || ೧೧೧

ರಾಮನೀವೃತ್ತಾಂತವಖಿಯೆ ನಿ
ರಾಮೆಯನುಸಲೆ ಕೇಳಿ ಪಾರ್ಥನ
ಕಾಮಿನಿಗೆ ಸಂಗ್ರಾಮ ಮೊಡಲು ಮುಖಿದು ತಿರುಗಿದನು |

ಆಮಹಾನರಗಿದಿರದಾವನು

ಸೋಮಶೇಖರ ನೊಡಲಿಗಂಜುವ

ಭೂಮಿಸತಿ ನೀ ತಿರುಗು ಹಸ್ತಿನಪುರಕೆ ಹರುಷದಲಿ || ೧೧೦

ಎನಲಿಕಗ ದ ದುಗುಡಭರದಲಿ

ನೆನೆದಳಲುವೆನು ಮರಳ ಬಂದಾ

ವನಿತೆಗಿತ್ತಾಹಣವು ಖಂಡುಗವಾಗ ಹಸ್ತೆರಡು |

ಜನಪ ಸುಯ್ಯುತ ಕೊಂಡು ದೇವಕಿ

ತನಯ ಮಾಡಿದ ಪರಿಯ ನೆನೆಯುತ

ಕನಲಿ ಇರಲಿಕೆ ಮುಸಿಪ ಹೋವನು ಪೋಷಮಾರ್ಗದಲಿ || ೧೧೧

ಮದುವೆಯಾಯಿತು ಧರ್ಮಪುತ್ರಗೆ

ಸುದತಿ ಶ್ಯಾಮಳಯೆಂಬ ನಾರಿಯು

ಮದನಭೂಪನ ಮಗಳು ಸ್ವರ್ಣಗ್ರಾಮದಧಿಪತಿಯ |

ಮುದದಿ ಭೀಮಗೆ ಸರ್ಪರಾಜನ

ಸುದತಿ ಸಾವಿತ್ರಿಯಲಿ ಜನಿಸಿದ

ಮದನಮೋಹಿನಿ ಯೆಂಬ ಕಾಳದೇವಿ ಸತಿಯಾಗೆ || ೧೧೨

ಧರಣಿಜನ ಸುತ ನಕುಳದೇವಂ

ಗರಸಿಯಾದಳು ಕೇಳು ನರಪತಿ

ನಿರುತದಲಿ ಸಹದೇವಗಂಡಳು ಮದ್ರಭೂಪತಿಯ |

ವರತನುಜೆ ವೃಷೆಯೆಂಬ ನಾಮದಿ

ಪರಮಸುಖದಿಂದಿರಲು ಬಂದಳು

ವರಹಿಡಿಂಬಾದೇವಿ ತನ್ನಯ ಸುತನನೊಡಗೊಂಡು || ೧೧೩

ಬಂದು ಭೀಮನ ಮಂದಿರಕೆ ಸತಿ

ವೃಂದ ಮೊತ್ತಕ್ಕಾದಿಯಾದಳು

ನಂದಗೋಪನ ಕಂದನನುಜೆಯು ಶಕ್ರಪುತ್ರನಿಗೆ |

ಸಂದ ಸತಿ ತಾನಾಗಿ ಬಚ್ಚಿಕರ
 ವಿಂದನಯನನ ಕೂರ್ಮೆಯಲಿ ಮುದ
 ದಿಂದ ನಯದಲಿ ರಾಜ್ಯಮಾಡಿದರಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥದಲಿ || ೧೧೬

ಅತ್ತಲಾಕೌರವಗೆ ಸತಿಯರೊ
 ಳುತ್ತ ಮೆಯು ವರಭಾನುಮತಿ ತಾ
 ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭೆ ಯಾದಳಂದಾ ಗೌಳದಧಿಪತಿಯ |
 ಹೆತ್ತ ಸುತೆ ತಾ ಸೋಮದತ್ತನ
 ದತ್ತಕಾತ್ಯಜಿ ಚಂದ್ರಮತಿಯೆಂ
 ದತ್ಯಧಿಕದಿಂ ಕರ್ಣಗಾಢಳು ರಮಣಿಯೆಂದೆನಿಸಿ || ೧೧೭

ದಿನಕರಾತ್ಮಜನಿಂದ ಕೌರವ
 ಜನಪನಗ್ಗದ ಭೂಪರಲ್ಲರ
 ನನುವರದೊಳುಣಿ ಜಯಿಸಿ ತಂದನು ಮೂವರರಸಿಯರ |
 ಇನತನೂಜಗೆ ಸೇರಿದಳು ಮಿಗೆ
 ವಸಿತೆ ಚಂದ್ರಮತಿ ಪ್ರಭಾನ್ವಿತೆ
 ದನುಜಸುತೆಯಾಸುರಸೆ ದುಶ್ಯಾಸನಗೆ ವಧುವೆನಲು || ೧೧೮

ಅತ್ತಲಾಕೌರವಗೆ ತಂಗಿಯ
 ನೊತ್ತೆ ಯಿಟ್ಟುದ ಬಿಡಿಸಿ ಯನುಜೆಯ
 ನತ್ತೆಯಳ ಬಚ್ಚಿತ್ತು ಕಾಯ್ದನು ಸೋಮವಂಶವನು |
 ಉತ್ತರೋಕ್ತಿಯನ್ನಿನ್ನ ಕೇಳಾ
 ವಿಸ್ತರದಿ ಕರುಣಾಳು ಕುಂತಿಯ
 ಹೆತ್ತ ಮಕ್ಕಳ ಕಾಯ್ದ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಯಣ || ೧೧೯

ಮೂವತ್ತೆ ಆರನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದು.

ಮೂವತ್ತೆ ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ

ಸೂಚನೆ

ಖಾಂಡವಾಹ್ವಯವನದಹನದು
ಚಂಡಗಂಡರ ಗಂಡ ದಿವಿಜರ
ಹಿಂಡು ಗೋಟಿಡೆ ಧಾಣಿಯಿಟ್ಟನು ಚಂಡಗಾಂಡೀವಿ ||

ಅಭಿವನ್ಯನೊದಲಾದವರ ಜನನ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರತ್ರೀ
ಪಾಲ ಪಾರ್ಥಸುಭದ್ರೆಯಲಿ ಭೂ
ಪಾಲತಿಲಕನು ಜನಿಸಿದನಲೈ ಜಾತಮಾತ್ರದಲಿ |
ಮೇಲೆ ಮೋಱಗುವ ದುಂದುಭಿಯ ದಿವಿ
ಜಾಳಿಯ ಹಸುಳೆಯ ಹರುಷಾವಳಿ ¹
ಮೇಳವದ ವೈಸಿರಿಯನೇನಂಜನು ಧನಂಜಯನ || ೧

ಕಲಿತನಕೆ ಸಲೆಯಾಯ್ತು ಭುಜದ
ಗ್ಗಳಕೆಗಾಸ್ಪದವಾಯ್ತು ನಿಜಚಾ
ಪಳವೆ ಬಿಸುಟಳು ವೀರಸಿರಿ ವಿಕ್ರಮದ ಸಿರಿಸಹಿತ |
ಹಟವು ಕಳವಳ ಭೀತಿ ಭಂಗ
ಸಲನಕಂಪನವೆಂಬಿನಾತನ
ನಲನ ಸೀಮೆಯ ಸೋಂಕಲಮ್ಮವು ನೃಪತಿ ಕೇಳಂದ || ೨

ಜಾತಕರ್ಮಾನಂತರದಿ ವಿ
ಖ್ಯಾತನಾಮವಿಧಾನವನು ಸಂ
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಮಾಡಿದನು ಮುನಿ ಭೂಪತಿಯನುಜ್ಜೆಯಲಿ |

¹ ಗಳ ಕೂವಳಿಯ ಪೂರದ, ಡ.

ವೀತಭಯನಭಿಮನ್ಯುವೆನೆ ರಿಪು
 ಚಾತ ನಡುಗಿತು ಲೋಕ ಮೂಱಿಬಿಡು
 ಳೀತನುದಯದ ಕೀರ್ತಿ ಪಸರಿಸಿತರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೩

ಯಮಸುತಗೆ ಭೀಮಗೆ ಕಿರೀಟೆಗೆ
 ಯಮಳರಿಗೆ ಸುಕುಮಾರಕರು ನಿಜ
 ರಮಣಿಯಲಿ ಜನಿಸಿದರು ಸುತನೋಮಕನು ಪ್ರತಿವಿಂಧ್ಯ |
 ವಿಮಲಶ್ರುತಕರ್ಮ¹ ಪ್ರತಾಪೋ
 ತ್ತಮನು ಶ್ರುತಸೇನಾಭ್ಯನುರುವಿ
 ಕ್ರಮಶತಾನೀಕಾಭಿಧಾನರು ದ್ರುಪದತನುಜಿಯಲಿ || ೩

ಕೃಷ್ಣನು ಈವಾರ್ತೆಯನ್ನು ಕೇಳಿ ಸಸರಿವಾರನಾಗಿ
 ಹಸ್ತಿನಾವತಿಗೆ ಬರುವಿಕೆ.

ಇವರು ಕಳುಹಿದ ಹರುಷವಾರ್ತಾ
 ಶ್ರವಣರಸದಲಿ ಮನ ಮುಚುಗಿ ಯಾ
 ದವಶಿರೋಮೇಣಿ ರಾಸುವಸುದೇವಾದಿಗಳು ಸಹಿತ |
 ಇವರ ಪುರಗೈತಂದರಿವರು
 ತ್ಸವದಲಿದಿಗೊಂಡೊಸಗೆಯಲಿ ಬಾಂ
 ಧವರ ಸಂಭಾವಿಸಿದರೈ ಯಮನೆಂದನಾದಿಗಳು || ೪

ಅಱಿಸಿ ಕಾಣವು ವೇದತತಿ ತಾ
 ನಱಿಸಿ ಒಂದನು ಭಕ್ತರನು ತನ
 ಗೆಱಗಿ ಮೆಚಿ ಸಲಹೆಯರಜರುದ್ರಾಮರೇಶ್ವರರು |
 ಎಱಗುವನು ಧರ್ಮಜಗೆ ತನ್ನನು
 ಕುಱುಜುಗಾಣವು ವೇದತತಿಗಿದು
 ಮಱವೆಯೋ ಹರಿ ಬಂದು ಕಂಡನು ಧರ್ಮನಂದನನ || ೫

ಶೀಲೆಯೋ ಯಿದು ಕೃಷ್ಣ ರಾಯನ
 ಬಾಲಕಳೆಯೊ ನೆನವೊ ಜೊವೊಡ

1 ಕೀರ್ತಿ, ಕ. ಬ. ಚ.

ಕೌಳಿಕದ ಕಣುಮಾಯೆಯೋ ಯಿದು ಶಿವ ಶಿವಂದೀಗ |
 ಕಾಲಿಗೇಱಿದ ಕೃಷ್ಣನನು ಭೂ
 ಪಾಲ ತೆಗೆದಪ್ಪಿದನು ನಿಗಮದ
 ಮೌಳ ತಲೆವಾಗಿದುದು ಲಜ್ಜಾ ಭೂರಿಭಾರದಲಿ ||

೩

ಆಗ ಬಾಲಗೆ ಕೃಷ್ಣನು ಆಭರಣಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಿಕೆ.
 ಅರಸ ಸಹಿತಸಮಸ್ತಪುರಜನ
 ಪರಿಜನದ ಮೇಳದಲಿ ಯಾದವೆ
 ರರಸ ಬಿಜಯಂಗೈದು ಕುಂತೀಸುತರ ಭವನದಲಿ |
 ಅರಸಿಯರ ಸುಕುಮಾರವರ್ಗವೆ

ಕರೆಸಿ ಕಾಣಿಕೆಗೊಂಡು ದಿವ್ಯಾ
 ಭರಣವಸನಾದಿಯಲಿ ಮೆನ್ನಿಸಿದನಂದಾಮಹೀಶ್ವರನ ||

೪

ಜಲಧಿಮಧ್ಯದಲಿರವೊ ಗಗನ
 ಸ್ಥಲವೊ ಮೇಣಾಯಂಧಕಾರದ
 ಕಟವುಗಳೂ ವೈಕುಂಠವೋ ಮುಸಿಜನದ ಹೃದ್ಯುಡೆಯೊ |
 ತಿಳಿಯೆ ಸಚರಾಚರದ ಚೇತನ
 ದೊಳಗೆಯೋ ನೆಲೆ ಯಾವುದೆಂಬ

ಗ್ಗಳದ ದೈವದ ನೆಲೆಯು ಕಂಡನು ಪಾರ್ಥ ಭವನದಲಿ ||

೫

ಈತನರ್ಜುನನರಮನೆಯಲಭಿ
 ಜಾತನೆನಿಪಭಿಮನ್ಯುವನು ಸಂ
 ಪ್ರೀತಿಯಿಂದಪ್ಪಿದನು ಕೊಟ್ಟನು ಬಾಲದೊಡಿಗೆಗಳ |
 ಖ್ಯಾತಪಂಚದ್ರೂಪದಿಯು ಸಂ
 ಜಾತರನು ಮೆನ್ನಿಸಿ ಮಹಾವಿಭ
 ವಾತಿಶಯದಲಿ ಪತಿಕರಿಸಿದನು ಪಾಂಡುನಂದನರ ||

೧೦

ಖಲರಾವಾಧಿಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಕೃಷ್ಣನು ಅರ್ಜುನನ ಬಿಳಿಯಿರುವಿಕೆ.
 ಅರಸ ಕೇಳೈ ಕೆಲವುದಿನ ಸಂ
 ಚರಿಸಿ ಸಾಹ್ಯದಲಿದ್ದು ತಮ್ಮಯ

ಪುರಕೆ ಬಲಭದ್ರನನು ಯಾದವರಾಯ ದಟಸಹಿತ |
 ಹರಿ ಸಮಾಧಾನದಲಿ ಕಳುಹಿಸಿ
 ನರನೊಡನೆ ವೈಹಾಳವೈಗಯಾ
 ವರವಿಹಾರದೊಳೆದ್ದ ನಿಂದ್ರಪ್ರಸ್ಥನಗರಿಯಲಿ ||

೧೧

ಆಗ ಅಗ್ನಿಯು ವಿಪ್ರರೂಪನಾಗಿ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಅನ್ನವಂ ಬೇಡುವಿಕೆ.

ಹರಿಧನಂಜಯರೊಂದುದಿನ ಮೈಗ
 ಹರಣಕೇಳಿಕಳಾಪದಲಿ ಸಂ
 ಚರಿಸಿ ಬನದಲಿ ಬಹುಳಮಾರ್ಗಶ್ರಮದ ಭಾರದಲಿ |
 * ಬರುತ ನೀರಡಿಸಿದರು ಕಂಡುಣಿ
 ಸರಸಿಯಲಿ ನಿಜಚರಣವ ತೊಳದು
 ಪರಿಹೃತಶ್ರಮರಾಗಿ ನಿಂದರು ಕೊಳನ ತೀರದಲಿ * ||

೧೨

ಆಸಮೆಯದಲಿ ಬಂಟನೊಬ್ಬನು
 ಭಾಸುರನು ಕಿಡಿಗಳ ತುಷಾರದ
 ಮಿಸೆಗಡ್ಡದ ಸುಚಿದಲೆಯ ಕರ್ಬೋಗಿಯ ಜುಂಜುರಿನ |
 ಭಾಸುರದ ಬಳಲುಡಿಗಿ ಮೆಟ್ಟಿಯ
 ಧೂಸರದ ಮೈದೊಡಿಗಿ ಮೆಜಿಯೆ ವಿ
 ಳಾಸದಲಿ ನಡೆತಂದನರ್ಜುನದೇವನಿದ್ದೆಡೆಗೆ ||

೧೩

ಹರಸಿದನು ವೇದಾರ್ಥದಲಿ ವಿ
 ಸ್ತರಿಸಿ ಕೊಂಡಾಡಿದನು ವಿಪ್ರನ
 ಪರಮಯೋಗ್ಯತೆಗಾರು ಸರಿ ಪರಮೇಷ್ಟಿ ಹೊಟಿತಾಗಿ |
 ಬರವಿದೇನೆನಗೇನನುಗ್ರಹ

* ಬರುತ ನೀರಡಿಸಿದರು ಕಂಡರು

ಸರಸಿಯನು ರಥವಿಟಿದು ನೆಳಲಿ

ಪರಿಹೃತಶ್ರಮರಾಗಿ ಹರಿ ಹೊಕ್ಕನು ಸರೋವರವ, ಚ. ಕ.

ವರಸಿದರೆ ನಿಮ್ಮಿಷ್ಟವನು ಗೋ
ಚರಿಸುವೆನು ನಿಮಗೆಂದು ನುಡಿದನು ಪಾರ್ಥ ವಿನಯದಲಿ || ೧೪

ಪಾರ್ಥ ಕೇಳತಿಗಹನವೇನ್ ಗ್ರಾ
ಸಾರ್ಥಿಗಳು ನಾವಾದೆವೆಮ್ಮಿ
ಪ್ಯಾರ್ಥಸಿದ್ಧಿಯ ಘಟಿಸು ಸಾಕು ಸಮಗ್ರಫಲವೆಡುದು |
ತೀರ್ಥ ವಿಸ್ತೀಕತಿಥಿ ಯಿರಲು ಪ
ರಾರ್ಥಸಾಧಕವೆಮಗೆ ಪರಮ
ಸ್ವಾರ್ಥವೆಂಬರು ಸುಜನರೆಂದನು ಕಪಟದ್ವಿಜ ನಗುತ || ೧೫

ಕೃಷ್ಣನು ಭಯವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಿಕೆ.

ಕೊಟ್ಟೆನೆಂದನು ಪಾರ್ಥನಿವರೊಡ
ಬಟ್ಟರೀ ನುಡಿಗೇಳಿ ದನುಜಘ
ರಟ್ಟ ಬಂದನು ಹದನನಣಿದನು ಹವ್ಯವಾಹನನ |
ಕೊಟ್ಟುದೇನು ಕಿರೀಟೆಯಿವರೇ
ಮುಟ್ಟಿದರೆ ಮುನಿವರಲೇ ನೀ
ಕೊಟ್ಟುದುಣಬಡಿಸುವುದು ಭಾರವಿದೆಂದನಸುರಾರಿ || ೧೬

ಮುಖರನಾದ್ಯೈ ಪಾರ್ಥಬರ್ಹಿ
ಮುಖರ ಬಾಣಸದಾತನೀತನು
ಸುಖವ ಹೇಟ್ಟೆ ತಂದೆ ಖಾಂಡವನದ ನಿರ್ದಹನ |
ನಿಖಿಳನಿರ್ಜರಬಲದೊಡನೆ ಶತ
ಮುಖನೊಡನೆ ವಿಗ್ರಹವಲಾ ಸ
ಮ್ಪ್ರೀತಿಗೆ ಬಂದುದು ಭಂಗವೆಂದನು ನಗುತ ಮುರವೈರಿ || ೧೭

ಅರ್ಜುನನು ನಿಮ್ಮ ದಯೆಯಿದ್ದರೆ ಭಯವೇನೆಂದ, ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಭಂಗವೇಕೈ ಕೃಷ್ಣ ನಿರ್ಜರ
ಪ್ರಂಗವನ, ಗೆಲಿದವನ ಬಾಣಸಿ
ಗಂಗೆ ಬಾಣಸ ಮಾಡುವೆನು ಖಾಂಡವಮಹಾವನವ

ಅಂಗವಣಿಯನು ನೋಡು ನೀನೇ
 ಕಾಂಗದಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವೆನು ಭಯ
 ಭಂಗವುಂಟೇ ನಿನ್ನ ಕೃಪೆಯಿರಲೆಂದನಾಪಾರ್ಥ || ೧೪

ಮೆಚ್ಚಿದನು ಘೃತಯೋನಿ ಪೂತುಜಿ
 ನಿಚ್ಚಿಟ್ಟನು ನೀನೆನುತ ಶಿಖೆಗಳ್
 ಬಿಚ್ಚಿ ಲುದುರಿತು ಚಾಪಮಾರ್ಗಣರಥತುರಂಗಚಯ |
 ಅಚ್ಚಿ ರಿಯನೇನೆಂಬೆನ್ನೆ ಸ
 ಪಾರ್ಥಿಯಿತ್ತನು ವರವೆಂದ್ರನ
 ಮುಚ್ಚಿ ಮುಚ್ಚಿಯಾಕಿನ್ನು ನಮಗುಣಬಡಿಸು ಸಾಕೆಂದ || ೧೫

ಪಾರ್ಥಕೃಷ್ಣರಿಗೆ ಅಗ್ನಿಯು ರಥಾದಿಗಳನ್ನೊದಗಿಸಿ ಕೊಡುವಿಕೆ.
 ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳಗ್ನಿಯಿತ್ತನು
 ಹರಿಧನಂಜಯರಿಗೆ ರಥಗಳ
 ನುರುಶರಾವಳ ದಿವ್ಯಧನುಕೌಮೋದಕೀಗದೆಯ |
 ವರತನುತ್ರಸಿತಾಶ್ವವಕ್ಷಯ
 ಶರನಿಷಂಗಾದಿಗಳನಿವರು
 ಬ್ಬರಿಸಿದರು ಹರುಷದಲಿ ನನೆದರು ಪುಳಕವಾರಿಯಲಿ || ೧೬

ಹೂಡಿದರು ರಥವೆರಡನಿವರು ಸ
 ಗಾಢದಲಿ ಕಪಿಗರುಡಸಿಂಧವ
 ಜೋಡಿಸಿದರೇಳಿದರು ನಗುತ ಧನಂಜಯಾಚ್ಯುತರು |
 ಮೂಡಿಗೆಯ ಮೊನೆಗಣೆಗಳಿಗೆ ಕೈ
 ನೀಡಿ ಬೊಬ್ಬಿಣಿದರು ದಿಗಂತವ
 ನೀಡಿಹುದುಬ್ಬರಣೆ ಬಿರಿದುದು ಧರಣಿ ಧಾಚಿಯಲಿ || ೧೭

ಪಾರ್ಥ ಕೃಷ್ಣರು ಸನ್ನದ್ಧರಾಗಿ ಚಾಂಡವನವನನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಿಕೆ.
 ಬೊಬ್ಬಿಣಿದು ಹರಿ ಪಾಂಚಜನ್ಯವ
 ನುಬಿ ದನಿಮೂಡಿದನು ಪಾರ್ಥನ

ಬೊಬ್ಬೆಯಬ್ಬರ ತೀವಿ ತಾ ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡಮಂಡಲವ |
 ಗಬ್ಬರಿಸಿದುದು ಗಗನವನು ಶರ
 ದುಬ್ಬರದ ಬಬ್ಬುಗಿಡಿಯ ಗಡಣವು
 ಹಬ್ಬ ಹರಿದುದು ದೆಸೆಗಳಿಗೆ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳೆಂದ ||

೧೦

ಧಾಱಿಯಿಟ್ಟರು ಸುರವನಕೆ ಸುರ
 ಜಾಲ ಜಱಿದುದು ಬೊಬ್ಬೆಯಲಿ ದೆ
 ಖಾಳಿಸಿದುದುತ್ಪಾತಕತ ಖಾಂಡವನವ ಮಧ್ಯದಲಿ |
 ಕೂಡೆಗಳ ಕುಡಿಮಾನವೋಲ್ವಿಹ
 ಗಾಳಿ ಹುದುಗಿತು ನಡುಗಿದರು ವನ
 ಪಾಲಕರು ನಿಂದೊಣಗಿದುವು ಹರಿಚಂದನಾದಿಗಳು ||

೧೩

ವನದಲ್ಲಿದ್ದ ಸರ್ವವನ್ನನನಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅಗ್ನಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ
 ತೂಗಿ ಬಾಣವೆ ಹೂಡಿ ಕಿವಿವರೆ
 ಗಾಗಿ ಬರಸೆಳೆದಾರಿ ಬೊಬ್ಬುಜಿ
 ದಾಗಲಿಂತೆಂದನು ಧನಂಜಯನಾಧನಂಜಯಗೆ |
 ಈಗಲೀವನದೊಳಗೆ ಖಗಮೃಗ
 ನಾಗಸುರದನುಜಾದಿಜೀವರ
 ಹೋಗಲೀಯದೆ ತಪುಲಿ ಶರದಲಿ ಕಾಯಬೇಕೆಂದ ||

೧೪

ಅದರಂತೆ ಅರ್ಜುನನ ವಾಗ್ದಾನ.

ಹೈ ಸಮಗ್ರಾತಿಥ್ಯದಲಿ ನಿಮ
 ಗೀಸಮಸ್ತಪ್ರಾಣಿಸಹಿತಸು
 ರೇಶನುದ್ಯಾನವನು ಕೊಟ್ಟೆನು ಬಾಣಧಾರೆಯಲಿ |
 ನೀ ಸಮಾಧಾನದಲಿ ಸುಪುರೋ
 ಡಾಶವಿದೆ ಸಮಿದಾಜ್ಯಸಹಿತಮೆ
 ಹಾಸುವಿಸತ್ತರದಲಿ ಕೊಂಬುದು ಭೀತಿ ಬೇಡೆಂದ ||

೧೫

ಎನುತ ಬಿಡೆ ತಿರುವಾಯನೊದ್ದೆದು
 ಬ್ಬಿನಲಿ ಬೊಬ್ಬಿಣಿದಂಬು ಸುರಪನ
 ವನವೆ ಮುತ್ತಿತು ಕೂಡೆ ಹೆಚೆ ತು ಹೊಗೆಯ ಹೂರಳಯಲಿ !
 ತನಿಗಿಡಿಯ ದಳ್ಳುರಿಯ ನಾಲಿಗೆ
 ಗೊನೆಗಳಲ್ಲಾ ಡಿದುವು ಕಡು ಲಾ
 ಗಿನಲಿ ಅಂಬಿಸೆ ಚುಂಬಿಸಿದುದುಣಿ ಲಲಿತನಂದನವೆ || ೨೬

ಹೊದಣಿನಲಿ ಭುಗಿಭುಗಿಲು ಭುಗಿಲೆಂ
 ದೊದ್ದೆದುದುರಿ ಯಂಬರವನೊಣಗಿದ
 ಬಿದಿರಮಳಯಲಿ ಧಗಧಗಿಸಿ ಛಟ ಛಟನೆ ಛಟಛಟಿಸಿ |
 ಕದಳಬರ್ಜಾರಾದಿತರುಜಾ
 ಲದಲಿ ಸಿಮಿ ಸಿಮಿ ಸಿಮಿ ಸಿಮಾಯತ
 ವೊದಗೆ ಗಹನೋದರದೊಳಗೆ ಗಾಢಿಸಿತು ಘನವೆಟ್ಟು || ೨೭

ಏನನೆಂಬೆನು ದಿವಿಜರಾಜೋ
 ದ್ಯಾನಹಾನಿಯನಾತನಾಳು ಕೃ
 ಶಾನುವಿನ ತನಿಗೊಬ್ಬನೀಕ್ಯಪಾ ಜ್ಞಾನರ ಬಲುಹ |
 ಆನಿಖಿಳನಿರ್ಜರರು ತಾಗೆ ವಿ
 ಮಾನಗತಿಯಲಿ ಹಾಯ ರಂದವ
 ಮಾನಗತಿಯಲಿ ಗಗನದಲಿ ಗೀರ್ವಾಣಪುರವರಕೆ || ೨೮

ಹೊಗೆಯ ಬಟಯಲಿ ತಳಿತ ಹುಯ್ಯುಲ
 ಬೆಗಡಿದೇನೋ ಕೇಳನುತ ಸಿರಿ
 ಮೊಗದ ಬೆಳಗಿನ ಸಾವಿರಾಲಿಯೊಳಗುವ ಕಿಡಿಗಳಲಿ |
 ಹೆಗೆಳಾರು ನಿವಾತಕವಚಾ
 ದಿಗಳು ತಾನಾರೆಂಬ ಶಕ್ರನ
 ದುಗುಡವನು ದಿವಿಜಾಳೆ ಕಂಡುದು ದೂಣಿದರು ನರನ || ೨೯

ಇಂದ್ರನಿಗೆ ಯುದ್ಧಕ್ಕಾಗಿ ದೇವತೆಗಳ ಪ್ರೇರಣೆ.
 ನಿನಗೆ ಮಗನೇ ಪಾರ್ಥ ನಿನ್ನರ
 ಮನೆಯ ಗೋಟನ ನಾಯಕನೆ¹ ಪಿಪಿ
 ಯನುಜನೇ ಮುರವೈರಿ ನಿನಗನುಕೂಲರಾದರೈ |
 ಬನದ ಬೇಗೆಯೊ ಪರಿಭವಾಲಂ
 ಬನದ ವೊಸಗೆಯೊ ಬಂದುದಿದೆ ಬಿಡು
 ಮನೆಯ ಮನ್ನೆಯ ಗಂಡನಾಗೆಂದುದು ಸುರಸ್ತೋಮ || ೨೦

ಇಂದ್ರನು ಸಿಟ್ಟಿನಿಂದ ಮಳೆಯನ್ನು ಕರೆಸುವಿಕೆ.
 ಐಸಲೇ ನಮ್ಮವರಲಾ ಹೋ
 ಹೋ ಸುರರು ಕಳವಳಿಸದಿರಿ ನೀ
 ವೈಸನಾಹುತಿಗೊಳಲಿ ಪಾವಕನಮ್ಮ^೨ ಖಾಂಡವವ |
 ಈಸುರರಿಗಾನರರಿಗಂತರ
 ವೇಸು ಪೂತುಣಿ ಕಾಲಗತಿಯನು
 ತಾಸುರೇಶ್ವರ ಖಾತಿಗೊಂಡನು ಕೃಷ್ಣಫಲಗುಣರ || ೨೧

ಕಾಹು ತೆಗೆಯಲಿಕ್ಕಲ್ಪಮೇಘ
 ವ್ಯೂಹಗಳ ಬರಹೇಳು ಕಾಂಬನು
 ಸಾಹಸವೆನಿದಣಿಗಳಿಗೆ ಕೃಷ್ಣ ಧನಂಜಯದ್ವಯದ |
 ಈಹದಕೆ ಪಡಿಪಚ್ಚವಿಲ್ಲವೆ
 ಗಾಹಿಸಲಿ ಖಾಂಡವವೆ ಹುಲ್ಲೆಯ
 ಹೂಹೆಗಳು ಹೆಬ್ಬು ಲಿಯ ಹೊಯ್ದು ವೆನುತ್ತ ಗರ್ಜಿಸಿದ || ೨೨

ಅರಸ ಕೇಳಿ ಲ್ಪಾಂತಮೇಘೋ
 ತ್ಕರದ ಪಾಳಯವೆತ್ತಿ ಬಿಟ್ಟುದು
 ಧರಣಿಯಗಲಕೆ ಧಾತ ಯಿಟ್ಟುದು ಸಿಡಿಲುಮಿಂಚುಗಳು |
 ಕರಿಯ ಬಜ್ಜಿಕ್ಕೆಗೆಣೆಯೆನಿಸೆ ನಿ

¹ ಬಾಣಸದಾತನೇ, ಚ. ಟ

షు రద ధారాసార నేరళి
సురిదుదాఖాండవద సీమోసన్ని వేరదలి || 22

ఆసకల సాగరవనోందే
శ్వాసదలి తేగేదీత్తి మోగుఱిదు
వాసమస్తబళాఱకావళి వనద మధ్యదలి |
ఁసు సాఱస సత్వ తనగుం
ట్యసరలి తలయేత్తి జలదలి
ఫాసియాదను వేఱ్ఱి నుడిదను కృష్ణ పార్థరిగే || 23

ఆగ మళయ బాధయన్ను తప్పిసేందు అఱ్ఱనసిగి
అగ్నియు ఱేళువికే.

కలఱవింద్రన కూఱ కల్పద
మేఱేగళివు మోఱిసిదిరూటవ
నేళదవోలిన తుత్త నఱ్ఱన కాయ్దు కేళి నలు |
మేఱేగళిగే శరపంఱరవ విరళిసి
బఱ్ఱక వాయవ్యాస్త్రదలి సి
స్థలితవేఱ్ఱివ్రజవనెఱ్ఱను పార్థ వేఱిలదలి || 24

ఁన ఱేఱువేనరస పార్థన
నూనశక్తియనుఱుబిదను పవ
మూనశరదలి ¹ పృష్ఠళావతూఱిఫానఱ్ఱయ |
భూనుతిమిరంగళిగే మేఱ్ఱమ
ఱానిలంగళిగావుదంతర
సూఱనే తేగేదుదు ఱోగేదుదాఖాండవమేఱోఱ్ఱాన || 25

ఱాఱిలూదితు మేఱ్ఱవను కిడి
తూఱులుబ్బ రిసితు మేఱాగ్నియ

ನೇಖಿಸಿತು ಖಾಂಡವದೊಳಗೆ ಬಿಜುಗಾಳ ಸುತ್ತಸುತಿದು |
 ಮೋಜಿಯೊಣಗಿದುವೆಮರರಿಗೆ ಮೈ
 ಮಾರಿಗಳ ಸುತು ಮೊಲೆಯವದಿರು
 ಮಿಾಜುದರಲಾ ಯೆನುತ ಸುರಪತಿ ತರಿಸಿದನು ಗಜವೆ || ೩೩

ಇಂದ್ರನ ಯುದ್ಧಸನ್ನಾಹ.

ನೇರಿದರಮರರು ಸಿದ್ಧವಿದ್ಯಾ
 ಧರಭುಜುಗಮ ಯೆಹ್ನಕಿನ್ನರ
 ಗರುಡರಾಕ್ಷಸಸಾಧ್ಯಗುಪ್ಯಕಭೂತಗಂಧರ್ವ |
 ತರಣಿಶಶಿರುದ್ರಾದಿಗಳು ಮೋ
 ಹರಿಸಿದರು ಮುಂಗುಡಿಯಲಿಂದ್ರನ
 ಸಿರಿಯ ರಚನೆಯನೇನನೆಂಬೆನು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೩೪

ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ದೇವತೆಗಳು ಕಂಗಡುವಿಕೆ.

ಮಸಗಿತಮರವ್ರಾತವಭ್ರವ
 ಮುಸುಕಿದುವು ಝಲ್ಲರಿಗಳಂದ್ರನ
 ವಿಶಸನಕೆ ಮೆಚ್ಚಿ ಸುವೆ ವಸುಗಳನನುತ ತಮಂತಮೆಗೆ |
 ಮುಸುಕಿದುವು ಮೈಗರಾಜಸಿಂಹದ
 ಮುಸುಕನುಗಿದಂದದಲಿ ಬಾಣದ
 ಹಸರವನು ಹರಹಿದನು ಮುಂದೆ ಧನಂಜಯಾಚ್ಯುತರ || ೩೫

ಹೂಣೆಹೊಕ್ಕೆ ಚ್ಚರು ಮಹಾದ್ಭುತ
 ಬಾಣವನು ದ್ರೃಢಬಾಣರೋ ಗೀ
 ವಾಣರೋ ನೀವಾರು ನುಡಿಯರಲೈ ಮಹಾದೇವ |
 ಸಾಣಿಯಲಗಿಗೆ ಸಾಣುವಿರಿ ತನಿ
 ಕೋಣಿತವ ನೀವ ಕೊಂಡದೆ ಸುರಪ
 ನಾಣೆ ಹಿವ್ವೆಟ್ಟಿದಿರನುತ ತೆಗೆದೆಚ್ಚನಾಪಾರ್ಥ || ೪೦

ತುಱುಗಿ ಕೂರಂಬುಗಳು ಮೈಯ್ಯಲಿ
 ಮುಱಿದುವರ್ಜನನೆಸುಗೆಯಲಿ ಮೈ
 ಮುಖಿದುದ ಮರನಿಕಾಯ ಕೆದಱಿತು ಧೋರೆಯ ಮನ್ನಿಸದೆ |
 ಮುಱಿದುದೀ ಕೃಷ್ಣಾ ಜ್ಞಾನರ ಬೊ
 ಬ್ಬಿ ಱಿತಕವರೆದೆ ಯೊಡೆಯಲಿಂದ್ರನ
 ಮುಖಿಯ ಹೊಕ್ಕು ದು ದೇವಸಂತತಿ ಭೂಪ ಕೇಳಂದ || ೪೦

ನರನು ಹರಹಿದ ಹವ್ಯಕವೈಯ್ಯೇ
 ತ್ತರಹವಿಭಾಗವನು ತಿಂದು
 ಬ್ಬರಿಸಿ ದೇವಸ್ತ್ರೀಕದಂಬದ ಖೇಳಮೇಳದಲಿ |
 ಇರವು ನಿಮಗೀ ರೌದ್ರಬಾಣ
 ಸ್ಫುರಿತಕರ್ಕಶವಿಸ್ಫುಲಿಂಗೋ
 ತ್ಕರದೊಳಗೆ ನೀವೇತಕೆಂದನು ನಗುತ ಕಲಿಸಾರ್ಥ || ೪೦

ಮುಱಿದ ನಿರ್ಜರಸೇನೆಗಳಯದ
 ಕರವ ನೆಗೆಹಿ ಕರೀಂದ್ರನನು ಶಿರ
 ಬಿರಿಯಲಂಕುಶಮುಖದೊಳೂತ್ತಿ ಮಹೋಗ್ರಕೋಪದಲಿ |
 ನರಮುರಾಂತಕರಿದಿರಿನಲಿ ಮದ
 ಕರಿಯ ಬಿಟ್ಟನು ಶಕ್ರನಾತನ
 ಬಿರುದು ಸಂಭಾಳಿಸಿತು ಪಾಠಕಕೋಟ ಗಡಬಡಿಸಿ ¹ || ೪೩

ನಮುಚಿಮಸ್ತುಕಶೂಕ ಬಲಸಂ
 ಕ್ರಮಣಭಾಸ್ಕರ ಜಂಭಭುಜವಿ
 ಕ್ರಮಮಹಾಂಬುಧಿಕುಂಭಸಂಭವ ವೈತ್ತಗಿರಿವಜ್ರ |
 ಕಮಲಭವಹರವಿಸ್ಫು ಹೊಱಗಾ
 ದಮಿತಭುಜಬಲಮೋಳಿಮಣಿಸಂ
 ಕ್ರಮಿತಚತುರಪದಾಬ್ಜ ರೆಂದುದು ಮಾಗಧಸ್ತ್ರೋಮ || ೪೪

¹ ಸಂಭಾವಿಸಿದರಭದ್ರ ಸೂತಮಾಗಧರು, ಚ.

ನೂಕಿದನು ಸುರಶತಿ ಗಜವನ
 ವ್ಯಾಕುಳರಲೇ ಕೃಷ್ಣ ಪಾರ್ಥರಿ
 ದೇಕೆ ನಮಗೀವಾಸಿ ವಾಸವ ಲೇಸು ಮರಳುವುದು |
 ನಾಕನಿಳಯರು ತಂದ ಜಯವೇ
 ಸಾಕು ಸೋಲುವರಲ್ಲ ನೀವಿದ
 ಕೇಕೆ ನೆಣಿ ಮುಂಕೊಂಡಿರೊಂದನು ಸಗುತ ಕಟಿಪಾರ್ಥ || ೪೫

ಆಗ ಬ್ರಹ್ಮವಾಕ್ಯ.

ಜನಪ ಕೇಳಾ ಸಮಯದಲಿ ವಾ
 ಗ್ವನಿತೆಯರಸನು ಗಗನಮಾರ್ಗದೊ
 ಳನಿಮಿಷಾಧಿಪನಲ್ಲಿಗೈತರೆ ಕಂಡು ಸುರನಿಕರ |
 ತನತನಗೆ ಬಾಳದಲಿ ನಿಜಕರ
 ವನೊರುಹಲು ಮುಗಿಯಿಸಿದರಿಂದ್ರಂ
 ಗನುವರವ ವಾಣಿಸಲು ಬೇಕೆಂದಬುಜಭವ ನುಡಿದ || ೪೬

ಮರುಳನ್ನೆ ನೀನಿವರ ನಾರೆಂ
 ದಣಿಯಲಾ ನಾರಾಯಣನು ಮುರ
 ಪರನು ನರನಲ್ಲಾ ಧನಂಜಯಸಿವರು ಕಿಷುಕುಳರೆ |
 ಗರುವರಿವರೆಂದ್ರನಾನೆಯ
 ತಿರುಹಿದನು ಪರಮೇಷಿ ಯತ್ತಲು
 ಮುಂದರಲ್ಲಿಂದಿತ್ತ ಕೇಳಿಯನಾವನಾಂತರದಿ || ೪೭

ವಹ್ಮಿಯ ಸ್ವೇಚ್ಛಾ ವಿಹಾರ.

ಜಂಬುಚೂತಪಲಾಶವಟದಾ
 ಳಂಬಬಿಲ್ವತಮಾಲಚಂಪಕ
 ನಿಂಬಬಕುಳಕಪಿತ ಕುಟಜವಶೋಕಪುನ್ನಾಗ |
 ತುಂಬುರರಳಲವಂಗಬಕುಳಕ

ದಂಬಗುಗ್ಗುಳಸಾಲತೀಲಕವು
ದಂಬರಾದಿದ್ರುಮಕುಲವನಾಲಿಂಗಿಸಿತು ವೆಹ್ನಿ || ೪೮

ಸುಷಿಸುಷಿದು ಶಶಿಕಾಂತಮಯದ
ಗ್ಗಳದ ವೇದಿಕೆಗಳಲಿ ನೀಲದ
ನೈಲೆಯ ಒಕೊಕಿಗಳಲಿ ಮಂಟಪದಲಿ ಲತಾವಳಿಯ |
ಲಲಿತಸಾಧದ ಚಾರುಚಿತ್ರಾ
ವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಟ್ಪುಗಳ ಭವನಂ
ಗಳಲಿ ಬಿಟ್ಟುದು ಕೂಡೆ ಪಾಳಯ ವೆಹ್ನಿ ಭೂಪತಿಯ || ೪೯

ಅಗ್ನಿಯಿಂದ ವನದಲ್ಲಿದ್ದ ವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಸುಡಲ್ಪಡುವಿಕೆ.

ಕುರಳ ತುಂಬಿಯ ತನಿಗೇದಳಿ ಮುಖ
ಸರಸಿಜವೆ ಚುಂಬಿಸಿ ತಮಾಲದ
ತುಣುಬ ಹಿಡಿದಧರಪ್ರವಾಳದ ರಸವನುಜಿ ಪೀರ್ದುರ್ |
ಉರುಪಯೋಧರಬಿಲ್ವವನು ಹೊ
ಯೊ ರಸಿ ಕದಳಯನುಣೊ ಡೆಯ ನಿ
ಟ್ಟೊರಸಿ ರಮಿಸಿತು ವನಸಿರಿಯಪಿಪ್ಪಲದಳಾಂಗದಲಿ ¹ || ೫೦

ಧರಣಿಪತಿ ಕೇಳೆ ಶರಭವ್ಯಗಪತಿ
ಕರಿಕಳಭಶಾರ್ದೂಲಸೂಕರ
ಕರಡಿಕಾಸರ ಶಲವ್ಯಗಾದನಖಡ್ಗಗೋಮಾಯು |
ಎರಳ ಮೊಲ ಸಾರಂಗವಾನರ
ನುರುಕುರಂಗಪ್ರಮುಖವ್ಯಗಕುಲ
ವುರಿಗೆ ಸಿಲುಕಿತು ದಳ್ಳುರಿಯ ಬೆಳ್ಳಾರವಲೆಗಳಲಿ || ೫೧

ಶುಕಮಯೂರನುರಾಳಟಿಟ್ಟಭ
ಪಿಕಚಕೋರಕಪೋತವಾಯಸ

¹ ದಗ್ನಿ ನೃಪನುತ್ಪಲದಶಾಂಗದಲಿ, ಕ.

ಬಕಸದಾಯುಧಚಕ್ರನಾಕಕಳಿಂಗಳಕಲಪಿಂಕ |

ಕುಕಿಲಸಾರಸಕಾಕರಿವುರ್ಜಃ

ತಕಭರದ್ವ್ಯಜಾದಿಸಕ್ತಿ

ಪ್ರಕರ ಬಿದ್ದು ದು ಬಿಗಿದಕೇಸುಕಿಣ್ಣಿ ವಲಗಳಲಿ || ೫೮

ಹರಡೆ ಗೀಜಗ ಮರಗೊಳಲೆ ಕಾ

ಬುರಲೆ ಲಾವುಗೆ ಗೌಜು ಪಾರಿವ

ಸರಟ ಸಾಳುವೆ ಚಿಲಿಮಿಲಿಗಚಂಜೋತ ಮಿಾನ್ಬುಲಿಗ |

ಮರಕುಟಿಗ ಕಬ್ಬಿ ಕೊಟ್ಟುಗ

ವೂರಲಿ ಕೊಂಚೆಗ ಪಿಂಜುಗಿಂಚಲು

ಗರಿಗಮೊದಲಾದಖಿಳಖಗಕುಲ ಬಿದ್ದು ದುರಿಯೊಳಗ || ೫೯

ಝಳಕೆ ತಿಳಿಗೊಳದುದಕ ಕಾಯು

ಚಳಿಸಿದುವು ತನಿಗುದಿದು ಮತ್ಸ್ಯ

ವಳಿಗಳಂಬುಜದೆಸಳು ಸೀದುವು ತುಂಬಿಗಳು ಸಹಿತ |

ಹಿಳಿದು ಸಿಡಿದುವು ಚಾರುಚಂದ್ರೋ

ತ್ಪಲರಚಿತಸೋಪಾನರತುನಾ

ವಳಿಯ ರಾಶಿಗಳದ ಲಾಮುವು ಭೂಪ ಕೇಳಂದ ¹ || ೬೦

ಇಟ್ಟಣಿಸಿ ಭಳಭಳಿಸಿ ಕಿಡಿ ಪುಟ

ವಿಟ್ಟುದೋಗಿಲು ಹೊದಣಿನಲಿ ಮಿಗೆ

ಸುಟ್ಟು ಕರ್ಬೊಗೆ ಝಗೈಯ ಹೊರಳಿಯ ಕಿಡಿಯ ಗಡಣದಲಿ |

ಹುಟ್ಟಿದುರಿ ಹೆಮ್ಮೆರನ ಸುತ್ತಲು

ಕಟ್ಟತಲ್ಲಿಯ ತೊಡಕಿನಲಿ ಭುಗಿ

ಲಿಟ್ಟು ಕವಿದುದು ಕಡುಗಿ ಬಹುಶಾಖೋಪಶಾಖೆಗಳ || ೬೧

ಹೊಗೆಯ ಹಬ್ಬುಗೆ ಸತ್ಯಲೋಕವ

ನುಗಿದುದುರಿನಾಲಗೆಯ ಗರವೊ

¹ ಬಿದ್ದ ಕಿಡಿಗಳಲಿ, ಚ

ಟ್ಟೈಯ ತೋಜಲಿಕೆ ತೆರಳಿಚಿತು ತೆತ್ತೀಸುಕೋಟಿಗಳ |
 ಹಗಲಗಡಿತಕೆಹೊಕ್ಕು ದೋ ಕಡೆ
 ಮುಗಿಲು ಕಾಣೆನು ದಿವವನೆತ್ತಣ
 ಗಗನಮೆಣಿಸೆಹ್ಲತ ಚಂದ್ರಮರಸ ಕೇಳಂದ ||

೫೬

ಛಳಿಛಳಿಲುಛಳಿರವದ ಘುಳುಘುಳು
 ಘುಳುಘುಳಧ್ವನಿಮೆಯದ ಕಪಿಗಳ
 ಕಿಳಕಿಳಾಯತರವದಿ ಮೈಗಸಂಕುಳದ ಕಳಕಳದಿ |
 ಹಿಳದುರಿವಹೆಬ್ಬಿದಿ ಗಂಟಿನ
 ಠಳಠಳತ್ಕಾರದಲಿ ದಿಶಾಮಂ
 ಡಲದ ಮೊಲೆಗಳೊಡೆದುದದ್ಭೃತವಾಯ್ತು ವನದಹನ ||

೫೭

ಆಗ ತಕ್ಷಕನ ಸಂತತಿಯ ಅಶ್ವಸೇನನು ಗಗನಕ್ಕೆ ಹಾರಿ ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ಮುನ್ನ ವಿತಳಕೆ
 ಗರುಡಭಯವಾಯ್ತೆಂದು ತಕ್ಷಕ
 ನಿರಿಸಿದನು ನಿಜಸುತನನಮರೇಶ್ವರನನುಜ್ಜೆಯಲಿ |
 ಇರಿಲಿರಲು ಸುತರಾದರಾತಂ
 ಗುರಗವಂಶದೊಳಶ್ವಸೇನಗೆ
 ಹಿರಿದ: ಹಚ್ಚಿ ತು ತಕ್ಷಕನ ಸಂತತಿ ವನಾಂತದಲಿ ||

೫೮

ಈಮಹಾವನವೆನ್ನಿ ಭೂತ
 ಸ್ತೋಮಸಂಹೃತಿಕರ್ಮಶಯೋಽ
 ದ್ವಾಮವವಗಾಹಿಸುತ ಬಂದುದು ಮುಂದೆ ಚೋಣಿಯಲಿ |
 ಧೂಮವಿಷಿದುದು ಹುತ್ತಿನಲಿ ನಿ
 ಸ್ನೀಮಜನಿತಜ್ವಾಲೆಗಳ ಝಳ
 ವಾಮಹೋರಗಚಯವ ಚುಂಬಿಸಿತರಸ ಕೇಳಂದ ||

೫೯

ಹೂಸಿ ಹುತ್ತಿನ ಮಣ ರಂ ಭ್ರಸಿ
 ಕಾನಿದರೊ ಘಣಿಕುಲವನೆನೆ ಡೊ

ಳ್ಳು ಸದಲಿ ತಾವೆರಿಸಿದುದು ಕಿಡಿ ಧೂತಧೂಮದಲಿ |
 ಆಸುರದ ಕರ್ಬೋಗೈಯ ಕವಚದ
 ಕೇಸುರಿಗಳೊಳಬಿದ್ದುದುರಿ ಹೊರ
 ಸೂಸಿ ಹಿಡಿದುದು ಹಾವುಗಳ ಒಲುಹೊದರ ಹೊರಳಿಗಳ || ೬೦

ಹೆಡೆಯ ಮಣಿಗಳ ಕೊಡಹಿ ಸೂಸಿದ
 ಕಿಡಿಗಳಲಿ ಹಾ ಯೆನುತ ತಲೆಗಳ
 ಕೊಡಹಿ ಸೀದುರಗಿಯರು ಮುಖಿಗಳ ಮೇಲೆ ಮೈಚಾಚಿ |
 ಕಡುಹೊಗೆಯ ಕೇಸುರಿಯ ಕಿಡಿಗಳ
 ಗಡಣದಲಿ ಕೊರೆದು ಮೈಗಳ
 ಕೊಡಹಿ ಬಿಸುಸುಯ್ಯುತ್ತ ಮಗ್ಗಿ ದುದುರಿಯೊಳಹಿನಿಕರ || ೬೧

ಕುದಿದುರಿವೆ ಹುತ್ತಿನಲಿ ಕೂಟು ದಿ
 ಗುದಿವೆ ಸರ್ಪಸ್ತೋಮಮಧ್ಯದೊ
 ಳೊಡೆದು ಹಾಯಿದನಶ್ವಸೇನನು ಗಗನಮಂಡಲಕೆ |
 ಕೆದಳಿದುವು ಕೆಂಗಿಡಿಗಳುರಿಯು
 ಬಿ ದುದು ಘುಳುಘುಳುರಭಸ ಮಿಗೆ ಹೆ
 ಬಿ ದುದು ತಬ್ಬಿ ದುದೀತನನು ತಡವರಿಸಿ ಗಗನದಲಿ || ೬೨

ಆಗ ಅಶ್ವಸೇನನನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಡೆಂದು ಅಗ್ನಿಯ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಉರಿಯಗಂಟಲನೊಡೆದು ಘನಿ ಮಿ
 ಕ್ಕು ರುವಣಿಸೆ ಹಾ ಹಾ ಧನಂಜಯ
 ಹರಿವುತಿದೆ ಹಾ ವೊಂದು ತಪ್ಪಿತು ಬಾಯ ತುತ್ತನಗೆ |
 ತರಿಸಿಕೊಡು ಶರವೇಧೆಯನು ವಿ
 ಸ್ತರಿಸು ವೆಹಿಲದೊಳನಲು ನೈಶ್ವಾ
 ನರನ ಮಾತಿಗೆ ನಗುತ ಕೊಂಡನು ವಿಜಯ ಗಾಂಡಿವೆ || ೬೩

ಆಗ ಅರ್ಜುನನನ್ನು ಕುರಿತು ಸರ್ಪವಾಕ್ಯ.

ಆವ ಶರಸಂಧಾನವೋ ಗಗ
ನಾವಲಂಬಿಯ ಕೊರಳನೆಚ್ಚನು
ಪಾವಕನ ಮಧ್ಯದಲಿ ಬಿದ್ದುದು ಮುಂಡವಹಿಪತಿಯ |
ಜೀವ ವುಚಿದುದು ಶಿರದೊಳಾತಂ
ಗಾವಿಗಡ ಫಣಿ ನುಡಿದುದೆಲೆ ಗಾಂ
ಡೀವಿ ಮೆಣಿಯದಿರೆನ್ನ ಹಗೆಯಲಿ ಮರಣ ನಿನೆಗೆನುತ || ೬೪

ಎಂದು ಗಗನದೊಳೊದಜಿ ಫಣಿಶಿರ
ವೆಂದು ಹಾಯ್ದು ದು ಧರೆಗೆ ರಾಧಾ
ನಂದನನ ಬತ್ತಳಿಕೆಯಲಿ ಶರವಾಯ್ತು ಜಗವೆಣಿಯೆ |
ಸಂದುದದು ಬಚ್ಚಿತ್ತಲಿಂಧ್ರನ
ನಂದನದ ಬೇಗೆಯಲಿ ಬದುಕಿತು
ಮಂದಪಾಲನ ಸುತಚತುಷ್ಟಯವರಸ ಕೇಳಂದ || ೬೫

ಆಗ ಕೆಲವು ಪಕ್ಷಿಗಳು ಅಗ್ನಿ ಸೂಕ್ತಜಪದಿಂದ ಬದುಕಿದುವು.

ಮೆಚ್ಚಿ ಸಿದುವಿವು ವೆಚ್ಚಿ ಸೂಕ್ತವ
ನುಚ್ಚ ರಿಸಿ ತಜ್ಜಲನಮುಖವನು
ಬಿಚ್ಚಿ ಬದುಕಿದುವಾ ಋಷಿಯ ಸಂತಾನಪಕ್ಷಿಗಳು |
ಹೆಚ್ಚಿ ದುರಿಹಬುಗೆಯ ಹೊಯಿಲಲಿ
ಬಿಚ್ಚಿ ಮೆಯನರ್ಜುನನ ಹೊಗಚಿಯೆ
ಕಿಚ್ಚಿ ನಲಿ ಬದುಕಿದನು ಧರಣೀಪಾಲ ಕೇಳಂದ || ೬೬

ಶಗಚತುಷ್ಟಯ ಮೆಯಸಹಿತವುರಿ
ಯುಗುಳಿತುಡದ ಸಮಸ್ತ ಭೂತಾ
ಳಿಗಳನಾಹುತಿಗೊಂಡುದಗ್ನಿ ಧನಂಜಯಾಚೆ ಯಲಿ |
ಗಗನದಿಂದಿಚ್ಚಿತಂದು ಸುರಪತಿ
ಮಗನ ಮನ್ನಿಸಿ ಕೊಟ್ಟನಗ್ಗದ
ಗಗನಮಣಿಗೆಣೆ ಯೆನಿಸ ಮುಕುಟವನೊಲಿದು ಪಾರ್ಥಂಗೆ || ೬೭

ಇಂದ್ರನ ಗಮನ ಮತ್ತು ಕೃಷ್ಣಾಜ್ಞನರು ಬಂದು ಭೀಮಾದಿಗಳಿಗೆ
ಇದನ್ನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಹರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ಮಗನನೊಲಿದಾ
ದರಿಸಿ ತಿರುಗಿದನಿಂದ್ರಸಿತ್ತಲು
ಭರದಿನಿವೆರೈತಂದರಿದ್ರಪ್ರಸ್ಥಪುರವರಕೆ |
ಧರಣಿಪತಿಗಾಖಾಂಡವದ ದ
ಳ್ಳುರಿಯ ಹೋಮದ ಹೊಸಕಥೆಯ ವಿ
ಸ್ತರಿಸಿ ಹೇಳಿದನಸುರರಿಪು ಭೀಮಾದಿಗಳು ನಲಿಯೆ || ೬೪

ಧಾರುಣೀಶ್ವರರೈವರನು ಸುಕು
ಮಾರವರ್ಗವನಾಸುಭದ್ರಾ
ನಾರಿಯನು ಪಾಂಚಾಲಿಯನು ತತ್ಸಕಲಬಾಂಧವರ |
ಸೂರಿಗಳ ಸಚಿವಾದಿನ್ಯಪಸರಿ
ವಾರವನು ಸತ್ಕರಿಸಿ ಬಂದನು
ದ್ವಾರಕೆಗೆ ಹರುಷದಲಿ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣ || ೬೫

ಮೂವತ್ತೆ ಏಳನೆಯ ಸಂಧಿ ಮುಗಿದುದು.

ಇತಿ ಶ್ರೀಮದಚಿಂತ್ಯಮಹಿಮ ಗದುಗುವೀರನಾರಾಯಣಚರಣಾರ
ವಿಂದ ಮಕರಂದ ಮಧುಪಾನ ಪುಷ್ಪವಚಸ್ವಟ್ಟದೀನಿಕಾಯ
ಶ್ರೀಮತ್ಕುಮಾರವ್ಯಾಸಯೋಗೀಂದ್ರ ವಿರಚಿತಮಪ್ಪ
ಕರ್ಣಾಟಭಾರತ ಕಥಾಮಂಜರಿಯೊಳ್
ಆದಿಪರ್ವಂ ಮುಗಿದುದು.

ಪೌಶಿಷ್ಠಂ

* ಸೂಚನೆ.

ಪುತ್ರಕಾಮೇಷ್ಟಿಯನು ಮಾಡಿದ
ಹೃತ್ತಿಯೋತ್ತಮ ಕಮಲಮಿತ್ರನ
ಗೋತ್ರದ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಭೂಭುಜನುರ್ವಿಮಧ್ಯದಲಿ ||

ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕಥೆ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರತ್ರೀ
ಪಾಲ ಪುತ್ರನ ನೀನು ಪಡೆವೊಡೆ
ಕೇಳುವುದು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಭೂಪನ ಯಾಗನೀರ್ಣಯವೆ |
ಹೇಳುವೆನು ದಿನಕರನ ವಂಶದ
ಲೋಲಮತಿ ಧರಣೀಶ ವರುಣಗೆ
ಬೀಳದೀನರವೇಧಯಾಗದ ಕಥೆಯ ಕೌತುಕವೆ || ೧

ಪರಮಪುರಷೋತ್ತಮನ ದೆಸೆಯಿಂ
ಸರಸಿರುಹಸಂಭೂತನಾತನ
ಹೊರೆಯಲುದುಭವಿಸಿದನು ಕಶ್ಯಪ ಕಶ್ಯಪಾಂಗದಲಿ |
ತರಣಿ ಜನಿಸಿದ ಜನಿಸಲಾತನ
ವರಕುಮಾರಕನಾಗಿ ಜನಿಸಿದ
ನಿರುತವೈವಸ್ವತನು ವೈವಸ್ವತನಿಗಿಷ್ಟಾಕು || ೨

* ಗ. ಭ. ಜ. ಶ. ಗುರ್ತಿನ ಕರ್ಣಾಟಕ ಮಹಾಭಾರತ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ
ಆದಿಪರ್ವದ ೩-೪ ನೇ ಸಂಧಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಧಿಯು ದೊರೆಯುತ್ತದೆ.

ಆಕಾಫಯಲ್ಲಿ—ಪಂಚ ದ್ರವ್ಯರಾಯನ ರಾಜ್ಯಭಾರ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳಿಲ್ಲದ ಚಿಂತೆ.

ಅರಸ ಕೇಳಿಹೋಗುವನು ಪಗಾ
ಪರಮಚಕ್ಷುಸ ಚಕ್ಷುವಿಂದವೆ
ಧರಣಿಪತಿಯು ತ್ರಿಶಂಕು ಶಂಕುಗೆ ವರಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ |
ವರಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಮನು ರಾಜ್ಯವೆ
ಹಿರಿದು ಕಾಲಂ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ
ಹರುಷ ಗಾಣದೆ ಚಿಂತೆವಿಡಿರೆ ಹಲವುವರ್ಷಗಳು || ೩

ಧರಣಿಪತಿ ಬಲ್ಲಿದನು ಸತ್ಯದ
ಪರಮಜೀವನನಾಗಿ ಭೂಮಿಯೊ
ಳರಿಭಯಂಕರನಾಗಿ ರಾಜ್ಯವನಾಳಿದನು ನೃಪತಿ |
ಪರಿಹರಿಸಲಱುವತ್ತು ಸಾವಿರ
ವಿರಲು ಭೂಪತಿ ಹಿರಿದು ಚಿಂತಿಸಿ
ನಿರುತದಲಿ ನೆಹಿ ಪಶಿ ಮಾಂಬುಧಿಯೆಡೆಗೆ ಬರುತಿರಲು || ೪

ಆಗ ವರೂನಿಂವ ಪುತ್ರವರವನ್ನು ಪಡೆದು ಆಶಿಶುವನ್ನು ಅಗ್ನಿ ಮುಖದಲ್ಲ
ನಿನಗಾಗಿ ಕೊಡುವೆನೆಂದು ರಾಜನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.

ಬರಬರಲು ತದ್ಧಿಕ್ಕಿ ನಧಿಪನ
ಹಿರಿದು ಭಜಿಸಿಯೆ ಬೇಡಿಕೊಂಡನು
ವರೂನದೇವರೆ ತನಗೆ ನೀನೊಬ್ಬ ಮಳಪುತ್ರನನು |
ಕರುಣಿಸುವುದೈ ಪುತ್ರವರಮುಖ
ದರುಶನವ ನೆಹಿ ಮಾಡಿ ಯಾತನ
ಶಿರವ ಕಡಿದಾಹುತಿಯನೀವೆನು ನಿಮಗೆ ಹವನದಲಿ || ೫

ಎನಲು ಮೆಚಿ ಯೆ ವರೂನನಾತಂ
ಗನಿತುವರವನು ಕೊಟ್ಟು ಕಳುಹಲು
ಜನಪ ಮರಳಿಯೆ ಬಂದು ಹೊಕ್ಕನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣವ |

ವನಿತೆಯನು ಕರೆತರಿಸಿ ತನಯ
ಜನಕನಾತದ್ದಿ ನದ ಪಿಂಡವೆ
ಜನಪನೀಯಲು ಗರ್ಭವಾಯಿತು ಚಂದ್ರಮತಿಗಾಗ || ೬

ಮೂಲದಲಿ ಮೂಱಿನೆಯ ಚರಣದ
ಕಾಲದಲಿ ಪತಿಯೊಡನೆ ಪವಡಿಸೆ
ಲೋಲಲೋಚನೆಗಾಯ್ತು ಹರುಷದ ಪೂರ್ಣಗರ್ಭವದು |
ಜಾಳಿಸಲಿಕೀರೈದುಮಾಸಕೆ
ಬಾಲನುಣಿ ನಕ್ಷತ್ರಮಾಸದ
ಕಾಲದಲಿ ವೈಶಾಖಬಹುಳದ್ವಾದಶಾಶ್ವಿನಿಗೆ || ೭

ಪುತ್ರ ಜನನವಾಗಲು ವರುಣದೇವರು ಪುತ್ರನನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ನಾನಾ
ವಿಭೋಪಾಯಗಳಿಂದ ಕೊಡದೆ ಇರುವಿಕೆ.

ಜನಿಸಿದನು ತಾ ಲೋಹಿತಾಶ್ವನು
ಜನಿಸಲಲ್ಲಿಗೆ ವರುಣದೇವರು
ನೆನೆದು ಬಂದರು ಭೂಪನಿದ್ದೆಡೆಗಾಗಿ ಎಹಿಲದಲಿ |
ವಿನಯದಿಂ ಕೈಮುಗಿದು ವರುಣಗೆ
ಮುನಿಮತವನುಸುರಿದನು ಪುತ್ರನ
ತನುವಯೋಗ್ಯವು ಶುಕ್ಲ ಶೋಣಿತದಿಂದ ಸೂತಕದ || ೮

ದಿನ ಸವೆಯಲೀಸುತನನೀಯುವೆ
ನೆನಲು ಗಂಗಾರಮಣ ತಿರುಗಿದ
ನನಿತು ತಾನೀರಾಱಿದಿವಸಕೆ ಮಕರವಾಹನನು |
ಅನುವಿನಿಂ ನಡೆತಂದು ಭೂಪನ
ತನುಜನನು ಬೇಡಿದನು ಬೇಡಲು
ಜನಪನುಸುರಿದನೀತ ನೆಣಿ ಸಂಸ್ಕಾರಿ ಯಲ್ಲೆಂದ || ೯

ಈತಗುಪನಯಕರ್ಮವಾದುದ
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ವಿಸ್ತರಿಸಿ ಸುತನನು

ವೀತಿಹೋತನ ಮುಖದಲೀವೆನು ನಿಮಗೆ ಸತ್ಕರಿಸಿ |
 ಆತಗುಪನಯವಾಯ್ತು ಹೈತ್ರಿಯ
 ರೀತಿಯಲ್ಲಿರಾಱುವೆತ್ತರ
 ಕಾತ ಬಂದನು ಜಲಧಿಯಧಿಪತಿ ನೃಪನ ಹೊರೆಗಾಗಿ || ೧೦

ಬರಲಿಕರಸನು ನುಡಿದನಾತಗೆ
 ತರಳನಿವನತಿಮೂರ್ಖನಾಗಿಹ
 ನಿರುತದಲಿ ಮಂಗಳವೆನೋದಿಸಿ ಯೋಗ್ಯನೆಂದೆನಿಸಿ |
 ವರಕುಮಾರನನೀವೆನೆನಲಿಕೆ
 ಮರಳದನು ಮಕರೇಶನತ್ತಲು
 ವರುಷನಾಲ್ಕುಕೆ ಲೋಹಿತಾಶ್ವನು ವೇದವೆಲ್ಲವನು || ೧೧

ಓದಿ ನಡುಗಿದನಿನ್ನು ವರುಣನ
 ಬಾಧೆಗರಸನು ನೆನಹ ಕಾಣನು
 ವೇದಿಸುವನೆಂದಂಜಿ ತಂದೆಗೆ ಮಗನು ಹೇಳಿದಲೆ |
 ಹೋದನಡವಿಗೆ ಲೋಹಿತಾಶ್ವನು
 ವೇಧೆಯಲಿ ಜಡರಾಶಿಗಧಿಪನು
 ಮೇದಿನೀಶ್ವರನತ್ತ ಬಂದನು ಮಗನ ಬೇಡಲಿಕೆ || ೧೨

ಬರಲಿಕೆ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಭೂಪನು
 ಹಿರಿದು ಸತ್ಕರಿಸಿದನು ವರುಣನ
 ಪರಮಹರುಷದೊಳರಲು ಬೇಡಿದನಾನ್ಯಪೋತ್ತಮನ |
 ಅರಸ ಕೊಡು ನಂಮಾಗತವನೀ
 ಮರಳ ಮೊತಂ ನುಡಿಯದೀಗಳ
 ಹಿರಿದು ಹುಸಿಯದಿರೆನಲು ಬಿಂನಹವೊಡಿದನು ಮಗುಳ¹ || ೧೩

¹ ನಡುಗಿ, ಗ. ಘ.

ಅತಿಥಿಯ ಅಸಂತೋಷದಿಂದ ರಾಜನಿಗೆ ಮಹೋದರರೋಗವಾಪ್ತ.

ದೇವ ನಿಮ್ಮಯ ಭಯದಿ ಮಗನಿ

ನ್ನಾ ವಠಾವಿಗೆ ಹೋದನೆಂಬುದ

ತಾವಣಿಯವೆಂದೆನಲಿಕತ್ತಲು ಲೋಹಿತಾಶ್ವಂಗಿ ।

ಆವಿಚಿತ್ರವನೇನ ಹೇಳುವೆ

ದೇವರಾಜನು ತಡವೆ ಮಾಡಿದ

ಭೂವರಜಲೋದರವನಾತಿಥಿಯಣಿದು ಬರುತಿರಲು ॥

೧೪

* ಇರಲಿಕಿತ್ತಲು ವರಮಹೀಪತಿ

ವರುಣಗೆಂದನು ತನ್ನ ಪುಣ್ಯದ

ನೆರವಿ ಯಾಪರಿ ಯಾಯ್ದೆನಲಿಕೆ ಜಲಧಿಪತಿ ನುಡಿದ ।

ಮೆರುಳ ತಾನಿನ್ನರಸ ಕೇಳ್ಯೆ

ತಿರುಗಿ ನಿನ್ನಯ ಪುತ್ರ ಹೋದರೆ

ಧರಣಿಯಮರನ ಪುತ್ರನೊಬ್ಬನ ನೀ ಕ್ರಯಂಗೊಂಡು ॥

೧೫.

ಆಗ ವರುಣನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಮಿಪುತ್ರನನ್ನು ಕ್ರಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು
ಕೊಳ್ಳಲು ಹೋಗುವಿಕೆ.

ಏನನಿತ್ತಾದೊಡೆಯು ತಂದಾ

ಸೂನುವನು ತನಗೀವುದೆನಲಿಕೆ

ಮಾನನಿಧಿ ತನುಧನವನೊಪ್ಪಿಸಿ ತಹೆನು ಭೂಸುರನ ।

ಸೂನುವನ್ನೆಂದಮೆಳವಿಪ್ರ

ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆದಿದನಖಿಳತೀರ್ಥ

ಸ್ಥಾನವನು ನೆಣಿ ಮಾಡುತ್ತಲಿಯೆ ವರತಪೋವನದಿ ॥

೧೬

ಅರಸನನು ಕಂಡೊಬ್ಬ ನುಡಿದನು

ಧರಣಿಯಮರನು ನಿನಗೆ ಹಿರಿದಹ

ಪರಿಯ ವಿಧಿಯನ್ನೇಕೆ ಮಾಡುವೆ ಯೆನಲಿಕುಸುರಿದನು ।

*ಈ ಕಥೆಯು ಭಾಗವತಾದಿಗಳಲ್ಲಿರುವದಕ್ಕಿಂತ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಾಗಿದೆ.

ವರುಣದೇವರಿಗೊಬ್ಬ ಪುತ್ರನ
ವರಸಿ ಬೀಡಿದೆ ಪುತ್ರವರಮುಖ
ದರುಶನವ ಮಾಡುವೆನುತಲಾ ಮಗನು ಮೋಷಿಯನು || ೧೩

ತೋಷಿ ಮೆಚುದಿನವಗಲಿ ಹೋದನು
ನೀಷನತಿವೇದಾಂತವೇದ್ಯನ
ಮಾಳುಗೊಂಡೆನು ಸಕಲವೇದಪುರಾಣಶಾಸ್ತ್ರದಲಿ |
ತೋಷಿ ನುಡಿದೆನು ಹರಿಯ ಗುಣಗಳ
ನೂತುಪರಿಯಲಿ ಮಗನ ಹೊಂದಲಿ
ಕಾಣೆನೆಂದು ತ್ರಿಶಂಕುನಂದನನಾಜಿಗರ್ತನಿಗೆ || ೧೪

ಪುತ್ರಮುಖದರುಶನವು ಜನನದ
ಮಾತ್ರದಲಿ ತಾನೆಲ್ಲಿ ನೀತಿಯೆ
ಪುತ್ರ ಹದಿನಾಳು ವಾಗಲು ಮಗನ ಶುಭಗುಣನ |
ಮಿತ್ರಗೋತ್ರಸುಪುತ್ರನೆಂದಾ
ಪುತ್ರನನು ತಾ ನೋಯ್ದದಾಗ ಪ
ವಿತ್ರಗುಣಯುತ ತಂದೆಯಾದಗೆ ಶಿಷ್ಟಮತವೆಂದು || ೧೫

ನೋಡಿದೆನು ಸುತಮುಖವನಾಗಲೆ
ನೋಡಿದೆನು ತಾನೊಮ್ಮೆ ಮೆಚುದಿನ
ನೀಡುವೆನು ನದಿಪತಿಗೆ ಯೆನಲಿಕೆ ಮಗನು ಭೀತಿಯಲಿ |
ಓಡಿ ಹೋದನು ತನಗೆ ಮಾತಿನ
ಪಾಡು ಬಿದು ದು ವಿತಫವಾಣಿಯ
ನಾಡಲಾಣೆನು ನಿಮಗೆ ಮೂವರು ಸುತರು ಯಿಹರೆಂದು || ೧೬

ಅಜಿಗರ್ತರ ಬಳಿ ಹೋಗಿ ಕೇಳಿದ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವೆನು
ಮಗನನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಬಂದೆನ್ನಿಲ್ಲಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳ
ಗೌದ ಬೆಲೆಯನು ಕೊಡುವೆನನಲಿಕೆ

ತಂದೆ ಮಕ್ಕಳ ಮೊಹಿತೊಡಗಿತು ತ್ರೇತೆಯಪರದಲಿ |
 ಬಂದುದೈ ನೆಜಿ ವೊಂದುಪಾದದ
 ನಿಂದಿತದ ಕಡುಪಾಪವಾಗಳು
 ಸಂಧಿಸಲ ಜಿಗರ್ತನಂದನು ತನ್ನ ಸತಿಯೊಡನೆ ||

೮೦

ಮೂವರೊಳಗೊಬ್ಬನನು ಕೊಡುವೊಡೆ
 ಯಾವನನು ಕೊಡಬಹುದು ಯೆಂದೆನ
 ಲಾವಧುವು ನಿರ್ಣಯವೆ ಮಾಡಿದಳರಸನಿಡಿರಿಸಲಿ |
 ಈವೊಡೆನ್ನಯ ಕಡೆಯ ಕಂದನ
 ನೀವುದಿಲ್ಲನೆ ವಿಪ್ರ ತನ್ನಯ
 ಜೀವಸಖನಹ ಜೈಷ್ಠಪುತ್ರನ ತಾನು ಕೊಡೆನೆಂದ ||

೮೧

ಆಗ ಮಧ್ಯಮ ಪುತ್ರನನ್ನು ವಿಕ್ರಯಿಸುವಿಕೆ.

ಈವೊಡೆಯು ಮಧ್ಯಮನನಿಗಳ
 ಭೂವಧೂವಲ್ಲಭನ ಯಾಗ
 ಕ್ಕಿ ನೆನೆಂದಾಮಿಥನ ನೈರ್ಘೋಷದಲಿ ಮಧ್ಯಮನ |
 ತಾವು ಬೆಲೆ ಮಾಡಿದರು ತತ್ಕ್ಷಣ
 ಸಾವಿರದ ಮುನ್ನೂ ಉಸಾಂಗದ
 ದೇವಯೋಗ್ಯದ ಕಪಿಲೆಯಾವನು ದಕ್ಷಿಣೆಯುಸಹಿತ ||

೮೨

ಮೂಱು ಗೋದಾನಕ್ಕೆ ದಕ್ಷಿಣೆ
 ಮೂಱಿಹುದು ಕೇಳಿಂದು ರುಷಿಮತ
 ಮಿಹದೀವುದು ನೀನಲಂಕರಿಸಿಲೆಗೆ ಬೇಗದಲಿ |
 ಮಾಱಿದೆನು ತನ್ನ ಮಳಪುತ್ರಗೆ
 ಭೂರಮಣ ಕೊಡು ಸಾವಿರದ ಏ
 ಷ್ಠಾಱಿ ಮೂವತ್ತಾಱಿನೆ ವೊಲಿದಿತ್ತ ನಾದ್ವಿಜಗೆ ||

೮೩

ಆತನನ್ನು ತಂದು ಯೂಪಸ್ತಂಭಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟುವಿಕೆ.

ಕೊಂಡು ಬಂದನಯೋಧ್ಯಪುರಕ್ಕೆ ಪ್ರ
ಚಂಡಸೂನುವನಾಗ ಭೂಪತಿ
ಕೊಂಡದಿರಿನ ಯೂಪಕಂಭಕ್ಕೆ ಕಟ್ಟಿದನು ಭೂಸುರನ |
ಚಂಡಿಕೆಯನೊಂದಮೆಳಪಾಶದಿ
ದಂಡಿಸಿದ ಕೊರಳಿಗೆ ಪಾಶದಿ
ಮಂಡಿಸಿಯೆ ನಾಭಿಯನು ಬಿಗಿದನು ಮೂಱುಪಾಶದಲಿ || ೨೫

ಬಿಗಿದ ಬಟಕಂ ಸಕಲ ಯಾಜ್ಞಿಕ
ನಿಗಮದಧಿಕರ ಕರೆಸಿ ಹೋಮವೆ
ಜಗದ ವೆಲ್ಲಭನಾಹರಿಶಂದ್ರಮನು ಹುಣುಕೊಳಿಸಿ |
ಮಿಗಿಲೆನಿಸ ವರಸಪ್ತಮುಷಿಗಳ
ಸೊಗಿಸಿ ಕರೆತರಿಸಿದನು ಚತುರ್ದಶ
ಜಗದ ದೇವರ ಸಕಲರುಷಿಯರನುರ್ವಿಯಮರರನು || ೨೬

ನೆರೆಹಿದನು ನಾನಾದಿಗಂತದ
ಧರಣಿಪರ ಹರಿಶಂದ್ರಭೂಪತಿ
ನಿರವಿಸಿದ ತನ್ನ ಮೆಲಗುರುವಿಗೆ ಯಾಗದುಪಕ್ರಮವೆ |
ನಿರವಿಸಲು ರವಿಕುಲದುಪಾಧ್ಯರು
ವರಿಸಿದರು ದ್ವಿಜನಿಕರಕಗದ
ಪರಮನರಮೇಧದಲಿ ಮಿಣಿಸಲಾಗ ಕೌಶಿಕನ || ೨೭

ವರಸದಶ್ಯತ್ವದಲಿ ರುಷಿಯರು
ನೆರೆದರುದ್ಗಾ ತೃತ್ವಹೋತ್ರದಿ
ನಿರುತ ಪರುತವಿಸಿದನು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನೊದಲಾಗಿ |
ಇರಿಸಿ ದಿಗುಪಾಲಕರನಾಗಳು
ಕರೆಸಿ ಮಂದಿಯ ನವಗ್ರಹಗಳ
ಸ್ಮರಿಸಿ ತ್ರೇತಾಗ್ನಿಯನು ಧ್ಯಾನಿಸಿದಾವಶಿಷ್ಠ ಮುನಿ || ೨೮

ಹುಣಿಕ್ರೋಳಿಸಿ ನರಮೇಧಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ
 ಪಿರಿದೆನಿಸಿ ವೇದೋಕ್ತಮಂತ್ರದಿ
 ನೆರಹಿ ತಾ ಗೀರ್ವಾಣನಾಯಕಮುಖ್ಯನಾಕಜರು |
 ವರಹರಿಶ್ಚಂದ್ರಮನ ಯಾಗದ
 ಪರಿವಿಡಿಯ ಕಂಡೆಲ್ಲ ಹರುಷವೆ
 ಧರಿಸಿ ನಿಲಲಿಕೆ ಯಾಗದೀಕ್ಷಿತನಾದನಾಭೂಪ ||

೨೯

ಪರಸಿ ಚಾತುರ್ವೇದಮಂತ್ರವೆ
 ನಿರುತಪಶುವಧಿಗಾಗ ವಿಬುಧರು
 ಧರಣಿಸುರನಜಿಗರ್ತನಾತ್ಮಜಗಾಗಿ ಬರುತಿರಲು |
 ಬರಲಿಕಾತನ ಕಟ್ಟು ಬಿಟ್ಟುದು
 ನಿರುತ ಯೂಪಸ್ತಂಭದೆಯಲಿ
 ಹರುಷಿಸಿಯೆ ಭೂಸುರನು ನುಡಿದನು ಸಕಲವಿಬುಧರಿಗೆ || ೩೦

ಆಗ ಅಜಿಗರ್ತನ ಮಗನು ನನ್ನನ್ನು ವಧಿಸಿದರೆ ದೋಷವು ಖರುವು
 ದೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಕೊಂದು ಮಿಗೆ ನರಮೇಧಯಾಗವೆ
 ನಿಂದುಮಾಡಲು ನಿಮಗೆ ಹತ್ಯವು
 ಬಂದವುದು ಮಧುಕೈಟಭಾಂತಕನಾಣಿಯೆಂದೆನುತ |
 ಅಂದು ಶೌಚಾಚಮನ ಮಾಡಿಯೆ
 ನಿಂದಿದನು ವೇದಾಂಗವೇದ್ಯನ
 ವಂದಿಸುತ ಹೋಗಿತ್ತದನು ನಾನಾಶ್ರುತಿಯ ರುಕ್ಮಿನಿ || ೩೧

ದೇವದೇವನ ನಿಖಿಳಜೀವರ
 ಠಾವಣುದು ಕೈವಲ್ಯನಾಸವೆ
 ನೀವನನು ನೆಚ್ಚಿ ಸ್ತುತಿಸಿ ತನ್ನಯ ಮತಿಗೆ ಗೋಚರಿಸಿ |
 ದೇವನನು ನೆನೆನೆನೆದು ನೊಡಲ

ಲಾ ವಿರಿಂಚಾದಿಗಳು ತುತಿಸುತ
ಭಾವದಲಿ ಭಜಿಸಿದನು ವಿಬುಧರನನಲಮೊದಲಾಗಿ || ೩೦

ಅವರವರನಂದಮಳಸೂಕ್ತದ
ವಿವರದಲಿ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ನೆರೆದಿಹ
ವಿವಿಧಗೀರ್ವಾಣೋತ್ತಮಾದಿಗಳಖಿಳಮುನಿವರರು |
ಅವನಿಪನ ಯಾಗದಲಿ ಬೇಳುವೆ
ಹವಿಸು ಬಂದುದು ಪಶುವಿನಂಗದ
ಹವನದಲಿ ತಮೆಗಿಂದು ಹೋಯಿತು ಹಸಿವು ನಾಕಜರ || ೩೧

ಆಗ ಸಮಸ್ತದೇವತೆಗಳು ನಾವು ತೃಪ್ತರಾದೆವು ಅವನನ್ನು
ಬಿಟ್ಟುಬಿಡೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಅರಸ ಕೇಳೈ ನಿನ್ನ ಯಾಗದ
ನಿರುತ ನರಮೇಧದಲಿ ಯಿದ್ದಿಜ
ಪರಮಹರುಷವೆ ತಂದ ಯಜ್ಞೇಶ್ವರನ ಸತ್ಕರಿಸಿ ||
ಹರುಷಿಸಿದನಂದಾಪ್ರಚೇತನು
ಧರಣಿಪನ ಕೊಂಡಾಡಿ ನಿನ್ನಯ
ವರಕುಮಾರನ ಯಾಗ ಬಂದುದು ಸಕಲಸುರಗಣಕೆ || ೩೨

ಆಗ ಸರ್ವರೂ ಈತನನ್ನು ಸ್ತುತಿಸುವಿಕೆ.

ಎನಲಿಕಜಿಗರ್ತ್ತಮುನಿತನುಜನ
ವಿನಯದಲಿ ಮೈದಡವಿ ಭೂಪತಿ
ಯನಿಮಿಷಾದ್ಯರು ಮುಖ್ಯರುಷಿಗಣವೈದೆ ಕೊಂಡಾಡಿ |
ತನತನಗೆ ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಕೌಶಿಕ
ಮುನಿಪ ಹರುಷಿಸಿ ನುಡಿದನಾಗಳು
ತನುಜ ಜನಿಸುವೊಡಿತು ಜನಿಸುಗುವಿಾಧರಿತ್ರಿಯಲಿ || ೩೩

ತಾಯಿತಂದೆಗಳಾನುಪಥ್ಯವೆ
ನೋಯಿಸದೆ ಯಜಮಾನಯಜ ವೆ

ನಾಯತದಿ ಪೂರೈಸಿ ಕೊಟ್ಟನು ತನ್ನ ನೆಜು ತಿಳುಹಿ |
 ಸಾಯಲೊಲ್ಲದೆ ಸಕಲನಾಕಜ
 ದಾಯವನು ನೆಜಿ ತುಷ್ಟಿ ಪಡಿಸುವ
 ನೀಯಪೂರ್ವದ ಪುತ್ರ ದೊರಕಿದೊಡವೆ ಕೃತಾರ್ಥನಲ್ಯೆ || ೩೬

ಬಂದುದಾಗಳು ರುಷಿಕದಂಬವು
 ಚಂದದಲಿ ಕೊಂಡಾಡೆ ಭೂಸುರ
 ನಂದನನ ಕಳುಹಿದಪನಾತನ ಪಿತನ ಹೊರೆಗಾಗಿ ||
 ಕಂದ ನಡೆ ನಡೆ ಯೆನಲಿಕಾತನು
 ಯೆಂದನಗ ದದೇವರುಷಿಯರಿ
 ಗಂದು ವಿನಯದಲೆಹಗಿ ಬಿನ್ನ ಹಮಾಡಿದನು ಮುದದಿ || ೩೭

ಆಗ ಋಷಿಪುತ್ರನು ಮಧ್ಯಮನಾಗಿ ನಾನು ಬದುಕಲಾರನನ್ನ ಉ ನನಗೆ
 ಮಗನಾಗಿರೆಂದು ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ಮಾಣಿದರು ನೆಜಿ ತಾಯಿತಂದೆಗೆ
 ಳೇಱುವಡೆಯದೆ ತನ್ನಯಜ ಕೆ
 ಮಾಣಿದರು ಯೆನಗೇಕೆ ಹೋಗಲಿ ಯಾಜಗತ್ತಿನಲಿ |
 ಸಾಚಿದನು ನಿವುಗಿನ್ನು ಪುಟ್ಟುವೆ
 ನೀಱರಿಗೆ ನಡುಪುತ್ರನಾಗಿಯೆ
 ತೋಱಿ ಜನಿಸಲ್ಕಲ್ಲ ಜನಿಸಲಿಕೆನ್ನ ತೆಱನಹುದು || ೩೮

ಹಿರಿಯನಲಿ ಜನಕಂಗೆ ಮೋಹವು
 ಕಿಱಿಯನಲಿ ಕಡುವೋಹ ಜನನಿಗೆ
 ನಿರುತ ಮರುಚಲು ಮಗನು ದೇಸಿಗನಾಗಿ ಚರಿಸುವನು |
 ಪರಿಹರಿಪೆನಾತಾವನೀಗಳ
 ಹಿರಿದು ಕಿಱಿದಾಗಿಹೆನು ಅಲ್ಲದೆ
 ನಿರುತ ಮಧ್ಯಮನಾಗಿ ಬದುಕೆನು ಯೆನಲು ಕೌಶಿಕನು || ೩೯

ಮೊಚ್ಚಿ ತನ್ನ ಯ ಪುತ್ರನಾಗೆನೆ
 ಚೊಚ್ಚಿ ಲವ ತಾನಹೆನು ಮೊತೆಗೆ
 ನಚ್ಚೆ ನಿಂ ಕಡೆ ಹುಟ್ಟಹೆನು ಅಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೆ ಮಧ್ಯಮದ |
 ಕೊಚ್ಚಿ ಬಿಸುಡುವ ಲಾವಿಗಿಣಗನು
 ಕಿಚ್ಚಿ ನಲಿ ಸುಡಬೇಕು ಮಧ್ಯನ
 ನಚ್ಚೆ ಲಾಗದದೆನಲಿಕೆ ಮುನಿಪತಿ ಯಧಿಕಾರುಷದಲಿ || ೪೦

ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರನು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕರೆದು ಈತನನ್ನು ಜ್ಯೇಷ್ಠಭ್ರಾತನ
 ನ್ನಾಗಿ ಭಾವಿಸಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಅವರ ಅನನುಮತಿ.

ತನ್ನ ಸುತರನು ಕರೆದು ಕೇಳಿದ
 ಚೆಣ್ಣೆ ಜ್ಯೇಷ್ಠ ಭ್ರಾತನಾಗಿಯೆ
 ಮನ್ನಿ ಸುವಿರೈ ಕಿಣಿಯರಾಗಿಯೆ ನಿಚ್ಚೆ ನೀವೆನಲು |
 ಮನ್ನಿ ಸೆವು ಯಾದ್ವಿಜನ ಸರ್ವಥ
 ಮನ್ನಿ ಸೆವು ನಿವ್ರಿಪ್ರಳಾಪವೆ
 ಮನ್ನಿ ಸೆವು ಜನಜನಿತವೆನಲಿಕೆ ಮುನಿಪ ಕೋಪಿಸಿದ || ೪೦

ಕೋಪಿಸಿಯೆ ತತ್ಪುತರ ನೆಣಿ
 ಶಾಪಿಸಲು ನೆಣಿ ನೂಣುಜನಗಳು
 ಭೂಪ ಕೇಳೈ ಡೊಂಬರಾಗಿಯೆ ಚರಿಸಿ ಜಗದೊಳಗೆ |
 ವ್ಯಾಪಿಸುವುದಗಲದಲಿ ನೀವು ಬಹು
 ರೂಪಿನಲಿ ಕಡು ವರ್ಣಸಂಕರದ
 ಕೋಪದಲಿ ವತ್ತಿ ಸುವುದೆಂದಾಸುತನ ಪತಿಕರಿಸಿ || ೪೦

ನೀತಿಯಲಿ ಮುನಿ ಯಿರಲು ಭೂಪತಿ
 ಯಾತತುಕ್ಷಣ ಸಕಲವಿಪ್ರರ
 ನೋಡು ಕಳುಹಿದ ಸಕಲದಕ್ಷಿಣೆಯಿಂದ ನೆರೆದವರ |

ವ್ರಾತವೆನು ಮೆನ್ನಿ ಸುತ ವರುಣನ
ಭೂತಳೀಶನು ಕಳುಹತಿರಲಿ

ಕ್ಯಾತ ಬಂದನು ಲೋಹಿತಾಶ್ವನು ರಾಜಮಂದಿರಕೆ || ೪೩

ಆಗ ವಿಶ್ವಾಮಿತ್ರರ ಶಾಪ.

ಮಾಸವಾಹಿಕ್ಯಾ ತನಂಗದ

ದೋಷ ಹರಿಸಲು ಬಚಕ ರಾಜ್ಯ ಮೆ

ಹೀಶ ಮಾಡಿದನಖಿಳಭಾರತವೆಂಶಮಧ್ಯದಲಿ |

ನಾಶಗಂಡರು ಸಕಲಯಾಚಕ

ಭೂಸುರರು ತಮ್ಮಾನುಪಧ್ಯ ಮೆ

ಹೀಶ ಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ || ೪೪

ಸಂಧಿ ಸಂಪೂರ್ಣ .

ಪರಿಶಿಷ್ಟ ೨.

* ಸೂಚನೆ.

ದಂಡಕನ ಕೈಕೊಂಡು ಸಲೆ ಭೂ

ಮೆಂಡಲವೆ ಸುಡೆ ದೇವಯಾನಿಯು

ಅಂಡಲೆಡು ಮಗುತಾ 1 ಯಯಾತಿಯೊಳೊಕ್ಕ ತನವಿರಲು ||

* ಗಂ. ಘ. ಜ ಠ ಗುರ್ತಿನ ಕರ್ಣಾಟಕ ವ್ಯಾಪಾರಭಾರತ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಾಶನ
ಆದಿಪರ್ವದ 13-14ನೇ ಸಂಧಿಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಧಿಗಳು ದೊರೆ
ಯುತ್ತವೆ.

1 ಹೆಂಡತಿಯು ಮರುಳಾ, ಗಂ. ಜ.

ವೈಷ್ಣವನ ವೃತ್ತಾಂತ

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ಕ್ಷೀರಾಂಕುಧಿಯೊಳಗದ
ಲೋಲರೂಪ ಮುಕುಂದ ಮುರಹರಗಾದನಾಳಾಗಿ |
ಹೇಅಲೇನೈ ಗರುಡದೇವರ
ಅಳುತನವಾಚಂದ್ರತಾರೆಗೆ
ಳೋಳಯಿಂ ಮಿಗಿಲಾಗೆ ಸೇವಿಪನಂತನಾತನನು || ೧

ಭೀತಿರಹಿತ ಜಿತೇಂದ್ರ ಕರ್ಮ
ವ್ರಾತದಲಿ ನೆಜಿ ಕಾಲನೇಮಿಯು
ಆತಗತಿಬಳವಿಪ್ರಚಿತ್ತಿಯು ಅಂಧಕಾಸುರನು |
ನೀತಿಗೆಡೆ ಬುಕಿವರ ರಾಜ್ಯದ
ಭೂತಳದ ಸಪ್ತಾಂಗವೆಲ್ಲವೆ
ನಾತನಾಳದ ಬಹಳದಿನ ವೈಷ್ಣವನೆಂಬಸುರ || ೨

ಶುಕ್ರಾಚಾರ್ಯರ ಮಗಳಿಗೆ ದಂಡಕರಾಯನ ದರ್ಶನ
ಆತಗಗ್ಗದ ವರಪುರೋಹಿತ
ನೀತಿವಿದ ಕವಿ ಯಿದ ನಾತಗೆ
ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಮಗಳೊಬ್ಬಳದಳು ಶುಭಗುಣಾನ್ವಿತೆಯು |
ಓತು ತಂದೆಯ ಭಾವಭಕ್ತಿಯು
ನಾತುರದಿ ನೆಜಿ ಮಾಡುತಿರ್ದಳು
ಸೋತು ದಂಡಕನೆಂಬ ಸುಪ್ರತಿಯ ತರಳ ಕಂಡೊಮ್ಮೆ || ೩

ದೇವಯಾನಿಯು ದಂಡಕನನ್ನು ಗಂಡನಾಗೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ
ವೈಯ್ಯು ಯಿವ್ವನಭರದಿ ಕಾಮನು
ಕೈಯ್ಯು ಬಾಧಿಸೆ ಸಹಿಸಲಾಡಿದೆ |
ಅಯ್ಯುಗವ್ವೆಗೆ ಹೇಅದಾದಂಡಕನೈಪೋತ್ತಮನು |

ಬಯ್ಯನಿದ್ದೆ ಡೆಯುಣಿತು ಮೈಗಗಳ್
ಹುಯ್ಯಲಿ ಬೆಳ್ಳಾ ರಹಬುಗೆ
ಗೈಯಿ ಯಿರಲಾದೇವಯಾಸಿಯು ಬಂದು ವಿನಯವಲಿ || ೪

ಗಂಡನಾಗೆನೆ ನಿನ್ನ ತಾ ಕೈ
ಕೊಂಡನಾದೊಡೆ ನಿಮ್ಮ ತಂದೆ ಪ್ರ
ಚಂಡಬಲ ಶಾಪಿಸುವೆ ತನ್ನನು ನಿನ್ನ ಸಂಗವನು |
ಕೊಂಡು ಬಳಸಲದೇನು ಶಾಪವೆ
ಕಂಡು ಕೊಡಲಿಕ್ಕ ಬಲೆಯಾಗಳ
ಕೊಂಡು ಬಳಸಲಧಿಕಗುಣನುಧ್ಯಾಹಿಕಕೆ ತನಗೆಂದು || ೫

ತನಗೆ ಸಂದುವು ವರುಷ ಸಹಜದಿ
ವಿನುತ ಹದಿನಾಣುಗಲಿಂದಿಗೆ
ಜನಕ ಪರಿಣಯವೆಳಗಲೊಲ್ಲನು ತನಗೆ ಮಗುಳೊಬ್ಬ |
ತನುಜೆ ತನುಜಗಳ್ಲ ವೆಂದಾ
ಜನನಿಯಾಡುವ ಮೂತಗೇಳಯೆ
ಜನಕ ಮದುವೆಯ ಮಾಡ ಮನೆಯಲಿ ಮಕ್ಕಳೆಂದು || ೬

ಆವಮಂಗಳಗೇಹ ಸಂಪದ
ವಾವ ಪುಣ್ಯಸ್ತ್ರೀಯ ಸೈರಣೆ
ಆವುವತ್ತಮಭಕ್ತಿಯಿಂದ ಪುರಾಣಶರಣಗಳ |
ದೇವತತಿಯನ್ನಿಳಯಲಾವೆನು
ನೋವದಿಪ್ಪನು ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲದೆ
ದೇವನೇತಕೆ ಯೆನಲು ಶಂಕರ ತನ್ನ ಸದನದಲಿ || ೭

ಅರಸಿಗಾಗದ ಬಸುಕನಣಿದಾ
ಹರನು ಮಾಡನೆ ಮಗನು ಕರಿಮುಖ
ಪರಮಸುತನೆಂದಾಗ ಗೌರಿಯು ವರನ ಸಂಗಮವ |

ಆಗ ಗುರುಸುತನಾದ ಕಚನು ಪುತ್ರಸಂಜೀವಿನೋವಿದ್ಯೆಯನ್ನು
ಕಲಿಯಲು ಬರುವಿಕೆ.

ವಿನುತಸಂಜೀವಿನಿಯ ವಿದ್ಯದ
ಘನತೆಯಲಿ ಜೀವಿಸುವುದದಹಿಂ
ದಿನವು ಹಲವಾಗಲಿಕೆ ಸುರಗುರುತನುಜ ಭೃಗುಸುತೆಯ || ೧೧

ಮನೆಗೆ ಬಂದರೆ ಹರುಷಪುಳಕದಿ
ವನಿತೆಯಲಿ ಕಚ ಕಲಿತ ಸಂಜೀ
ವಿನಿಯ ವಿದ್ಯೆಯ ಕಲಿಯಲಾಯಕೆ ಕಚನಿಗುಸರಿದಳು |

ಬಳಿಕ ದೇವಯಾನಿಯು ಕಚನನ್ನು ವರಿಸಲು ನೀನೆನಗೆ ಗುರುವಾ
ದುದರಿಂದ ಬಲ್ಲೆನೆಂದು ಹೇಳುವಿಕೆ.

ವನಿತೆ ತಾ ನಿನಗಪ್ಪೆನೆನಲಿಕೆ
ಅನಿಮಿಷರ ಗುರುಸುತನು ನುಡಿದನು
ತನಗೆ ನೀ ಗುರುವಾದೆ ವೊಲ್ಲೆನು ಸಿನ್ನ ಕೂಡೆನಗೆ || ೧೨

ಬಕ್ಕ ತನವಿರಬಾರದೆನುತಲಿ
ಬಕ್ಕನೊಡಲನು ಬಚ್ಚಕ ಸತಿಯೊಳು
ನಕ್ಕು ಮಾನಸವೋಹದಿಂದಿರಲೊಂದುದಿವಸವಲಿ |
ರಕ್ಕ ಸರ ಗುರು ಬಂದು ಶಿಷ್ಯನ
ನೆಕ್ಕ ಸರದಲಿ ಪಡೆದು ಹೋಮವೆ
ನಿಕ್ಕಲಿಕೆ ತರೆ ಸಮಿಧೆಗೆಂದಾಕಚನ ಕಳುಪಲಿಕೆ || ೧೩

ಕಚನನ್ನು ಸಂಹರಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ.

ಅಡವಿಗೈದಲು ದುಷ್ಟದೈತ್ಯರ
ಗಡಣ ನೆರೆದಾಕಚನ ಕೊಂದರು
ಬಿಡದೆ ದಹಿಸಿಯೆ ಆತನಂಗವೆ ಭಸಿತಮಾಡಿದರು |

ಕಡುವಿರೋಧವೆ ಹಿಡಿದು ದೈತ್ಯರ
ಪಡೆಯುಪಾಧ್ಯರ ಪುತ್ರನೀತನು
ಮಡಿದವಳ ತಾನೆತ್ತುವತಿಶಯವಿದ್ಯಗಲಿತಹನು || ೧೪

ಎಂದು ಕೊಂದರು ಕೊಲೆಯ ವಾರ್ತೆಯು
ನಂದು ಕೇಳಿಯೆ ಶುಕ್ರ ಬೇಗದಿ
ಬಂದು ಬೂದಿಯನುಡಿಗಿ ಯೆತ್ತಿದನಚ್ಚದ ಗುರುಸುತನ |
ಅಂದು ಮೈ ತಸಂಜೇವಿಯೊಪ್ಪಿ
ಯಿಂದ ಬದುಕಿಸಿ ಮನೆಗೆ ತಂದನು
ಹಿಂದುಗಳಯದೆ ಯಿರಲಿಕೊಂದಿನ ಕಚನು ದರ್ಭೆಯನು || ೧೫

ತರಲು ಹೋಗಲು ಮತ್ತೆ ದೈತ್ಯರು
ನೆರೆದು ಕಚನನು ಕೊಂದು ದಹಿಸಿಯೆ
ನಿರುತ ಬೂದಿಯ ಕದಡಿ ನೀರೊಳು ಕುಡಿದರೊಂದಾಗಿ |
ಇರಲು ಭೃಗು ಕಚ ಬಾರದಿರನೆಂ
ದಣಿದು ದೈತ್ಯರ ವೇದಮಂತ್ರದಿ
ತರಿಸಿ ನಿಗ್ರಹಿಸಿರಲಿಕೆಂದರು ದನುಜರಾಹದನ || ೧೬

ಹೇಅಲಿಕೆ ಯಾಕರುಷಣಂಗಳ
ಕೇಳಿ ಮಾಡಿದ ದೈತ್ಯರಂಗವೆ
ಜಾಳಿಸಿದನಾಕಚನ ನಿಮಿಷಕೆ ಮುನ್ನಿನಂದದಲಿ |
ಬಾಲಕನ ನೆಜಿ ಯಿರಿಸಿ ಸಂತಸ
ದೇವಿಯ ನೆಜಿ ಕೊಡುತ ಶಿಷ್ಯನ
ಪಾಲಿಸಿದ ತನ್ನ ದರಮಧ್ಯದೊಳರಸ ಕೇಳಂದ || ೧೭

ಎನಲು ವೈಶಂಪಾಯಮುನಿಪಗೆ
ಜನಪ ಬಿನ್ನಹ ಮಾಡಿದಂದವ
ನೆನಗೆ ಕರುಣಿಸು ಕಚನನೇತಕೆ ದೈತ್ಯದಾನವರು |

ತನುವ ಕೆಡಹಿದರೇನು ಕಾರಣ
ವೆನಗೆ ವಿಸ್ಮಯವೀಗ ತೋಚಿತು
ವಿಸುತಗುರುಸುತವಧೆಯನೇತಕ್ಕವರು ಮಾಡಿದರು || ೧೪

ತನಗೆ ತಿಳಿದುದ ಮುನಿಪನಾಕ್ಷಣ
ಜನಪತಿಗೆ ಸಂತಸದಿ ನುಡಿದನು
ಜನಪ ಕೇಳಾ ನಿನಗೆ ಪೇಟುವೆ ಪೂರ್ವಸಂಗತಿಯ |
ದನುಜಮೆರ್ದನ ಪೂರ್ವಕಾಲದಿ
ವಿನುತಕಪಟದಿ ಸುರೆಯನೆಜಿಯಲು
ದನುಜರತಿಭೀತಿಯಲಿ ಸೈನ್ಯವ ಕೂಡಿ ಧಾಚಿಯನು || ೧೫

ನಿರುತ ಹಾಯುತೆ ಯಿಂದ್ರಲೋಕವೆ
ನುರುಹಿ ಗಂಧರ್ವಾದಿನಿಕರವೆ
ತರತರದಿ ನೆಜಿ ಗೆಲಿದು ತಿರುಗಲು ಸುರಪಸಿದಿರಾಗಿ |
ಹಿರಿದು ಬಾಣದಿ ಕೆಣಕಿ ಕಾದಲು
ನಿರುತ ನುಡಿದನು ದಾನವೇಂದ್ರನು
ಮರಳ ಕಪಟದಿ ಹಿಂದೆ ಸುರೆಯನ್ನೆಣಿದು ದಾನವರ || ೧೬

ವರನ್ಯ ಪರು ತಾವೆನಿಸುವಂಥಾ
ಸುರನ ಅಗ್ಗಳಕಾಲನೇಮಿಯು
ವರಮಹಾಬಲವಿಪ್ರಚಿತ್ತಿಯ ಸೈನ್ಯಸಹಿತವರ |
ಹುರುಳುಗಡಿಸಿಯೆ ಬಾಣದಿಂದವೆ
ಹರಿಯು ಮೂಯೆಯ ಮಾಡಿ ಕೆಡಹಿದ
ಪರಿಯು ನಡೆಯದು ಯೆನುತ ದಾನವರಾಯ ಬಡ್ಡದಲಿ || ೧೭

ಹೊಡೆದು ರಥವನು ಛತ್ರವೆಲ್ಲವೆ
ಕೆಡಹಿ ಪುನರಪಿ ತಿರುಗಿ ಬತಿಯನು
ಹಿಡಿದು ವಜ್ರವ ಕೊಂಡು ಸುರಪತಿ ಕೆಣಕುತಂತೆಂದ |

ನುಡಿದೊಡೇನಹುದಿನ್ನು ತನ್ನೊಳು
 ಕಡೆಗೆ ಸಾಧಿಸಿ ಕಾಡಿ ಗೆಲಿದರೆ
 ಕಡು ಸಮರ್ಥನು ಬಿಡದೆ ಗಣಹದಿರೆನುತ ತಾ ಹೊಯ್ದು || ೨೦

ಘಾಯವಾಗಲು ಮೆಂತ್ರದಿಂದವೆ
 ಘಾಯವನು ಸಂತ್ಯೆಸಿ ತಾ ಪೂ
 ರಾಯಘಾಯವೆ ಮಾಡಿ ಸುರಪನ ಗೆಲಿದು ಯಮಪುರವ |
 ಮಾಯೆಯಲಿ ತಾನೈದಿ ಪೂರ್ವದ
 ದಾಯವೈರವಿದೆಂದು ದಾನವ
 ರಾಯನಱುಹಿಯೆ ತಿರುಗಿ ಬಂದನು ತನ್ನ ಪಟ್ಟಣಕೆ || ೨೧

ಹಿಂದೆ ದಿವಿಜರು ಸಕಲಸೈನ್ಯದ
 ವೃಂದವನು ಸಂಹರಿಸಿ ಕೊಂಡೈ
 ತಂದರಾಕ್ಷಣ ದಾನವೇಂದ್ರನ ದೇಶದೆಡೆಗಾಗಿ |
 ಬಂದ ಹದನನು ಕೇಳಿ ರಾಕ್ಷಸ
 ನಂದು ಮಂದಿಯ ನೆಹಿ ಕೊಂಡೈ
 ತಂದು ಕಾದಿದ ಹಲವುದಿನ ಭೂಪಾಲ ಕೇಳಂದ || ೨೨

ಕಾದುತಿರಲೊಂದಿವಸ ಸುರಪತಿ
 ವಾದದಲಿ ಗಜವೇಳಿ ತತ್ಕ್ಷಣ
 ಮೇದಿನಿಗೆ ಹೊಸತೆನಿಸಿ ವಜ್ರವೆ ಕೊಂಡು ಕಾದಿದನು |
 ಹೋದದೆ ಹೋಗಿನ್ನೇನುತ ರಾಕ್ಷಸ
 ರಾದಿಯನು ನೆಹಿ ಸದೆದು ಪುನರಪಿ
 ಭೇದಕೋಪದಿ ದಾನವೇಂದ್ರನ ಉರವ ನೆಹಿ ಹೊಯ್ದು || ೨೩

ಯಕ್ಷನಾಯಕ ಸಕಲರಾಕ್ಷಸ
 ಪಕ್ಷರನು ನೆಹಿ ಹೊಯ್ಯೆ ತಾ ದು
 ಭಿಕ್ಷದಲಿ ನೆಹಿ ಭೋಜ್ಯ ಮಾಡುವ ತೆಜದಿ ಮಗುಳ ಸುತ |

ಯಕ್ಷನನು ಸಂಹರಿಸಿ ಸಾಸಿರ
 ಚಕ್ಷುಸನು ನೆಣಿ ಯೆಸೆಯೆ ಸಾಸಿರ
 ಚಕ್ಷು ಮುಖಿಯುತ ಹೊಯ್ದ ನಾಗಳ ಸಕಲಸೈಕರ || ೨೬
 ಉಕ್ತನನ್ನು ಕುರಿತು ವೃಷಪರ್ವನ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ.

ಅಂದು ತತ್ತ ಉದಱಿದು ದಾನವೆ
 ವೈಂದವನು ದಿವಿಜೇಂದ್ರನೇಯಲು
 ಬಂದನಾಕ್ಷಣ ಪಶ್ಚಿಮಾದ್ರಿಗೆ ಭಾನು ಹರುಷದಲಿ |
 ಸಂದರಾತ್ರಿಯೊಳ್ಳಿ ಗುರುಗಳ
 ಚಂದನಿಳಯಕ್ಕೆ ಬಿಡಿ ಚರಣ
 ಕೃಂದು ನಮಿಸುತ್ತಾಗ ಬಿನ್ನವಿಸಿದನು ವೃಷಪರ್ವ || ೨೭

ಗುರುವೆ ಬಿನ್ನಹ ಸೈನ್ಯವೆಲ್ಲವೆ
 ನಿರುತದಲಿ ಸಂಹರಿಸಿ ಸುರಪತಿ
 ತಿರುಗಿದನು ಬಯಲಾಯ್ತು ನಮ್ಮೆಯ ಸೇನೆ ನೀವಿರಲು |
 ಪರಮಗುರು ನೀವಿಂದು ಸೇನೆಯ
 ಕರುಣದಲಿ ನೆಣಿ ಕಾಯಬೇಕೆನ
 ಲರಸನನು ಸಂತೈಸಿ ಭಾರ್ಗವೆ ನಿಮಿಪಮಾತ್ರದಲಿ || ೨೮

ನಿಳಯಕತ್ತಲು ಕಳುಹಿ ಭೂಪನ
 ಲಲಿತಸೇನೆಯನೆತ್ತಲೋಸುಗ
 ತಳಕೆ ಗುರುವೈತರಲಿಕಿನನುದಯಾದ್ರಿಗೈತಂದ |
 ಬಟಕ ಮೈತಸಂಜೀವಿದೈಯ
 ಬಣಕೆಯಿಂದಲಿ ಯೆತ್ತಿ ಗುರುವಿರೆ
 ವೊಲಿದು ಸಾಹಸಿ ಬಂದು ಕೆಣಕಿದ ಮೆತ್ತೆ ಸುರಕುಲವೆ || ೨೯
 ಬಂದು ಕೆಣಕಲು ಸುರರು ಪುನರಪಿ
 ಅಂದು ದಾನವೆಬಲವೆ ಕೆಡಹ

ಽಂದದಲಿ ಗುರುವೇಕೆ ಸುರಗುರುಸುತನು ಕಂಡಕೆ |

ಇಂದು ಯಿವಿದ್ಯೆಯನು ನೆಣಿ ಕಲಿ
 ತಿಂದು ಬಹೆನೆಂದಿತ್ತಲೈತರೆ
 ಬಂದು ದಿವಿಜರ ಸತ್ತ ರೆಲ್ಲರನೀತನೆಂಬಿಸುವೆ || ೩೦

ಇಂದು ಭಾರ್ಗವಶಿಷ್ಯನೀಕಚ
 ನೆಂದು ರಾಕ್ಷಸವೃಂದ ಕೆಡಹಲು
 ಬಂದು ಯಿವನೆತ್ತುವನದೀತನ ಕೆಡಹಬೇಕೆನುತ |
 ಕೊಂದು ತಿರುಗಲಿಕತ್ತಲಾಯುಷ್
 ವೊಂದು ಯೆರಡೆತ್ತಿದನು ತತ್ಕ್ಷಣ
 ಮುಂದೆ ಕೆಲಸಕೆ ಕಳುಹೆ ಕಚನನು ಕಂಡು ರಾಕ್ಷಸರು || ೩೧

ಭಂಡನಿವ ತಿರುಗಿದನು ಸುರಗುರು
 ಚಂಡರೊಳು ಕೂಡುವನು ಗುರುವಿನ
 ಗಂಡು ವಿದ್ಯನಿನಿಲ್ಲಿ ಕಲಿಸುವ ದಿವಿಜರಗ್ಗಳಗೆ |
 ಭಂಡತನವನೆ ವಿದ್ಯದ ಬಲದಿ
 ದಂಡಿಯಿಂದೈತಂದು ಕಾದಲು
 ಕಂಡು ತಾವಿದಿರಾಗೆ ಕಚನನು ಹಿಡಿದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೩೨

ಕಚನ ಸಂಹಾರ ಮತ್ತು ಉಜ್ಜೀವನ.

ಕೊಲಲಿಕಾಕ್ಷಣ ಶುಕ್ರನಖಿಯದೆ
 ಬಟಕ ದರ್ಭೆಯ ತಾರನನುತಲಿ
 ತಿಳಿದು ನೋಡಿದ ಮುತ್ತದಿಂದವೆ ತರಿಸಿ ಘಾತುಕರ |
 ತಿಳಿಯ ವೇಟದರಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ
 ನೆಲೆಯನು. ಷಿ ತಾ ಕೇಳಿ ಶಿಷ್ಯನ
 ಕೆಲಕೆ ತೆಗೆದನು ನಮ್ಮ ಸಂಜೀವಿನಿಯ ಬಲದಿಂದ || ೩೩

ಇಂತು ತಾ ಕೊಲೆಯಾಯ್ತು ದೈತ್ಯರ
 ಸಂತತಿಯು ನೆಣಿ ಕಚನ ಕೊಂದರು
 ಪಜ್ಜಿಯಲಿ ರಾಕ್ಷಸರು ಪುನರಪಿ ವಧೆಯ ಮಾಡಿದರು |

ಮುಂದೆ ಕೇಳ್ಯ ಕಥೆಯ ಕಚನನು
ಸಂತತವು ವೃಷ ಕೋಲಲು ಜಠರದ
ಪಚ್ಚಿಗೇಹದೊಳಿರಿಸಿ ಸಲಹಿದನರಸ ಕೇಳಂದ ||

೩೪

ಇರಿಸಲಾತಗೆ ನುಡಿದ ನಿನ್ನನು
ಮರಳ ತೆಗೆವೆನು ತನಗೆ ಹೇಳುವು
ದರಿಗಳಜಿಯದೊಲಿನಲಿಕೆಂದನು ವರುಷ ಹಲವಾಳೆ |
ಗುರುವೆ ತನ್ನನ್ನಿರಿಸಿಕೊಂಡಿರೆ
ಹಿರಿದು ಬಿಡಲಿದನೆನಲು ಶುಕ್ರನು
ಮರಳ ನುಡಿದನು ತನ್ನ ಜಠರವನೊಡೆಯಬಹುದೆಂದು ||

೩೫

ದೇವಯಾನಿಯು ಕಚನನ್ನು ವರಿಸಲು ಆತನು ಅಂಗೀಕರಿಸದೆ ಇರುವಿಕೆ.

ಸತ್ತತನ್ನನ್ನೆ ತ್ತುವಂತಾ
ಮೃತ್ಯುಹರದೊಪ್ಪಿಯನಿತ್ತಾ
ಸತ್ತ ಶಿಷ್ಯನ ತೆಗೆದು ಮೃತಸಂಜೀವಮಂತ್ರವನು |
ಇತ್ತು ಲಾಲಿಸುತಿರಲು ಕವಿಸುತೆ
ಮತ್ತೆ ನುಡಿದಳು ಕಚನಗೆ ತನ್ನಯ
ಚಿತ್ತವಲ್ಲಭನಾಗು ಎನಲಿಕೆ ನುಡಿದನನುಮತವೆ ||

೩೬

ನೀನು ತನ್ನೊಡಹುಟ್ಟಿದಾಕೆಯು
ತಾನು ನಿನ್ನನುಜಾತನೆನಲಿಕೆ
ಮಾನಿನಿಯು ಕಡು ಕೋಪದಿಂದವೆ ಶಪಿಸಿ ಗುರುಸುತನ |
ನೀನು ನಮ್ಮಲಿ ಕಲಿತ ವಿದ್ಯಕೆ
ಹಾನಿಯಾಗುವುದೆನಲು ಭಾರ್ಗವೆ
ಮಾನಿನಿಗೆ ಮರಳಂದ ನೀನುಖೆ ನೃಪರ ಕೊಡುವುದು ||

೩೭

ದೇವಯಾನಿಯ ಶಾಪ.

ಇವನ ವಿದ್ಯೆವದಿವಗೆ ಫಲಿಸದೆ
ಭುವನದೊಳಗಿರಲಿವನ ಕೈಯಲಿ

ವಿವರಿಸಿಯು ಕಲಿತವರಿಗಾಗುವುದೆಂದು ಗುರುಸುತನ |
 ಅವರು ಕಳುಹಲು ಬಂದು ತನ್ನಯ
 ಭವನದಲಿ ಸುರಗುರುವೆ ಕಂಡುಹಿ
 ಹವಣ ಹೇಳಿದ ತನ್ನ ಪೂರ್ವಾಪರದ ಸಂಗತಿಯು || ೩೮

ಹೇಳಿ ಮೈತಸಂಜೀವಮಂತ್ರವ
 ಲಾಲಿಸಿಯೆ ತನ್ನೈಯ್ಯಗಜುಹಿದ
 ಮೇಲೆ ಯಿರಲಾದೇವಯಾನಿಯು ಬಯಕೆ ಬಿಡಾಯ್ತು |
 ಕಾಳಗವು ಹಿರಿದಾಗೆ ದೈತ್ಯರು
 ಜಾಳಿಸಲಿಕ್ಕೊಂದಿನಸ ದೈತ್ಯರ
 ಬಾಲೆ ಕರ ಕಳವಳಿಸುತ್ತೊಂದಿನ ಶುಕ್ರಸುತೆಯನ್ನು || ೩೯

ದೇವಯಾನಿಯ ಸಂಗಡ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಯ ಜಲಕೇಳಿ.

ಇರಲಿಕಾವ್ಯ ಪಪರ್ವನಾತ್ಮಜೆ
 ಸುರನದಿಯ ಜಲಕೇಳಿಗೋಸುಗ
 ಕರೆಸಿದಳು ತಾ ದೇವಯಾನಿಯನಂದು ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ |
 ಉರುವಣಿಸಿ ಗಂಗಾಪ್ರವಾಹದೊ
 ಳರುತ ಸತಿಯರು ಕೂಡಿಯಾಡಲು
 ಹಿರಿದು ಬಚ್ಚಲಿಯೆ ದೇವಯಾನಿಯು ತಡಿಗೆ ಸಾಹ್ ದಳು || ೪೦

ಆಗ ದೇವಯಾನಿಯು ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಯು ಸೀರೆಯನ್ನು ಡುವಿಕೆ

ನೀಟಿ ತಾನಂದುತ್ತಮೋತ್ತಮ
 ಸೀಟಿಯೆರಡನು ತೆಗೆದು ಬೇಗದಿ
 ನಾರಿಯುಟ್ಟಳು ವಸ್ತ್ರಯುಗವನು ಪರಮಹರುಷದಲಿ |
 ನೀರ ತಡಿಯಲ್ಲಿರಲಿಕಾಕೆಯು
 ಸೀಟಿಯನು ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಮುಳಿಸಿಯೆ
 ನಾರಿಯುಟ್ಟರೆ ಯಮಳವಸ್ತ್ರವೆ ಕಂಡು ತಾ ಸುಲಿದು || ೪೧

ಆಗ ಆಕೆಯು ನೀರಲ್ಲಿ ದೊಂಬಿ ಹೋಗುವಿಕೆ
 ಕೊಂಡು ಶುಕ್ರನ ಮಗಳ ಬೇಗದಿ
 ಕೊಂಡದಲಿ ಕೆಡೆ ನೂಕಿ ಕೋಪದಿ
 ಕೊಂಡು ಹೋವಳು ಮನೆಗೆ ವ್ಯಷಭನ ಮಗಳು ಸೀಣಿಯನು |

ಆಗ ದೇವಯಾನಿಗೆ ಯಯಾತಿಯು ದರ್ಶನ.

ಮಿಂಡಿ ನೀರೊಳಗಿರಲು ಮೆಣುದಿನ
 ಕಂಡನಗ್ಗದನ್ಯಪ ಯಯಾತಿಯು
 ಕಂಡು ನೀನಾರನಲು ದೈತ್ಯರ ಗುರುವಿನಾತ್ಮಜೆಯು || ೪೦

ಎಂದಳಾನಿನ್ನ ಮಳವೆಧುವವೆ
 ನಿದನೆಗೆ ನೀನುಟ್ಟು ಸೀಣಿಯು
 ನೊಂದನೀಯನಲಾಯಯಾತಿಯು ವನಿತೆಗಿಂತೆಂದ |

ಹಿಂದೆ ದಂಡಕನರಸಿಯಾಗಲಿ
 ಕಂದು ದಹಿಸಿದನಾತನಂಗವೆ
 ತಂದೆ ನಿಮ್ಮೆಯ ಶುಕ್ರನಾಜೆ ಯೊಳಜೆನು ಸತಿಯೆಂದ || ೪೧

ದೇವಯಾನಿಯು ಕೋಪದಿಂದಿರಲು ನಿನ್ನಿಷ್ಟವನ್ನ
 ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಶುಕ್ರನ ಪ್ರತಿಜ್ಞೆ.

ತೊಟ್ಟನಾಗೊಂದಮಳವೆಸ್ತವೆ
 ನುಟ್ಟಳಾಕೆಯು ಹೋಗಿ ಮನೆಯಲಿ
 ಬಿಟ್ಟು ಹಡೆಯಂಬರವೆನುಟ್ಟಳು ದುಗುಡಭಾರದಲಿ |
 ಉಟ್ಟಿರಲಿಕಾಜನಕ ಬಂದನು
 ನಿಷ್ಠೆಯಲಿ ದೇವಾರ್ಚನಾದಿಯ
 ಮುಟ್ಟು ಮಾಡಿಯೆ ಮಗಳ ಕರೆಸಿದನಾಗ ಭೋಜನಕೆ || ೪೨

ಕರೆಸಲಿಕೆ ವರದೇವಯಾನಿಯು
 ಹಿರಿದು ಕೋಪದಿ ತಂದೆ ಯತ್ತಲು
 ತಿರುಗದಿರೆ ಭೃಗು ಬಂದಸಬ್ಬಿಸ ಮಗಳ ಕೇಳಲಿಕೆ |

ಸರಸಿಜಾಕ್ಷಿಯು ಕೆರಳ ಕೋಪದಿ
ಹಿರಿದು ನುಡಿದಪಳಂದು ತನ್ನನು
ವರೆಯುಯಾತಿಗೆ ಕೊಟ್ಟು ನಿನ್ನಯ ದೈತ್ಯನಾಯಕನ || ೪೫

ಮಗಳ ತನಗಾತೊತ್ತೂಗೈಲಸಕೆ
ಹುಗಿಸಿ ಬಟುವೆಚಿ ಯಿತ್ತುದಾದರೆ
ಮಗಳೂ ನಿನಗಜೆ ನಿನ್ನ ಸಂಗಡ ಭೋಜನಂಗಳನು |
ಸೋಗಿಸಿ ಮಾಡುವೆನಲ್ಲದಿದರೆ
ಮಗುಳ ಮರಣವನ್ನೆದಿ ಹೋಹೆನು
ವಿಗಡ ನನ್ನಿ ಮಾತೆ ಮಾಡದೆ ಯಿರಲು ತನಗದತಿ || ೪೬

ಗೊಡವೆ ಯಿಲ್ಲೆನೆ ತಂದೆ ಶುಕ್ರನು
ನಡುಗಿ ಮಗಳಿಗೆ ಮಾತೆ ಪಾಲಿಸಿ
ಹಿಡಿದನಾಕೆಯ ನುಣಿಯ ಕೈಕೊಳುತಾತನಿಂತೆಂದ |
ಪೊಡವಿಯೊಳು ನಿನ್ನನು ಯುಯಾತಿಗೆ
ಕೊಡುವೆ ದೈತ್ಯನ ಮಗಳ ತೊತ್ತನು
ಬಿಡದೆ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ತಿಳುಹಿದನಾತ್ಮಪುತ್ರಿಯನು || ೪೭

ತಾಯೆ ಬಾರೊತಂಗಿ ಯೆನ್ನುತ
ಲಾಯತಾಕ್ಷಿಯ ತಂದು ಭೋಜನ
ದಾಯತವೆ ನೆಜಿ ಮಾಡಿ ದೈತ್ಯನ ಗೇಹಕೈದಿದನು |
ರಾಯ ಕೇಳ್ಯ ದೈತ್ಯರಾಯನ
ನಾಯಕರು ಕಡಿಬಿಂಡವಾದರು
ಘಾಯದಲ್ಲಮರೇಶನಿಂದವೆ ಮರಳ ನೊಂದಿರಲು || ೪೮

ಶುಕ್ರನು ವೃಷಪರ್ವನ ಮುಂದೆ ಸ್ವಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೇಳಿದುದು.
ದನುಜರಗಣಿತರಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ
ಮನದಿ ನೊಂದರು ಶುಕ್ರದೇವರು
ಮನೆಗೆ ಬರಲಿಕೆ ದೈತ್ಯವರ್ಗದಿ ಸಹಿತ ವೃಷಪರ್ವ |

ತನುವ ಚರಣಕೆ ಚಾಚಿ ತನ್ನಯ
ಅನುವರದ ಪರಿವಾರ ವಚಯಿತು
ಅನಿಮಿಷರ ಕೈಯಿಂದ ನೀವಿದನೆತ್ತದೇಕೆಂದ ||

೪೯

ನಮಗೆ ನೂಕದು ನಿನ್ನ ಗೇಹದ
ವಿಮಳಪೊರೋಹಿತ್ಯ ನಿನ್ನಯ
ಕುಮತಿ ಕನ್ಯಕೆ ದೇವಯಾನಿಯ ಸುರಿದು ನೀರೂಳಗೆ |
ಮಮತೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ನೂಕಿ ಹೋದಳು
ಶ್ರಮವನಖಿಯದೆ ಯೆನಲು ಕವಿಗುಂಜಿ
ಸಮತೆಯಲಿ ಕೈಮುಗಿದು ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ನಡುಗಿ ||

೫೦

ಏನುಮಾಡುವೆನಿದಕೆ ತನ್ನಯ
ಮಾನಿನಿಯ ಮಗಳಿಗೆ ಯೆನಲಿ
ಕ್ಕಾನಿಶಾಚರಗೆಂದ ನಿನ್ನಯ ಮಗಳು ತೊತ್ತಾಗಿ |
ನೀನು ಯಿತ್ತೊಡೆ ದೇವಯಾನಿಗೆ
ಆನಿರೂಢಿಯ ಯುದರಂಗದ
ದಾನವರನೆತ್ತವೆನು ಸತ್ತರ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ ||

೫೧

ಅದಕ್ಕ ವೃಷಭವನ ಅನುಮತಿ.

ಎನಲು ಖರಲೇಸೆಂದು ಮಗಳನು
ದನುಜನಿತ್ತನು ಹತ್ತುಸಾವಿರ
ವನಿತೆಯರನೊಡಗೂಡಿ ತನುಜೆಯ ಕಲಿಯನೊಪಬಡಿಸಿ |
ಕನಲಿಕೆಯ ನೆಜೆ ಬಿಟ್ಟು ಶುಕ್ರನ
ತನುಜೆ ತಂದೆಯ ಕೈಯ್ಯಲಾಗಳು
ತನಗೆ ಪರಿಣಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡಳು ವರಯಯಾತಿಯನು ||

೫೨

ಹರುಷದಲಿ ಶರ್ಮಿಷೆ ಸಹಿತವೆ
ಕರಿಪುರಕೆ ಬಂದಷ್ಟೆ ಶೋಭೆಯ
ಪರಿಣಯವನಳವಡಿಸೆ ಹೊಕ್ಕಳು ರಾಜಮಂದಿರವ |

ಪುರದ ಬಾಹೆಯಲಂದು ಬಿಟ್ಟೆಳು
ಹಿರಿದು ಬೀಡನು ರಾಕ್ಷಸೇಂದ್ರನ
ವರಸುತೆಯು ಪುರದೊಳಗೆ ಹೊಕ್ಕುಳು ಶುಕ್ರನಂದನೆಯು || ೫೩

ಇರಲು ಪೂರ್ವದ ಕಚನ ಶಾಪದ
ನಿರುತದಲಿ ವರದೇವೆಯಾನಿಯು
ನರರ ಹೆಂಡತಿಯಾದಳದು ಪೌರಾಣಿಸಿದ ವಲ |
ಇರಲಿಕ್ಕೊಂದಿನ ವರಯಯಾತಿಯು
ಹಿರಿದು ಪಾರುಧಿಗೆಂದು ಕಾನನ
ಕುರುವಣಿಸಿ ಪ್ರೊರಮೆಡಲು ಹೊಡೆದುವು ಕೋಟೆನಿಸ್ಸಾಳ || ೫೪

ವರಮೆಹಾನಿಸ್ಸಾಳತಂಬಟ
ಪಿರಿದು ಕಹಳಯ ನಾದ ಭೇರಿಯ
ಪರಮಡಿಂಡಿಮನಾದ ಡಾಡೆಮ್ಮದಂಗಮೆದ್ದಳಯ |
ಹಿರಿದು ಭೂ ಕಂಪಿಸಲು ನಾದದ
ವರರವದಲಾರ್ಬಟೆಯು ಲೋಕದ
ವರಜನದ ಕಿವಿ ಫೀಡಲು ನೃಪ ಹೊಪವೆಂಟನಾಲಯವೆ || ೫೫

ಬಚಿಕ್ಕಲೈದಿತು ತುರಗಕೋಟೆಯ
ನೆಲೆಯು ತೊಂಬತ್ತಾಳು ಬಚಿಕ್ಕವೆ
ನೆಲೆಯ ತಿಳಿಯಲು ಗಜಘಟಾವಳ ಕೋಟೆಮೂವತ್ತು |
ತಿಳಿದು ಕೇಳೈ ವರರಥಾವಳ
ನೆಲೆಯು ತಾ ಪದಿನಾಳುಕೋಟೆಯ
ನೆಲೆಯ ತಿಳಿಯೆ ಪದಾತಿ ತಾನುಚಿ ಕೋಟೆ ಯಿಾಪಿಂಟು || ೫೬

ಸಕಲಸೇನಾನಿವಹದಿಂದವೆ
ಚಕಿತನೃಪ ಹೊಪವೆಂಟು ನಾನಾ
ವಿಕಟಕಾನನದೊಳಗೆ ಸೂಕರವ್ಯಾಘ್ರಮೊದಲಾಗಿ |

ಸಕಲಮೈಗಳತಾನು ಬಿಲ್ಲಿನ
ಮುಕುತಿಯಲಿ ಸಂಹರಿಸಿ ಭೂಪತಿ
ಸುಖಸಮೂಹದೊಳದ್ದು ಪಾಳಯಕ್ಕೆದಿದಾಕ್ಷಣದಿ ||

೫೩

ಕೂಳುಕಾಣಿಕೆ ಯಿತ್ತು ತತ್ಕ್ಷಣ
ವಾಳುಗಳ ಪರುಠವಿಸಿ ಕಳುಹಲು
ಪಾಳಯವು ತಾ ತಿರುಗಿ ಬಿಟ್ಟುದು ವರಯಯಾತಿಯದು |
ಮೇಲೆ ಗಜತುರಗಾದಿಸರ್ವವೆ
ಲೋಲತಾಣದಿ ಕಟ್ಟಿ ಭೂಪತಿ
ಲೀಲೆಯಿಂ ಪ್ರಿಯರೊಡನೆ ಭೋಜನ ಮಾಡುತಿರುತಿರಲು || ೫೪

ಮೆಚ್ಚುವೆನ ಪಾರುಧಿಯನಾಡಿಯೆ
ವರಮಹಾಪಾಳಯವೆ ಹೊಕ್ಕು ರು
ಹರುಷದಲಿ ವರಭೋಜನಂಗಳೆ ಮಾಡಿ ಸುಖದಿಂದ |
ಇರುತ ಕಳೆದರು ವರವಿನೋದದ
ಚರಿತ ಪಾರುಧಿಯಿಂದ ಬಹುದಿನ
ವಿರುತಿರಲು ಬಹುದಿನದ ಮೇಲೊಂದಿನದ ರಾತ್ರಿಯೊಳು || ೫೫

ನೆಜಿಯಕಾಲದ ವೈಷ್ಣು ಸುಖಿಯಲು
ಪರಿಹರಿಸಿ ಪಾರುಧಿಯ ಭೂಪತಿ
ಮರಳುತಲೆ ಮಚೆಗಂಜಿ ಹೊಕ್ಕನು ದೈತ್ಯನಂದನೆಯ |
ನಿರುತ ಮಂದಿರದೊಳಗೆ ಬರಲಿ
ಕ್ಕರಸನನು ಸತ್ಕೃತನಿ ದನುಜೆಯು
ನರದಳಾತನ ಕೂಡಿ ರತಿಕೇಳಿಯಲಿ ಮನವೊಲಿದು || ೬೦

ನೆರೆಯಲಿಕೆ ದಿನದಿನದಿ ಗರ್ಭವು
ನಿರುತವಾಗಲಿಕತ್ತ ಶುಕ್ರನ
ವರಕುಮಾರಿಗೆ ಗರ್ಭವಾಯಿತು ವರಯಯಾತಿಯಲಿ |

ವರುಷಯೆರಡಕೆ ದೇವಯಾನಿಗೆ
ನಿರುತದಲಿ ಜನಿಯಿಸಿದರಿಬ್ಬರು
ವೆರಕುಮಾರರು ಯದುಪುರೂರವರಾಗ ಭೂಮಿಸರು || ೬೧

ಜನಿಸಿದನು ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿ ಗಾಳು
ವಿನಯದಲಿ ಬಲುಹುಳ್ಳಮತ್ತಾ
ಜನಪುರುಮಹಿಮೆಂಡಲೇಶ್ವರನೆನಿಸಸುತನೊಬ್ಬ |
ಜನಿಸಿ ದಿನದಿಂ ಬಳವುತಿದ ರು
ಜನಪುತ್ರರು ತಮ್ಮ ಜನನಿಯು
ಮನೆಮನೆಗಳಲಿ ಯಿರಲಿಕೊಂದಿನ ನೃಪನ ಚಾವಡಿಗೆ || ೬೨

ಬರಲು ತತ್ಕ್ಷಣ ವೆರಕುಮಾರನು
ನಿರುತದಲಿ ಶರ್ಮಿಷ್ಠಿ ಯಾತ್ರೆ ಜ
ಹಿರಿದು ನೃಪತಿಯ ತೊಡೆಯನೇಣಲು ಕಂಡು ಕವಿಸುತೆಯು |
ಕೆರಳ ನೋಡಿಯೆ ಹೊರೆಯಲಿದ ರ
ಕರೆದು ಕೇಳಿದಳವನದಾರೈ
ವೆರಕುಮಾರಕನಾರಸುತನಿವನೆಂದು ಕೋಪದಲಿ || ೬೩

ದೇವಿ ವೆರಶರ್ಮಿಷ್ಠಿ ಬಸುಣಿಗಳು
ಭೂವೆಧೂವಲ್ಲಭಗೆ ಜನಿಸಿದ
ನೀವು ಆತಗೆ ಪಿರಿಯ ತಾಯಿಗಳನಲು ಜಹರದಲಿ |
ನೋವುತಲಿ ಉರಿ ನೆಗೆಯೆ ಭೂಪನ
ದೇವಯಾನಿಯು ಬೈಯ್ಯುತಾಗಳು
ಪಾವಕನ ತೆಹದಿಂದ ನಡೆದಳು ತಂದೆಯೆಡೆಗಾಗಿ || ೬೪

ದಾನವರ ಗುರುವಿಗೆ ಕಡು ದು
ಮ್ನಾನದಲಿ ಗೋಚಿಟ್ಟು ತನಗೆಯು
ಹಾನಿಯಾಯಿತು ತೊತ್ತು ಯಿದ್ದೆ ಡೆಯಲ್ಲಿ ನೃಪ ಸುತರ |

ಮಾನನಿಧಿ ಪುಟ್ಟಿಸಿದ ತನ್ನಯ
 ಸೂನುಗಳಿಗತಿಚಲುವಪ್ರತನ
 ಆನಿಶಾಚರಮಗಳ ಸಂಗವ ಮಾಡಿದಾನ್ವಪನ ||
 ನಿನು ವೃದ್ಧನ ಮಾಡಿ ಶಾಪವ
 ನಾನರೇಂದ್ರಂಗೀವುದೆನಲಿಕೆ
 ಮಾನನಿಧಿ ಬೇಡೆಂದು ನುಡಿದನು ತನ್ನ ನಂದನೆಗೆ |
 ಹಾನಿಯಹುದತಿಮೆಥನವೆನಲಿಕೆ
 ಆನಿರೂಢಿಯ ಸುದತಿ ಜನಕಗೆ
 ಏನುವಖಿಯದೆ ಮೇಲುಗಾಣದೆ ಏತಿಯ ಭಾರದಲಿ ||

೬೫

೬೬

ಯಯಾತಿಗೆ ಶುಕ್ರನ ಶಾಪದಿಂದ ವೃದ್ಧತ್ವಪ್ರಾಪ್ತಿ.
 ತನ್ನಹಾನಿಯ ತಾನು ನೋಡದೆ
 ಚೆನ್ನೆ ದೇಹವ ಬಿಡುವೆನೆನಲಿಕೆ
 ಮನ್ನಿಸಿಯೆ ಪಿತ ಶಾಪವಿತ್ತನು ಕೋಪಭರದಿಂದ |
 ಭಿನ್ನವಾಗಿಯೆ ಮಾಡುತಾಕ್ಷಣ
 ನನ್ನಿಯಿಲ್ಲದೆ ವೃದ್ಧನಾಗಿರು
 ನಿನ್ನ ತನುವಿನ ಇಂದ್ರಿಯಂಗಳು ನಿನ್ನ ಬಿಟ್ಟರಲಿ ||

೬೭

ಎಂದು ಶಪಿಸಿಯೆ ಮಗಳ ಸೆಳಗಿನ
 ಲಂದು ಕಟ್ಟಿದ ಕವಿಯು ಪುನರಪಿ
 ಬಂದು ಹೊಕ್ಕಳು ದೇವಯಾನಿಯು ತನ್ನ ಮಂದಿರವ |
 ಮುಂದು ಗಾಣದೆ ಪತಿಯ ಶಪಿಸಲು
 ಬಂದುದಾಕ್ಷಣ ವೃದ್ಧವಯಸಿನ
 ದಂದುಗವು ನೆಣಿ ಯಾಯು ಭೂಪತಿಗೆ ನಿಮಿಷಮಾತ್ರದಲಿ ||
 ಯಯಾತಿಯ ತಾರುಣ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ದೇವಯಾನಿಯು ತಂದೆಯನ್ನು
 ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುವಿಕೆ.

೬೮

ಇಂತುವಿರೆ ಮುನ್ನೂ ಉವತ್ತರ
 ವಂತರಿಸಲಾಸತಿಯುರಿಬರು
 ಕಂತುವಿನ ಸರಳಂದ ನೋವುತ ಶುಕ್ರನಂದನೆಯು |

ಚಿಂತಿಸುತ್ತ ಮನದೊಳಗೆ ವಿಗತ
ಭ್ರಾಂತಿಯಲಿ ನಡೆತಂದು ತನ್ನಯ
ಕಂಠುಶರದಾಕಡುರಹಸ್ಯವೆ ತಾತಗುಸುರಿದಳು ||

೬೯

ಎಂತು ಸೈರಿಸಬಹುದು ತನ್ನಯ
ಕಾಂತನಿಲ್ಲದೆ ವೃದ್ಧ ತನವನು
ಅಂತರಿಸಿ ತಮಗೀವುದಾತಂಗಧಿಕಯೋವ್ಯನವ |
ಕಂಠುವಿನ ಪ್ರತಿರೂಪ ಹೋಲುವ
ಜಂತ್ರ ಶುದ್ಧವ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದ
ದೆಂತು ಸೈರಿಸಬಹುದು ಸತಿಯರು ಪುರುಷನಿಲ್ಲದೊಡೆ ||

೭೦

ತರುಣಿಯರಿಗತಿವಿಷವು ವೃದ್ಧನು
ನಿರುತದಲಿ ದಾರಿದ್ರ್ಯಗತಿವಿಷ
ಪರಿಶಿಸಲು ಮಿಗೆ ಕದನ ವಿಷವಾಗೋಪ್ಪಿ ಮೂರ್ಖರಿಗೆ |
ಹರಿಕಥಾಮೃತ ವಿಷಸಮಾನವು
ಸುರಸಭೋಜನವಾಅಜೀರ್ಣಕೆ
ನಿರುತವಿಷವಾಗಿಹುದು ತಹ್ಯವು ಜನಸ ಕೇಳಂದ ||

೭೧

ಕಂಠಿಯದಿಹ ಹಸುವಿದ್ದು ಕಷ್ಟವು
ಹರುಬಿಗೊದಗದ ಸತಿಯ ಯೋವ್ಯನ
ಕಿಷುಮೆಳಯೆ ತಾ ಮೇದಗೋವಿನ ಪರಿಯು ತಾನಾಗಿ |
ಇರವಿನಂತಿಹುದೆನಲು ಭೃಗುಕುಲ
ವರಲಲಾಮನು ಮಗುಳ ಮಾತನು
ನೆಣಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ದೇವಯಾನಿಗೆ ಮಗುಳ ಯಿಂತೆಂದ ||

೭೨

ನಿನ್ನ ಪುರುಷಂಗಿನ್ನು ಪುನರಪಿ
ತನ್ನ ಪೂರ್ವೋನ್ನತಿಯ ವೆಯಸುಗ
ಳನ್ನ ಬಾರವು ಮರಳ ನೃಪತಿಯ ಪುತ್ರರಾದವರು |
ನನ್ನಿ ಯಿಲ್ಲದೆ ತಮ್ಮ ವಯಸನು

ನಿನ್ನ ಪುರುಷಂಗಿತ್ತೊಡಹುದೆನೆ
ಮನ್ನಿಸುತಲಾವೃದ್ಧವೆಯಸನು ಕೊಂಡೊಡಾತ್ಮಜರು || ೩೩

ನಿಮ್ಮ ಯೌವ್ಯನವನ್ನು ತಂದೆಗೆ ಕೊಡೆಂದು
ತಾಯಿಯು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಹೇಳುವಿಕೆ.

ನೆರೆವೆನೆಂಗಜರೂಪನೆನಲಿಕೆ

ತರಳ ತನ್ನಾಲಯಕೆ ಮರಳಿಯೆ

ಕರೆದು ಯದುಪೂರವರಿಗೆಂದಳು ಜನನಿ ದುಗುಡದಲಿ |

ತರಳರಿರ ವಾರ್ಧಿಕ್ಕಗೊಂಬುದು

ಮರಳ ನಿಮ್ಮಯ ಪ್ರಾಯದಂಗವೆ

ನರಸಗೀವುದದೆನಲಿಕವದಿರು ಯಿಬ್ಬರಾಕೆಯನು || ೩೪

ಉಸುರಿದರು ತಮ್ಮನುವ ಜನನಿಗೆ

ವಸುಧೆಯಲ್ಲಿ ಮರ್ತ್ಯಜಾತಿಗೆ

ಹಸನು ಯೌವನಕಾಲ ತಮಗಿದು ನೀವು ನುಡಿದಿರಲ |

ಮಿಸುಕಲಾರೆವು ವೃದ್ಧತನವೆ

ನ್ನೆಸಗಿಹುದು ಮುಂದದಕೆ ತಮಗಿದು

ನಸಿವೆ ಮುಪ್ಪಿನ ದೇಹ ತಾನದು ನಿಮಗೆ ಕೃಪೆಯಿಲ್ಲ || ೩೫

ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳ ವೆಯಸಕೆಡಿಸುವೊ

ಡಾಯಲುಂಟೇ ಲೋಕಮೂಞ್ಞಿ

ಳಾಯುವತಿ ಕೋಪಿಸಿಯೆ ನೃಪತಿಯ ಕೂಡೊಡಂಬಡಿಸಿ |

ಆಗ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತಾಯಿಯ ಛಾಪ.

ಆಯತಾಕ್ಷಿಯು ರಾಯನಾಜಾ

ದಾಯದಲು ಶಪಿಸಿದಳು ಯದುವೆಗಳ

ರಾಯಪದವನು ನಿಮ್ಮ ಸಂತಾನಂಗಳತಿಬಿಡು || ೩೬

ಪಟ್ಟಯೋಗ್ಯರು ಆಗಬೇಡೆಂ

ದಿಟ್ಟಳವರಿಗೆ ತಾಯಿ ಶಾಪವೆ

ನೆಟ್ಟನಾಪೂರುವನ ವಂಶವು ಪ್ಲೇಚ್ಚ ಜಾತಿಯಲಿ |

ಪುಟ್ಟಲೆಂದಾದನುಜಪುತ್ರಿಗೆ
 ಪುಟ್ಟದನ ಕರೆತರಿಸಿ ನುಡಿದಳು
 ನೆಟ್ಟನಾತಂದೆಯೊಳಗೀ ವಾರ್ಧಿಕ್ಕವಾದುದನು || ೩೩

ಇಂದು ನೀ ಕೈಕೊಂಡು ಯೌವ್ವನ
 ದಂದವನು ನೆಜೆ ಯಿತ್ತು ಯಿರಲಾ
 ಮುಂದೆ ಕೊಡುವನು ನಿನಗೆ ದೇಹಾಂತರದ ವೇಳೆಯಲಿ |
 ಕಂದ ಕೇಳ್ಯ ನೀನು ನೃಪತಿ ಪು
 ರಂದರನ ಪುರಕ್ಕೆದುವಾಗಳು
 ನಿಂದಿರಿಸಿ ನಿನಗೀವ ಯೌವ್ವನಸಿರಿಯ ಸಡಗರವೆ || ೩೪

ಎನಲು ಪುರುವು ಮಹೀಶಗಾಗಳು
 ವಿನಯದಲಿ ಬಿನ್ನವಿಸಿ ನುಡಿದನು
 ತನುವಿನೊಡೆಯರು ನೀವು ನಿಮ್ಮೊಳು ತಾನು ವಂಚಿಸೆನು |
 ಜನನಿವಾಕ್ಯವೆ ಮಿಞಲಾಱಿನು
 ಮನವೊಲಿದು ನೀವಿತ್ತುದೇ ಸುಖ
 ತನುವಿನಾವಾರ್ಧಿಕ್ಕವಾದುದ ಕೊಟ್ಟು ಯೆನ್ನ ಸುವೆ || ೩೫

ಉಱುಹುವುದು ಯೆನೆ ಕೇಳಿ ಹರುಷದಿ
 ನಲಿವುತಿತ್ತಪರಾಗ ವರವನು
 ಎಲೆ ಪುರುವೆ ನಿನ್ನಯ ವಂಶಕಾಗಲಿ ರಾಜ್ಯದುಡ್ಡುವೆವು |
 ಇಳೆಯ ಮೇಲತ್ಯಧಿಕದಿಂದವೆ
 ಬಲುಹಿನಲಿ ಭೂತಳವನಾಳಯೆ
 ಗೆಲುವುದಹಿತರನೆಂದು ವರವನು ಕೊಟ್ಟರಾಕ್ಷಣಕೆ ¹ || ೪೦

ಕರೆಸಿದನು ತಾ ದೇವಯಾನಿಯ
 ನಿರುತಮತದಲಿ ದನಜಸುತೆಯನು
 ಕರೆಸಲಿಕ್ಕೆ ತರಲು ಪೇಟೆಳು ಶುಕ್ರನಂದನೆಯು |

¹ ಯದುವನು ಬೈದರಾಕ್ಷಣಕೆ, ೪.

ನಿರುತ ತನ್ನೀತನುಜರಧಮರು
ವರಯಯಾತಿಯ ವೃದ್ಧ ವಯಸನು
ನಿರುತ ಪತಿಕರಿಸದಿರ ಕರೆದನು ನಿನ್ನ ನಂದನನ || ೧

ಕರೆದು ತಾನೀ ಮಾತ ಹೇಳಲು
ಹಿರಿದು ಹೊಂಪುಳಿಯೋಗಿ ತನುಜನು
ನಿರುತ ಪತಿಕರಿಸಿರಲು ಭೂಪತಿ ಮುದದಿ ವರವಿತ್ತು |
ಹರಸಿ ಕೊಟ್ಟನು ಮುಂದೆ ರಾಜ್ಯವೆ
ಹಿರಿದು ಕೋಪಿಸಿ ವಧುವಿಗಾಕ್ಷಣ
ನಿರುತ ಶಾಪವನಿತ್ತೆನೆಂದಳು ಶುಕ್ರನಂದನೆಯು || ೨

ಎನಲಿಕಾಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಕೇಳಿಯೆ
ವಿನಯದಲಿ ಭೂಪತಿಗೆ ನುಡಿಗಳು
ತನುಜರಜಿಯದೆ ಮಾತನೆಂದರದೇಕೆ ಶಪಿಸಿದಿರಿ |
ತನುಜರಿವರವರೊಳಗೆ ಭೇದವೆ
ಜನಪ ಬೇಕೈಸೆನಲು ಕೇಳಿಯೆ
ಕನಲಿ ನುಡಿದಪನಧಮತನುಜರ ಮಾತದೇಕೆಂದ || ೩

ಎಂದ ಮಾತನು ಕೇಳಿ ಶುಕ್ರನ
ನಂದನೆಯು ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆಗೆಂದಪ
ಳಂದವರ ಮಾತೇಕದೊಂದಳು ಸುಭಗಸುತೆ ನೀನು |
ಅಂದದಕೆ ಶರ್ಮಿಷ್ಠೆ ಹರುಷದ
ವೃಂದದಲ್ಲೊಲ್ಲಾಡಿ ಭೂಪತಿ
ಯಂದು ಪುರುವನು ಹೊಗಟಿ ಯದುವನು ಬೈದು ಕೈಕೊಂಡ ||

ಯಯಾತಿಯ ತಾರುಣ್ಯ.

ಪುರುವಿನಂಗದ ಪೂರ್ವವೆಯಸಿನ
ಇರವ ನೆಣಿ ಕೈಕೊಂಡು ಪುರುವಿಗೆ
ಯಿರಿಸಿದನು ತನ್ನ ಪರವೆಯಸಿನ ಜರೆಯ ದೇಹವನು |

ಪರುತವಿಸಲಾಕ್ಷಣವು ತಮ್ಮಯ
 ಪುರುಷ ಪ್ರಾಯತನಾಗೆ ಯಿಬ್ಬರ
 ಪರಮಹರುಷವನೇನನೆಂಚೆನು ದೇವದಾನವರ || ೧೫

ಪುರುವಿಗೆ ತಾರುಣ್ಯಲಾಭ.

ಅರಸನನು ಬಹುಕಾಲ ಭೋಗಿಸೆ
 ಹರುಷದಭಿ ಯೋಳಾಯಯಾತಿಯು
 ನಿರುತ ತನ್ನಯ ಜರೆಯ ದೇಹವೆ ಕೊಂಡು ಮೃತನಾದ |
 ಧರಿಸಿದನು ಪುರು ತನ್ನಮುನ್ನಿನ
 ಪರಮಯೌವ್ಯನಸಿರಿಯನಾಕ್ಷಣ
 ಹರಿಯಲೀ ಭೃಗುಶಾಪಕಾರಣವೀಧರಿತ್ರಿಯಲಿ || ೧೬

ಹಿರಿಯರಾಶೀರ್ವಾದ ಸಂತತ
 ದೊರಕಲಿಕೆ ಪುರುಗಾದಪರಿಯೀ
 ನರರ ಶಾಪವು ಯದುವಿಗಿದೆಂತಹುದು ಧರಣಿಯಲಿ |
 ನಿರುತ ಯದುಸಂತತಿಗೆ ರಾಜ್ಯೋ
 ತ್ಕರುಷವಿಲ್ಯೆ ನಿಮ್ಮ ಪುರುವಿನ
 ವರನೃಪಾನ್ವಯಕಾಯು ರಾಜ್ಯೈಶ್ವರ್ಯವಿಹಪರದ || ೧೭

ಯದುಗಳನ್ವಯದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ
 ಪದುಮನಾಭನು ನೃಪರ ಪದವನು
 ಮುದದಿ ಕೊಟ್ಟನು ನಿಮಗೆ ಸಂತತರಾಜ್ಯವಿಭವವನು |
 ಮುದದೊಳರ್ಜುನದೇವನೊಳು ನೆಣಿ
 ತ್ರಿದಶವಂದಿತಸೇವೈದಿದ
 ವಿದಿತಗದುಗಿನ ವೀರನಾರಾಯಣನ ಮನಮುಟ್ಟಿ || ೧೮

ಸಂಧಿ ಸಂಪೂರ್ಣಂ.

ಯಯಾತಿಯ ಇಂದ್ರಲೋಕಗಮನ.

ಕೇಳು ಜನಮೇಜಯ ಧರಿತ್ರೀ
ಪಾಲ ನಿಮ್ಮ ಯಯಾತಿ ತನ್ನಯ
ಬಾಲಕನ ಕರೆದಿತ್ತು ತತ್ಕ್ಷಣ ವೃದ್ಧ ವೆಯಸುವನು |
ಜಾಳಿಸಿದ ಮಗಗಂದು ಯಾವ್ವನ
ದೇವಿಯ ನೆಜೆ ಯಿತ್ತು ತನ್ನಯ
ಕಾಲಕಂದಾ ಅಪರವಯಸುವ ಕೊಂಡು ಬೇಗದಲಿ ||

೦

ಪರಮಗಂಗಾದ್ವಾರಕ್ಕೆದಿದ
ಹಿರಿದುಕಾಲಕೆ ಹರಿಪದಾಂಬುಜ
ನಿರುತನಾಗಿಯೆ ವರವಿಮಾನದಲಿಂದ್ರನೋಲಗಕೆ |

ಯಯಾತಿಯು ತನ್ನ ತಪಃಫಲವನ್ನು ಇಂದ್ರನನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ತೆರಳ ತನ್ನಯ ತಪದ ಸಿರಿಯನು
ಮೆರಳ ಮೆಗುಳುಸುರಿದನು ಪುನರಪಿ
ಸುರಪತಿಯು ಕೇಳಿದನು ತದನುಷ್ಠಾನಸಂಗತಿಯ ||

೧

ಫಲವ ಪರಿಸುತ್ತಿರಲು ಕೋಪಿಸಿ
ಕುಲಿಶಧರನುಸುರಿದನು ನಿನ್ನಯ
ಬಲುತಪವ ನಾನುಸುರಲಖಿಯನು ಫಲವ ಕೇಳುವೊಡೆ |

ಇಂದ್ರನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಶಿವನನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.

ಅಲಸದೆಯ ಭ್ರದಲಿ ತಮ್ಮಯ
ಹೊಜಲ ಮೇಲಂತಪ್ಪಕೂಲಿಯ
ವೊಟಿಗೈದುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಳುವುದಾತ್ರಿಲೋಚನನ ||

೨

ನಿನ್ನ ತಪಫಲ ವೆನಲಿಕಾಕ್ಷಣ
ಮೆನ್ನಿಸಿಯೆ ತಪಲೋಕಕ್ಕೆದಿಯೆ
ಪನ್ನಗಶ್ರೀ ಭೂಷಣಾಂಗನ ಕಂಡು ಬಿನ್ನವಿಸೆ |

ತನ್ನ ತಪ್ಪಿನ ಫಲದ ಸಿರಿಸಂ
ಪನ್ನ ತೆಯನುಸುರಲಿಕೆ ಆತನ
ಮನ್ನಿಸಿಯೆ ನೀನೆಂದಮಾತನು ಪೇಟಲಾನೆಯೆ || ೪

ಶಿವನ ಅಪ್ಪಣೆಯಂತೆ ಬ್ರಹ್ಮನನ್ನು ಕೇಳುವಿಕೆ.
ನೃಪ ನಿಧಾನವೆ ಕೇಳುವೊಡೆ ನೀ
ತಪದ ಫಲವನ್ನಾವಿರಂಚಿಯು
ನುಪಚರಿಸಿ ಕೇಳೆಂದು ಕಳುಹಿದನಾಯಯಾತಿಯನು |
ತಪದ ಲೋಕದಿ ಸತ್ಯಲೋಕಕ್ಕೆ
ಅಪಸರಿಯರಾನ್ಯ ಪನ ರಥದಿಂ
ನಿಪುಣೆಯರು ಕೊಂಡೊಯ್ದು ನಿಂದರು ಬ್ರಹ್ಮನಿದಿರಿನಲಿ || ೫

ಇರಿಸಲಿಕೆ ಬಂದಾಯಯಾತಿಯು
ಸರಸಿರುಹಸಂಭವನ ಕಾಣುತ
ಚರಣಕೆಱಿಯೆ ನಿಂದು ಬಿನ್ನಹಮಾಡಿದನು ವಿಧಿಗೆ |
ಧರಣಿಯಲಿ ತನ್ನಂತೆ ಯಜ್ಞವೆ
ನೆಜೆಯೆ ಮಾಡಿದನಲ್ಲಿದಾರನೆ
ಕೆರಳ ನೋಡಿದನಾವಿರಿಂಚಿಯು ನೃಪಯಯಾತಿಯನು || ೬

ಅಗ ಬ್ರಹ್ಮನಕೋಪ.

ನಿನ್ನ ಯಜ್ಞದ ಹದನದೇನೆನೆ
ಮುನ್ನ ಮೊಡಿದ ಸೂರ್ಯವಂಶದ
ಚೆನ್ನರಿದೆ ಪದಿನೆಂಟು ಸಾಸಿರ ಸಗರವೊದಲಾದ |
ನಿನ್ನ ಪರಿಯಲಿ ಧರ್ಮ ಕೆಡುಗರ
ನಿನ್ನ ಪರಿಯಂತೆನಿಯೆನೀಗಳು
ನಿನ್ನ ಧರ್ಮವ ನೀನು ಕೆಡಿಸಿದೆ ಹೋಗಿಯನವರತ || ೭

ಮನುಜಪತಿ ನೀ ಹೋಗು ಧರಣಿಗ
ದೆನಲಿಕಾಕ್ಷಣ ನೃಪವಿವಾನವ

ಕನಲಿ ಕೆಡಹಲಿಕಾಯಯಾತಿಯು ನಡುಗಿ ಬೇಡಿದನು |

ವನಜಸಂಭವ ತನ್ನ ಗಾವಿಲ

ತನವ ನೋಡದೆ ನೀವು ನಿಮ್ಮಯ

ಘನತೆಯನು ಮೆಚ್ಚಿದೀಗ ಕೊಡುವುದು ತನಗೆ ಉತ್ತಮರ || ೪

ಸಂಗವಾಗಲಿ ದೇವ ತನಗೀ

ಭಂಗವಾಗದ ಗರ್ವ ದೊರಕಿದ

ಕಿಂಗಿತವ ಕರುಣಿಪುದು ಪೂರ್ವದ ಪಾಪಸಂಗತಿಯ |

ಆಗ ಪ್ರಾರ್ಥನಲು ವರದಾನ.

ಕಂಗಳಖಿಯವೆದೆನಲಿಕಾಗಳು

ಅಂಗಜನ ಹಿರಿಯಣ ನುಸುರಿದ

ಮಂಗಳಾತ್ಮಕನಾಗಿ ಕಮಲಜನಾಯಯಾತಿಯೊಳು || ೫

ನೀನು ಪೂರ್ವದಿ ರಾಜಮೆಡದಲಿ

ಕಾನನಕ್ಕೆಯು ಮೈಗದ ಕೇಳಿಯ

ತಾನಕ್ಕೆದಲು ಮೇಘವೆದ್ದು ಭೂಮಿಲಂಛದಲಿ |

ಆನಿರೂಢಿಯ ಮೆಚೆಯು ಕೈಕೊಳ

ನೀನು ತಿರುಗಿದಿ ಬೇಗಲಂದಾ

ಸೇನೆ ನೆಣಿ ಕಂಗೆಡಲು ಮುಂದಣ ತೊತ್ತಿನಾಲಯವ || ೧೦

ಕಂಡು ಪೋಗೆ ಶರ್ಮಿಷ್ಟೆ ನಿನ್ನನು

ಕೊಂಡು ಬಳಸಲು ನೀನು ಸತಿಯಳ

ಹೆಂಡತಿಯ ನೆಣಿ ಮಾಡಿ ಮಕ್ಕಳ ಪಡೆದ ಕಾರಣದಿ |

ಭಂಡವಾಯಿತು ಗರ್ವಗಿರಿ ಭೂ

ಮೆಂಡಲಕೆ ಕಡು ವಾಸಿ ಗರ್ವವೆ

ಕೊಂಡು ಬಳಸಲು ಕೆಡೆವನುತ್ತು ಮೆಲೋಕಕ್ಕೆದುತಲು || ೧೧

ಇದಕೆ ಶೇಷವು ನಿನ್ನ ಪುರುವಿನ
 ಸುದತಿ ಯೆಂಬಳ ಕಡೆಯ ತವುರಲಿ
 ಕದನಗರಿಗಳು ಪುಟ್ಟಿ ಪಡೆವರು ಸ್ವರ್ಗಪದವಿಯನು |
 ಅದಕೆ ನೀನಂಜದಿರು ಮರಳಾ
 ತ್ರಿದಶಲೋಕವು ನಿನಗೆ ಶಾಶ್ವತ
 ಪದುಮನಾಭನ ಚರಣ ನಿನಗಹುದರಸ ಕೇಳೆಂದ || ೧೦

ಧರಣಿಗೈದಿಯೆ ಕೇತುಮಾಲದ
 ಪರಮಬಂಡದ ಮಧ್ಯದುಪವನ
 ವಿರಲು ಬಂದಪನಂದು ಕಂಡನದೊಬ್ಬ ಭೂಸುರನ |
 ಧರಣಿಪತಿ ಮೈಯ್ಯಿಕ್ಕಿ ಕೇಳದ
 ಪರಮಹಂಸರು ಚರಿಸುತಿಪ್ಪಾ
 ವೆರವೆರಾಶ್ರಮವಾವುದೆನಲಿಕೆ ವಿಪ್ರನಿಂತೆಂದ || ೧೧

ಪರಮಭಾರತಖಂಡಮಧ್ಯದಿ
 ನಿರುತ ಭಾರತಕ್ಷೇತ್ರಭೂಮಿಯು
 ನರನರಾಯಣರಿಪ್ಪ ವನದಲ್ಲೊಂದುದೇಶದಲಿ |
 ಹರಿಕಥಾಮೃತ ಕೇಳುತಿಪ್ಪರು
 ಹರುಷದಲಿ ಮೊಂಥಾತನಿಬಿನ್ನಗ
 ನರಪರಜಸಾಪರ್ಣಿಸಗರರು ದುಂದುಮಾರುಗಳು || ೧೨

ಕೇಳುವರು ವರ್ಣಾಶ್ರಮಂಗಳ
 ಲೋಲಚರಿತವೆ ನಕುಲಯತಿವರ
 ಭಾಳಲೋಚನನೆಂಬ ಶ್ರೀದೂರ್ವಾಸಮುನಿಯಿಂದ |
 ಕೇಳು ನಡೆ ನೀನವರ ಸಂಗಡ
 ಹಾಳಹುದು ನಿನ್ನ ಧಿಕಗರ್ವವೆ
 ನಾಲಿಸೆಂದೆನೆ ಬಂದನಲ್ಲಿಗೆ ವರನೈವೋತ್ತಮನು || ೧೩

ನಾನಾಧರ್ಮಸ್ವರೂಪಕಥನ.

ಬರಲು ಮೆನ್ನಿ ಸಲಾತನಾತಗೆ
 ಹಿರಿದು ಪ್ರತ್ಯುತ್ಥಾನ ಮಾಡಿಯೆ
 ಪರಮಭಕ್ತಿಯೊಳಿರಲು ಹೇಡಿದರಾತಗೊಲವಿನಲಿ |
 ನಿರುತ ನಾನಾಪುಣ್ಯರಾಸಿಯು
 ನೆರವಣಿಗೆ ತಂದಿರಿಸಿ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ
 ವರಸತಿಯ ಬಸುಣಿಯೆ ಹಾಕಿದುದು ಹತ್ತುತಿಂಗಳಿಗೆ || ೧೬

ಜನಿಸಿ ಜಾತದ ಕರ್ಮವಾಗಲಿ
 ಕನಿತುಹನ್ನೆ ರತಾದ ದಿನದಲಿ
 ಜನಕಜನನಿಗಳಿಂದ ಹೆಸರಂ ಪಡೆದು ಜೀವಿಸಲು |
 ದಿನವೆಣಿತು ಉಪನಯನವಾಗಲು
 ತನುಜನಿಗೆ ಪದಿನಾಟುವತ್ಸರ
 ದಿನ ಸವಿಯಲಿನ್ನೆ ಬರ ಶಾಖೆಯಲಿರುತ ಪರಿಣಯವೆ || ೧೭

ಎಸಗಿ ಪಟ್ಟರ್ಮದಲಿ ನೆಣಿ ಜೀ
 ವಿಸುವ ವತ್ಸರವಾಟು ದಶಕವೆ
 ನುಸುಳಿ ವಾನಪ್ರಸ್ಥ ದಿಂದವೆ ತನ್ನ ಮೊನಿನಿಯ |
 ಎಸಗಿ ಕೈವಿದಿದಿರ್ವು ವಿಷಯವೆ
 ವಸುಧೆ ಮೆಚ್ಚಲು ಪುತ್ರನಿಕರಕೆ
 ಹಸುಗೆ ಮಾಡಿಯೆ ಹತ್ತುವರುಷವು ತನ್ನ ಮೊನಿನಿಯ || ೧೮

ಬೆನ್ನೆ ಲಾಕೆಯ ಕೊಂಡು ನಿಚ್ಚ ತ
 ನನ್ನಿ ಯಿಲ್ಲದೆ ಯಾಯವಾರದಿ
 ಮೆನ್ನಿ ಸುತದೊಬ್ಬ ತಿಥಿಗಿಕ್ಕು ತಲೇಕಥುಕ್ತದಲಿ |
 ತನ್ನ ಪರಮೋಪಾಸನಾಗ್ನಿಯು
 ಭಿನ್ನ ವಿಲ್ಲದೆ ಬೇಳೆ ರಾತ್ರಿಯು
 ಕನ್ನೆ ಯಲಿ ವಿಜಿತೇಂದ್ರಿಯಂಗಿದು ಬದುಕು ಲೋಕದಲಿ || ೧೯

ತಂದು ಪುತ್ರನ ಕೈಯ್ಯಲಿತ್ತಾ
 ಚಂದ್ರವದನೆಯನುಳಿದು ಬಚ್ಚಿಕಾ
 ಬಂದು ಸದ್ಗುರುರಾಜನಂಪ್ರಿಯ ಭಜಿಸಿ ಪರಗತಿಯ |
 ಮಂದಿರವ ಸಾಹಿಲಿಕೆ ದೇವಕಿ
 ನಂದನನ ನೆಚ್ಚಿ ಸರ್ವಜಗತಿನ
 ತಂದೆಯೆಂಬನ ಸಾಖಿ ಸನ್ಯಾಸಾಶ್ರಮಂಗಳನು || ೧೦

ಆವನೊಬ್ಬನು ತನ್ನಿ ವೃತ್ತಿಯ
 ಶಾವಿನಲಿ ನೆಚ್ಚಿ ರಾಹುಪರ್ವದಿ
 ಭಾವದಲಿ ಭೂಸುರಗೆ ವ್ರೂಂದೇ ಧೇನುದಾನವನು |
 ಅವ ಮೊಡುವನವನು ಕೃಷಿಯಹ
 ನಾವಿದಗಗೆ ಜನಿಸಿ ಬೆಳದತಿ
 ಜೀವಿಸುತ ಭೂಸುರರಿಗಳೆಯನು ಬಿತ್ತಿ ಕೊಡುತಿರಲು || ೧೧

ಆತಗಹುದೈ ಬಚ್ಚಿಕ ಮುಂದಕೆ
 ನೀತಿಯಲಿ ತಾ ವೈಶ್ಯಜಾತಿ
 ವ್ರಾತದಲಿ ಜನಿಸುವನು ನಾನಾಗಣದ ರಾಸಿಯಲಿ |
 ಭೂತಳದೊಳರುತ್ತಲಿ ಧನಗಳ
 ವ್ರಾತದಲಿ ಬದುಕುವನು ಬದುಕುತ
 ಪ್ರೀತಿಯಲಿ ಭೂಸುರರ ತನುಜಗೆ ಪಾರ್ವಕರ್ಮವನು || ೧೨

ಮಾಡಿಸಿದ ವರ ವೈಶ್ಯನೈದುವ
 ರೂಢಿಯಲಿ ಜನ್ಮವನು ರೂಢಿಪ
 ನೋಡೆ ನೋಡೀವಿಪ್ರನೊಬ್ಬಗೆ ವರವಿವಾಹವನು |
 ಮಾಡಲಿಕೆ ಭೂಸುರರು ಜನ್ಮಕೆ
 ನೀಡುವನು ತನ್ನ ತಮ್ಮಂಗಳವ
 ರೂಢಿಯಲಿ ಹದಿನೆಂಟು ಜಾತಿಯ ಜೀವಪರಿವಿಡಿಯ || ೧೩

ಮಾಡಲಿಕೆ ತಮ ತಮ್ಮ ಜಾತಿಯ
 ಕೇಡಗಾಂಬರು ಹೊಲೆಯನೊಮ್ಮೆಯು
 ಪಾಡಲಿಕೆಯರವಿಂದನಾಭನ ನಾಮಮಾತ್ರದಲಿ |
 ರೂಢಿಸಿ ಯೆನುತ ಚರ್ಮಕಾಱು
 ಗೂಡಿನಲಿ ಜನಿಸುವನು ಬ್ರಾಹ್ಮರ
 ನೋಡಿ ಪಾದತ್ರಾಣವೀಯ್ಯಲು ರಜಕಜಾತಿಯಲಿ ||

೨೪

ಕೂಡುವನು ಬಚಕವನು ವಿಪ್ರರ
 ನೋಡಿ ವಸ್ತ್ರವನೊಗೆಯೆ ಭಿಲ್ವರ
 ಜಾತಿಯಲಿ ಜನಿಸುವನು ಜನಿಸಲಿಕವನು ಮರಳೂಮ್ಮೆ |
 ಕಾಡಿನಲಿ ಭೂಸುರರ ಭಯವನು
 ನೋಡಿ ಮಾಣಿಸೆ ಕುಱುಬಜಾತಿಯ
 ಲಾಡುವನು ಆಕುಱುಬನೊಬ್ಬಗೆ ವ್ರೊಂದುಕಂಬಳಿಯ ||

೨೫

ಭೂಸುರಂಗದನೀಯ್ಯೆ ಬಚಕವ
 ನೀಸವನು ನರಕಂಬಿಯಾದುದು
 ಬೀಸಣಿಗೆ ವ್ರೊಂದುವನು ಗ್ರೀಷ್ಮದ ರುತುವಿನೆಡೆಗಳಿಗೆ |
 ಭೂಸುರಂಗವನೀಯೆ ಅತಿವ್ರದು
 ಈಶನಾಗೆ ಯೋಳವನು ಜನಿಸುವ
 ದೇಶದೇಶವ ತೊಳಲಿ ಕೊಂಬನು ದೇಶದೊಳವನು ಭೂಸುರನ||

ಕಾಣುತವೆ ಕೈಮುಗಿಯೆ ತನ್ನೆಯು
 ಪ್ರಾಣವೆಡೆದಾ ಬಚಕ ಜನಿಸುವ
 ವ್ರೋಣದಾದ್ವಿಜನ ಕುಲದಿಂ ದೊಬ್ಬ ಭೂಸುರಗೆ |
 ಜಾಣಿನಲಿ ವ್ರೊಬ್ಬ ಮಳವಿಪ್ರಗೆ
 ಕ್ಷೋಣಿಯಲಿ ವೈವಾಹಮಾಡಲು
 ಪ್ರಾಣವೆಡೆದಾ ಚಕ್ರಜಾತಿಯೊಳ್ಳದೆ ತಾ ಜನಿಸಿ ||

೨೬

ಮಾಡಿ ಭಾಂಡವದಾತನಾಗಳು
 ನೋಡೆ ವಿಪ್ರವಿವಾಹಕಾಲದಿ
 ಬೇಡಿದೈಸುವ ತಾನು ನಡೆಸುತ್ತಿರಲು ಭಾಂಡಗಳ |
 ನಡೆಸಿ ಬಿಡುವನು ತನ್ನ ಜನ್ಮವೆ
 ದೃಢದಿ ಜನಿಸುವನವನು ವಿಶ್ವಕ
 ನೋಡಲಿನಲಿ ಬಟಕಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯಲು ವಿಪ್ರಜಾತಿಯೊಳು || ೨೮

ಆವನೊಬ್ಬ ನದೊಂದು ಗೃಹವನು
 ವೋವಿ ಮಾಡಲು ಅವನು ಮುಂಚ್ಚಿಗ
 ಠಾವಿನಲಿ ಜನಿಸುವನು ಸಾತ್ವಿಕಭಾವದೊಡ್ಡಿಯಲಿ |
 ಓದಿ ವಿಶ್ರಮ ಸುತನ ಮುಂಚಿಗ
 ತೀವಿದೈಸನು ಯಿತ್ತು ಮಾಡಿಸ
 ಠಾವಿಗಡ ಜನಿಸುವನು ಚಿಪ್ಪಿಗನಾಗಿ ಧರಣಿಯಲಿ || ೨೯

ಬಂದುಕುಪ್ಪಸವಾತ ವಿಪ್ರಗೆ
 ತಂದು ಕೊಡಲಿಕ್ಕಾತಗಾಗಳು
 ಮುಂದೆ ಜನ್ಮಾಂತರಕೆ ಜನಿಸುವ ಮೆನ್ನೆ ಯಂಗದೊಳು |
 ಅಂದು ಮೆನ್ನೆಯನಾದ ಮನುಜನು
 ಬಂದು ಬ್ರಾಹ್ಮರ ಊರ ಕಾಯಲು
 ಮುಂದೆ ಜನಿಸುವನವನು ಪಂಚಮನಾಗಿ ಧರಣಿಯಲಿ || ೩೦

ಎಂಬ ವರ್ಣಾಶ್ರಮದ ಧರ್ಮವೆ
 ನಿಂಬಿನಲಿ ನೆಹಿ ಕೇಳಿ ಬಟಕ ತ್ರಿ
 ಯಂಬಕನು ನೆಹಿ ಹೇಳಿದಂದವ ಕೇಳಿ ನೃಪರೆಲ್ಲ |
 ತುಂಬಿದಗ್ಗದ ಧರ್ಮಸಾರವೆ
 ನಂಬುಜಾಹ್ನನು ಮೆಚಿ ತನ್ನೊಳ
 ಗಿಂಬಿನಲಿ ಹುದುಗಿದ್ದ ಹಮ್ಮನು ಕಳದು ನಿಮಿಷದಲಿ || ೩೧

ಬಂದುದಲ್ಲಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಘಂಟಾ
 ಬಂಧುರದ ಪುಷ್ಪ ಕವು ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ
 ತಂದರಮೆರಾಂಗನೆಯರಾಗಳು ಭೂಪರೆಲ್ಲರಿಗೆ |
 ಅಂದು ಹರಿಪದಧ್ಯಾನದಿಂದನೆ
 ಬಂದರಾಕ್ಷಣ ದೇವಲೋಕದೆ
 ಸಂದನೈ ನಿಮ್ಮಿಯಯಾತಿಯು ನಿತ್ಯಸುಖಗಳನು ||

೩೦

ಇದು ಕಣಾ ಸತ್ಯಂಗಕಾರಣ
 ಇದನು ವಿಾಣಿದ ಮನುಜಜಾತಿಗೆ
 ತ್ರಿದಶಗೇಹಗಳಲ್ಲ ನಿಜವಾಗರಸ ಕೇಳಂದ |
 ಮುದದಿ ನಿಮ್ಮೆಯ ಪೂರ್ವಪುರುಷರ
 ಅದಟುತನವನು ಕೇಳು ಜನಿಸುಗು
 ತ್ರಿದಶಲೋಕವು ವೀರನಾರಾಯಣನ ಕರುಣದಲಿ ||

೩೩

ಸಂಧಿ ಸಂಪೂರ್ಣ F.

ಶೋಧನ ಪತ್ರಿಕೆ.

ಪುಟ	ಪದ್ಯ	ಅಶುದ್ಧ	ಶುದ್ಧ
4	17	ಯನ್ನು	ಯವನ್ನು
9	8	ರೂಟಿಗವನು	ರೇಟಿಗಯನಾ
11	15	ದ್ರಗು	ದೃಗು
”	18	ಕಂಪಿತವ	ಕಂಪಿತದ
13	5	ಮೇಣಿ	ಮೇಣಿ
”	20	ಧರ	ಧರ
14	13	ರೊಡನೆ	ರೊಡನೆಪರಿ
”	14	ಪರಿಕರರು	ಕರರು
15	16	ಮಂತ್ರವೇ	ಮಂತ್ರಕೆ
16	2	ತಮ್ಮಯ	ತಂತ
”	3	ಯೊಳಗೆ	ವ್ಯೂಳಗೆ
28	5	ದಲಿ	ದಲಿಕಲು
”	6	ಕಲುಮುಳು	ಮುಳು
37	13	ವಾರಿತವು	ವಾರಿತವ
42	6	ಖರ	ಖರು
43	8	ಭಿಕ್ಷೆಯತ	ಭಿಕ್ಷೆಯ
”	9	ರಲು	ತಳವ
45	25	ವುಡಿಂ	ವುಡಿ
54	20	ರುಣಿ	ರುರು
55	15	ಹೊಣಿಯು	ಹೊರೆಯು
58	22	ದುಣಿ	ದುರು

ಪುಟ	ರಚನೆ	ಅಕೃತ್ಯ	ಕೃತ್ಯ
59	5	ಉಣ	ಉರು
61	6	ಯುಣ	ಯುರು
61	8	ಮೆಚ್ಚಲಿಕೆ	ಮೆಚ್ಚಲು
"	9	ವರು	ಖರರು
"	10	ಉಣ	ಉರು
"	11	ಹಿಂದೆ	ಹಿಂದೆ
"	17	ಕೆ	ಕೈ
63	15	ಗಳೆ	ಗೆ
65	1	ಬಕವಧ	ಚೈತ್ರರಥ
66	17	ವೃತಾಂ	ವೃತ್ತಾಂ
67	1	ಬಕವಧ	ಚೈತ್ರರಥ
69	1	ಬಕವಧ	ಚೈತ್ರರಥ
"	22	ಸಲೆ	ಸಲೇ
70	5	ಸ್ವಯಂ	ಸ್ವಯಂವರ
"	6	ವರಕರ	ಕರ
"	24	ವರಣವೊ	ವರಣವೋ
71	1	ಬಕವಧ	ಚೈತ್ರರಥ
"	2	ನಾಡ	ನಾಡು
73	9	ಝಣ	ಝಣಝಣ
77	2	ದ್ರುಪದ	ದ್ರುಪದನ
79	1	ಸುಷ್ಣೆ	ಸುಷ್ಣಾ
"	19	ಸುಜನ	ನಾಸುಜನ
80	20	ಕಾರಣವು	ಕಾರಣ
83	19	ವಕಿಷ	ವಕಿಷ್ಠ
88	16	ಡಣಲಿ	ಡಣಲಿ
100	12	ಹನ್ನ	ಹನ್ನ
105	4	ವಸಿಷ್ಠರ	ಜನುದಗ್ನಿಯ
133	12	ಗೆಸ	ಗೆಸೆ

ಪುಟ	ಪದ್ಧತಿ	ಅನುಧ್ಯ	ಶುಧ್ಧ
134	5	ಗೆಲುವ	ಗೆಲುವ
140	19	ನೆರದಿಹ	ನೆರದಿಹ
141	13	ವರ	ವರು
144	23	ತ್ನಾ ವ	ಫ್ಯಾವ
147	6	ವಿದರೂಂ	ವಿದರೂಂ
173	14	ಘೋಳು	ಘೋಳು
174	3	ಕೋಮಾ	ಕೋಮು
219	23	ಪುರುಷ	ಪುರುಷರು
"	"	ಪಂಚಕರಾ	ಪಂಚವಾ
220	17	ಸುರನ	ಸುರ
226	3	ಪೋರ	ಪೋರ
231	10	ಬಿಸಿಲು	ಬಿಸಿಲುನೆರ
238	23	ಘನ	ಘನಸಂ
"	24	ಸಂವಾದ	ವಾದ
239	4	ನೈನ್ಯೈ	ನೈನ್ಯೈ
"	6	ರೈದುವ	ರೈದು
"	7	ಪುರದೊ	ಪುರದೊಳ
"	8	ಳತೀತ	ತೀತ
249	19	ಕೇಟೆ	ಕೇಳಿ
254	21	ಬಂದನುವ	ಬಂದನು
260	20	ಯರೋ	ಯರೋ
263	11	ಮಾ	ಮಾಡಲಿ
"	12	ಡಲತರಣಿ	ಕಿನನು
"	"	ಕೈಲಕ್ಕೆ	ಕೈಲದೊಳಿ
264	19	ಕಮ	ಕರ್ಮ
268	25	ರಾಗ್ರ	ರಾಗ್ರಹ
286	25	ನುಬಿ	ನುಬ್ಬಿ
310	12	ದಲಿಯಾ	ದೊಳಗೀ

ಪುಟ	ಪಟಿ ಕ್ರ. ಸಂ.	ಅನುವಂಶ ಸ್ಥಾನ	ಶುದ್ಧ
312	18	ನೀವು	ನೀವು
”	23	ನೋಡು	ನೋಡು
318	14	ದೈತ್ಯರ	ದೈತ್ಯರ
328	15	ಹೊಣೆವಂಟು	ಹೊಣೆವಂಟು

337 ನೆಯ ಪುಟದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ

ಸೂಚನೆ.

ಸುರಪುರಕ ಹೋಗುವ ಯಯಾತಿಯು

ಮರಳಿ ತಿರುಗಿದ ನೀಧರತ್ರಿಗೆ

ಹಿಂದಹಂಕಾರಸಲು ಬಿದ್ದ ನು ವರತಪೋವನಕೆ ||

